

ДАНИЕЛ СТИЙЛ СКЪПОЦЕННОСТИ

Превод от английски: Мариела Чакърва, 1993

chitanka.info

На Попи

*„Има само една истинска любов в живота,
само една, която има значение, която се
задълбочава и трае вечно... в живота... в
смъртта... заедно, като един човек... любими, ти
си моята... Моята единствена любов...
завинаги.“*

С цялото си сърце:
Олив

1

Сара седеше спокойно и гледаше през прозореца, а въздухът беше толкова неподвижен под яркото лятно слънце, че човек можеше да чуе птиците, а и всеки друг звук на километри разстояние. Земите бяха идеално парцелирани и съвършено оформени, градините бяха проектирани от Льо Нотр, дизайнера на градините във Версай, а дърветата, като островърхи балдахини от зеленина, ограждаха парка на замъка Мьоз. Самата сграда беше на четиристотин години, а Сара, херцогиня Уитфийлд, живееше тук вече петдесет и пет години. Бе дошла заедно с Уилям, още момиче. Тя се усмихна при този спомен, наблюдавайки как кучетата на портиера се гонят в далечината. Усмивката ѝ стана още по-доволна, когато си помисли колко много ще се зарадва Макс на двете млади животни овчарска порода.

Винаги когато седеше тук и наблюдаваше имението, върху което толкова много се бяха трудили, изпитваше някакво особено чувство на удовлетворение. С лекота можеше да извика спомена за отчаянието през войната, за непрестанния глад, за нивите, оголени от всичко, което можеха да родят. Беше трудно време, съвсем различно, а колко странно — съвсем не изглеждаше да е било толкова отдавна... петдесет години... половин век. Тя сведе поглед към ръцете си и към двата огромни, съвършено квадратни смарагда на пръстените, които носеше почти непрекъснато, и за кой ли път се изненада, като видя пред себе си ръцете на една стара жена. Все още бяха хубави, грациозни и полезни ръце и, слава богу, но ръце на една седемдесет и пет годишна жена. Бе живяла добре и дълго, прекалено дълго, както си мислеше понякога... прекалено дълго без Уилям, и все пак винаги оставаше още нещо — още нещо да види, да направи, да премисли, да планира, да предвиди за децата им. Беше благодарна за преживените години и дори и сега нямаше усещането, че всичко е приключило. Винаги оставаше по някой неочакван завой по пътя, някое събитие, което не можеше да се предвиди и с което тя трябваше да се справи. Като се замислеше, струваше ѝ се странно, че те все още се нуждаят от

нея, макар и по-малко, отколкото сами съзнаваха, но тъй като доста често се обръщаха към нея, тя продължаваше да се чувства полезна и необходима. Освен това трябваше да мисли и за техните деца. Мисълта за тях я накара да се усмихне. Като продължи да гледа през прозореца, тя се изправи от стола.

От мястото, където беше застанала, можеше да ги види, когато пристигнат... да зърне лицата им, докато слизат от колите — ведри, засмени или ядосани, и поглеждат към прозорците ѝ с копнеж. Сякаш винаги бяха сигурни, че тя ще бъде там и ще я зърнат. Каквото и друго да имаше да прави, следобедите, когато те трябваше да дойдат, тя винаги си намираще някаква работа в елегантната си всекидневна на горния етаж, докато ги очакваше. Независимо от всичките тези години, дори и след като те бяха вече пораснали, тя продължаваше да усеща гъдела на вълнението, преди да види лицата им, да чуе разказите им, да сподели проблемите им. Все така се тревожеше и милееше за тях. По някакъв начин всяко едно представляваше частица от огромната любов, която я свързваше с Уилям. Какъв забележителен мъж беше той, надминаваше всяка фантазия, всяка мечта. Дори след войната той продължи да бъде сила, с която всеки трябваше да се съобразява, човек, който никога нямаше да бъде забравен от онези, които го познаваха.

Сара бавно се отдалечи от прозореца, минавайки покрай камината от бял мрамор, където често седеше през студените зимни следобеди и размишляваше или пишеше бележки, често и писма, на някое от децата си.

Редовно говореше с тях по телефона — в Париж, Лондон, Рим, Мюнхен, Мадрид, но си имаше слабост към писмата.

Остана права и се загледа в масата, застлана със старинна покривка от излинял брукат, едно прекрасно произведение на антични майстори, което беше открила преди години във Венеция, после нежно докосна снимките, подредени в рамки, вдигайки ги безразборно, за да ги види по-добре. И докато ги разглеждаше, изведнъж ѝ се стори невероятно лесно да извика конкретния момент... деня на сватбата ѝ и Уилям, който се смее на нещо, казано от някой, а тя го гледа смутено усмихната. Беше ден, изпълнен с такова очевидно щастие, с толкова радост, та чак ѝ се струваше, че сърцето ѝ няма да го понесе. Носеше бежова рокля от дантела и атлаз и елегантна шапка от бежова дантела с

къса воалетка, а в ръцете си държеше цял облак от дребни орхидеи с цвят на чай.

Венчаха се в родната ѝ къща, със скромна церемония, заобиколени единствено от приятели на родителите ѝ. Още около стотина човека се присъединиха към тях за малкия, но изискан прием. Този път нямаше шаферки, нито пищно сватбено тържество или младежко разточителство, само сестра ѝ ѝ асистираше в прекрасна рокля от син крепдешин и страхотна шапка, специална изработка на Лили Даше. Майка ѝ беше с къса, смарагдовозелена рокля. Сара се усмихна при спомена — роклята на майка ѝ имаше почти същия цвят като двата изключителни смарагда на пръстените ѝ. Колко доволна от живота ѝ щеше да бъде майка ѝ, ако само беше доживяла да я види.

Имаше и други снимки, на децата като малки... една прекрасна снимка на Джулиън с първото му куче... на Филип, така невероятно зрял за своите осем-девет години, от първото му посещение в Итън^[1]. На Изабел — някъде в Южна Франция, още в пубертета. И всяко от тях в ръцете на Сара, непосредствено след раждането им. Уилям винаги правеше тези снимки сам, като се опитваше да скрие сълзите в очите си, докато гледаше към Сара, прегърнала поредното мъничко бебенце. И Елизабет — така крехка, застанала до Филип на една толкова пожълтяла снимка, че едва се различаваше. Както винаги сълзи изпълнила очите на Сара, докато я гледаше и си спомняше. Животът ѝ дотук беше добър и пълноценен, но далеч невинаги лек.

Дълго разглежда снимките, връщаше се към свидни митове, потапяше се във всеки от тях и нежно прехвърляше спомените, като се опитваше все пак да избегне онези, които бяха прекалено болезнени. Накрая въздъхна и тръгна обратно към големите френски прозорци.

Сара беше грациозна и висока, с изправен гръб и гордо и елегантно вдигната глава, подобно на танцьорка. Косата ѝ беше снежнобяла, макар че някога блестеше като абанос, огромните ѝ зелени очи имаха тъмния, наситен цвят на смарагдите, които носеше. От децата ѝ само Изабел имаше същите очи, но дори и те не бяха толкова тъмни. Никое от тях обаче не притежаваше нейната сила и характер, нито нейната духовна издръжливост, решимост и воля за оцеляване пред всичко, което съдбата ѝ поднасяше. Техният живот беше по-лек от нейния и в известно отношение тя беше благодарна за това. От друга страна, понякога се питаше дали непрестанното ѝ

внимание към тях не ги бе изнежило, дали не ги бе глезила много и в резултат направила по-слаби. Не че някой би нарекъл Филип слаб... или Джулиън... Ксавие... та дори и Изабел... и все пак Сара притежаваше нещо, което го нямаше в никое от тях — една сила на духа, която сякаш струеше от нея, дори само при наблюдение от страни. Това беше сила, която човек усещаше в момента, в който видеше Сара, и независимо дали тя самата му харесваше, или не, не можеше да не изпита уважение към нея. Уилям също беше такъв човек, макар и по-излиятелен, по-открит в радостта си от живота и в благоразположението си. Сара винаги беше по-тиха от него, с изключение на моментите, когато бяха само двамата. Той бе пробудил най-доброто у нея. Както тя често повтаряше, той ѝ бе дал всичко, всичко, от което някога се бе интересувала, всичко, което бе обичала и от което истински се бе нуждала. Сара се усмихна, поглеждайки към зелените ливади, и си спомни как започна всичко това. Имаше чувството, че е било само преди няколко часа... няколко дни. Просто не можеше да повярва, че утре е седемдесет и петият ѝ рожден ден. Децата и внуците ѝ щяха да дойдат, за да го отпразнуват заедно, а на следващия ден щяха да пристигнат стотици известни и уважавани личности. Честуването все още ѝ се струваше голяма глупост, но децата бяха настояли безпрекословно. Джулиън се нагърби с организацията и дори Филип на няколко пъти телефонира от Лондон, за да се увери, че всичко върви както трябва. Ксавие от своя страна се закле, че където и да се намира — Ботсвана, Бразилия или господ знае къде, ще прелети оттам, за да присъствува. И ето сега тя ги очакваше, изправена до прозореца, почти без дъх, тръпнеща от вълнение. Носеше стара, но великолепно ушита, съвсем семпла черна рокля „Шанел“ и едрите, свършени по форма перли, които почти не сваляше и които караха хората да затаят дъх, когато ги видеха за първи път. Беше се сдобила с тях след войната и ако сега решеше да ги продаде, със сигурност щяха да ѝ донесат два милиона долара. Но Сара никога не бе и помисляла за това. Тя ги носеше просто защото ги обичаше, защото бяха нейни и защото Уилям бе настоял тя да ги задържи.

„Херцогинята на Уитфийлд трябва да притежава такива перли, любов моя“ — беше се пошегувал той, когато тя за пръв път ги премери върху един стар негов пуловер, който беше облякла, за да работи в градината.

„Какъв срам, че перлите на майка ми са толкова невзрачни в сравнение с тези“ — беше отбелязал той, при което тя се разсмя, а той я прегърна и целуна. Сара Уитфийлд притежаваше красиви неща и бе имала прекрасен живот. А и самата тя беше изключителна личност.

И точно когато отвърщаше глава от прозореца, вече нетърпелива да ги посрещне, тя чу първата кола да взема последния завой по алеята. Беше дълга черна лимузина ролс-ройс с толкова тъмни стъкла, че Сара не би могла да види кой е вътре. Тя обаче знаеше, тъй като отлично познаваше всяко от децата си. Колата спря директно пред централния вход на замъка, почти под прозореца ѝ, и докато шофьорът слизаше, бързайки да отвори вратата, тя развеселено поклати глава. Най-големият ѝ син изглеждаше както винаги твърде изискан, истински завършен англичанин, опитвайки се да прикрие безпокойството си в близост до жената, която слезе от колата веднага след него. Тя беше с бяла копринена рокля и обувки на „Шанел“, косата ѝ бе много стилно късо подстригана, а диамантите ѝ, поставени на абсолютно всички възможни места, блестяха на лятното слънце. Сара отново се усмихна на себе си, обръщайки гръб на гледката под прозореца. Това бе само началото на няколко безразсъдни, интересни дни... Трудно бе за вярване... Тя не можеше да не се запита какво ли би си помислил Уилям за всичко това... целия този шум около седемдесет и петия ѝ юбилей... седемдесет и пет години... толкова много и така скоро... Струваше ѝ се, че само мигове я делят от началото...

[1] Едно от най-престижните частни училища в Англия, основано от крал Хенри VI през 1440 г. — Б.пр. ↑

2

Родена през 1916 година в Ню Йорк, Сара Томпсън беше по-малката от двете дъщери в многоуважавано и доста богато семейство, макар и не колкото фамилията на братовчедите им Астор и Бидъл. На деветнадесет години сестра ѝ, Джейн, се омъжи фактически за потомък на Валдербилт. Точно две години по-късно в Деня на благодарността Сара се сгоди за Фреди Ван Диъринг. По това време тя самата беше на деветнадесет години, а Джейн и Питър току-що се бяха сдобили с първото си бебе, прекрасно момченце на име Джеймс, с червеникаворуси къдрици.

Годежът на Сара с Фреди не беше особена изненада за никого от семейството ѝ, тъй като те от години поддържаха връзки с фамилията Ван Диъринг и макар че познаваха Фреди по-малко, защото през годините на следването си той живееше в пансион, все пак го бяха виждали достатъчно често в Ню Йорк още докато учеше в Принстънския университет. Той се дипломира през юни в годината на годеча им и беше изпаднал в особено въодушевление след това знаменателно събитие, но успяваше да намери време да ухажва Сара. Фреди беше весело, жизнерадостно момче, което непрестанно кроеше закачливи номера на приятелите си и гледаше всеки около него да се забавлява добре, най-вече Сара. Рядко се отнасяше сериозно към нещо, непрекъснато се шегуваше. Сара бе поласкана от неговото внимание, а остроумието му я забавляваше. Истинско удоволствие беше да си с него, разговорът вървеше леко, а смехът и хубавото му настроение бяха заразителни. Всички харесваха Фреди и ако му липсваше амбиция към бизнеса, едва ли някой щеше да го упрекне, освен може би бащата на Сара. Но, разбира се, всеизвестно бе, че дори никога да не работи, той би могъл охолно да живее от фамиленото богатство. Въпреки това бащата на Сара смяташе, че за един млад човек е важно да навлезе в света на бизнеса, независимо какъв е размерът на състоянието му или положението на родителите му. Той самият притежаваше банка и точно преди годеча проведе дълъг разговор с Фреди относно плановете му.

Младежът го увери, че е твърдо решен да си намери стабилна работа. Всъщност имал чудесно предложение за място в „Дж. П. Морган и Ко“ в Ню Йорк, както и друго, още по-добро, за новоанглийската банка в Бостън. След Нова година смятал да приеме едно от двете, което много зарадва господин Томпсън, и той даде благословията си за официалния годеж.

Тази година празниците бяха истинско удоволствие за Сара. Зареди се безкрайна поредица от годежни тържества в тяхна чест и вечер след вечер те излизаха, веселяха се, срещаха се с приятели и лудуваха до зори. Имаше забави на ледената пързалка в Сентръл Парк, обеди, вечери и много танци. Сара забеляза, че през този период Фреди сякаш доста си попейваше, но независимо от това колко бе пил, той се държеше културно и любезно и бе изключително чаровен. Всеки в Ню Йорк обожаваше Фреди Ван Диъринг.

Сватбата бе насрочена за юни и през пролетта Сара вече се разкъсваше между различните си задължения — следеше за сватбените подаръци, ходеше на проби за булчинската рокля и посещаваше нови и нови празненства в тяхна чест, организирани от приятели. Чувствуваше се така, сякаш непрекъснато ѝ се виеше свят. През всичките тези месеци почти не можеше да се види с Фреди насаме и ѝ се струваше, че се срещат единствено по забавите. Останалото време той прекарваше с приятели, всеки от които го подготвяше за голямото му гмуркане в улегналия живот на женените.

Сара знаеше, че това е период, през който би трябвало да се чувства щастлива, но истината не беше такава, както довери тя на сестра си Джейн през един майски ден. Беше някакъв страхотен водовъртеж, всичко се изплъзваше от контрол и тя се чувствуваше напълно изстискана. Най-накрая, един следобед след последната проба за сватбената рокля, тя избухна в сълзи, а сестра ѝ внимателно ѝ подаде дантелената си кърпичка и нежно я погали по дългата черна коса, падаща тежко по раменете ѝ.

— Всичко е наред. Всеки се чувства така преди сватбата. Предполага се, че е чудесно, а фактически е доста трудно време. Толкова неща се случват едновременно, че не ти остава дори един спокоен миг да размислиш, да поседиш, да бъдеш сама. Времето преди сватбата беше ужасно за мен.

— И за теб значи? — Сара обърна големите си зелени очи към сестра си, която току-що беше навършила двадесет и една години и ѝ се струваше олицетворение на мъдростта. Испита огромно облекчение от това, че и друг се е чувствувал така разбит и объркан точно преди сватбата си.

Единственото, в което Сара не се съмняваше, беше привързаността и вниманието на Фреди към нея, както и вярата, че ще бъдат много щастливи след сватбата. Само дето ѝ се струваше, че има прекалено много „веселба“ наоколо, прекалено много забави и развлечения и цари пълна суматоха. Сякаш всичко, за което Фреди мислеше, беше само как да излезе и добре да се забавлява. От месеци не бяха си говорили сериозно и той все още не беше споделил с нея плановете си за работа. Непрекъснато ѝ повтаряше, че не бива да се безпокои. Не си направи труда да приеме мястото в банката веднага след Нова година, тъй като имал да върши толкова много неща преди сватбата, че това щяло само да го разсейва. По това време Едуард Томпсън бе добил вече бегла представа за отношението на Фреди към работата, но се въздържаше да я сподели с дъщеря си. Беше обсъдил въпроса със съпругата си, ала Виктория Томпсън бе уверена, че след сватбата Фреди ще улегне. В края на краищата нали беше учил в „Принстън“.

Сватбата се състоя през юни и доказа, че подготовката си е струвала усилията. Имаше великолепен ритуал в църквата „Сен Тома“ на Пето авеню, а приемът беше в „Сен Реджис“. Присъствуваха четиристотин гости, музиката беше чудесна и не спря през целия следобед. Храната беше много вкусна, а четиринадесетте шаферки изглеждаха прелестно в муселинените си тоалети с цвят на праскова. Самата Сара беше облечена в невероятно красива рокля от бяла дантела и френски муселин, с деветметров шлейф, а белият дантелен воал беше от сватбата на баба ѝ. Изглеждаше изключително. Слънцето блестеше ярко през целия ден. Фреди също беше много хубав. Изобщо това беше идеална сватба във всяко отношение.

Последва я един почти безметежен меден месец на Кейп Код. Фреди беше наел къщата и малката яхта на един приятел и те прекараха в пълно уединение първите четири седмици от съвместния си живот. В началото Сара изпитваше голямо смущение пред Фреди, но той беше нежен и внимателен и винаги много забавен. Когато си

позволяваше да бъде сериозен, проявяваше богат интелект, но това се случваше изключително рядко. Тя откри, че той е отличен яхтсмен. Пиеше много по-малко от преди и Сара облекчено си отдъхна. Влечението му към алкохола почти беше започнало да я тревожи преди сватбата. Но, както той се изрази, това било само за допълнение към веселбата.

Меденият им месец беше толкова щастлив, че самата мисъл за връщане в Ню Йорк беше омразна за Сара, но собствениците на къщата, която бяха наели, се връщаха от Европа. Сара и Фреди знаеха, че ще трябва да се организират и да се преместят в апартамента си. Бяха намерили един в Ню Йорк, в горната част на Ийст Сайд. През лятото щяха да останат в лятната къща на родителите ѝ в Саутхамптън, докато бояджиите, декораторът и работниците оправеха всичко.

Окончателно се прибраха в Ню Йорк през есента след Деня на труда^[1]. Фреди обаче отново се оказа прекалено зает, за да си търси работа. Фактически той беше зает за всичко и всички, с изключение на приятелите си. И както изглеждаше, отново бе започнал да пие много. Още докато бяха в Саутхамптън, Сара забелязваше това всеки път, когато той се връщаше от града. А след като се преместиха в собствения си апартамент, стана вече съвсем очевидно. Вечер си идваше пиян, след като беше прекарал целия ден с приятели. Понякога изобщо не си правеше труда да се прибира до късно след полунощ. От време на време взимаше и Сара със себе си по забави и балове, където винаги се оказваше център на веселбата. Беше в най-добри приятелски отношения с всички и всеки знаеше, че ще прекара добре, щом е в компанията на Фреди Вай Диъринг. Всеки, с изключение на Сара, която бе започнала да изглежда отчайващо нещастна доста преди Коледа. Вече изобщо не се споменаваха възможността Фреди да започне работа и той отклоняваше всеки деликатен опит от нейна страна за разговор. Очевидно нямаше никакви други планове, освен да се забавлява и да пие.

През януари Сара се стори прекалено бледа на Джейн и тя я покани на чай, за да разбере причината.

— Добре съм си — престори се Сара на развеселена от факта, че сестра ѝ е загрижена, но когато чаят беше сервиран, пребледня още повече и не можа да отпие и глътка.

— Скъпа, какво има? Моля те, кажи ми. Трябва да ми кажеш.

Джейн се безпокоеше за нея още от Коледа, когато Сара се държа неестествено тихо по време на празничната вечеря в дома на родителите им. Фреди очарова всички с римувания тост за здравето на цялото семейство, включително и прислугата, която работеше за тях от години, и дори Юпитер, семейното куче, лая в акомпанимент, докато другите аплодираха съвършеното стихоплетство на Фреди.

— Не, наистина, добре съм — настоя Сара, но най-неочаквано се заплака и се хвърли разридана в прегръдките на сестра си, признавайки по този начин, че всъщност изобщо не е добре. Фреди рядко се прибирал вкъщи, непрекъснато скитал и оставал с приятели до късно през нощта, а Сара, това обаче не призна пред Джейн, понякога подозираше, че някои от тях са от женски пол.

Опитвала се да го накара да прекарва повече време с нея, но той, изглежда, не искал. Започнал да пие повече от всякога. Първата чашка изпилвал много преди обяд, понякога още със ставането от леглото, а пред Сара настоявал, че в това няма нищо лошо. Наричал я „малката ми педантка“ и пренебрегвал безпокойствата ѝ с усмивка. И като връх на всичко току-що научила, че е бременна.

— Но това е чудесно — възкликна Джейн с възхищение. — Аз също съм бременна — добави тя и Сара се усмихна през сълзи, неспособна да обясни на сестра си колко е нещастна.

Животът на Джейн беше съвсем различен от нейния. Бе омъжена за сериозен мъж, на когото можеше да се разчита и който държеше на семейството си, докато за Фреди Ван Диъринг то със сигурност не представляваше никакъв интерес. Той притежаваше много качества: беше забавен, чаровен, остроумен, но чувството за отговорност му бе толкова неприсъщо, колкото някакъв чужд език. Сара бе започнала да се съмнява, че той изобщо ще улегне някога. Щеше просто да си продължи така цял живот. Бащата на Сара също подозираше това, но Джейн все още беше убедена, че всичко ще се уреди особено след като дойде бебето. Младите жени откриха, че бебетата им трябва да се родят приблизително по едно и също време — фактически с разлика от няколко дни и тази новина поразвесели Сара, преди да се прибере отново в самотния си дом.

Както обикновено, Фреди го нямаше, а тази нощ изобщо не се и прибра. На следващия ден, когато се върна по обяд, беше разкаян и

обясни, че играл бридж до четири часа сутринта, а после останал там, където бил, защото се притеснявал да не я събуди.

— Това ли е всичко, което правиш? — За първи път му заговори гневно, след като ѝ беше дал обяснения, и той се стресна от ядните нотки в гласа ѝ. Винаги преди това тя се беше отнасяла сдържано към поведението му, но този път очевидно беше много ядосана.

— Какво искаш да кажеш, за бога? — Въпросът ѝ, изглежда, го шокира, а невинните му сини очи широко се разтвориха, с тази пясъчноруса коса приличаше на Том Сойер.

— Искам да попитам какво точно правиш през нощите, когато те няма до един-два часа сутринта? — В гласа ѝ звучеше искрен гняв, примесен с болка и разочарование.

Той се усмихна хлапашки, сигурен, че както винаги ще може да я залъже.

— Е, някой път попрекалявам с пиенето. Това е всичко. В такива случаи изглежда по-естествено да остана там, където съм, отколкото да се прибирам, когато спиш. Не искам да те притеснявам, Сара.

— Да, но го правиш. Ти никога не си си у дома. Постоянно си навън с приятели и всяка нощ се прибиращ пиан. Това не е начинът, по който живеят женените мъже. — Тя направо беснееше.

— Не е ли? Твоя зет ли имаш предвид или все пак нормалните хора, надарени с малко повече стръв към удоволствията и радостите в живота? Съжалявам, скъпа, но аз не съм Питър.

— Никога не съм го искала от теб. Но кой си ти всъщност? За кого съм се омъжила? Не мога въобще да те видя, освен по разни забави, а дори и тогава си някъде настрани с приятелите си — играете карти, разправяте си историйки, пиете. После изчезваш и само господ знае къде отиваш — тъжно каза тя.

— Би предпочела да си стоя у дома при теб, така ли? — Изглеждаше развеселен и за първи път тя забеляза нещо лошо в очите му, някаква злоба, макар да съзнаваше, че всъщност се противопоставя на целия му стил на живот. Стряскаше го и дори застрашаваше пиенето му.

— Да, предпочитам да си стоиш у дома при мен. Толкова ли е шокиращо?

— Не е шокиращо, просто е глупаво. Ти се омъжи за мен, защото с мен ти беше забавно, нали така? Ако искаше някой скучен тип като

зет ти, предполагам, че щеше да си намериш, но ти не пожела. Искаше мен. А сега ти се е приискало да ме превърнеш в мухльо като него. Е, скъпа, мога да ти обещаю, че това никога няма да стане.

— Какво ще стане тогава? Ще тръгнеш ли на работа? Още миналата година си казал на татко, че ще работиш, а все още нищо не правиш.

— Аз нямам нужда да работя, Сара. Отегчаваш ме до сълзи. Трябва да си доволна, че не ми се налага да се трепя като глупак на някоя ужасна службица, опитвайки се да припечеля за насъщния.

— Татко мисли, че ще е полезно за теб. И аз смятам така. — Това беше най-смелото изказване, което някога си беше позволявала, след като предишната нощ часове наред не можа да мигне, премисляйки какво да му каже. Искаше ѝ се животът им да стане по-добър, да има истински съпруг, преди да дойде бебето.

— Баща ти е от друго поколение... — Очите му блестяха, когато я погледна. — А ти си глупачка.

При тези думи тя разбра онова, което трябваше да усети още когато се бе прибрал. Беше пил. Беше едва обяд, ала той явно бе пиян и докато го наблюдаваше, я заля вълна на отвращение.

— Може би ще е по-добре да внеса този въпрос някой друг път!

— Точно така.

Малко след това пак излезе, но се прибра рано, а на другата сутрин положи усилие да стане в прилично време и чак тогава разбра, че тя се чувства зле. Остана изненадан, докато я разпитваше по време на закуската. Бяха наели жена, която всеки ден идваше да чисти къщата, да глади и да им сервира храната, когато си бяха у дома. Сара обичаше да готви, но през последния месец не беше в състояние дори да надникне в кухнята, макар че Фреди не се свърташе достатъчно вкъщи, за да забележи това.

— Нещо не е наред ли? Да не си болна? Може би трябва да отидеш на лекар? — Изглеждаше загрижен и от време на време вдигаше очи от сутрешния вестник, за да ѝ хвърли по някой поглед. Беше я чул да повръща веднага след като станаха от масата и се чудеше дали не е от някаква храна.

— Ходих вече на лекар — тихо отговори тя, вперила очи в него, но мина доста време, преди той отново да я погледне, почти забравил въпроса си.

— За какво говорехме? А, да... ами добре. Какво ти казаха? Инфлуенца? Трябва да внимаваш, знаеш ли, има епидемия. Майката на Том Паркър едва не умря миналата седмица.

— Надали ще умра от моята болест. — Тя леко се усмихна, а той се върна към вестника си. Настъпи дълго мълчание и накрая Фреди отново я погледна, съвсем забравял предишния им разговор.

— Голям шум се вдига в Англия около абдикацията на Едуард VIII^[2] заради тази Симпсън. Трябва да е нещо специално, та да го накара да се реши на такова нещо!

— Мисля, че е доста жалко — каза Сара сериозно. — Горкият човек, струпана му се толкова неприятности. Как е възможно да го съсипва по такъв начин? Какъв живот биха могли да имат заедно?

— Вероятно доста колоритен. — Той ѝ се усмихна, за голямо нейно съжаление по-красив от всякога. Тя вече не знаеше дали го обича, или мрази, животът ѝ с него се бе превърнал в такъв кошмар. Но може би Джейн имаше право, може би с появата на бебето всичко щеше да се оправи.

— Ще имам бебе — каза го почти шепнешком и за миг ѝ се стори, че той не я чу. Но изведнъж Фреди се обърна към нея, изправи се и я погледна така, сякаш се надяваше това да е някаква шега.

— Сериозно ли говориш?

Тя кимна, неспособна да изрече нищо повече, докато сълзи пълнеха очите ѝ. Почувствува известно облекчение, че най-после му го каза. Знаеше още от преди Коледа, но не бе имала куража да му го съобщи. Искаше той да се интересува от нея, дебнеше тих момент на щастие помежду им, но от медения им месец на Кейп Код преди повече от половин година такъв просто не бе имало.

„Да. Сериозно говоря“ — отвърнаха очите ѝ, докато той я наблюдаваше.

— Много лошо. Не ти ли се струва малко раничко за това? Мислех, че внимаваме. — Изглеждаше ядосан, а не зарадван и тя усети ридания да стягат гърлото ѝ, молейки се да не се покаже глупачка пред съпруга си.

— И аз така мислех. — Тя повдигна пълните си със сълзи очи към него, а той пристъпи и ѝ разроши косите, сякаш беше по-малката му сестричка.

— Не се тревожи, всичко ще бъде наред. Кога трябва да се появи?

— През август. — Опитваше се да не заплаче, но ѝ беше много трудно да се контролира. Поне не беше вбесен, само ядосан. Тя също не бе очарована, когато чу новината. Толкова малко неща ги свързваха вече. Толкова малко време, топлина или общуване. — И Питър и Джейн ще имат бебе по същото време.

— Браво на тях — саркастично отбеляза той, като се чудеше какво ще прави с нея сега. Бракът се беше оказал много по-голямо бремене, отколкото очакваше. Имаше чувството, че Сара си седи през цялото време вкъщи само за да го дебне и хване в капана. А и сега, докато наблюдаваше младата бъдеща майка, му се стори, че тя има още по-мрачен вид.

— Не и на нас обаче. Нали така? — Тя не успя да сдържи двете сълзи, които бавно се търкулнаха по бузите ѝ едновременно с въпроса ѝ.

— Времето не е най-подходящото. Но предполагам, че не можеш да го избираш по желание, нали?

Тя само поклати глава, а той напусна стаята и нищо повече не спомена, преди да излезе половин час по-късно. Имал среща с приятели за обяд и не каза кога ще се прибере. Никога не казваше. Тя плака, докато най-накрая заспа, а той се прибра чак в осем часа на другата сутрин. Беше толкова пиан, че не може да стигне до спалнята и легна на кушетката в хола. Тя го чу да влиза, но когато отиде при него, той вече хъркаше.

През следващия месец стана болезнено ясно колко силно го е разтърсила нейната новина. Бракът го плашеше много, но представата за бебе буквално го изпълваше с ужас. Питър се опита да ѝ обясни поведението му един ден, когато вечеряше сама с тях, тъй като по това време вече не беше тайна фактът, че е нещастна с Фреди. Никой друг не биваше да знае, но откакто каза на сестра си за бебето, Сара беше започнала да споделя с тях.

— Някои мъже просто изпадат в ужас при мисълта за подобна отговорност. Това означава, че те самите трябва да пораснат. Откровено казано, и аз бях изплашен първия път. — Той погледна с обич към Джейн, а след това сериозно към сестра ѝ. — Пък и Фреди не може да се похвали с любов към заседналия живот. Но, предполагам,

когато види бебето, ще разбере, че това не е толкова страшно, колкото си го е представял. Те са съвсем безобидни, когато са малки. Ала вероятно ще бъде доста трудно, докато се роди. — В действителност Питър изпитваше по-голямо съчувствие към нея, отколкото даваше да се разбере, често казваше на жена си, че смята Фреди за пълен нехранимайко. Но не му се искаше да изразява мнението си пред Сара. Предпочиташе да я окуражи заради бебето.

Душевното ѝ състояние обаче не се промени особено, враждебното поведение на Фреди и пиенето му продължаваха да я измъчват. Джейн трябваше да приложи цялата си изобретателност, за да я накара да излиза. Най-после успя и един ден двете тръгнаха по покупки. Но когато слязоха към центъра, в „Бонуит Телър“ на Пето авеню, Сара изведнъж пребледня и политна, протягайки с невиждащи очи ръка към сестра си.

— Какво ти е? — Джейн се уплаши от вида ѝ.

— Ами... нищо... Не зная какво ми стана.

Остра болка я бе пронизала, макар и само за миг.

— Защо не поседнем? — Джейн бързо направи знак и помоли за стол и чаша вода, но междувременно Сара отново я стисна за ръката. По челото ѝ избиха ситни капчици пот, а лицето ѝ стана сивкаво зелено.

— Страшно съжалявам... Джейн, чувствавам се много зле. — И почти веднага припадна.

Линейката пристигна секунди след повикването. Изнесоха Сара на носилка. Тя вече бе дошла в съзнание, ала сестра ѝ изглеждаше направо паникьосана, докато се суетеше около нея. Позволиха ѝ да се качи в линейката, но преди това тя помоли да се обадят от магазина в офиса на Питър и на майка им у дома. Само след броени минути и двамата пристигнаха в болницата. Питър беше притеснен повече за Джейн, която се сгуши в прегръдките му и се разрида, щом майка ѝ влезе в стаята да види Сара. Госпожа Томпсън остана дълго вътре, а когато излезе и погледна към по-голямата си дъщеря, очите ѝ бяха пълни със сълзи.

— Как е тя? — разтревожено попита Джейн, но майка ѝ само кимна лекичко и седна. Беше добра майка. Тиха, сдържана жена, с изискан вкус, практичен мироглед и ценностна система, което беше от голяма полза и за двете момичета, макар че разумните неща, на които

ги беше учила, не бяха помогнали много на Сара в отношенията ѝ с Фреди.

— Ще се оправи — каза Виктория Томпсън, като протегна ръце към тях, а Питър и Джейн ги стиснаха силно. — Загуби бебето... но е още много млада.

Виктория също беше загубила едно дете, единствения син, преди да се родят Джейн и Сара, ала тя никога не беше споделяла тази своя скръб с дъщерите си. Сега го бе разказала на Сара, надявайки се да я утеши и да ѝ вдъхне надежда.

— Ще има друго бебе някой ден — тъжно допълни госпожа Томпсън. Много по-разстроена беше от онова, което Сара изплака за живота си с Фреди. Младата жена беше плакала сърцераздирателно, настоявайки, че вината за случилото се е изцяло нейна. Предишната вечер се наложило сама да премести някаква мебел, защото както винаги Фреди го нямало да ѝ помогне. И изведнъж цялата истина бе изригнала като гейзер — за това, колко малко време прекарва с нея, колко много пие, колко нещастна е с него и колко го разстроила новината за бебето.

Лекарите им разрешиха да я видят едва след няколко часа, а междувременно Питър се върна в офиса, като преди това бе накарал Джейн да обещае, че вечерта ще се прибере у дома, за да си почине и да се възстанови след тежкия ден. Все пак и тя беше бременна. Един спонтанен аборт за деня бе достатъчно зло за всички.

Бяха се опитали да се свържат и с Фреди, но както обикновено той не беше вкъщи и никой не знаеше къде е и кога ще се върне. Прислужницата изрази дълбоко съжаление за инцидента с госпожа Ван Диъринг и обеща да предаде на господин Ван Диъринг адреса на болницата, ако той се появи или обади, нещо, за което всички негласно бяха на мнение, че е малко вероятно.

— Аз съм виновна — захлипа Сара, когато застанаха до леглото ѝ отново. — Не го желяех достатъчно силно. Притеснявах се, че Фреди е ядосан, и ето сега... — Хълцайки, тя продължи нечленоразделно и майка ѝ я взе в прегръдките си, като се опитваше да я накара да спре. След малко и трите жени плачеха и накрая се наложи да дадат успокоително на Сара. Щяха да я завържат в болницата няколко дни и Виктория уведоми сестрите, че ще остане при дъщеря си през нощта,

после изпрати с едно такси Джейн вкъщи, след което проведе дълъг разговор с мъжа си от телефона във фойето.

Когато същата нощ Фреди се прибра у дома, за огромна своя изненада завари тъста си да го чака в хола. За щастие беше пил по-малко от обичайното и беше изненадващо трезвен, като се има предвид, че вече минаваше полунощ. Бе прекарал скучна вечер и накрая бе решил да се прибере по-рано.

— Боже мой... сър... какво правите тук? — поизчерви се той, след което го дари с широката си момчешка усмивка. И тогава осъзна, че трябва да има някаква извънредна причина за присъствието на Едуард Томпсън в дома му по това време. — Всичко наред ли е със Сара?

— Не, не е наред. — За миг той отклони очи, след което отново го погледна. Нямаше деликатен начин да му го съобщи. — Тя... загуби бебето тази сутрин и е в болницата „Ленъкс Хил“. Майка ѝ е още при нея.

— Бебето ли? — Изглеждаше стреснат, но изпита облекчение, надявайки се да не е толкова пиян, че да не съумее да го прикрие. — Съжалявам — каза го така, сякаш се отнасяше за нечия чужда съпруга и нечие чуждо бебе. — Тя добре ли е?

— Вярвам, ще може да има други деца. По-тревожното е, че нещата между вас съвсем не са идилични, както ми каза жена ми. При нормални обстоятелства никога не бих се намесил в брачния живот на дъщеря си, но при този изключително неприятен случай и след като тя е толкова... зле, струва ми се, че моментът е подходящ да си поговорим с теб. Жена ми каза, че цял следобед Сара е била в истерия, а пък аз, Фредерик, смятам за показателен фактът, че от ранните часове на деня никой не е успял да се свърже с теб. Това едва ли би могло да се нарече щастлив живот и за двамата. Има ли нещо, което ние трябва да научим сега, или смяташ, че си способен да продължиш да живееш с дъщеря ми, като се върнеш към чувствата, които изпитваше към нея, когато встъпи в този съюз?

— Аз... аз... разбира се... Желаете ли нещо за пиене, господин Томпсън? — Той се отпрати към барчето, наля си голяма чаша с уиски и я разреци със съвсем малко вода.

— Не, мисля, че не. — Едуард Томпсън седеше в очакване и наблюдаваше зет си навъсено, а Фреди въобще не се съмняваше, че

възрастният мъж чака отговор. — Има ли някакъв проблем, който ти пречи да се държиш по подобаващ начин като неин съпруг?

— Ами аз... сър, тази история с бебето беше малко неочаквана.

— Разбирам, Фредерик. Бебетата често са неочаквани. Има ли някакво сериозно недоразумение между вас, за което трябва да знам?

— Ни най-малко. Тя е прекрасно момиче. Аз... аз просто се нуждаех от малко време, за да свикна с факта, че съм женен.

— Както и с мисълта за работа, предполагам? — Той остро погледна към Фреди, който предчувстваше, че ще стане дума и за това.

— Да, да, естествено. Смятах, че ще мога да се занимая с този въпрос след раждането на бебето.

— Сега ще можеш да го направиш малко по-рано.

— Разбира се, сър.

Едуард Томпсън се изправи — олицетворение на самата порядъчност в сравнение с доста разпуснатия вид на Фреди.

— Сигурен съм, че ще побързаш да посетиш Сара възможно най-рано утре сутринта, нали така, Фредерик?

— Естествено, сър. — Той го последва до вратата с отчаяното желание по-скоро да го изпроводи.

— Ще взема майка ѝ от болницата утре в десет часа. Сигурен съм, че ще те видя там, нали?

— Непременно, сър.

— Много добре, Фредерик. — На прага се обърна и го погледна за последен път. — Мисля, че се разбрахме. — Малко неща си бяха казали, но твърде много си бяха изяснили.

— И аз така мисля, сър.

— Благодаря ти, Фредерик. Лека нощ. До утре.

Фреди облекчено въздъхна, когато затвори вратата след него, и отиде да си сипе още един скоч преди лягане, за да обмисли случилото се със Сара и бебето. Чудеше се какво ли точно е преживяла, но не му се искаше да си задава прекалено много въпроси. Твърде малко знаеше за тези неща и нямаше желание да става по-сведуц по въпроса. Фреди я съжаляваше, беше сигурен, че е било ужасно за нея, но странно колко малко чувства изпитваше той към бебето, а в действителност и към самата Сара. Беше си представял, че ще бъде много забавно да се ожени за нея, непрестанни развлечения, партньорка, с която ще излиза, когато си поиска. Никога не му беше минавало през ум колко

обвързващо ще се окаже, колко отегчен, потиснат и ограничен ще се чувствува. Нищо в брака не му харесваше, дори Сара. Беше красиво момиче и би била прекрасна съпруга на някой друг. Великолепна домакиня, готвеше добре, умееше да забавлява, интелигентна и приятна за компания. В началото силно го привличаше физически. Но сега изпитваше неприязън само при мисълта за нея. Последното нещо на света, което би пожелал, беше да е женен. Фактът, че бе загубила бебето, му донесе истинско облекчение. Иначе щеше да бъде като глазура върху торта, за която вече се знае, че е отровна.

На другата сутрин той надлежно се появи в болницата малко преди десет часа, за да може господин Томпсън да го завари там, когато дойде да прибере жена си. Изглеждаше много сериозен в тъмния си костюм с тъмна вратовръзка и наистина беше доста оклюмал.

Беше купил цветя за Сара, но това сякаш не ѝ направи никакво впечатление. Лежеше в леглото и гледеше през прозореца. Когато той влезе, тя държеше майка си за ръка и на него му стана мъчно за нея. Сара обърна глава да го погледне и безмълвни сълзи потекоха по бузите ѝ. Майка ѝ тихичко стана, за да ги остави сами, като я стисна нежно за ръката, а него докосна леко по рамото.

— Съжалявам, Фреди — тихо каза тя на излизане, но беше по-проницателна, отколкото той предполагаше, и само по израза на лицето му разбра, че той не съжалява.

— Сърдиш ли се? — пророни през сълзи Сара. Дори не се опита да се надигне. Имаше ужасен вид. Дългата ѝ лъскавочерна коса бе разпиляна и рошава, лицето ѝ бе добило цвета на чаршафите, а устните бяха почти сини. Беше загубила много кръв и бе прекалено отпаднала, за да седне в леглото. Единственото, за което имаше сили, беше да отвърне лице от него, а той се чудеше какво да ѝ каже.

— Разбира се, че не. Защо трябва да ти се сърдя? — Пристъпи към нея и обърна брадичката ѝ така, че отново да го погледне, но болката в очите ѝ беше толкова голяма, че той не можа да издържи погледа ѝ. Просто не беше в състояние да се справи с това положение и тя го знаеше.

— Аз съм виновна... Преместих този глупав шкаф в спалнята онази нощ и... не знам... Докторът казва, че такива неща се случват, такъв е животът.

— Виж... — Той пристъпи от крак на крак, наблюдавайки как тя кърши ръце, но не посегна да я докосне. — Виж... във всеки случай така е по-добре. Аз съм на двадесет и четири, а ти на двадесет — още не сме готови за бебе.

Тя дълго мълча, а после го погледна така, сякаш го виждаше за първи път.

— Ти се радваш, че го загубихме, нали? — Очите ѝ се забиха в неговите, докато почти му причиниха болка, а той се опитваше да се пребори с главоболието си.

— Не съм казвал такова нещо.

— Не е необходимо. На теб не ти е мъчно, нали?

— Мъчно ми е за тебе. — Беше истина. Тя изглеждаше ужасно.

— Ти никога не си искал това бебе.

— Не, не съм. — Беше искрен с нея, чувствуваше, че поне това ѝ дължи.

— Е, аз също не го исках, заради тебе, и вероятно именно затова го и загубих.

Той не знаеше какво да отговори. След малко влезе баща ѝ с Джейн, а госпожа Томпсън даваше нареждания на сестрите. Сара щеше да остане още няколко дни, след което щеше да отиде при родителите си, а когато позакрепнеше, щеше да се върне при Фреди.

— Естествено, и ти си добре дошъл у дома. — Виктория Томпсън му дари една от приветливите си усмивки, но беше твърда в решението си да не пуска Сара да се върне в апартамента с него. Искаше дъщеря ѝ да е пред очите ѝ, а и Фреди очевидно беше облекчен от това, че няма да е пред неговите.

На следващия ден той ѝ изпрати червени рози и дойде да я види още веднъж, а след това през седмицата, която тя прекара при родителите си, я посещаваше всеки ден.

Никога повече не спомена за бебето пред нея. Но правеше всичко възможно да води разговор. Всъщност с изненада откри колко неловко се чувствува, когато са заедно. Сякаш за една нощ си бяха станали съвсем чужди. Истината беше, че и преди това бе същото. Просто сега беше по-трудно да го скрият. Той не споделяше дори частица от мъката ѝ. Ходеше да я вижда, защото чувствуваше, че това е негов дълг. А и знаеше, че баща ѝ ще го убие, ако не положи усилия.

Всеки ден пристигаше у Томпсънови около пладне, прекарваше един час с нея, след което излизаше да обядва с приятели. Беше достатъчно умен никога да не се отбива вечер. По това време вече не беше особено представителен, така че тактично избягваше да се мярка пред жена си или родителите ѝ. Истински съжеляваше, че Сара е толкова нещастна от загубата на бебето — тя все още изглеждаше ужасно. Но не беше по силите му да се замисля за състоянието ѝ, нито пък какво очаква тя от него в емоционален план, или още по-лошо — за възможността за друго бебе. Това само го караше да скита и пие още повече. И когато Сара бе готова да се върне при него, той вече бе тръгнал по надолнище, от което никой не можеше да го спаси. Пиеше неудържимо и дори някои от приятелите му по чашка се бяха разтревожили за него.

Въпреки всичко Фреди надлежно се появи у семейство Томпсън, за да прибере жена си, а прислужницата ги чакаше в апартамента им. Макар че навсякъде беше чисто и подредено, Сара изведнъж се почувствува съвсем неуютно. Имаше усещането, че това е чужд дом, в който тя е пришълка.

Фреди също беше пришълец. Откакто тя загуби бебето, той се бе прибирал само за да се преоблича. Всяка нощ гуляеше из града, възползувайки се от факта, че Сара не е вкъщи. А сега нейното присъствие щеше да му създаде отново неудобства и да му наложи ограничения.

Той прекара следобеда с нея, след което ѝ каза, че трябва да вечеря с един стар приятел, щял да разговаря с него за евентуална работа, така че срещата била много важна. Знаеше, че при това положение тя няма да се противопостави. Сара наистина не възрази, макар да бе разочарована, че той няма да прекара с нея първата ѝ вечер у дома. Но тя имаше сериозни възражения срещу състоянието, в което той се прибра в два часа през нощта. Наложило се бе портиерът да му помогне и младата жена бе неприятно изненадана, когато на вратата се позвъни. Фреди се бе отпуснал с цялата си тежест в ръцете му и едва ли можа да я разпознае, докато се опитваше да фокусира върху лицето замъгления си поглед, а мъжът го настаняваше на един стол в спалнята. Фреди му подаде стодоларова банкнота и му благодари многословно, повтаряйки какъв добър приятел и разбран човек бил. Сара с ужас гледаше как съпругът ѝ се заклатушка към леглото и се

строполи върху него в безсъзнание. Тя дълго го наблюдава със сълзи в очите, преди да напусне спалнята, за да спи в гостната. На излизане, оставяйки го сам, усети в сърцето си болка за бебето, което бе загубила, и за съпруга, когото не бе имала, а сега вече и никога нямаше да има. Най-после бе осъзнала, че бракът ѝ с Фреди никога няма да бъде нещо повече от преструвка, празна черупка, извор на непрестанна мъка и разочарование. Мрачна перспектива се откриваше пред нея и тя не биваше повече да си затваря очите пред истината. Фреди никога нямаше да бъде нещо повече от един пияница и гуляйджия. Ала най-лошото бе, че Сара не можеше да си представи развод с него. Не би могла да понесе дори мисълта да изложи на такъв срам себе си и родителите си.

Докато лежеше в гостната тази нощ, тя си мислеше за дългите, самотни дни, които я очакваха. Един живот в самота заедно с Фреди.

[1] Първият понеделник от септември, официален празник в САЩ. — Б.пр. ↑

[2] Едуард VIII (1894–1972) — в 1936 година става крал на Великобритания и Ирландия, но бива принуден да се откаже от трона десет месеца по-късно заради желанието си да се ожени за два пъти развежданата американка Уолис Симпсън. — Б.пр. ↑

3

След една седмица, прекарана у дома, Сара доби здрав вид, укрепна и пак можеше да излиза да обядва с майка си и сестра си. Изглеждаше добре, макар че и двете жени смятаха, че все още е доста унила.

Един ден, докато трите обядваха в апартамента на Джейн, Виктория небрежно попита Сара за Фреди. Все още сериозно се тревожеше във връзка с това, което дъщеря ѝ сподели с нея, когато загуби бебето.

— Добре е — отговори Сара, извъръщайки очи. Както обикновено, не спомена нищо за нощите, които прекарваше сама, или за това, в какво състояние се прибираше Фреди по малките часове. Фактически дори с него тя почти не говореше по този въпрос. Беше се примирила с жребия си, твърдо решена да не се развежда. В противен случай би изпаднала в прекалено унижително положение или поне на нея така ѝ се струваше.

Фреди също беше усетил някаква промяна у Сара, един вид подчинение и приемане на отвратителното му поведение. Сякаш заедно с бебето си бе отишла и някаква част от самата нея. Но Фреди не си задаваше въпроси, просто гледаше да се възползува по всякакъв начин от това, което според него беше проява на великодушие от нейна страна. Излизаше и се прибираше, когато си поиска, рядко си правеше труда да я взима със себе си, където и да е, не пазеше в тайна връзките си с други жени и пиеше от момента, в който станеше сутрин, додето потънеше в безсъзнание през нощта в съпружеската им или пък в нечия чужда спалня.

За нея това беше изключително нещастен период, но тя изглеждаше непоколебима в решението си да търпи. Криеше страданията си и месеците минаваха, без да каже нищо на никого. Ала сестра ѝ се изпълваше с все по-голяма тревога след всяка нова среща. В резултат Сара започна да се вижда с нея колкото се може по-рядко. У младата жена вече се долавяше някаква вцепененост и безразличие, а в

очите ѝ се четеше тиха мъка. Откакто загуби бебето, беше тревожно измършавяла, което също притесняваше Джейн, а от друга страна, тя усещаше, че Сара прави всичко възможно да я избягва.

— Но какво става с тебе? — попита я тя накрая през един майски ден. По това време беше вече в шестия месец и седмици наред не бе виждала сестра си, тъй като напредващата ѝ бременност бе мъчителна гледка за младата жена.

— Нищо ми няма. Добре съм.

— Недей така, Сара! Приличаш на изпаднала в транс. Какво ти прави той? Какво става? — Само при вида ѝ Джейн обезумяваше от тревога. Усещаше, че Сара се чувства неудобно с нея, и през повечето време гледаше да не налага присъствието си, но и не искаше да я остави да се оправя сама. Вече беше започнала да се тревожи за душевното състояние на сестра си, дори за живота ѝ под един покрив с Фреди, и някой трябваше да спре всичко това.

— Не ставай глупава. Добре съм.

— Нещата по-добре ли са, отколкото бяха преди?

— Предполагам, че да. — Сара нарочно отговаряше неясно, но сестра ѝ беше достатъчно проникателна.

Сега Сара беше по-слаба и по-бледа, отколкото непосредствено след спонтанния аборт. Беше изпаднала в пълно отчаяние, ала не искаше никой да заподозре това. Тя продължаваше да уверява всички, че е добре и че Фреди се държи прилично. Дори бе казала на родителите си, че той си търси работа. Това бяха пак същите глупости, на които вече никой не вярваше, дори самата тя.

На първата годишнина от сватбата им родителите ѝ несъзнателно се съгласиха да продължат фарса заедно с нея, като организират малко тържество в тяхна чест в къщата в Саутхамптън.

Отначало Сара се опита да ги разубеди, но после видя, че е по-лесно да ги остави да го направят. Фреди ѝ обеща да дойде. Всъщност според него това беше страхотна идея. Искаше да прекара там целия уикенд и да вземе със себе си няколко приятели. Разбира се, къщата беше достатъчно голяма и Сара попита майка си дали би имала нещо против. Виктория побърза да я увери, че техните приятели са винаги добре дошли. Но Сара предупреди Фреди, че приятелите му трябва да се държат прилично, щом смятат да отседнат у тях, не желаше да я поставят в неудобно положение пред родителите ѝ.

— Как можеш да изречеш такава глупост, Сара! — укори я той. През последните един-два месеца беше започнал да става все по-зъл. Тя никога не бе сигурна дали това се дължи на алкохола, с който се наливаше или вече наистина не можеше да я понася. — Ти ме мразиш, нали?

— Не ставай смешен. Просто не искам приятелите ти да загубят контрол над себе си, докато сме у родителите ми.

— Малката ми надута педантка. Горкичката — страхува се, че ще се изложим пред мама и тате.

Доця ѝ се да му каже, че се излага навсякъде, където отиде, но се въздържа. Постепенно се примиряваше със съдбата си, като ясно съзнаваше, че цял живот ще бъде нещастна с него. Вероятно никога нямаше да има друго бебе, но и това вече нямаше значение. Нищо нямаше значение. Живееше ден за ден, а някой ден, когато умре, всичко щеше да свърши. Мисълта за развод изобщо не я занимаваше или поне изключително рядко. Никога никой в тяхната фамилия не се бе развеждал и дори и в най-смелите си мечти тя не можеше да си позволи да е първата. Срамът би убил не само нея, но и родителите ѝ.

— Не се тревожи, Сара. Ще се държим прилично. А ти се постарай да не притесняваш приятелите ми с тази твоя изпита, погребална физиономия. Достатъчно е човек да те погледне, за да му се развали удоволствието от всяка забава.

След като се омъжи за него, а особено след загубата на бебето тя сякаш изведнъж изгуби цялата си красота и жизненост, всичката си радост и вълнение от живота. Като момиче винаги беше весела, жизнерадостна и очарователна, а сега приличаше на мъртвец дори в собствените си очи. Впрочем Джейн обърна внимание на тази промяна у Сара, но Питър и родителите ѝ казаха да не се безпокои, сестра ѝ щяла да се оправи, а всъщност на тях самите просто им се искаше така да вярват в това.

Два дни преди тържеството у Томпсънови Уиндзорският херцог^[1] се ожени за Уолис Симпсън. Сватбата се състоя в Шато дьо Канде във Франция сред бурно внимание от страна на международната преса и общественост. Целият този шум се стори на Сара безвкусен и отблъскващ. Вместо това тя насочи мислите си към тържеството във връзка с годишнината им и моментално забрави за фамилията Уиндзор.

Питър и Джейн планираха да вземат и малкия Джеймс в Саутхамптън по случай голямото събитие. Къщата изглеждаше прекрасна, цялата окичена с цветя, а на поляната беше разпъната тента, обърната към океана. Семейство Томпсън бяха подготвили чудесно тържество за Сара и Фреди. В петък вечерта младите посетиха заедно с приятелите си странноприемницата „Кану Плейс“, където всички прекараха чудесно в разговори, танци и смях. Дори Джейн отиде въпреки напредналата си бременност, както и Сара, която имаше чувството, че не се е усмихвала от години. Фреди даже танцува с нея и в един момент изглеждаше така, сякаш щеше да я целуне. По някое време Питър, Джейн, Сара и повечето от компанията тръгнаха да се прибират, а Фреди и най-близките му приятели отидоха да погуляят другаде. На връщане в колата Сара отново се умълча и не продума по целия път. Питър и Джейн обаче бяха все още във весело настроение и, изглежда, не забелязаха мълчанието ѝ.

Следващият ден настъпи слънчев и красив, а привечер залезът над Лонг Айлънд беше впечатляващ, когато оркестърът засвири и семейство Томпсън започнаха да посрещат гостите, дошли да празнуват със Сара и Фреди. Сара изглеждаше невероятно красива в съблазнително прилепналата си бяла рокля от ламе, която ѝ придаваше вид на млада богиня. Тъмната ѝ коса беше събрана във висока прическа, тя се движеше между гостите с тиха грация, поздравявайки своите приятели и тези на родителите си, при което всички обсъждаха колко женствена е станала през изминалата година и колко по-красива е дори в сравнение с деня на сватбата. Беше пълна противоположност на апетитно закръглената Джейн, която изглеждаше трогателно майчински в тюркоазносинята си копринена рокля, дуплеца се около едрата ѝ, безформена фигура, което само я караше да се шегува.

— Мама каза, че бих могла да се наметна с тентата, но този цвят ми харесва повече — шегуваше се тя пред една стара приятелка и Сара, която минаваше покрай тях, се усмихна. Изглеждаше по-добре и по-щастлива, което не се бе случвало от дълго време насам, но Джейн продължаваше да се тревожи за нея.

— Сара е толкова отслабнала.

— Ами тя... тя беше болна преди известно време.

От аборта насам беше отслабнала още повече и Джейн усещаше, макар Сара да не си признаваше, че все още е покрусена от чувството

за вина и мъка по бебето.

— Все още няма бебета, а? — Непрекъснато я подкачаха хората.
— О, вие двамата трябва вече да започнете.

„Или да свършите.“ Сара им отвърщаше само с усмивка, а по едно време изведнъж забеляза, че не е виждала Фреди от началото на приема. Преди час го бе зърнала край бара заедно с приятелите му, а после го бе изгубила от поглед, докато поздравяваше гостите, изправена до баща си. Накрая попита икономата и той й каза, че господин Ван Диъринг и неколцина от приятелите му тръгнали преди няколко минути с кола към градчето.

— Вероятно са отишли да вземат нещо, госпожо Сара — допълни той и нежно я погледна.

— Благодаря ти, Чарлс.

Чарлс им беше иконом от години, и през зимата, когато те се връщаха в Ню Йорк, той оставаше тук. Тя го помнеше от дете и много го обичаше.

Сара започна да се тревожи какво ли прави Фреди. Вероятно той и приятелите му са отишли в някое от местните заведения в Хамптън Бей да обърнат набързо по няколко силни питиета, преди да се потопят в благоприличната обстановка на приема, даван от родителите ѝ. Чудеше се колко ли пияни ще бъдат, когато се върнат, и дали междувременно някой ще забележи отсъствието им.

— Къде е този твой красив съпруг? — попита я една възрастна приятелка на майка ѝ и Сара я увери, че той ще слезе всеки момент. Качил се бил горе да ѝ донесе шал, обясни тя, а приятелката сметна неговата загриженост направо за трогателна.

— Да не би нещо да не е наред? — тихичко ѝ прошепна промъкналата се през тълпата Джейн. Беше я наблюдавала през последния половин час и достатъчно добре я познаваше, за да се заблуди от усмивката на устните ѝ.

— Не. Защо?

— Изглеждаш така, сякаш някой току-що е сложил змия в деколтето ти.

Сара не можа да не се засмее на това образно сравнение. За момент то ѝ напомни детството и тя почти забрави горчивата си завист към Джейн. Просто щеше да ѝ бъде толкова тежко след два месеца да я види с бебе, след като знаеше, че нейното си е отишло и че вероятно

никога няма да има друго. Те с Фреди въобще не се бяха любили след аборта.

— Е, къде е змията? — попита Джейн.

— Ами няма я. — И двете сестри се засмяха за първи път от дълго време, насам.

— Впрочем нямах предвид точно това... но е доста подходящо. С кого е излязъл?

— Не зная. Чарлс каза, че преди половин час са потеглили към града.

— И какво ще рече това? — Джейн се разтревожи заради Сара. Колко ли главоболия ѝ създава това момче, много по-големи, отколкото всички те подозират, след като не може да се държи прилично дори една-единствена вечер, когато са у родителите ѝ.

— Очевидно неприятности. Пиене, във всички случаи. И то в голямо количество. С малко късмет ще успее да го прикрие... до определен момент по-късно.

— Мама ще бъде възхитена — усмихна се Джейн, докато стояха една до друга и гледаха тълпата. Както изглеждаше, хората добре се забавляваха, което все пак бе нещо, макар че това не се отнасяше за Сара.

— Всъщност татко ще бъде още по-възхитен. — И двете отново се засмяха. Сара пое дълбоко въздух и погледна сестра си. — Извини ме, че се държах толкова зле с тебе през последните месеци. Аз просто... не зная... тежко ми е, когато мисля за бебето ти... — В очите ѝ имаше сълзи и тя извърна глава, а Джейн я прегърна през рамо.

— Знам. През цялото време не правеше нищо друго, освен да ме тревожиш до смърт. Иска ми се да сторя нещо, което да ти донесе щастие.

— Съвсем добре съм.

— Носът ти расте, Пинокио.

— О, стига вече. — Сара отново се захили насреща ѝ и малко след това двете се присъединиха към гостите.

Когато седнаха да вечерят, Фреди още не се беше върнал. Отсъствието му, както и това на няколко от най-близките му приятели, се забеляза моментално, когато гостите заеха определените им места около масите на ливадата, а почетното място на Фреди, от дясната страна на тъща му, остана празно и биеше на очи. Но преди някой да

направи какъвто и да е коментар и госпожа Томпсън да попита дъщеря си къде е съпругът ѝ, се чуха неистови звуци от клаксон и Фреди и четирима от другарите му префучаха през ливадата с неговия пакард, като се смееха, крещяха и ръкомахаха. Докато всички изненадано ги гледаха, откритата кола спря до самите маси и те слязоха заедно с три местни момичета, едно от които влюбено увисна върху ръката на Фреди. Когато се приближиха към насядалите, стана ясно, че това не са случайно срещнати момичета, а жени, на които е платено за услугите им тази вечер.

Петимата млади мъже бяха пияни до козирката и явно считаха номера си за най-смешното, което някога са правили. Момичетата обаче, изглежда, леко се смутиха от тези богати и очевидно шокирани хора, сред които се бяха озовали. Момичето с Фреди нервно се опитваше да го убеди да ги закара обратно в града, но вече се бе вдигнала страшна олелия. Няколко келнери се мъчеха да преместят колата, Чарлс, икономът, се опитваше да изтласка жените, а Фреди и приятелите му се препъваха на всяка крачка, блъскаха се в гостите и все повече се излагаха. Фреди бе най-зле от всички. В никакъв случай не искаше да пусне момичето, което беше довел със себе си. Сара го наблюдаваше права до масата, и очите ѝ плувнаха в сълзи при спомена за сватбата им само преди година, за надеждите, които я изпълваха тогава, и за кошмара, в който се бе превърнал животът ѝ. Това момиче с него беше само символ на ужасите през изминалата година и изведнъж, докато стоеше и го наблюдаваше с няма болка, всичко наоколо ѝ се стори нереално. Сякаш гледаше някакъв ужасно противен филм. Но най-лошото беше, че тя самата участвуваше в него.

— Какво има, бебче? — извика ѝ Фреди през няколко маси. — Не искаш ли да те запозная с моето сладурче? — И избухна в смях при физиономията на Сара. Междувременно Виктория Томпсън бързо си пробиваше път към по-малката си дъщеря, която изглеждаше така, сякаш е пуснала корени на това място, скована от страхотния шок. — Шийла — продължаваше да крещи Фреди, — това е жена ми, а това са... нейните родители. — И церемониално ги посочи с ръка, докато всички наоколо гледаха изумено.

Но Едуард Томпсън вече бе започнал да действа. С помощта на двама сервитьори успя да изтласка Фреди и момичето толкова бързо и

решително, колкото бе възможно, а другите млади мъже заедно с дамите бяха ескортирани навън от цяла армия сервитьори.

Фреди стана още по-войнствен, когато тъстът му го заведе в малкото бунгало на плажа, което използваха за преобличане.

— Какво има, господин Томпсън? Не беше ли за мен този прием?

— Не, не беше. И въобще не би трябвало да бъде. Трябваше да те изхвърлим още преди няколко месеца. Но мога да те уверя, Фредерик, че много бързо ще се погрижа за всичко това. Незабавно изчезваш оттук, през следващата седмица ще ти изпратим багажа, а още в понеделник сутринта моите адвокати ще ти се обадят. Край, вече няма да тормозиш дъщеря ми. И ако обичаш, не се връщай в апартамента. Ясен ли съм? — Гласът на Едуард Томпсън гърмеше в тясното бунгало, но Фреди бе прекалено пиян, за да се стресне.

— Охо... звучи сякаш татенцето е малко нещо разтревожен! Само не ми казвай, че ти от време на време не се забавляваш с някое маце. Е хайде, сър... Съгласен съм да си я поделим. — Той отвори вратата и двамата се озоваха лице в лице с момичето, което стоеше точно отпред и чакаше Фреди.

Целият разтреперан, Едуард Томпсън сграбчи младия мъж за реверите и почти го вдигна със силата на гнева си.

— Ако още веднъж ми се мернеш пред очите, мръсен боклук, ще те убия. А сега се махай и стой далеч от Сара! — изрева той, а момичето се затресе от страх при тази сцена.

— Да, сър. — Фреди направи пиянски поклон и подаде ръка на проститутката, а след пет минути той, приятелите му и техните „дами“ напуснаха приема, което малка преди това беше сторила и самата Сара.

Тя седеше в спалнята си с Джейн, ридаеше и повтаряше, че всичко това е за добро, че от самото начало е било един кошмар и вероятно грешката е само нейна, защото бе загубила бебето, а то може би щяло да го промени. Някои от нещата, които говореше, имаха смисъл, други бяха съвсем объркани, но всичко се изливаше направо от сърцето и тя не спираше да плаче, вкопчила се в сестра си. Майка ѝ дойде за малко да види как е, ала трябваше да се връща при гостите, затова беше доволна, че Джейн се справя със ситуацията. Цялата вечер се бе превърнала в ужасен провал.

За семейство Томпсън това бе дълга нощ. Гостите похапнаха набързо, някои от по-смелите потанцуваха и всички деликатно се

опитваха да се преструват, че нищо не се е случило, но си тръгнаха рано. До десет часа не беше останал никой, а Сара продължаваше да хлипа в стаята си.

Следващата сутрин в дома на Томпсънови беше твърде мрачна. Цялото семейство се събра във всекидневната, а Едуард Томпсън обясни на Сара какво беше казал на Фреди предишната вечер и решително я погледна.

— Ти взимаш решението, Сара — завърши той с много нещастен вид, — но аз бих искал да се разведеш с него.

— Не бих могла, татко... ще бъде ужасно за всички ни... — Тя огледа близките си, изпълнена със страх пред неприятностите и срама, които щеше да им причини.

— Ще бъде много по-лошо за теб, ако се върнеш при него. Сега разбирам какво си преживяла. — При мисълта за това беше почти благодарен, че бе загубила бебето. Тъжно погледна дъщеря си. — Сара, обичаш ли го?

Тя се поколеба за миг, след което поклати глава, свела поглед към ръцете си, здраво заключени на коленете ѝ, и почти прошепна:

— Дори не зная защо се омъжих за него — вдигна очи тя. — Тогава си мислех, че го обичам, но аз дори не го познавах.

— Ти направи ужасна грешка... Излъга се в него, Сара. Това може да се случи на всекиго. Сега трябва да разрешим проблема от твое име. Искам да ме оставиш аз да се заема с това. — Едуард беше непоколебим, а другите кимнаха утвърдително, за да изразят съгласието си.

— Но как? — Чувствуваше се изгубена, сякаш отново беше малко дете, и не можеше да се отърси от мисълта за всички тези хора предишната вечер, които бяха станали свидетели на това как Фреди я прави на пълна глупачка. Беше просто абсурдно. Направо убийствено... да докара проститутки в дома на родителите... Цяла нощ бе плакала, тръпнеща от ужас какво ще си кажат хората, както и от това страшно унижение за родителите ѝ.

— Остави всичко на мен. — После се сети за нещо друго. — Искаш ли да запазиш апартамента в Ню Йорк?

Тя го погледна и поклати глава.

— Не искам нищо. Само да се върна у дома при вас. — Произнасяйки тези думи, очите ѝ се наляха със сълзи, а майка ѝ нежно

я потупа по рамото.

— Ами ти вече си си у дома — каза той с развълнуван глас, докато жена му бършеше очите ѝ.

Питър и Джейн се държаха здраво за ръце. Цялата тази история обърка всички, но сега вече се чувстваха по-спокойни за Сара.

— А ти и мама? — скръбно ги погледна тя.

— Какво ние?

— Няма ли да е срам за вас, ако аз се разведа? Чувствувам се точно като онази ужасна жена Симпсън — всички ще говорят за мен, а също и за вас. — Сара се разплака и покри лицето си с ръце. Бе още твърде млада и не можеше да превъзмогне шока от последните месеци.

Майка ѝ бързо я прегърна и се опита да я успокои.

— Какво могат да кажат хората, Сара? Че той беше ужасен съпруг и че ти не сполучи с него? Какво лошо си сторила? Абсолютно нищо. Трябва да приемеш това. Ти не си направила нищо лошо. Фредерик е този, който трябва да се срамува, не ти. — Още веднъж цялото семейство кимна в знак на съгласие.

— Но хората ще бъдат потресени. Никой в рода ни не се е развеждал.

— И какво от това? Предпочитам да си щастлива и на сигурно място, отколкото да живееш в този кошмар с Фреди Ван Диъринг. — Виктория изпитваше чувство на вина и болка от това, че не беше разбрала колко зле вървят нещата при дъщеря ѝ. Само Джейн бе заподозряла колко нещастна е Сара, но никой не бе обърнал внимание на думите ѝ. Всички мислеха, че се дължи на аборта.

Сара все още изглеждаше съкрушена, когато късно следобед Питър и Джейн си тръгнаха за Ню Йорк, както и на другата сутрин, когато баща ѝ замина да се срещне с адвокатите си. Майка ѝ реши да остане с нея в Саутхамптън, тъй като за момента Сара нямаше никакво желание да се връща в Ню Йорк. Искаше да се затвори тук и винаги да изчезне от очите на хората, както тя се изрази, и най-вече не желаше да вижда Фреди. Бе дала съгласието си за развод, но се страхуваше от неприятностите, които предполагаше, че той ще ѝ донесе. Бе чела по вестниците за разводи и те винаги ѝ се бяха стрували нещо ужасно объркано, притеснително и неприятно. Очакваше, че Фреди ще изпадне в ярост, и много се изненада, когато

той ѝ позвъни понеделник вечер, след разговора си с адвокатката на баща ѝ.

— Всичко е наред, Сара. Мисля, че така ще бъде по-добре и за двамата ни. Ние просто не бяхме готови.

„Ние?“ Не можеше да повярва на ушите си, че той бе казал точно това. Фредерик не изпитваше никакво чувство за вина, просто беше доволен да се освободи от нея и от отговорностите, които и бездруго изобщо не си беше направил труда да поеме.

— Не си ли ядосан? — Сара беше изненадана и наранена.

— Ни най-малко, бебче.

Последва дълга пауза.

— Доволен ли си?

Отново мълчание.

— Ти обичаш да задаваш такива въпроси, нали, Сара? Какво значение има как се чувствам? Ние сгрехихме и баща ти се опитва да ни измъкне. Той е свестен човек и мисля, че това, което правим, е правилно. Съжалявам, ако съм причинил някакво неудобство...

Сякаш ставаше дума за лош уикенд или провален следобед. Той нямаше никаква представа какво ѝ беше коствала изминалата година. Никой нямаше представа. Просто беше щастлив, че се измъкна от положението, това поне беше очевидно.

— Какво смяташ да правиш сега? — Тя все още не беше мислила по този въпрос. Всичко беше прекалено ново, прекалено объркващо. Единственото, което ясно съзнаваше, бе, че не иска да се връща в Ню Йорк. Не желаше никого да вижда или да обяснява каквото и да е за крушението на брака ѝ с Фреди Ван Диъринг.

— Смятам да отида до Палм Спрингс за няколко месеца. Или в Европа през лятото — колебаеше се той, импровизирайки разни възможности, докато говореше.

— Звучи примамливо. — Чувствуваше се така, сякаш разговаря с непознат, а това ѝ причиняваше още по-голяма мъка. Те никога не се бяха опознали, всичко беше игра, в която тя загуби. И двамата загубиха. Само дето на него, изглежда, му беше все едно.

— Грижи се за себе си — каза ѝ той, сякаш се обръщаше към стар приятел или съученик, с когото нямаше да се видят известно време, а не никога повече.

— Благодаря. — Тя седеше вдървено, забила поглед в слушалката, докато той говореше.

— Трябва да тръгвам вече, Сара.

Тя кимна мълчаливо.

— Сара?

— Да... Извинявай... Благодаря, че ми се обади. — „Благодаря за ужасната година, господин Ван Диъринг... Благодаря, че ми разби сърцето...“ Искаше ѝ се да го попита дали въобще някога я бе обичал, но не събра кураж, пък и нямаше значение, струваше ѝ се, че знае отговора. Очевидно не. Той никого не обичаше, дори себе си, а Сара — със сигурност.

Майка ѝ наблюдаваше мълком как тя страда през следващите три месеца — юли, август и септември. Единственото, което привлече вниманието ѝ през юли, бе изчезването на Амелия Еърхарт^[2] и окупирането на Китай от Япония няколко дни по-късно. Иначе постоянно мислеше сама за развода си, за срама и вината, които изпитваше. За известно време състоянието ѝ даже се влоши, когато се роди момиченцето на Джейн, но тя все пак отиде с майка си до Ню Йорк, за да ги посети в болницата, като настоя да се прибере в Саутхамптън сама с колата още същата нощ. Бебето, което бяха кръстили Марджъри, беше много сладко, но Сара търсеше уединение. Сега тя прекарваше повечето време в мисли за миналото, опитвайки се да проумее защо нещата се бяха развили по този начин. В действителност всичко беше много по-просто, отколкото тя си мислеше. Беше се омъжила за човек, когото не познаваше и който се оказа ужасен съпруг. Край на историята. Но тя упорито търсеше вина и в себе си и постепенно стигна до убеждението, че ако изчезне от погледа на хората, ако се държи настрана, те просто ще я забравят и родителите ѝ няма да страдат заради нейните грехове. Така че за тяхно и за свое добро тя настояваше буквално да изчезне.

— Не можеш да се криеш до края на живота си, Сара — сурово ѝ каза баща ѝ след Деня на труда, когато, както обикновено, се прибираха в Ню Йорк за зимата. Юридическите процедури се развиваха добре. Фреди бе заминал за Европа, както бе споменал, но адвокатът му движеше нещата от негово име, поддържайки тясна връзка с Томпсънови. Първото дело бе насрочено за ноември и се очакваше окончателното решение по развода да бъде оповестено след

една година. — Трябва да се върнеш в Ню Йорк — увещаваше я баща ѝ. Не искаха да я оставят тук като отритнат роднина, от когото се срамуват. Но колкото и налудничаво да беше, тя смяташе, че е такава, и не отстъпи дори пред молбите на Джейн, която я посети на Лонг Айлънд през октомври заедно с бебето.

— Не искам да се върна в Ню Йорк. Тук съм си много добре.

— В компанията на Чарлс и трима стари прислужници, премръзнала до смърт от суровия студ на Лонг Айлънд? Не ставай глупава, Сара. Прибери се у дома. Ти си само на двадесет и една години. Рано ти е още да се отказваш от живота. Трябва да започнеш отново.

— Но аз не искам — тихо заяви Сара, избягвайки да обръща каквото и да е внимание на бебето.

— Та това е лудост! — Джейн изглеждаше отчаяна от упоритостта на по-малката си сестра.

— Какво знаеш ти, по дяволите? Имаш си съпруг, който те обича, и две деца. Никога не си била товар, неудобство или позор за някого. Ти си съвършената съпруга, дъщеря, майка, сестра. Какво знаеш ти за моя живот? Абсолютно нищо. — Изглеждаше бясна, но не на Джейн, и го съзнаваше много добре. Беше бясна на себе си, на съдбата си и... на Фреди. Изведнъж я обзе разкаяние и тъжно погледна сестра си. — Извинявай, просто искам да бъда сама тук. — Не бе в състояние дори да излее чувствата си в думи.

— Защо? — Не можеше да я разбере Джейн. Сара беше млада и красива и не беше единствената разведена жена на света, а се държеше така, сякаш е обвинена в убийство.

— Не искам да виждам никого. Не можеш ли да разбереш това?

— Докога?

— Може би завинаги. Добре ли е така? Достатъчно дълго време ли е? Сега вече разбра ли? — Беше ѝ неприятно да отговаря на всички тези въпроси.

— Сара Томпсън, ти си луда. — Баща ѝ беше уредил да си върне моминското име веднага след подаването на молбата за развод.

— Имам право да правя с живота си каквото си поискам. Ако пожелаея, мога да стана монахиня — упорствуваше тя.

— Първо обаче ще трябва да станеш католичка — засмя се Джейн, но на Сара не ѝ беше до шегги. По рождение те принадлежаха

към епископалната църква. Джейн започваше да се пита дали Сара не е леко мръднала. Или може би след известно време ще успее да се отърси от това състояние. Всички хранеха такава надежда, макар че вече започваха да се съмняват.

Сара остана непоколебима в решението си. Още преди месеци майка ѝ беше събрала всичките ѝ вещи от апартамента в Ню Йорк и ги беше складирана в кашони, но Сара отказваше дори да ги види. На първото дело през ноември се яви облечена в черен костюм и с погребална физиономия. Изглеждаше красива и уплашена, но стоически издържа до края. Веднага след това подкара колата обратно към Лонг Айлънд.

Излизаше на дълги разходки по плажа всеки ден, дори в най-мразовитите дни, а вятърът брулеше лицето ѝ докато се почувствуваше така, сякаш цялото кърви. Четеше непрекъснато, пишеше писма на майка си, на Джейн и на някои от старите си приятелки, ала все още нямаше желание да се види с тях.

На Коледа се събраха всички в Саутхамптън, за да празнуват заедно, но Сара почти не разговаряше. Един-единствен път спомена за развода пред майка си, докато слушаха по радиото новините за херцога и херцогинята на Уиндзор. В нещастията си тя бе започнала да чувства някакво сродство с Уолис Симпсън. Макар и майка ѝ да я уверяваше, че между нея и Симпсън няма нищо общо.

С настъпването на пролетта тя най-после доби отново здрав и отпочинал вид, бе напълняла с няколко килограма, а в очите ѝ имаше живот. По същото време обаче реши, че иска да си намери някоя ферма на Лонг Айлънд, във възможно най-затънтената му част, която да наеме или дори да купи.

— Но това са глупости — избухна баща ѝ, когато го помоли да ѝ помогне. — Прекрасно разбирам, че си нещастна от случилото се и че имаш нужда от време да се възстановиш, но няма да ти разреша да се погребеш на Лонг Айлънд до края на живота си като някаква отшелница. Можеш да останеш тук до лятото, а през юли ще дойдеш с мен и майка си в Европа. — Беше го решил преди седмица, а съпругата му бе изпаднала във възторг, дори Джейн намери идеята прекрасна — именно от такова нещо се нуждаеше Сара.

— Няма да дойда. — Макар и да продължаваше да упорствува, Сара вече му изглеждаше здрава, силна и много по-красива от всякога.

Време беше да се върне отново в обществото, независимо дали тя самата го съзнаваше. И ако не искаше да тръгне с тях по собствено желание, бяха готови да я принудят.

— Ще дойдеш, щом ние настояваме.

— Не ми се иска случайно да срещна Фреди — каза тя с отпаднал глас.

— Той е в Палм Бийч вече цяла зима.

— Откъде знаеш? — Беше й любопитно и се чудеше дали баща й е разговарял с него.

— Приказвах с адвоката му.

— И все пак не искам да ходя в Европа.

— Много жалко. Защото можеш да дойдеш по собствено желание, но дори и да нямаш такава, все едно ще дойдеш. — Тогавя тя скочи и отиде на брега, където дълго се разхожда по плажа, а на връщане срещна баща си, който я чакаше пред малкото бунгало. Докато я гледаше, сърцето му се късаше при мисълта колко бе страдала — за брака, който така и не бе имала, за детето, което беше загубила, за грешките, които бе направила — и колко горчиво бе разочарованието й.

— Обичам те, Сара. — За първи път й го казваше така открито и думите му докоснаха сърцето й, сякаш бяха точно балсамът, от който се нуждаеше, за да се излекува. — Майка ти и аз много те обичаме. Може и да не знаем как да ти помогнем, как да загладим случилото се, но искаме да опитаме... моля те, дай ни възможност.

Сълзи изпълниха очите й, докато го слушаше, и той я притегли в прегръдките си, където тя остана дълго и плака на рамото му.

— И аз те обичам, татко... Много те обичам... Толкова съжалявам...

— За нищо вече недей да съжаляваш, Сара... Просто бъди щастлива... Стани отново момичето, което беше, преди да се случи всичко това.

— Ще се опитам. — Тя се отдръпна за момент, за да го погледне, и видя, че той също плаче. — Мъчно ми е, че ви създавам толкова тревоги.

— Точно така — усмихна й се той през сълзи. — Трябва да ти е мъчно.

И двамата се засмяха, после бавно се отправиха към къщата, прегърнати, а той безмълвно се молеше дано успеят да я вземат в Европа.

[1] При абдикацията си Едуард VIII получава титлата херцог на Уиндзор. След като се омъжва за него Уолис Симпсън става херцогиня Уиндзор. — Б.пр. ↑

[2] Амелия Еърхарт (1898–1937) — първата американка пилот, прелетяла над Атлантическия океан. Самолетът ѝ изчезва някъде над Тихия океан при опита ѝ да обиколи света. — Б.пр. ↑

4

Параходът „Куин Мери“, гордо извисяващ се сред доковете наоколо, бе на своя пристан на кей 90 на река Хъдсън. Навсякъде кипеше празнично настроение. На борда продължаваха да товарят големи, красиви сандъци, приемаха огромни доставки цветя, а в кабините на първа класа щедро се лееше шампанско. Семейство Томпсън пристигнаха в разгара на всичко това като носеха само ръчния си багаж — другия бяха изпратили предварително в пътнически сандъци. Виктория Томпсън беше облечена в красив бял костюм от „Клеър Маккардел“. Голямата ѝ сламена шапка чудесно му подходеше, а самата тя изглеждаше щастлива и млада, както пристъпваше по мостика пред съпруга си. Това щеше да бъде вълнуващо пътешествие за тях. От няколко години не бяха ходили в Европа и с нетърпение очакваха да се видят със старите си приятели, особено с онези в Южна Франция и Англия.

Сара им създаде големи неприятности, като почти до последния момент твърдо отказваше да замине. В крайна сметка Джейн спомогна за обрата в решението ѝ. Влезе в остър спор с по-малката си сестра, при което повиши тон и я нарече с различни епитети, обвини я, че се държи като страхливка и че не разводът ѝ разрушава живота на родителите им, а отказът ѝ да събере счупените парчета, заяви ѝ, че на всички тях вече им е дошло до гуша от нея и че тя трябва най-после да се стегне, и то колкото се може по-скоро. Мотивите за тази атака не станаха ясни на Сара, докато слушаше тирадата на сестра си, но думите направо я вбесиха и яростта, която я обзе, сякаш възвърна тона ѝ.

— Добре тогава — кресна тя на Джейн, потискайки изкушението да хвърли една ваза по нея. — Ще отида на проклетото им пътешествие, щом като мислиш, че това е толкова важно за тях. А когато се върна, ще се преместя завинаги на Лонг Айлънд и никога повече не желая да чувам каквито и да било глупости за това, че съм рушала нечий живот. Никой от вас няма право да управлява моя. Ще

изживея собствения си живот както намеря за добре! — Тя тръсна глава и черната ѝ коса се разстла по раменете подобно на гарванови криле, а зелените ѝ очи запратиха искри към сестра ѝ. — Какво право има, който и да е от вас, да решава кое е добро за мен? — каза тя, изпълнена с нова вълна от гняв. — Какво знаете вие за моя живот?

— Аз знам, че го пропиляваш! — Джейн не отстъпи нито на педя. — През последната година живях като стогодишен отшелник и с безнадеждния си вид караше мама и татко да се чувствуват нещастни. Никому не е приятно да гледа това, което ти сама си причиняваш. А нямаш още двадесет и две години, не си някоя престаряла бабичка.

— Благодаря, че ми го напомни. Но след като ви е толкова мъчително да ме гледате, ще направя всичко необходимо да се преместя веднага щом се върна. Решила съм на всяка цена да си намеря свое собствено местенце някъде. Казах го на татко още преди няколко месеца.

— Да, няма що, някой порутен обор във Вермонт или скапана ферма из пущинаците на Лонг Айленд... Има ли някое друго наказание, което да си измислиш? Какво ще кажеш да си нахлузиш чувал и да си посипеш главата с пепел? Мислила ли си за това, или то е прекалено изискано за теб? Предпочиташ нещо по-страдалческо, нещо съвсем злочесто, например къща с дупка на покрива и без отопление, така че мама постоянно да се притеснява да не хванеш пневмония. Е, съгласна съм — това е доста трогателно. Става ми лошо от тебе, Сара — продължи да вилнее Джейн, а в отговор Сара изхвърча от стаята и затръшна вратата толкова силно, че част от мазилката при пантите се откърти.

— Тя е една разглезена хлапачка — заяви по-късно на родителите си Джейн, все още ядосана. — Не знам защо трябва да се съобразявате с нея. Защо просто не я принудите да се върне в Ню Йорк и да заживее като нормално човешко същество?

С настъпването на пролетта Джейн бе започнала да губи търпение със сестра си. Сара беше страдала достатъчно и според нея дължеше на всички тях едно — поне да направи усилие да се съвземе. Бившият ѝ съпруг със сигурност го беше сторил. През май в „Ню Йорк Таймс“ се беше появило съобщение за годежа му с Емили Астор.

— Браво на него — саркастично беше отбелязала Джейн, когато чу новината, но Сара не обели нито дума пред никого, макар всички от

семейството да бяха сигурни, че това дълбоко я е наранило. Емили беше една от най-старите ѝ приятелки и далечна нейна братовчедка.

— Какво предлагаш да направя, за да я накарам „да заживее като нормално човешко същество“? — попита баща ѝ. — Да продам къщата? Да я върна в Ню Йорк в усмирителна риза? Да я вържа върху багажника на колата? Тя е вече голяма, Джейн, и в известен смисъл ние не можем да ѝ заповядваме.

— Има дяволски късмет, че вие се съобразявате с нея. Мисля, че е крайно време да се вземе в ръце.

— Трябва да бъдеш търпелива — току се обади майка ѝ и Джейн си замина за Ню Йорк още същия следобед, без да се сбогува със Сара. Тя беше излязла на дълга разходка по плажа, а после беше отпращила нанякъде със стария форд, който баща ѝ държеше там заради Чарлс, иконома.

Въпреки твърдото решение и упорството на Сара да остане настрана от обществото явно думите на Джейн ѝ оказаха влияние. През юни тя кротко се съгласи да придружи родителите си в пътуването до Европа. Каза им го един ден по време на вечеря, като се опита да го спомене небрежно, но майка ѝ страшно се изненада и впери невярващи очи в нея. А баща ѝ плесна с ръце при тая новина. Той вече се готвеше да отмени резервациите и да се примири с отказа ѝ. Беше решил, че да я мъкне из Европа като някакъв затворник с вериги няма да е приятно за никого, нито за тях, нито за нея.

Едуард не посмя да попита какво я беше убедило в крайна сметка, но всички смятаха, че Джейн е допринесла за промяната на решението, макар че никой нищо не спомена пред Сара. И така, този следобед тя слезе от колата на кей 90 — висока, стройна и много сериозна в семплата си черна рокля и строгата черна шапка, принадлежала някога на майка ѝ. Беше красива, но с някаква мрачна хубост — бледо лице, огромни очи, прибрана коса и никакъв грим. Когато хората поглеждаха към нея, веднага забелязваха колко е красива, ала и колко тъжна, подобно на поразително изящна, прекалено млада вдовица.

— Не можа ли да облечеш нещо малко по-весело, скъпа? — попита я майка ѝ, когато тръгнаха от къщи, но Сара само сви рамене.

Беше се съгласила да им угоди, но никой не бе казал, че трябва да прекара чудесно или да изглежда така, сякаш наистина отива на

развлечение.

Преди заминаването беше открила мечтаното кътче на Лонг Айлънд — изоставена стара ферма с четиридесет декара необработена земя и малка къща на брега на океана, която плачеше за незабавен ремонт. За да набави необходимото капаро, беше продала венчалния си пръстен, а за покупката смяташе да поговори с баща си, след като се върнат... Знаеше, че никога повече няма да се омъжи, и искаше да си има собствено жилище, където да се приюти, а фермерската къща в Глас Холоу я задоволяваше напълно.

Тази сутрин бяха изминали пътя до кей 90 в мълчание. Тя си мислеше за предстоящото пътешествие и се питаше защо ли се съгласи да тръгне с тях. Но от друга страна, ако при пътуването ги накараше да почувствуват какви усилия й коства това, вероятно баща ѝ ще бъде склонен да ѝ помогне да купи малката ферма. Ако наистина се окаже така, то значи си заслужава труда. Във всеки случай блазнеше я идеята да постегне старата къщичка и с нетърпение очакваше този момент.

— Много си мълчалива, скъпа — каза майка ѝ в колата, като нежно я потупа по ръката. Двамата с баща и бяха изключително доволни, че тя ще ги придружи. Това им даваше надежда най-вече защото не подозираха колко твърдо е решението ѝ да поднови уединението си веднага след завръщането. Ако знаеха, дълбоко щяха да се натъжат.

— Просто си мисля за пътуването.

Баща ѝ се усмихна и полугласно обсъди с майка ѝ телеграмите, които бе разпратил на приятелите им. Очакваха ги два много натоварени месеца — в Кан, Монако, Париж, Рим и, разбира се, Лондон.

Майка ѝ продължаваше да ѝ разказва за някои от най-близките им приятели, докато се качваха по мостика, а хората извъръщаха глави да ги огледат. Сара, която вървеше пред родителите си, имаше впечатляващ вид: черната шапка тайнствено скриваше едното ѝ око, а другото леко прозираше през воалетката, спусната над съвършено сериозното ѝ и невероятно младо лице. Приличаше на някаква испанска принцеса. Това караше хората да се питат коя ли е тя. Една жена каза, че е кинозвезда, знаела това със сигурност, защото я била гледала в някакъв филм. Ако Сара можеше да ги чуе, щеше да ѝ се стори доста забавно. Но тя не обръщаше никакво внимание на хората,

покрай които минаваха, нито на елегантните дрехи, грижливо изваяните прически, внушителното изложение на бижута, нито пък на красивите жени и хубавите мъже наоколо. Интересуваше се само от това, да намери по-бързо каютата си. А там вече ги чакаха Питър и Джейн заедно Марджъри и с Джеймс, който тичаше нагоре-надолу по палубата. Към два и половина той вече тероризираше всички наоколо. Марджъри, която беше направила първите си самостоятелни стъпки преди няколко дни, се клатушкаше несигурно из каютата. Сара много им се зарадва и най-вече на Джейн. Ядът ѝ към нея се беше изпарил още преди седмици и двете отново бяха добри приятелки, особено след съобщението на Сара, че заминава.

Носеха със себе си две бутилки шампанско, а стюардът щедро разля в чашите им още една. Всички се бяха разположили в самостоятелната каюта на Сара и оживено разговаряха. Стаята ѝ беше свързана с апартамента на родителите ѝ чрез просторен хол, достатъчно голям да побере един роял, който Джеймс в миг откри и щастливо заудря по клавишите, докато майка му го молеше да не прави това.

— Не смяташ ли, че трябва да поставим една табела на вратата, която да успокои хората, че Джеймс няма да пътува с теб? — попита Питър с двусмислена усмивка, докато наблюдаваше сина си.

— Нищо, добре е за музикалните му способности — търпеливо се усмихна дядото. — Освен това така ще има с какво да си го спомняме през следващите два месеца — с едно хубаво шумно изпращане.

Джейн беше забелязала колко строго е облечена сестра ѝ, но независимо от това не можеше да не ѝ признае, че изглежда красива. Сара беше безспорно по-впечатляващата от двете, хармонична комбинация на най-хубавото у родителите им. Джейн притежаваше по-меката, не така изявена, руса красота на майка си. Баща ѝ всъщност носеше тъмния чар на ирландските черти, които Сара бе наследила в подобрен вид.

— Надявам се, че ще прекарате добре — каза Джейн с мила усмивка, чувствайки голямо облекчение от това, че Сара също заминава. На всички тях много им се искаше тя да си създаде нови познанства, да види нови неща, а след като се върне у дома, отново да се свърже със старите си приятели. Животът ѝ през изминалата година

беше толкова самотен и тъжен, толкова празен. Или поне така ѝ се струваше на Джейн. Тя не можеше да си представи да живее, както Сара бе живяла през тази година. Но, разбира се, тя изобщо не можеше дори да си представи да живее без Питър.

Те напуснаха парахода, когато сирената засвири и кълбета дим се устремиха нагоре, а стюардите тръгнаха по коридорите, любезно подканвайки изпращачите да слязат на брега, ако не искат да изтърват момента. Настъпи суматоха, изпълнена с целувки и прегръдки, с провиквания от всички страни и последни глътки шампанско, малко сълзи, и най-накрая всички изпращачи се озоваха на кея. Томпсънови бяха на палубата, махайки на Питър и Джейн, Джеймс се въртеше в прегръдките на баща си, а Марджъри махна с ръчичка, когато Джейн я вдигна високо над главата си. Докато ги гледаше, сълзи се появиха в очите на Виктория. Много време бяха двата месеца, през която щяха да бъдат разделени, но това беше жертва, която тя правеше с готовност, стига да можеше да помогне на Сара.

— Е, добре — каза Едуард с доволна усмивка. Що се отнасяше до него, нещата наистина се развиваха много добре. Току-що бяха минали покрай доковете, значи вече бяха на път. И така, водеха Сара в Европа. — Какво ще правим сега? Разходка по палубата? Посещение на магазините? — С нетърпение бе очаквал пътешествието и възможността отново да видя някои от старите си приятели. Освен това беше въодушевен от факта, че успяха да убедят Сара да посети стария континент. Предстояха им приятни моменти. Напоследък политическата ситуация там ставаше все по-напрегната. Кой знае какво можеше да се случи нататък? Ако след година-две избухнеше война, това щеше да се окаже последната им възможност да отидат в Европа.

— Мисля да си разопаковам багажа — тихо каза Сара.

— Стюардесата ще свърши тази работа — обясни ѝ майка ѝ, но Сара не обърна внимание.

— Предпочитам да го направя сама — настоя тя с мрачен вид, независимо от празничната обстановка наоколо. Навсякъде се виждаха балони, гирлянди и конфети.

— Тогава да се срещнем направо в трапезарията, за обяд?

— Вероятно ще подремна малко — опита се да им се усмихне тя, като си мислеше колко трудни ще бъдат следващите два месеца, през

които ще трябва да е непрекъснато с тях. Беше свикнала да ближе раните си далеч от очите на всички и макар че повечето от тези рани бяха вече позараснали, белезите още личаха и тя предпочиташе да ги крие дълбоко в себе си. Не можеше да си представи да бъде с родителите си денонощно, да търпи непрестанните им усилия да я развеселяват. Нямаше никакво желание да бъде развеселявана. Самотният живот и черните мисли бяха започнали да ѝ допаднат. Преди изобщо не беше саможива, но сега бе станала благодарение на Фреди Ван Диъринг.

— Не би ли предпочела да подишаш малко чист въздух? — настоя майка ѝ. — Може да те хване морска болест, ако стоиш прекалено много затворена.

— Усетя ли такова нещо, ще изляза на разходка. Не се тревожи, мамо. Добре съм — каза тя и се прибра в каютата си, но думите ѝ не убедиха родителите ѝ.

— Какво ще правим с нея, Едуард? — мрачно попита Виктория, докато се разхождаха по палубата. От време на време тя поглеждаше ту към другите пътници, ту към морето, но продължаваше да си мисли за Сара.

— Не е лесен характер. Това само мога със сигурност да ти кажа. Чудя се дали наистина е толкова нещастна, колкото изглежда, или си се представя като някаква романтична героиня, потънала в мирова скръб? — Вече не беше сигурен, че я разбира или пък, че изобщо някога я е разбирал. На моменти и двете му дъщери му се струваха пълна загадка.

— Понякога си мисля, че ѝ е станало навик да бъде нещастна — отговори Виктория Томпсън. — В началото беше истински объркана, наранена и разочарована, както и много притеснена от скандала, на който Фреди я изложи. Но знаеш ли, през последните шест месеца започнах да мисля, че фактически такъв живот ѝ доставя наслада. Струва ми се, че обича да бъде сама, да живее като отшелник. Не зная защо, но наистина ѝ харесва. Като малка беше винаги толкова жизнерадостна и много по-палава от Джейн. Но сега сякаш всичко това ѝ е чуждо, тя е станала съвсем друг човек.

— Най-добре да си стане пак предишната Сара, и то колкото се може по-скоро. Тези отшелнически щуротии, дето са ѝ влезли в главата, просто не са здравословни. — Беше напълно съгласен с жена

си. Той също имаше чувството, че през последните месеци този начин на живот бе започнал да харесва на Сара. От нея лъхаше някакво непознато спокойствие, което преди го нямаше, беше някак по-улегнала, но в никакъв случай не изглеждаше по-щастлива.

Преди да отидат да обядват, се прибраха за малко в каютата и завариха Сара, тихо седнала в хола, да пише писмо на Джейн. От известно време не обядваше. По пладне обикновено излизаше на някоя от дългите си разходки по плажа и поради това си беше все така слаба. Но в случая не ставаше дума за някакво лишение от нейна страна, тя просто много рядко изпитваше глад.

Когато след обяда се отбиха да я видят, я завариха на леглото, все още в черната рокля, но без шапка и обувки. Лежеше неподвижно и със затворени очи, ала майка ѝ заподозря, че всъщност не спи. Оставиха я сама, а когато надникнаха отново след час, тя се беше преоблякла в сив пуловер и панталони и удобно разположила се на един стол, четеше някаква книга, напълно забравила къде се намира.

— Сара? Една разходка по палубата? Магазините са направо страхотни. — Виктория Томпсън бе решила да не отстъпва.

— Може би по-късно. — Сара дори не откъсна очи от книгата, а щом чу вратата да се затваря, предположи, че майка ѝ е излязла от каютата. Тогава вдигна поглед с въздишка и направо подскочи, като видя Виктория точно пред себе си. — О... помислих, че си тръгна.

— Зная, че така си помисли, Сара искам да дойдеш на разходка с мен. Нямам намерение да прекарам цялото плаване в увещания. Ти сама реши да пътуваш с нас, затова сега се помъчи да се държиш достойно. Или мислиш да отровиш пътуването на всички ни, особено на баща ти? — Двамата винаги бяха толкова загрижени един за друг, че понякога това изглеждаше забавно на Сара, но сега именно то я подразни.

— Защо? Защо трябва моето присъствие във всеки един миг от деня да има толкова голямо значение за вас? Аз обичам да бъда сама. Защо този факт толкова притеснява всички ви?

— Защото това не е нормално. Не е здравословно за момиче на твоите години да бъде само през цялото време. Ти се нуждаеш от хора, живот, вълнения.

— Защо? Кой решава това от мое име? Кой казва, че щом като навършвам скоро двадесет и две, значи се нуждая от вълнения и

развлечения? Аз имах вълнения и развлечения и никога вече не искам да ги имам. Защо не можете да го разберете?

— Аз го разбирам, скъпа. Ала онова, което ти имаше не беше „вълнение“, а разочарование, опорочаване на всичко почтено и добро, в което някога си вярвала. Никой не иска това да се повтори. Но ти трябва да излезеш отново сред хората, в обществото. Ти просто трябва да го направиш, иначе ще изсъхнеш, душата ти ще закърнее и ще умре живецът, който носиш вътре в себе си.

— Откъде знаеш това? — Сара изглеждаше смутена от думите на майка си.

— Виждам го в очите ти — мъдро каза Виктория. — Виждам човек, който вътрешно умира, който страда самотен и тъжен. Човек, който вика за помощ и когото ти държиш затворен и не му разрешаваш да я получи.

Докато слушаше, очите на Сара се изпълниха със сълзи. Майка ѝ пристъпи към нея и нежно я прегърна.

— Толкова много те обичам, Сара. Моля те, опитай... опитай да се измъкнеш. Довери ни се... на никого няма да позволим да те нарани.

— Но вие не знаете какво беше — захленчи като малко дете Сара, засрамена от чувствата си и неспособността да ги контролира — Беше толкова ужасно... толкова нечестно... Той никога не си беше у дома, а когато беше, тогава... — Тя не можа да продължи, само още по-горчиво се разрида и заклати глава, лишена от думи, с които да опише преживяванията си. Майка ѝ я галеше по дългата копринена коса и я притискаше до себе си.

— Зная, скъпа... Зная... Мога да си представя какво е било. Зная, че сигурно е било ужасно. Но вече свърши. Пред теб е животът. Твоят живот едва сега започва. Не се предавай, преди да си му дала шанс. Огледай се наоколо, почувствувай морския бриз, помириши цветята, позволи си да живееш отново. Моля те...

Притисната до майка си, Сара слушаше и накрая намери думи да изкаже онова, което изпитваше, като продължаваше да плаче:

— Не мога... Ужасно се страхувам...

— Но аз съм тук, до теб. — По-рано не успяха да ѝ помогнат — не и преди края, когато я измъкнаха от този кошмар. Но всъщност те не биха могли да накарат Фреди да се държи прилично, да се прибира

нощем вкъщи, да се откаже от приятелките си и от проститутките, нито как да спасят бебето ѝ. По най-жестокия начин Сара бе разбрала, че има моменти, когато никой не може да ти помогне, дори родителите. — Трябва да опиташ отново, скъпа. Започни с малки стъпки. Татко ти и аз ще бъдем до теб. — Тя се отдръпна от дъщеря си и я погледна в очите. — Ние те обичаме страшно много, Сара, и в никакъв случай не бихме искали да те видим отново наранена.

Сара затвори очи и пое дълбоко въздух.

— Ще се опитам. — После бавно ги отвори и погледна майка си. — Наистина ще опитам. — Но изведнъж се паникьоса. — Ами ако не успея?

— Какво да не успееш? — усмихна се майка ѝ. — Да излезеш на разходка с мен и баща ти? Да вечеряш с нас? Да се запознаеш с наши приятели? Мисля, че ще се справиш. Ние няма да искаме прекалено много и ако наистина ти дойде в повече, ти ще ни го кажеш. — Сякаш беше някакъв инвалид, но в известен смисъл беше точно така. Фреди я бе осакатил и тя го знаеше. Проблемът сега беше дали има шанс да бъде излекувана, как да ѝ се помогне и дали ще се възстанови. Майка ѝ не можеше да понесе мисълта, че Сара няма да се справи. — Да излезем на разходка, а?

— Изглеждам ужасно. Очите ми сигурно са подути. А носът ми винаги става червен, когато плача. — Сара се засмя през сълзи, тъй като майка ѝ направи комична гримаса.

— Това е най-голямата глупост, която някога съм чувала. Носът ти изобщо не е червен. — Младата жена скочи от стола, за да се погледне в огледалото и възкликна с отвращение:

— И още как! Погледни го само — прилича на червен картоф!

— Я да видя. — Виктория присви очи, взирайки се в носа на дъщеря си, и поклати глава. — Вероятно е един съвсем мъничък картоф. Едва ли някой ще забележи нещо, ако се наплизкаш със студена вода и си срешиш косата, а после си сложиш малко червило на устните. — От месеци Сара не бе носила грим и, изглежда, това изобщо не я интересуваше. До този момент Виктория не беше повдигала въпроса.

— Не съм си взела нищо. — Сара нарочно не се изясни. Още не беше наясно дали иска да опита, но думите на майка ѝ я бяха трогнали

и не ѝ се щеше да бъде съвсем неотзивчива дори ако това означаваше да си сложи червило.

— Ще ти дам от моите червила. Истинско щастие е, че изглеждаш толкова добре и без грим. Аз съм бледа като тебешир.

— Не е вярно — извика Сара след нея, докато Виктория прекосяваше хода и се отправяше към техните стаи, за да донесе червило за дъщеря си. Скоро се върна и ѝ го подаде, а тя послушно се наплиска със студена вода и среса косата си. В този пуловер и панталони, със свободно падаща по раменете коса, Сара отново приличаше на младо момиче. Майка ѝ се усмихваше, когато заедно, хванати ръка за ръка, излязоха от кабината и тръгнаха да търсят баща ѝ.

Откриха го на палубата, където се припичаше на слънце в удобен шезлонг, а недалеч от него двама привлекателни млади мъже си подхвърляха фризби. Той се бе настанил край тях съвсем преднамерено още щом ги забеляза, с надеждата, че Виктория евентуално ще доведе Сара, и много се зарадва, когато видя жена си и дъщеря си да се приближават.

— Какво сте намислили вие двете? Да пазарувате?

— Не още. — Виктория изглеждаше много доволна, Сара се усмихна, без да обърне никакво внимание на двамата младежи, които баща ѝ беше набелязал.

— Решихме, че е по-добре първо да се разходим, после да пием чай с теб и чак след това да опустошим магазините, като похарчим всичките ти пари.

— В такъв случай ще бъда принуден да се хвърля зад борда. — Двете жени се засмяха, а младите мъже, погледнаха към Сара, при което единият прояви подчертан интерес. Ала тя им обърна гръб и тръгна надолу с баща си. Докато разговаряха, Едуард Томпсън беше приятно изненадан от това, колко добре е осведомена дъщеря му за световната политика. Очевидно беше прекарала последната година ползотворно, в четене на вестници и списания и изучаване на всичко възможно за положението в Европа. За сетен път той се увери колко интелигентна и проникателна беше тя, познанията ѝ направо го смаяха. Сара не беше обикновено момиче и явно не бе пропиляла напразно времето си, докато се криеше от света. Разговаряха за Гражданската война в Испания, за анексирането на Австрия от Хитлер

през март и последиците от това, както и за поведението му преди две години в Рейн.

— Откъде знаеш всичко това? — изумено попита баща ѝ. Беше истинско удоволствие да се разговаря с нея.

— Ами чета — усмихна се тя срамежливо. — Нямам какво друго да правя, нали знаеш? — Двамата си размениха топли усмивки. — Намирам го за много приятно. Какво мислиш, че ще се случи, татко? Смяташ ли, че Хитлер ще започне война? Със сигурност изглежда така, сякаш набира скорост за това, а и на мен ми се струва, че връзката между Рим и Берлин може да се окаже твърде опасна. Особено като се вземе предвид онова, което върши Мусолини.

— Сара — спря се той и се втренчи в нея, — ти направо ме смайваш.

— Благодаря ти.

Продължиха да се разхождат още известно време, задълбочено обсъждайки опасността от война в Европа, и един час по-късно той бе принуден с недоволствие да прекъсне разговора си с нея. В характера ѝ имаше качества, които изобщо не беше забелязал и които със сигурност никога нямаше да бъдат оценени от Ван Диъринг. По време на чая продължиха оживено да дискутират и Едуард изложи своята теория, че Съединените щати никога няма да допуснат да бъдат въвлечени във война в Европа, както и мнението на посланика Кенеди, изказано пред приближените му, че Англия не е в състояние да се ангажира с военен конфликт.

— Непростимо е да не отидем в Германия — каза Сара за изненада на баща си. — Иска ми се да видя с очите си какво става там и дори да разговарям с хората. — Като я слушаше, баща ѝ със задоволство си помисли колко хубаво стана, че няма да ходят там.

Да остави Сара да се впусне в опасностите на международната политика определено беше извън плановете му. Едно е да се интересува от това, какво става по света, да има познания и информация до степен, каквато тя демонстрира пред него, което всъщност рядко се среща при жените, и съвсем друго — да проучва нещата на място и да се изложи на опасност, което той никога не би допуснал.

— Много съм доволен, че ще посетя Англия и Франция. Дори не съм убеден, че трябва да ходим в Рим. Струва ми се, че това можем да

го решим, когато пристигнем в Европа!

— Къде изчезна авантюристичният ти дух, татко? — подразни го Сара, но той само поклати глава от позицията на зрялата мъдрост, която дъщеря му все още не притежаваше.

— Прекалено стар съм за това, скъпа. А ти би трябвало да носиш красиви рокли и да ходиш по развлечения.

— Колко скучно. — Тя се нацупи с досада, а баща ѝ се засмя.

— Ти действително си необикновено момиче, госпожице Сара. — Нищо чудно, че бракът ѝ с Ван Диъринг се бе оказал катастрофа, а тя се бе скрила на Лонг Айлънд. Беше прекалено интелигентна за него, а и за повечето млади мъже от неговия кръг. Колкото по-добре се опознаваха на парахода, толкова повече бащата започваше да разбира своята дъщеря.

Към третия ден Сара вече съвсем спокойно се разхождаше по палубата. Все още странеше от хората и не проявяваше интерес към младите мъже на борда, но се хранеше с родителите си в трапезарията, а последния ден вечеря заедно с тях на масата на капитана.

— Не сте ли сгодена за някого, госпожице Томпсън? — попита я капитан Ървинг с игриви пламъчета в очите, а майка ѝ затаи дъх, като се чудеше какъв ли ще бъде отговорът.

— Не, не съм — хладно отговори Сара и леко се изчерви, а ръката ѝ потрепери, докато оставяше чашата си с вино на масата.

— Какъв шанс за младите мъже в Европа.

Сара скромно се усмихна, но думите му се забиха като нож в сърцето ѝ. Не, не бе сгодена, очакваше разводът ѝ да влезе в сила през ноември, една година след първото дело. Развод. Почувствува се съсипана жена. Добре поне, че за щастие никой тук не знаеше това, което я накара да изпита благодарност. А с още малко късмет и в Европа никой нямаше да го научи.

Капитанът я покани да танцуват и тя изглеждаше много красива в прегръдката му, а леденосинята ѝ атлазена рокля, която майка ѝ бе поръчала преди сватбата с Фреди, обгръщаше на диплои стройната ѝ снага. Роклята беше част от чеиза ѝ и когато я обличаше, тя бе почувствувала как някаква бучка се надига в гърлото ѝ и я задушавала. Отново нещо я задави, когато един непознат млад мъж я покани на танц веднага след капитана. Тя се поколеба за миг, след което кимна учтиво.

— Откъде сте? — Беше много висок и много рус, а по акцента му разбра, че е англичанин.

— От Ню Йорк.

— Ще посетите ли Лондон? — Имаше вид на човек, който умее чудесно да се забавлява. Беше наблюдавал Сара дни наред и беше стигнал до заключението, че е някак неуловима и доста обезкуражаваща. С нищо не го бе насърчила, което му се стори странно.

Сара нарочно му отговаряше съвсем неопределено. Нямаше никакво желание някой да се лепне за нея, а и по някакъв особен начин той ѝ напомняше малко за Фреди.

— Къде смятате да отседнете?

— При приятели на родителите ми — излъга тя, макар да знаеше много добре, че имат резервации в хотел „Кларидж“ и че ще бъдат в Лондон най-малко две седмици, но никак не ѝ се искаше да го среща. За неин късмет танцът свърши бързо. След като я придружи до мястото ѝ, се позавъртя наоколо, но Сара ни най-малко не го насърчи и след няколко минути, примирил се с деликатното ѝ безразличие, той се върна на масата си.

— Виждам, че младия лорд Уинтърп не е по вкуса ви — пошегува се капитанът. Лордът беше най-голямата плячка и всички неомъжени го преследваха. Всички, с изключение на крайно резервираната госпожица Томпсън.

— Не, не е така. Просто не го познавам — хладно отвърна Сара.

— Имате ли желание да бъдете официално представена? — предложи капитанът, но тя само се усмихна и поклати глава.

— Не, благодаря ви, капитане.

По-късно танцува още веднъж, този път с баща си, а капитанът сподели с Виктория своето мнение за интелекта и красотата на дъщеря ѝ:

— Тя е необикновено момиче — каза той, явно възхитен от Сара. Разговорът с нея му беше доставил почти същото удоволствие, каквото бе изпитал и баща ѝ по време на петдневното пътуване. — И е толкова красива. Държи се изключително възпитано за толкова млад човек. Предполагам, че нямате никакви проблеми с нея.

— Не, никакви — усмихна се Виктория, горда с дъщеря си. — С едно-единствено изключение: държи се малко прекалено възпитано. —

Виктория отново се усмихна, макар че бе смутена от подчертаното безразличие на Сара към младия лорд Уинтърп. Нищо добро не очакваше младите мъже в Европа. — Тя преживя голямо разочарование в живота си — сподели Виктория — и се опасявам, че за известно време се почувствува отблъсната от всички. Надяваме се в Европа да я извадим от това ѝ състояние.

— Разбирам — кимна капитанът. Сега вече можеше да си обясни поведението на Сара. Това оправдаваше пълната и липса на интерес към Филип Уинтърп. — Тя не е от девойките, за които лесно се намира съпруг. Прекалено интелигентна и зряла е и както изглежда, не я вълнуват особено разните младежки лудории. Вероятно някой по-възрастен мъж... — Изпитваше симпатия към това момиче и се улови, че се е замислил върху бъдещето му. След малко се усмихна на майката. — Вие сте много щастлива. Тя е прекрасно момиче. Надявам се, че ще си намери чудесен съпруг.

Виктория се запита дали всички на кораба мислят, че едва ли не бяха тръгнали за Европа да търсят съпруг на Сара. Ако само за миг си представеше това, младата жена сигурно би изпаднала в истерия. Виктория благодари на капитана, танцува един последен танц с него и се отправи към дъщеря си и съпруга си.

— Ей, вие двамата. Смятам, че трябва да си легнем в приличен час тази вечер. Утре ни очаква дълъг ден.

Щяха да слязат в Шербург, откъдето заминаваха директно за Париж. Сара никога не беше ходила там и програмата им за разглеждане на забележителностите беше много натоварена. За целта от хотела им бяха наели кола с шофьор. Щяха да отседнат в „Риц“, а след седмица щяха да отпътуват за Довил и Биариц, за да се видят с приятели. Следваше една седмица на Ривиерата, в Кан, както и няколко дни в Монте Карло с други приятели. После отиваха в Лондон.

Параходът акостира в Шербург в осем часа на другата сутрин и семейство Томпсън потеглиха за Париж в чудесно настроение. Едуард им показва списъка с местата, които смяташе, че Сара трябва да види на всяка цена, например — Лувъра, Тюйлери, Версай, Малмезон, Жьо дьо Пом, Айфеловата кула и, разбира се, гробницата на Наполеон. В края на този рецитал Виктория Томпсън въпросително повдигна вежди.

— Не чух да споменаваш „Шанел“... „Диор“... или „Баленсиага“ и „Скиапарели“. Да не си ги забравил, скъпи? — Виолетовото и

бледолилавото бяха модерните цветове в Париж този сезон и Виктория нямаше търпение да напазарува за себе си и за Сара.

— Опитах се, любов моя — усмихна се той благосклонно, — но дори за миг не съм си въобразявал, че ще ме оставиш да ги забравя за дълго... — Доставяше му удоволствие да глези жена си и с нетърпение очакваше възможността да поглези и дъщеря си. Но му се искаше да ѝ покаже и по-важните културни паметници, някои от които започна да ѝ сочи още по пътя за Париж.

Стаите в „Риц“ бяха направо разкошни. Този път Сара разполагаше със собствен апартамент, напълно отделен от този на родителите ѝ, с изглед към площад Вандом. Докато оглеждаше спалнята си, тя с плах трепет призна пред себе си, че имаше нещо горчиво-сладко в това, да се намира тук сама, ала щеше да е несравнимо по-приятно, ако можеше да бъде на същото място, но със съпруг.

Сара въздъхна и си легна сама в огромното легло с балдахин. На сутринта отидоха в Лувъра, където прекараха часове наред. Беше много радостен ден за родителите ѝ. Тя вече на нищо не се противопоставяше, а и в Париж те имаха само една позната, стара приятелка на майката на Едуард, която ги покани на чай в дома си на улица Жакоб. Нямаше други светски събирания, които Сара да отбягва. Можеше спокойно да се наслаждава на музеите и катедралите, на магазините и на времето, което прекарваше заедно с родителите си.

В Довил се появи известно напрежение, защото хората, които посетиха там, настояха да запознаят Сара със сина си правеха всичко възможно да пробудят интерес помежду им. Той беше силно заинтригуван от Сара, но на нея ѝ се стори непривлекателен, неинформиран и безкрайно скучен. По време на целия престой тя упорито го отбягваше. Същото се отнасяше и за двамата братя, които ѝ бяха натрапени в Биариц, както и за внука от Кан, без да се споменават двамата „очарователни“ млади мъже, които ѝ бяха представени в Монте Карло. Към края на престоя им на Ривиерата Сара вече бе изпаднала в лошо настроение и почти не говореше на родителите си.

— Хареса ли ти Ривиерата, скъпа? — невинно я попита Виктория, докато опаковаха багажа си, тъй като на следващия ден заминаваха за Лондон.

— Не, ни най-малко — остро отвърна Сара, — ама никак.

— Наистина ли? — Майка ѝ изненадано вдигна поглед, беше на мнение, че бяха прекарали чудесно. Посетиха няколко яхти, обикаляха плажовете и бяха на няколко великолепни приема. — Колко жалко.

— Искам да ти кажа нещо, мамо. — Сара втренчено я погледна в очите и остави бялата блуза, която сгъваше. — Не съм дошла в Европа, за да си търся нов съпруг. Може би трябва да ти напомня, че и бездруго до ноември се водя омъжена. А след това се надявам никога вече да не се омъжвам. Уморих се, до гуша ми дойде всички ваши познати да гледат само как да ми натрапят идиотските си синове, неграмотните си внуци или слабоумните си братовчеди. Тук все още не съм срещнала дори един мъж, с когото да мога да разговарям, а камо ли да изпитам желание да прекарам повече от един час в компанията му. Не желая друг мъж в живота си, не искам да ме мъкнете из Европа и да ме показвате като някаква смотанячка, на която трябва да се намери съпруг. — Майка ѝ изглеждаше направо смаяна и само кимаше. — Впрочем някой от тези хора знае ли, че съм била вече омъжена?

— Едва ли — поклати глава Виктория.

— Ами може би ще трябва да им го кажете. Сигурна съм, че тогава надали толкова ентусиазирано ще навират скъпите си отрочета в ръцете ми — представям си какво щеше да бъде, ако бяха разбрали, че съм разведена жена.

— Това не е престъпление, Сара — плахо се обади майка ѝ, като знаеше много добре мнението на дъщеря си по въпроса. За нея това беше престъпление. Непростим грях, с който тя не можеше да се примири, нито пък очакваше от другите да го приемат.

— Не е нещо, с което човек да се гордее. А и повечето хора едва ли ще го сметнат за някакво предимство.

— Не съм и намеждала такова нещо, но пък и не е непреодолимо бедствие. Ще срещнеш и хора, които знаят, но няма да обръщат внимание. А ако почувствуващ, че се налага да го кажеш пред някой, който не е осведомен, винаги можеш да го сториш, след като прецениш, че моментът е подходящ.

— Да, то е нещо като болест. Длъжен си да предупредиш другите.

— Не си длъжна да го сториш, освен ако сама не поискаш.

— Може би трябва да нося отличителен знак. Нали знаеш, като прокажените. — Говореше с яд, огорчение и мъка, но беше ѝ

омръзнало да я чифтосват с някакви хлапаци, които ѝ бяха съвсем безинтересни и които само дето не се нахвърляха да ѝ разкъсат дрехите. — А знаеш ли какво направи синът на Сен Жил в Довил? Скри ми дрехите, докато се преобличах, след което дойде и се опита да ми смъкне хавлията. Смяташе, че е страхотно забавен.

— Но това е ужасно. — Майка ѝ беше потресена. — Защо не си ни казала?

— Казах на него. Казах му, че ако веднага не ми върне нещата, ще отида право при баща му. Горкичкият, така се изплаши, че на секундата ми донесе всичко и започна да ме моли никому да не споменавам. Беше направо патетичен. — Такова нещо можеше да направи едно шестнадесетгодишно момче, но не и мъж на двадесет и седем. Всички, с които се бе запознала напоследък, бяха като него — незрели, разглезени, нахални, груби и необразовани. Не можеше да ги понася.

— Просто искам ти и татко да знаете, че не съм дошла в Европа, за да си търся съпруг — отново повтори Сара и след като майка ѝ кимна, продължи да си нарежда багажа.

Същата нощ Виктория спомена пред съпруга си за неприятния разговор със Сара и му разказа за инцидента с младия мъж в Довил. Той реши, че шегата е била глупава, но в никакъв случай безобидна.

— Проблемът е, че тя е много по-зряла от всички тях. А и много неща преживя. Затова има нужда от някой по-възрастен, по-улегнал мъж до себе си. Тези хлапаци нямат никаква представа как да се отнасят с нея. А като се вземе предвид какво е становището ѝ за нова трайна връзка, те само я дразнят. Трябва да внимаваме на кого я представяме в Лондон. — Идеята им беше не да я изолират от мъжете, а да намерят поне един-двама, чиято компания би могла да ѝ бъде приятна, за да разбере, че освен самотата и болката в живота има и други неща. Младежите, с които се беше запознала до момента, само я караха да си мисли, че уединението е далеч по-привлекателно.

На другия ден се върнаха в Париж, а на следващата сутрин прекосиха Ламанша. В „Кларидж“ пристигнаха точно навреме за вечеря. На рецепцията ги посрещна управителят, който лично ги заведе до апартамента им по всички правила на етикецията. Господин и госпожа Томпсън разполагаха с обширна спалня с изглед към Биг Бен и сградите на Парламента. Към спалнята имаше и всекидневна. А Сара

бе настанена в много приятна стая, която приличаше на будоар, цялата в розов сатен и кретон, обсипан с рози. Когато хвърли поглед към писалището, видя, че то е отрупано с покани, нито една от които не предвещаваха нещо добро. Дори не си направи труда да ги отвори, ала майка ѝ спомена за тях по време на вечерята. Докато тримата се хранеха в апартамента на Томпсънови, Виктория съобщи, че са канени на две вечери и на чай у стари приятели, на пикник за един ден в Лестър, както и на официален обяд в тяхна чест, даван от семейство Кенеди в посолството на площад Гросвенър. Що се отнасяше до Сара, всичко това ѝ обещаваха невероятна скука.

— Аз трябва ли да идвам с вас? — В гласа ѝ се долавяха нотки, които напомниха на майка ѝ времето, когато Сара беше още в пубертета, но в погледа на бащата се четеше твърдост, когато отговори:

— Нека не започваме всичко отначало. И тримата знаем защо сме тук. Дошли сме да се видим с наши приятели и нямам намерение да ги обиждам, отклонявайки поканите им.

— Но защо трябва да виждат и мен? Те са ваши приятели, татко, а не мои. Не би трябвало да им липсвам.

— Няма да търпя това — удари той с юмрук по масата. — Няма и да го обсъждам повече с теб. Достатъчно голяма си за такива глупости. Бъди любезна, учтива и така добра да направиш необходимото усилие. Разбираш ли ме, Сара Томпсън?

Сара го изгледа ледено, но той сякаш не забеляза или нарочно не обърна внимание на негодуванието ѝ. Беше я довел в Европа с определена цел и нямаше да позволи да бъдат осуетени намеренията му да я върне отново сред хората. Независимо от нейната съпротива инстинктивно усещаше, че тя има нужда точно от това.

— В такъв случай — добре.

Приключиха вечерята в мълчание. На другия ден посетиха музея „Виктория и Албърт“, където прекараха чудесно. След това отидоха на една твърде изискана официална вечеря. Сара тръгна съвсем безропотно. Беше облечена в роклята, дето майка ѝ беше купила преди пътуването, от тъмнозелена тафта с цвета на очите ѝ, която ѝ стоеше великолепно. Бе много красива, ала изражението ѝ не издаваше капчица вълнение, че се намира на такова място. През по-голямата част от вечерта изглеждаше точно толкова отегчена, колкото се чувствуваше в действителност. Присъствуваха и няколко млади мъже,

поканени специално заради нея, и тя направи усилие да води разговор, но бързо откри, че няма никакви допирни точки с тях. Нещо повече, те ѝ се сториха ужасно разглезени, много глупави. И учудващо неосведомени за събитията в света, който ги заобикаля.

На връщане Сара мълча през целия път, а родителите ѝ не я попитаха дали е прекарала добре. И за тримата беше ясно, че не е. На втората официална вечеря беше почти същото, а на чая дори по-лошо. Там се опитаха да ѝ натрапят някакъв племенник, който се държа толкова глупашки и непочтително — както по-късно майка ѝ бе принудена да признае, и то доста смутена, — че поведението му граничеше с детинщината.

— За бога — избухна Сара, когато се прибраха вечерта в хотела, — какво им става на тези хора? Защо трябва да ме подлагат на такива изтезания? Защо всеки си мисли само как да ме чифтоса с някой от идиотските си роднини? Какво сте им казали, когато им съобщихте, че ще идваме тук? — Сара отправи въпроса към баща си, който изглеждаше невъзмутим. — Че съм напълно изпаднала и те трябва да ми помогнат? — Тя не можеше вече да вярва на хората, с които се запознаваше.

— Просто ги уведомих, че ще доведем и теб. А как са го изтълкували те, си е тяхна работа. Смятам, че от любезност канят млади хора заради теб. Ако роднините и приятелите им не ти харесват, много съжалявам.

— Не можете ли да им кажете, че съм сгодена? Или че страдам от някоя заразна болест? Нещо, което да ги откаже от желанието да ме запознават с когото и да било. Просто нямам повече сили. Отказвам да ходя по разни събирания, където се чувствавам като последна глупачка през цялото време. — Досега се беше справяла много добре, но вече не издържаше и очевидно тези посещения не ѝ доставяха никакво удоволствие.

— Съжалявам, Сара — тихо каза баща ѝ. — Те не го правят с някакъв умисъл. Опитай се да не се разстройваш.

— С изключение на теб, с никой друг не съм провела един интелигентен разговор, откакто напуснахме Ню Йорк — каза тя с укор, а той се усмихна. Поне неговата компания ѝ доставяше същото удоволствие, каквото нейната на него. Е, все пак и това бе нещо.

— А с кого толкова водеше интелigentни разговори, докато се криеше на Лонг Айленд?

— Там поне нищо не очаквах. — Тишината я беше дарила със спокойствие.

— Ами тогава недей и тук да очакваш много. Приемай нещата такива, каквито са. Посещение на нови места, възможност да се срещнеш с други хора.

— Дори с жените не е приятно да се разговаря.

— Тук вече не съм съгласен с тебе — възрази й той, а Виктория повдигна вежди от изненада. Той я потупа по ръката утешително, но тя знаеше, че само се шегува.

— Единственото, от което се интересуват тези жени, са мъжете и синовете им — подкрепи Сара твърдението си. — Не мисля, че някога въобще са чували за политика. И всички смятат, че Хитлер е новият готвач на майките им. Как може човек да бъде толкова ограничен? — Баща й избухна в смях, клатейки глава.

— Откога си станала такъв политически и интелектуален сноб?

— Откакто сама си правя компания. Фактически тя ми е най-приятната.

— Дори прекалено приятна. Време е да си припомниш, че светът е пълен с всякакви хора — интелigentни, по-малко интелigentни или направо тъпи, както и приятни или скучни. Но те всички са част от света. Всъщност ти прекалено дълго беше в изолация, Сара. И аз съм извънредно щастлив, че дойде с нас тук.

— Едва ли мога да кажа същото за себе си — изръмжа тя, ала истината беше, че пътуването с тях все пак й доставяше удоволствие.

Светската страна й беше доста неприятна, но пък другите аспекти на пътешествието й харесваха, и Сара беше доволна, че тръгна с родителите си. Това отново я беше сближило с тях и независимо от оплакванията си изглеждаше много по-щастлива от преди. И ако не друго, то поне си бе възвърнала старото чувство за хумор.

Тя се опита да се измъкне от пътуването в провинцията на следващия ден, но баща й каза, че просто няма избор, че чистият провинциален въздух ще й подейства добре и тъй като той познавал имението, което ще посетят, смята, че си заслужава да се види. Сара мърмореше, докато се качваха в колата, и почти през целия път ропта,

но все пак трябваше да признае, че пейзажът е красив, а времето необикновено слънчево и топло за Англия.

Когато пристигнаха, тя бе принудена неохотно да се съгласи, че мястото наистина е забележително, точно както беше обещал баща ѝ. Представляваше ограден с ров замък от четиринадесети век, с прекрасен парк и старинна ферма, която собствениците бяха възстановили напълно. Стотината гости, поканени на обяд, можеха спокойно да обикалят на воля из залите, където дискретно ги очакваха прислужници, за да им предложат освежителни напитки, можеха също така да се настанят удобно в някоя от многобройните всекидневни или навън в градините. Сара откри, че никога през живота си не е виждала по-красиво и по-интересно място, а фермата направо я плени и тя остана дълго време там, задавайки най-различни въпроси, докато накрая загуби родителите си. Не можеше да се нагледа на сламените покриви на къщурките и колибите, както и на огромния замък, който величествено се издигаше в далечината. Гледката беше изключителна и Сара лекичко въздъхна, докато ѝ се любуваше. Чувствуваше се уютно и спокойно, изцяло, погълната от историята на това място. Хората наоколо сякаш изчезнаха. Всъщност повечето гости бяха тръгнали обратно към замъка, за да обядват или да се поразходят в парка.

— Величествено, нали? — каза някакъв глас зад гърба ѝ. Тя стреснато се обърна и точно зад себе си видя висок мъж с черна коса и сини очи. Стърчеше над нея като канара, толкова висок беше, но усмивката му бе топла и отстрани двамата изглеждаха почти като брат и сестра. — Винаги когато идвам тук, усещам силно присъствието на историята. Сякаш, ако само за миг затворя очи, тутакси ще се появят крепостните селяни, рицарите и техните дами.

Сара се усмихна на думите му, защото те изразяваха съвсем точно онова, което и тя самата чувствуваше.

— И аз си мислех същото. След като видях фермата, никак не ми се тръгваше обратно. Прииска ми се да остана и да усетя точно това, което току-що описахте.

— Това имение ми харесва толкова, каквото е. Ненавиждам всички онези места, лъскави и разкрасявани до безсъзнание, само и само да изглеждат модерни. — Тя отново кимна с глава, доволна от това, което той каза, и от начина, по който го каза, макар че някъде в

дъното на очите му играеше закачливо пламъче. Изглежда, той се забавляваше от всичко и беше много приятен събеседник.

— Аз съм Уилям Уитфийлд, пленник за уикенда — представи се той. — Белинда и Джордж са ми братовчеди, колкото и да са луди. Но иначе са свестни хора. А вие сте американка, нали?

Тя кимна утвърдително и подаде ръка, чувствавайки се смутена, макар и не много.

— Да, американка съм. Казвам се Сара Томпсън.

— Щастлив съм да се запозная с вас. От Ню Йорк ли сте? Или от някое по-вълнуващо място като например Детройт или Сан Франсиско?

Тя се засмя на представата му за вълнуващо място и призна, че първото предположение е вярно.

— И сте на околосветско пътешествие?

— Отново познахте — усмихна се Сара, а той внимателно я изгледа с пронизателните си сини очи, които буквално я приковаха.

— Заедно с родителите си?

— Да.

— Колко ужасно. И те ви отегчават до смърт, като денем ви водят по музеи и църкви, а вечер ви представят на синовете на приятелите си и повечето от тези синове са лигльовци, които дори английски не говорят като хората. Пак ли отгатнах? — Той открито се наслаждаваше на описанието, което направи. Сара чистосърдечно се разсмя, неспособна да отрече една дума.

— Започвам да си мисля, че сте ни следили. Или поне, че някой ви е информирал.

— Не се сещам за нищо по-ужасно, може би, с изключение на меден месец с човек, който ви е противен. — При тези думи той забеляза, че сянка премина през лицето ѝ и тя сякаш се отдръпна от него. Усети го инстинктивно. — Извинете, беше проява на лош вкус от моя страна. — Изглеждаше много открит и пряк и Сара се чувствуваше съвсем непринудено с него.

— А, не, не. — Искаше ѝ се да му каже, че просто тя е свръхчувствителна на тази тема, но, разбира се, не го направи. — В Лондон ли живеете? — Трябваше да смени темата, за да го накара отново да се отпусне, макар че, изглежда, малко неща можеха да го смутят.

— Да, в Лондон живея — потвърди той. — Когато не съм в Глостършър да поправам остарелите пострройки. Но мога да ви уверя, че онова там няма нищо общо с това тук. То всъщност никога не е и имало, пък и аз не притежавам въображението на Джордж и Белинда. Бяха им нужни години, за да приведат това имение в сегашното му състояние. А на мен са ми нужни, за да предпазя моето от превръщането му в куп развалини. И пак не успявам. Ужасно място, ако въобще можете да си представите такова нещо. Течение отвсякъде, провиснали паяжини, зловещи звуци. Горката ми майчица все още живее там. — Докато говореше, той се стараеше всичко това да звучи забавно. Бъбрейки, те бавно се заотдалечаваха от фермата. — Предполагам, че трябва да се приберем за обяд, не че някой би забелязал отсъствието ни, но... С тази тълпа наоколо Белинда не би обърнала внимание дори ако заминем за Лондон. Родителите ви обаче сигурно ще се разтревожат. Даже си мисля, че най-вероятно ще тръгнат с пушка да ме преследват.

Тя отново се разсмя, особено при мисълта, че е по-вероятно да използват пушката, за да го накарат да остане.

— Не мисля така.

— Не съм точно от този тип, който родителите търсят за своите невинни млади дъщери. Опасявам се, че съм прекалено възрастен за това. Но в сравнително добро здраве за стар човек, тъй да се каже. — Докато говореше, той внимателно я оглеждаше. Беше поразен от красотата ѝ и заинтригуван от нещо, което беше забелязал в очите ѝ — смесица от интелигентност и тъга, някаква особена предпазливост. — Ще бъде ли ужасно невъзпитано, ако ви попитам на колко години сте?

Изведнъж тя изпита желанието да му каже „тридесет“, но не намери причина да го излъже и затова предпочете истината.

— Другия месец ще навърша двадесет и две.

Не изглеждаше толкова изненадан, колкото ѝ се искаше, когато ѝ се усмихна и ѝ подаде ръка, за да може да прескочи една каменна ограда, ръката му бе силна и гладка. Сара усети това в мига, когато я докосна.

— Същинско бебе. Аз съм на тридесет и пет. Страхувам се, че родителите ви ще изпаднат в отчаяние, ако се върнете у дома заедно с мен в ролята на европейски подарък за спомен. — Той я закачаше, но и двамата се забавляваха чудесно. Този мъж наистина ѝ харесваше. От

него би излязъл прекрасен приятел, допадаше ѝ това, че можеше да се шегува с него, макар че всъщност не знаеше що за човек е той.

— Все пак хубавото у вас е, че не се лигавите. Обзалагам се, че познавате часовника и доста добре се справяте с английския.

— Признавам — добродетелите ми са толкова много, че е трудно да се изброят. Чудя се откъде хората изравят тези ужасни роднини, с които веднага започват да запознават дъщерите и синовете на приятелите си? Просто не мога да си го обясня. Навремето ме представяха на млади дами, всички в роднински връзки с напълно нормални хора, но самите те направо си плачеха за някое усмирително заведение, горкичките. А всеки от моите познати си мислеше, че умирам от желание да общувам с тези дами. Невероятно, нали?

Сара се заливаше от смях и не можеше да спре най-вече при спомена за запознанствата си в Европа. Тя му описа младежа от Довил, после двамата от Биариц... накрая онези в Кан, Монте Карло... И когато прекосиха оградния ров и влязоха в замъка, те вече бяха приятели.

— Мислите ли, че все още е останало нещичко от обяда и за нас? Направо умирам от глад — призна той.

Беше доста едър мъж и не бе трудно да се повярва, че е гладен.

— Трябваше да си вземем малко ябълки от фермата. Много ми се искаше, но понеже фермерът не ми предложи, ми стана неудобно сама да си откъсна.

— Защо не ми казахте? — възкликна Уилям. — Щях да открадна заради вас.

Завариха масата отрупана с печено, пилета, зеленчуци, и огромни салати. Сипаха си две солидни порции, след което Уилям я отведе на шарена сянка под дърветата. Тя въобще не се поколеба да го последва. Изглеждаше напълно в реда на нещата да бъде сама с него и да си приказват. От дума на дума преминаха към политиката и Сара с интерес научи, че той неотдавна е бил в Мюнхен. Според него там остро се чувствувало напрежението, макар и не толкова, колкото в Берлин, където не бил ходил от миналата година. Всичко в Германия напомняло на машина с повишаващи се обороти, което можело да доведе до голяма конфронтация.

— Мислите ли, че скоро ще има война?

— Трудно е да се каже. Но ми се струва, че ще има, макар вашите управници да са на друго мнение.

— Не виждам начин да бъде избегната. — Фактът, че е толкова добре осведомена за международното положение и че се интересува от области, на които жените много рядко обръщат внимание, му направи силно впечатление. И когато го изказа пред нея, тя му отговори, че през миналата година е живяла сама месеци наред, та затова и разполагала с достатъчно време да научи различни неща, което при други обстоятелства вероятно не би направила.

— И защо сте живели сама? — Той се опита да проникне дълбоко в очите ѝ, ала Сара извърна поглед. Всичко свързано с нея бе започнало да го интересува, беше му ясно, че тя носи в себе си някаква голяма болка, нещо, което бе решила да крие.

— Понякога човек има нужда да бъде сам. — Нищо повече не каза, а и той не искаше да нахалствува, но определено беше заинтригуван. После тя му разказа за фермата, която искаше да си купи на Лонг Айлънд.

— Що за приумици са това за едно младо момиче! Какво мислите, че ще кажат родителите ви по този въпрос?

— Ще изпаднат в истерия — ухили се Сара. — Но аз вече не искам да се връщам в Ню Йорк. Полека-лека ще се съгласят с мене или пък, ако се наложи, ще си я купя със собствени пари. — Явно беше решително момиче и вероятно доста упорито. Онова, което видя в очите ѝ, докато казваше това, го развесели. Не беше от създанията, на които човек да си спре вниманието ей така, между другото.

— Не смятам, че напускането на Ню Йорк е толкова лоша идея, но да се усамотите в някаква ферма, и то на вашите години, едва ли може да се нарече връх на удоволствието. Не може ли просто да прекарвате там лятото или уикендите?

Тя отново поклати глава със същия решителен вид.

— Искам фермата да ми бъде постоянно жилище. И лично да я реконструирам.

— Занимавали ли сте се някога с подобна работа? — Беше направо смаян от нея. Същевременно с изненада си мислеше колко много му харесва това очарователно създание.

— Не. Но зная, че ще се справя. — Думите ѝ прозвучаха така, сякаш репетираше как неубедително да склони баща си.

— Наистина ли смятате, че родителите ви ще позволят това?

— Ще им се наложи — вирна глава Сара и той лекичко я щипна по брадичката.

— Май ги държите в голямо напрежение. Нищо чудно, че са ви довели в Европа с надежда да откриете мечтания принц. Струва ми се, че им влизам в положението. Може би наистина трябва да се спрете на някой от тези захаросани млади лигльовци.

Тя изумено го погледна, след което го перна леко със салфетката си, а той със смях започна да се отбранява, при което изведнъж се озова съвсем близо до нея, останал без дъх, и за един кратък, лудешки миг му се прииска да я целуне. Но когато се заведе към нея, голямата тъга, която видя в очите ѝ, го възпря.

— Има някаква тайна в живота ви, нали? И това не е щастлива тайна?

Тя се колеба дълго, преди да му отговори. След което предпазливо каза:

— Съмнявам се, че бих се изразила по този начин. — Но очите ѝ говореха вместо нея.

— Не се чувствувайте задължена да ми се доверите, Сара. Аз съм само един непознат. Но вие ми харесвате. Страхотно момиче сте и ако ви се е случило нещо лошо, мога само да съжалявам за това.

— Благодаря ви — усмихна се тя. Изглеждаше мъдра и красива и някак още по-очарователна.

— Понякога си мисля, че нещата, които ни нараняват най-жестоко, всъщност се забравят най-бързо. За известно време изпитваме страшна болка, след което раната се затваря, и край. — Но той усещаше, че нейната още не е заздравяла. Предположи, че е била изоставена от любимия си или дори, че е умрял мъжът, когото е обичала, а може би я бяха споходили някакви романтични терзания, сладостни и невинни, така че скоро ще се оправи. „Родителите ѝ са постъпили правилно, като са я довели в Европа“, мина му през ума. Тя е същинска красавица, а и много интелигентно момиче, и независимо какво бе преживяла, бързо ще да го превъзмогне, особено ако в Европа срещнеше истинския човек... ех, че щастливец!

Двамата дълго разговаряха зад сигурното прикритие на дърветата, докато накрая излязоха оттам, за да се присъединят към

другите гости... Само след няколко минути почти се сблъскаха с малко ексцентричната домакиня, братовчедката на Уилям — Белинда.

— Боже мой, ето ви и вас! На всички обяснявах, че си се прибрал у дома, Уилям. Страшно си безотговорен. — Когато забеляза Сара до него, учудването ѝ беше безгранично. — Точно щях да ти кажа, че семейство Томпсън са убедени, че дъщеря им е паднала в рова. Не са я виждали, откакто са тук. Какво правихте, за бога?

— Ами аз я отвлякох. Разказах ѝ историята на своя живот. Тя беше благоприлично отвратена и помоли незабавно да я върна на родителите ѝ, така че аз точно това правех, преизпълнен със страхотни угризения и безкрайни извинения, можеш да бъдеш сигурна. — Беше се ухилил с хлапашка усмивка, а Сара, застанала до него, също беше весела и много спокойна.

— Ти си направо ужасен! Нещо повече, ти никога не си имал угризения за каквото и да било през целия си живот. — Тя се обърна към Сара с шеговита загриженост. — Скъпа, причини ли ви някакво зло? Да извикам ли шефа на полицията?

— О, извикай го на всяка цена! — окуражи я Уилям. — Не съм го виждал месеци наред.

— Затваряй си устата, чудовище такова. — Но насреща ѝ Сара вече се заливаше от смях и Белинда поклати глава, имитирайки пълно отчаяние. — Уилям, никога повече няма да те каня. Човек трябва да е луд да го направи. Ти си прекалено невъзпитан, за да се движиш в благоприлично общество.

— Всички така казват — обърна се той скръбно към Сара, която от години не се беше чувствувала толкова щастлива. — Дали да се осмеля да се представя на родителите ви?

— Мисля, че нищо друго не ти остава — изръмжа му Белинда, без да подозира, че той имаше твърдото намерение да се запознае с тях и отново да се види със Сара, ако те му разрешат. Нямахше представа коя е тя и с какво се занимава, но имаше голямото желание да я опознае. — Аз ще ви заведа при тях — предложи услугите си Белинда и те я последваха с кискане и шушукане, също като непослушни деца. Но Томпсънови изобщо не бяха ядосани. Бяха сигурни, че Сара е някъде из имението, сред другите гости. Стана им много приятно, когато я видяха с Уилям. Стори им се приятен и интелигентен мъж, с

привлекателна външност, на подходяща възраст и очевидно запленил от дъщеря им.

— Трябва да ви поискам извинение — започна той. — Забавихме се, защото останахме за малко във фермата, а после обядвахме. Страхувам се, че задържах Сара много по-дълго, отколкото позволява добрият тон.

— Не му вярвайте — намеси се Белинда. — Сигурна съм, че я е държал вързана за някое дърво и опустошавайки обяда ѝ е разправял отвратителни истории.

— Чудесна идея — отбеляза Уилям дълбокомислено, докато Томпсънови се смееха. — Сара, наистина трябва да опитаме това следващия път. — Беше му учудващо приятно с нея, а и тя явно изпитваше същото. Продължиха да разговарят така още известно време, докато се появи Джордж, който, щастлив, че е открил братовчед си, настоя да го заведе в конюшната, за да му покаже новия се жребец. Той повлече Уилям със себе си въпреки нежеланието му, а Белинда остана да разговаря с Томпсънови, като току поглеждаше Сара с възхищение.

— Не би трябвало да ви го казвам, мила, но вие сте привлекли вниманието на най-чаровния мъж в Англия и вероятно най-благородния.

— Двамата прекарахме много приятно, времето мина неусетно в разговор. — Макар че, ако говореше със сестра си, надали щеше да употреби думата „приятно“. Той беше наистина страхотен.

— Твърде изискан е, но доста придирчив. Никога не се е женил. — Белинда хвърли предупредителен поглед към Томпсънови, сякаш искаше да им каже, че няма да е лесна плячка, ала те се престориха, че не забелязват. — Удивителното е, че в държането му няма и капчица надменност. Човек никога не би могъл да отгатне, нали така... — Тя отново се обърна към Сара. — Предполагам, че не е споменавал... Но вие сигурно знаете, че той е херцогът на Уитфийлд. — Тя зададе въпроса, като отвори широко очи, а Сара се вторачи в нея изненадана.

— Ами... аз... той се представи просто като Уилям Уитфийлд.

— Да, така прави. Фактически това е едно от нещата, които най-много харесвам у него. Забравих кой точно поред се падаше... тринадесети или четирнадесети в линията.

— За трона? — попита Сара задавено.

— Да, разбира се. Малко вероятно е някога да стигне до него. Но все пак това е от значение за всички нас. Тук изглупяваме малко на тази тема. Предполагам заради традициите ни. Но както и да е, радвам се, че нищо лошо не ви се е случило. Бях се притеснила, когато не можахме да ви открием.

— Съжалявам за това — силно се изчерви Сара, все още неспособна да асимилира информацията за новия си приятел. И тогава изведнъж се запита дали не е допуснала някаква неучтивост в поведението си. — Очаква ли се от мен да се обръщам по някакъв особен начин към него?... Имам предвид, някакво титулуване? Или нещо друго?

Белинда се усмихна. Това момиче беше толкова младо и красиво.

— „Ваша светлост“, но ако му го кажете, предполагам, че и двете ще ни застреля. На ваше място не бих споменавала нищо, докато той не отвори дума за това. — Сара кимна, а Уилям се върна точно в момента, в който домакинята се отдалечи.

— Как ви се видя конят? — попита Сара приглушено, опитвайки се да звучи естествено, а родителите ѝ се направиха, че не ги слушат.

— В никакъв случай не е толкова впечатляващ, колкото цената, която Джордж е платил за него. Мисля, че братовчед ми е най-слабият познавач на коне, когато някога съм виждал. И дори няма да се учудя, ако горкото животно се окаже стерилно. — Но тутакси се сепна и я погледна виновно. — Извинете. Струва ми се, че не биваше да казвам това.

— Няма нищо — усмихна се тя, като се питаше как ли ще реагира, ако сега го нарече „Ваша светлост“. — Мисля, че съм чувала и по-лоши неща.

— Надявам се да не сте — позасмя се той. — Ах, да... лигльовците... Господ знае какви ги говорят те.

Сара се разсмя и двамата си размениха дълги погледи, при което младата жена се смути от държането си. Той беше херцог, в наследствената линия за трона, а тя му се хилеше, сякаш са стари приятели, но след трите часа в неговата компания Сара се чувствуваше точно така и никак не ѝ се прибираше в Лондон.

— Къде сте отседнали? — чу го да пита баща ѝ, докато бавно се придвижваха към изхода на имението.

— В „Кларидж“. Ще ни посетите ли там? За по едно питие или за вечеря? — Баща ѝ зададе въпроса съвсем непринудено, а Уилям беше възхитен от поканата.

— Много бих се радвал. Може ли утре сутринта да се обадя по телефона? — Той отпрати въпроса си към Едуард, а не към Сара.

— Разбира се. Ще очакваме да ни се обадите, сър — каза Едуард и кимна за довиждане. След това Уилям се обърна към Сара, а родителите ѝ тръгнаха към колата, където ги чакаше шофьорът.

— Днес беше чудесен ден за мен. Дори не съм подозирал, че така хубаво ще прекарам. Почти бях решил да не идвам... Вие се оказахте великолепен сюрприз, госпожице Томпсън.

— Благодаря ви — усмихна се Сара. — Аз също прекарах чудесно. — Но не можа да се стърпи да не отвори дума за онова, което ѝ беше съобщила Белинда. — Защо не ми казахте?

— Какво?

— Ваша светлост — промълви тя с притеснена усмивка и за миг се уплаши, че той ще избухне, но след моментно колебание Уилям се разсмя.

— Скъпата Белинда. — След което добави: — Има ли някакво значение?

— Не, ни най-малко. А трябва ли?

— Би могло. За някои. И то по най-недопустими подбуди. — Но от общуването си с нея беше разбрал, че тя не е от тези хора. Прошепна ѝ полусериозно, полушеговито: — Сега вече знаете моята тайна, госпожице Томпсън... но внимавайте!

— Защо? — погледна го Сара объркана, а той се приближи към нея.

— Тъй като знаете моята тайна, може би след време ще ви помоля да споделите с мен вашата.

— Какво ви кара да мислите, че имам тайна?

— И за двама ни е ясно, нали така? — каза той меко, а Сара само кимна, гледайки го с разширени очи. Уилям нежно я погали по ръката, не искаше тя да се уплаши от него. — Не се тревожи, дете... никога не ми казвай нещо, което не искаш да споделиш. — При тези думи се наведе и я целунало бузата, а после бавно я придружи до колата.

С благодарност и уважение Сара гледаше високата фигура, която махаше след отдалечаващата се кола. А по пътя към Лондон

непрекъснато се питаше дали той изобщо някога ще се обади.

5

На другата сутрин, докато господин и госпожа Томпсън закусваха в апартамента си в „Кларидж“, телефонът иззвъня и един глас обяви на Едуард, че ще разговаря с херцог Уитфийлд. След моментна пауза се обади Уилям, който най-сърдечно и приятелски го поздрави.

— Надявам се, че не звъня прекалено рано, сър. Но се страхувах, че може да излезете, преди да се свържа с вас.

— О, ни най-малко. — Едуард хвърли сияещ поглед на жена си е усърдно закима с глава, така че Виктория веднага разбра кой се обажда. — Точно закусвахме, ала без Сара, разбира се. Тя изобщо не се храни, не ми е ясно от какво живее.

— Ще трябва да видим тази работа. — Уилям си отбеляза на листче да каже на секретаря си да изпрати тази сутрин цветя на Сара. — Свободни ли сте днес следобед, имам предвид и тримата? Мисля, че ще бъде интересно за дамите да видят кралските съкровища в Лондон Тауър. Една от дребните предимства, свързани с титлата е, че имам постоянен достъп до такива изключителни места и мога да правя частни посещения, когато пожелая. Вероятно на Сара и на госпожа Томпсън ще се стори забавно да премерят някои накити. Нали знаете, този род неща. — Тази сутрин говореше малко неопределено и съвсем типично за англичанин. Но Едуард го харесваше много. Той беше истински мъж и очевидно проявяваше доста голям интерес към дъщеря му.

— Сигурен съм, че ще бъдат очаровани. Пък и това ще ги задържи далеч от магазините за час-два, за което ще съм ви много признателен. — Двамата мъже се разсмяха. Уилям каза, че ще бъде пред хотела в два часа, а Едуард го увери, че ще го чакат.

Когато Сара се появи, за да изпие чаша чай, баща ѝ съвсем небрежно спомена, че херцог Уитфийлд се е обаждал и че в два часа ще дойде да ги вземе, за да им покаже кралските съкровища в Лондон Тауър.

— Струва ми се, че ще останеш доволна. — Не беше съвсем сигурен кое повече ще я заинтересува — накитите или мъжът, но щом я погледна в очите, разбра отговора.

— Уилям се е обаждал? — Изглеждаше смаяна, сякаш не бе очаквала да го види отново. Всъщност почти цяла нощ не беше мигнала, повтаряйки си, че той няма да позвъни. — Днес следобед, в два часа? — Имаше такъв вид, сякаш се ужасяваше от това предложение. И баща ѝ много се изненада.

— Нещо друго ли имаше предвид? — Той не можеше да си представи какво би могла да запланува, освен някоя обиколка по магазините на „Хародс“ или „Харди Еймис“.

— Не, не че имам друго предвид. — Тя седна на един стол, съвсем забравила за чая. — Просто не очаквах, че той ще ми се обади.

— Но херцогът не търсеше тебе — подразни я баща ѝ, — обади се на мен и ме покани да излезем, а пък аз ще се радвам да те взема с нас. — Тя му хвърли изпепеляващ поглед и се отправи към прозореца. Искаше ѝ се да заяви, че никъде няма да ходи, но си даде сметка колко глупаво ще изглежда. А от друга страна, какъв смисъл имаше отново да се срещат? Какво изобщо можеше да се случи между тях?

— Какво пак се нацупи? — попита баща ѝ като я наблюдаваше. Тя наистина беше нетърпима с детските си капризи, оставаше да отхвърли тази невероятна възможност. Херцогът беше прекрасен човек и едва ли би ѝ навредил един малък флирт с него. Баща ѝ нямаше абсолютно нищо против това.

Сара бавно обърна лице и го погледна.

— Няма никакъв смисъл — тъжно каза тя.

— Но той е приятен човек. Харесва те. Ако не друго, то поне бихте могли да бъдете приятели. Толкова ли ужасно е това? Или в живота ти не е останало вече място за приятелство? — Сара се почувствува страшно глупаво, когато баща ѝ представи нещата в такава светлина, и кимна. Беше прав. Тя знаеше, че е смешно да има някакви претенции, но срещата с Уилям направо я беше разтърсила. Сега трябваше да си наложи да не се държи толкова глупаво и импулсивно.

— Имаш право, татко. Просто не бях погледнала на нещата от този ъгъл. Аз само, много е различно, понеже той е херцог. Преди да

разбера, ми беше някак... — Тя не знаеше как да обясни, но баща ѝ я разбра.

— Не би трябвало да е различно. Той е приятен човек. Харесва ми.

— На мен също — тихо пророни тя, докато госпожа Томпсън ѝ подаваше чашата с чай и я уговаряше да хапне поне една препечена филийка, преди да тръгнат по магазините. — Просто не ми се иска да изпадна в неудобно положение.

— Малко вероятно е да се случи нещо за няколкото седмици, които ще прекараме тук. Не си ли съгласна?

— Но аз съм в развод — възрази тя. — Това може да го злепостави.

— Не и ако не смяташ да се омъжиш за него, за което, струва ми се, е малко рано да говорим, нали? — Но същевременно баща ѝ беше щастлив, че Сара, възприема Уилям като мъж. Един мимолетен роман би ѝ се отразил добре. Тя се усмихна на думите му, сви рамене и се отправи към стаята си да се преоблече. След половин час се появи в красив костюм на „Шанел“ от червена коприна, който ѝ беше купил баща ѝ предишната седмица от Париж. Изглеждаше великолепно, както биха се изразили англичаните. Беше си сложила няколко от последните модели бижута на „Шанел“, имитация на перли и рубини, както и чифт прекрасни ръкавели, каквито е носила самата мадам Шанел, изработени от черен емайл, обсипан с разноцветни камъни. Те не бяха истински, разбира се, но бяха много изящни и в комбинация с тоалета впечатлението бе поразяващо. Беше си вързала косата с черна сатенена панделка на дълга конска опашка, а на ушите ѝ висяха перлените обеци, които родителите ѝ бяха подарили за сватбата.

— Много ти отиват накити, скъпа — направи ѝ комплимент баща ѝ на излизане, а тя само му се усмихна. — Би трябвало по-често да носиш бижута. — Тя не притежаваше много: едно перлено колие от баба си, перлените обеци, които сега беше сложила, и няколко пръстена. Беше върнала годежния пръстен, както и диамантената огърлица от бабата на Фреди.

— Вероятно точно това ще направя днес следобед — пошегува се тя в отговор, а Виктория хвърли съзаклятнически поглед на мъжа си.

Обядваха в едно уютно ресторантче, след което се отбиха в магазин „Лок“ на улица Сейнт Джеймс, за да поръчат шапка на баща ѝ. Точно в два без десет се върнаха в хотела, където завариха Уилям да ги чака във фойайето. Когато влязоха, той нервно крачеше напред-назад и поглеждаше часовника си, но щом видя Сара, лицето му светна.

— Изглеждаш великолепно — възкликна той сияещ. — Трябва винаги да носиш червено. — Тя дори се беше съгласила да си сложи от яркото червило на майка си, при което родителите ѝ си бяха казали, че откроява още повече свежестта на лицето ѝ. — Моля да ме извините, че дойдох по-рано — обърна се към тях Уилям. — Винаги съм смятал, че е по-невъзпитано да подраниш, отколкото да закъснееш, но се страхувах да не ви изпусна.

Сара леко му се усмихна, когато го погледна. Самият факт, че е с него, я караше да се чувства добре.

— Радвам се да ви видя... — Тя замълча за миг, а очите ѝ закачливо проблеснаха. — Ваша светлост — добави тихо, при което той потръпна.

— Следващия път, когато видя Белинда, ще я набия с пръчка за това. Ако още веднъж ме наречеш така, ще те ощипя по носа, ясно ли ти е, госпожице Томпсън, или по-добре — ще те наричам Ваше Височество.

— Всъщност звучи много добре. Ваше Височество... Ваше разкошие... Ваше простолюдие... Наистина обичам титлите. — Всичко това изрече със силен американски акцент, след което го прикова с присвити очи, а той я дръпна за лъскавата черна опашка, спускаща се по гърба ѝ:

— Ти си невъзможна... красива, но невъзможна. Винаги ли се държиш така? — блажено прошепна Уилям, докато родителите ѝ питаха на рецепцията дали има съобщение за тях.

— Понякога дори по-зле — гордо отговори тя, при което си помисли, че най-често е доста мълчалива. От сватбата с Фреди не беше имало много радост в живота ѝ. Но сега, в присъствието на Уилям, се чувствуваше съвсем различно. Отново изпитваше желание да се смее. По интуиция долавяше, че с него би могла да измисли чудесни лудории. Уилям имаше същото усещане и това още повече го теглеше към нея.

Когато родителите ѝ се присъединиха към тях, Уилям ги поведе към даймлера си. Той лично шофира колата до Лондон Тауър, като през целия път бърбеше приятелски и им показваше забележителностите на града. По настояване на майка си Сара седна на предната седалка, а родителите ѝ се настаняха отзад. От време на време Уилям я поглеждаше под око, сякаш да се убеди, че тя все още е до него и за да ѝ се полюбува. Когато спряха пред Лондон Тауър, той помогна на нея и на майка ѝ да слезат от колата и подаде ръка на бащата. После връчи визитната си картичка на един от пазачите и тутакси бяха поканени да влязат, макар че не беше време за посещения. Посрещна ги друг пазач, който ги поведе по малка вита стълба към кралските съкровища.

— Знаете ли, това наистина е забележителна експозиция. Всички тези скъпоценности, някои от които уникални и много стари, са обект на легенди, по-смайващи от самите тях. Винаги съм ги обожавал. — Още като дете той беше заплепен от бижутата на майка си, от изящната им изработка, от историите, свързани с тях, от местата, от които бяха донесени.

Още щом влязоха в помещението с експонатите, Сара разбра защо той ги намира вълнуващи. Тук се съхраняваха короните на кралиците и кралиците от последните шест столетия, скиптри и саби, както и дребни предмети, които човек би могъл да види само по време на коронация. Скиптърът с кръст беше направо главозамайващ с петстотин и тридесет каратовия диамант в центъра, най-големия от подарени на крал Едуард VII от Южна Африка. Уилям настоя Сара да премери някои диадеми и поне четири корони, сред които короните на кралица Виктория и кралица Мери. Младата американка много се изненада от това колко са тежки и искрено се зачуди как изобщо е възможно някой да ги носи.

— Крал Джордж беше с тази по време на коронацията си — посочи Уилям и Сара разбра, че той е присъствал на церемонията, което ѝ се видя забележително като факт, но същевременно ѝ напомни кой е Уилям. Ала през другото време в разговорите си с него, тя с лекота забравяше това обстоятелство. — Трябва да призная, че имаше доста голямо напрежение след цялата тази история с Дейвид. — Отначало тя зачуди кого има предвид, но после се сети, че кръщелното име на Уиндзорския херцог е Дейвид. — Ужасно тъжна работа. Говори

се, че сега тънел в блаженство, и вероятно е така, но когато го посетих преди няколко месеца в Париж, съвсем не ми се стори толкова щастлив. Тя е трудна жена, с бурно минало. — Разбира се, ставаше дума за Уолис Симпсън, херцогиня Уиндзор.

— Всичко това е проява на невероятен егоизъм от нейна страна — тихо каза Сара. — И толкова несправедливо спрямо него. Наистина ужасно тъжна история. — В думите ѝ се криеше искрено състрадание, още повече, че в последно време се чувствуваше по някакъв начин свързана с Уолис Симпсън. Ала, изглежда, позорното петно на развода тежеше много повече на Сара, отколкото на Уолис.

— Не може да се каже, че тя е лош човек. Но е много хитра. Винаги съм си мислил, че доста добре си гледа интереса. Братовчед ми... херцогът — очевидно му се искаше да даде някакво обяснение, — ѝ беше подарил бижута за повече от един милион долара още преди да се оженият. За годежен пръстен ѝ даде смарагда „Могул“. Изпрати лично Жак Картие да го издири и той го откри в Багдад. След това специално за Дейвид, или по-точно за Уолис, го монтираха на пръстен. Това е най-възхитителният камък, който някога съм виждал, пък и аз винаги съм харесвал много смарагдите. — Беше изключително интересно и приятно да се слушат обясненията му за изложените скъпоценности, сякаш беше някакъв частен екскурзовод. Без да се впуска в разните пикантни подробности, той им разказа за бижутата, изработени за Александър Велики, за огърлицата, подарена на Жозефина от Наполеон, за диадемите на кралица Виктория. Една от тях, обсипана с диаманти и тюркоази, беше особено красива. Кралицата я носела като момиче. Уилям накара Сара да я сложи и тя ѝ стоеше прекрасно на черната коса.

— Би трябвало да притежаваш някоя от тях — нежно ѝ каза той.

— Бих могла да си я нося във фермата — усмихна се Сара и той се намръщи.

— Много си лоша. Погледни се, нагиздила си се с диадемата на кралица Виктория от девическите ѝ години, а не проявяваш никакво уважение — говориш за някаква жалка ферма. Ужасно момиче! — Но очевидно съвсем не мислеше така.

Останаха в Лондон Тауър до късно следобед и с удоволствие изслушаха един обстоен урок по история, една лекция относно капризите, навиците и слабостите на английските крале. Това беше

преживяване, за което никой от семейството не би могъл дори да мечтае, ако не беше Уилям, ето защо Виктория и Едуард го обсипаха с благодарности, когато се отправиха отново към даймлера му.

— Много е приятно тук, нали? Винаги идвам с голямо удоволствие. За първи път ме доведе баща ми. Той много обичаше да купува интересни бижута за майка ми. За жалост тя вече не ги носи. Станала е много крехка и почти не излиза. Но когато си ги сложи, изглежда чудесно, макар постоянно да твърди, че не били за нейните години и се чувствувала глупаво с тях.

— Но майка ви едва ли е толкова възрастна — обади се Виктория. Тя самата беше само на четиридесет и седем. Бе родила Джейн на двадесет и три. Омъжи се за Едуард на двадесет и една, а на следващата година загуби първото си бебе.

— Осемдесет и три годишна е — каза Уилям с гордост. — Изглежда великолепно и човек не би й дал дори един ден повече от шестдесет. Но за жалост миналата година си счупи крака в хълбока и сега малко се плаши да излиза сама. Старая се да я извеждам, когато мога, ала това невинаги ми се удава лесно.

— Вероятно вие сте най-малкият син? — Виктория беше заинтригувана от думите му, но той поклати глава и каза, че няма братя и сестри.

— Когато съм се родил, майка ми и баща ми били женени от тридесет години и отдавна били изгубили надежда някога да имат деца. Мама винаги казва, че това било същинско чудо, дар от бога, извинете за високопарните думи. — Той им се усмихна закачливо. — Баща ми пък допълваше, че не било минало без участието на дявола. Преди няколко години почина, беше прекрасен човек. Струва ми се, че много би ви допаднал — увери ги той, докато палеше даймлера. — Майка ми е била на четиридесет и осем, когато съм се родил, и това е просто изумително. А баща ми на шестдесет, почина на осемдесет и пет, което всъщност е нормална възраст. Трябва да призная, че много ми липсва. Но както и да е. Старата лейди също е с обаятелен характер. Може би ще имате възможност да се запознаете с нея, преди да напуснете Лондон. — Той погледна Сара с надежда, ала тя разсеяно гледаше през прозореца. Мислеше си, че й е прекалено хубаво с него, че всичко е толкова естествено и просто. Но истината беше, че съвсем не бе просто. Те двамата никога не биха могли да бъдат нещо повече от

далечни приятели и тя трябваше постоянно да си го повтаря, най-вече когато той я погледнеше някак особено, когато я разсмееше или пък вземеше ръката ѝ в своята. Невъзможно бе да станат нещо повече един за друг. Най-много приятели. Скоро тя щеше да влезе в категорията на разведените жени, а Уилям бе четиринадесети поред сред наследниците на британската корона. Когато пристигнаха в хотела, той ѝ помогна да слезе от колата и веднага усети, че е разстроена.

— Нещо май не е наред? — Запита се дали не я е обидил, но допреди малко бе останал с убеждението, че тя чудесно се забавлява и ѝ доставя удоволствие да мери накитите в Лондон Тауър.

Сара се ядосваше сама на себе си, чувствуваше се така, сякаш нарочно го заблуждаваше. Тя му дължеше обяснение. Уилям имаше право да знае всичко за нея, преди да е продължил да си губи времето и да я обгръща с внимание.

— Не, не. Извинявай, просто имам главоболие.

— Сигурно е от онези глупави тежки корони, които те накарах да премериш, Сара. Ужасно съжалявам. — В гласа му звучеше искрено разкаяние, което само я накара да се чувства още по-зле.

— О, не ставай глупав. Просто съм уморена.

— Почти нищо не яде на обяд — укори я баща ѝ. Беше забелязал тревогата върху лицето на младия мъж и изпитваше съчувствие към него.

— Смятах да ви поканя всички на вечеря.

— По-добре някой друг път — бързо каза Сара, а майка ѝ я погледна с мълчалив въпрос в очите.

— Може би ако си починеш малко... — предложи тя с надежда, докато Уилям наблюдаваше как ще реагира Сара. Той усещаше, че причината е по-сериозна, и се питаше дали не е някой мъж. Вероятно е сгодена и се смущава да му го каже. Или годеникът ѝ е починал. Беше споменала за година, изпълнена с голяма мъка... Искаше му се да научи повече, ала нямаше желание да настоява.

— Тогава утре, на обяд? — Той втръчено я погледна в очите, тя понечи да му отговори, но после изведнъж се спря.

— Аз... аз прекарах чудесно днес. — Искаше ѝ се да му вдъхне кураж. Родителите ѝ отново му благодариха и тръгнаха нагоре по стълбите. Двамата млади трябваше да останат насаме и Томпсънови

съвсем ясно усещаха, че у Сара се води някаква душевна борба по отношение на Уилям.

— Какво мислиш, че ще му каже? — попита Виктория мъжа си, тревожно намръщена, докато се качваха към апартамента си.

— Не съм сигурен, че бих искал да знам. Но той ще се справи. Херцогът е много свестен мъж, Виктория. Точно такъв човек, с какъвто бих искал да свърже живота си.

— Аз също. — Ала и двамата бяха сигурни, че това е невъзможно. Много добре съзнаваха, че близките му никога не биха допуснали да се ожени за разведена жена.

Долу, във фойето, Уилям продължаваше да гледа Сара в очите, а тя все така неясно отговаряше.

— Не може ли да се поразходим някъде? Мислиш ли, че би издържала? — Тя би издържала, а и много ѝ се искаше, но какъв смисъл имаше да се разхождат и дори да се виждат? Ами ако се влюбеше в него? Или той в нея? Тогава какво щяха да правят? От друга страна, изглеждаше нелепо да се страхува, че може да се влюби в мъж, с когото току-що се бе запознала и когото никога повече нямаше да види, след като напуснеше Англия.

— Мисля, че поведението ми е глупаво — усмихна се тя. — Просто от дълго време не съм общувала с хора, особено с мъже... Май съм забравила как да се държа. Наистина съжалявам, Уилям.

— Няма нищо. Искаш ли да поседнем? — Тя кимна и те се настаниха в едно тихо ъгълче. — Да не си била в манастир през последната година? — попита той не съвсем на шега.

— Да, в известен смисъл. Фактически по едно време заплашвах да го направя. То си беше манастир, изграден от самата мен. Живях в къщата на родителите ми на Лонг Айлънд. — Макар че го каза доста тихо, Сара смяташе, че той има право да знае това, пък и сега вече положението не ѝ се струваше така невъзможно и безизходно, както тогава. Понякога дори забравяше колко ужасно се бе чувствувала, когато живееше там.

— И ти си прекарала на Лонг Айлънд цяла година, без да се виждаш с никого? — Тя кимна в отговор, гледайки го право в очите, макар че още не беше сигурна какво точно ще му каже. — Но това е страшно много време. И помогна ли ти?

— Не съм уверена — въздъхна Сара, вече говореше съвсем откровено с него. — Навремето имах чувството, че ми помага. Но после се оказа изключително трудно да се върна отново към нормален живот. Всъщност затова дойдохме тук.

— Европа е добър избор за начало — нежно ѝ се усмихна той, решил да не я разпитва повече. Не искаше да я отблъсне или да ѝ причини болка. Усещаше, че е влюбен в нея, и нямаше никакво желание да я загуби. — Радвам се, че дойде тук.

— Аз също — тихо каза тя, защото наистина така мислеше.

— Ще вечеряш ли с мен тази вечер?

— Ами... не зная... Струва ми се, че ще ходим на театър. — Но това беше една пиеса, която не я привличаше особено: „Царевницата е зелена“ от Емлин Уилямс. — Мисля, че трябва да попитам родителите си.

— Ако не днес, то тогава утре?

— Уилям... — Изглеждаше така, сякаш щеше да му каже нещо много важно, ала се спря и впери очи в него. — Защо искаш да се виждаме? — Дори и въпросът ѝ да му се беше сторил груб, той не се издаде.

— Защото мисля, че си едно забележително момиче. Никога не съм срещал друго като теб.

— Но след няколко седмици аз ще си замина. Какъв смисъл има и за двамата ни? — Всъщност искаше да му каже, че за тях не може да има никакво бъдеще. А при това положение ѝ се струваше безсмислено да задълбочават приятелството си.

— Смисълът е, че ми харесваш... и то много. Защо не оставим проблема със заминаването ти, когато му дойде времето? — Такава беше неговата философия — живеј днес, живеј за мига, недей да търсиш неприятности в аванс.

— А дотогава? — Тя искаше да получи гаранция, че никой няма да бъде наранен, но дори и Уилям не можеше да ѝ го обещае, въпреки че толкова я харесваше. Той не знаеше нейното минало, нито пък какво им готви бъдещето.

— Защо не оставим нещата сами да се развиват? Ще вечеряш ли с мен?

Сара се поколеба, и то не защото нямаше желание, а защото желанието ѝ беше прекалено силно.

— Да — каза тя накрая.

— Благодаря. — Той я погледна в очите и този поглед ѝ се стори цяла вечност, след което двамата станаха, а мъжът на рецепцията ги изпроводи с възхитен поглед — толкова красиви бяха тези млади хора, такава великолепна двойка. — В такъв случай ще дойда да те взема в осем.

— Ще те чакам във фойето — усмихна му се тя пред асансьора.

— Предпочитам да се кача горе до стаята ти. Не ми се иска да чакаш тук сама. — Беше толкова внимателен и грижовен.

— Добре. — Тя пак се усмихна, а когато асансьорът дойде, той леко я целуна по бузата, след което с едри крачки се отправи към изхода. Сара натисна бутона, като се опитваше да не обръща внимание колко неспокойно тупкаше сърцето ѝ.

6

Звънецът на апартамента иззвъня точно в осем и пет, така че Сара нямаше как да разбере, че Уилям беше дошъл преди десет минути. Родителите ѝ нямаха нищо против да пропусне театъра, особено след като узнаха, че ще излезе с Уилям.

Тя му отвори вратата, облечена в черна рокля от сатинирана коприна, която извайваше фигурата ѝ, подобно на тънка ледена покривка, обсипана с диамантени кристалчета.

— Боже господи, Сара! Изглеждаш великолепно! — Беше вдигнала косата си нагоре, ала при всяко нейно движение немирните къдрици заплашваха да се изсипят като водопад, създаваха впечатлението, че ако само една фиба се махне, тежката черна маса ще се стече надолу и ще залее раменете ѝ. — Просто възхитителна! — Той отстъпи една крачка, за да може да ѝ се наслади по-добре, а тя смутено се засмя. За първи път беше насаме с него, с изключение на деня, когато се запознаха, но дори и тогава имаше други хора наоколо.

— Ти също изглеждаш много добре. — Той беше в един от многото си вечерни костюми, с елегантна копринена жилетка, принадлежала някога на баща му, от малкото джобче на която висеше изящната верижка на диамантен часовник, подарък на чичо му от руския цар Николай. В колата, на път към ресторанта, той ѝ разказа историята на тази верижка. Очевидно тя е била защита в подгъва на някоя от многобройните рокли на една велика херцогиня и по този начин е била изнесена от Русия. — Та ти си роднина с всички монарси — възхити се Сара, заинтригувана от чутото. При тази мисъл в съзнанието и изплуваха образи на крале и царе, на кралско великолепие.

— Да, така е — отвърна той развеселен, — но те уверявам, че някои от тях са направо ужасни. — Тази вечер, бе освободил шофьора си, защото искаше да бъде сам с нея, без обременяващото присъствие на друг човек. Беше избрал тих ресторант, където ги очакваха. Оберкелнерът ги отведе до една закътана масичка във вътрешността на

заведението, като през цялото време се обръщаше към Уилям с „Ваша светлост“, а накрая, преди да ги остави сами, леко се поклони. На масата им тутакси се появи бутилка шампанско. Уилям беше поръчал менюто още при самата резервация. Първо им поднесоха черен хайвер върху хапчици препечен хляб, гарнирани с прозрачни резенчета лимон, после пушена сьомга във фин сос, а след това фазан, салата, сирене, суфле „Гран Марние“ и френски маслени бисквитки.

— Боже, не мога да мръдна — оплака се Сара с усмивка. Вечерята беше чудесна, както всъщност и цялата вечер. Беше разказал за родителите си и колко много държи на тях, както и за огорчението на майка му, че той не проявява интерес към женитбата.

— Страхувам се, че съм едно голямо разочарование за нея — сподели той без разкаяние в гласа. — Аз обаче нямам намерение да се ожения за неподходяща жена само за да доставя удоволствие на роднините си или за да имам деца. Очевидно фактът, че съм се появил толкова късно в живота на родителите ми, е създал у мен убеждението, че мога както си искам да бавя нещата, а след време да ги наваксам.

— Би могъл. Пък и съвсем оправдан е стремежът ти да избегнеш някоя грешка. — Още докато казваше това, той забеляза в очите ѝ онази загадъчна тъга.

— Ами ти, Сара? Твоите родители не настояват ли, че е време да се омъжиш? — Вече му беше разказала за Питър, за Джейн и за техните деца.

— Напоследък не. Те ме разбират чудесно. — „Както и грешките... нещастията... падението ми“, помисли си тя. Сара отвърна поглед. Той се пресегна и склучи силните си пръсти около нейните.

— Защо не искаш да ми кажеш какво ти е причинило такава болка? — И за двамата беше трудно да се съобразяват с обстоятелството, че се познават само от два дни. Вече им се струваше, че са заедно от цяла вечност.

— Защо мислиш, че нещо ми е причинило болка? — Опита се да избегне отговора тя, но Уилям не ѝ обърна внимание и продължи да стиска силно ръката ѝ.

— Защото виждам, че криеш нещо от мен. Не разбирам точно какво, но то се прокрадва в теб, също като черен призрак, който дебне да те обсеби. Толкова ли е ужасно, та не можеш да го споделиш с мен?

— При въпроса му очите ѝ се напълниха със сълзи, защото не знаеше какво да му отговори, а нямаше смелост да му каже истината.

— Аз... много съжалявам... — Освободи ръката си от неговата, за да попие сълзите си със салфетка. Келнерът дискретно се оттегли на разстояние. — Но това е нещо... нещо много грозно... Ти никога вече няма да се държиш с мен по същия начин. Не съм се запознавала с никого, откакто... това се случи.

— Но, за бога, какво е то? Да не си убила някого? Някой роднина или приятел? Дори и така да е, сигурно е било нещастен случай. Сара, не бива да се терзаеш толкова. — Той взе ръцете ѝ в своите и силно ги стисна, за да се почувствува защитена. — Извинявай, не искам да нахалствувам, но ме боли сърцето, като те гледам как страдаш.

— Какво говориш? — недоверчиво се усмихна тя през сълзи. — Ти почти не ме познаваш. — Беше истина, ала и двамата усещаха, че не е точно така. За два дни се бяха сблизили повече, отколкото някои хора за цял живот.

— Извърших нещо ужасно — призна Сара като на свой ред стисна ръцете му, но той не мръдна, не трепна, не ги изтегли.

— Не мога да повярвам. Струва ми се, че ти си тази, която мисли, че е било ужасно. И съм сигурен, че никой друг не е съгласен с теб.

— Грещиш — каза тя с тъжна въздишка, при което го погледна в очите и дръпна ръцете си. — Преди две години се омъжих. Направих огромна грешка. Помъчих се да се примиря с това. Опитах всичко. Бях твърдо решена да остана с него, ако трябва, докато умра. — Уилям не изглеждаше особено изненадан от новината, за която тя си мислеше, че ще го потресе.

— Още ли си омъжена за него? — попита тихо, все така предлагайки ѝ ръцете си, ако тя пожелае да ги стисне, но Сара не го направи. Знаеше, че сега вече е невъзможно. Когато чуе цялата история, той няма да я иска повече. Въпреки това е длъжна да му каже.

— От една година сме разделени. Разводът ще влезе официално в сила през ноември. — Изрече го така, сякаш ставаше дума за смъртна присъда.

— Съжалявам — сериозно каза Уилям. — Съжалявам за теб, Сара. Мога само да си представя колко трудно ти е било и колко си

страдала през изминалата година. — Чудеше се дали съпругът ѝ я беше напуснал заради друга жена и изобщо какво всъщност се бе случило.

— Много ли го обичаше? — попита той колебливо, нямаше желание да нахалствува, но пък трябваше да знае отговора. Искаше да разбере дали болката ѝ е била от копнеж или просто от разочарование.

Тя поклати глава.

— Откровено казано, не съм сигурна, че въобще някога съм го обичала. Познавах го откакто се помня и навремето това ми се струваше най-естественото нещо на света. Харесвах го, но се оказа, че не съм го познавала истински. Когато се върнахме от медения си месец, всичко започна да се разпада и аз разбрах каква грешка съм направила. Не се прибираще ден и нощ, интересите му се ограничаваха с това, да се забавлява с приятели, да търчи по жени и да пие. — Мъката в гласа ѝ беше много по-красноречива от думите. Тя не му спомена за бебето, което загуби, нито за проститутките, които Фреди доведе в дома на родителите и на приема по случай първата годишнина от сватбата им. Ала в очите ѝ Уилям прочете, че беше страдала много повече, отколкото казваше. Тя извърна поглед, а той отново взе ръцете ѝ и мълчаливо изчака да го погледне. Очите ѝ бяха пълни със спомени и въпроси.

— Съжалявам, Сара — тихо пророни Уилям. — Той трябва да е абсолютен глупак. — Тя се усмихна, като въздъхна отново, и макар да не се чувствуваше пречистена, изпита поне облекчение. Знаеше, че винаги щеше да живее със съзнанието за вина, че е разведена, но ако беше останала с Фреди, бракът щеше да я погуби напълно. — Това ли е ужасният грях, който криеше от мен? — Тя кимна и Уилям се засмя. — Как може да си толкова глупавичка? Не живеем в миналия век, и други хора се развеждат. Би ли предпочела да останеш с него и да бъдеш подложена на непрестанно изтезание?

— Не, но се чувствувах много виновна пред родителите си. Това ги постави в страшно неудобно положение. Никой в рода ни не се е развеждал. Въпреки това те се държаха невероятно мило. Сигурна съм, че се срамуват, ала никога не са ме укорили. — Гласът ѝ постепенно заглъхна под погледа му.

— Да не са били против развода? — директно попита той.

— О, не, ни най-малко — поклати глава Сара. — Фактически те ме насърчиха. — Тя си спомни за семейния съвет в Саутхамптън на

другата сутрин след проваления прием. — Именно баща ми се зае с всички формалности и разправи по развода. Цялото ми семейство се държа чудесно, но трябва да е било непоносимо за тях да се срещат с приятелите си в Ню Йорк.

— Да не са ти намеждали за това?

— Не, те са прекалено деликатни, за да ме упрекнат дори с една дума.

— А ти срещала ли си се оттогава с техни или с твои приятели, за да бъдеш наказана за престъплението си? — Сара поклати глава и се засмя на начина, по който той се изрази.

— Не — отрече усмихнато, гласът ѝ отново прозвуча палаво, а на сърцето ѝ олекна. — Крих се на Лонг Айленд.

— Глупаво момиче. Сигурен съм, а и ти самата би се уверила, че ако беше имала куража да се върнеш в Ню Йорк, всеки щеше да те поздравява, задето си напуснала този боклук.

— Не зная. — Последва нова въздишка. — Не съм се виждала с никого, откакто... докато ти...

— Какъв щастливец съм аз, госпожице Томпсън. И какво глупаво момиче се оказа ти. Не мога да повярвам, че цяла година си скърбяла, и то за мъж, когото дори не мислиш, че си обичала. Наистина, Сара — той я погледна донякъде сърдито, донякъде развеселено, — как е възможно това?

— Но разводът не е дребна работа — защити се тя. — Постоянно се притеснявах, че в очите на хората ще изглеждам като онази ужасна жена, която се омъжи за братовчед ти.

— Моля? — попита Уилям изумен. — Да се сравняваш с Уолис Симпсън? Пет милиона долара в бижута, къща във Франция и съпруг, който я обожава, колкото и да е глупав. За бога, Сара, каква ужасна участ! О, надявам се това никога да не те сполети! — Той очевидно я задяваше и двамата дружно се разсмяха.

— Но аз говоря сериозно — скара му се тя, като продължаваше да се смее неудържимо.

— Аз също. Наистина ли смяташ, че нещата се развиха толкова зле за нея?

— Не. Но виж какво мислят хората. Не бих искала и с мен да стане така. — Изглеждаше напълно сериозна, докато казваше това.

— Не би и могло, глупаченце. Тя накара един крал да се откаже от трона си. А ти си почтена жена, която е сторила ужасна грешка, като се е омъжила за някакъв глупак, а после я е поправила. Кой мъж или жена би те укорил за това? О, сигурен съм, че ще се срещне и някой голям моралист, някой идиот, който няма друга работа, освен да сочи назидателно с пръст. Но да вървят по дяволите. Ако бях на твое място, изобщо нямаше да се притеснявам от развода си. Когато се върнеш в Ню Йорк, трябва да го изкрещиш от най-високия небостъргач. Въобще на твое място бих се срамувал само от това, че съм се свързал с такъв човек. — Тя се усмихна на начина, по който той гледаше на нещата, но се надяваше, че донякъде има право, и това ѝ помогна да се почувствува по-добре откогато и да било през изминалата година. Може би наистина бе прав, може би нямаше да е толкова ужасно, колкото си го представяше. И тогава изведнъж се разсмя насреща му.

— Щом успяваш да ме успокоиш за всички тия неща, тогава как ще се върна към своя отшелнически живот във фермата? — Междувременно той ѝ доля шампанско, след което продължително я изгледа.

— Ще трябва да поговорим и за това някой ден. Май тази възможност не ми се струва вече толкова привлекателна, колкото в началото.

— А защо?

— Защото я използват като бягство от живота. Със същия успех можеш да отидеш в манастир. — Докато отпиваше от шампанското си, Уилям театрално завъртя очи. — Каква ужасна загуба! Господи, не ме оставяй дори да си помисля за това, защото истински ще се ядосам.

— За манастира или за фермата? — подразни го Сара. Беше ѝ направил невероятен подарък. Уилям бе първият човек, с когото тя сподели за развода си, а той не се шокира, не се ужаси, дори не се изненада. За нея това беше първата стъпка към свободата.

— И за двете. Хайде да не говорим повече за това. Иска ми се да потанцуваме.

— Чудесна идея. — Всъщност тя не беше танцувала повече от година и сега това предложение направо я възхити. — Ако все още мога да танцувам.

— Ще ти припомня — обеща той, докато подписваше сметката. Само след минути двамата вече бяха на път към „Кафе дьо Пари“,

където появата на Уилям предизвика трескаво оживление и раздвижване, сякаш всеки гледаше само как да му предложи услугите си. От всички страни се понесе: „Да, Ваша светлост“, „Разбира се. Ваша светлост“, „Добър вечер, Ваша светлост“. Това страшно го отегчи, а изражението му развесели Сара.

— Едва ли е чак толкова неприятно. Хайде, бъди мил — опита се да го успокои тя, докато се отправяха към дансинга.

— Не би могла дори да си представиш колко е досадно. Предполагам, че нямаше да е така, ако бях на деветдесет години, но на моята възраст се чувствавам някак неудобно. Впрочем сецам се, понеже стана дума за това, че дори баща ми, когато беше вече на осемдесет и пет, казваше, че му е противно.

— Такъв е животът — усмихна му се тя, когато затанцуваха под звуците на „Това старо чувство“, мелодия, превърнала се в шлагер още миналата зима. Отначало Сара се чувствуваше съвсем сковано на дансинга, ала след известно време двамата така синхронизираха движенията си, сякаш бяха партньори от години, и тя установи, че Уилям е особено добър на тангото и румбата.

— Танцуваш чудесно — поздрави я той. — Сигурна ли си, че цяла година си се крила от хората? Или просто си взимала уроци по танци на Лонг Айлънд?

— Много смешно, Уилям. Това, върху което току-що стъпих, беше твоят крак.

— Глупости. Настъпи малкото ми пръстче. Справяш се все по-добре.

И така се смяха, разговаряха и танцуваха до два часа сутринта, а на връщане тя вече сънено се усмихваше през прозевки и накрая отпусна глава на рамото му.

— Толкова хубаво прекарах тази вечер, Уилям. Благодаря ти много.

— Аз пък прекарах ужасно. — Думите му прозвучаха убедително, макар и само за миг. — Нямах представа, че излизам с една пропаднала жена. Мислех те за хубаво младо момиче от Ню Йорк, а какво излезе? Нахапана ябълка. Боже мой, какъв удар! — печално поклати глава той, а Сара го перна с чантичката си.

— Нахапана ябълка! Как смееш да ме наричаш така! — Беше полуядосана, полуразвеселена, но накрая и двамата избухнаха в

безгрижен смях.

— Добре тогава, може би предпочиташ „опитна, разведена дама“? Във всеки случай не се оказа ни най-малко това, което очаквах... — продължи да клати глава Уилям, като от време на време ѝ хвърляше по някой закачлив поглед, а Сара изведнъж се разтревожи, че при нейното положение той можеше да я вземе за лесна плячка и да я използва между другото за няколко седмици, докато си замине. Самата мисъл я накара да изтръпне и да се отдръпне от него. Движението ѝ беше толкова рязко, та Уилям веднага разбра, че нещо не е наред, и стреснато я погледна. — Какво има?

— Нищо, просто гърбът ми се схвана.

— Ами.

— Така е — настоя тя, но той не ѝ повярва.

— Не мисля, че е това. Струва ми се, че пак ти е хрумнала някоя глупост и се разстрои.

— Защо говориш такива неща? — Как бе възможно да я опознае за толкова кратко време? Непрекъснато я изненадаваше. — Нищо подобно.

— Добре. Ала виждам, че ти си много притеснителна и се тревожиш за абсолютни глупости. Ако мислиш повече за хубавите неща, които ти се случват в момента, и по-малко за лошите, които може или би могло да се случат по-късно, а най-вероятно никога, ще живееш по-дълго и по-щастливо. — Говореше назидателно, сякаш ѝ беше баща и тя послушно кимаше с глава.

— Благодаря, Ваша светлост.

— Винаги на вашите услуги, госпожице Томпсън.

Вече бяха стигнали пред хотела и Уилям изскочи от колата, отвори вратата и ѝ помогна да слезе, а тя се питаше как ли ще се държи сега и дали ще направи опит да се качи в стаята ѝ. Беше решила да не допуска това.

— Мислиш ли, че родителите ти ще разрешат да повторим тази вечер и някой друг път? — попита той с нужното уважение. — Може би утре вечер, ако обясня на баща ти, че трябва да изгладиш някои стъпки в тангото? — Тя нежно го погледна. Беше далеч по-благороден, отколкото си го представяше, и тази вечер се бяха сблизили много. Ако не друго, можеха да бъдат приятели отсега нататък и както се надяваше, завинаги.

— Добре. А ти искаш ли утре сутринта да дойдеш в Уестминстърското абатство?

— Не — честно призна той с усмивка, — но ще го направя с най-голямо удоволствие. — Искаше да види нея, а не абатството. Така че това посещение беше нищожна цена за удоволствието да бъде със Сара. — Може би този уикенд ще можем да излезем на разходка с кола из провинцията?

— Бих се радвала — усмихна се тя, а той сведе очи към устните ѝ, приведе се и бавно я целуна. Ръцете му я обгърнаха с неподозирана сила и я притеглиха, ала не толкова близо, че да се почувствува заплашена и да се стресне. А накрая, когато се отдръпна от нея, и двамата бяха останали без дъх.

— Струва ми се, че е налице очевидната вероятност да сме малко остарели за тези неща — прошепна той, — но иначе много ми хареса. — Хареса му нежността на прегръдката, обещанието за онова, което би могло да се случи по-нататък.

Изпрати я до асансьора и отново му се прииска да я целуне, ала се отказа. Излишно бе да привлича вниманието на служителите от рецепцията.

— До утре сутринта — пошепна Уилям и тя кимна с глава, но след миг той бавно се наведе към нея. Сара вдигна очи в очакване какво ли има още да ѝ каже и сърцето ѝ за секунда спря, когато чу думите му. Уилям ги прошепна почти нечуто. Знаеше, че е твърде рано, ала просто не можа да се сдържи. — Обичам те, Сара.

Искаше ѝ се да му каже, че тя също го обича, но той бързо се отдръпна и вратите на асансьора се затвориха между тях.

На другия ден, както бяха планирали, посетиха Уестминстърското абатство. Томпсънови старши усетиха, че нещо се беше случило между двамата млади. Сара изглеждаше някак по-смирена, а Уилям се отнасяше към нея по-различно някак по-фамилиарно. Когато за малко се отдалечиха от тях, Виктория разтревожено зашепна на мъжа си.

— Не ти ли се струва, че нещо не е наред? — попита го тя. — Сара изглежда притеснена днес.

— Нямам никаква представа — хладно ѝ отвърна Едуард, тъй като в същия миг Уилям се обърна към тях, за да им покаже един дребен архитектурен детайл. Както и при посещенията им в Лондон Тауър, той им разказваше забавни истории от живота на кралските особи и интересни подробности за различни монарси. Често споменаваше коронацията от миналата година и добронамерено коментираше участието на братовчед си Бърти. „Бърти“ станал крал, кажи-речи, по принуда. Той изобщо не бил подготвен за тази роля и абдикацията на брат му Дейвид направо го хвърлила в ужас.

След това разгледаха надгробните плочи и Виктория отново забеляза, че Сара е необичайно тиха. Тя и мъжът ѝ пак се отдалечиха, за да оставят двамата млади насаме. При това видяха, че Сара и Уилям навлизат в сериозен разговор, поне така им се стори отстрани.

— Нещо си разстроена, така ли е? — Той я погледна притеснено и взе ръцете ѝ в своите. — Не биваше да казвам това снощи, нали? — Но никога досега не беше изпитвал такова влечение, към която и да е жена, поне не толкова силно и в никакъв случай толкова скоро.

Чувствуваше се като хлапак, влюбен до уши, и просто неудържимо взе да повтаря:

— Извинявай, Сара... ала аз те обичам... зная, че звучи налудничаво, и сигурно си мислиш, че съм полудял. Но това е самата истина. Обичам всичко в теб, всичко, което мислиш и желаеш... — Изведнъж доби съвсем разтревожен вид. — И не искам да те загубя.

Тя вдигна изтерзан поглед към него и от болката в очите ѝ стана ясно, че и тя го обича, макар и пряко волята си.

— Как може да говориш такива неща? Че не искаш да ме загубиш? Та ти никога няма да ме притежаваш. Аз съм разведена жена. А ти си сред наследниците на короната... Единственото, което може да съществува между нас, е... приятелство или... малък флирт.

Той я погледна, като взе да се клати на пети, а в очите му се прокрадва познатата усмивка.

— Мила моя, ако това наричаш малък флирт, бъди така добра да ми обясниш какво според теб е голям. Никога досега не съм бил по-сериозен, а само от два дни се познаваме.

— Добре де — усмихна се тя пряко сили, което я направи още по-красива. — Знаеш какво имам предвид. Не можем да продължаваме. Защо да се измъчваме взаимно по този начин? Трябва да останем само приятели. Скоро аз ще си замина, а и ти тук си имаш свой живот.

— Ами ти? Към кой живот ще се върнеш? — Явно думите ѝ страшно го обезпокоиха. — Към жалката фермичка, където да заживееш като старица? Та това е абсурдно.

— Уилям, аз съм разведена! Разведена! Или по-точно ще бъда. Лекомислено беше от твоя страна да стигаш дори дотук. — Каза го с очевидна болка в гласа.

— Искам да си наясно, че пет пари не давам за твоя развод — отвърна ѝ Уилям разгорещено. — За мен той няма никакво значение точно както и проклетата наследствена линия, за която толкова си се заприщеснявала. Значи това те тормози, така ли? Май пак се оприличаваш на онази глупачка, която се омъжи за Дейвид? — Той, разбира се, говореше за херцогиня Уиндзор и Сара добре го разбра. Уилям имаше право. Сара отново се сравняваше с нея, но някак не можеше да отстъпи от възгледите си.

— Това е традиция и отговорност. Не можеш просто така да се откажеш с лека ръка. Не можеш да го пренебрегнеш, да го подминеш като факт, нито пък аз бих могла. Все едно да се движиш с пълна скорост по надолнище и да се направиш, че не виждаш тухлената стена, която се е изпречила на пътя ти. Но тя е факт, Уилям, тя е там и рано или късно тази стена жестоко ще нарани и двамата ни, ако не спрем, преди да е станало прекалено късно. — Не искаше на никого да

причинява болка. Както на него, така и на себе си. Не искаше до забрава да се влюби в него, а след това да го загуби, защото не може да го притежава. Просто бе безсмислено, независимо от това колко много вече го обичаше или пък той нея.

— И какво предлагаш? — печално я погледна Уилям, думите ѝ никак не му харесаха. — Да спрем дотук? Да не се виждаме повече? За бога, Сара, нямам сили да го направя, освен ако ти твърдо не ми кажеш, че можеш да го сториш и че не ме обичаш! — Той я взе ръцете и впери очи в нейните, докато накрая тя не издържа погледа му и извърна очи.

— Не мога да кажа това — прошепна и отново го погледна. — Ала нека останем само приятели. Това е единственото, което изобщо можем да си позволим. Предпочитам завинаги да си ми приятел, Уилям, отколкото да те загубя. Но ако продължаваме по същия начин, със затворени очи, да се стремим към нещо толкова опасно и безразсъдно, рано или късно всички, които те познават и обичат, ще се настроят срещу теб, а и срещу мен, и това ще бъде катастрофално.

— Високо мнение имаш за близките ми, няма що. Знаеш ли, майка ми е наполовина францужойка и цялата тази шумотевица около наследственото право върху короната винаги ѝ се е струвала голяма глупост. Четиринадесети поред, скъпа моя, едва ли е нещо, на което трябва да се гледа сериозно. Бих могъл веднага да се откажа, без изобщо да усетя някаква липса и без дори някой да го забележи.

— Никога няма да ти позволя да го направиш.

— О, моля те... За бога, Сара! Отдавна вече съм пълнолетен и ти би трябвало да си наясно, че много добре знам какво правя. А точно сега тревогите ти са прибързани и абсурдни. — Опитваше се да опрости нещата, но и двамата знаеха, че Сара говори истината. Беше готов още на секундата да се откаже от наследственото си право, ако беше сигурен, че тя ще се омъжи за него, ала нямаше куража да я попита. Прекалено много бе зложил, за да го рискува прибързано. Никога досега не беше правил предложение за женитба и вече бе наясно колко много е обикнал Сара. — Боже мой, просто да не повярваш! — подразни я той, докато търсеха родителите ѝ в абатството. — Вероятно половината момичета в Англия биха стигнали до убийство, само и само да станат херцогини, а ти страниш от мен, сякаш те е страх, че това е някаква болест, от която може да се

заразиш. — Неочаквано се разсмя при мисълта, че винаги той е бил преследваната страна, а сега това момиче деликатно се опитваше да го отклони. — Разбери, обичам те. Наистина те обичам, Сара Томпсън. — При тези думи властно я притегли в прегръдките си, така че цял свят да види как ще я целуне сред величието на Уестминстърското абатство.

— Уилям... — опита се да протестира тя, ала след секунда се предаде, останала без дъх, покорена от силата на обаянието му.

А когато той се отдръпна, тя вдигна очи към него и за миг забрави цялата си резервираност.

— Аз също те обичам... но все пак мисля, че и двамата сме луди.

— Така е — щастливо ѝ се усмихна той, като я прегърна през рамо и я поведе към главния вход на абатството. — И дано това е лудост, от която никога да не се излекуваме! — нежно ѝ прошепна, а Сара не каза нищо.

— Къде се изгубихте вие двамата? — Едуард се направи на притеснен, макар че в действителност не беше. От погледа на дъщеря си разбираше, че между нея и Уилям всичко е наред и те са вече доста близки.

— Приказвахме си... обикаляхме наоколо... дъщеря ви е занимателен събеседник.

— После ще видим тая работа — усмихна им се баща ѝ, след което двамата мъже се впуснаха в разговор за банката на Едуард и за това как Америка гледа на вероятността от война. Уилям разказа за пътуването си до Мюнхен.

Обядваха заедно в едно закътано заведение, където опитаха пай с гъльбово месо. След обяда Уилям им съобщи, че трябва да ги напусне.

— Моля за извинение, но обещах да прекарам следобеда с адвокатите си, досадно, ала се налага от време на време — извини се той, след което попита Сара дали е съгласна отново да вечеря с него, а после да отидат да потанцуват. Тя се поколеба и Уилям отчаяно я погледна. — Като обикновени приятели... само още веднъж... — излъга той и това я разсмя. Достатъчно добре го познаваше вече, за да се хване на думите му.

— Направо си невъзможен.

— Вероятно да. Но ти трябва сериозно да порботиш върху някои стъпки на тангото. — И двамата се разсмяха, припомняйки си

колко пъти се бе олюлявала в ръцете му. — Довечера ще се погрижим за това, нали?

— Добре — съгласи се тя неохотно, като се питаше как въобще ще може да му устои. Той беше изключителен мъж, а и никой не бе я завладявал така силно, със сигурност не и Фреди Ван Диъринг. Навремето всичко ѝ изглеждаше напълно нормално, но тогава беше съвсем млада, и глупава, което не е оправдание, макар и в друго отношение. Никога досега не беше обичала някого толкова много, нито пък беше чувствувала, че познава някого толкова добре.

— Той е очарователен млад мъж — отбеляза майка ѝ, след като Едуард ги остави отново в магазините на „Харди Еймис“. Сара не можеше да не се съгласи. Просто не ѝ се искаше да разруши неговия, а и своя живот, като се впусне надолу с главата в любовна авантюра, която до нищо хубаво нямаше да я доведе. Независимо от готовността на Уилям да отхвърли всичките ѝ опасения, Сара не искаше да постъпва така, и то най-вече за негово добро. Но тя забрави страховете си, когато майка ѝ реши да ѝ купи една приказка рокля от бял атлаз, на чийто фон прекрасно изпъкваха тъмните ѝ коси и зелените ѝ очи.

Вечерта, когато Уилям я видя в този тоалет, направо занемя от възхищение.

— Бог да ми е на помощ! Ти наистина си ужасно съблазнителна, Сара. Не съм много сигурен, че трябва да се съгласиш да излезеш с мен. Длъжен съм да призная, че родителите ти са прекалено доверчиви.

— Казах им да не бъдат, но ти, изглежда, си ги омагьосал — подразни го тя на вратата. Този път бе дошъл с бентли и с шофьор.

— Наистина изглеждаш великолепно, скъпа. — Приличаше на истинска принцеса, от главата до петите.

— Благодаря. — Щастливо му се усмихна тя.

Тази вечер отново прекараха чудесно, Сара бе решила да се отпусне. Беше ѝ забавно с Уилям, харесаха ѝ приятелите му, с които я запозна, а и всички се държаха непосредствено с нея. Танцуваха непрекъснато и тя усвои до съвършенство румбата и тангото. В тази рокля беше изключителна гледка на дансинга.

Макар че и този път се върнаха към два часа, вечерта им се бе сторила кратък миг. Сара се чувствуваше вече доста спокойна с Уилям, а той бе станал съвсем непринуден с нея. През цялото време не бяха

отворили дума за нейните притеснения или за неговите чувства. Беше просто една приятна, лека вечер и когато стигнаха в хотела и Уилям я изпрати до асансьора, Сара усети, че не ѝ се иска да се разделя с него.

— Та какви паметници на културата ще разглеждате утре, скъпа? — Тя се усмихна на начина, по който го каза.

— Никакви. Утре ще си стоим тук и ще почиваме. Татко има някаква работа и ще обядва с един стар приятел, а аз и мама нямаме абсолютно нищо предвид.

— Звучи доста съблазнително. — Тонът му беше сериозен. — Дали бих могъл да те изкуша с едно предложение? Може би малка разходка с кола в провинцията, за глътка чист въздух?

Тя се поколеба за миг, след което кимна утвърдително. Независимо от предупрежденията, които сама непрекъснато си повтаряше, Сара вече знаеше, че не може да му устои. И почти се беше отказала да мисли за това, докато дойде време да си заминават.

На другия ден Уилям я взе малко преди обяд. Пристигна с едно изработено по поръчка бугати, каквото тя не беше виждала по-рано. Отправиха се към Глостършър, като той непрестанно ѝ сочеше разни забележителности и чудесно я занимаваше, макар че сам шофираше колата си.

— Все пак къде отиваме?

— В едно от най-старите провинциални имения в Англия. — Беше много сериозен, когато започна подробно да обяснява. — Централната сграда датира от четиринадесетото столетие. Страхувам се, че донякъде изглежда малко ужасна, но има други постройки в имението, които са относително по-съвременни. Най-голямата от тях е построена от сър Кристофър Рен^[1] през осемнадесети век и е действително прекрасна. Освен това има огромни конюшни, ферма и ловна хижа. Мисля, че ще останеш доволна. — Всичко това ѝ се стори много привлекателно и тя нетърпеливо го прекъсна.

— Звучи чудесно, Уилям. И кой живее там?

За секунда той се подвоуми, след което весело се ухили.

— Аз. Всъщност там прекарвам колкото се може по-малко време, но майка ми живее постоянно. Тя обитава централната сграда. А пък аз предпочитам ловната хижа, тя е по-недодялана. Помислих си, че би ти било приятно да обядваш с майка ми, нали така и така имаше свободно време.

— Уилям! Значи отиваме да обядваме с майка ти, без ти изобщо да си ме предупредил! — Сара изглеждаше ужасена и той се постресна от реакцията ѝ.

— Но тя е много мила, кълна ти се — наивно се заоправдава той. — Мисля, че истински ще ти допадне.

— А какво, за бога, ще си помисли тя за мен? Защо съм тръгнала да обядвам с нея? — Отново се бе уплашила от него, както и от необузданите им чувства, които само господ знаеше докъде можеха да ги отведат.

— Казах ѝ, че сме на ръба на гладната смърт. А всъщност, когато ѝ се обадох вчера, казах само, че бих искал да се запознае с теб, преди да си заминеш.

— Защо? — погледна го тя с подозрение.

— Как защо? — Изглеждаше изненадан от въпроса ѝ. — Защото сме приятели и защото те харесвам.

— Това ли беше всичко, което каза на майка си? — изръмжа Сара в очакване на по-задоволителен отговор.

— В интерес на истината — не. Казах ѝ, че ще се женим в събота и че преди сватбата няма да е лошо да се запознае със следващата херцогиня Уитфийлд.

— Уилям, престани! Питам те съвсем сериозно! Не бих искала да си помисли, че те преследвам и че смятам да съсипя живота ти.

— О, ни най-малко. Информирах я и за това. Казах ѝ, че ще дойдеш на обяд, но че твърдо отказваш да приемеш титлата.

— Уилям! — изхленчи тя и най-неочаквано се разсмя. — Какво правиш с мен?

— Засега нищо, скъпа, но как бих искал!

— Ти си невъзможен! Трябваше да ми кажеш, че ще идваме тук. Дори не съм си сложила рокля! — Беше с панталони и копринена риза, а в някои среди това се считаше за лекомислено облекло. Сара беше сигурна, че овдовялата херцогиня Уитфийлд още от пръв поглед няма да я одобри.

— Казах ѝ, че си американка, и това ще обясни всичко — подразни я той, като се правеше, че я успокоява, а в действителност си мислеше колко добре бе приела новината. Беше се притеснявал, че ще се разстрои много повече, когато разбере за обяда с майка му, ала тя се беше оказала момиче на място.

— Тъй като очевидно си й казал всичко, спомена ли й, че в момента съм в развод?

— По дяволите, забравих — ухили се той. — Но ти трябва на всяка цена да й го съобщиш по време на обяда. Тя със сигурност ще иска да научи всички подробности. — Усмивката му показваше, че е влюбен повече от всякога. И напълно безразличен към страховете и протестите й.

— Ти наистина си отвратителен — упрекна го тя.

— Благодаря ти, любов моя. С радост приемам комплиментите ти. — Последва още по-щедра усмивка.

След малко се озоваха пред централния вход на имението и Сара беше очарована от красотата му. Бе опасно с висока каменна ограда, зидана сякаш още по времето на норманите. Постройките и дърветата изглеждаха много стари, но безупречно поддържани. Мащабите на всичко това бяха главозамайващи. Централната сграда приличаше повече на крепост, ала когато минаха покрай ловната хижа, където Уилям отсядаше с приятели, тя забеляза колко е очарователна. Беше по-голяма от къщата им на Лонг Айлънд. А крилото на централната сграда, където живееше майка му, беше изискано обзаведено със старинна френска и английска мебел. Сара бе доста уплашена и притеснена от срещата си с дребната, много крехка и все още красива херцогиня Уитфийлд.

— Щастлива съм да се запозная с вас, Ваша светлост — нервно изрече Сара, без да е сигурна дали трябва да направи реверанс, или просто да се ръкува, но възрастната дама взе внимателно ръката й в своята и я задържа така.

— Както и аз, скъпа моя. Уилям ми каза, че сте прекрасно момиче и виждам, че е бил напълно прав. Моля, заповядайте. — Тя ги поведе навътре, движейки се уверено, но с помощта на бастун, който бе принадлежал на кралица Виктория, а херцогинята го бе получила наскоро като малък подарък от Бърти при едно от посещенията му.

Тя разведе Сара из трите всекидневни на долния етаж, след което излязоха в градината. Беше топъл, слънчев ден от едно нетипично за Англия топло лято.

— Ще останете ли тук за по-дълго, скъпа? — попита майка му любезно и Сара поклати глава със съжаление.

— Другата седмица заминаваме за Италия. Към края на август отново ще прекараме няколко дни в Лондон, след което ще отплаваме. Баща ми трябва да е в Ню Йорк в началото на септември.

— Уилям ми каза, че той е банкиер. Моят баща също беше банкиер. А Уилям спомена ли ви, че баща му беше председател на Камарата на лордовете в Парламента? Той беше прекрасен човек... двамата с Уилям много си приличат. — Тя вдигна очи към сина си с явна гордост, а той ѝ се усмихна и я прегърна през рамо с неприкрито обожание.

— Не е хубаво да се хвалиш, мамо — подразни я той и Сара усети, че Уилям е всичко за майка си. От деня на раждането си той се беше превърнал в голямата радост на живота ѝ, във върховната награда от един дълъг и много щастлив брак.

— Не се хваля. Просто реших, че Сара би искала да знае за баща ти. Може би един ден ти ще тръгнеш по неговия път.

— Едва ли, мамо. Достатъчно главоболие е дори половината от тази работа. Ще заемам полагаемото ми се място, но не вярвам активно да се заема с дейността на татко.

— Може пък за своя изненада да го сториш. — Тя отново се усмихна на Сара, а след малко влязоха за обяд. Беше очарователна жена, невероятно подвижна за годините си и очевидно хранеше големи надежди за Уилям. Не приличаше на майка, която се е вкопчила в сина си, не се оплакваше, че не ѝ обръща достатъчно внимание или че почти не го вижда. Изглеждаше удовлетворена от това, че Уилям води свой собствен живот, и явно ѝ доставяше удоволствие да слуша за него от устата на сина си. Разказа на Сара някоя от най-забавните му лудории и колко добре се е справил с учението в Итън. А по-късно и в Кеймбридж, където следвал история, политика и икономика.

— Да, а сега всичко, което правя, е да ходя по вечери и приеми и да танцувам танго. Колко полезно е образованието! — Но Сара вече знаеше, че той далеч не се занимава само с това. Стопанисваше имененията си, както и една доходна ферма, беше доста активен в Камарата на лордовете, пътуваше често, четеше много и силно се интересуваше от политиката. Беше страшно интересен мъж и Сара, колкото и да не ѝ се искаше, трябваше да признае, че всичко у него ѝ харесваше. Дори майка му харесваше. Но и тя от своя страна беше очарована от Сара.

След обяда тримата излязоха на разходка из градините на имението и Анабел Уитфийлд разказа на Сара за детството си в Корнуол, както и за посещенията при родителите на майка ѝ във Франция и за летните ваканции в Довил.

— Понякога всичко това много ми липсва — сподели тя с носталгична усмивка.

— Бяхме в Довил през май. Там е все така прекрасно — усмихна ѝ се Сара.

— Радвам се да го чуя. Не съм посещавала Франция вече цели петдесет години. — Тя се усмихна на сина си. — След като се появи Уилям, аз се застоях у дома. Искаше ми се да прекарвам с него всяка секунда, да се грижа за него, да се възхищавам на всяка негова дума и звук, когато бедното ми дете замина за Итън, едва не умрях. Опитах се да убедя Джордж да му вземе частни учители и да го остави при мен, но той настоя и предполагам, че това беше най-правилното решение. Щеше да се отегчава вкъщи в компанията на старата си майка. — Тя го погледна с любов и той нежно я целуна по бузата.

— Никога не съм се отегчавал с теб, мамо, и ти го знаеш много добре. Аз те обожавах. И продължавам да те обожавам.

— Глупаво момче — засмя се тя, винаги щастлива да чуе тези думи.

Тръгнаха си от Уитфийлд късно следобед и херцогинята покани Сара отново да я посети, преди да си замине.

— Може би след пътуването до Италия, скъпа. С голямо удоволствие бих чула разказа ви, когато се върнете в Лондон.

— Ще се радвам да ви видя отново — усмихна ѝ се Сара. Беше прекарала великолепно и през целия път на връщане двамата с Уилям оживено обсъждаха посещението. — Тя е чудесна — възкликна Сара, като си мислеше за нещата, крило бе споделила майка му. Беше я посрещнала топло и сърдечно, изглеждаше истински заинтересувана от нея.

— Чудесна е наистина! Има нещо наистина изключително у нея. Никога не съм я виждал ядосана на когото и да е, освен може би единствено на мен — той се засмя на някакъв спомен, — или нелюбезна, или пък да говори на някого грубо, да повиши тон. Просто обожаваше баща ми, както и той нея. Жалко, че не можеш да се запознаеш и с него, но иначе се радвам, че намери време да посетиш

майка ми. — Погледът му беше много по-красноречив, ала тя се престори, че не го забелязва. Не можеше да си позволи по-голяма близост от тази, която и без това вече бе допуснала.

— Радвам се, че ме заведе — промълви тя.

— И мама се зарадва. Ти наистина ѝ хареса. — Гальовно я погледна Уилям, разнежен от спомена за първоначалната ѝ уплаха и трогателни притеснения.

— Сигурно още повече щях да ѝ харесам, ако знаеше, че съм разведена, нали? — унило отбеляза Сара, докато той майсторски вземаше един завой с бугатито.

— Знаеш ли, не мисля, че би имала нещо против — откровено ѝ отвърна той.

— Все пак, радвам се, че не реши да го подлагаш на обсъждане — усмихна се тя с облекчение.

Уилям обаче не можа да се сдържи да не я подразни.

— Мислех, че ти ще го направиш по време на обяда.

— Забравих. Но за следващия път обещавам — отвърна тя на закачката със закачка.

— Страхотно. Ще бъде вълнуваща история за нея. — И двамата се разсмяха, след което продължиха да се наслаждават на близостта си до края на пътуването, и когато трябваше да я остави в хотела, той усети, че го прави със съжаление. Тази вечер Сара щеше да вечеря с родителите си и с някакви техни приятели. Обаче Уилям настоя да се видят рано на следващата сутрин.

— Нямах ли какво друго да правиш? — пошегува се тя, поласкана от настойчивото му желание, докато стояха пред входа на „Кларидж“ като щастливи влюбени ученици, брулени от вятъра.

— Не и тази седмица. До заминаването ти за Рим бих искал да прекарвам с теб всяка възможна минута. Освен ако ти имаш нещо против. — Сара си помисли, че би трябвало да му каже, че наистина е против, за негово добро, но всъщност изобщо не ѝ се искаше да го направи. Много силно я привличаше, а и трудно можеше да се устои на изкушенията, които ѝ предлагаше.

— В такъв случай да отидем утре сутринта в Хайд Парк? След това в Националната галерия, после с колата до Ричмънд, ще се поразходим и в градините „Кю“. Обяд в хотел „Баркли“. — Беше планирал всичко и това я накара да се разсмее. Въобще не я

интересуваше къде ще ходят, стигаше ѝ да е с него. Възможността да са почти непрекъснато заедно я замайваше и въпреки страховете си, да не затънат прекалено, дълбоко усещаше, че дори самата мисъл да е с него силно я вълнува. Трудно бе да му се устои, но нали и бездруго скоро си заминаваше. Тогава щеше да си наложи да го забрави. И какво лошо би могло да има, ако прекараше няколко дни, изпълнени с щастие? Защо да не си го позволише след последните две мъчителни години?

През останалата част от пребиваването им в Лондон Уилям ги придружаваше почти навсякъде. От време на време трябваше да ходи на неотложни делови срещи, но иначе беше изцяло на тяхно разположение. Последния ден той и Едуард обядваха заедно в „Уайтс“, клуба на Уилям.

— Хубаво ли прекарахте? — попита Сара баща си, когато той се върна.

— Уилям беше много любезен. А клубът е направо страхотен. — Но това, което най-много му беше харесало, не бяха нито храната, нито атмосферата, а човекът, с когото бе обядвал, и разговорите с него. — Довечера сме поканени на вечеря, а ти и на танци по-късно. Така че, струва ми се, след всичко това Италия ще ти се види доста скучна без него — допълни той сериозно, наблюдавайки я как ще приеме думите му.

— Е, ще ми се наложи да свикна, нали? — твърдо отговори Сара. — Всичко това беше много забавно и той е изключително мил, но то не може да продължава до безкрайност. — Тя прегърна баща си и излезе от стаята.

Вечерта всички заедно отидоха в грил ресторанта на „Савой“, където щяха да вечерят. Както обикновено, Уилям беше очарователен събеседник, а и Сара бе в добра форма. След вечерята оставиха родителите ѝ в хотела и се отправиха към „Клуб 400“ за обещаните танци.

Тази вечер тя танцуваше притихнала в прегръдките му, независимо от неговите многобройни опити да я развесели. На лицето ѝ бе изписано колко е тъжна, така че накрая се върнаха на масата, където потънаха в дълъг тих разговор, хванати за ръце.

— Ще ти бъде ли толкова трудно, колкото на мен, през следващата седмица? — попита я той и тя кимна. — Не зная какво ще

правя без тебе, Сара. — За няколко кратки седмици бяха станали много близки. И двамата непрекъснато се питаха как така се бяха сблизжили толкова бързо. Уилям все се мъчеше да си го обясни. Никога досега не беше познавал или обичал момиче като нея.

— Ще си намериш някакво друго занимание — храбро се усмихна тя. — Може би просто ще трябва да си потърсиш работа като екскурзовод в Британския музей или в Лондон Тауър?

— Чудесна идея — отвърнали той, като я прегърна през рамо и я придърпа към себе си. — Страшно ще ми липсваш три седмици, а и после ще останеш в Лондон съвсем за кратко. Някакви си пет-шест дни. — Мисълта за това го натъжи. Тя мълчаливо поклащаше глава. Искаха ѝ се страшно много неща — да се бяха срещнали преди години, да беше англичанка, да не беше имало никакъв Фреди. Но желанията ѝ нищо не можеха да променят, сега тя трябваше да се стегне и твърдо да посрещне раздялата с него. Толкова ѝ бе трудно да го направи, дори да си представи, че няма да го вижда всеки ден и няма да се смеят и шегуват, че няма да разглежда нови места с него, да се запознава с приятелите му, нито да посети отново кралската съкровищница в Лондон Тауър и майка му в Уитфийлд или просто да поседят заедно и тихо и спокойно да си приказват.

— Може би някой ден ще дойдеш в Ню Йорк — с копнеж подхвърли тя, съзнавайки ясно, че това е малко вероятно. А и дори да го направеше, посещението му сигурно щеше да бъде прекалено кратко.

— Бих могъл — вдъхна ѝ малко надежда той. — Разбира се, ако тук, в Европа, не се вкараме в някоя бея. „Великият вожд“ на Германия в най-близко време може сериозно да затрудни презокеанските пътувания, знае ли човек! — Беше убеден, че нещата вървят към война, а и Едуард Томпсън бе, кажи-речи, на същото мнение. — Вероятно ще трябва да планирам едно посещение, преди да е започнала цялата бъркотия. — Но Сара си даваше сметка, че да се види с Уилям в Ню Йорк не бе нищо повече от една далечна мечта, сън, който едва ли щеше да се сбъдне. Бе настъпил моментът да се сбогува с него и тя го знаеше. Дори и да се срещнеха, след като се върнеше от Италия, дотогава нещата можеха коренно да се променят. Трябваше именно сега да се разделят и да се върнат към предишния си живот.

Изтанцуваха едно прощално танго, с всичките му стъпки, безпогрешно, но дори това не накара Сара да се усмихне. После още веднъж танцуваха „последен танц“, буза до буза, всеки потънал в собствените си мисли, а когато се върнаха на масата, той я прегърна и устните им се сляха в дълга целувка.

— Толкова много те обичам, сладко момиче. Не мога да понеса мисълта за раздяла с теб. — Отношенията им през изминалите две седмици бяха съвсем безукорни и сега не можеше и дума да става за нещо повече. — Как ще живея без теб?

— Щастливо... ще продължиш предишния си живот... ще се ожениш... ще си имаш десет деца... — Думите ѝ не бяха само шега. — Ще ми пишеш ли? — попита го тя с копнеж.

— Веднага, още на секундата. Родителите ти ще намразят Италия и ще се върнете тук по-рано — отговори той с надежда.

— Съмнявам се. — Уилям също се съмняваше.

— Знаеш ли, Мусолини е почти толкова зъл и вироглав, колкото Хитлер, ако се съди по това, което говорят хората.

— Не вярвам той да ни очаква — усмихна се тя. — Пък и много се съмнявам, че въобще ще го видим, докато сме там. — Сара отново се опитваше да се шегува, но вече не знаеше какво да му каже. Всичко, което искаха да си кажат, беше прекалено болезнено.

Пътят до хотела изминаха в мълчание. Тази вечер той пак шофираше колата си сам. Нямаше желание шофьорът му да присъствува на неговите последни мигове със Сара. Останаха в колата дълго, за да си приказват за това, което бяха направили или биха искали да направят, както и за онова, което биха могли и което щяха да направят, когато Сара се върне в Лондон преди окончателното си отпътуване.

— Обещавам ти да прекарам с теб всяка минута до отплаването ви. — Тя вдигна очи към него и не можа да сдържи усмивката си, толкова красив и аристократичен ѝ се видя той. Херцогът на Уитфийлд. Може би някой ден щеше да разказва на внуците си колко го бе обичала преди много години. Но иначе беше непоколебима в убеждението си, че не би искала да му струва наследственото право върху короната.

— Ще ти пиша от Италия — обеща тя, без да знае какво точно би могла да му пише. Ще трябва да се ограничи само с впечатленията си

от прекарания ден. Не би могла да си позволи му пише за онова, което изпитваше. Имаше твърдото намерение да не го окуражава или подтиква към неразумни постъпки.

— Ако успея да хвана линия, ще ти се обадя по телефона. — След това я притегли към себе си и силно я притисна до гърдите си. — Скъпа моя... колко те обичам! — Тя затвори очи и сълзи затекоха по бузите ѝ, докато се целуваха.

— Аз също те обичам... — каза Сара, поемайки си дъх за миг. Като видя, че в неговите очи също напират сълзи, нежно го погали по бузата. — Трябва да гледаме на нещата реално, разбираш ли? Просто нямаме избор. Ти имаш определени задължения в живота си, Уилям. Не можеш да ги пренебрегнеш.

— Разбира се, че мога — кротко възрази той. — А какво щяхме да правим, ако имахме избор? — За първи път усещаше, че е толкова близо до обещание за общо бъдеще.

— Но ние нямаме — сложи пръст на устните му Сара и го целуна. — Не прави това, Уилям. Няма да ти позволя.

— Защо?

— Защото те обичам — твърдо му отговори тя.

— Тогава защо си толкова непримирима за нещо, което и двамата желаем, защо да не помислим за бъдещето?

— Защото за нас няма бъдеще, Уилям.

Той ѝ помогна да слезе от колата и двамата бавно прекосиха фойетото, хванати за ръка. Тя беше пак с бялата атлазена рокля и изглеждаше изключително. Очите му сякаш я изпиваха, запечатвайки всяка подробност, та след като си тръгне, образът ѝ да остане завинаги в съзнанието му.

— Скоро ще се видим. — И отново я целуна пред погледа на мъжа от рецепцията. — Не забравяй колко много те обичам — нежно повтори той и още веднъж я целуна, когато тя му отговори, че също го обича.

Да влезе в асансьора без него ѝ се стори същинска агония. Вратите тежко се затвориха и когато започна да се издига нагоре, тя имаше усещането, че някой изтръгва сърцето ѝ от гърдите.

Уилям дълго остана така, с втрепен в затворените врати поглед, след което се обърна и с тъжно, ала решително изражение тръгна към колата си. Да, Сара бе упорита, смяташе, че това, което върши, е най-

правилното за него, но той, Уилям Уитфийлд бе още по-непоколебим в онова, което от своя страна бе решил да предприеме.

[1] Сър Кристофър Рен (1632–1723) — известен английски архитект. Сред множеството сгради и църкви, проектирани от него, се откроява катедралата „Сейнт Пол“ в Лондон. — Б.пр. ↑

8

Пътуването с влак до Рим се стори на Сара безкрайно. Беше бледа и мълчалива и родителите ѝ приглушено разговаряха помежду си, като рядко се обръщаха към нея. И за двамата беше ясно, че тя тъгува и че никакъв разговор не би я заинтересувал. Точно преди да се отправят към гара „Виктория“, Уилям ѝ беше телефонирал. Бяха разменили само няколко думи, но когато след това взе чантата си и тръгна, в очите ѝ имаше сълзи. Макар да означаваха много един за друг, Сара разбираше, че това е началото на окончателната им раздяла. Тя най-добре знаеше колко безнадеждно е положението и каква глупачка излезе, допускайки така да се влюби в Уилям. Сега трябваше да плаща за тази си глупост, да страда и чак след време да го забрави. Вече не беше сигурна, че иска отново да го види, когато се върнат в Лондон преди отплаването. Може би ще се окаже прекалено болезнено за нея.

Взираше се безцелно през прозореца на влака и се мъчеше да мисли за Питър и Джейн, за малките Джеймс и Марджъри, та дори за Фреди. Но каквито и опити да правеше да се разсее, неизменно се улавяше, че мисли за Уилям... за майка му... за приятелите му, за следобеда, който прекараха в Уитфийлд... за целувките им... или за нощните танци.

— Добре ли си, скъпа? — загрижено попита майка ѝ, когато двамата с баща ѝ тръгнаха към вагон-ресторанта, а тя отказа да ги придружи. Настоя, че никак не била гладна и че всичко, което би искала, е стюардът да ѝ донесе някакъв плод и чаша чай. Майка ѝ заподозря, че дори и това няма да изяде.

— Добре съм, мамо, наистина.

Но Виктория знаеше, че не е вярно, и по време на обяда сподели с Едуард колко ѝ е болно да гледа как Сара страда. Достатъчно много бе преживяла, та да позволят отново някой да разбие сърцето ѝ. Вероятно не биваше да я оставят толкова да задълбочи уж безобидния си флирт с херцога.

— Може би сега е моментът да си даде сметка какво точно изпитва към него — тихо каза Едуард.

— Защо? — изненада се Виктория. — С какво това би променило нещата?

— Човек никога не знае какво ще му поднесе животът, Виктория. Не е ли така?

Тя се зачуди дали Уилям не беше споделил с него нещо повече, но не попита, реши, че това е малко вероятно. Когато се върнаха в купето, завариха Сара да чете книга — „Брайтънската скала“ — току-що излезлия роман на Греъм Грийн, който Уилям ѝ беше дал за пътуването. Ала тя така и не успяваше да се съсредоточи, не можеше да запомни дори имената на героите. Фактически почти нямаше представа какво точно чете и в крайна сметка скоро захвърли книгата.

Минаха през Доувър, Кале и Париж, където ги прикачиха към друг влак. Дълго след полунощ Сара остана будна в мрака, заслушана в шума на колелетата, прекосяващи Северна Италия. И при всеки звук, при всеки следващ километър, при всяко завъртане на колелетата единственото, за което можеше да мисли, беше Уилям и миговете, прекарани с него. Чувствуваше се много по-зле откогато и да било с Фреди, като разликата беше, че тя наистина обичаше Уилям и знаеше, че той също я обича. Просто цената, която трябваше да плати за съвместното им бъдеще, щеше да бъде прекалено висока за него и тя не искаше да допусне това.

Събуди се уморена и бледа само след няколко часа неспокоен сън, докато навлизаха в гарата с изглед към площад Чинкученто.

Хотел „Екселсиор“ беше изпратил кола да ги посрещне и Сара се отправи към нея с безразличие. Носеше малка тоалетна чантичка, както и ръчната си чанта, а на главата си беше сложила шапка с широка периферия, която да я предпазва от римското слънце, но фактически беше сляпа за всичко наоколо. По пътя към хотела шофьорът им показва някои от забележителностите, сред които баните на Диоклециан, дворецът Барберини и градините Боргезе, разположени в близост до хотела. Всъщност Сара съжеляваше, че бяха дошли, и отсега ѝ тежаша трите дълги седмици, които трябваше да прекара в разглеждане на паметници, музеи и други подобни в Рим, Флоренция и Венеция.

Тя въздъхна с облекчение едва в хотела, когато остана сама в стаята си. Заклучи вратата, тръшна се на леглото и затвори очи. Ала веднага в съзнанието ѝ изплува образът на Уилям. Беше като обладана от дух. Стана да се понаплиска със студена вода и да се среши, но реши да си вземе вана, което бе истинско удоволствие след дългото пътуване, облече чисти памучни дрехи и след около час се присъедини към родителите си. Те също се бяха изкъпали и преоблекли и изглеждаха освежени въпреки изгарящата августовска жега.

Баща ѝ беше планирал за този следобед разходка до Колизея и докато обикаляха и разглеждаха, слънцето безпощадно припичаше. Прибраха се в хотела чак привечер и Сара и майка ѝ бяха направо съсипани от жегата. Баща ѝ предложи да пийнат по нещо, ала дори това не можа да ги ободри. Сара изпи две лимонади, но когато се отправи към стаята си, се почувствува като стогодишна бабичка. Оставила родителите си да бърбят весело на чаша вино, тя прекоси фойето със сламената шапка в ръка, най-после без никаква мисъл в главата, което беше немалко облекчение.

— Синьорина Томпсън? — дискретно назова името ѝ един от управителите, когато мина покрай рецепцията.

— Да? — Погледна учудено натам, като се питаше защо ли я викат.

— Има съобщение за вас. — Подаде ѝ плик, адресиран до нея с добре познатия ѝ енергичен почерк. Тя му хвърли разсеян поглед, чудейки се как е пристигнало това писмо толкова скоро. Отвори го бързо и единственото, което прочете, беше: „Винаги ще те обичам Уилям“. Усмихна се, докато го препрочиташе, след което бавно го сгъна и отново го пхна в плика с убеждението, че Уилям го е изпратил още преди тя да напусне Лондон. Докато вяло се изкачваше по стълбите към втория етаж, Сара мислено се върна при него. А когато някой леко се блъсна в нея, съзнанието ѝ беше изцяло погълнато от Уилям.

— Извинете — промърмори тя, без дори да вдигне поглед, но в същия миг някой я сграбчи в прегръдките си и... това бе той тук, в Рим, в хотела, и започна да я обсипва с целувки, сякаш никога нямаше да я пусне. Сара не можеше да повярва на очите си.

— Но... какво значи това... аз... ти... Уилям, но как така? Искам да кажа... О, боже, какво правиш тук? — Беше съвсем обърквана и

задъхана от изумление. Ала същевременно и много, много щастлива, а той просто се разтапяше от блаженство.

— Щом е толкова наложително да знаеш, дайдох да прекарам три седмици с теб в Италия, глупачето ми. А ти най-пренебрежително ме подмина във фоайето. — Печалният ѝ вид донякъде му беше доставил удоволствие. Той се бе почувствувал точно толкова отчаян, когато се бяха разделили в хотел „Кларидж“ в Лондон. Но само час покъсно вече бе решил да зареже всичко и да замине при нея в Рим. И сега, като я гледаше до себе си, изпитваше двойно по-голямо задоволство от решението си. — Страхувам се, че имам лоши новини за теб, скъпа. — Изглеждаше много сериозен, когато нежно я погали по бузата, и за момент тя се разтревожи за майка му.

— Какво се е случило?

— Мисля, че не мога да живея без тебе — ухили се хлапашки той и тя се позасмя в отговор. Все още стояха наред стълбището, разговаряха и се целуваха, а хората долу усмихнато им се любуваха. При гледката на тази влюбена красива двойка усещаха топлина в сърцата си.

— А не трябва ли поне да се опитаме да устоим на това? — кротко забеляза Сара, ала беше много щастлива, че той е тук, и не искаше веднага да го отблъсва.

— Не намерих сили. Достатъчно зле ще ми бъде, когато си заминеш за Ню Йорк. Нека се насладим на малкото останали дни. — Притегли я и отново започна да я обсипва с целувки точно в момента, когато родителите ѝ тръгнаха, да се качват по стълбите и смаяно се заковаха на място. Отначало не можаха да различат кой е мъжът, в чиито прегръдки е дъщеря им, но Едуард тутакси разбра каква е работата и радостно се засмя. Дватамата с Виктория бавно продължиха нагоре и само след миг четиримата стояха заедно на площадката. Сара се беше зачервила от щастие и продължаваше да държи Уилям за ръка, когато родителите ѝ се приближиха.

— Както виждам, дошли сте да ни разведете из Италия, нали? — весело подхвана Едуард. — Изключително предвидлив сте, Ваша светлост. Трогнати сме от вниманието ви.

— Сметнах го за свой дълг. — Изглеждаше почти оглупял от щастие.

— Радваме се да ви видим тук. — Едуард говореше от името на всички, явно и от името на Сара, която направо сияеше. — Сега вече пътешествието ни ще стане много по-приятно. Страхувам се, че дъщеря ми не хареса особено Колизея. — Сара се засмя при тази забележка, защото наистина всяка минута в отсъствието на Уилям ѝ се беше сторила омразна.

— Ще гледам утре да променя мнението си, татко.

— Сигурен съм, че ще успееш. — След това се обърна към Уилям: — Ваша светлост, да смятам ли, че разполагате със стая? — Бяха започнали да се сприятеляват и възрастният мъж хранеше искрена симпатия към този млад благородник.

— Да, сър, цял апартамент в интерес на истината. Много е хубав. Секретарят ми направи резервацията и бог знае какво им е казал, за да ги склони. Ако съдя по резултата, най-малкото, че съм втори престолонаследник. — И четиримата се засмяха, след което продължиха нагоре по стълбите, оживено обсъждайки къде точно да отидат за вечеря. Междувременно Уилям нежно стисна ръката на Сара изпълнен с надежда за бъдещето.

9

Времето в Рим отлетя неусетно в разглеждане на катедрали и музеи, на Паталинския хълм, както и в посещения у приятели на Уилям в едни от най-красивите вили в околността. Ходиха на плажа в Остия, храниха се в най-елегантните ресторанти, от време на време се отбиваха и в някоя очарователна старинна кръчмица.

В края на седмицата заминаха за Флоренция, където се отдадоха на същите развлечения. Най-после, през третата седмица, се озоваха във Венеция. По това време Уилям и Сара бяха вече много близки и още по-влюбени от преди. Мислеха и действаха като един човек. Хората, които ги наблюдаваха отстрани, трудно биха повярвали, че не са женени.

— Беше толкова забавно — сподели един ден Сара, докато седяха край басейна в хотел „Роаял Даниели“. — Обичам Венеция. — Цялото пътуване беше като меден месец, с изключение на това, че родителите ѝ бяха с тях, а те с Уилям не бяха си позволили нищо недопустимо, което съвсем не беше лесно и за двамата. Но още в началото си бяха обещали да се държат благоприлично.

— А аз съм луд по тебе — блажено ѝ каза Уилям, изтегнат на слънцето. Никога през живота си не беше се чувствувал толкова щастлив и вече бе сигурен, че повече няма да се разделят. — Не мисля, че трябва да се връщаш в Ню Йорк с родителите си — продължи той полушеговито и отвори едното си око, за да види реакцията ѝ.

— И какво предлагаш в такъв случай? Да се пренеса при майка ти в Уитфийлд?

— Великолепна идея. Но, честно казано, бих предпочел да се настаниш при мен в лондонската ми къща. — Сара му се усмихна. Едва ли имаше нещо, което повече да желае, ала това беше мечта, която никога нямаше да се сбъдне.

— Де да можех, Уилям — тихо отговори младата жена, докато той се обърна по корем и се опря на лакът, за да може да я съзерцава.

— И защo не можеш? Би ли ми припомнила? — Разполагаше с дълъг низ от възражения, които той редовно правеше на пух и прах и които започваха с нейния развод, следван от неговото право върху короната.

— Знаеш защo. — Но той не искаше да знае. Сара го целуна, убеждавайки го, че трябва да е благодарен за това, което имат. — То е повече, отколкото някои хора получават за цял живот. — Тя самата беше изключително благодарна, че го беше срещнала, и се радваше на всеки миг, прекаран с него. Даваше си сметка колко ценно и рядко е това и колко нищожна е вероятността да ѝ се случи още веднъж в живота.

Докато наблюдаваха корабите и гондолите в далечината и величествените изящни кули на катедралата „Сан Марко“, той се изправи и седна до нея.

— Сара... — Взе ръката ѝ в своята. — Аз не се шегувам.

— Зная.

Уилям се наведе и нежно я целуна по устните. След това каза нещо, което все още не ѝ беше казвал така направо:

— Искам да се ожения за теб. — После отново я целуна по начин, който да я убеди, че наистина го желае, но Сара се отдръпна и измъчено поклати глава.

— Знаеш, че е невъзможно — прошепна му тя между две целувки.

— Възможно е. Няма да позволя моят произход, глупавото ми наследствено право или твоят развод да ни попречат. Това е нелепо. Никой, ама абсолютно никой в Англия не се интересува от онова, което правя. Единственият човек, от когото аз се интересувам, е майка ми, а тя те обожава. Още преди да се запознаете, споделих с нея, че искам да се ожения за теб, и тя, след като те видя, каза, че смята намерението ми за съвсем разумно. И напълно го подкрепя.

— Казал си ѝ, преди да ме заведеш на онзи обяд в Уитфийлд? — Сара беше ужасена, а той само ѝ се ухили хлапашки.

— Реших, че трябва да знае какво голямо значение имаш за мен. Никога по-рано не съм ѝ казвал такова нещо, за когото и да е и тя с радост посрещна думите ми, като благодари на бога, че е доживяла мига да ме види влюбен в такова мило момиче.

— Ако знаех, когато ме водеше там, щях да сляза от колата и пеша да се върна в Лондон. Как си могъл да постъпиш така с нея? А развода — знае ли за него?

— Вече знае — отговори той. — Казах ѝ впоследствие. Преди да отпътуваш от Лондон, двамата с нея проведохме много сериозен разговор и тя е изцяло на моето мнение. Каза ми, че чувства като нашите спохождат хората само веднъж в живота. Убеден съм, че за мене това е напълно вярно. Аз съм почти на тридесет и шест години и никога досега не съм изпитвал нещо повече от временно желание, най-често само отегчение. — Тя се разсмя на думите му и удивено поклати глава при мисълта колко непредсказуем е животът, колко прекрасен и смайващ.

— Ами ако обществото те отблъсне заради мен? — Чувствуваше се така, сякаш носеше отговорност за него, ала усещаше, че реакцията на майка му бе свалила камък от сърцето ѝ.

— Тогава ще дойдем да живеем тук, във Венеция. Кое то всъщност би било чудесно. — Явно, че нито едно от възраженията ѝ не можеше да го възпре. Той просто ги подминаваше с пренебрежение.

— Уилям, баща ти е бил председател на Камарата на лордовете. Помисли за позора, който ще стовариш върху цялата фамилия и върху наследниците си.

— Не ставай смешна. Никой не може да ми отнеме мястото в Камарата. Скъпо момиче, единственото, от което ще ме лишат, е възможността да стана крал. И точно сега е моментът да те уверя, че никога не е имало дори най-малката вероятност за такова нещо, и слава богу! Не се сецам за друго, което би ми било по-неприятно. Ако дори за миг ми беше минала мисълта, че е възможно, още преди години сам щях да се откажа от наследственото си право. Четиринадесети поред — това, скъпа, е само въпрос на престиж, нищо повече. Бъди сигурна, че и без него ще си живея много щастливо. — Тя обаче не можеше да се отърси от страха си, че тяхната любов би могла да му струва нещо важно както на него, така и на фамилията му.

— Няма ли да се чувствуваш неудобно, когато хората започнат да шушукат, че жена ти е била омъжена за друг?

— Честно казано, не. Пет пари не давам. От друга страна, се питам как ще го научат, освен ако ти не им кажеш, разбира се. Слава богу, ти не си Уолис Симпсън, независимо от онова, което сама си

внушаваш. И така, отговорих ли задоволително на всичките ти възражения, любов моя?

— Аз... ти... — Сара се оплете в собствените си думи, мъчейки се да се вслуша в гласа на разума, но истината беше, че го обичаше безумно. — Толкова много те обичам. — После горещо го целуна, а той я притисна до гърдите си и двамата останаха така прегърнати дълго, след което Уилям леко се отдръпна, за да я заплаши:

— Ще те държа така, докато приемеш да станеш следващата херцогиня Уитфийлд — пошепна ѝ. — в противен случай ще обявя на всички тук, че ти си всъщност Уолис Симпсън... пардон, херцогиня Уиндзор. — Титлата направо заседна на гърлото му, беше доволен, че отказаха да я удостоят с правото да бъде наричана Нейно кралско височество, нещо, което беше вбесило Дейвид. — Съгласна ли си? — прошепна настойчиво той, докато я целуваше. — Сара, съгласна си, нали? — Но нямаше нужда да я пита отново, тя кимна, а очите ѝ се наляха със сълзи. Уилям я целуна, изпълнен с още по-силен копнеж. Пусна я след доста време, усмихвайки се, и бързо се загърна с една кърпа, преди да се изправи. — Значи всичко е решено — тихо каза той, като ѝ подаде ръка. — Кога ще бъде сватбата? — Тя направо онемя от думите му. Не можеше да повярва, че наистина ще се оженят. Възможно ли е това? Как смеят? Какво ще каже кралят? Ами родителите ѝ? А Джейн? Приятелите им...

— Не се шегуваш, нали? — погледна го Сара, все още зашеметена, но и неизказано щастлива.

— Ни най-малко, скъпа. Скачаш в торбата за цял живот. — Цял живот любов с него! — Всичко, което искам от теб, е да ми кажеш датата на сватбата.

Очите ѝ потъмняха за миг и с малко дрезгав глас му отговори:

— Разводът ми ще влезе в сила на деветнадесети ноември. Така че можем да го направим по всяко време след това.

— Свободна ли си на двадесети? — попита я той полу на шега, полусериозно.

При тези думи тя се разсмя, замаяна от вълнение.

— Мисля, че тогава се пада Денят на благодарността.

— Чудесно! Какво, по дяволите, се ядеше на този ден? Пуйка? Значи за сватбата ще имаме пуйка.

Сара си помисли за приготовленията, които им предстояха, за всичко, което щеше да се струпва на майка ѝ около Деня на благодарността, и смутено го погледна.

— Какво ще кажеш за първи декември? Така ще можем да прекараме празника със семейството ми, а и ще ти остане време да се запознаеш с приятелите ни преди сватбата. — И двамата бяха наясно, че този път тържеството щеше да бъде скромно. Особено след ужаса по време на приема по случай годишнината им с Фреди. Сара нямаше никакво желание за шумно празненство.

— Съгласен съм — първи декември. — И на фона на венецианската панорама той отново я притегли към себе си. — В такъв случай, госпожице Томпсън, мисля, че можем да се смятаме сгодени. Кога ще уведоим родителите ти? — Приличаше на щастлив ученик, когато тя му отговори със замаяна усмивка:

— Какво ще кажеш за довечера?

— Отлично.

След като я остави в стаята ѝ, той се свърза с рецепцията и изпрати телеграма на майка си в Уитфийлд.

„Най-щастливият момент в живота ми. Искам веднага да го споделя с теб. Сара и аз ще се оженим на първи декември в Ню Йорк. Надявам се, ще бъдеш във форма за пътуването. Бог да ни благослови.“

С обич: Уилям

Тази вечер в ресторанта на хотела Уилям поръча бутилка от най-доброто шампанско още преди ордьовъра, макар че обикновено пиеха шампанското с десерта.

— Добре започваме този път, няма що! — отбеляза Едуард, докато отпиваше от чашата си. Шампанското беше изключително.

— Ние със Сара имаме да ви кажем нещо — тихо започна Уилям, но изглеждаше по-щастлив от всякога. — С ваше разрешение и благословия, които се надяваме да получим, бихме желали да се венчаем през декември в Ню Йорк.

Виктория ококори очи от изненада и погледна към дъщеря си с удивление и радост, а двамата мъже си размениха крадешком по един

съзаклятнически поглед. Преди да заминат за Рим, Уилям беше разговарял с Едуард, който го бе уверил, че ако Сара е съгласна, той с удоволствие ще даде благословията си за техния брак. И сега беше истински развълнуван от новината.

— Естествено, че имате благословията ни — тържествено обяви Едуард, а Виктория само кимна. — И кога взехте това решение?

— Днес следобед край басейна — отговори Сара.

— Добре сте поспортували — закачливо отбеляза баща ѝ. — Много се радваме за вас. Боже мой — сети се той изведнъж, — Сара ще стане херцогиня! — Изглеждаше доволен и възхитен, но явно най-доволен бе от Уилям, който като личност и характер му бе направил силно впечатление.

— Разбира се, моля да ме извините за това, но ще се опитам да го компенсирам по някакъв начин. Бих искал да се запознаете с майка ми, преди да си заминете. Надявам се тя да може да дойде в Ню Йорк за сватбата. — Много се съмняваше в това, но поне биха могли да я поканят и да се опитат да я убедят. Същевременно си даваше сметка, че пътуването е доста дълго и уморително за жена на нейната възраст.

В този момент Виктория се намеси в разговора, искаше да научи всички подробности — каква сватба си представят, коя дата са определили, къде ще бъде приемът, къде ще прекарат мидения си месец, всичко онова, от което косите на майките побеляват, щом се стигне до сватба. Сара бързо обясни, че са избрали първи декември, но че Уилям ще пристигне за Деня на благодарността.

— Или още преди това — добави той. — Не можах да издържа дори един ден без нея, когато заминахте за Италия. Въобще не ми е ясно как ще оцелея, когато си отидете в Ню Йорк.

— Винаги си добре дошъл — увери го баща ѝ и така четиримата прекараха една чудесна вечер, празнувайки годежа на Уилям и Сара.

По някое време Томпсънови си тръгнаха, а младите останаха още дълго на лунната тераса, танцуваха под романтичните изпълнения на оркестъра и крояха планове за бъдещето. Сара все още не можеше да повярва, че всичко това е действителност.

Чувствуваше се като в сън, толкова различен от кошмара, който изживя с Фреди. Уилям ѝ беше върнал надеждата. Даде ѝ любов и радост, много повече, отколкото някога бе мечтала.

— Искам да те направя щастлива завинаги — тихо ѝ каза той, докато се държаха за ръце в мрака и отпиваха шампанско. — Искам винаги да съм до теб, когато се нуждаеш от мен. Също както родителите ми. — След миг се засмя. — Е, надявам се, че няма като тях да чакаме толкова дълго, за да имаме деца. Аз съм вече почти старец. — Скоро навършваше тридесет и шест години, а Сара тъкмо бе посрещнала двадесет и втория си рожден ден заедно с него във Флоренция.

— Ти никога няма да остарееш — усмихна се Сара. — Толкова много те обичам — успя да прошепне, преди да впият отново устни. И докато се целуваха, тя започна да усеща прилив на желание и страст, които и на двамата все по-трудно им се удаваше да потиснат, особено сега, когато знаеха, че скоро ще могат да им се отдадат. — Искане ми се да избягаме нейде за няколко дни — възкликна Сара, което го накара да се усмихне, а белите му зъби проблеснаха в тъмнината. Имаше прекрасна усмивка. Всъщност тя обичаше всичко у него.

— Мислех да ти го предложа, но разумът надделя. А донякъде и присъствието на родителите ти спомогна да опазим честта си поне в чужбина. Но когато се върнем в Лондон, не мога да гарантирам за себе си.

Тя се посмя на унилия му тон и кимна с разбиране.

— Зная. Струва ми се, че за възрастни хора се държахме изключително примерно.

— Само, моля те, не разчитай на това и занапред. Примерното ми поведение, както го нарече, не се дължи на безразличие, бъди сигурна, а единствено на добрите ми обноски и самоконтрол. — Тя отново се засмя на болката в погледа му, а той я целуна страстно по устните за доказателство. — Мисля, че ще трябва да заминем на много дълго сватбено пътешествие, някъде много, много далеч... Може би Таити? На някой усамотен плаж — само ние и няколко лениви туземци.

— Звучи прекрасно. — Но знаеше, че той само се шегува.

По-късно стана дума за Франция, която привличаше и двамата дори през декември. Сара не се притесняваше от мрачното време там. Напротив, струваше ѝ се, че ще бъде уютно, и това много ѝ допаднаше.

После той заговори сериозно за нещо, което не бяха обсъждали преди, ала за което тя вече беше дала повод.

— Не бива да оставаш с убеждението, че съм бил готов да се възползвам от факта, че си разведена. Искрах нещата между нас да бъдат такива, сякаш изобщо не си била омъжена. При подобно положение никога не бих злоупотребил, не го направих и сега. Надявам се, че разбираш какво искам да кажа. — Тя разбираше много добре и му беше благодарна за това. Щеше да е далеч по-зле, ако беше преживяла с него кратък роман, който да приключи с отпътуването ѝ за Ню Йорк. Сега нямаше за какво да съжالياват, пред тях беше един цял живот, изпълнен със споделена радост, и тя гореше от нетърпение да го започнат.

Тази вечер разговаряха до късно през нощта и когато я изпрати до стаята ѝ, за него беше още по-трудно да я остави там. И след като с върховни усилия успяха да се откъснат един от друг, той продължи да гледа с копнеж как тя затваря вратата.

Четиримата прекараха чудесно последните няколко дни във Венеция, след което триумфално се качиха на влака за Лондон. В „Кларидж“ ги очакваше телеграма от Питър и Джейн с поздравления за годежа на Сара, а Уилям бе получил благопожеланията от майка си още във Венеция. Тя смяташе, че ще ѝ бъде невъзможно да отиде до Ню Йорк за сватбата, но ги уверяваше, че духом ще бъде с тях.

През следващите дни попаднаха в същински водовъртеж от срещи с приятели и задължения във връзка с годежа. Уилям и Едуард написаха заедно официалното съобщение, което излезе в „Таймс“, донасяйки разочарование на лондонските дебютантки и техните майки, които от години си бяха набелязали Уилям за плячка и сега изведнъж трябваше да установят, че ловът няма да се състои. Приятелите му с радост посрещнаха новината, а секретарят му едва успяваше да се справи с всички обаждания, телеграми и писма, които заваляха като градушка при вестта за годежа. Всеки искаше да даде прием в тяхна чест и, естествено, всеки настояваше да се запознае със Сара, а Уилям непрестанно трябваше да обяснява, че е американка и че след няколко дни си заминава за Ню Йорк, така че ще им се наложи да отложат запознанството си с нея за след сватбата.

Преди Сара да отпътува, той успя да получи дълга аудиенция при братовчед си Бърти, крал Джордж VI, за да му заяви, че се отказва от наследственото си право, и да му обясни причините за това. Кралят не остана много доволен, особено след постъпката на брат си, но случаят

с Уилям бе далеч по-малко драматичен, така че трябваше да даде съгласието си, макар и доста неохотно не само заради традициите, а и заради дълбоката привързаност, която съществуваше помежду им. Уилям попита дали може да му представи Сара преди нейното заминаване и кралят отговори, че би му било много приятно. На другия ден следобед Уилям заведе Сара в Бъкингамския дворец на частна аудиенция. Той беше в строго официално облекло — раиран панталон, едноцветно сако и мека шапка, а Сара — със семпла черна рокля, без никакъв грим, само с перли на ушите и перлена огърлица, което я правеше да изглежда изтънчено прекрасна. Тя направи дълбок реверанс пред Негово Величество, опитвайки се да забрави, че Уилям винаги го наричаше „Бърти“, макар че в момента се обръщаше към него с „Ваше Величество“.

Изобщо представянето на Сара в двореца беше изключително официално. Чак след известно време кралят се поотпусна и започна да разговаря дружелюбно с нея, да я разпитва за плановете им около сватбата и изрази надежда да ги види в Балморал, когато се върнат. Обичал това място, защото там не било толкова официално. Сара беше едновременно поразена и трогната от тази покана.

— Но вие, разбира се, ще се върнете да живеете в Англия, нали така? — попита я той, понамръщен.

— Разбира се, Ваше Величество. — Кралят сякаш си отдъхна при този отговор и на сбогуване дори ѝ целуна ръка.

— Ще бъдете прелестна булка... и чудесна съпруга, мила. Дано съвместният ви живот бъде дълъг и благословен с много деца.

При тези думи очите ѝ се напълниха със сълзи и тя направи дълбок реверанс, докато Уилям се ръкува с него, след което кралят се оттегли за други, много по-важни ангажменти.

Когато след излизането на Джордж VI останаха сами, Уилям я погледна ласкаво и ѝ се усмихна. Беше толкова щастлив и горд с нея, а кралските благопожелания за брака им, въпреки отказа му от наследственото право, бяха радостно облекчение за него.

— От тебе ще излезе много красива херцогиня — тихо ѝ каза той, след което още по-тихо добави: — А всъщност би била и прекрасна кралица! — При тези думи двамата нервно се позасмяха, а след миг се появи шамбеланът, който ги придружи до изхода. Сара сама се изненада от това колко притеснена се беше почувствувала. Пък

и посещението ѝ в двореца в никакъв случай не можеше да се нарече обикновено преживяване. По-късно се опита да го опише на Джейн в писмо, но дори за самата нея прозвуча абсурдно и ужасно претенциозно, докато пишеше... „след което крал Джордж ми целуна ръка, и той малко нервен, и каза...“ Наистина звучеше невероятно. Просто да не повярваш.

Организираха второ посещение в Уитфийлд, за да се запознаят родителите ѝ с майката на Уилям. Старата херцогиня даде великолепна вечеря в тяхна чест. Настани бащата на Сара от дясната си страна и през цялата вечер все повтаряше колко хубава и добра съпруга ще има синът ѝ.

— Знаете ли — въздъхна с носталгия тя в един момент, — бях изгубила вече надежда, че ще имам деца, особено след определена възраст, и тогава... се появи Уилям, като благословен дар от бога. И такъв си остана за мен. Сега той срещна Сара и този дар се удвои. — Беше толкова мило от нейна страна, че Едуард се просълзи, и към края на вечерта двамата се чувствуваха вече като стари приятели. Той се опита да я предума да дойде в Ню Йорк заедно със сина си, ала тя настояваше, че е твърде стара и с крехко здраве, така че дългото пътуване ще бъде прекалено изтощително за нея. — Последните четири години не съм ходила даже до Лондон. Страхувам се, че Ню Йорк ще ми дойде малко много. Пък и ще бъде доста досадно за всички ви да имате край себе си една стара жена, с която ще трябва да се занимавате, и то в такъв натоварен момент. Ще остана тук да ги посрещна. А и ще се заема с някои подобрения в дома на Уилям. Страхувам се, че той няма и най-малката представа какво ще им бъде необходимо или пък какви удобства да създаде на Сара, за да я направи щастлива. Смятам да променя някои неща в малката му провинциална къща, тъй наречената ловна хижа, за да стане по-удобна. Осен това мисля, че трябва да се направи и тенис корт, не сте ли съгласен? Чувам, че било много модерно напоследък, но милият ми Уилям е толкова старомоден.

Когато се прибираха през нощта, Едуард не можеше да се нарадва на щастието на Сара — да се омъжи за човек, когото силно обича и който очевидно страстно я обожава, а освен това да има свекърва, която да е толкова загрижена за нейните удобства и благополучие.

— Слава богу, че срещна такъв мъж — каза Едуард на жена си, докато се приготвяха да лягат.

— Да, наистина — съгласи се Виктория, при което си помисли, че и тя самата бе дарена с такова щастие, и нежно го целуна, спомняйки си за сватбата им, после за медения месец и въобще за всички щастливи години, откакто са заедно. И сега се радваше, че Сара също щеше да бъде честита съпруга. Бедното дете, изживя такива ужасни моменти с Фреди, а с нищо не ги бе заслужила. Но орисниците щедро я възнаградиха за това. Уилям беше нещо изключително, благословен дар за цял живот.

В последния ден от престоя им в Лондон Сара се беше превърнала в кълбо от нерви. Имаше да прави стотици неща, а Уилям настояваше да разгледа и къщата му в Лондон. Купил я, когато бил на осемнадесет години, и представлявала чудесно ергенско жилище, но много се съмнявал, че Сара ще се чувства удобно в нея. Искаше да знае дали веднага да започне да търси нещо по-голямо, или да изчака, докато се върнат след Коледа от сватбеното пътешествие във Франция.

— Прекрасна е, скъпи! — възкликна тя, след като разгледа чудесно проектираната и изключително приветлива къща. Не беше голяма, но общо взето, не и по-малка от апартамента, в който живяха с Фреди. — Намирам я идеална. Поне засега. — Бе им напълно достатъчна за началото, преди да се е появило някое бебе. На долния етаж имаше голяма и слънчева всекидневна, малка библиотека, препълнена догоре с красиво подвързани стари книги, които Уилям бе пренесъл тук от Уитфийлд още преди години, уютна кухничка и спретнатата трапезария, годна да побере достатъчно гости на камерна, та дори и на по-многолюдна вечеря. На горния етаж бе просторната, красиво обзаведена спалня, с осезаемо мъжко излъчване. Освен това имаше две санитарни помещения, едно за Уилям на горния етаж и едно за гости на долния. Според Сара къщата беше превъзходна.

— Ами дрешници? — сепна се той, опитвайки да мисли за всичко, нещо, което беше съвсем ново за него, но пък имаше силното желание да я направи щастлива. — Ще ти отстъпя половината от моя. Бих могъл да пренеса някои от нещата си в Уитфийлд. — Беше изненадващо грижовен за мъж, който никога не е бил женен и е живял сам.

— Просто няма да донасям много дрехи.

— Имам по-добра идея. Ще стоим голи. — Ставаше все по-закачлив, тъй като знаеше, че скоро ще бъдат женени.

С една дума, Сара много хареса къщата и го увери, че изобщо няма нужда да търси друга.

— Много е лесно да ти се угоди.

— Само почакай — палаво му отвърна тя. — Нищо чудно да стана някоя опърничава съпруга веднага щом се оженим.

— В такъв случай ще започна да те бия, така че няма да имаме проблеми.

— Звучи доста екзотично — повдигна вежди тя и той се разсмя.

Едва се съдържаше вече да не я разсъблече и да я люби в продължение на дни. Добре, че си заминаваше на другия ден.

Тази вечер се храниха сами и Уилям я върна обратно в хотела доста неохотно. Изпитваше непреодолимо желание да я заведе у дома си за последната им нощ, но беше твърдо решил да се държи като благородник, каквото и да му струваше това. Докато стояха пред хотела, усещаше колко висока е цената на решението му.

— Никак не е лесно, да знаеш — оплака ѝ се той, — всички тези глупости, наречени благоприличие. Много вероятно е да се наложи още другата седмица да дойда в Ню Йорк и да те отвлека нанякъде. Чакането до декември започва да ми се струва нечовешко изтезание.

— Да, така е — подкрепи го тя, ала и двамата знаеха, че трябва да се въздържат, макар тя да не беше сигурна вече дали би могла да си обясни защо придават на това толкова голямо значение. И колко странно, мисълта за спонтанния аборт все още силно я натъжаваше, въпреки че бе започнала да възприема този факт много по-философски. Ако това не се беше случило, тя щеше да роди дете от Фреди и по всяка вероятност нямаше да се разведе. А сега беше свободна да започне нов живот, на чисто, и страстно се надяваше двамата с Уилям да имат много деца. Бяха си говорили за пет-шест или най-малкото за четири, като подобна перспектива очевидно му доставяше голямо удоволствие. Вълнуваше го всичко, свързано със съвместния им живот, който и двамата с нетърпение очакваха, мъчейки се да превъзмогнат мисълта за раздялата.

— Искаш ли да влезеш за малко? — предложи тя и той бързо кимна. Родителите ѝ си бяха легнали отдавна, а Уилям искаше да е с нея всяка възможна минута преди отплаването ѝ на другата сутрин.

Последва я вътре, а тя хвърли шала и чантата си на един стол и му предложи чаша бренди, но той отказа. Имаше нещо, за което цяла вечер беше търсил подходящ момент.

— Ела седни до мен, госпожице Сара.

— Ще се държиш ли прилично? — погледна го тя закачливо и той се разсмя.

— Не и ако ме гледаш по този начин, впрочем най-вероятно е при всички случаи да не успея, но все пак седни до мен само за минутка. Ако не за по-дълго, то поне за толкова можеш да ми имаш доверие.

Уилям се отпусна на облеченото с кретон канапе, а когато Сара се настани до него, бръкна в джоба на самото си.

— Затвори си очите — усмихнато ѝ заповяда.

— Но какво ще ми правиш? — разсмя се тя, като послушно затвори очи.

— Ще ти нарисувам мустаци, глупачето ми... Какво друго може да направя? — И я целуна, преди да успее да му отговори. Междувременно взе лявата ѝ ръка и нежно ѝ сложи пръстен. Сара усети хладината на метала, докато го наместваше на пръста ѝ и устните му за миг докоснаха нейните, любопитно повдигна клепачи и направо ахна. Дори и на слабото осветление в стаята личеше, че камъкът е изключителен, със старинна обработка, каквато тя предпочиташе пред съвременната. Беше абсолютно кръгъл, двадесеткаратов съвършен диамант.

— Баща ми е поръчал да го изработят за майка ми в „Гарадс“ по случай годиша им. Това е невероятно фин и много стар камък. Тя пожела ти да го притежаваш.

— Годишния пръстен на майка ти? — погледна го Сара с просълзени очи.

— Точно така. Тя заръча да ти го дам. Дълго разговаряхме с нея по този въпрос, смятах да ти купя нов пръстен, но тя настоя да ти дам нейния. И без това не може да го носи, откакто има артрит...

— О, Уилям... — Това беше най-красивото нещо, което някога бе виждала. Протегна ръка и диамантът проблесна. Най-приказният годишен пръстен, който можеше да си представи и който получи в най-щастливия миг от живота си.

— Да ти напомня кому принадлежиш, когато се качиш на онзи ужасен кораб утре сутринта и се отправиш толкова надалеч, че чак тръпки ме побиват. Ще ти звъня час по час в Ню Йорк.

— Защо не дойдеш по-рано? — Гледаше към пръстена, когато го попита, и той се усмихна. Цял сияеше от това, че тя очевидно много го хареса, и знаеше, че майка му също ще остане много доволна. Беше невероятно щедър жест от нейна страна.

— Всъщност бих могъл. Мисля си за октомври, но за жалост съм затруднен с толкова задължения тук. Трябва да видя как върви работата в стопанството. — Имаше някои проблеми там, които се налагаше да реши, а и трябваше да се появи в Камарата на лордовете, преди да тръгне за Ню Йорк. — При всички случаи ще бъда при теб на първи ноември. Сигурен съм, че дотогава приготовленията за сватбата направо ще са те подлудили. И аз само ще се пречкам на всички ви, но това въобще не ме интересува. И миг повече не бих издържал без тебе. — След това я целуна, изпълнен с копнеж, и двамата почти се забравиха, полегнали на канапето. Пръстите му жадно запълзяха по красивото ѝ тяло. — О, Сара... Господи.

Усещаше го, пламнал от желание, ала си каза, че трябва да издържат до сватбата. Щеше ѝ се всичко да бъде като за първи път, сякаш никога не беше имало друга сватба, сякаш Фреди не съществуваше. Ако Уилям беше първият мъж в живота ѝ, със сигурност щяха да изчакат, затова и сега искаше да постъпят така, само че имаше моменти като този, когато забравяше за всичко това. Краката ѝ леко се разтвориха, сякаш го подканваше, а той страстно и силно я притисна до себе си, след което с върховни усилия и стон на съжаление се откъсна от гъвкавото ѝ тяло. Уилям също желаше да не прибързват от уважение към нея и към бъдещия им брак.

— Може би не е чак толкова лошо, че утре си заминаваш — дрезгаво продума той, като крачеше напред-назад и се опитваше да се овладее. Разчорлена и зачервена, Сара се изправи и кимна. Но след миг неочаквано избухна в смях. Приличаха на две деца, запъхтени след борба.

— Не сме ли ужасни?

— Не съвсем — засмя се той. — Едва се сдържам.

— Аз също — призна тя.

И тогава Уилям я попита нещо, за което знаеше, че не бива да пита:

— Някога... чувствувала ли си се по този начин, преди... с него?
— Гласът му беше дълбок, изпълнен със страст, не можа да се сдържи да не ѝ зададе въпроса, който го тормозеше от дълго време. Беше му казала, че не е обичала съпруга си, но Уилям се чудеше какъв ли е бил бракът им в сексуално отношение.

Сара тъжно и бавно поклати глава.

— Не, никога. Беше празно... без чувство. Той не ме обичаше, а и аз изобщо не съм го обичала, вече съм сигурна в това. Никога в живота ми не е имало такава любов, каквато е сега нашата... Никога, преди да те срещна, не съм обичала така, не съм била толкова щастлива, дори не съм се радвала така на живота. — Този път, когато я целуна, в очите му имаше сълзи. Без да се отпуска повече, той се сбогува с нея до следващата сутрин, чувствувайки се неизказано щастлив.

Сара лежа будна в леглото почти през цялата нощ, като си мислеше за Уилям, и сегиз-тогиз вдигаше ръка в мрака, за да се полюбува на годежния си пръстен. На другата сутрин се обади на херцогиня Уитфийлд, за да ѝ каже какво голямо значение отдава на този пръстен, колко е благодарна за направения жест и колко много обича Уилям.

— Това е най-важното, скъпа. А бижутата са просто забавни дрънкулки, не е ли така? Пожелавам ти лек път и... прекрасна сватба.

Сара ѝ благодари и продължи с опаковането на багажа си. Един час по-късно Уилям ги чакаше долу във фойето. Тя беше с бял вълнен костюм, ушит по поръчка в Париж от Коко Шанел, а на ръката ѝ блестеше великолепният годежен пръстен. Уилям просто я поглъщаше с поглед и устни, докато я целуваше. Не го бе напуснало желанието, което бе събудила у него предишната нощ, и сега му се прииска да отпътува с тях на борда на „Куин Мери“.

— Сигурно баща ти е много доволен, че не тръгвам с вас.

— Струва ми се, че той е направо поразен от примерното ти поведение.

— Няма да е за дълго — изсумтя сподавено. — Мисля, че съм стигнал до предела на възможностите си.

Тя само се изсмя весело и двамата последваха родителите ѝ към бентлитото му, хванати за ръка. Беше предложил да ги откара до пристанището, а багажа си бяха изпратили предварително. Двата часа път с колата минаха неусетно. Сара съзря познатия силует на „Куин Мери“ и си спомни колко различно беше всичко само преди два месеца, когато тръгнаха от Ню Йорк.

— Човек никога не знае какво му готви животът — покровителствено им се усмихна Едуард и предложи на Уилям да го разведе из кораба. Но младият мъж, който гледаше да е колкото се може по-близо до Сара, учтиво му отказа. Дори ги придружи до каютите им, след което всички заедно излязоха на палубата. Прегърнал гоненицата си през рамо, той не се отделяше от нея, докато не удари последният гонг за гостите. Изведнъж Уилям изпадна в ужас, че може да им се случи някакво нещастие. Преди двадесет и шест години негов братовчед отпътувал на борда на „Титаник“... и сега той се боеше да не би нещо да сполети и Сара.

— Моля те, за бога... пази се... не бих могъл да живея без тебе. — В последните минути преди отплаването Уилям се вкопчи в нея, сякаш тя беше спасителен пояс.

— Не се тревожи, всичко ще бъде наред, ще видиш. Само ела в Ню Йорк веднага щом се освободиш.

— Бъди сигурна в това. Вероятно идния четвъртък — каза той и тя отново се усмихна, ала когато я целуна, очите ѝ се наляха със сълзи.

— Ужасно ще ми липсваш — тихичко пророни Сара.

— И ти на мен. — И пак се вкопчи в нея, докато накрая един от офицерите почтително се приближи към тях.

— Ваша светлост, моля да ме извините за безпокойството, но... страхувам се, че... след малко отплаваме. Трябва вече да слезете на брега.

— Разбира се. Прощавайте — извинително се усмихна той. — Моля ви добре да се грижите за съпругата ми и семейството ѝ! Искан да кажа, за бъдещата ми съпруга... — Уилям нежно хвана лявата ѝ ръка и огромният кръгъл диамант ослепително проблесна на септемврийското слънце.

— Разбира се, сър. — Офицерът беше силно изненадан и мислено си отбеляза специално да уведоми капитана. На борда на

техния кораб пътуваше бъдещата херцогиня Уитфийлд и без съмнение трябваше да ѝ бъдат осигурени най-добрите условия.

— Пази се, скъпа. — Той я целуна за последен път, ръкува се с бъдещия си тъст, сърдечно целуна Виктория по бузата, след което мина по мостика. Сара се разплака въпреки нежеланието си, а и Виктория скришом попиваше очите си с кърпичка. Уилям неистово маха от брега, докато накрая се изгуби от поглед, но Сара остана на палубата два часа, след като напусна пристанището, вперила очи в далечината, сякаш ако беше достатъчно упорита, щеше да го види.

— Сара, слез вече долу — нежно я повика майка ѝ по едно време. Този път нямаше причини да е недоволна. Напротив, трябваше да ликува. Когато слезе долу, там вече я чакаше телеграма от Уилям, както и огромен букет рози, толкова голям, че едва мина през вратата на каютата.

„Не мога да чакам нито миг повече. Обичам те. Уилям“, пишеше на визитката, пъхната между цветята. Майка ѝ се усмихна на текста и бегло погледна красивия годежен пръстен. Това, което им се случи за тези кратки два месеца, беше направо невероятно. Тя все още не можеше да го повярва.

— Ти наистина си голяма щастливка, Сара Томпсън — отбеляза майката и дъщеря ѝ нямаше как да не се съгласи с нея, докато наум репетираше новото си име... Сара Уитфийлд... Харесваше ѝ как звучи, пък и... беше допълнено с един разкошен пръстен... „Херцогиня Уитфийлд“, гордо шепнеше тя, смееше се сама на себе си и непрекъснато вдъхваше аромата на червените рози, поставени на масичката до леглото ѝ.

Този път дните се влачеха едва-едва. Единственото, което ѝ се искаше, беше да се прибере къщи час по-скоро и да започне приготовленията за сватбата. Всички пътници на кораба започнаха да я глежат от момента, в който разбраха, че е бъдещата херцогиня Уитфийлд. На няколко пъти Сара бе поканена с родителите си на масата на капитана и тя усещаше, че сега вече трябва да е по-любезна. Чувствуваше се задължена пред Уилям да бъде приветлива с околните, а родителите ѝ с радост наблюдаваха промяната у нея.

Херцогът беше сторил чудо с дъщеря им.

На пристанището в Ню Йорк ги очакваха Питър и Джейн, но този път без децата. Джейн сияеше от радост, а при вида на пръстена

направо изпищя от възхищение. В колата Сара и Виктория ѝ показаха Уилям на снимки, а Питър и Едуард подхванаха безкраен разговор около новините от Европа.

Точно една седмица след завръщането им американските радиостанции прекъснаха редовната си програма, за да предадат речта на Хитлер пред Конгреса на нацистите в Нюрнберг. Беше страховита, ужасяваща реч, а заплахите му спрямо Чехословакия бяха недвусмислени. Той заяви, че Германия повече няма да търпи съдетските немци да бъдат газени от чехите, и допълни, че в момента близо триста хиляди германци се трудят на границата, за да я укрепят по цялото протежение на отбранителната линия Зигфрид.

Опасността беше очевидна, но все пак оставаше открит въпросът какво точно ще направи Хитлер, а също и как ще реагират другите държави. Злобата, гневът и омразата в гласа му потресе всички американци. За първи път угрозата от война в Европа придобиваше реални измерения. Ако не друго, то едно беше сигурно — Германия ще погълне Чехия. И всеобщо бе мнението, че това е доста тревожна вест.

През следващата седмица хората не говореха за нищо друго. Вестниците съобщаваха, че европейските армии са започнали мобилизация, че военноморските сили са приведени в бойна готовност и Европа очаква следващия ход на Хитлер.

На двадесет и първи септември, в осем и петнадесет часа нюйоркско време събитията в Прага достигнаха своята кулминация. За да не рискуват да си навлекат гнева на Хитлер, френският и британският външен министър заявиха, че техните страни ще запазят неутралитет в случай на конфликт с чехите. Те не оставиха на Чехословакия никаква друга възможност, освен капитулация пред нацистката армия на фюрера. До единадесет часа нюйоркско време (седемнадесет пражко) чешкото правителство беше стигнало до извода, че няма друг избор. Прага капитулира и това разплака всички онези, които със свито сърце следяха събитията и се вълнуваха от съдбата на тази страна.

По същото време в Ню Йорк валише дъжд, сякаш дори господ бог ронеше сълзи за чехите. Сара също се натъжи, когато чу вестта по радиото. Самото излъчване на съобщението бе станало по странно заобиколен път — предвид „лошото“ време над Атлантика, а всъщност, за да се омаловажи проблемът, то бе минало от Прага през Кейп Таун

до Буенос Айрес и едва след това стигна до Ню Йорк. И така, новината бе съобщена чак по обяд, когато бе вече остаряла. В Чехословакия беше осемнадесет часът и битката беше приключила.

Сара ядно изключи радиото, нещо, което направиха и мнозина други, и не чу прогнозата за приближаваща буря, излъчена в един часа следобед, когато предупредиха, че е възможно ураганът, вилнеещ в Атлантика, да връхлети Лонг Айлънд. Вятърът се бе усилил, а Сара бе уговорила майка си да ѝ позволи да отиде в Саутхамптън и да започне там приготовленията за сватбата. Предстоеше ѝ да обмисли и подготви стотици неща, а къщата на Лонг Айлънд беше спокойно и тихо място, точно за такава цел.

— Нали не си решила да пътуваш в това ужасно време, скъпа? — тревожно запита Виктория.

Но всъщност Сара нямаше нищо против времето. Обичаше да наблюдава плажа под дъжда, усещаше някакво приятно умиротворение. Ала знаеше, че майка ѝ ще се тревожи, ако тръгне с колата в такова време, затова си остана в града да ѝ помага. Баща ѝ се беше свързал със собственика на фермата, за която беше дала капаро, и му бе обяснил, че госпожица Томпсън ще се омъжва и ще се премести да живее в Европа. Той се оказа разбран човек и върна цялата сума на Сара. Баща ѝ обаче остро я сгълча за тази глупост, заявявайки, че никога не би допуснал дъщеря му да живее в някаква порутена ферма на Лонг Айлънд. Сара си получи от него върнатата сума, при което многократно му се извини, и внесе парите в банката. Това бяха онези хиляда долара от продажбата на годежния пръстен от Фреди, една ненужна вещ, за която никак не съжаляваше.

Но този следобед, докато дъждът в Ню Йорк се засилваше, тя не мислеше нито за фермата, нито дори за сватбата. Вълнуваше я единствено Прага и ужасяващото положение там, когато чу стъклата на прозорците страхотно да дрънчат. Погледна и видя, че навън е тъмно като в рог, а беше само два часът по обяд. Дърветата ниско се огъваха под напорите на вятъра и тя си помисли, че никога не е виждала толкова силна буря в Ню Йорк. По това време се прибра и баща ѝ.

— Нещо не е наред ли? — загрижено го попита Виктория.

— Не виждате ли каква буря е навън? — възкликна той. — Едва успях да измина пътя от колата до входа. Трябваше да се хващам за колоните на козирката и добре, че двама мъже от улицата ми се

притекоха на помощ. — След това обърна към дъщеря си с разтревожен поглед. — Слуша ли новините? — Знаеше, че се интересува и не пропуска информационните емисии, когато е у дома с майка си.

— Само за събитията в Чехословакия. — Каза му последните вести, а той поклати глава.

— Тази буря не ми харесва — пророчески изрече Едуард и отиде да се преоблече в спалнята. След пет минути се появи в стари, износени дрехи.

— Къде си тръгнал? — неспокойно го попита Виктория. Той обичаше да върши неща, които надхвърлят както възможностите, така и годините му, сякаш искаше да си докаже, че все още има сили, дори и никога по-рано да не ги е вършил. Беше здрав и силен мъж, но просто вече не беше толкова млад, колкото му се искаше.

— Ще отида до Саутхамптън, за да видя дали всичко там е наред. Позвъних на Чарлс преди един час, ала никой не отговори.

Сара погледна баща си в очите и след миг решително заяви:

— Идвам с теб.

— И дума да не става — упорито възрази той, а Виктория гневно се намеси:

— Ставате смешни и двамата. Просто има буря и ако там нещо не е наред, вие едва ли ще можете да помогнете. — Един мъж на години и едно младо момиче надали бяха в състояние да се борят с природната стихия. Но никой от тях не споделяше мнението ѝ. Докато бащата си обличаше палтото, Сара се появи в стария панталон и блузата, които беше носила през отшелническата си година на Лонг Айлънд.

— Идвам с теб — отново заяви тя.

Той се поколеба, после сви рамене. Беше прекалено напрегнат, за да се впуска в спорове.

— Добре. Да тръгваме. Виктория, не се тревожи, ще ти се обадим. — Когато излязоха, тя все още беше вбесена и на двамата.

Ала докато се спуснат по стълбите и се качат в колата, ядът ѝ мина и тя включи радиото. Баща и дъщеря потеглиха по магистрала „Сънрайз“ към Саут Хамптън. На тръгване Сара предложи тя да шофира, но баща ѝ само се изсмя.

— Може да ти изглеждам стар и немощен, ама още не ми е изпила чавка ума. — Тя също се засмя, напомняйки му, че е много добра на волана. По пътя почти не разговаряха. Вятърът беше толкова силен, че Едуард едва удържаше колата на шосето, дори на няколко пъти тежкият буик беше изхвърлян на банкета.

— Добре ли си? — веднъж-дваж попита Сара, а баща ѝ само кимна, сурово стиснал устни, които прорязваха лицето му като резка, вирайки се с присвити очи през дъждовната завеса.

Все още се движеха по магистралата, когато забелязаха някаква странна мъгла, която като огромна пелена се плъзна над океана и обгърна брега. Почти тутакси и двамата разбраха, че това не е мъгла, а гигантска вълна. Стена от вода, висока близо дванадесет метра, бе връхлетяла източния бряг и пред ужасените им очи раззиналата паст на водната стихия безмилостно погълна стотици къщи, след което около половинметрова вълна се разля и закипя по асфалта около колата.

Наложи се още четири часа да пътуват през поройния дъжд, за да стигнат Саутхамптън. И двамата мълчаха, мъчейки се да се доберат до имението, което толкова силно обичаха. Сара с ужас се вираше в неузнаваемата гледка наоколо. Нямаше ги къщите, които помнеше от дете, бяха пометени цели имения, а по-голямата част на Уестхамптън сякаш никога не беше съществувала. А някои от тези сгради бяха огромни. Чак по-късно се разбра, че и дългогодишният приятел на Едуард, Дж. П. Морган, е загубил цялото си имение в Глен Коув. Но и това, което виждаха за момента, бе пълна разруха. Навсякъде изкоренени дървета и къщи, превърнати в развалини, ако въобще нещо бе останало от тях. На места бяха буквално изтръгнати огромни парчета земя заедно със солидни постройки. Навред стърчаха обърнати коли и Сара изведнъж си даде сметка какво невероятно умение бе проявил баща ѝ, за да стигнат дотук. И докато продължаваха да плъзят по хлъзгавия път и гледаха наоколо, двамата все повече се уверяваха, че Уестхамптън е почти заличен от лицето на лонгайлъндския бряг. По-късно узнаха, че бяха изчезнали сто петдесет и три от сто седемдесет и деветте къщи там заедно с всичко наоколо. А оцелелите бяха в твърде плачевно състояние, за да се ремонтират и станат обитаеми.

Сара почувствува как сърцето ѝ замира, докато бавно напредваха към Саутхамптън. Когато стигнаха до имението, видяха, че градинската врата я няма. Бе изтръгната заедно с каменните стълбове, на които се бе държала. Всичко бе превърнато в жалки отломъци желязо и разнесено на десетки метри. Също като строшено детско влакче, но тук трагедията беше истинска, а щетите бяха съвсем реални и прекалено големи, за да бъдат преценени от пръв поглед.

Дърветата в зашумената им градина лежах съборени на земята, но къщата в дъното на алеята беше оцеляла. От мястото, където стояха, изглеждаше недокосната от стихията. Когато минаха покрай къщурката на пазача, видяха, че всеки момент ще се срути, а цялата покъщнина е разхвърляна наоколо като непотребен боклук.

Едуард паркира стария буик възможно най-близо до къщата. Няколко огромни дървета бяха запречили алеята и правеха пътя непроходим. Оставиха колата и продължиха пеша в нестихващия порой, вятърът безмилостно ги шибаше, а дъждовните капки се забиваха в лицата им като остри иглички. Сара се опита да запази поне лицето си от вятъра, но видя, че е безполезно. Когато заобиколиха сградата, откриха, че цялата ѝ източна страна, с изглед към плажа, е отнесена заедно с част от покрива. Във вътрешността се виждаха някои мебели — спалнята на родителите ѝ, нейното собствено легло, пианото. Цялата стена беше пометена от жестоката стихия. От очите на Сара потекоха сълзи и се смесиха с дъжда, а когато се обърна, видя, че и баща ѝ плаче. Той обичаше това място, беше построил къщата преди години, като беше планирал всичко най-грижливо. Заедно с майка ѝ беше избирал всяка летва, всяка греда, всичко, което беше вътре, а тя бе подредила стаите по свой вкус. Огромните дървета, расли тук в продължение на стотици години, бяха изчезнали завинаги. Човек не можеше да го възприеме, да повярва на очите си. Това място, скътало най-радостните спомени от детството ѝ, нейно убежище, приютило я от хорски очи, беше отчайващо съсипано. Сара погледна баща си и разбра, че той се страхува от нещо още по-лошо.

— О, татко... — простена тя и го хвана за ръка, а вятърът продължаваше да ги подхвърля насам-натам сякаш се люшкаха по вълни. Гледката беше направо потресаваща. Той я притегли близо до себе си и опитвайки се да надвика вятъра, ѝ изкрещя да се върнат при портата.

— Трябва да потърсим Чарлс. — Чарлс беше много мил човек и през годината, когато тя се беше скрила тук, бащински се бе грижил за нея.

Но не го завариха в малката му къща само наоколо, по тревата, видяха да се търкалят негови вещи, дрехи, храна, изпотрошени мебели, дори радиото, отнесено на няколко метра. От Чарлс обаче нямаше и следа и Едуард сериозно се разтревожи. Върнаха се отново при голямата къща и тогава Сара забеляза, че бунгалото на плажа е изчезнало, както и навесът за лодките заедно с дърветата край него. Някои от останалите дървета наоколо едва се крепяха, а други лежаха раздробени върху малката пясъчна ивица, която някога представляваше широк бял плаж. И докато слисано оглеждаше жалките останки, Сара изведнъж го съзря. Ръцете му стискаха въжета, сякаш се бе опитвал да върже нещо. Беше в старата си жълта мушама, прикован към земята от едно дърво, което, изтръгнато от корен, бе прелетяло почти двеста метра, за да го убие. Пясъкът вероятно бе омекотил удара при падането, но дървото беше толкова голямо, че сигурно го бе убило на място, прекършвайки гръбнака му. Сара мълчаливо го заоплакваше и хукна нататък. Коленичи и почисти с ръка пясъка от израненото му лице. Чак тогава баща ѝ го забеляза, притича и горчиво се разрида, докато се опитваха със Сара да измъкнат трупа му. Отнесоха го на завет в оцелялата част на къщата и внимателно го сложиха на пода в онова, което беше останало от кухнята. Чарлс бе работил за семейството на Едуард повече от четиридесет години, двамата се бяха сблизили и добре се разбираха още от времето, когато бяха млади. Беше по-възрастен с десет години и Едуард просто не можеше да повярва, че си бе отишъл. Чувствуваше го като приятел, верен до гроб, а сега беше убит от урагана, буря, на която никой не бе обърнал внимание, тъй като всички бяха вперили поглед в Чехословакия, съвсем забравили за Лонг Айленд. Това бе най-опустошителната буря, която някога бе сполетявала източното крайбрежие. Тя мина със същата разрушителна сила през Кънектикът, Масачузетс и Ню Хемпшир и помете цели градове, като отне живота на седемстотин човека, рани близо двеста и унищожи всичко, което бе попаднало на пътя ѝ.

Къщата в Саутхамптън не беше непоправимо разрушена, но смъртта на Чарлс разстрои цялото семейство. Питър, Джейн и

Виктория също пристигнаха за погребението. Томпсънови старши и Сара останаха в имението още една седмица, опитвайки се да изчислят щетите и да въведат някакъв ред. Само две от стаите бяха що-годе обитаеми, но нямаше нито електричество, нито отопление и те използваха свещи, а се хранеха в единствения ресторант в Саутхамптън, който продължаваше да работи. Щяха да бъдат необходими месеци, може би години, за да стегнат къщата, и Сара със свито сърце си мислеше, че ще трябва да ги остави сами да се оправят с ремонта.

Тя побърза да се обади на Уилям от малкия ресторант, където се хранеха, тъй като се страхуваше, че той би могъл да прочете във вестниците за бурята и да се разтревожи. Дори в Европа помитането на Лонг Айлънд вдигна доста шум.

— За бога, добре ли си? — пропука по линията гласът на Уилям.

— Добре съм — отговори тя и въздъхна с облекчение, когато чу плътния мъжествен глас. — Но къщата е почти порутена. Сигурно родителите ми ще трябва да я реконструират цял живот. Поне почвата е на мястото си. Повечето хора загубиха всичко. — После му разправи за Чарлс, как беше загинал и той ѝ изказа искрените си съболезнования.

— Ще се успокоя само когато си дойдеш тук, при мене. Едва не получих удар като чух за този дяволски ураган. Не знам защо, но реших, че може да си отишла там за уикенда.

— За малко наистина да го направя — призна тя.

— Благодаря на господата, че не си. Моля те, предай на родителите си дълбокото ми съчувствие за сполетялото ви нещастие. Ще гледам да дойда веднага щом бъде възможно. Обещавам.

— Обичам те — изкрещя тя по непрестанно пукащия телефон.

— Аз също те обичам. Внимавай, пази се много, докато дойда.

Малко по-късно Сара и родителите ѝ се прибраха в Ню Йорк, а осем дни след бурята беше подписан Мюнхенският договор, който заблуди Европа, че Хитлер не представлява вече никаква заплаха. При завръщането си от Мюнхен Невил Чембърлейн нарече договора „мир с чест“. Но Уилям им писа, че продължава да няма доверие на „дребния кучи син“ в Берлин.

Той смяташе да пристигне в началото на ноември, Сара беше заета с подготовката за сватбата, а родителите ѝ се опитваха да

организируют както тържеството, така и ремонта на къщата в Саутхамптън.

Уилям пристигна на четвърти ноември на борда на „Аквитания“ едва ли не с фанфари. Сара го чакаше на пристанището заедно с родителите си, сестра си, зет си и децата. На следващия ден Томпсънови дадоха огромен прием с вечеря в негова чест. А след това сякаш всички в Ню Йорк, които познаваха Сара дори най-бегло, бяха решили да ги канят на приеми. Двамата с Уилям попаднаха в един безкраен светски водовъртеж.

Шест дни по-късно, когато закусваха заедно в трапезарията, Сара смръщи вежди и вдигна поглед от сутрешния вестник.

— Но какво значи всичко това? — Думите ѝ сякаш го обвиняваха за нещо и той я погледна с недоумение. Току-що бе дошъл от хотела и още не беше прегледал вестника.

— Кое какво значи? — надвеси се той през рамото ѝ и докато четеше за събитията от тъй наречената „Кристална нощ“ в Германия и се опитваше да вникне в подтекста, веждите му се сключиха сурово. — Мръсна работа ми се струва тази.

— Но защо? Защо са извършили всичко това? — Нацистите бяха започнали да трошат прозорците на всички еврейски магазини и къщи, да грабят и убиват, да рушат синагоги и измъчват хора. Освен това се съобщаваше, че около тридесет хиляди евреи са били изпратени в трудови лагери. — За бога, Уилям, как са могли да го сторят?

— Нацистите не обичат евреите. Това не е тайна, Сара.

— Но това? Това? — В очите ѝ имаше сълзи, докато погледът ѝ бягаше по редовете, и накрая му подаде вестника, за да може по-добре да прочете съобщението.

Когато баща ѝ слезе за закуска, те му разказаха за събитията и цял час обсъждаха какви опасности грозят Европа в момента. Тогава Едуард сякаш се сети за нещо, погледна ги сериозно и каза:

— Искам и двамата да ми обещаете, че ако в Европа започне война, вие ще се върнете тук и ще останете, докато свърши.

— За себе си не мога да обещаю такава нещо — отговори му Уилям честно, — но обещавам да ви изпратя Сара.

— Това няма да стане. — За първи път тя погледна годеника си ядосано. — Не можеш да се разпореждаш с мен, сякаш съм куфар, и да ме изпращаш насам-натам като писмо.

Уилям ѝ се усмихна.

— Извинявай, Сара. Не исках да бъда груб. Но ако нещо се случи там, мисля, че ти би трябвало да се върнеш у дома. Спомням си последната война, макар че бях малък тогава. Не е приятно да живееш всеки ден под заплахата от нападение.

— А ти? Къде ще бъдеш ти?

— Вероятно ще се върна на редовна служба. Не смятам, че би било много правилно всички титулувани особи да изчезнат в чужбина, взимайки си дългосрочна отпусака.

— Не си ли минал възрастта за това? — Тя явно се разтревожи.

— Не съвсем. Наистина ще трябва да го направя, скъпа.

Това и тримата се помолиха наум да няма война, ала никой от тях не хранеше големи надежди.

Следващата седмица Сара отиде с баща си в съда, за да получи окончателното решение за развода. И когато ѝ го връчиха, въпреки всичко, въпреки бъдещето, което я очакваше, тя почувствува, че я залива вълна на унижение. Беше се оказала такава глупачка, че се омъжи за Фреди, а пък той беше излязъл такъв нехранимайко. Все още беше сгоден за Емили Астор, за която трябваше да се ожени в Палм Бийч по Коледа. Сега вече това не я вълнуваше, но съжаляваше, че изобщо го бе познавала.

Оставаха още само две седмици до сватбата им и единственото, което интересуваше Уилям, беше да е колкото се може по-близо до нея. Непрекъснато излизаха и беше истинско облекчение да си останат у дома на тихата семейна вечеря за Деня на благодарността в апартамента в Ню Йорк. За Уилям това беше ново преживяване, което много му хареса. Беше трогнат от това, че бяха всички заедно.

— Надявам се, че отсега нататък всяка година на този ден ще ми устройваш такъв празник — каза той на Сара, докато седяха във всекидневната и слушаха сестра ѝ, която свиреше на пианото. Децата бяха сложени да спят и те се наслаждаваха на тези спокойни мигове, които изцяло им принадлежаха. Уилям и Питър, изглежда, си допаднаха, а Джейн беше направо очарована от бъдещия си зет. Беше разказала буквално на всичките си познати, че Сара ще стане херцогиня. Но не това правеше впечатление на самата Сара. Тя обичаше нежността на Уилям, пъргавия му ум, чувството за хумор,

неговата отзивчивост. Странно, но титлата му не означаваше нищо за нея.

Седмицата преди сватбата беше изтощителна. Куп незначителни подробности бяха останали за последния момент, а трябваше и да се опаковат някои дреболии. Пътническите сандъци с дрехите на Сара вече бяха отпътували. Освен това тя искаше да се срещне с няколко стари приятели, но общо взето, беше почти готова за заминаване. Денят преди сватбата прекара с Уилям. Двамата излязоха на дълга, уединена разходка до Сътън близо до река Ййст.

— Много ли ще ти е мъчно, когато заминем, любов моя? — Той харесваше семейството ѝ и си мислеше, че ще ѝ бъде трудно да се раздели с близките си, затова отговорът ѝ го изненада.

— Не много. В известно отношение аз се разделих с всичко това още миналата година, дори по-рано. Дълбоко в сърцето си никога не съм имала намерение да се връщам в Ню Йорк, след като веднъж се установих на Лонг Айлънд.

— Зная — усмихна се той. — Твоята ферма... — Тя също беше пострадала. Постройките, земята, всичко бе опустошено по време на бурята на Лонг Айлънд през септември. Ако беше отишла там, Сара щеше да загуби всичко, може би дори живота си както Чарлс. Уилям беше много щастлив, че това не се беше случило.

Тя вдигна очи към него и му се усмихна.

— Сега очаквам с нетърпение да започнем съвместния си живот. — Искаше да споделя дните си с него, да го опознае по-добре, да опознае характера му, приятелите му, нещата, които го отблъскват и привличат, душата му... тялото му. Искаше да бъде негова, да имат деца, дом, да е винаги до него.

— Аз също — призна той. — Доста дълго чакахме, нали? — А и наоколо им винаги имаше други хора, които да ги отделят един от друг. Но чакането почти приключи. На следващия ден по същото време те щяха да са вече съпруг и съпруга, херцог и херцогиня Уитфийлд.

Постояха известно време загледани в реката, след което той я придърпа плътно до себе си и сериозно каза:

— Дано животът ни тече гладко, а когато има вълнение, дано съумеем да бъдем смели, един за друг и всеки за себе си. — След тези думи я погледна с безкрайна обич, която за нея имаше по-голямо значение от всякакви титли. — Дано никога не те разочаровам.

— Нито пък аз тебе — нежно прошепна тя докато съзерцаваха бавно носещите се речни води.

Уилям и трима приятели бяха поканени в дома на родителите й този следобед. Под ръка с баща си, Сара бавно слезе по стълбите, красива и сериозна. Дългата й черна коса беше вдигната на кок, върху който си беше сложила красива шапка от бежов атлаз и дантела, а късата й воалетка й придаваше загадъчен вид. Роклята й също беше от бежов атлаз и дантела, а в ръката си носеше букет от дребни бежови орхидеи. Обувките й бяха от бежов атлаз. Стройна и елегантна, тя се изправи до херцога в отрупаната с цветя трапезария. Специално за случая трапезарията беше превърната в своеобразен параклис. Джейн беше с морскосиня рокля от крепдешин, а Виктория носеше яркозелен костюм от плътна коприна, ушит по поръчка при Елза Скиапарели в Париж. Гостите бяха от най-известните нюйоркски фамилии, но по обясними причини сред тях не присъствуваше семейство Ван Диъринг.

След церемонията, по време на която Уилям дискретно успя да целуне булката, а тя сияещо го погледна с щастливото усещане, че току-що животът й завинаги се е променил, гостите бяха настанени за вечеря във всекидневната, а трапезарията се превърна в танцов салон. За всички присъстващи това беше една прекрасна вечер — изискана, стилна, с много финес. Всеобщото мнение беше, че това е чудесна сватба, особено според младоженката и младоженеца. Те танцуваха почти до края на вечерта, когато Сара се завъртя в последен танц с баща си, а Уилям с тъща си, споделяйки колко много му е харесала сватбата.

— Благодаря ви за всичко, татко — прошепна Сара на баща си, докато се носеха под звуците на „Само как изглеждаш тази вечер“. — Беше прекрасно. — Винаги са били толкова добри с нея, толкова внимателни и ако не бяха настояли да я вземат в Европа миналото лято, тя нямаше да срещне Уилям. Опита се да му каже всичко това по време на танца, ала гласът й беше пресекнат от сълзи, а и той самият се страхуваше да не се разплаче, особено пред приятелите си.

— Няма нищо, Сара. — Ласкаво я притисна за миг, след което ѝ се усмихна, мислейки колко много я обича. — Обичаме те, Сара. Идвай да ни видиш винаги когато имаш възможност, а и ние ще гледаме да дойдем.

— На всяка цена — лекичко подсмръкна тя, сгушвайки се в него за сбогом. Това беше втората и последна възможност да бъде неговото бебче. Малко след това Уилям нежно ги прекъсна и когато сведе поглед към Сара, видя в нея жената, а не детето.

— Готова ли сте за тръгване, Ваша светлост? — попита той вежливо и тя се закиска.

— Наистина ли хората ще ме наричат така отсега нататък?

— Страхувам се, че да, скъпа. Предупредих те, че... на моменти това е истинско бреме. — В думите му имаше колкото шега, толкова и истина. — Нейна светлост, херцогинята Уитфийлд... трябва да отбележа, че много ти отива. — Когато я погледна в края на танца, тя имаше изключително аристократичен вид — беше си сложила великолепните диамантени обеци капки, сватбен подарък от него, и напълно хармонираща с тях диамантена огърлица.

Набързо си взеха довиждане с гостите, а на тръгване тя хвърли букета си към тях от стълбището, после целуна родителите си и им благодари, макар да знаеше, че ще се видят на следващия ден преди отплаването на кораба. Разцелува и Питър и Джейн и изтича до кухнята да се сбогува с прислугата. След това, сред водопад от цветя и ориз потеглиха в наетото бентли към хотел „Уолдорф Астория“, където щяха да прекарат нощта. За миг в очите на Сара се появиха сълзи. Сега животът ѝ коренно се променяше. Този път всичко беше съвсем различно. Наистина силно обичаше Уилям, но щяха да живеят толкова далеч, чак в Англия. За секунда я обзе тъга при мисълта, че ги напуска. По пътя към хотела тя седеше притихнала в колата, отдадена на чувствата си.

— Бедничката ми любима — сякаш четеше мислите ѝ, — отделям те от всички тези хора, които те обичат. Но аз също те обичам. И ти обещавам, че ще се стремя винаги да бъдеш щастлива, където и да сме. — Притегли я в прегръдките си и докато му шепнеше, тя се почувствува сигурна и защитена.

— Аз също, скъпи.

Останалата част от пътя пропътуваха прегърнати, уморени, ала успокоени. Бяха изкарали един чудесен, но и много изтощителен ден.

Когато пристигнаха в хотела, ги посрещна лично управителят, който, покланяйки се при всяка дума, им изказа искрените си почитания. Всичко това се стори доста забавно на Сара. Беше толкова префърцунено, че докато стигнат до огромния си апартамент, тя вече се смееше на глас, възвърнала хубавото си настроение.

— Засрами се — усмихнато ѝ се скара Уилям. — От теб се очаква да приемаш тази проява на уважение със съвсем сериозен вид! Горкият човек, щеше и краката да ти целуне, ако му беше разрешила. И може би трябваше да го направиш — продължи да я закача той. Уилям бе свикнал с подобен род държане, но знаеше, че тя още не е.

— Беше толкова глупаво, едва се сдържах.

— Ще трябва да привикнеш, скъпа. Това е само началото. И ще продължи дълго, доста дълго. Страхувам се, че може дори да ни надживее.

Предстояха им много нови неща, а Уилям бе помислил за всичко, така че да започнат добре и щастливо съвместния си живот. Багажът ѝ беше докаран още сутринта, а дантелената нощница заедно с пенъора и атлазените пантофки бяха извадени и я чакаха да ги сложи. Беше поръчал шампанско, което бе вече сервирано в спалнята. Малко покъсно, докато още разменяха впечатления от сватбата и отпиваха по малко, двама келнери поднесоха среднощна вечеря — черен хайвер и пушена съомга, както и бъркани яйца, в случай че от притеснение не бе успяла да хапне, което се оказа вярно, макар да ѝ беше неудобно да признае, че умира от глад. Имаше и малка сватбена торта, украсена с традиционните марципанени младоженка и младоженец, специален подарък от управителя и сладкаря.

— Наистина си помислил за всичко! — възкликна тя, едно източено, грациозно дете, което щастливо пляскаше с ръце при вида на хайвера и тортата. Келнерите дискретно излязоха. Уилям пристъпи към нея и я целуна.

— Помислих си, че може да си гладна.

— Идеално ме познаваш — засмя се Сара и загреба от хайвера, а Уилям последва примера ѝ.

В полунощ продължаваха да си бърбят, макар че вече бяха приключили с вечерята. Сякаш имаха неизчерпаем източник на общи

интереси и разнообразни теми за обсъждане, и то точно тази нощ. Но Уилям си беше наумил друго и след известно време започна да се прозява и протяга, правейки ѝ деликатен намек.

— Отегчавам ли те? — изведнъж се разтревожи тя, което го разсмя. В някои отношения тя все още беше много млада и това му харесваше.

— Не, любов моя, но старият човек е просто капнал от умора. Дали мога да те предумам да продължим този крайно интересен разговор утре сутринта? — Обсъждаха руската литература, сравнена с руската музика, тема, която едва ли беше толкова неотложна.

— Съжалявам. — Тя също беше уморена, но толкова щастлива, че е с него, та не би имала нищо против цяла нощ да не спят. А и беше много млада. Понякога беше почти дете.

Апартаментът бе с две бани и минута по-късно той влезе в едната. Сара се озова в другата, като тихичко си тананикаше, бе си взела нощницата и пантофите, както и тоалетната чантичка. Стори му се, че изминаха часове, преди тя да излезе оттам. Беше загасил осветлението и дискретно я очакваше под завивките. На процеждащата се от банята светлина успя да види, че изглежда зашеметяващо в дантелената си нощница.

Тя колебливо се отправи на пръсти към леглото, дългата ѝ черна коса беше прелъстително праметната през едното рамо, а магията на парфюма ѝ се усещаше дори от разстояние. Сара винаги използваше „Шанел № 5“ и неговият аромат неизменно му напомняше за нея, където и да го лъхнеше. Той продължи да лежи, без да помръдва, и да я наблюдава в полумрака. В колебанието си му заприлича на млада гълъбица. Най-после бавно се приближи до леглото.

— Уилям... — тихо прошепна. — Спиш ли? — Както бе вперил жален поглед в нея, не му оставаше нищо друго, освен да избухне в смях. Пет месеца беше чакал този момент, а тя си мислеше, че е заспал в първата си брачна нощ, без дори да я изчака. На моменти обожаваше невинността ѝ и абсурдното ѝ чувство за хумор. Беше чудесна и тази вечер бе луд по нея.

— Не, не спя, любов моя — усмихна се той в тъмното. Беше всичко друго, но не и заспал, когато нежно протегна ръце към нея. Тя седна на леглото до него, леко уплашена сега, когато вече нямаше бариери помежду им. Уилям усети това и започна много нежно и

търпеливо да я целува. Искаше да пробуди у нея такова желание, каквото той изпитваше в момента. Искаше всичко да бъде непринудено и с лекота. Ала нужен бе само миг, за да лумне нейното огнено влечение към него и когато ръцете му се отпавиха към места, които никога преди не бяха докосвани, тя усети в себе си прилив на страст, за каквато дори не бе подозирала. Онова, което по-рано беше научила за любовта, бе ограничено, почти изцяло лишено от нежност и истинско чувство. Уилям беше по-различен от мъжете, които познаваше, а от Фреди Ван Диъринг го делеше пропаст.

Уилям целият гореше от желание, докато нежно галеше гърдите ѝ, после ръцете му обгърнаха тънкия ѝ ханш и продължиха надолу, там, където се срещаха краката ѝ. Пръстите му бяха нежни и сръчни и когато най-накрая изхлузи нощницата и я захвърли на пода, тя вече стенеше. Тогава той леко я обгърна и проникна в нея колкото можеше по-бавно. Но нямаше нужда дълго да се сдържа. Беше изненадан и очарован, когато откри, че тя е опитен и енергичен партньор. И така, опитвайки се да уталожат страстта, която ги изгаряше от толкова време, те се любиха до зазоряване, когато и двамата се отпуснаха на леглото, преплели тела, напълно задоволени, но и съвсем изтощени.

— Боже мой... ако знаех, че ще изпитам такова нещо, щях да те съборя на земята и да се хвърля върху тебе още при първата ни среща у Джордж и Белинда. — Сара само сънено му се усмихна. Беше щастлива, че и той е задоволен, защото тя самата бе изпитала наслада, за каквато не беше и мечтала.

— Не знаех, че ще бъде така — тихо пророни тя.

— Нито пък аз — усмихна се той и се надвеси, за да я погледне отгоре. Струваше му се още по-красива сега, когато я беше имал. — Ти си забележителна жена. — Тя леко се изчерви от думите му, но само след миг потънаха в сън, здраво прегърнати като две щастливи деца.

Два часа по-късно, в осем часа, ги стресна звънът на телефона. Обаждана се от рецепцията, тъй като бяха поръчали събуждане. В десет трябва да бъдат на борда на кораба.

— О, господи... — изпъшка той, премигвайки на светлината, и вежливо благодари за позвъняването. Не знаеше дали от секса или от шампанското, но се чувствуваше така, сякаш всичките му жизнени сокове са изсмукани до последната капчица. — Разбирам какво му е било на Самсон след срещата с Далила. — Подръпна една дълга черна

къдрица, която се беше увила около стегнатата ѝ гръд, наведе се да я целуне по зърното и усети, че отново се възбужда, колкото и да му изглеждаше невероятно. — Мисля, че съм умрял и се намирам в рай.

Преди да станат, отново се любиха, след което трябваше набързо да се облекат, за да успеят за кораба. Нямаха никакво време за закуска, успяха само да изгълтат по чаша чай на тръгване и закачливо усмихнати, затвориха пътническите си чанти и слязоха при чакащата ги лимузина, а Сара се опитваше да си придаде тежест, достойна за положението ѝ на херцогиня.

— Дори през ум не ми е минавало, че херцогините правят такива неща — прошепна му тя в колата, след като вдигнаха стъклото между тях и шофьора.

— Те и не правят. Повярвай ми, ти си изключителна, скъпа. — Когато се качиха на борда на „Нормандия“ Уилям имаше такъв вид, сякаш през нощта беше намерил в обувката си най-големия диамант.

Чувствуваше се малко нелоялен, защото тръгваха с френски кораб, но французите са толкова интересни хора, пък и беше чул, че предлагат чудесно пътуване.

Посрещнаха ги като кралски особи и ги настаниха в апартамента „Довил“ на слънчевата палуба. Апартаментът близнак „Трувил“ беше зает от махараджата на Карпуртхала, който вече няколко пъти бе пътувал в него, още от първия курс на кораба.

Уилям остана много доволен от огледа на приемната им.

— Колкото и да ми е неприятно, трябва да призная, че французите са ненадминати по отношение на комфорта. — През всичките си странствувания по света никога досега не беше виждал подобен лукс. Очевидно беше страхотен кораб и малкото, което до момента бяха видели от него, обещаваха изключително пътуване.

Приемната беше задръстена от шампанско, цветя и кошници с плодове, но Сара успя да забележи, че един от най-красивите букети беше от родителите ѝ, имаше цветя и от Джейн и Питър. Само миг покъсно всички те бяха на борда. Двете сестри захихикаха като млади момичета, когато Джейн ѝ зададе шепнешком някакъв въпрос. Преди отплаването Сара и Уилям отново благодариха на Томпсънови за отличното сватбено тържество.

— Прекарахме чудесно — увери ги Уилям за кой ли път. — Беше превъзходно във всяко едно отношение.

— Сигурно сте били съвсем изтощени и двамата — заключи Едуард.

— Да, така беше — уклончиво отговори Уилям, надявайки се, че звучи убедително. — Пихме по едно шампанско в хотела и после направо се строполихме в леглото. — При тези думи Сара му хвърли бърз поглед и той се молеше само да не се е изчервил. Когато мина покрай нея, тайничко я щипна отзад. Междувременно Виктория ѝ прошепна колко добре изглежда в новата си рокля. Купиха я като част от чеиза. Беше от бял кашмир с красива драперия от едната страна на ханша, а отгоре Сара беше наметнала новото палто от сребърна лисица, специален подарък от родителите ѝ, да я топли през дългите английски зими. Имаше много елегантен вид с него и с великолепната шапка, украсена отзад с две огромни черни пера.

— Изглеждаш прекрасно, скъпа — възхити се майка ѝ и за част от секундата Джейн усети, че я бодна лека завист към сестра ѝ. Очакваше я блестящ живот, а и Уилям бе толкова чаровен мъж. Тя самата силно обича съпруга си, ала животът им не можеше да се нарече вълнуващ. Но пък бедната Сара бе преживяла толкова страдания преди това. Просто да не повярва човек, че такава тъжна история имаше такъв щастлив край. Така завършват само приказките. Тази приказка обаче не свършваше и Джейн се надяваше, че сестра ѝ ще бъде много щастлива в Англия със своя херцог. Не би могла и да предположи друго, той е толкова мил и толкова красив. Джейн въздъхна, докато ги наблюдаваше изправени един до друг, хванати за ръце, сияещи от щастие.

— Ваша светлост... — Помощник-капитанът надникна през вратата на приемната, деликатно напомняйки, че всички гости трябва да слязат на брега през следващите няколко минути. Съобщението извика сълзи в очите на Джейн и на Виктория, а Сара трябваше да преглъща своите, докато целуваше майка си и сестра си, после и баща си и накрая племенниците си. Тя силно ги притисна до гърдите си, след което още веднъж прегърна баща си за сбогом.

— Пишете ми, моля ви... не забравяйте... ще се приберем в Лондон веднага след Коледа. — Бяха решили да прекарат празника сами на континента. Майката на Уилям ги увери, че има толкова работа в имението, та изобщо няма да забележи отсъствието им. А на

Уилям много му допадна идеята да прекара Коледа в Париж сам със Сара.

Младата жена отново се наметна с коженото палто и всички излязоха на палубата, където пак я разцелуваха, а с Уилям се ръкуваха, след което Едуард поведе малкото си стадо надолу по мостика. В неговите очи също имаше влага и когато погледът му срещна Сариния, сълзите потекоха по бузите му, ала той дори не се опита да ги скрие.

— Обичам ви — каза тя без думи, бясно махаше с една ръка, а с другата се беше вкопчила в Уилям. Докато напускаха пристанището сред водопад от конфети и разноцветни ленти, Сара им изпрати по една въздушна целувка. Под звуците на „Марсилезата“, долитащи от съседна палуба, тя продължи да се взира в тях и гледайки как бавно се отдалечават от нея, си мислеше колко много ги обича и че завинаги ще останат в сърцето ѝ.

Уилям я стискаше здраво за ръката, докато корабът зави по река Хъдсън и кеят се изгуби от поглед. По бузите на Сара се стичаха сълзи и тя се задави от ридания, когато той я взе в прегръдките си.

— Успокой се, скъпа. Аз съм с тебе... Скоро пак ще дойдем да ги видим. Обещавам ти — искрено я увери той.

— Извинявай... толкова неблагодарно е от моя страна... Просто... Всичките ги обичам толкова много... обичам и теб... — Бяха ѝ се струпали много неща през последните няколко дни и тя още не можеше да дойде на себе си. Уилям я поведе към каютата им, където ѝ предложи шампанско, но тя с уморена усмивка му призна, че има нужда само от чаша кафе.

Той позвъни на стюарда и поръча кафе за нея и жасминов чай за себе си, както и няколко препечени филийки с ким вместо закуска. Докато отпиваха по глътка с парченце от филийките и разговаряха, тъгата ѝ постепенно премина и тя се почувствува по-добре. На него му харесваше това, че Сара се привързва толкова силно и открито показва чувствата си.

— Какво ти се прави днес? — попита я Уилям, докато прелистваше менютата и рекламните брошури за най-различни спортни игри и развлечения, които им предлагаше този огромен кораб. — Да поплуваме в басейна преди обяд? Или да поиграем на фризби, та веднага след чая можем да отидем на кино? Чакай да видя, ще дават „Жената на хлебаря“ на Марсел Паньол, ако не си го гледала. — Беше

го гледала, а минатата година много ѝ допадна друг филм на Паньол — „Жътва“, но в момента всичко това не я вълнуваше. Беше ѝ интересно да е с него, независимо какво ще правят, и затова се приближи да разгледат заедно една от брошурите. Смая се от изключителното разнообразие, което предлагаше на пътниците си френската плавателна компания, и както си четеше, усети, че Уилям я докосва по шията, а после ръката му леко се плъзна към гърдата ѝ и той започна да я целува. Следващото, което усети, беше, че някак си се бяха озовали на леглото, и така всички други форми на развлечение минаха на заден план. Когато отново дойдоха на себе си и Сара разбра, че вече е обяд, дрезгаво се изсмя и ухапа една от филийките с ким, които така си бяха останали в чинията до леглото.

— Май няма да спортуваме много през това пътуване, а?

— Чудя се дали изобщо ще излезем от тази каюта. — И сякаш в подкрепа на думите си Сара взе да го закача, а той реагира по-бързо, отколкото тя самата очакваше.

После отидоха да вземат по един душ в банята и там отново се любиха, а когато решиха да се поразходят, беше вече късен следобед и двамата се почувствуваха малко неудобно, че толкова часове бяха прекарвали затворени в каютата си.

— Представяш ли си каква репутация ще си спечелим на кораба?
— прошепна ѝ Уилям. — Добре, че се спряхме на френската компания.

— Мислиш ли, че знаят? — смути се леко Сара. — В крайна сметка това е нашето сватбено пътешествие...

— Точно така. Боже мой, как можах да забравя! Знаеш ли, май съм си забравил портфейла на писалището. Имаш ли нещо против да се върнем да го взема?

— Ни най-малко — с готовност се съгласи Сара, макар че не можа да си представи за какво му е притрябвал портфейл на палубата. Но тъй като бе пожелал да се върнат обратно, тя го последва и влезе в каютата. Още не бе успяла да затвори вратата и той я сграбчи.

— Уилям! — изписка Сара. Отговори ѝ със смях, при което и тя се разсмя. — Ти си един сексуален маниак!

— Не, не съм. Уверявам те, че обикновено съм си съвсем нормален. За всичко си виновна ти! — отговори ѝ той, като я целуваше и хапеше по шията, ръцете, гърдите, бедрата, а и по някои още по-привлекателни местенца.

— Аз ли? Че какво съм направила? — Тя се наслаждаваше на всеки миг, докато бавно се плъзнаха на пода и той започна да я люби отново.

— Прекалено съблазнителна си — отговори ѝ Уилям, като притвори очи и проникна в нея, докато половината им дрехи бяха все още по тях, а другата лежеше разхвърляна по пода на приемната.

— Ти също — измърка тя, след което нададе приглушен вик. Мина доста време, преди да станат и да се отправят към банята, а остатъкът от дрехите им очерта пътешка след тях.

Въобще не си направиха труд да отидат на вечеря, а когато техният стюард позвъни и попита дали да им поднесе вечерята в каютата, Уилям отказа, обяснявайки с плачевен глас, че и двамата страдат от морска болест. Тогава им предложи само супа и сухи бисквити, но Уилям продължи да настоява, че спят. След като затвори, дребничкият французин се захла на камериерката.

— *Mal de mer?*^[1] — съчувствено се осведоми тя, като се питаше дали наистина е така, ала той бързо ѝ смигна. Беше успял добре да ги огледа и не можеха да го заблудят.

— *Mon oeil. Lune de miel.*^[2] — Сватбено пътешествие, обясни ѝ стюардът. Тя се разсмя и той бързо я щипна отзад.

На следващата сутрин Уилям и Сара се появиха на палубата отпочинали и свежи и Уилям сякаш не можеше да спре да ѝ се усмихва. Това разсмя Сара и когато след кратката разходка се настаниха в два шезлонга на палубата, тя каза:

— Знаеш ли, хората лесно ще се досетят какво сме правили, ако не спреш да се хилиш по този начин.

— Не мога. Никога в живота си не съм бил толкова щастлив. Кога ще се прибираме в каютата? Подозирам, че това започва да ми става мания.

— Ако отново ме докоснеш, ще повикам капитана. Докато стигнем до Париж, ще бъда неспособна да се държа на краката си.

— Аз ще те нося — захла се той, наведе се към нея и я целуна. Всъщност тя никак не се притесняваше от това, което ставаше между тях. Харесваше ѝ да го правят, харесваше и него. Този ден положиха усилие да поразгледат кораба и успяха да останат далеч от леглото до следобедния чай. После си позволиха малка награда, след което, макар и пряко волята си, се облякоха за вечеря.

Сара беше възхитена от трапезарията на „Нормандия“. Сякаш се озоваха в някаква приказна страна на елегантност и разкош — таванът беше висок колкото три палуби, а самото помещение малко по-дълго от огледалната зала в двореца Версай и не по-малко впечатляващо. Таванът беше позлатен, а по стените имаше осветителни колони, високи по шест метра. Когато влязоха, разбраха, че трябва да слязат по едно безкрайно стълбище, застлано със син килим. Уилям носеше бяла вратовръзка, подобно на всички присъстващи мъже.

— Фактът, че тази вечер се храним в трапезарията на кораба, означава ли, че меденият ни месец приключи? — прошепна тя.

— Ами и аз самият леко се поуплаших от това — призна той, докато поглъщаше суфлето си. — Мисля, че трябва да се приберем в каютата час по-скоро. — Весел смях посрещна думите му.

След вечерята се отбиха за малко в големия салон над столовата, където потанцуваха, а после прекосиха палубата, като се целуваха под звездите. Най-накрая отново се озоваха в приемната на апартамента си. Беше идеално сватбено пътешествие и те се забавляваха чудесно — плуваха, разхождаха се, танцуваха и правеха любов. И в прекия, и в преносния смисъл се намираха между два свята — стария и новия. Опитаха се да се държат настрана от другите пътници, макар че повечето от пътуващите в първа класа знаеха кои са, и често се случваше да чуят как си шепнат имената им, когато минаваха покрай тях.

„Херцог и херцогиня Уитфийлд.“

„Уиндзор ли? — попита веднъж една богата вдовица. — Много по-млада е, отколкото си я представях... и по-хубава...“

Сара не успя да сдържи усмивката си, а Уилям нежно я пощипна и я нарече Уолис.

— Никога не ме наричай така или и аз ще започна да ти викам Дейвид!

Още не беше се запознала с тях, но Уилям ѝ беше казал, че вероятно ще се наложи да им направят официално посещение в Париж.

— Твърде възможно е да ти допадне повече, отколкото очакваш. Тя не е моят тип, но е доста очарователна. А той е много по-щастлив от преди и твърди, че дори можел вече да спи нощем. Струва ми се, че

знам защо — захили се Уилям. Той самият спеше чудесно между сеансите с красивата си съпруга.

Последната вечер бяха поканени на капитанската маса и присъствуваха на галавечерята. Предишния ден участваха и в бала с маски, облечени като махараджа и махарани, в костюми под наем и окичени с бижутата на Сара. Ролите чудесно им прилягаха. Уилям изглеждаше много красив, а Сара излъчваше нещо екзотично. Но умело поставеният грим и разголеният ѝ пъп доведоха до преждевременното им оттегляне в каютата. Стюардите вече ключваха облози помежду си колко време могат да издържат навън. До момента най-голямото им постижение беше четири часа.

— Дали пък да не останем завинаги на кораба? — предложи Сара през последната им нощ, отпусвайки се на леглото след поредната порция любов. — Вече не съм сигурна, че искам да ходя в Париж. — Уилям беше резервирал апартамент в „Риц“ за един месец. Междувременно щяха да посетят с кола различни замъци извън Париж. Искаха да видят Бордо, Лоара, Тур и Фобур Сент-Оноре заради „Шанел“, „Диор“, „Менбоше“ и „Баленсиага“, както с усмивка беше добавила тя.

— Лошо момиче — укори я Уилям нежно и отново се плъзна в леглото до нея. По едно време му хрумна мисълта дали не бяха направили някое бебе след цялата тази любовна оргия през изтеклата седмица. Искаше му се да я попита, но все още се чувствуваше някак неудобно. Събра кураж за това чак по-късно през нощта. — Ти... въ... никога не си забременявала, нали, докато... имам предвид, предишния път? — Беше му любопитно, пък и досега не я беше питал. Но отговорът ѝ го изненада.

— В интерес на истината, забременях — каза го много тихо, без да го погледне.

— И какво стана? — Очевидно не беше родила детето и той се зачуди за причината. Надяваше се да не е направила аборт, тъй като би било много болезнено за нея, а и можеше да я лиши от възможността да има деца. Никога преди да се оженят не бяха разговаряли по този въпрос.

— Загубих го — задавено отговори тя, споменът все още ѝ причиняваше болка, макар вече да съзнаваше, че е било за добро.

— И защо? Случи ли ти се нещо? — И тогава разбра колко глупав е въпросът му. При брак като нейния всичко е могло да ѝ се случи. — Няма значение. Повече няма да се повтори. — И нежно я целуна, а след малко тя потъна в сън, изпълнен с бебета от Уилям.

На следващата сутрин напуснаха кораба и заминаха за Париж, като през целия път си бърбиха и се смяха, а когато пристигнаха и се настаниха в хотела, побързаха да излязат на покупки.

— Аха! Най-последно открих нещо, което обичаш толкова, колкото и да се любим. Горчиво съм разочарован, Сара. — Но всъщност чудесно прекараха из магазините на „Хермес“, „Шанел“ и „Бушрон“, както и при по-неизвестните им събратя бижутери. Купи ѝ прекрасна широка гривна от сапфири с диамантена закопчалка и страхотни рубинени обеци и огърлица.

— Господи, Уилям... Чувствувам се гузна. — Знаеше, че беше изхарчил цяло състояние, но сякаш не му правеше никакво впечатление. А и бижутата бяха приказни и страшно ѝ харесваха.

— Не ставай глупава — махна с ръка той, сякаш беше нещо съвсем обикновено. — Само ми обещавай, че два дни няма да си подаваме носа от стаята. Това е данъкът, който ще искам да ми плащаш всеки път, когато излизаме на пазар.

— Ти не обичаш ли да пазаруваш? — Изглеждаше леко разочарована, миналото лято чудесно се бяха забавлявали по магазините.

— Обожавам. Но предпочитам да се любя със съпругата си.

— О, това ли било... — засмя се тя и побърза да откликне на желанията му веднага щом се прибраха в стаята си в „Риц“.

И така, продължиха редовно да ходят на пазар заедно. Купи ѝ много красиви дрехи от „Жан Пату“, леопардово палто от „Диор“ и дълъг наниз перли от „Мубусен“, с които не се разделяше нито за миг. Успяха дори да посетят Лувъра. А през втората седмица от престоя си отидоха на чай у херцог и херцогиня Уиндзор. Сара трябваше да признае, че Уилям беше прав. Макар да имаше предубеждения към херцогинята, откри, че тя е изключително очарователна. А той беше прекрасен човек. Стеснителен, предпазлив, резервиран, но и изключително мил, стига да го опознаеш. И много остроумен, когато се отпусне пред хора, които са му близки. В началото се чувствуваха доста неловко, а и за голямо съжаление на Сара Уолис се опита да

направи неуместно сравнение помежду им. Но Уилям бързо я обезсърчи. Сара даже леко се смути от студенината му към херцогинята. Нямаше никакво съмнение относно неговите чувства спрямо нея, макар да изпитваше дълбока привързаност и уважение към братовчед си.

— Голям срам, че въобще се свърза с тази жена — сподели по пътя на връщане. — Просто абсурд и ако не беше тя, той все още щеше да е крал на Англия.

— Нямам усещането, че царуването му е било особено приятно. Но може и да греша.

— Ни най-малко. Не му харесваше, не го и привличаше. Все пак беше негов дълг. Но и не мога да не призная, че Бърти се справя превъзходно. Той е чудесен човек. И направо ненавижда тази жена.

— Сега вече мога да си обясня защо хората толкова я харесват. По някакъв начин успява да те грабне и да те завърти на малкия си пръст.

— Тя е истински виртуоз в това отношение. Забеляза ли бижутата, които ѝ е подарил? Гривната от диаманти и сапфири му струваше цяло състояние. „Ван Клийф“ я изработиха по поръчка след сватбата. — А по време на тяхното посещение Уолис вече притежаваше пълен комплект към нея — огърлица, обеци, брошка и два пръстена.

— Повече ми хареса гривната, която носеше на другата ръка — тихо каза Сара. — Тънкият диамантен браслет с кръстчетата. — Беше много по-дискретна и Уилям си я отбеляза наум за бъдещ подарък. Освен това беше им показала и една страхотна гривна от „Картие“, която представляваше цветя и листа от сапфири, рубини и смарагди. Беше я нарекла „моята плодова салата“.

— Така или иначе, ние изпълнихме дълга си, скъпа. Щеше да бъде много грубо, ако не бяхме ги посетили. Сега мога да успокоя мама. Винаги много е обичала Дейвид. Едва не получи удар, когато той се отказа от трона.

— Да, а после заяви, че нямала нищо против, когато ти го стори — тъжно отбеляза Сара. Все още се чувствуваше виновна за жертвата, която той трябваше да направи. Сигурна беше, че това щеше да я тормози цял живот, макар че него явно изобщо не го притесняваше.

— Едва ли може и дума да става за сравнение — нежно отвърна Уилям. — Той беше на трона, скъпа. А аз никога нямаше да бъда. Мама наистина изпитва голямо уважение към тези неща. Но тя никога не е очаквала аз да стана крал, би било пълен абсурд.

— Да, предполагам, че е така.

Слязоха от колата на няколко пресечки от хотела и бавно се отправиха натам, при което пак се върнаха към разговора за херцог и херцогиня Уиндзор. Бяха поканени отново да ги посетят, но Уилям им беше обяснил, че на следващия ден тръгват на обиколка из провинцията.

Вече си бяха набелязали да видят река Лоара, а той искаше да се отбият да разгледат и Шартр. Още не беше ходил там.

Когато поеха на другата сутрин с малкото рено под наем, шофирано от него, и двамата бяха в превъзходно настроение. Бяха си взели кошница за пикник, пълна с храна в случай, че не открият подходящ ресторант. Само на час път извън Париж пейзажът ставаше пасторален, а дърветата и ливадите все още зеленееха на места. Тук-там се мяркаха коне, крави, ферми, а след още един час стада овце започнаха да пресичат пътя им. Докато се хранеха на една поляна, край тях спря козел и любопитно започна да ги изучава. Бяха очаквали дъжд, но до момента времето беше прекрасно.

Имаха резервации в малки крайпътни хотели и смятаха да отсъствуват от Париж десетина дни. Ала на третия все още бяха изминали само около сто и шестдесет километра, а и странноприемницата в Монбазон, където бяха отседнали, толкова им харесваше, че не им се искаше да тръгват.

Собственикът им беше препоръчал някои забележителности из околностите. И така, те разгледаха няколко малки църквички, една прекрасна стара ферма и две страхотни антикварни магазинчета. А местният ресторант беше най-добрият, който някога бяха посещавали.

— Обожавам това място — щастливо сподели Сара, докато омиташе чинията си. Откакто дойдоха тук, бе започнала да се храни много добре и вече взе да се позакръгля, което много ѝ отиваше. По едно време Уилям бе започнал да си мисли, че нейната слабост не е никак здравословна.

— Но утре ще трябва да продължим на всяка цена.

И двамата съжаляваха, когато тръгнаха на другия ден, а само час по-късно, за голямо раздразнение на Уилям, колата затъна по пътя. Един местен жител им помогна да я измъкнат и им даде още бензин, за да продължат. След половин час спряха да обядват край старинна каменна порта с изкусна решетка от ковано желязо, която зееше отворена и водеше към изоставен, буренясал път.

— Прилича на вратата за рая — пошегува се Сара.

— Или за ада. Зависи какво сме заслужили. — Усмихна ѝ се той, макар че вече отлично знаеше каква ще бъде съдбата му. Откакто се ожени за Сара, беше стъпил в рая.

— Да влезем ли да проучим? — Беше млада, изпълнена с желание за приключения и това, много му харесваше.

— Защо не! Но, току-виж, изскочи някой разярен стопанин и започне да стреля по нас.

— Не се тревожи. Аз ще те защитавам. Пък и прилича на място, изоставено от години — насърчи го тя.

— Цялата провинция има такъв вид, глупачето ми. Тук не е Англия.

— Ах ти, сноб такъв! — порица го Сара, след което бавно тръгна по пътя. Решиха да махнат колата от шосето, за да не привличат любопитни очи към малката си авантюра.

Известно време им се струваше, че това е просто стар селски път, когато изведнъж съзряха недалеч дълга алея, оградена от величествени дървета и обрасла с буренаци. Ако беше по-добре поддържана, щеше да прилича на входната алея към Уитфийлд или към имението на Томпсънови в Саутхамптън.

— Хубаво е тук. — По дърветата наоколо чуруликаха птици и Сара започна да си тананика, докато вървяха през избуялите треви и храсталаци.

— Май няма кой знае какво за гледане тук — заключи Уилям, тъй като почти бяха стигнали края на алеята. В същия миг обаче видя в далечината огромна каменна страда. — Боже мой, но какво е това? — Сякаш пред очите им се издигаше Версай, ала когато приближиха, видяха, че къщата нуждае от сериозен ремонт. Всичко беше изоставено и занемарено, а някои от стопанските постройки само дето не се бяха срутили. В подножието на хълма се гушеше някакво подобие на

къщичка, която преди години сигурно е била къщата на пазача, но сега надали бе годна за обитаване.

От дясната им страна имаше конюшня, както и пристройка за карети. Уилям беше приятно изненадан и на минаване покрай нея надникна вътре и откри две старинни карети с позлатени гербове на вратичките.

— Какво очарователно място! — усмихна се той на Сара, доволен, че го беше накарала да дойдат.

— Какво ли е било, как мислиш? — Тя възхитено разглеждаше каретите, конските принадлежности и старите ковашки инструменти.

— Древен замък, а това тук са конюшните. Но е в толкова плачевно състояние, сякаш е изоставен отпреди двеста години.

— А може и точно така да е — засмя се Сара въодушевено. — Дори може би си има призрак!

Тогава той започна да издава нечовешки звуци, като се преструваше, че всеки миг ще се нахвърли върху нея, и така двамата бавно се заизкачваха към сградата, която приличаше на замък от приказките или на красив сън. Очевидно не беше толкова стар, колкото Уитфийлд или замъкът на Джордж и Белинда, където се бяха запознали, но според оценката на Уилям бе на не по-малко от двеста и петдесет — триста години.

Когато стигнаха до него, останаха поразени от изящната архитектура. Очевидно е имало парк, градини, както и добре поддържани, оградени с жив плет алеи, ала сега всичко беше буренясало. Централният вход, който се издигаше пред тях, беше величествен. Уилям опита прозорците и вратите, но те всички бяха залостени. Надникнаха през една пролука в разбитите пречки на капациите и зърнаха прекрасна подова настилка, фино резбовани корнизи и високи тавани. Трудно можеше да се види нещо повече, но очевидно беше забележително място. Двамата имаха чувството, че са се върнали назад във времето и са се озовали в епохата на Луи XIV, Луи XV или пък Луи XVI. И току-виж иззад ъгъла се появи карета, от която да изскочат мъже с перуки и атлазени панталони и да започнат да ги разпитват какво правят тук.

— Как мислиш, на кого ли е принадлежал? — запита тя, дълбоко заинтригувана от цялата обстановка.

— Местните жители би трябвало да знаят. Едва ли е тайна. Та това е огромно имение.

— Смяташ ли, че все още е на някого? — Изглеждаше така, сякаш е изоставено от години, но все пак не можеше да няма собственик.

— Би трябвало. Ала явно не е човек, който го желае или който има възможност да го поддържа. — Беше в ужасно състояние, дори мраморните стъпала отпред бяха изпочупени. Приличаше на място, където от десетилетия не е стъпвал човешки крак.

Очите на Сара блестяха, докато оглеждаше наоколо.

— Не би ли било чудесно да вземеш едно такова място, да го ремонтираш из основи и да възстановиш предишния му вид... — Само при мисълта за това очите ѝ засвяткаха, а той артистично се хвана за главата, имитирайки ужас и отчаяние.

— Имаш ли представа колко работа означава това? Съвсем бегла представа... а за разходите въобще да не говорим. Ще е необходима цяла армия от работници, само за да постегне тия руини, плюс всички банки на Англия.

— Но помисли само колко красиво ще стане след това. Наистина си заслужава.

— За кого? — засмя се той развеселен. Откакто я познаваше, никога не беше я виждал толкова развълнувана от нещо. — Как може да се въодушевиш така от подобно място? Та то е същинска гробница. — Всъщност и той беше развълнуван. Но си даваше ясна сметка, че тук се изисква огромна работа, а не някакъв си ремонт. — Ще разпитаме, като се върнем обратно на шосето. Сигурно ще ни кажат, че десет човека са убити тъдява и въобще, че мястото е ужасно. — През целия път до колата я будалкаше, ала тя се правеше, че не му обръща внимание. Заяви, че това е най-красивото нещо, което е виждала през живота си, и допълни, че ако има възможност, ще го купи на секундата, на което Уилям повярва без колебание.

Стана така, че малко преди да стигнат шосето, срещнаха един възрастен фермер и Уилям го попита на френски за порутения замък, а той им разказа много неща. Сара се стараше да разбере колкото се може повече и успя да схване главното. Замъкът се наричал Мъоз и бил изоставен от около осемдесет години, някъде към 1860-а. Преди това бил обитаван от една и съща фамилия в продължение на две столетия,

но последният неин представител починал, без да остави наследници. Така замъкът преминал в ръцете на поколения братовчеди и далечни роднини, та старият човек не можеше да каже със сигурност кой е собственикът в момента. Накрая допълни, че когато бил дете, там все още живеели хора, старата графиня Мъоз, която не можела да се грижи добре за имението. Но след нейната смърт, тогава той бил вече ученик, мястото съвсем западнало.

— Колко тъжно! Чудя се, защо ли никой не се е опитал да го постегне?

— Вероятно защото ще са необходими много пари. А французите минаха през доста тежки времена. Пък дори и след като бъде възстановено, едно такова имение не е никак лесно за поддържане. — Отлично знаеше колко пари и грижи изискваше Уитфийлд, а това тук щеше да е много по-скъпо.

— Какъв срам! — Стана ѝ тъжно, като се замисли за стария замък, как би могъл да се реставрира и как е изглеждал някога. С голяма радост би запретнала ръкави, та двамата с Уилям да го оправят.

Когато се качиха в колата. Уилям внимателно я погледна.

— Сериозно ли говориш, Сара? Наистина ли ти харесва мястото? Би ли искала в действителност да се захванеш с нещо такова?

— С огромно удоволствие — светнаха очите ѝ.

— Ще има страшно много работа. А и никога няма да потръгне, ако лично не свършиш някои неща. Трябва да чукаш, режеш, мажеш, да се мъчиш и потиш наравно с хората, които ще наемеш. Знаеш ли, видях как Джордж и Белинда възстановяват имението си — нямаш представа колко труд падна. — Ала също така знаеше колко много си го обичат сега и колко скъпо им беше станало в процеса на работата.

— Да, но тяхното е много по-голямо, а и много по-старо. — Искаше ѝ се да махне с магическа пръчица и да стане господарка на замъка Мъоз.

— Тук също няма да е лесно — благоразумно отбеляза Уилям. — Абсолютно всичко трябва да се ремонтира и възстанови, включително къщичката на пазача, конюшните и плевнята.

— Не ме интересува — упорито каза тя. — С радост ще се захвана с такова нещо... стига ти да си до мен.

— Мислех си, че съм минал възрастта на безумните проекти. Трябваша ми петнадесет години, за да приведа в ред Уитфийлд, но пък

знае ли човек, в твоите уста звучи доста съблазнително. — Той ѝ се усмихна, изпълнен със задоволство, че бе имал щастието да я срещне в живота си.

— Ще бъде чудесно... — Очите ѝ запратиха искри към него. Чувствуваше се като глина в ръцете ѝ, би направил почти всичко, което тя пожелаеше.

— Да, но във Франция! Ами Англия?

Опита се да бъде любезна в отговора си, ала истината беше, че се влюби в това място. Все пак не ѝ се искаше да прекалява. Може би ще струва ужасно скъпо или пък ще изисква страшно много работа.

— Бих била щастлива да живея тук. Но може и в Англия да намерим нещо подобно. — Само че там нямаше смисъл да търсят. Имаха Уитфийлд, който благодарение на грижите му бе в отлично състояние. А тук бе някак различно. Щеше да си бъде само тяхно, нещо, което двамата щяха да възстановят със собствените си ръце, един до друг. Никога през живота си не бе изпадала в такова въодушевление и съзнаваше, че е истинска лудост. Последното нещо, от което се нуждаеха, беше един порутен замък във Франция. Опита се да го забрави през следващите дни, но всичко, за което можеше да мисли през останалата част от пътуването, беше самотният замък, който беше обикнала силно. „Той има нужда от хора — мислеше си тя, — хора, които да го обичат.“ Струваше ѝ се някак одушевен, приличаше ѝ на изгубено дете или на много тъжен старец. Но, така или иначе, си даваше сметка, че не ѝ е писано да го притежава, и затова, след като се върнаха в Париж, повече не спомена за него. Не искаше Уилям да остане с впечатлението, че тя му се налага, и се примири с положението.

В Париж се прибраха няколко дни преди Коледа, когато градът беше изключително красив. Ходиха веднъж на вечеря в дома на херцог и херцогиня Уиндзор, обзаведен лично от Буден. През останалото време си бяха само двамата и се наслаждаваха на първата Коледа в съвместния си живот.

На няколко пъти Уилям се опита да се свърже с майка си, за да се увери, че не се чувства самотна. Но всеки път тя беше някъде по съседните имения и вечеряше с роднини, а на Бъдни вечер беше поканена в Сандрингам заедно с кралското семейство за

традиционната коледна вечеря. Бърти специално ѝ беше изпратил кола, двама лакеи и придворна дама.

Сара се обади на родителите си в Ню Йорк, когато бе сигурна, че и Питър и Джейн ще бъдат там, и за миг я обзе носталгия. Но пък и Уилям беше толкова добър с нея, караше я да се чувства истински щастлива. За Коледа ѝ подари изключителен пръстен със сапфир и дребни диаманти от „Ван Клийф“, както и красива гривна от „Картие“, изработена от диаманти, смарагди, сапфири и рубини, всички във формата на цветя. Беше видяла подобна прелест върху ръката на херцогиня Уиндзор и ѝ се беше възхитила. Гривната беше необикновено произведение на изкуството и когато я получи, Сара направо се зашемети.

— О, скъпи, толкова ме глезиш! — Всеки подарък от него предизвикваше искрения ѝ възторг. От търговците край Сена ѝ беше купил, чанти, шалове, книги, които знаеше, че ще ѝ харесат, както и някои дреболийки, дето я караха да се смее, като например куклата, която беше точно копие на любимата ѝ играчка от детството. Познаваше я прекрасно, а и беше толкова щедър и досетлив.

От своя страна тя му подари блестяща златна табакера, инкрустирана със син емайл, произведение на Карл Фаберже, с личното посвещение на царица Александра за царя от 1916 година, чудесни принадлежности за езда, които той си беше харесал в „Хермес“, както и един много изискан часовник от „Картие“. На задния капак поръча да гравират следните думи: „Първа Коледа, първа любов, с цялото си сърце, Сара“. Тези думи толкова го развълнуваха, че я върна обратно в леглото и отново се любиха. Повечето време от коледните празници прекараха в леглото, много доволни, че не се бяха прибрали в Лондон за безкрайните натруфени традиционни церемонии.

А когато се събудиха в късния следобед навръх Коледа, първото, което Сара видя, като отвори очи, беше усмивката му. Той я целуна по шията и ѝ прошепна за кой ли път, че много я обича.

— Имам още един подарък за теб — призна Уилям. Но не беше сигурен дали това ще я зарадва или напротив. Беше най-безумното нещо, което някога беше правил, най-лудешкият момент в живота му и все пак имаше чувството, че тя ще бъде очарована. В такъв случай всичките му усилия щяха да бъдат възнаградени. От едно чекмедже

извади малка кутийка, опакована в златиста хартия и завързана с тънка златиста панделка.

— Какво е това? — погледна го тя с детско любопитство, а той целият затрепери вътрешно.

— Отвори го.

Сара го разви бавно и внимателно, като се чудеше дали не е някакво бижу. Беше горе-долу с такива размери. Но в първата кутия имаше още една, по-малка, а в нея бе поставена къщичка, изработена от кибритена кутия. Погледна в пълно недоумение:

— Какво е това, любов моя?

— Отвори го — повтори той приглушено и някак уплашено.

Тя отвори кутийката и вътре откри малък лист хартия, на който имаше само няколко думи: „Замъкът Мьоз. Весела 1938 г. От Уилям — с цялата си любов“.

Сара учудено го изгледа. Изведнъж разбра какво е направил и нададе вик на изумление, без да може да повярва, че се е решил на такова чудесно безумие. Никога дотогава не беше желала нещо толкова силно.

— Купил си го? — възкликна тя възхитена и прегръщайки го през шията, се тръшна на коленете му, както си беше гола.

— Твой е. Не знаая дали сме луди или гениални. Ако не го искаш, можем да продадем земята и да го оставим да се разпадне или просто да забравим, че съществува. — Не беше много скъп. Само дето се беше оказало извънредно трудно да осъществи самата сделка. А сумата, която плати, изглеждаше просто смешна. Само реконструкцията на ловната хижа в Англия му беше струвала повече от цялото имение Мьоз, заедно със земята и всички постройки.

Сара беше страшно развълнувана, просто не можеше да си намери място от радост, което му донесе огромно удовлетворение. Цялата операция по покупката се беше оказала по-сложна, отколкото предполагаше. Замъкът Мьоз имаше четирима наследници. Двама от тях живееха във Франция, един в Ню Йорк и един нейде из затъntenите краища на Англия. Адвокатите му бяха помогнали много за тази работа. Бащата на Сара пък се беше свързал чрез банката с наследницата в Ню Йорк. Точно както беше казал възрастният фермер, всички бяха далечни братовчеди на графинята, починала преди осемдесет години. Фактически хората, от които купи имението, бяха

нейни наследници през няколко поколения и никой от тях не знаеше какво да го прави или как да бъде поделено, така че те просто го бяха изоставили на произвола на съдбата, когато Сара го откри и се влюби в него. Изведнъж тя тревожно го погледна.

— Много скъпо ли ти излезе? — Би се чувствувала виновна ако е така, макар дълбоко в сърцето си да беше убедена, че си заслужава парите. В действителност го беше купил на безценица. И четиримата наследници сякаш си отдъхнаха, че се бяха отървали от него и никой не се оказа алчен.

— Скъпо ще ни излезе ремонтът.

— Обещавам ти да свърша всичко сама... всичко! Кога можем да заминем за там и да почнем? — Тя подскачаше на коленете му като дете, а той само пъшкеше от удоволствие и болка.

— Първо трябва да се върнем в Англия, имам да уреждам някой неща. Така че, не знам... вероятно през февруари... или март?

— Не може ли да стане по-скоро? — Приличаше му на щастливо момиченце навръх Коледа.

— Ще се опитаме... — Беше безкрайно доволен, че тя така сияе. Сега вече и той се почувствува въодушевен. Сигурно ще е чудесно да работят заедно, рамо до рамо, стига, разбира се, работата да не ги съсипе и да грохнат. — Радвам се, че ти харесва. По едно време бях започнал да си мисля, че си го забравила и вече не го искаш. А колкото до баща ти, той смята, че съм полудял. Трябва да ти покажа някои от последните му телеграми. Твърди, че тази работа му напомня фермата на Лонг Айлънд, която си се опитала да купиш, а сега вече е напълно сигурен, че и двамата сме луди, очевидно затова толкова си подхождаме. — Тя се разсмя от удоволствие при мисълта за новата покупка, след което го погледна с познатия му палав поглед, който не остана незабелязан.

— Аз също имам още един подарък за теб... Струва ми се... Не ми се искаше да казвам нищо, преди да се върнем в Англия и да съм напълно сигурна... обаче твърде вероятно е... да си имаме бебе... — Погледна го срамежливо и все пак с известна гордост, а той я зяпна изумен.

— Толкова скоро? Сериозно ли говориш, Сара? — Не можеше да повярва.

— Трябва да е станало през първата ни брачна нощ, но ще бъда сигурна след още някоя и друга седмица. — Ала вече бе разпознала ранните симптоми. Този път сама ги беше забелязала.

— Сара, скъпа, ти си наистина невероятна! — Само за една нощ семейството им се беше увеличило, а се бяха сдобили и със замък във Франция, нищо, че бебето едва бе заченато, а замъкът бе полуразрушен от времето. Въпреки това и двамата бяха много доволни.

Останаха в Париж и малко след Нова година. Разхождаха се край Сена, правеха любов и се хранеха в интимната обстановка на малки бистра. След това се завърнаха в Англия, за да влязат в ролите си на херцог и херцогиня Уитфийлд.

[1] Морска болест? (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Ами, плува ли корабче? Меден месец! (фр.). — Б.пр. ↑

Веднага щом се прибраха в Лондон, Уилям настоя Сара да посети личния му доктор на улица Харли, който потвърди предположението ѝ. Беше влязла във втория месец и той ѝ каза, че бебето ще се роди вероятно в края на август или началото на септември. Освен това ѝ препоръча да бъде внимателна през първите няколко месеца заради аборта първия път. Иначе според него бе в отлично състояние и когато Уилям дойде да я вземе, го поздрави с очаквания наследник. Очевидно херцогът бе много доволен от себе си и от Сара и те с радост споделиха новината с майка му по време на посещението им за уикенда.

— Скъпи деца, но това е чудесно! — Тя беше направо във възторг и се държа така, сякаш след Дева Мария с Исус никой не беше успял да постигне такова нещо. — Искам да ви обърна внимание, че на вас ви трябваха само тридесет дни за нещо, което отне тридесет години на мен и бащата на Уилям. Поздравявам ви за скоростта и късмета. Какви умни деца сте само! — Тя вдигна наздравица в тяхна чест и те щастливо се засмяха. Очевидно старата херцогиня също беше много доволна от тях и отново сподели със Сара, че раждането на Уилям било и до ден-днешен най-щастливият миг в живота ѝ. И тя като доктора я предупреди да не се претоварва, за да не навреди на себе си или на бебето.

— Но аз се чувствавам отлично! — И наистина се чувствуваше неочаквано добре, а и лекарят им беше позволил да се любят „в границите на разумното“, намеквайки, че не е необходимо да се катерят по полилея или да се опитват да поставят олимпийски рекорди, нещо, което Сара побърза да предаде на Уилям. Той ужасно се беше уплашил, че сексът, в каквата и да е форма, би навредил или на нея, или на бебето.

— Честна дума, нищо няма да ни стане. Докторът така каза.

— А той откъде знае?

— Та нали е доктор — успокои го тя.

— Може би не е достатъчно добър. Може би трябва да се консултираш с някой друг.

— Уилям, та той е бил лекар на майка ти още преди ти да се родиш.

— Точно затова. Много е стар. Трябва да отидем при някой по-млад.

Всъщност той така се беше притеснил, че намери специалист гинеколог, и Сара, само за да му угоди, отиде на преглед и при него. Той ѝ каза абсолютно същите неща, както и любезният, възрастен лорд Олторп, когото тя многократно предпочиташе. Вторият месец на бременността ѝ течеше без никакви проблеми.

— Едно нещо искам да знам — кога ще се върнем в Европа? — запита го тя, след като бяха изкарали един месец в Лондон. Умираще от желание да започнат работата по новия си дом.

— Сериозно ли говориш? — Уилям беше ужасен. — Искаш да заминем сега? Не предпочиташ ли да изчакаш раждането на бебето?

— Разбира се, че не. Защо да стоим със скръстени ръце всичките тези месеци, след като можем да започнем работа още сега? За бога, скъпи, аз не съм болна. Бременна съм.

— Зная. Но ако се случи нещо? — Изглеждаше много разтревожен и му се искаше да не е толкова упорита. Ала дори старият лорд Олторп се съгласи, че няма сериозна причина да си стои у дома, стига да не се преуморява или да вдига прекалено тежко, и според него плановете им за Франция бяха чудесни.

— За нея ще бъде най-добре да се чувства ангажирана — увери ги той, след което им предложи да изчакат до март, та да е минал третият. Това беше единственият компромис, който Сара прие. Щеше да остане в Лондон до март и нито ден повече. Изгаряше от желание да започнат реконструкцията на замъка.

Уилям я заведе в Уитфийлд и се опита там да я отклони от намеренията ѝ, а майка му непрекъснато му повтаряше да ѝ каже, че трябва да е много внимателна.

— Мамо, опитвам се да го направя, но тя не иска и да чуе — сподели той най-накрая в момент на отчаяние.

— Та тя самата е все още дете. Не може да разбере, че трябва да се пази. Не би искала да загуби бебето, нали? — Но Сара вече бе научила този урок, и то по най-болезнения начин. Затова се пазеше

много повече, отколкото Уилям предполагаше — подремваше или сядаше да си почине, вдигнала крака веднага щом усетеше умора. Нямаше никакво намерение да загуби това бебе. Ала не мислеше и да мързелува. Затова продължи да настоява да се върнат във Франция, докато накрая той се предаде. Към средата на март тя почти го бе заплашила, че ще тръгне без него.

Пътуваха до Париж с кралската яхта, тъй като лорд Маунтбатън потегли по същото време на посещение при херцог Уиндзор и се съгласи — като специална привилегия — да ги вземе със себе си. „Дики“, както Уилям, а и повечето от приятелите му го наричаха, беше много приятен мъж и Сара го забавлява през цялото време, разказвайки му за замъка и за предстоящата работа по него.

— Уилям, стари приятелю, изглежда задълженията ти по реконструкцията са вече строго фиксирани. — Но той също смяташе, че това би било от полза и за двамата им. Очевидно бяха силно влюбени един в друг и много въодушевени от проекта.

Уилям се беше обадил в регистрацията на „Риц“ да им наемат кола и беше успял да открие един малък хотел на два-три часа път от Париж и недалеч от порутения замък. Наеха последния етаж от хотелчето, като планираха да живеят там докато замъкът стане отново обитаем, нещо, за което и двамата бяха наясно, че няма да е скоро.

— Знаеш ли, това може да ни отнеме години — промърмори той, когато отново посетиха имението.

Следващите две седмици прекара в набиране на работници. Накрая нае доста хора и започнаха работа. На първо време свалиха всички капаци, решетки и дъски от прозорците и вратите, за да видят какво има вътре. Очакваха ги многобройни изненади, някои — приятни, други — не чак дотам. Централната дневна беше прекрасно помещение, освен това откриха още три салона с красива дървена ламперия, потъмняла позлата по някои от корнизите, мраморни камини и запазен под. На места обаче дървото бе разядено от плесен и дългогодишна влага, както и от плъхове, които се бяха промъквали през преградните дъски и бяха наjali тук-таме красивите орнаменти.

Имаше огромна и много приятна трапезария, серия от по-малки стаи, изключителна библиотека, облицована цялата в дърво, и пищно преддверие, характерно за всеки английски замък, както и кухня, толкова древна, но веднага напомни на Сара за някои от музеите, които

беше посетила с родителите си предишната година. Намериха прибори, които със сигурност не бяха употребявани поне двеста години, и Сара грижливо ги събра с намерението да ги запази. Освен това много внимателно прибраха двете карети, които бяха открили в плевнята още при първото си посещение.

След беглия оглед на първия етаж Уилям предпазливо се отправи към втория. Твърдо забрани на Сара да го придружи, тъй като се страхуваше, че стълбите могат да рухнат. За негова изненада обаче те се оказаха много стабилни и чак тогава той позволи на жена си да се качи горе и да види какво беше открил там. Имаше поне дузина просторни и слънчеви стаи, и те с прекрасна ламперия и красиво оформени прозорци, както и чудесна дневна с мраморна камина, разположена точно над централния вход, с изглед към онова, което някога е било градини. Изведнъж, както обикаляше от стая в стая, Сара се сети, че не беше видяла тоалетни и бани. Разбира се, засмя се тя сама на себе си, няма и да има. Едно време хората са се къпели в дървени корита в собствените си стаи, а вместо тоалетни са ползували гърнета.

Очакваше ги много работа, но очевидно нямаше да е напразно. Дори Уилям гореше вече от нетърпение. Направи чертежи за работниците, изработи часови график и от ранна утрин до късна вечер ръководеше цялата дейност. Сара беше винаги край него — почистваше подовете и ламперията, възстановяваше позлатата, лъскаше месинга и бронза до блясък, боядисваше. Докато работеха по централната сграда, Уилям нае няколко млади момчета, които да се заемат с къщата на пазача, така че двамата със Сара да могат евентуално да се нанесат в нея, за да бъдат през цялото време на работната площадка и да наблюдават реализацията на грандиозния им проект.

Къщата на пазача беше доста малка. Имаше тясна дневна, още по-тясна спалня и в съседство с нея голяма и уютна кухня. На горния етаж се намираха две просторни и слънчеви спални. Помещенията отговаряха напълно на нуждите им за момента, дори можеха да настанят и прислужница на долния етаж, ако Сара почувствуваше, че се налага. Разполагаха със собствена спалня, както и със стая за очакваното бебе.

Бъдещата майка вече го усещаше и всеки път, когато то помръднеше, тя се усмихваше, сигурна, че ще е момче и ще бъде копие на Уилям. От време на време му го казваше, а той ѝ отговаряше, че няма нищо против да бъде и момиче.

— В крайна сметка не е като да осигуряваме наследник за трона, нали? — дразнеше я Уилям, но все пак съществуваше титлата, а и Уитфийлд заедно с прилежащите му земи.

Напоследък обаче Уитфийлд, та дори и новият замък бяха изместени на заден план в мислите им. През март Хитлер пак надигна хищната си глава. Вече беше „налапал“ Чехословакия, заявявайки открито, че тя повече не съществува като отделна единица. Така че всъщност той бе погълнал и десет милиона души, които не бяха германци. Не преглътнал още тази плячка, обърна поглед към Полша и започна да я заплашва. Седмица по-късно приключи Гражданската война в Испания, като взе повече от един милион жертви и разруши изцяло икономиката на страната.

Но април беше още по-зловещ. По примера на германския си приятел Мусолини завзе Албания, а английското и френското правителство започнаха да негодуват и предложиха на Гърция и Румъния помощта си в случай на нужда. Седмици преди това бяха предложили същото и на Полша, като този път обещаха да се намесят, ако Хитлер ги застраши.

През май Хитлер и Мусолини подписаха договор, с който двете страни се задължаваха да действуват съвместно при обявяване на война, а Франция, Англия и Русия ту прекратяваха, ту подновяваха преговорите помежду си и, общо взето, бяха стигнали доникъде. Беше тежка пролет за света и това живо интересуваше семейство Уитфийлд, докато междувременно напредваха с работата по замъка Мъоз, а Сара постоянно мислеше и за бебето. Беше вече в шестия месец и макар Уилям да не ѝ го казваше, смяташе, че е станала огромна. Но тъй като и двамата бяха високи, логично беше и детето им да е едро. Нощем в леглото го усещаше как мърда в нея, дори и как рита, колчем боязливо докоснеше корема ѝ.

— Не те ли боли? — Беше като омагьосан от това тайнство на живота, което чувствуваше вътре в нея, от наедряващите ѝ форми и от бебето, което скоро щеше да се появи като плод на любовта им.

Чудото на всичко това продължаваше да го поразява. От време на време все още се любеха, но той се страхуваше да не я нарани, а и тя проявяваше все по-малък интерес. По цял ден двамата работеха в замъка и вечер си лягаха напълно изтощени. Сутрин работниците идваха в шест часа и започваха да чукат и тряскат.

Към края на юни вече можеше да напуснат хотела и да се преместят в къщичката на пазача, което много ги зарадва. Заживяха на собствената си земя, а и цялото имение започваше да придобива цивилизован вид. Уилям доведе цяла армия градинари от Париж, които да подрязват, изкореняват и засаждат, с една дума, да превърнат джунглата в градина. Паркът им отне повече време, но през август и за него вече имаше надежда. А и ремонтът на къщата вървеше направо с невероятни темпове. Уилям вече смяташе, че ще могат да се нанесат към края на месеца, точно навреме за раждането на бебето. Наблягаше най-много на техните стаи, така че Сара да се чувства по-комфортно. А работата по останалата част от къщата щеше да продължи, след като се преместят. Трябваше им години, за да приключат всичко до най-малката подробност, но иначе бяха успели да се справят с неимоверно много неща за забележително кратко време.

Джордж и Белинда ги посетиха през юли и останаха направо изумени от работата, която бяха свършили. Джейн и Питър също ги навестиха, ала това гостуване беше прекалено кратко за двете сестри. Джейн беше луда по Уилям и страшно въодушевена от мисълта за бебето. Обеща да дойде пак след раждането, за да го види, макар че тя самата беше бременна и състоянието ѝ едва ли би ѝ позволило да пътува до Европа. Родителите им, както спомена на Сара, също имали желание да им погостуват, но баща им не се чувствувал особено добре, макар че Джейн тутакси я увери, че нямало нищо сериозно. Освен това били адски заети с възстановяването на Саутхамптън. Майка им обаче имала твърдото намерение да дойде през есента, когато се роди бебето.

Първите дни след заминаването на Питър и Джейн Сара се почувствува много самотна и побърза да се потопи отново в работа за повдигане на духа. Работеше като луда по завършването на собствената си стая, особени усилия обаче полагаше за прекрасната стая в съседство, която си беше нарекла за бебето.

— Как върви? — попита я Уилям един следобед, поднасяйки ѝ филия хляб с малко сирене и димяща чаша кафе. Беше както винаги

изключително внимателен — към семейството ѝ, към нея самата, въобще към всички. И заради това Сара все повече и по-дълбоко го обикваше.

— Sprawям се — гордо отговори тя. Търпеливо и внимателно лъскаше някакви месингови орнаменти и под сръчните ѝ пръсти те ставаха по-красиви от онези, които бяха видели във Версай.

— Много си добра — с нежна усмивка изказа той възхищението си. — При други обстоятелства щях лично да те наема — продължи, докато се навеждаше да я целуне. — Как се чувствуваш?

— Отлично. — Болките в гърба направо я разкъсваха, но не би му казала за нищо на света. Обожаваше работата, която вършеше, пък и нямаше вечно да е бременна. Само още три-четири седмици. Бяха се спрели на една спретната и чиста малка болница в Шомон, където да роди. Лекарят беше приветлив и спокоен човек и тя го посещаваше на няколко седмици. Според него нещата се развиваха добре, но я предупреди, че вероятно ще роди много едро бебе.

— Какво ще рече това? — попита го тя уж небрежно. Напоследък бе започнала леко да се поизнервя във връзка с раждането, ала не искаше да плаши Уилям с тревогите си, струваха ѝ се глупави и излишни.

— Ами цезарово сечение — не скри докторът. — Понякога е доста неприятно, но е много по-сигурно за майката и за детето, особено ако е по-едричко, каквото по всяка вероятност ще бъде вашето.

— Ще мога ли да имам още деца след това?

Той се поколеба за миг, след което поклати глава, убеден, че трябва да ѝ каже истината:

— Не, няма да можете.

— Тогава не искам цезарово сечение.

— В такъв случай трябва да се движите много — разхождайте се, правете гимнастика, плувайте, ако има река наблизо. Всичко това ще ви помогне при раждането, госпожо херцогиньо. — Той винаги ѝ се покланяше вежливо, когато тя си тръгваше, и въпреки предупреждението за тежко раждане Сара го харесваше. На Уилям не спомена нищо за големината на бебето, нито пък за опасността от цезарово сечение. Беше твърдо уверена, че иска да има още деца. И беше готова на всичко, за да избегне риска.

Оставаха още седмица-две до раждането, когато Германия и Русия сключиха пакт за ненападение, при което Франция и Великобритания попаднаха в изолация с единствената възможност за потенциално съюзничество, тъй като Хитлер вече имаше договор с Италия, а Испания беше почти напълно разрушена и не можеше да бъде полезна никому.

— Положението става много сериозно, нали? — тихо попита Сара една нощ. Наскоро се бяха нанесли в замъка и независимо от многобройните дреболии за доизкусуряване на Сара ѝ се струваше, че никога досега не беше виждала нещо толкова красиво. Уилям изпитваше абсолютно същите чувства в момента, в който я погледнеше.

— Да, никак не е розово. Вероятно ще трябва по някое време да се върна в Англия, дори само за да проверя какво е настроението на улица Даунинг 10^[1]. — Ала никак не му се искаше да я тревожи с това. — Може би заедно ще можем да отидем за няколко дни, след като се появи бебето. — И без това искаха да го покажат на майка му, така че Сара нямаше нищо против това предложение.

— Трудно ми е да повярвам, че ще влезем във война, имам предвид Англия. — Вече се смяташе англичанка, макар че след сватбата беше запазила американското си поданство, пък и не виждаше причина да го променя. Единственото ѝ желание бе светът да се поуспокои, поне докато се родеше бебето ѝ. Не искаше да я терзаят мисли за война в момент, в който се опитваше да свие тихо гнездо за детето. — Уилям, нали няма да заминеш, ако нещо се случи? — Тя го погледна паникьосана, като прехвърляше всички възможности в ума си.

— Няма да замина, преди да се роди бебето. Това мога да ти обещавам.

— А после? — Очите ѝ се разшириха от ужас.

— Само ако избухне война. А сега престани да се тревожиш. Никак не е здравословно в твоето състояние. Никъде няма да вървя, като не броим ходенето до болницата с тебе, така че не ставай глупава.

Тази нощ, докато лежеше до него в новата им спалня, усети леки болки, но на сутринта отново се чувствуваше добре. Глупаво бе да мисли за евентуална война и точно сега да се кахъри, не биваше да се изнервя заради бебето, каза си тя, когато ставаше на сутринта.

Но на първи септември, докато забиваше пирони в един шкаф, за да го прикове към пода в едно от малките помещения на горния етаж, които един ден можеха да станат чудесни детски стаи, Сара чу долу тревожни викове и тропот на крака. Помисли си, че може някой да се е наранил и забърза към кухнята с желанието да помогне. Там завари всички, наострили уши пред радиоапарата.

Германия току-що бе нападнала Полша — по суша и по въздух. Уилям, както и останалите мъже в замъка, беше тук и слушаше информационния бюлетин. После се започна спор дали Франция щеше да се намеси, за да опита да спаси Полша. Неколцина мислеха, че би трябвало да го направи, но повечето изобщо не се интересуваха. Имаха си достатъчно грижи у дома. Някои смятаха, че Хитлер трябва да бъде спрял, преди да е станало прекалено късно, а Сара, скована от ужас, не откъсваше очи от Уилям и другите.

— Какво значи това?

— Нищо добро — честно й отговори Уилям. — Ще изчакаме и ще видим. — Току-що бяха завършили покрива, прозорците и подовете бяха готови, инсталацията на баните свързана, но оставаха още множество дребни неща. Все пак бяха приключили с къртовската работа, имаха покрив и убежище, точно навреме за бебето. Ала сега целият свят кипеше от напрежение и вече нямаше сигурно и защитено място и това положение трудно можеше да бъде променено. — Сега от тебе се иска да не мислиш за нищо — настоя Уилям. Беше забелязал, че от два дни спи много неспокойно, и предполагаше, че моментът приближава. Искаше му се да не бъде обременена с тревоги и грижи, когато настъпи. Съществуваха реална заплаха Хитлер да не се задоволи с Полша. Рано или късно Великобритания трябва да предприеме някакви стъпки, за да го възпре. Уилям знаеше това, но не го сподели със Сара.

Тази вечер седнаха мълчаливо да похапнат в кухнята. Както обикновено, мислите ѝ се насочиха към сериозните неща, ала Уилям се опита да я разсее. Не биваше да обсъждат новините, тя трябва да мисли за нещо приятно. Помъчи се да задържи вниманието ѝ далеч от международната политика, като я запrikaзва за къщата, но не му се удаваше лесно.

— Как искаш да постъпим с трапезарията? Да възстановим оригиналната ламперия, или да я подменим с плоскостите, които

открихме в конюшните?

— Не зная — неопределено му отговори Сара, като се опитваше да се съсредоточи върху въпросите му. — Ти как мислиш?

— Ами според мен плоскостите ще ѝ придадат някак по-свеж вид. Ламперията в библиотеката ни е напълно достатъчна.

— И на мен така ми се струва. — Ровеше из чинията си и очевидно не беше гладна. Уилям се зачуди дали не ѝ се повдига, но се въздържа да я попита. Изглеждаше доста уморена тази вечер и много разтревожена. Впрочем и той, както и всички наоколо, се чувствуваше по същия начин.

— А кухнята? — Бяха разкрили оригиналната каменна зидария от преди четиристотин години, която много му беше харесала. — На мен ми допада така, но ти може би искаш нещо по-модерно?

— Знаеш ли, въобще не ме интересува. — Изведнъж тя го погледна отчаяно. — Просто сърцето ми се свива, щом си помисля за всички тези нещастни хорица в Полша.

— Сега не бива да мислиш за това, Сара. — Нежно я погали той.

— Защо?

— Защото не е хубаво нито за теб, нито за бебето — строго ѝ отвърна Уилям, а тя стана от масата и се разплака, след което започна да крачи из стаята. С приближаването на термина ѝ, все по-често изпадаше в подобни състояния.

— А какво би казал на жените в Полша, които също като мен са бременни? Те не биха могли да сменят темата просто ей така.

— Да, това наистина е ужасно — съгласи се той. — Но точно сега, точно в този момент не бихме могли с нищо да променим положението им.

— Защо не, по дяволите? Защо? Защо онзи маниак върши всичко това? — изрече тя на един дъх, след което седна отново, за да си поеме въздух, а и да потисне пронизалата я болка.

— Сара, престани. Недей да се разстройваш. — Накара я да се качи горе и да си легне, но тя и в леглото продължи да плаче. — Не можеш да поемеш на плещите си всички болки на света.

— Тук не става дума нито за моите плещи, нито за света, ами за твоя син — усмихна му се Сара през сълзи, като си мислеше колко го обича. Беше винаги така добър с нея, работеше неуморно от сутрин до

вечер в замъка, и то само защото тя беше обикнала това място. Разбира се, постепенно и той го заобича, което също много я трогваше.

— Мислиш ли, че това малко чудовище все пак ще излезе някой ден? — попита Сара уморено, докато Уилям ѝ разтриваше гърба. Трябваше да се върне долу и да разчисти остатъците от вечерята, но не му се искаше да я остави сама, докато не се успокои, а усещаше, че скоро няма да стане.

— Разбира се, някой ден. Засега спазва графика много точно. Какво ти беше казал лорд Олторп? Първи септември? Значи днес. От утре ще започнем да му пишем закъснение.

— Толкова е едро. — Тревожеше се дали ще има сили да го роди. Последните няколко седмици беше станала направо огромна. А и добре помнеше думите на местния лекар, който ѝ каза, че бебето е прекалено едро.

— Ще излезе. Когато се почувствуващ готова за това. — Уилям се наведе и нежно я целуна по устните. — Почини си малко. А аз ще ти донеса чаша чай. — Но когато се върна с димяща чаша ментов чай, тя вече спеше дълбоко, както беше легнала с дрехите, и той не се реши да я разбуди.

На сутринта Сара стреснато отвори очи и с изненада откри, че е спала непробудно през цялата нощ, ала в същия миг усети да я пронизва остра болка, от която всъщност се бе и събудила. Но понеже и друг път беше имала такива болки, които отзвучаваха след малко, тя не ѝ обърна особено внимание. За първи път от дълго време насам усещаше необикновен прилив на сили, пък и си беше набелязала доста неща, които трябваше да свърши в детската стая. Цял ден усилено работи там, забравяйки тревогите си, и дори отказа да слезе за обяд, когато Уилям я повика. Принуди се да ѝ занесе храната горе, при което ѝ се скара, че се трепе прекалено много. Но когато го погледна и се засмя, той облекчено си отдъхна, тъй като не бе изглеждала толкова добре и радостна от седмици наред.

— Поне знаем със сигурност, че няма да загубя това бебе. — Тя се потупа по огромния корем, при което то я ритна здраво, после отхапа парче от франзелата и малко ябълка и продължи работата си. Дори дрешките на бебето и пеленките му вече бяха подредени в чекмеджетата. В края на деня със задоволство отбеляза, че е свършила всичко, което си беше наумила, и стаята изглеждала чудесно. Беше

цялата украсена с бяла дантела и блестящи копринени панделки. Имаше старинно плетено кошче, красиво гардеробче, както и една ракла, която бе открила в къщата и която лично бе изтъркала и освежила. Подът, с цвят на горски мед, беше застлан с тънък килим. Стаята беше пълна с любов и топлина и единственото, което липсваше, беше самото бебе. Долу слезе чак за вечеря и набързо сервира за двамата по малко салата, макарони и студено пиле. Затопли супа, наряза хляб и тогава повика Уилям. Сипа му чаша вино, но тя се въздържа. Вече не можеше да пие, получаваше ужасно сърцебиене.

— Свършила си чудесна работа. — Беше ходил в детската стая и бе просто поразен от огромната ѝ енергия, не я беше виждал толкова жизнена от седмици. След вечеря тя дори му предложи да се поразходят из градината. — Не мислиш ли, че трябва да си почиваш? — Тревожеше се за нея, струваше му се, че прекалява. Въпреки че беше само на двадесет и три години, предстоеше ѝ изпитание, за което беше чувал, че не е никак леко.

— Защо? Бебето може да се появи след седмици. Започвам да си мисля, че това състояние ще продължи вечно.

— Наистина, държиш се точно така. Добре ли си? — Втречено се вгледа в нея и всичко му се стори наред. Очите ѝ бяха ясни и бляскави, бузите ѝ розовееха, а тя непрекъснато се смееше и закачаше с него.

— Добре съм, Уилям. Честна дума.

Тази вечер разговаряха за родителите ѝ, за Джейн, за майка му, както и за къщата на Лонг Айлънд. Родителите ѝ също бяха свършили много работа по нея и баща ѝ беше казал, че до следващото лято вече ще е добила нормален вид. Доста време им отне, но и щетите бяха големи. Чарлс продължаваше да им липсва, макар че си бяха назначили нов иконом. Някакъв японец заедно със съпругата му.

Докато се разхождаха, Уилям усети, че е изпълнена с доста носталгия. Тук-там бяха поникнали малки храсти, все още нежни и крехки, и цялата градина изглеждаше някак изпълнена с надежда и обещание за нов живот, точно както и Сара.

Когато най-накрая се прибраха, тя с удоволствие легна да си почине. Почете книга, след което стана, протегна се и се изправи до прозореца, загледана в лунната нощ. Новият им дом беше прекрасен и

Сара го обичаше до най-малкото пиронче. Това беше мечтата на нейния живот.

— Благодаря ти за всичко, Уилям — каза тя все още с гръб към него, а той я наблюдаваше от леглото и с умиление си мислеше колко е сладка в това си състояние. Бе толкова млада и така огромна. Когато се приближи до леглото, Сара с недоумение се загледа в пода, след което вдигна очи към тавана. — По дяволите, тук ужасно тече отнякъде, изглежда, се е спукала някоя тръба. — Не можа да открие точно откъде, но на пода имаше цяла локва вода.

Той намръщено стана и взе да изучава тавана.

— Нищо не виждам. Сигурна ли си?

Тя посочи локвата и Уилям внимателно заоглежда пода наоколо, след което впери очи в Сара. Беше разбрал каква е работата преди нея.

— Мисля, че при тебе има спукани тръби, любов моя — меко отбеляза той, без да е съвсем наясно как би могъл да ѝ помогне.

— Моля!? — изгледа го Сара с възмущение, докато той носеше кърпи от банята, в каквата бяха превърнали съседната стая, и изведнъж разбра. Изтекли ѝ бяха водите.

— Мислиш ли, че е това? — Пак се огледа наоколо, докато Уилям попиваше с кърпите, и усети, че цялата ѝ нощница е мокра. Да, той бе прав — това бяха околоплодните ѝ води.

— Ще повикам доктора — каза Уилям и се изправи.

— Мисля, че не е необходимо. Той ми обясни, че може да мине цял ден, преди да започне сериозната част.

— Въпреки това ще се почувствувам по-добре, ако му се обадя. — А в действителност се почувствува много по-зле, след като позвъни в болницата в Шомон. Професор Винокор, както се обръщаха към лекарите във Франция, заминал с трима свои колеги за Варшава. За да бъдат на разположение и да помагат, с каквото могат. Освен това през нощта избухнал страхотен пожар в съседното селце и всички сестри били там. Колкото до лекари, тъй да се каже, такива вече нямало. В момента страдали от ужасен недостиг на хора и последното, с което биха могли да се занимават, било едно нищо и никакво раждане, дори да ставало дума за госпожа херцогинята. За първи път титлата му не правеше абсолютно никакво впечатление. „Не е толкова трудно да се изроди едно бебе“, му казаха оттам. Посъветваха го да повика някоя жена от съседните ферми или някого от хотела, тъй като те просто

нямали възможност да помогнат в момента. Той дори не знаеше какво да каже на Сара, докато бавно се качваше обратно по стълбите. Призляваше му при мисълта, че не се върнаха в Англия, или поне да бяха отишли в Париж. Сега вече беше много късно за това. Веднъж беше израздал кученца, ала със сигурност нямаше и най-малка представа как става това при хората, както впрочем и Сара. Ако не се смяташе спонтанният аборт, тя беше по-неосведомена и от него, но дори и тогава ѝ бяха поставили пълна упойка. Той не разполагаше с нищо, с което да облекчи болките ѝ или пък евентуално да помогне за излизането на бебето. И изведнъж се сети какво му беше казала Сара, а именно, че понякога минава цял ден, преди да започне същинската част. Ще може да я закара в Париж. Само два часа и половина път ги деляха оттам и това наистина бе идеалното решение, заключи Уилям и забърза нагоре. Но когато влезе в спалнята, лицето ѝ го потресе. Контракциите бяха започнали с неподозирана сила.

— Сара — изтича той до леглото, където тя сякаш се бореше за глътка въздух между разкъсващите я болезнени пристъпи. — Доктора го няма. Ще имаш ли сили да те откарам в Париж? — Ала ужасена от предложението му, тя впери очи в него.

— Не бих могла... Не зная какво стана... Но не мога да помръдна. Те просто не спират... и са толкова ужасни.

— Веднага се връщам — потупа я по ръката и се втурна надолу. Реши да последва съвета на жената от болницата. Обади се в хотела и попита дали някой би могъл с нещо да му помогне. Момичето, което вдигна телефона, беше дъщерята на собственика, едва седемнадесетгодишно и ужасно срамежливо, затова надали щеше да му бъде от някаква полза. Отговори му, че всички, включително и родителите ѝ, са отишли да помагат в опожареното село.

— Разбирам. Но ако някой се върне, някоя жена, която мисли, че би могла да помогне, изпратете я в замъка. Жена ми започна да ражда. — След тези думи тръшна слушалката и се втурна обратно при Сара, която лежеше на леглото, потънала в пот, стенеше и едва си поемаше дъх.

— Всичко е наред, скъпа. Двамата с теб ще се справим. — Отиде да си измие ръцете и се върна с цял куп чисти пешкири, като буквално я ограда с тях. Сложи на челото ѝ студена кърпа и тя понечи да му благодари, но болките ѝ бяха толкова силни, че не можа да продума.

Уилям несъзнателно погледна часовника си, беше почти полунощ. — Е, тази нощ ще си имаме бебе. — Помъчи се думите му да прозвучат весело, като междувременно държеше ръката ѝ, а тя храбро се бореше с болката. Нямаше никаква представа как може да ѝ помогне, а всеки път, когато някой особено болезнен пристъп я разтърсваше, тя го молеше да направи нещо. — Опитай се да събереш сили, скъпа. Мисли си, че това е нещо, чрез което при нас ще дойде бебето ни.

— Толкова е ужасно... Уилям... Накарай го да спре... Направи нещо! — стенеше Сара, а той безпомощно седеше до нея, искаше да ѝ помогне, ала не знаеше как. А и се съмняваше, че изобщо някой би могъл да го стори. Беше като смазана от ужасните болки. И спонтанният аборт не бе лек, но не можеше да става и дума за сравнение. Това беше по-лошо от най-кошмарните ѝ представи за раждане. — За бога, Уилям... ох... Чувствувам го... идва. — Той изпита облекчение, че става толкова скоро. Дано поне целият този ужас да трае по-кратко. Така Сара ще се отърве от мъките. Започна да се моли всичко да свърши час по-скоро.

— Може ли да погледна? — колебливо я попита и тя кимна. Той разтвори краката ѝ по-широко, сякаш да направи място за бебето, и успя да види главичката му, макар съвсем малка част, цялата покрита с кръв и руса косица. Разкритието беше около пет сантиметра и му се стори, че бебето всеки момент ще излезе. Силно развълнуван, той ѝ извика: — Виждам го, скъпа. Излиза. Хайде, напъни се... Давай още малко, за да се измъкне... — Той продължи да я насърчава и видя, че от думите му има резултат. За момент бебето сякаш се поизмъкваше, след което отново се прибираше навътре. Приличаше на бавен танц и за известно време нямаше никакъв напредък. Но накрая онази част от главата, която се виждаше, изведнъж някак порасна пред очите му, макар и съвсем лекичко. Той опря свитите ѝ крака в гърдите си, за да ѝ даде възможност да се напъва още по-силно, ала бебето не помръдваше, а Сара само отчаяно крещеше при всяка контракция, спомняйки си думите на доктора, който я беше предупредил, че бебето може да се окаже прекалено едро за нормално раждане.

— Сара, опитай се да се напънеш малко по-силно? — молеше я Уилям. Бебето сякаш се беше заклецило. Стоеше си така едва ли не от часове. Вече минаваше четири часът, а раждането бе започнало малко след полунощ. Нямаше почти никаква пауза между контракциите, Сара

едва успяваше да си поеме дъх и отново започваше да се напъва. Уилям усещаше, че тя вече изпада в паника и губи контрол над себе си. Затова сграбчи пак краката ѝ и твърдо заговори: — Давай сега... хайде пак... давай... точно така... още! Сара! По-силно, по-силно! — Направо ѝ викаше, съжеляваше за това, ала разбираше, че друг начин няма. Бебето не беше излязло достатъчно, за да може да го подхване и издърпа. Докато ѝ крещеше, видя как главичката се показва още малко. Постепенно напредваха, но вече минаваше шест часът. Слънцето изгряваше, а те все още не бяха свършили.

Сара продължи да се напъва, но към осем бе загубила много кръв. Беше мъртвешки бледа, а бебето си стоеше ни напред, ни назад. Тогавя той дочу някакво раздвижване долу и извика напосоки. Сара едва се държеше да не изпадне в безсъзнание, а силите ѝ почти я бяха напуснали. Уилям чу бързи стъпки по стълбите и само след миг в стаята влезе Еманюел, момичето от хотела, с широко отворени очи, облечено в евтина памучна рокля и престилка.

— Дойдох да видя дали мога с нещо да помогна на госпожа херцогинята. — Но Уилям вече се страхуваше, че госпожа херцогинята умира, а бебе изобщо няма да има. Кървеше доста, макар че това не беше кръвоизлив, бебето не помръдваше, а и тя вече нямаше сила да се напъва при контракциите. Просто лежеше отпусната и стенания накъсваха виковете ѝ. Ако не направеха нещо веднага, щеше да загуби и нея, и бебето. Девет часа продължаваха тези жестоки мъки, а раждането все още не бе приключило.

— Ела бързо и ми помогни — насърчи той момичето и то се приближи до леглото без колебание. — Била ли си някога на раждане? — попита, без да откъсва очи от Сара. Лицето ѝ беше придобило сивкав оттенък, а устните започваха да посиняват. Вече подбелваше очи. Уилям обаче продължаваше да ѝ говори, като се опитваше да я накара да го чуе:

— Сара, чуй ме, трябва да се напънеш, трябва да го направиш, и то колкото се може по-силно. Чуй ме, Сара! Давай! Сега! — Вече беше започнал да усеща настъпването на контракциите, като държеше ръката си на корема ѝ.

Тогавя отново се обърна към момичето от хотела:

— Знаеш ли какво трябва да се прави?

— Не — призна Еманюел. — Виждала съм как става само при животни. — Имаше силен френски акцент, но английският ѝ беше добър. — Мисля, че сега трябва да го избутаме вместо нея или... или... — Не искаше да му каже, че е възможно жена му да умре, ала и за двамата това беше напълно ясно.

— Зная. Искам ти да избуташ бебето колкото се може по-силно надолу, към мен. Ще започнеш, щом ти кажа... — Сложи ръка, за да долови следващата контракция, и когато усети, че настъпва, бързо даде знак на момичето и започна отново да вика на Сара. Този път бебето се придвижи повече, отколкото през последните няколко часа. Еманюел натискаше с всички сили, дори се уплаши да не убие херцогинята, но знаеше, че друг начин няма. Уилям също натискаше и избутваше, като се опитваше да подхване бебето и да го изтегли, преди да загубят както него, така и майката.

— Излиза ли? — попита Еманюел и той кимна с глава. Сара отвори очи, изглежда съзнаваше, че са край нея, но това трая само миг, после отново потъна в морето от болка.

— Хайде, скъпа. Напъни се отново. Опитай да ни помогнеш този път — каза ѝ той тихичко, като се бореше със сълзите си при всеки неин вик. Еманюел отпрати безмълвна молитва и бавно... много бавно... главата на бебето се измъкна навън и то нададе дълъг писък. Сара се размърда, когато го чу, и се огледа, сякаш не разбираше какво става.

— Какво беше това? — с отпаднал глас попита тя, като впери очи в Уилям.

— Нашето бебе. — Сълзи се стичаха по бузите му, а Сара изпадна в паника, като усети, че болките започват отново и тя трябва отново да се напъва. Оставаше им да освободят рамената, но този път Уилям помагаше. Майката и бебето плачеха, а потта на бащата се смесваше със сълзите му. Сара просто не беше в състояние да им помага повече. Беше останала без сили, а бебето беше прекалено едро. Докторът от Шомон излезе прав. Тя изобщо не трябваше да се опитва да роди това дете по нормален път, ала сега вече беше късно. Беше почти родено и трябваше най-после да го освободят от майка му.

— Сара! Давай отново! — крещеше ѝ Уилям, а Еманюел натискаше толкова силно корема ѝ, че сякаш щеше да го пробие. Бебето отново напредна и Уилям успя да измъкне едната му ръчичка,

другата обаче не излизаше. Тогава той си спомни как преди години беше израздал кученца. С едно от тях се случи нещо подобно, майката ужасно страдаше, но той беше успял да ги спаси. Онова кученце беше необикновено едро, точно както неговото бебе.

Затова този път, когато болката започна, той вкара едната си ръка и се помъчи лекичко да обърне бебето под друг ъгъл. Сара подскочи от болка и понечи да се бори с него, за да го отблъсне.

— Дръж я да не става! — каза той на момичето. — Не бива да мърда! Или ще убие бебето. — Еманюел я държеше здраво, а Уилям отново притисна краката ѝ надолу и продължи да се опитва да освободи бебето. Изведнъж със странен звук и другата ръка изскочи навън. Само след миг Уилям измъкна цялото бебе. Беше момче — красиво и огромно.

Уилям го вдигна високо срещу утринното слънце, за да го огледа в цялата му красота, и чак тогава разбра какво е искала да каже майка му, като говореше за чудо. Това дете бе наистина чудесно.

После внимателно отрязва пъпната връв и подаде бебето на Еманюел. Взе мокра кърпа, избърса лицето на Сара и започна да попива кръвта.

Сега вече Еманюел знаеше какво трябва да се прави. Тя нежно постави бебето в малкото гнездо от одеяла на пода и се върна, за да покаже на Уилям.

— Трябва много силно да я натиснем под стомаха, ето така... за да спре да кърви. Чувала съм мама да казва това за жени, които са родили не едно и две деца. — И тя започна да я натиска под стомаха, дори още по-силно от преди, и да мачка корема ѝ като тесто, а Сара стенеше и ги молеше да спрат. Момичето се оказа право. Кървенето намаля и постепенно почти спря, като се изключи онова, което си беше нормално.

Наближаваше пладне и Уилям не можеше да повярва, че са минали дванадесет часа, докато се роди синът им. Дванадесет часа, през които животът на Сара и на бебето висяха на косъм. Тя беше все още мъртвешки бледа, но устните ѝ вече не бяха сини и той ѝ поднесе бебето да го види. Тя се усмихна, ала никакви сили не ѝ бяха останали, за да го поеме. Погледна Уилям с благодарност, инстинктивно разбирайки, че той ги беше спасил.

— Благодаря ти — прошепна Сара, а по бузите ѝ се стичаха сълзи.

Той се наведе да я целуне, след което подаде бебето на Еманюел, която го отнесе долу, за да го изкъпе и да го върне на майка му чисто. Уилям изми Сара, доколкото можа, смени чаршафите, подложи ѝ чисти кърпи и я уви с одеяла. Тя беше прекалено слаба, за да се движи сама, ала погледът ѝ бе изпълнен с благодарност. Най-последно отпусна глава на възглавницата и се унесе. За Уилям това беше най-ужасното нещо, което някога беше преживявал, но и най-прекрасното. Усещаше се смазан от собствените си чувства. Когато слезе долу да ѝ направи чаша чай, към който прибави голяма доза бренди, не можа да се сдържи и отпи солидна глътка.

— Много красиво момченце — каза му Еманюел. — И тежи цели пет килограма — съобщи тя смаяно, което всъщност обясняваше всичките страдания на Сара.

— Благодаря ти — погледна я той с признателност. — Без твоята помощ нямаше да мога да ги спася. — Еманюел само се усмихна и двамата се качиха отново при Сара. Тя отпи глътка от чая и се усмихна на бебето. Всичко я болеше, чувствуваше се напълно изтощена, но знаеше, че брeндитo ще я поободри. Въпреки че беше толкова отпаднала, мисълта за бебето я изпълваше с трепет.

Уилям ѝ каза, че тежи пет килограма, и поиска да ѝ се извини за всичко, което я беше накарал да изстрада и преживее, но така и не успя. Беше потънала в дълбок сън още щом главата ѝ бе докоснала възглавницата. Спа така в продължени на часове, а той остана кротко да бди над съня ѝ на един стол край леглото. Когато привечер се събуди, бе повъзвърнала вида си и помоли Уилям да я отведе до банята. Той беше направо възхитен от женската ѝ издръжливост.

— Ужасно се уплаших за теб — призна ѝ. — Нямах никаква представа, че бебето ще бъде толкова голямо. Пет килограма — та то е направо великан.

— Докторът смяташе, че това е твърде вероятно — каза му тя, но така и не спомена, че не бе поискала цезарово сечение от страх, че няма да има повече деца. Знаеше, че ако Уилям дори само за миг бе заподозрял такова нещо, тутакси щеше да я върне обратно в Лондон. Радваше се, че не беше споделила с него. Радваше се, че се бе проявила като смела, макар и малко неразумна жена. При това положение щеше

да има още деца, а и вече имаше един прекрасен син. Бяха решили да го кръстят Филип Едуард, на дядото на Уилям и на нейния баща. Когато го пое за първи път, тя си помисли, че никога не е виждала похубаво дете от собствения си син.

Еманюел си тръгна по здрач и докато я изпращаше на вратата, Уилям забеляза някои от работниците да му махат отдалече. Той им махна и се усмихна в отговор, като си мислеше, че го поздравяват за бебето, ала когато се позагледа разбра, че му викат нещо. Отначало не можа да схване какво, но после дочу една дума, която смрази кръвта му. И веднага хукна към тях.

— *C'est la guerre, Monsieur le Duc... C'est la guerre...*^[2] — Съобщаваха му, че войната е започнала Великобритания и Франция бяха обявили война на Германия този следобед... Току-що му се роди бебе, жена му едва не умря, а той трябва да ги напусне. Остана дълго, заслушан в приказките на хората, съзнавайки ясно, че се налага час по-скоро да замине за Англия. Трябваше незабавно да изпрати телеграма, стига да имаше такава възможност. Ами какво щеше да каже на Сара? Нищо засега. Прекалено изтощена бе за такава вест. Но твърде скоро щеше да се наложи да я чуе. Той в никакъв случай не можеше да остане за дълго тук.

Докато тичаше обратно към стаята, за да провери как са тя и спящото бебе, по бузите му потекоха сълзи. Беше толкова несправедливо... Защо точно сега?

Сара го погледна така, сякаш знаеше, сякаш усещаше нещо.

— Каква беше тази врява навън? — попита с отпаднал глас.

— Някои от работниците дойдоха да те поздравят с раждането на това толкова красиво бебе.

— Колко мило — усмихна се тя и пак задряма.

Той полегна до нея и продължи да я наблюдава, изпълнен със страх от бъдещето.

[1] Официалната резиденция на министър-председателя на Великобритания в Лондон. — Б.пр. ↑

[2] Война, господин херцог... Война... (фр.). — Б.пр. ↑

Следващият ден настъпи слънчев и топъл. Бебето ги събуди малко след разсъмване, беше огладняло и заплака. Уилям отиде да го донесе, намести го до едната гърда на Сара и остана да ги съзерцава. То сякаш знаеше съвсем точно какво трябва да прави, а майка му го гледаше с нежна усмивка. Сара все още трудно се движеше, но беше много по-добре от предишната вечер и както кърмеше, изведнъж се сети за снощния шум и странното изражение върху лицето на Уилям. Разбираше, че нещо се е случило, макар че той нищо не й беше казал.

— Та какъв беше онзи шум снощи? — меко попита тя, докато бебето лакомо сучеше, а Уилям се чудеше дали не е прекалено рано, за да й каже истината. Съзнаваше обаче, че е длъжен да го направи. Предишната вечер се беше свързал с херцог Уиндзор в Париж и двамата бяха решили, че трябва да се върнат в Англия възможно най-бързо. Уолис, разбира се, щеше да пътува със съпруга си, но на Уилям му беше ясно, че в никакъв случай не бива да подлага Сара на подобно изпитание толкова скоро. Вероятно това щеше да е невъзможно поне още няколко седмици, а може би и месеци. Всичко зависеше от това, колко бързо щеше да се възстанови, което едва ли би могло да се предвиди. А междувременно Уилям трябваше на всяка цена да се върне в Лондон и да се яви във Военното министерство. Във Франция тя щеше да е на сигурно място, но му беше неприятна мисълта да я остави сама. Докато го наблюдаваше, Сара видя цялата душевна борба, изписана на лицето му. За Уилям това бяха два страдалчески дни.

— Какво има? — попита тя и протегна ръка да го докосне.

— Във война сме — тъжно й отговори той. Повече не можеше да крие. Само се молеше да е достатъчно закрепнала, за да приеме новината и всички последици от нея. — Англия и Франция срещу Германия. Станало е вчера, докато бяхме заети с раждането на Филип. — А както и двамата много добре знаеха, това се беше оказало сериозна работа и по тази причина се бяха откъснали от света. Но сега нямаше никаква възможност за бягство от истината.

Сълзи се появиха в очите ѝ в момента, в който чу вестта. Погледна Уилям уплашено.

— Какво означава това за теб? Скоро ли тръгваш?

— Налага се — печално кимна той, покрусен от това, че трябва да я остави точно сега, но просто нямаше как. — Днес ще се опитам да изпратя телеграма, че ще се явя след няколко дни. Не ми се иска да тръгвам, преди да си закрепнала поне малко. — И нежно я погали по ръката при спомена за страданията, които бе преживяла. Като ги гледаше двамата, имаше чувството, че е станало двойно чудо, и мисълта да ги остави му беше непоносима. — Преди да замина ще помоля Еманюел да дойде да живее тук. Тя е добро момиче. — Със сигурност го беше доказала, дори повече от необходимото, с помощта си при раждането на бебето.

Тази сутрин, малко след девет, Еманюел се появи отново. Изглеждаше безукорно чиста в синята си рокля и прясно колосаната престилка. Червеникавокестенявата ѝ коса беше спретнато прибрана в тежка плитка, падаща по гърба ѝ, пристегната със синя панделка. Беше на седемнадесет години, а брат ѝ на дванадесет. Целият си живот бяха прекарвали в Ла Марол. Родителите ѝ бяха скромни, трудолюбиви и интелигентни хора и децата им приличаха на тях.

Тя остана при Сара, а Уилям отиде до пощата да прати телеграма до Военното министерство. Малко след като той се прибра в замъка, дойде Анри, братът на Еманюел.

— Телефонът ви е повреден, господин херцог — съобщи той. После обясни, че херцог Уиндзор се е обаждал и е оставил съобщение в хотела. На следващата сутрин в Хавър щял да пристигне кралският кораб „Кели“, за да ги вземе. Уилям трябвало незабавно да тръгне за Париж.

Момчето беше останало без дъх от бързане. Уилям му поблагодари, даде му десет франка и се качи при Сара.

— Току-що получих съобщение от Дейвид — започна той неопределено, като обикаляше из стаята, сякаш да разгледа добре всяко нещо и да го запечата в паметта си. — Той... ъъ... Бърти ни изпраща кораб утре сутринта.

— Тук? — погледна го Сара объркано. Докато той бе ходил до пощата, тя беше поспала.

— Малко трудно — усмихна ѝ се Уилям и седна до нея на леглото. Ла Марол, където се намираха, беше на двеста и четиридесет километра от океана. — В Хавър. Искан да се срещнем утре сутринта в осем часа в Париж. Предполагам, че Уолис ще пътува с нас. — След тези думи погледна жена си с мрачна тревога. — Ти едва ли имаш достатъчно сили да ни придружиш, а? — Знаеше, че няма, но трябваше поне да я попита, за собствено успокоение. Ясно му беше, че ако се опита да стане на крака толкова скоро, отново ще започне да кърви. И без това беше загубила много кръв при раждането. Все още беше твърде бледа и изтощена. Трябваше ѝ поне един месец, за да се възстанови дотолкова, че да може да се движи сама, камо ли сега да тръгне за Париж с кола или за Англия с кораб. Тя поклати глава в отговор. — Не ми се ще да те оставям тук сама.

— Франция е наш съюзник. Нищо лошо няма да ми се случи — нежно му се усмихна Сара. Не ѝ се искаше той да заминава, но иначе нямаше нищо против оставането си тук. Сега вече това беше техният дом. — Ще се справим. А ти ще можеш ли да се върнеш скоро?

— Не зная. Ще ти изпратя съобщение при първа възможност. Трябва да се явя във Военното министерство в Лондон и да видя каква задача ще ми възложат. Ще се опитам да си дойда колкото се може по-скоро. А когато ти се почувствуващ достатъчно добре, ще се върнеш у дома — каза ѝ той почти сурово.

— Тук е у дома — прошепна тя, като го гледаше в очите. — Не искам да идвам. Тук Филип и аз ще бъдем на сигурно място.

— Зная. Но бих се чувствувал по-спокоен, ако и двамата сте в Уитфийлд.

Тази възможност я разстрои. Майка му ѝ допаднаше, а и Уитфийлд беше много хубав, но замъкът Мъоз бе вече техният дом. Бяха положили толкова усилия, за да го направят такъв, какъвто бе в момента, и тя нямаше желание да го напуска. Все още им предстоеше много работа по него и когато се почувствуваше по-силна, би могла да свърши част от нея, докато го чака да си дойде от Англия.

— Ще видим — каза той уклончиво и отиде да си стегне багажа за пътуването на следващата сутрин.

Никой от двамата не можа да заспи тази нощ, дори детето плака повече от обикновено. Млякото ѝ все още не беше достатъчно за това огромно бебе и тя беше изнервена и притеснена. Усети Уилям да става

в пет часа, а той си мислеше, че най-после е заспала. Докато го наблюдаваше в полумрака на стаята, тихо промълви:

— Не искам да тръгваш.

Той се наведе над нея и я погали по лицето и ръката, изпълнен със същото желание.

— И аз не искам да тръгвам. Да се надяваме, че всичко ще свърши бързо и ще можем да се върнем към нормален живот. — Сара му кимна с надеждата, че е прав, като се мъчеше да не мисли за нещастните хорица в Полша.

Половин час по-късно, вече избръснат и облечен, Уилям се изправи до леглото, но този път тя се надигна да стане. В първия миг ѝ се зави свят и той я прихвана със силните си ръце.

— Не бива да слизаш долу, на връщане можеш да паднеш по стълбите. — Все още беше твърде изтощена и имаше опасност да загуби равновесие и да си удари главата. Но Сара сама усещаше колко е отмаляла и че няма сили дори да опита да го изпрати до вратата.

— Обичам те... Моля те, пази, се... Уилям, бъди внимателен... Обичам те... — Проблеснаха сълзи и в нейните, и в неговите очи, макар че той се усмихваше, докато ѝ помагаше отново да си легне.

— Обещавам... ти също бъди внимателна и... се грижи добре за лорд Филип.

Тя с усмивка погледна сина си. Такова красиво малко момченце. С големи сини очи и руси къдрици и Уилям твърдеше, че е точно копие на баща му, какъвто го знаеше от детските му снимки.

Той я целуна силно, после я зави добре, отново я целуна и погали меката коприна, която се стелеше по раменете ѝ.

— Оправяй се бързо... Аз ще се върна скоро... Обичам те... много. — И за пореден път благодари на бога, че беше оживяла. След това бързо прекоси стаята и ѝ хвърли последен поглед от вратата. — Обичам те — промълви нежно, тя се разрида и той излезе.

— Обичам те... — проплака Сара след него, докато стъпките му отекваха по стълбите. — Уилям! Обичам те!

— И аз те обичам!

Думите му достигнаха до нея като ехо, веднага след това тя чу да се хлопва тежката входна врата и само след миг забръмча двигателят на колата му. Успя да се надигне точно колкото да види как колата изчезва зад завоя по алеята към изхода. Сълзите ѝ се стичаха по бузите

и капеха върху нощницата. Отпусна се пак на леглото, като ридаше и мислеше за Уилям. Но след известно време Филип я подсети, че е гладен, а и Еманюел се появи отново. Този път идваше, за да остане. Щеше да живее при тях, за да помага на госпожа херцогинята в грижите за Филип. Това беше прекрасна възможност за нея, тя вече беше изпълнена с възхищение към Сара, а колкото до бебето, за чието раждане помогна — беше направо луда по него. Но Еманюел никога не си позволяваше фамилиарно поведение. Държеше се изключително възпитано за възрастта си и щеше да се окаже предана помощница на Сара.

След заминаването на Уилям дните започнаха да се струват на Сара безкрайни. Трябваше да минат седмици, преди да поукрепне. В началото на октомври, когато Филип навърши един месец, ѝ се обади херцогиня Уиндзор, за да ѝ каже, че са се върнали в Париж. Точно преди да отпътуват от Лондон, се видели с Уилям и той изглеждал добре. Зачислен бил към RAF^[1] и разквартируван на север от Лондон.

Херцог Уиндзор бил изпратен обратно в Париж като генерал-майор във военната мисия към френското командване. На практика това означаваше, че непрекъснато ще приемат гости, което напълно ги удовлетворяваше. Отново поздрави Сара с раждането на сина ѝ и я покани да ги посети в Париж, когато се почувствува достатъчно здрава. Уилям им разказал колко тежко било раждането и Уолис я предупреди да не се преуморява.

Но Сара вече се движеше из къщата, започваше да следи за работата и да прави някои дребни поправки. Беше наела жена да ѝ помага при чистенето, а Еманюел се занимаваше с бебето. То ѝ се струваше огромно, а и беше наддало почти с килограм за четири седмици. Беше много едро.

Братът на Еманюел, Анри, помагаше на Сара, като изпълняваше някои поръчки. Иначе огромната част от мъжете и младежите, наети на работа в замъка, бяха напуснали, за да отидат в армията. Не беше останал почти никой, с изключение на няколко доста възрастни мъже или твърде млади момчета. Дори шестнадесет и седемнадесетгодишните бяха успели чрез лъжа да влязат в армията. Изведнъж французите се бяха превърнали в нация от жени и деца.

По това време Сара на няколко пъти беше получавала вести от Уилям. Писмата му стигаха до нея, а веднъж дори ѝ се обади по

телефона. Казваше ѝ, че още нищо особено не се е случило и че се надява да си дойде за малко през ноември. — Беше се свързала и с родителите си. Те отчаяно я молеха да се прибере с бебето при тях. Малко след обявяването на войната корабът „Аквитания“ стигна невредим до Ню Йорк, независимо от страховете на всички, ала тогава Сара все още беше прекалено слаба за пътуване, затова те дори не ѝ го предложиха. След това още три кораба прекосиха безпрепятствено океана — „Манхатън“, „Вашингтон“ и „Президент Рузвелт“, връщайки американците в сигурното убежище на родината им. Както убеждаваше Уилям, че е на безопасно място в замъка, така Сара се опитваше да успокои и родителите си, ала без особен успех.

Те бяха ужасени, че е останала във Франция в тези смутни времена, но тя намираще страховете им абсурдни. Обстановката около замъка Мьоз беше дори по-спокойна от преди, пък и в цялата област положението беше нормално.

До ноември се бе възстановила напълно. Излизаше на дълги разходки и често взимаше и Филип със себе си. Работеше в градината, както и върху любимите си дървени орнаменти. Понякога се занимаваше и с по-тежка работа в конюшните — винаги когато Анри имаше възможност да ѝ помогне. Родителите му бяха загубили всичките си работници в хотела, така че той трябваше да помага и там. Беше много приятно момче, винаги готово да откликне. Също като сестра си и той обожаваше замъка. Сара повече не се нуждаеше от помощта на Еманюел през нощта, затова тя се премести да живее в къщичката на пазача и рано сутрин идваше в замъка.

Един следобед, в края на ноември, Сара се прибираше от гората и пееше на Филип, когато носеше привързан до гърдите си в специална раничка, измайсторена от Еманюел. Той беше почти заспал, когато стигнаха централния вход. Сара пристъпи вътре с въздишка и изведнъж изкрещя. Пред нея стоеше Уилям във военна униформа, по-красив от всякога. Хвърли се в прегръдките му, а той я притисна до себе си, като гледаше да не смачка бебето. Тя бързо отвърза ремъците и нежно го положи на земята. Филип се беше стреснал от вика ѝ и се разплака, но в момента Сара не можеше да мисли за друго, освен за Уилям, който я стискаше в прегръдките си.

— Толкова ми липсваше... — Думите ѝ заглъхнаха в гърдите му, а той я притисна толкова силно, че почти я заболя.

— И ти ми липсваше. — Отдръпна се от нея, за да я огледа. — Отново изглеждаш чудесно. — По-слаба, но силна, здрава, в добра форма. Колко си красива! — каза той, като я гледаше така, сякаш ще я глътне. Сара се засмя и пак го целуна.

Еманюел ги чу да разговарят. Беше се видяла с херцога при пристигането му и сега дойде да вземе бебето. Скоро Филип трябваше да суче, ала тя поне за малко искаше да ги освободи от него, та Сара да остане насаме със съпруга си. Двамата се качиха горе, хванати за ръце, като бърбеха и се смееха. Тя го затрупа с въпроси — къде е бил и къде ще го изпратят след тренировъчните полети. Уилям каза, че и преди е бил в RAF, сега само преминал кратък курс върху по-модерната бойна техника. Много внимаваше да не се изтърве за това, което вече знаеше, а именно, че ще го зачислят към изстребителната авиация и ще лети с бомбардировач „Бланхайм“. Не искаше да я тревожи и ѝ представи нещата в много по-розова светлина. Но подчерта колко сериозно гледат на войната хората в Англия.

— Тук също гледат сериозно на нея — каза тя. — Никой не остана, с изключение на Анри, приятелите му и няколко старци, които са прекалено грохнали, за каквато и да е работа. Всичко върша сама с помощта на Еманюел и Анри. Вече почти привършвам конюшната. Само почакай да видиш и ще се увериш сам! — Той беше решил да я разделят на две — едното помещение за конете, които щяха да купят или докарат от Англия, а в другото да обзаведат малки стаички, за конярите и помощниците, които щяха да наемат за временна работа. Проектът му беше идеален, по този начин имаше достатъчно място за около четиридесет-петдесет човека и поне за толкова коне.

— Звучи така, сякаш тук нямаш никаква нужда от мен — направи се на обиден той. — Може би трябваше да си остана в Англия.

— Само да си посмял! — Тя се надигна на пръсти да го целуне отново, докато влизаха в спалнята. Уилям я завъртя във въздуха и я целуна горещо, за да ѝ покаже колко много му беше липсвала.

След това заключи вратата и я погледна с обожание. Сара започна да разкопчава сакото на униформата му, а той ѝ свали грубия пуловер. Беше един от неговите и той го захвърли в средата на стаята, вперил поглед в тежките ѝ гърди и възвърналия крехкостта си ханш. Трудно беше човек да повярва, че въобще е раждала.

— Сара, толкова си красива... — Беше останал без думи и с мъка се въздържаше. Никога не беше я желал толкова силно, дори в първата им брачна нощ. Едва успяха да стигнат до леглото, а като легнаха един до друг, телата им се преплетоха начаса и желанието им експлодира почти мигновено, когато се отдадоха на страстта.

— Страшно ми липсваше... — призна тя. Беше толкова самотна без него.

— Но не и наполовина, колкото ти на мен — почти я прекъсна той.

— Колко време можеш да останеш?

Уилям се поколеба. Сега му се струваше толкова малко, а в началото му се видя като дар божи.

— Три дни. Не е много, но трябва да се задоволим с това. Надявам се отново да си дойда към Коледа. — След цял месец! Ако не друго, Сара поне имаше какво да чака, когато той си тръгнеше. Но точно сега мисълта за заминаването му ѝ беше непоносима.

Дълго лежаха прегърнати, преда да чуят, че Еманюел е дошла с бебето и се суети пред стаята им. Сара си сложи пенъора и излезе да го вземе. Когато го внесе, Филип шумно си искаше вечерята. Уилям с усмивка го гледаше как лакомо суче, чак давейки се с млякото и издавайки най-различни смешни звуци.

— Маниерите му на масата са отблъскващи, не мислиш ли? — захили ѝ се Уилям.

— Ще трябва да поработим по въпроса — отговори Сара, като го премести на другата си гърда. — Той е едно ужасно малко прасе, което непрекъснато иска да яде.

— Струва ми се, че успява да го постигне. Изглежда ми три пъти по-голям от преди, а още тогава ми се виждаше огромен.

— Както и на мен — отвърна Сара обезсърчено и тогава му хрумна нещо, за което не се беше сетил дотогава.

— Искаш ли да те пазя?

Тя поклати глава и се усмихна. Искаше ѝ се да имат още много бебета.

— Разбира се, че не. Но мисля, че няма за какво да се притесняваме точно сега. Едва ли ще забременея, докато кърмя.

— В такъв случай ще можем да се позабавляваме — пошегува се той.

Следващите три дни прекараха както медения си месец — почти през цялото време в леглото. В паузите Сара успя да го разведе из имението, за да му покаже какво беше свършила през отсъствието му. Беше се погрижила за доста неща, а конюшният направо го изуми.

— Ти си просто невероятна! — похвали я той. — Аз самият не бих могъл да свърша всичко това, особено без ничия помощ. Чудя се как си се справила. — Много нощи бе прекарала тук, до късно след полунощ бе чукала пирони и рязала дъски, с малкия Филип, спящ до нея в люлката.

— Нямахме какво друго да правя — усмихна се тя. — Когато тебе те няма, не ми остават много неща за правене.

Уилям погледна сина си с усмивка.

— Ще видиш, когато започне да припка насам-натам. Имам предчувствието, че ще ти отвори доста работа.

— Ами ти? — тъжно го попита тя на връщане към замъка. Трите им дни бяха отлетели и той заминаваше на другата сутрин. — Кога пак ще си дойдеш у дома? Какво е положението в големия лош свят?

— Лошо. — Той ѝ разказа онова, което се знаеше, може би само част от истината, за събитията в Полша. За гетото, погромите, планините от трупове, включително и на деца, за хората, които храбро се бяха борили и бяха загубили. Сара се разплака. От Германия също се носеха слухове, които бяха доста тревожни. Страхуваха се, че има вероятност Хитлер да нападне Холандия, макар все още нищо да не предприемаше. Опитваха се по всякакъв начин да обуздаят действията му, ала това не беше никак лесно. — Ще ми се да мисля, че всичко ще свърши бързо, но просто не знам. Ако успеем по-сериозно да сплашим тази хищна гадина, може би ще го накараме да си прибере ноктите. Но той изглежда доста нагъл.

— Не искам нещо да ти се случи — разтревожи се тя.

— Нищо няма да ми се случи, скъпа, иначе враговете ни ще изпаднат в много неудобно положение. Повярвай ми, във Военното министерство добре ще ме пазят. Та нали хората добиват смелост, когато видят такива като мен да облекат униформа и да се включат в същата игра, в която са и те самите. — Беше на тридесет и седем години и едва ли биха го изпратили на фронта, поне на този етап от развитието на събитията.

— Надявам се, че си прав.

— Разбира се, че съм прав. Ще си дойда пак за Коледа. — Идеята ѝ да си остане във Франция беше започнала да му харесва. В Англия нещата бяха много по-тревожни и напрегнати. Тук всичко изглеждаше сравнително по-спокойно, почти като в мирно време, с изключение на това, че никъде не се виждаха мъже или поне млади мъже, а само деца.

Последната вечер си легнаха да спят заедно. По едно време Сара заспа и Уилям трябваше да я буди, когато бебето заплака. Беше потънала в дълбок, щастлив сън. След като го накърми, те се любиха отново. Уилям трябваше да положи големи усилия, за да стане от леглото.

— Скоро ще се върна, любов моя — обеща той на тръгване и този път нещата не ѝ се видяха толкова отчайващи. Мъжът ѝ беше добре, на сигурно място, не го заплашваше реална опасност.

Верен на думата си, той се върна само след месец, два дни преди Коледа. Прекараха празника в тиха семейна обстановка само двамата и тогава Уилям установи нещо, макар че не успя веднага да се досети за евентуалната причина.

— Напълняла си — подхвърли той. Тя се зачуди дали това беше комплимент или обвинение. Беше сложила по някой и друг килограм на ханша и кръста, гърдите ѝ също бяха понаедрели. Беше отсъствувал само месец, а тялото ѝ беше някак променено, което го изненада. — Възможно ли е пак да си бременна?

— Не зная — неопределено отговори Сара. На два-три пъти сама си беше задавала същия въпрос. От време на време чувствуваше леко неразположение и почти непрекъснато ѝ се спеше. — Не вярвам.

— Аз пък вярвам — засмя се той и почти веднага се разтревожи. Не му харесваше мисълта да я остави сама, особено ако е бременна. През нощта ѝ спомена за това и я попита дали не би искала да се премести в Уитфийлд.

— Но това е глупост, Уилям. Дори не сме сигурни дали съм бременна. — Не ѝ се искаше да напуска Франция, независимо от състоянието си. Искаше да остане в техния замък и да продължи да работи по него до пълното му възстановяване, както и да отгледа детето им именно тук.

— Ти също подозираш, че си бременна, нали?

— Мисля, че е възможно.

— Ах ти, лошо момиче! — Но този факт силно го развълнува и след като се любиха, ѝ поднесе единствения подарък, който беше успял да намери — красива гривна със смарагди от майка му. Беше изработена от едри, релефни камъни, оградени със старинни диаманти. Преди години тази гривна била предложена на „Гарадс“ от някакъв махараджа. Не беше бижу, което да се носи всеки ден, но след завръщането на Уилям, когато започнат да излизат в обществото, щеше да бъде чудесен накит. — Нали не те разочаровам с това, че нямам нищо друго за теб? — Чувствуваше се виновен, че не ѝ беше донесъл още нещо, но просто не бе имал никаква възможност.

Буквално беше грабнал гривната от сейфа в Уитфийлд при последното си посещение там, разбира се, с благословията на майка си.

— Разочарована съм — подразни го тя. — Това, от което истински се нуждая сега, е комплект водопроводни инструменти. От известно време се опитвам да се справя с ужасните тоалетни, които започнахме да инсталираме миналото лято.

— Обичам те.

Сара му подари една много красива картина, която бе открила забутана в пристройката, и един старинен, добре запазен часовник, който много обичаше и който беше принадлежал на баща ѝ. Беше го донесла в Европа със себе си, като спомен от него, а сега бе решила да го подари на Уилям. Изглежда, и той много го хареса.

Херцог и херцогиня Уиндзор посрещнаха Коледа в Париж, заети с различни обществени прояви, докато херцозите Уитфийлд работиха рамо до рамо да укрепят гредите в плевнята и да почистят конюшните.

— Чудесен начин за прекарване на коледните празници, скъпа — отбеляза Уилям, както стояха един до друг с чук и лопата в ръце, покрити с мръсотия и изсъхнала тор.

— Така е — съгласи се тя с хлапашка усмивка. — Но само си представи какво страхотно място ще стане, когато го завършим. — Той се беше отказал да я уговаря да отиде в Уитфийлд. Много силно се беше привързала към това имение, тук се чувствуваше у дома си.

Уилям трябваше да замине на тридесет и първи декември и Сара посрещна Нова година сама в общото им легло, прегърнала бебето. Пожела си това да бъде една по-спокойна година и мъжете скоро да се

приберат по домовете си. Приспивайки сина си, тя му изтананика една популярна шотландска песен за добрите стари времена.

През януари вече беше сигурна, че е бременна. Успя да изнамери един много възрастен лекар в Шамбор, който го потвърди. Каза ѝ, че разпространеното бабешко твърдение, че жената не може да забременее, докато кърми, не важи във всички случаи. Сара обаче беше много щастлива. Братчето или сестричето на Филип трябваше да се появи на бял свят през август. Еманюел продължаваше да ѝ помага и новината за бебето силно я развълнува. Обеща да направи всичко, което зависи от нея, за да помага на херцогинята и за новото бебе. Но Сара се надяваше, че по това време Уилям вече ще си бъде у дома. Не се страхуваше, напротив, беше много доволна. Писа на мъжа си, за да му съобщи новината, и Уилям ѝ отговори, че трябва много да се пази, а той ще направи всичко възможно да се върне час по-скоро, ала вместо това го изпратиха в Уатън в Норфолк с 82-ра бомбардировъчна ескадрила, след което ѝ писа, че няма шанс да се прибере поне още няколко месеца. Помоли я да замине за Париж, където би могла да разчита на подслон и помощ от херцог и херцогиня Уиндзор. Настояваше в никакъв случай да не ражда бебето в замъка, особено ако той не си е у дома, макар силно да се надяваше на обратното.

През март получи писмо от сестра си Джейн, която беше родила още едно момиченце. Бяха го кръстили Хелън. Но сега Сара се чувствуваше някак отчуждена от близките си — сякаш те вече не представляваха такава интимна част от живота ѝ, както преди. Старателно следеше новините около тях, но писмата идваха с голямо закъснение, а и в тях все по-често се споменаваха напълно непознати за нея имена. През изминатата година и половина бе живяла съвсем откъсната от тях. Струваше ѝ се, че ги дели страшно голямо разстояние. Беше абсолютно погълната от своя собствен живот и от сина си, от реконструкцията на замъка и събитията в Европа.

Следеше всяко радиопредаване, което можеше да хване, четеше вестници, интересуваеше се дори от слуховете. Ала новините не бяха добри, нито пък обнадеждаващи. Само в писмата си Уилям продължаваше да обещава да се прибере скоро. За известно време през пролетта на 1940-та Хитлер сякаш се укроти и Уилям и приятелите му започнаха да се питат дали пък няма да отстъпи. В Щатите вече

наричаха войната бутафорна, но за страните, окупирани от Хитлер, тя беше жестока реалност.

В края на април херцог и херцогиня Уиндзор я поканиха на официална вечеря в Париж, ала тя не отиде. Не ѝ се искаше да оставя Филип в замъка сам с Еманюел, макар че имаше пълно доверие в момичето. Освен това беше вече в петия месец, пък и не смяташе, че е уместно да ходи без Уилям. И затова им изпрати вежлив отказ. В началото на май сериозно настина и беше на легло, когато на петнадесети Хитлер нападна Холандия и Белгия. Еманюел се втурна в стаята да ѝ съобщи вестта. Хитлер отново започваше да настъпва. Сара влезе в кухнята, за да чуе радиото и да се опита да хване и някоя чужда станция.

Цял следобед слуша новините и на следващия ден се опита да се свърже с Уолис и Дейвид, но прислугата я информира, не те са заминали за Биариц още предния ден. Херцогът завел херцогинята на юг от съображения за сигурността ѝ.

Сара се върна в леглото, а след седмица получи пристъп на остър бронхит. После бебето се зарази от нея и тя се оказа толкова заета с него, че така и не разбра какво се крие във вестта за евакуацията на Дюнкерк. Какво се беше случило? Как така са били отблъснати?

Когато Италия влезе във войната срещу Англия и Франция, Сара започна да се паникьосва. Новините бяха ужасяващи, но никой не знаеше какво да прави или къде да отиде. Тя беше сигурна, че никога няма да се предадат на германците, ала какво щеше да стане, ако страната бъде бомбардирана? Знаеше, че Уилям и родителите ѝ са обезумели от тревога за нея, но нямаше никакъв начин да се свърже с тях. Връзките им със света бяха прекъснати. Не беше успяла да се обади нито в Англия, нито в Щатите, телефонните линии бяха претоварени. И така, вестта на четиринадесети юни завари нея, а и цяла Франция в нямо вцепенение. Правителството беше обявило Париж за открит град. Буквално казано, това означаваше, че предават града в ръцете на германците. И наистина още преди настъпването на нощта те влязоха в Париж с боен марш. Франция се беше предала. Докато слушаше всичко това, Сара просто не вярваше на ушите си. Седеше, вперила невиждащи очи в Еманюел.

Когато чу новината, младото момиче се разплака.

— Ils vont nous tuer...^[2] — занарежда тя. — Ще ни убият. Всички ще загинем.

— Не ставай глупава — скара ѝ се Сара, като се опитваше да изглежда строга, молейки се момичето да не забележи треперенето на ръцете ѝ. — Нищо няма да ни направят. Ние сме само жени. А и твърде вероятно е да не стигнат дотук. Еманюел, бъди разумна... успокой се... — Но сама не вярваше на думите си. Уилям излезе прав. Трябваше да напусне Франция, ала сега бе много късно. Толкова беше заета с грижите около Филип, че не забеляза предупредителните сигнали, а вече едва ли можеше да отпътува на юг, както бяха постъпили херцог и херцогиня Уиндзор. Не би могла да стигне далеч с бебе на ръце, пък и беше бременна в седмия месец.

— Какво ще правим, госпожо? — попита Еманюел. Чувствуваше се длъжна да я закриля. Беше го обещала на Уилям.

— Абсолютно нищо — тихо отговори Сара. — Ако дойдат тук, нямаме какво да крием от тях, нито какво да им дадем. Единственото, което имаме, е това, което сме отгледали в градината. Нямаме сребро, нито скъпоценности. — Изведнъж се сети за смарагдовата гривна, коледния ѝ подарък, и за другите бижута, които беше донесла със себе си — като годежния пръстен и подаръците от Уилям за първата им Коледа в Париж. Би могла да ги скрие някъде, не са толкова много, пък ако се наложи, ще ги даде, за да спасят живота си. — Нямаме нищо, което може да ги заинтересува, Еманюел. Тук сме две сами жени и едно бебе. — Въпреки това, когато си легна тази нощ, взе един от пистолетите на Уилям и го мушна под възглавницата си, а леглото на бебето премести в своята стая. Скри бижутата под една дъска в детската стая, след което почти професионално я закова и внимателно я покри с персийското килимче.

Нищо не се случи през следващите няколко дни. Тъкмо бе решила, че все още са на сигурно място, когато видя колона от джипове да се задава по централната алея. Само след миг цяла глутница германски войници скочиха от колите и се втурнаха към нея. Двама от тях насочиха пушки и ѝ направиха знак да вдигне ръце, но тя нямаше как да го направи, тъй като държеше Филип. Знаеше, че в този момент Еманюел раздига масата, и мълком се помоли момичето да не се паникьоса, когато ги види.

Изкрещяха ѝ да се отмести и тя послушно застана там, където ѝ посочиха, като се мъчеше външно да запази спокойствие, макар да стискаше Филип с треперещи ръце. Запита ги на английски:

— С какво мога да ви помогна? — Каза го тихо и с голямо достойнство, като се опитваше възможно най-добре да имитира аристократичното, властно държане на Уилям.

Те ѝ изкрещяха още нещо на немски, след което към нея се обърна друг войник, очевидно с офицерски чин. Имаше зли очи и малка противна уста, но Сара се насили да не обръща внимание на това.

— Вие сте англичанка?

— Американка съм. — Това го стъписа за миг и той обсъди нещо с другите на немски, преди отново да се обърне към нея.

— Кой е собственикът на тази къща? На тази земя? На чифлика?

— Аз съм собственикът — отговори тя ясно, за да я чуят всички.
— Аз съм херцогиня Уитфийлд.

Последва още една серия оживени съвещания на немски, придружени с допитвания. Германецът ѝ направи с пистолета знак да се дръпне настрана.

— Ще влезем вътре.

Сара даде съгласие, като кимна мълчаливо, и те влязоха в къщата. Само след миг долетя писък. Явно бяха стреснали Еманюел. Двама от войниците я изкараха навън, опрели пушки в гърба ѝ. Тя се втурна с ридание към Сара, която нежно я прегърна. И двете трепереха, но нищо по лицето на Сара не издаваше страха ѝ. Беше се превърнала в жив портрет на херцогиня.

Една групичка войници остана да ги пази, докато другите тръгнаха на разузнаване из къщата. Когато по алеята се зададе втора колона джипове, те отново излязоха. Тогава познатият ѝ вече офицер се приближи отново до нея и я запита къде е съпругът ѝ. Когато му отговори, че го няма, той ѝ показа пистолета, който беше скрила под възглавницата си. Сара не трепна и продължи невъзмутимо да гледа пред себе си. Докато стоеше така, от новопристигналите джипове слезе висок слаб офицер и се отправи към нея. Онзи, който я беше разпитвал, се обърна към него, показа му пистолета и посочи с ръка жените, обяснявайки нещо, после извърна очи към къщата, очевидно

докладваше какво е намерил вътре. Освен това го чу да споменава думата „Amerikaner“.

— Вие сте американка? — запита я новопристигналият офицер на правилен английски с почти недоловим акцент. Очевидно говореше перфектно езика и изглеждаше много представителен.

— Да. Аз съм херцогиня Уитфийлд.

— Съпругът ви е англичанин? — тихо попита той и потопа поглед в нейния. На друго място и по друго време сигурно би ѝ се сторил хубав мъж. И най-вероятно щяха да се запознаят на парти. Но това тук не беше парти. Беше война и те запазиха дистанция.

— Да, мъжът ми е англичанин — кратко отговори тя.

— Разбирам. — Последва дълга пауза, в която германецът я огледа, очевидно коремът ѝ не го остави равнодушен. — Със съжаление ви информирам, Ваша светлост — обърна се той към нея изключително вежливо, — че трябва да реквизираме къщата ви. Тук ще бъдат настанени войници.

Сара усети да я залива и разкъсва вълна от изненада и гняв, ала нито едно от тези чувства не издаде, когато кимна.

— Аз... разбирам... — Сълзи се появиха в очите ѝ. Не знаеше какво да му каже. Те ѝ отнемаха дома, къщата, върху която се беше трудила така усърдно. Ами ако не я върнат? Или просто я унищожат? — Аз... — Тя затърси думи, а той се огледа наоколо.

— Има ли... някаква по-малка къща? Където вие и семейството ви бихте могли да се настаните, докато ние сме тук? — Хрумна ѝ за конюшната, но тя беше прекалено голяма и той сигурно щеше да я вземе за казарма. След това се сети за къщичката на пазача, където в момента живееше Еманюел и където отначало живяха с Уилям. Беше напълно достатъчна за нея, Еманюел, Филип и новото бебе.

— Да, има — мрачно отговори тя.

— Може ли да ви покания да се преместите там? — Той ѝ се поклони с прусашко достойнство, а очите му я гледаха кротко и сякаш се извиняваха. — Много съжалявам за това, че трябва да ви помоля да се преместите там — хвърли бегъл поглед към корема ѝ с бебето, което трябваше да се роди през август, — но се страхувам, че ще докараме много войска тук.

— Разбирам. — Опита се да говори достолепно, като херцогиня, ала изведнъж се почувствува просто едно двадесет и три годишно

момиче, което беше много уплашено.

— Смятате ли, че ще успеете да преместите най-необходимото до довечера? — вежливо попита той и тя кимна. Нямахме чак толкова много неща: най-вече работни дрехи, няколко костюма и рокли, както и вещите на Уилям, които също не бяха много. Заети с реконструкцията, не бяха имали време да си донесат всичко от Англия.

Докато опаковаше дрехите и някои други лични вещи, сама не можеше да повярва на това, което правеше. Нямахме възможност да спаси бижутата от скривалището под дъската, но знаеше, че там са на сигурно място. Сложи дрехите в куфари, а Еманюел ѝ помогна да опакова кухненските съдове, както и малко храна, сапун и всичките им чаршафи и кърпи. Оказа се повече работа, отколкото си мислеше, а и бебето плака през целия ден, сякаш усещаше, че става нещо ужасно. Беше почти шест часът, когато Еманюел отнесе и последния багаж. Сара застана в стаята си за последен път, стаята, където се роди Филип, където зачена второто си дете, брачната ѝ спалня. Струваше ѝ се светотатство да им я преотстъпи, но нямаше друг избор. Докато безнадеждно се оглеждаше, влезе един войник, когото не беше виждала, насочи пушка към нея и ѝ даде знак да излезе.

— Schnell! — викна той. — Бързо!

Слезе по стълбите, изпълнена с достойнство, ала по бузите ѝ се стичаха сълзи. На последното стъпало войникът я бодна в корема с пушката и в същия миг се чу смразяващ вик, гласът на човек, който всява страх. Войникът светкавично се отдръпна назад, когато офицерът се приближи към тях. Беше същият мъж, който сутринта разговаря с нея на перфектен английски. Сега остро смъмри войника с такъв леден тон, че онзи видимо се разтрепери, поклони се извинително на Сара и избяга от къщата. Офицерът я погледна с тъжен поглед, дълбоко разстроен от случилото се.

— Моите извинения за невероятно лошите обноси на моя сержант, Ваша светлост. Това няма да се повтори. Ще ми разрешите ли да ви закарам до дома ви?

Прииска ѝ се да му каже, че тук е нейният дом, но, от друга страна, му беше благодарна, че възпря сержанта. Онзи би могъл да я застреля в корема просто за разнообразие и това я накара да залитне.

— Благодаря — хладно отвърна Сара.

Разстоянието не беше малко, а тя се чувствуваше изтощена. Бебето беше ритало през целия ден, очевидно възбудено от нейния гняв и ужас. Докато опаковаше багажа, беше плакала, и сега, когато се качи в джипа, се почувствува като парцал. Офицерът потегли под погледа на неколцина от подчинените си. Искаше да им внуши държане, на което безпрекословно да подражават. Вече им беше обяснил това. Не биваше да закачат местните момичета, да стрелят за развлечение по домашните любимци на хората или да ходят в града пияни. Трябваше да се контролират по всяко време, ако не искаха да го разгневят, а това щеше да доведе до връщане в Берлин и до ново назначение. Всички обещаха да следват заповедите му.

— Аз съм Йоахим фон Манхайм, командувашщ силите в района — кротко ѝ се представи той. — Много сме ви благодарни, че можем да използваме вашия дом. Моля да ни извините за натрапването и за неудобствата, които ви причиняваме. — Движеха се по централната алея. — Войната е трудно нещо. — Германецът я погледна. Собственото му семейство бе понесло множество жертви през миналата война. И тогава, силно я изненада, като заговори за бебето. — Кога очаквате да се появи? — тихо попита той. Изглеждаше странно човечен, независимо от униформата, която носеше, но Сара не биваше да забравя кой е и на чия страна воюва. Повтори си още веднъж, че е херцогиня Уитфийлд и трябва да се държи вежливо, ала нищо повече.

— Не и през следващите два месеца — рязко отговори, като се чудеше защо ли я пита. Може би ще я изпратят някъде другаде. Тази мисъл я ужаси. Сега повече от всякога съжали, че не замина за Уитфийлд. Но кой можеше да си представи, че Франция ще капитулира, че французите ще се предадат на германците?

— Дотогава вече ще имаме и лекари тук — увери я той. — Ще използваме дома ви за ранени войници. Един вид болница и санаториум. А и конюшната ще ни свърши чудесна работа. В чифлика има достатъчно храна. Страхувам се, че за нас това е идеалното място. — Усмихна ѝ се извинително, докато приближаваха къщичката, където Еманюел ги чакаше с Филип на ръце.

— Какъв шанс за вас — язвително подметна Сара. Едва ли беше идеално за нея обаче. Да загуби дома си, да го предостави на германците.

— Да, наистина е така. — Той я наблюдаваше, докато тя слезе от колата и пое Филип. — Приятна вечер, Ваша светлост.

— Приятна вечер, господин офицер — отвърна Сара, но не му благодари, че я беше докарал, и не каза нищо повече, преди да влезе в къщичката, която беше вече неин дом.

[1] Кралски военновъздушни сили. — Б.пр. ↑

[2] Те ще ни убият... (фр.). — Б.пр. ↑

При окупирането на Франция се почувствуваха обезверени, но след окупирането на замъка Мъоз Сара направо се поболя. Само за няколко дни той се изпълни с германски войници, конюшната бе претъпкана, в стаичките за конярите имаше по трима-четирима души, бяха заели дори отделението за конете. Сигурно около двеста човека се бяха натъпкали там, макар че двамата с Уилям я бяха планирали за не повече от петдесетина. Така че и за тях условията не бяха особено добри. Но те настаниха хора и в къщата на чифлика, като принудиха жената на управителя да живее в барака. Тя беше възрастна, но се справяше много добре. Мъжът ѝ и двамата ѝ синове бяха в армията.

И точно както бе казал командувачият, самият замък се превърна в болница за ранени, както и в нещо като санаториум за възстановяване. Някои от помещенията се пазеха за ранени висши офицери. Командувачият живееше в замъка, в една от по-малките стаи. Сара беше забелязала само няколко медицински сестри, но много от мъжете явно вършеха същата работа. Освен това бе дочула, че имало и двама лекари, ала не ги беше виждала.

Почти не контактуваше с немците. Държеше се настрана и си стоеше в къщичката с Еманюел и бебето. Ядосваше се, че не може да се заеме с работата си, и се тревожеше за щетите, които щяха да нанесат по време на окупацията. Но нищо не можеше да се направи. Излизаше на дълги разходки с Еманюел и винаги когато ѝ се удаваше възможност, ходеше до чифлика да разговаря с жената на управителя, за да се увери, че е добре. Тя от нищо не се оплакваше и казваше, че немците се държали прилично с нея. Взимали ѝ всичко, което отглежда, но не я закачали. Поне до момента демонстрирали възпитание. Всъщност Сара се притесняваше за Еманюел. Беше хубаво, съвсем младо момиче, навърши осемнадесет години през пролетта и за нея беше опасно да живее в такава близост с триста германски войници. Сара често я съветваше да се върне в хотела, ала Еманюел всеки път отказваше, повтаряйки, че не иска да я остави

сама. В определен смисъл те бяха станали добри приятелки, макар че продължаваше да ги дели пропаст от респект. Освен това Еманюел беше взела присърце обещанието си към Уилям да не изоставя херцогинята и лорд Филип.

Един ден, около месец след нахлуването на немците, Сара се прибираше от разходка чифлика, когато чу викове и подсвирквания откъм група войници, които се бяха струпали на един занемарен черен път край конюшните. Зачуди се какво ли става там, но беше достатъчно разумна никога да не се приближава до немците. Те всички бяха потенциално опасни и въпреки неутралното си американско поданство тя им беше враг, а те окупатори. Видя ги, че се смеят на нещо, и тъкмо щеше да продължи по пътя си, когато забеляза обърната край пътя кошница с боровинки. Беше една от нейните кошници, а колкото до боровинките, Еманюел редовно събираше, защото Филип много ги обичаше. И тогава разбра. Приличаха на котки, играещи си с мишка, крехка плячка, с която се гавреха и измъчваха в храстите. Без да се замисли, Сара се втурна към мястото, а избелялата ѝ жълта рокля я правеше да изглежда като балон под яркото слънце. Беше сплела косата си на дълга плетка и когато приближи, я отметна назад. Занемая от гледката, която се разкри пред очите ѝ. Там стоеше Еманюел с разкъсана блуза и разголени гърди, полата също беше съдрана и се свличаше надолу по ханша ѝ. За ръцете я държаха двама мъже, докато трети дразнеше зърната на гърдите ѝ.

— Спрете! — изкрещя Сара, вбесена от това, което виждаше. Еманюел беше още дете и от разговорите им през изминалия месец беше разбрала, че е девствена. — Спрете незабавно! — извика отново тя, а те само се изсмяха, когато се опита да грабне пушката на един от тях. Войникът я бутна грубо назад, като ѝ се разкрещя на немски.

Сара бързо притича до Еманюел, която стоеше обляна в сълзи от унижение, срам и уплаха. Вдигна останките от блузата ѝ и се опита да я покрие с тях. Докато тя беше заета с това, един от мъжете се пресегна и я дръпна, като плътно се прилепи до хълбока ѝ. Сара се опита да се извърне с лице към него, но той не я пускаше, като с едната ръка мачкаше гърдите ѝ, а с другата болезнено притискаше огромния ѝ корем. Сара започна да се бори с него, за да се освободи, а немецът продължи недвусмислено да се вклинява в нея. Тя усещаше, че вече е възбуден, и с ужас се запита дали би я изнасилител. Очите ѝ срещнаха

очите на Еманюел, при което се опита да ѝ даде кураж, но очевидно тя беше обезумяла от страх. Още повече сега, когато един от мъжете изви ръцете на господарката ѝ, а друг пъкна ръка между краката ѝ. Еманюел изписка при мисълта за онова, което щеше да се случи. Само миг след това се чу пистолетен гърмеж. Еманюел подскочи, а Сара използва момента да се освободи от мъжете. Единият от тях се опита да я задържи, при което съдра роклята ѝ. Откриха се дългите ѝ, добре оформени крака, както и част от огромния ѝ корем. Тя бързо се отпрати към Еманюел и се отдалечи от войниците. Чак тогава видя командуващия, който се беше появил отнякъде, очите му хвърляха мънии, а устата сипеше гневни и отсечени като картечен огън заповеди на немски. Той държеше пистолета си високо и стреля още веднъж, за да покаже, че не се шегува. После се прицели във всеки от тях, добави нещо на немски, след което прибра оръжието в кобура и ги отпрати. Заповяда всички да отидат за една седмица в карцера, в каквато беше преустроена част от конюшната. Веднага щом те тръгнаха, командуващият се приближи до Еманюел и Сара, очите му бяха изпълнени с болка. Той припряно се обърна на немски към един от редниците, стоящи наблизо. Войникът дотича почти мигновено с две одеяла. С едното Сара загърна Еманюел, а другото уви около кръста си. Забеляза, че бяха от нейните одеяла, няколко от които беше забравила в къщата при преместването си.

— Обещавам ви това да не се повтори. Тези мъже са прасета. Повечето са отраснали в обори и нямат никаква представа как трябва да се държат. Следващия път, когато видя някой от тях да прави подобно нещо, ще го застрелям на място. — Беше побелял от гняв, докато говореше, а Еманюел продължаваше да трепери. Сара не чувствуваше нищо друго, освен дива ярост от това, което се беше случило. Малко преди да стигнат къщичката, където Анри си играеше с бебето в градината, тя се обърна към немеца със святкащи очи. Бяха предупредили дори момчето да стои настрана, тъй като се страхуваха, че войниците могат да започнат да го тормозят, но въпреки това Анри бе дошъл да види сестра си. Тогава Еманюел го бе помолила да забавлява бебето, докато тя набере боровинките.

— Наясно ли сте какво можеше да се случи? — Сара отпрати с ръка Еманюел към задната част на къщата. Останала сама с

командуващия, тя продължи: — Можеха да убият нероденото ми бебе — изкрещя, без да откъсва очи от неговите.

— Давам си сметка за това и искрено ви моля за извинение. — Видът му показваше, че говори съвсем искрено, ала добрите му обноски не можеха да трогнат Сара. Ако останеше на нея, всички немци трябваше да напуснат дома ѝ.

— А тя е съвсем младо момиче! Как смеят да посягат по този начин! — Изведнъж започна цялата да трепери. Искаше ѝ се да го заудря с юмруци, но се възпря.

Командуващият съчувствуваше на Еманюел, но беше разстроен най-вече от това, което почти бяха сторили на Сара.

— От все сърце моля за извинение, Ваша светлост. Ясно съзнавам какво можеше да се случи. — Тя имаше право. Те наистина можеха да убият бебето ѝ. — Ще държа хората си по-строго. Давам ви думата си на офицер и джентълмен. Уверявам ви, че това няма да се повтори.

— В такъв случай погрижете се за това — отсече Сара, след което се въртна и влезе в къщата, като по някакъв начин успя да изглежда едновременно красива и царствена, дори загърната с одеяло.

Беше забележителна жена и той често се питаше как е станала херцогиня Уитфийлд. В кабинета на Уилям, който сега беше неговата стая, откри нейни снимки, както и снимки на двамата. Изглеждаха необикновено красиви, сияещи от щастие, и им завидя. Той самият беше разведен отпреди войната и почти не виждаше децата си. Имаше две момчета, едното на седем, другото на дванадесет години. Жена му се омъжи повторно и се премести да живее в Райнланд. Знаеше, че съпругът ѝ е бил убит в Познан още в първите дни на войната, но оттогава не беше я виждал, а и нямаше желание за това. Разводът им мина крайно болезнено. Ожениха се много млади, ала си останаха съвсем различни един от друг. Трябваша му две години, за да се възстанови от този удар. После започна войната и той се оказа много зает. Беше доволен от назначението си във Франция. Винаги беше харесвал тази страна. Една година бе следвал в Сорбоната, след което завърши образованието си в Оксфорд. И никога при многото си пътувания и през всичките си четиридесет години не беше срещал жена като Сара. Тя беше толкова красива, силна, безупречна. Искаше

му се да бяха се запознали по друго време и при други обстоятелства. Тогава може би нещата щяха да стоят другояче.

Управлението на болницата и санаториума му отнемаха целия ден, но вечер обичаше да излиза на дълги разходки. Постепенно беше опознал имението, дори и най-отдалечените му кътчета. Една привечер, когато се връщаше от малката рекичка, която беше открил в гората, срещна Сара. Тя се разхождаше сама. Движеше се бавно, вече доста тромаво, и изглеждаше замислена. Не искаше да я уплаши, но си помисли, че трябва да ѝ каже нещо, да не би неочакваното му присъствие да я стресне. Точно тогава тя обърна лице към него, сякаш усети, че има някой наблизо. Като го видя се спря, без да е сигурна дали присъствието му не вещае заплаха, ала той побърза да я успокои.

— Мога ли да ви помогна, Ваша светлост? — Сара смело се провираше през гъсталаци, прескачаше ниските каменни огради и лесно би могла да падне, но тя познаваше терена наизуст. Често беше идвала тук с Уилям.

— Няма нужда — тихо отговори, надменна херцогиня до мозъка на костите. Въпреки това изглеждаше толкова млада и красива. Стори му се, че този път не реагира така остро, когато го видя. Все още беше разстроена от онова, което се беше случило с Еманюел предишната седмица, но беше чула, че войниците наистина са били наказани и затворени в карцера, и чувството му за справедливост ѝ бе направило впечатление.

— Добре ли сте? — попита я той, като продължи да се движи до нея. Изглеждаше чудесно в бродираната си бяла рокля, изработена от местните жителки.

— Добре съм — отговори Сара и го погледна така, сякаш го виждаше за първи път. Красив мъж, висок, светлокос, по лицето му имаше бръчици, очевидно е малко по-възрастен от Уилям. Според нея мястото му изобщо не бе тук, но пък и не можеше да отрече, че винаги се бе държал изключително любезно с нея, а сега, бе още по-отзивчив.

— Сигурно вече лесно се уморявате — меко каза той, а тя потрепери и за миг се натъжи, като се сети за Уилям.

— Понякога. — И отново му хвърли бегъл поглед. Напоследък почти нищо не знаеше за развитието на военните събития, а от Уилям не беше получавала никаква вест от началото на окупацията. Нямаше

как да ѝ изпраща писма, нито пък тя на него. Сара беше сигурна, че той е обезумял от тревога за нея и Филип.

— Името на съпруга ви е Уилям, нали? — попита командувачият и тя го погледна, като се чудеше защо ли ѝ задава този въпрос. В отговор само кимна.

— По-млад е от мен, но мисля, че съм го виждал веднъж по времето, когато бях в Оксфорд. Доколкото помня, той завърши Кеймбридж.

— Точно така — колебливо отвърна Сара. Видя ѝ се странно, че двамата са се срещали. Понякога животът върши какви ли не странни неща. — А вие защо избрахте Оксфорд?

— Такава ми беше мечтата. Тогава харесвах всичко английско. — Искаше му се да ѝ каже, че това продължава, но не посмя. — Беше чудесна възможност за мен и аз се възползувах от нея.

— Мисля, че Уилям е изпитвал същите чувства съм Кеймбридж — замислено се усмихна тя.

— Той беше в отбора по футбол и веднъж играхме срещу тях. — Засмя се при този спомен. — Той ме победи. — Прииска ѝ се ликуващо да възкликне, но можа само да се усмихне, тъй като изведнъж се замисли за мъжа до себе си. Усети, че при всякакви други обстоятелства би ѝ допаднал.

— Бих искала да не сте тук — каза му тя честно. Думите ѝ прозвучаха съвсем по детски и той се разсмя.

— И аз, Ваша светлост, аз също. Но по-добре тук, отколкото на фронта. В Берлин сякаш са знаели, че ще бъда по-добър в „ремонтирането“ на хора, отколкото в тяхното унищожаване. Изпращането ми тук беше щастлив шанс. — Беше прав за себе си, ала на нея ѝ се искаше никой от тях да не беше идвал тук. Той я погледна с любопитство.

— Къде е съпругът ви? — Сара не беше сигурна какво трябва да му отговори. Ако му кажеше, че Уилям е в разузнаването, всички те можеха да се окажат в голяма опасност.

— Зачислен е в RAF.

— Лети ли? — Командувачият изглеждаше изненадан.

— Ами не съвсем — уклончиво отговори тя и той кимна.

— Повечето пилоти са доста по-млади от нас. — Беше прав, разбира се, но Сара само кимна. — Ужасно нещо е войната. Няма

победители. Всички губят.

— Вашият фюрер, изглежда, не мисли така.

Офицерът помълча известно време, след което отговори. Нещо в гласа му привлече вниманието ѝ, разкривайки ѝ, че той мрази войната толкова, колкото и тя.

— Права сте. Може би един ден — твърдо продължи немецът, — ще се вразуми, преди да е загубено прекалено много време и да са загинали прекалено много хора. — Следващите му думи дълбоко я развълнуваха. — Надявам се съпругът ви да остане невредим, Ваша светлост.

— Аз също — прошепна тя, докато приближаваха къщичката. — Аз също.

Той ѝ се поклони и козирува и Сара влезе вътре, като си мислеше колко интересна и противоречива личност е. Германец, който мрази войната, и въпреки това е командоващ немските сили в района на долината на Лоара. Но Сара бързо забрави Йоахим фон Манхайм и потъна в мисли за Уилям.

След няколко дни пак го видя на същото място, после отново и отново, докато в крайна сметка стана така, сякаш си уреждаха среща там. Привечер тя обичаше да ходи в гората, да поседи на брега на рекичката и да си мисли за различни неща, докато плиска с крака в хладката вода. Това облекчаваше глезените ѝ, които вече често отичаха. А и въобще мястото беше много спокойно. Тишината биваше нарушавана само от птиците и от характерните горски звуци.

— Здравейте — тихо я поздрави той един следобед, след като я беше последвал дотук. Сара не знаеше, че е отгатнал всекидневната ѝ програма и вече наблюдава от прозореца си кога тя ще тръгне на разходка. — Топло е днес, нали? — Прииска му се да можеше да ѝ предложи нещо разхладително, да я докосне по дългата, копринена коса или дори по бузата. Нощем сънищата му бяха започнали да се изпълват с нея, а денем — мислите му. Беше заключил една от снимките ѝ в писалището си, за да има възможност да я погледа, когато си поиска. — Как се чувствувате?

Тя му се усмихна, не бяха приятели, но поне бяха неутрални. Все пак беше нещо. Човек, с когото можеше да разговаря, различен от Еманюел, Анри и Филип. Липсваха ѝ дългите интелектуални разговори с Уилям. Липсваха ѝ още много други неща, свързани с него.

Фактически липсваше ѝ всичко. Но този човек, със своите светски обноски и кротък поглед, поне беше някой, с когото можеше да се разговаря. Ала нито за миг не забравяше кой е и защо е тук. Тя бе херцогиня, а той командувашъ неприятелските войски. Все пак беше известно разнообразие от време на време да си поприказва с него.

— Чувствувам се дебела — призна Сара с лека усмивка. — Огромна. — И тогава изведнъж се обърна към него с любопитство, та тя не знаеше нищо за него. — Вие имате ли деца?

Той кимна, сядайки на една широка скала точно до нея, и прокара ръка по хладката вода.

— Двама синове. Ханс и Анди — Андреас. — Но го каза с тъжен глас.

— На колко години са?

— Седем и дванадесет. Живеят при майка си. Ние сме разведени.

— Съжалявам — промълви тя и беше искрена. Децата са нещо съвсем отделно от войната. И каквато и да е националната им принадлежност, не можеше да изпитва омраза към тях.

— Разводът е ужасно нещо — продължи той и тя кимна.

— Зная.

— Нима? — немецът учудено повдигна вежди. Искаше му се да я попита откъде знае, но не го направи. По всичко личеше, че не би могла да знае. Та тя изглежда толкова щастлива със съпруга си. — Откакто жена ми си тръгна, почти не съм виждал синовете си. После тя се омъжи повторно... малко след това започна войната. Въобще всичко се оказа много сложно.

— Ще ги видите отново, когато войната свърши.

Той кимна, като се питаше кога ли ще бъде това, кога фюрерът ще ги остави да се приберат по домовете си и дали бившата му съпруга ще позволи да ги види, или ще каже, че е минало прекалено много време и те вече са го забравили. Беше му погаждала различни номера и той все още чувствуваше болка и гняв.

— А вашето бебе? — смени темата той. — Казахте, че го очаквате през август. Това е съвсем скоро. — Чудеше се колко ли шокирани щяха да бъдат всички, ако я оставеше да роди в замъка с помощта на техните лекари, и дали това щеше да предизвика много клюки. Вероятно би било много по-просто да изпрати някой доктор в къщичката на пазача. — Лесно ли беше със сина ви?

Странно бе да обсъжда такива интимни неща с него, но ето че правеха точно това, сами в гората, тъмничар и затворничка, така че всъщност нямаше никакво значение какво ще му отговори. Кой щеше да научи за това? Кой щеше да разбере, дори ако те станеха приятели, стига никой да не бъде наранен от това?

— Не, не беше лесно — призна тя. — Филип тежеше пет килограма. Беше много трудно. Мъжът ми ни спаси и двамата.

— Нима не е имало лекар? — Беше шокиран. Една херцогиня би трябвало да роди в някоя частна клиника в Париж, но ето че тя го бе изненадала.

— Искях да родя тук. Филип се появи на бял свят в деня, когато беше обявена войната. Докторът беше заминал за Варшава, а друг нямаше. Само Уилям... съпругът ми. Мисля, че беше по-уплашен от мен самата. След определен момент аз вече не съзнавах какво ставаше. Беше много дълго и... — Реши да му спести подробностите и само смутено му се усмихна. — Няма значение. Той е чудесно момче.

Йоахим се трогна от нейната искреност, невинност и красота.

— Този път не се ли страхувате?

Тя се поколеба. Не знаеше защо, но й се искаше да бъде откровена с него. Беше й симпатичен, независимо от това кой бе, къде живееше и как се бяха запознали. Беше се държал винаги много мило и възпитано. Освен това на два пъти се намеси, за да я защити.

— Малко — призна Сара. — Донякъде. — Много се надяваше този път всичко да мине по-бързо, а и бебето да не е толкова едро.

— Жените винаги са ми се стрували толкова смели. Моята съпруга роди и двамата ни синове у дома. Беше хубаво, но за нея раждането не беше никак трудно.

— Щастливка — засмя се Сара.

— Може би този път ще можем да ви бъдем полезни с нашите немски специалисти. — Той се усмихна шеговито, но тя остана сериозна.

— Миналия път искаха да ми правят цезарово сечение, ала аз не се съгласих.

— Защо?

— Искях да имам още деца.

— Достойно за уважение. И много смело от ваша страна. Точно в подкрепа на думите ми, че жените са по-храбри от мъжете. Ако мъжете

трябваше да раждат, сигурно изобщо нямаше да има деца. — Сара се засмя, след което взеха да разговарят за Англия. Неочаквано той я попита за Уитфийлд. Съвсем преднамерено тя започна да му отговаря доста мъгляво. Боеше се да не издаде някоя тайна. Но той всъщност се интересуваше от духа на мястото, от легендите и традициите. Както изглеждаше, наистина харесваше всичко английско.

— Трябваше да се върна там — тъжно отбеляза Сара. — Уилям настояваше, но аз смятах, че тук сме на сигурно място. Никога не ми е минавало през ум, че Франция ще се предаде на Германия.

— Никой не си го беше представял. Струва ми се, че дори ние самите бяхме изненадани от това колко бързо капитулира — призна той, след което ѝ каза нещо, което съзнаваше, че не би трябвало да казва. Но имаше доверие в нея, пък и знаеше, че тя не би могла да го издаде. — Според мен сте постъпили правилно, като сте останали. Тук вие и децата сте на по-сигурно място.

— Отколкото в Уитфийлд! — изуми се Сара. Стори ѝ се странно, че ѝ казва такова нещо, затова го изгледа недоумяващо, като се питаше какво ли има предвид.

— Не точно в Уитфийлд, но в Англия — да. Рано или късно нашите военновъздушни сили ще обърнат огъня си и срещу Великобритания. Тогава за вас ще бъде много по-добре да сте тук.

Тя се запита дали има истина в думите му и дали не ѝ беше доверил нещо, което не биваше да споменава. Ала докато се движеха обратно към къщичката, заключи, че англичаните сигурно знаят за намеренията на германските военновъздушни сили. Вероятно той имаше право, тук тя бе по-добре защитена. Така или иначе, нямаше избор. Тя бе негова пленница.

Не го видя в продължение на няколко дни. После един следобед в края на юли отново го срещна в гората. Стори ѝ се някак разсеян и уморен, но настроението му веднага се подобри, когато Сара поблагодари за храната, която от известно време намираще пред вратата си. Първо, боровинки за детето, а после и цяла кошница с плодове, прясно опечен в замъка хляб и килограм истинско кафе, грижливо увито във вестник, за да го скрие от любопитните погледи.

— Благодаря ви — каза тя предпазливо. — Не е необходимо да правите това. — Та той не им дължеше нищо. Той бе окупатор.

— Не искам аз да съм сит, а вие да гладувате. — Предната вечер готвачът му беше приготвил чудесна торта, той възнамеряваше лично да ѝ занесе останалата част по-късно, но сега, докато бавно вървяха към жилището ѝ, нищо не спомена за това. Беше започнала да се движи по-трудно, а и както забеляза, през последната седмица беше още понаедряла. — Нуждаете ли се от нещо друго, Ваша светлост?

Усмихна му се. Той винаги се обръщаше към нея така.

— Вижте, мисля, че бихте могли да ме наричате Сара.

Йоахим знаеше името ѝ отдавна. Беше го прочел, когато ѝ проверяваше паспорта. Знаеше също така, че след няколко седмици ще навърши двадесет и четири години. Знаеше и имената на родителите ѝ, както и адреса им в Ню Йорк. Знаеше дори как възприема някои неща. Всичко останало му беше неизвестно, а любопитството му към нея нямаше граници. Мислеше за нея повече, отколкото имаше кураж да си признае. Но докато крачеше до него, тя нищо не подозираше. Усещаше само, че това е един грижовен човек, който има желание да ѝ помогне според своите възможности и положение.

— В такъв случай добре... Сара. — Изрече го внимателно, сякаш му беше оказана голяма чест, след което ѝ се усмихна. Тогава за първи път тя забеляза, че той наистина е много хубав мъж. Обикновено беше толкова сериозен, че едва ли някой можеше да заподозре това. Но сега, като излязоха на една слънчева поляна, макар и само за миг, той ѝ се стори много по-млад. — Вие ще бъдете Сара, а аз Йоахим, ала само когато сме двамата. — Тя кимна, тъй като причината беше съвсем ясна. — Има ли нещо, от което да се нуждаете и аз да мога да ви го набавя? — Беше искрен в желанието си, но тя само поклати глава. Никога не би приела нещо от него, с изключение на допълнителната храна, която ѝ даваше за Филип. Все пак предложението му я трогна и тя му се усмихна.

— Бихте могли да ми набавите билет за вкъщи — пошегува се Сара. — Какво ще кажете? Директно до Ню Йорк или може би до Англия. — Откакто бяха пристигнали немците, това беше първият път, когато се шегуваше с някого и той се разсмя.

— Бих искал да имам такава възможност. — Очите му отново станаха сериозни. — Предполагам, че родителите ви се тревожат за вас. — Каза го съчувствено и с желание да ѝ помогне. — Както и съпругът ви. — Ако Сара беше негова съпруга и в момента се

намираше във вражеския тил, той щеше направо да полудее, но, изглежда, тя приемаше нещата доста хладнокръвно. Просто философски сви рамене, а Йоахим изпита силно желание да я докосне, ала знаеше, че няма да го направи.

— Тук ще бъдете на сигурно място, поне доколкото зависи от мен — увери я той.

— Благодаря — усмихна се Сара и неочаквано се спъна в корена на едно дърво, препречило пътя, при което едва не падна, но Йоахим успя да я прихване. Позадържа я в силните си ръце, докато тя се закрепил и му поблагодари. Ала този миг, колкото и кратък, беше достатъчен да усети топлината ѝ, гладкостта на млечнобялата кожа на ръцете ѝ и меката коприна на тъмната коса, която лекичко го бръсна по лицето. Миришеше на сапун и на парфюма, който съпругът ѝ вероятно обичаше. Всичко в нея го караше да изпитва някаква разтапяща нежност и фактът, че трябва да прикрива това чувство, го измъчваше непрестанно.

След като се разделиха пред вратата на къщичката, той се прибра в кабинета си, където щеше да работи до късно през нощта.

След тази разходка Сара не го видя в продължение на цяла седмица. Беше му се наложило да отиде до Париж, където се срещна с посланика Ото Абетц във връзка с доставките и превоза на медикаменти, а когато се върна, беше толкова зает, че не му беше до разходки на чист въздух или каквито и да е приятни неща. Четири дни след завръщането му в едно от снабдителските депа в Блоа стана ужасна експлозия. В замъка бяха докарани повече от сто ранени и персоналът се оказа недостатъчен. В трапезарията бяха обзавели малка операционна, но някои от пострадалите бяха толкова обгорели, че нищо не можеше да им помогне. Беше зловеща картина — навред хора с откъснати крайници и обезобразени лица. Докато Йоахим и помощният персонал обикаляха претъпканите стаи, един от лекарите дойде да иска помощ. Предложи за целта да доведат хора от местното население.

— Все ще се намеря сред тях някой с медицински познания — настоя той, но местните болници бяха затворени, докторите и медицинските сестри бяха заминали преди месеци по военните болници или пък просто бяха избягали от окупаторите. Имаше хора само по чифлиците, ала повечето бяха полуграмотни и едва ли щяха да

им бъдат от полза. — Ами господарката на замъка? Тя би ли дошла? — Докторът очевидно имаше предвид Сара и Йоахим си помисли, че вероятно би го направила, ако той я помоли. Беше много човечна, но, от друга страна, беше много наедряла от бременността и тази работа едва ли щеше да ѝ се отрази добре, а Йоахим се чувствуваше задължен да я закриля.

— Не съм сигурен. Тя чака бебе всеки момент.

— Кажете ѝ да дойде. Във всички случаи — ще ни бъде от полза. Има ли прислужница при нея?

— Едно местно момиче.

— Доведете ги и двете — кратко нареди докторът, макар че Йоахим имаше по-висок чин.

Само след минути Йоахим разпрати десетина души от хората си по околните чифлици да проверят дали някои от жените ще поискат да дойдат да помогнат, или ако се наложи, да ги доведат насила. Той самият се качи на джипа и се отправи към къщичката на пазача. Почука силно на вратата и миг след като светнаха лампите, на прага се появи Сара в пеньоар и със сурово изражение на лицето. Беше чула шума от сновящите линейки и камиони през нощта и сега се беше уплашила, че идват войници, за да ги торМОЗЯТ.

Когато видя Йоахим, тя отвори вратата малко по-широко, а чертите ѝ леко се отпуснаха.

— Извинете за безпокойството — започна той. Беше по риза, но без вратовръзка, косата му беше разрошена, а лицето уморено, куртката си бе оставил в кабинета. — Нуждаем се от помощта ви, Сара, ако можете да дойдете. Станала е експлозия в един от складовете за муниции и имаме страшно много ранени. Не сме в състояние да се справим сами. Ще можете ли да ни помогнете? — Тя се поколеба за миг, като го гледаше в очите, след което кимна. После я попита дали би могла да вземе и Еманюел, но когато Сара се качи горе да я повика, момичето настоя да остане при бебето. След пет минути Сара се върна при Йоахим сама.

— Къде е момичето?

— Не се чувствува добре — прикри я Сара. — Пък и искам да наглежда сина ми.

Той не попита нищо повече и тя го последва към джипа, облечена в избеляла синя рокля, с ниски обувки и сплетена коса. Беше

изтъркала усърдно ръцете и лицето си и се беше пребрадила с чист бял шал, което я правеше да изглежда още по-млада.

— Благодаря ви, че приехте да дойдете — каза ѝ Йоахим, докато караше към замъка. В погледа му се четеше признателност и някакъв прилив на уважение. — Знаете, че не сте длъжна да го правите.

— Зная. Но умиращите момчета са умиращи момчета, независимо от това дали са англичани или германци. — Такова беше нейното виждане за войната. Мразеше германците за това, което бяха сторили, ала не можеше да мрази онези, които страдаха, нито пък Йоахим, който винаги беше изключително коректен с нея. Това не променяше отношението ѝ към неговата кауза, а само към тези, които бяха в по-голяма нужда от нея самата. Затова, когато ѝ подаде ръка да слезе от колата, тя само му кимна и бързо се отправи навътре, за да помогне на момчетата, които се нуждаеха от нея.

Тази нощ остана в операционната часове наред, като придържаше банки с кръв и подаваше кърпи, напоени с наркоза. Асистираше и на двамата лекари при операциите. Работи неуморно до зазоряване, тогава я повикаха да се качи с тях на горния етаж. Чак когато влезе в спалнята си, претърпкана с ранени мъже, за първи път си даде сметка къде се намира и колко странно е всичко това. По пода бяха нахвърляни дюшеци, върху които плътно един до друг лежаха около четиридесет мъже. Санитарите едва успяваха да си намерят място къде да стъпят.

Помогна с каквото можеше — прави превръзки и почиства рани, докато съвсем се развидели. Когато отново слезе долу в помещението, което някога ѝ беше кухня, вече бе ясен ден. Половин дузина санитарии, няколко войници и две жени се хранеха там. При влизането ѝ жените се спогледаха и си размениха нещо на немски. Роклята, ръцете, дори лицето ѝ бяха опръскани с кръвта на млади момчета и кичури коса висяха по челото ѝ, но, изглежда, тя въобще не забелязваше това. Тогава един от санитарите ѝ каза нещо. Сара не разбра думите му, ала не можеше да не долови почтителния му тон, навярно той ѝ благодареше. Тя кимна в отговор и се усмихна на всички, а те ѝ подадоха чаша кафе. Една от жените посочи корема ѝ, сякаш да я попита дали всичко е наред. Сара отново кимна и седна с благодарност на един стол с димящата чаша в ръка. Чак тогава усети изтощението си. От часове не се беше сещала за себе си или за бебето.

Малко след това влезе Йоахим и я помоли да го последва в кабинета му. Тя тръгна след него през хола и когато влезе в стаята, отново се почувствува странно. Това беше любимата стая на Уилям и в нея нищо не беше променено — дори писалището и пердетата бяха същите. Само мъжът вътре беше друг. Той я покани да седне в креслото, което ѝ беше до болка познато, и тя едва сдържа импулсивното си желание да се сгуши в него, както правеше, винаги когато седяха там с Уилям и водеха някой от любимите си дълги разговори. Вместо това седна благовъзпитано на крайчеца и отпи от кафето, като си повтаряше, че в тази стая тя вече е чужд човек.

— Благодаря ви за всичко, което направихте тази нощ. Страхувам се да не е било прекалено уморително за вас. — Той я погледна с тревога. През нощта често бе минавал покрай нея и винаги я беше заварвал или да се бори за спасяването на нечий живот, или почти разплакана да затваря очите на някое момче, което си беше отишло. — Сигурно сте напълно изтощена?

— Уморена съм — призна тя с усмивка, но очите ѝ останаха тъжни. Толкова, много момчета загинаха. И за какво? Беше люляла елин от тях в скута си, а той се гушеше до нея също като Филип, накрая издъхна в ръцете ѝ от рана в стомаха. Нищо не можа да го спаси.

— Благодаря ви, Сара. Сега ще ви закарам у дома. Мисля, че най-лошото свърши.

— Нима? — възкликна, тя с изненада, а в гласа ѝ прозвучаха остри нотки. — Да не би войната да е свършила?

— Имам предвид най-лошото за момента — тихо отговори Йоахим. Възгледите му не се различаваха от нейните, макар че той не можеше да си позволи да ги сподели с нея.

— Какво значение има? — попита Сара, като постави чашата си върху бюрото на Уилям. Беше забелязала, че използват и нейните порцеланови сервизи. — Днес, утре или другата седмица това ще се повтори някъде другаде. Нали така? — В очите ѝ имаше сълзи. Не можеше да забрави умрелите момчета, нищо, че бяха германци.

— Да, сигурно — тъжно се съгласи той, — докато продължава всичко това.

— Толкова е безсмислено — каза тя и се приближи до прозореца. Погледна добре познатия ѝ пейзаж — вдъхваше такава измамно

спокойствие. Йоахим също се изправи и застана съвсем близо до нея.

— Безсмислено, е... глупаво... погрешно, но в този момент аз и вие не бихме могли нищо да променим. Вие носите живот. Ние носим смърт и унищожение. Това е ужасно противоречие, Сара, ала аз съм безпомощен да го избегна.

След тези му думи, без да знае защо, Сара изпита съжаление към него. Беше човек, който не вярва в каузата, за която воюва. Уилям поне имаше душевното удовлетворение, че това, което върши, е правилно, докато Йоахим го нямаше. Обърна се към него и й се прииска да го докосне и да му каже, че всичко ще се нареди и че някой ден ще му бъде простено.

— Съжалявам — промълви тя меко, мина покрай него и се отправи към вратата. — Беше дълга нощ. Не биваше да говоря така. Вината не е ваша. — Изгледа го продължително, а той изгаряше от желание отново да е близо до нея. Думите й го развълнуваха.

— Това невинаги е достатъчно успокоение — отвърна Йоахим, като продължаваше да я гледа. Изведнъж му се видя много уморена, нуждаеше се от почивка, иначе имаше опасност бебето да се появи преждевременно. Все още изпитваше угризения, че я беше помолил да помогне, но тя бе свършила чудесна работа и лекарите й бяха много благодарни.

След този разговор я откара до тях. Еманюел току-що беше слязла долу с Филип. Щом Йоахим си тръгна, тя погледна Сара и веднага забеляза колко е съсипана. Почувствува се виновна, че не бе отишла с нея да й помага.

— Съжалявам — прошепна й тя, когато Сара тежко седна на един стар стол. — Но просто не можех... та те са германци.

— Разбирам — отвърна й Сара, като се чудеше защо това нямаше значение за нея. Повечето бяха почти деца, а другите малко по-големи. И всички те бяха просто хора. Но тя долови, че в думите на Еманюел се крие по-дълбок смисъл, когато малко по-късно дойде Анри... Той само погледна сестра си и помежду им премина нещо, което Сара не разбра. Момчето кимна и тогава тя с учудване забеляза, че ръката му е превързана с бинт.

— Анри, какво се е случило с ръката ти? — невинно го попита Сара.

— Нищо, госпожо. Нараних се, докато сякохме с татко дърва.

— А защо сякохте дърва? — зададе тя съвсем логично следващия въпрос, тъй като времето беше топло и едва ли някой имаше нужда от отопление, ала момчето също се беше усетило.

— Ами строихме къщичка за кучето — отговори, но Сара знаеше, че нямат куче, и тогава всичко ѝ се изясни. Експлозията в склада за муниции не беше случайност. По някакъв начин и по причина, за която Сара не искаше да знае, Анри е бил там.

Тази вечер, докато се приготвяха да си лягат, тя погледна Еманюел в очите.

— Не е необходимо да ми обясняваш нищо, ала аз... просто искам да ти кажа, че Анри трябва да бъде много предпазлив. Той е още дете. Но ако го хванат, ще го убият.

— Зная, госпожо — промълви Еманюел, а в очите ѝ се четеше страх за малкия ѝ брат. — И аз това му викам. Мама и татко не знаят нищо. Има една група в Роморантен...

Но Сара я прекъсна:

— Не ми казвай, Еманюел. Не искам да зная. Не бих желала случайно да се изтърва и да изложи някого на опасност. Само му заръчай да внимава.

Еманюел кимна, след което всяка се отправи към стаята си, но Сара дълго остана будна, като си мислеше за Анри и за касапницата, която беше причинил... всички тези момчета с откъснати крайници и обезобразени лица, чийто живот бе прекъснат толкова рано. И малкият Анри с изгорената ръка. Питаше се дали съзнава какво бяха сторили той и приятелите му и дали се гордее с деянието си. Прието бе това да се смята за патриотична постъпка, но Сара беше на друго мнение. В нейните очи си беше чисто убийство, независимо от каузата, в името на която беше извършено. И все пак, докато лежеше в тъмното, тя се молеше германците да не хванат Анри и да не му сторят нещо.

Йоахим имаше право. Това бе мръсна война и мръсно време. Несъзнателно погали корема си и бебето я ритна. Това ѝ напомни, че на света все още съществува надежда и живот и нещо хубаво, което да се очаква с нетърпение... а там някъде беше и Уилям.

След този случай Сара се виждаше с Йоахим почти всеки ден, макар и без предварителна уговорка. Просто той вече знаеше наизуст програмата ѝ и уж случайно се присъединяваше към нея по време на разходките ѝ. С всеки изминал ден се движеха все по-бавно, като понякога ходеха до реката, а друг път до чифлика. И малко по малко той започваше да я опознава. Опита се да се сближи и с Филип, ала детето беше затворено и срамежливо, каквито бяха и неговите синове на тази възраст. Беше невероятно внимателен към момченцето, за голямо неудоволствие на Еманюел, която не одобряваше никой и нищо германско.

Но Сара виждаше, че Йоахим е свестен човек. Просто тя имаше много по-голям светски и житейски опит от Еманюел, макар че германците ѝ бяха точно толкова симпатични, колкото и на момичето. Понякога Йоахим успяваше да я разсмее, но друг път оставаше мълчалива и той разбираше, че мисли за съпруга си.

Даваше си сметка, че това беше трудно време за нея. Рожденият ѝ ден дойде и си отиде, без да получи нито ред от Уилям или от родителите си. Беше откъсната от всички хора, които обичаше — баща, майка, сестра, съпруг. Единственото, което имаше, беше синът ѝ и нероденото бебе, което Уилям ѝ беше оставил.

За рождения ѝ ден Йоахим ѝ подари една книга. Тя му беше особено скъпа по време на следването в Оксфорд, а и сега беше една от малкото лични вещи, които бе донесъл със себе си. Това бе малка стихосбирка на Рупърт Брук и тя много я хареса.

Но рожденият ѝ ден не беше щастлив за нея. Сърцето ѝ бе натезало от лошите новини за войната, а при вестта за бомбардировките над Англия болезнено се сви. На петнадесети август беше извършено първото нападение над Лондон и при мисълта за всички познати и приятели там, за роднините на Уилям и за... децата направо се поболя. Йоахим я беше предупредил, че това ще се случи, но тя не го очакваше толкова скоро, а и въобще нямаше представа, че

ще се окаже толкова разрушително. Лондон беше направо сринат със земята.

— Нали ви казах, че тук сте на по-сигурно място, Сара. Особено сега. — Гласът му беше любезен и той вежливо ѝ помогна да прескочи една канавка край пътя. След малко поседнаха на една голяма скала. Знаеше, че е по-добре да не ѝ говори за войната, а за други неща, които не биха я разстроили.

Разказа ѝ за пътуванията до Швейцария през детството си и за многобройните лудории на брат си. Колкото и странно да беше, още в началото му беше направила впечатление голямата прилика между брат му и нейния син. Филип точно прохождаше, имаше големи сини очи и златисти къдрици и когато беше с майка си или с Еманюел, те просто не можеха да го удържат.

— Защо не сте се оженили отново? — попита го Сара един следобед, докато седяха и си почиваха. Бебето беше слязло толкова ниско, че тя едва се движеше, но разходките с него ѝ бяха приятни и не искаше да се лишава от тях. Разговорите ѝ носеха и някакво успокоение и неусетно бе започнала да разчита на присъствието му.

— Защото нито веднъж не се влюбих — призна Йоахим с усмивка и му се прииска да добави „докато не се запознах с вас“, ала, разбира се, не го направи. — Зная, че не е хубаво да го казвам, но вече не съм сигурен, че изобщо някога съм бил влюбен и в жена си. Бяхме много млади, а и се познавахме от деца. Струва ми се, че това просто... се очакваше от нас — поясни той и тя се усмихна. Чувствуваше се много непринудено с него, не усещаше нужда да крие тайните си.

— Аз също не обичах първия си съпруг. — Признанието ѝ го смая. В нея имаше неща, които продължаваха да го изненадват.

— Били сте омъжена и преди? — Изглеждаше искрено изненадан.

— Около една година. За човек, когото познавах от малка, точно както вие и жена ви. Беше ужасно. Въобще не биваше да се женим. Когато се развеждахме, изпитвах такъв срам, че се крих от света в продължение на цяла година. Тогава родителите ми ме доведоха на екскурзия в Европа, където се запознахме с Уилям. — Звучи, сякаш е било много просто, помисли си тя. Но навремето не ѝ се струваше така. Беше направо болезнено. — Имаше период, когато нещата никак

не бяха розови, ала с Уилям... — Очите ѝ грейнаха само при споменаването на името му. — С него всичко е съвсем различно...

— Сигурно е изключителен човек — тъжно отбеляза Йоахим.

— О, да. А пък аз съм голяма щастливка.

— Той също е щастливец. — При тези думи ѝ подаде ръка да стане и продължиха към фермата, а после се върнаха обратно. Но на следващия ден тя не беше в състояние да измине този път и затова поседяха тихо в парка. Видя му се по-мълчалива, по-замислена и по-носталгично настроена от обикновено. На другия ден обаче отново приличаше на себе си и настоя да отидат чак до рекичката.

— Знаете ли, понякога ме карате да се притеснявам — каза ѝ той, докато крачеха един до друг. Този следобед походката ѝ беше възвърнала пъргавината си, а тя самата — чувството си за хумор.

— Защо? — погледна го Сара заинтригувано. Видя ѝ се доста невероятно командувачият окупационните войски в района да се тревожи за нея, но добре разбираше, че вече са приятели. Той беше сериозен, внимателен и възпитан човек и определено ѝ допадаше.

— Занимавате се с прекалено много неща, поемате голям товар на крехките си плещи. — По това време вече знаеше каква част от замъка беше възстановила сама и това продължаваше да го удивлява. Един ден тя лично го разведе из някои от стаите и той не можа да се начуди на точността и професионализма, с които бе извършила всичко. След това му беше показала и конюшните.

— Не мисля, че бих ви разрешил да правите това, ако бяхте моя съпруга — твърдо каза Йоахим и тя се разсмя.

— Значи съм постъпила добре, като съм се омъжила за Уилям.

Той ѝ се усмихна, изпълнен със завист към Уилям и все пак щастлив, че я познава. Този ден дълго стояха и разговаряха на вратата. Сякаш на нея не ѝ се искаше да го пусне да си ходи и за първи път, преди да си влезе вътре, тя докосна ръката му и му благодари.

Жестът ѝ го стресна и той пламна целият, макар да се престори, че не обръща внимание.

— За какво?

— За това, че отделяте време да се разхождате с мен и... да разговаряме. — Беше започнала да отдава голямо значение на общуването си с него.

— Аз съм този, който очаква с нетърпение мига, когато ще се видим... може би много повече от вас — меко отбеляза Йоахим, а Сара отклони поглед, тъй като не знаеше какво да каже. — Вероятно всеки от нас е посвоему доволен от присъствието на другия — продължи той нежно. — Един вид късмет... или висше предопределение. Тази война щеше да е още по-тежка за мен, ако вие не бяхте тук, Сара. — Всъщност не беше се чувствувал толкова щастлив от години и единственото, което го плашеше, беше фактът, че я обича и че някой ден ще му се наложи да се раздели с нея. Тя ще се върне при съпруга си, без дори да подозира за неговите чувства и за това, какво е означавала за него. — Аз благодаря — каза ѝ той, обзет от желание да я погали по лицето, косата, ръцете... но не беше нито толкова безразсъден, нито толкова нагъл, колкото войниците си.

— В такъв случай ще се видим утре — сърдечно му се усмихна Сара.

Следобеда на другия ден той напразно я чака и доста се разтревожи, когато тя не дойде. Питаше се дали нещо не ѝ е прилошало и остана да я чака почти до мрак, преди да се отправи към къщичката на пазача. Там всички прозорци светеха и той забеляза Еманюел, която шеташе из кухнята. Почука на прозореца и тя намръщена се показа на вратата с Филип на ръце, който бе готов да се разплаче.

— Да не би Нейна светлост да е болна? — запита Йоахим на френски, а Еманюел само поклати отрицателно глава. Поколеба се за миг, но явно реши да му каже. Знаеше, че независимо от нейното лично мнение за този немец и всичките му сънародници Сара го харесваше. Тя обаче не хранеше кой знае какви симпатии към него, ала не беше нейна работа да задава въпроси. Все пак помежду им съществуваше някакво странно чувство на взаимно уважение.

— Тя ражда. — В очите ѝ имаше нещо особено, някаква едва доловима искрица страх, която той повече усети, отколкото видя, което му припомни думите на Сара за първото ѝ раждане.

— Нормално ли върви? — попита Йоахим, като потърси отговора в очите на момичето. Еманюел се поколеба отново, след което кимна и той въздъхна с облекчение, тъй като всичките им медицински сестри и двамата лекари бяха заминали на конференция в Париж. Понеже в момента нямаша сериозни случаи, само санитарите бяха

останали да наглеждат ранените. — Сигурна ли сте, че всичко е наред? — настоя Йоахим.

— Разбира се, че съм сигурна — сопна му се тя. — Нали присъствувах и предишния път.

Тогава той я помоли да поздрави Сара от негово име и си тръгна, като си мислеше за нея, за болките ѝ и за бебето, което щеше да се роди. Прииска му се това да беше негово бебе.

Прибра се в кабинета си, някогашния кабинет на Уилям, и остана дълго там. Извади снимката, която беше намерил. Сара се смееше на нещо, което някой ѝ говореше. Бяха в Уитфийлд и тя стоеше до Уилям. Бяха хубава двойка. Той прибра снимката и си наля чаша бренди. Точно я беше изпил, когато влезе един от дежурните.

— Търсят ви, господин офицер. — Беше единадесет часът и той вече смяташе да си ляга, но все пак излезе и с изненада видя Еманюел на прага.

— Да не би нещо да не е наред? — попита, като веднага се притесни за Сара, а момичето започна да кърши ръце и припряно да му обяснява:

— Пак не върви добре. Бебето просто не иска да излезе. Миналия път... господин херцогът свърши всичко. Той ѝ викаше непрекъснато... това отне часове наред... аз пък бутах бебето надолу и накрая той сам го измъкна навън... — Йоахим започна да се укорява, че не беше задържал лекарите. Знаеше, че първия път раждането е било трудно и въпреки това въобще не му мина такава мисъл, когато ги изпрати в Париж. Грабна куртката си и тръгна с Еманюел. Никога не беше израждал бебе, но и нямаше кой да им помогне. Знаеше, че в града не бяха останали никакви лекари. Просто нямаше кого да повика на помощ.

Когато стигнаха къщичката, всички лампи продължаваха да светят. Той се втурна нагоре по стълбите, като взимаше стъпалата по две наведнъж. Забеляза малкия Филип, който спеше дълбоко в стаята точно до нейната. Щом видя Сара, Йоахим веднага разбра какво е имало предвид момичето. Тя се мяташе в леглото, очевидно разкъсвана от ужасни болки, а малката францужойка му каза, че е започнало още сутринта. Това означаваше, че продължава вече шестнадесет часа.

— Сара — нежно я повика той, сядайки на единствения стол в стаята. — Аз съм, Йоахим. Извинявай, че точно аз идвам, но просто

няма кой друг — извини се вежливо, а тя само кимна. Изглежда, нямаше нищо против присъствието му. Когато започнаха контракциите, Сара се протегна и го сграбчи за ръката, но тъй като болката не затихна, тя започна да ридае.

— Ужасно е... много по-лошо от преди... не мога... Уилям...

— Разбира се, че можеш. А и аз съм тук, за да ти помогна. — Гласът му звучеше необикновено спокойно. Еманюел излезе, за да донесе още кърпи. — Бебето започна ли въобще да излиза? — попита я той, като я наблюдаваше.

— Мисля, че не е... Аз... — И отново се вкопчи в ръката му. — Боже господи... извинявай, аз... Йоахим! Не ме оставяй! — За първи път произнасяше името му, макар че той често беше изричал нейното. Тогава му се прииска да я вземе в прегръдките си и да ѝ каже колко много я обича.

— Сара, моля те... трябва да ми помогнеш и... всичко ще бъде наред. — Йоахим обясни на момичето как да се справя с краката ѝ, а той притисна надолу раменете ѝ, за да не се надига и когато започнат болките, по-лесно да се напъва и изтласква бебето. Отначало Сара взе да се бори с него, но той ѝ говореше кротко и спокойно, явно знаеше какво прави. След около час-час и нещо главата на бебето се показа. И макар че Сара кървеше, не можеше и сравнение да става с предишния път. Очевидно и сега бебето беше едро и пак щеше да се наложи много време да го израждат. Но Йоахим беше решил да остане и да помага, докато е необходимо. Най-последно почти на зазоряване главичката на бебето излезе. Показа се малко, сбръчкано личице, ала за разлика от Филип това бебе не си пое въздух и стаята се изпълни с тишина. Еманюел вдигна очи към Йоахим, като се питаше какво ли означава това. Той огледа детето и бързо се обърна към Сара:

— Сара, трябва да тласкаш бебето навън — каза напрегнато, като се взираше в леко посинялото личице. — Хайде, Сара, сега... давай — нареди ѝ Йоахим повече като войник, отколкото като лекар или съпруг. Заповядваше ѝ да събере сили, като сега той направи онова, което Еманюел бе направила миналия път, а именно започна да я натиска силно по корема, за да ѝ помогне. Така малко по малко бебето започна да излиза, докато накрая се измъкна цялото и остана да лежи безжизнено между краката ѝ. Сара погледна надолу и проплака от мъка.

— Мъртво е! Божичко, господи, бебето ми е мъртво! — заридатя, а той го взе на ръце, макар че още беше свързано с майката. Беше момиченце, но в него нямаше живот и Йоахим започна да масажират гръбчето и да го потупва. Плесна го по петичките, разтърси го силно, обърна го с главата надолу и изведнъж, докато правеше това, от устата на бебето буквално изхвърча огромна тапа слуз, то пое въздух и нададе първия си писък, след което продължи възможно най-гръмогласно. Целият опръскан в кръв, Йоахим плачеше наравно със Сара и Еманюел от облекчение и преклонение пред красотата на живота. След това срязва пъпната връв и с нежна усмивка връчи бебето на майка му. Едва ли щеше да обича Сара повече, дори ако той беше бащата на това дете.

— Ето я дъщеричката — каза и внимателно положи до нея увитото в чисто одеяло момиченце. След това отиде да си измие ръцете и, доколкото можеше, да позачисти петната по ризата си. Само след минути отново беше до леглото на Сара. Без да се опитва да удържи сълзите си, тя взе ръката му в своята и я целуна.

— Йоахим, ти я спаси. — Очите им се срещнаха и останаха така един дълъг миг. Той се почувствува безкрайно щастлив, че бе имал възможността да сподели с нея радостта от появата на живота.

— Не, не аз — възрази Йоахим. — Аз направих само това, което беше по силите ми. Бог реши така. Той разполага. — И премести поглед към успокоеното вече бебе с толкова розово и кръгло личице, сякаш изваяно. Красиво малко момиченце, което, с изключение на лекия рус мъх по главичката, беше пълно копие на Сара. — Хубавица е.

— Нали?

— Как ще я кръстиш?

— Елизабет Анабел Уитфийлд. — Така бяха решили с Уилям още преди време и сега й се видя, че името чудесно подхожда на безгрижно спящото бебче.

Йоахим дойде да я посети отново в късния следобед. Гушейки се плътно до майка си, Филип, сякаш омагьосан, не откъсваше очи от бебето.

Йоахим донесе цветя, голямо парче шоколадова торта, пакет захар и още един скъпоценен килограм кафе. Сара седеше в леглото и изглеждаше учудващо добре след всичко, което преживя. Но този път й беше по-лесно от първия, а и бебето се беше оказало „само четири“ килограма, както съобщи Еманюел, което ги разсмя. Раждането, което

за малко да се превърне в трагедия, завърши с щастлив край благодарение на Йоахим. Дори Еманюел беше започнала да се отнася любезно с него. Когато момичето излезе, Сара го погледна и разбра, че каквото и да им се случи по-нататък в живота, тя винаги ще му е благодарна и никога няма да забрави, че той бе спасил бебето ѝ.

— Никога няма да забравя какво направи за мен — прошепна Сара, докато Йоахим я държеше за ръката. Тази сутрин между тях се беше появило нещо, което несъмнено ги свързваше.

— Нали ти казах. Божията десница я докосна.

— Но ти дойде... А аз бях толкова уплашена. — Сълзи изпълниха очите ѝ, когато си спомни. Нямахме да го преживее, ако бебето беше умряло. Ала той го спаси.

— И аз се уплаших — призна ѝ Йоахим. — Имахме голям късмет. — При тези думи ѝ се усмихна — Много странно, но тя прилича малко на сестра ми.

— Също и на моята — позасмя се Сара.

Пиха чай, след което той извади бутилката шампанско, донесена специално за случая, и вдигна тост за здраве и дълъг живот на лейди Елизабет Анабел Уитфийлд.

След известно време Йоахим стана да си ходи.

— Трябва да поспиш — заяви той и без да каже нищо повече, се наведе да я целуне по челото. Устните му леко докоснаха косата ѝ, при което за миг той притвори очи. — Спи, скъпа — прошепна, но преди още да е излязъл от стаята, тя се унесе в дълбок сън. Бе чула думите смътно, някак отдалеч, ала вече сънуваше Уилям.

До лятото на следващата година Лондон беше почти напълно смазан от постоянните бомбардировки, но това не се отнасяше за британския дух. По това време Сара беше получила само две писма от Уилям, стигнали контрабандно по тайните канали на съпротивата. Той твърдеше, че е много добре и се обвиняваше, че не е бил по-настоятелен в желанието си да я изведе от Франция, когато това бе още възможно. Във второто си писмо, в отговор на нейното, Уилям изразяваше буйната си радост от раждането на Елизабет. Но мисълта, че са във Франция и няма как да ги види, му беше непоносима. Не ѝ спомена обаче, че изучаваше различни възможности за нелегално влизане във Франция, макар че Военното министерство изрично се беше възпротивило, тъй като поне за момента нямаше никакъв начин да изведе Сара от страната. Просто трябваше да си кротуват още малко — според него войната щяла да свърши скоро. Третото му писмо обаче ѝ донесе вест, която едва не я уби. Уилям не посмя да не ѝ я съобщи от страх, да не би да я чуе от другаде. Сестра ѝ Джейн беше писала на него, понеже нямаше как да се свърже със Сара директно. Родителите ѝ бяха загинали при злополука недалеч от бреговете на Саутхамптън. Били на разходка с яхтата на свои приятели, когато се разразила страшна буря. Яхтата потънала и всички се издавили, преди бреговата охрана да успее да стигне до местопроизшествието.

Когато научи това, Сара потъна в дълбока скръб и цяла седмица не се срещна с Йоахим. Почти по същото време той пък узна, че сестра му е загинала по време на бомбардировки над Манхайм. И за двамата загубите не бяха никак малки, но смъртта на родителите ѝ беше убийствен удар за Сара.

След това новините започнаха да пристигат от лоши по-лоши. Целият свят беше потресен от вестта за нападението над Пърл Харбър.

— За бога, Йоахим, какво ще рече това? — Бе научила новината от него. По това време вече бяха близки приятели, независимо от различните си националности, а фактът, че той беше спасил живота на

Елизабет, имаше голямо значение за нея. Йоахим продължаваше да им носи храна и някои други дреболии и винаги се оказваше на разположение, щом имаха нужда от него. Когато Филип получи нов пристъп на бронхит, той успя да ѝ набави необходимите лекарства. Ала сега тази новина, изглежда, щеше да промени всичко. Може би не за тях двамата, но за целия свят — със сигурност. До края на деня Америка обяви война на Япония, а следователно и на Германия. Фактически това не променяше нищо за Сара. На практика тя продължаваше да е негова пленница, но самата мисъл, че Америка е била нападната, я плашеше. Ами ако след Пърл Харбър дойде ред на Ню Йорк? Замисли се за Питър и Джейн и за децата им. Беше ѝ много мъчно, че не бяха заедно, за да могат да споделят скръбта си от смъртта на родителите ѝ.

— Това може да промени много неща — тихо отговори той, докато двамата седяха в кухнята. Някои от хората му знаеха, че идва да я посещава от време на време, но не обръщаха внимание. Беше хубава жена и се държеше с достойнство, точно като господарка на замъка. Разбира се, за Йоахим тя беше много повече от това. Скъп човек, на когото много държеше. — Струва ми се, че ще има сериозни последици за нас, и то съвсем скоро — продължи той, гледайки трезво на нещата. По-късно се разбра, че е имал право.

След два месеца Сара научи, че зет ѝ воюва някъде в Тихия океан, а Джейн и децата са се преместили в къщата на Лонг Айленд. Струваше ѝ се странно, че къщата там и апартаментът в Ню Йорк вече принадлежат на Джейн и на нея. Както и това, че сестра ѝ беше отишла там с децата. Почувствува се ужасно отдалечена от тях и ѝ стана мъчно, че нейните деца никога нямаше да познават родителите ѝ.

Сара изобщо не беше подготвена за вестта, която получи през пролетта. Тогава Филип беше на годинка и половина, а Елизабет, тяхното бебе-чудо, както я наричаше Йоахим, на седем месеца имаше четири зъбчета и беше много жизнерадостна. През цялото време гукаше, смееше се и си пееше всеки път, щом видеше Сара, пискаше от радост, хвърляше се на врата ѝ и започваше да я стиска. Филип също много обичаше сестричката си. Непрестанно я целуваше, опитваше се да я носи и я наричаше „моето“ бебе.

Един ден Сара я държеше в скута си, когато Еманюел се върна от хотела с писмо в ръка. То носеше пощенско клеймо от Карибите.

— Как го получи? — попита Сара, но бързо се спря. Отдавна беше разбрала, че в живота на Еманюел и Анри, а вероятно и на родителите им, има неща, за които не искаше да знае. Беше чула да се говори, че крият в хотела си някакви хора. Веднъж дори сама им разреши да използват една стара колиба край чифлика, за да крият там някого в продължение на цяла седмица. Тя обаче гледаше да знае колкото се може по-малко, от страх да не им навреди. Много пъти Анри се появяваше с различни наранявания, но това, което повече я тревожеше, беше тъй нареченото романтично увлечение на Еманюел по сина на кмета, който беше близък приятел с германците. Сара правилно бе усетила, че то е по-скоро политическо, а не романтично. Тази връзка ѝ се стори много тъжен начин за начало на любовен живот. Веднъж се опита да поговори с Еманюел, но момичето упорито извърташе и не казваше нищо. То не искаше по никакъв начин да намесва Сара в онова, което имаше някакво отношение към съпротивата, освен в краен случай. От кръстчето върху гърба на плика Сара разбра, че е от херцог Уиндзор. Недоумяваше за какво можеха да ѝ пишат. Досега не бе получавала писма от тях. По радиото, което родителите на Еманюел криеха в хотела, беше чула, че той е станал губернатор на Бахамските острови. Британското правителство се страхуваше, че ако херцогът попадне в ръцете на германците, те ще го използват като заложник, затова гледаше да го държи на безопасно разстояние. И без това още преди заминаването му неговите симпатии към Германия не бяха особена тайна за никого.

Писмото започваше с израз на най-горещи чувства, към които, както я уверяваше, се присъединявала и Уолис. След това я „уведомяваше“ с най-голямо съжаление, че Уилям е изчезнал безследно при изпълнение на бойна задача. Имало известна вероятност да е в плен, но за това още не е получено никакво потвърждение. Фактически писмото ѝ съобщаваше със сигурност само това, че Уилям е безследно изчезнал. Херцогът ѝ описваше в подробности как точно се е случило и изразяваше увереността си, че братовчед му е действувал смело и мъдро. Може да е загинал при приземяването, но може пък и да е оцелял. Бил хвърлен с парашут над Германия с група разузнавачи, в която се включил като доброволец въпреки несъгласието на колегите си от Военното министерство.

„Беше млад и доста вироглав по характер и се страхувам, че това струва скъпо на всички ни, продължаваше херцогът, но най-вече на вас, скъпа моя. Трябва да сте храбра, нещо, което той би очаквал от вас, и твърдо да вярвате, че всичко ще бъде по божията воля и той или е жив, или вече се е озовал в ръцете на създателя ни. Надяваме се, че вие сте добре. На вас и децата, поднасяме искрените си съболезнования и дълбоката си любов.“

Сара се втренчи в писмото и започна да го чете наново, но ридания се надигнаха в гърлото ѝ и я задавиха. Еманюел, която бе следила изражението на лицето ѝ, разбра, че новините не са добри. Тъй като не знаеше какво да каже, взе Елизабет от скута ѝ и бързо излезе от стаята. Върна се след малко и завари Сара да ридае на кухненската маса.

— О, госпожо... — Остави детето на пода и прегърна разстроената си господарка. — За господин херцога ли става дума? — попита тя със сподавен глас.

Сара ѝ кимна и я погледна с разплакани очи.

— Безследно изчезнал. Смятат, че може да е бил пленен... или убит... не се знае нищо. Писмото е от братовчед му.

— О, горката госпожа... Не може да е бил убит. Не вярвайте на това! — Сара кимна отново, без да знае в какво да вярва. Знаеше само, че не би оцеляла в един свят без Уилям. Той обаче би го поискал от нея — заради децата и заради него, но тя нямаше сили. Плака часове наред, после излезе сама на дълга разходка в гората. Този път не се срещна с Йоахим. Знаеше, че сигурно вече е седнал да вечеря. А и бездруго искаше да е сама. Имаше нужда да остане насаме със скръбта си. Най-после седна на един дънер в мрака и плака дълго, като бършеше очи в ръкавите на пуловера си. Как щеше да живее без него? Защо животът бе толкова жесток? И защо му бяха разрешили да участва в такава опасна акция в Германия? Изпратили Дейвид на Бахамите. Защо не изпратиха и Уилям на някое закътано местенце? Тръпнеше при мисълта за онова, което вероятно я чакаше. Прекара часове наред в тъмната гора в молитви, като се вслушваше в собствените си предчувствия и се мъчеше да долови някакво послание

от Уилям. Но нищо не я осени. До късно през нощта лежа като изтръпнала в общото им легло, същото, в което бяха прекарвали толкова щастливи нощи и където беше зачената Елизабет. И както си лежеше, изведнъж доби усещането, че той е жив. Не знаеше кога, къде и как ще го види отново, ала знаеше със сигурност, че това ще стане някой ден. Почувствува го като знак от бога, беше толкова силно, че нямаше как да го пренебрегне, и това ѝ вдъхна увереност. След това заспа. На сутринта се събуди свежа и отпочинала и още по-убедена, че Уилям е жив, че не е убит от германците.

По-късно през деня сподели това с Йоахим. Той я изслуша безмълвно, но почти религиозният ѝ екстаз не му се видя много убедителен.

— Сериозно, Йоахим... Почувствувах тази сила, тази пълна увереност, че той е жив някъде. Зная го със сигурност. — Говореше с фанатична убеденост и той просто не пожела да я разочарова, не ѝ каза колко скептично е настроен и колко малко от пленниците оцеляват.

— Може би си права — тихо промълви Йоахим. — Но във всички случаи трябва да си готова и за най-лошото, Сара. — Опита се да ѝ го каже колкото се може по-деликатно. Тя трябваше да приеме факта, че съпругът ѝ е безследно изчезнал, може би мъртъв. Имаше голяма вероятност дори сега да е вече вдовица. Все още нямаше сърце да я кара да погледне трезво на нещата, но след време, независимо от това какво бе почувствувала тази нощ и какво ѝ се искаше да чувствава или вярва, просто щеше да бъде принудена да приеме истината.

Времето минаваше, а от Уилям нямаше никаква вест, не пристигаше и никакво съобщение за неговото пленяване или оцеляване. За Йоахим вече беше ясно, че той е мъртъв, но не и за Сара. Тя говореше за него така, сякаш го е виждала предната вечер или просто го е сънувала. Дори беше по-спокойна, по-решителна и по-уверена, отколкото в началото на войната, когато все още получаваше по някое писмо. Сега нямаше нищо, само мълчание. Той си бе отишъл. Вероятно завинаги. Рано или късно тя трябваше да приеме този факт. Йоахим чакаше този ден, защото знаеше, че преди тя да се е примирила със смъртта на Уилям, между тях не би могло да има каквото и да е, а не му се искаше да насилва нещата. Но когато се нуждаеше от някой, когато искаше да разговаря с някого, когато беше тъжна, самотна или уплашена — той беше винаги на нейно

разположение. Понякога беше трудно да се повярва, че във войната те стоят от двете страни на барикадата. За него те бяха просто мъж и жена, които са заедно вече две години, и той я обичаше с цялото си сърце и душа. Беше готов да ѝ отдаде всичко, което има. Не знаеше как ще се измъкнат от това положение след войната, нито къде и как ще живеят. Но това нямаше значение. Единственото, което имаше значение за него, беше Сара. Живееше, дишаше и съществуваше заради нея, макар че тя все още не го знаеше. Знаеше само, че ѝ е много предан, и усещаше, че е силно привързан както към нея, така и към децата, особено към Елизабет, която бе спасил при раждането, но Сара така и не съзнаваше, че той я обича силно.

На рождения ѝ ден тази година се опита да ѝ подари великолепни диамантени обеци, които беше купил в Париж специално за нея, ала тя категорично отказа да ги приеме.

— Не мога, Йоахим. Приказни са, но това е невъзможно. Аз съм омъжена жена. — Не му се искаше да спори по този въпрос, макар че беше убеден в обратното. Беше сигурен, че е вдовица. Вече шест месеца нямаше никаква вест от Уилям и независимо от уважението си към него, Йоахим смяташе, че тя вече е свободна жена. — За бога, та аз съм твоя пленница — засмя се Сара. — Какво ще си помислят хората, ако приема диамантени обеци от теб?

— Не съм убеден, че трябва да им даваме обяснения. — Беше разочарован, но я разбираше. Задоволи се с това, да ѝ подари нов часовник, който тя прие, и много хубав пуловер, от който имаше належаща нужда. Бяха съвсем скромни подаръци, но типично за нея беше да не приема нищо по-скъпо. Той уважаваше тази ѝ черта. Фактически за две години не беше открил у нея нещо, което да не му харесва, с изключение може би на това, че продължава да настоява, че е омъжена за Уилям. Ала на моменти дори и непрекъснатата ѝ убеденост му харесваше. Показваше, че е лоялна, грижлива, любяща и предана докрай. Преди време завиждаше на Уилям за всичко това, но сега вече само го съжеляваше. Горкият човек беше загинал. Рано или късно Сара трябваше да го приеме.

През следващата година дори твърдата вяра на Сара започна да се разколебава, макар че не го признаваше пред никого, даже пред Йоахим. Уилям беше изчезнал преди около година, а никой от източниците на разузнаването не беше разкрил каквото и да е за него.

Дори Йоахим се бе опитал да направи дискретно проучване, без да ги поставя в неудобно положение. Общото мнение и от двете страни на Ламанша беше, че Уилям е бил убит през март 1942 година по време на приземяването си с парашут в Райнланд. Тя все още отказваше да повярва в това, но понякога, когато се замислеше за него, усещаше, че дори и най-скъпите им спомени са започнали да избледняват, и това я плашеше. Не го беше виждала вече почти четири години. Ужасно дълго време, дори за такава силна любов като тяхната, за да издържи в съприкосновение с толкова малко надежда и толкова много страдание.

Тази година Сара прекара Коледа в компанията на Йоахим. Той беше невероятно мил и всеотдаен. Това беше много добре най-вече за Филип, който растеше без баща и въобще не помнеше Уилям, пък и нямаше как да го помни. В неговото съзнание Йоахим бе специален приятел и по детски невинно и простичко истински го харесваше, точно както беше и при Сара. Тя продължаваше да мрази всичко немско, но него не мразеше. Беше разбран човек и се грижеше така усърдно за ранените, които идваха на възстановяване в замъка. Някои от тях нямаха нищо — нито надежда, нито крайници, нито бъдеще, нито дори дом, в който да се приютят. По някакъв начин той успяваше да отделя време за всеки от тях, да разтоваря в продължение на часове, да им вдъхне надежда, да ги върне към живот, точно както понякога правеше и със Сара.

— Ти си забележителен човек — тихо му каза тя един ден, докато седяха в кухнята ѝ. Еманюел бе отскочила за малко при родителите си. От няколко седмици Анри се подвизаваше някъде из Ардените, но Сара се бе научила да не задава излишни въпроси. По това време момчето беше вече на шестнадесет години и водеше живот, изпълнен с пристрастия и опасности. Личният живот на Еманюел също се усложняваше. Синът на кмета бе започнал да става недоверчив и когато тя го напусна, се вдигна голям скандал. В момента се бе забъркала с един от германските офицери и макар че Сара не проронваше нито дума, подозираше, че момичето получаваше информация от него и я предаваше на съпротивата. Самата Сара стоеше настрана от всичко това. Правеше каквото бе възможно по възстановяването на замъка, повечето все дребни нещица, помагаше при някои спешни случаи, когато я викаха и се нуждаеха от нея, а през останалата част от времето се грижеше за децата. Филип беше на

четири години и половина, а Елизабет с една година по-малка. Бяха прекрасни деца. Филип растеше висок и едър, какъвто беше още при раждането си, а Елизабет, за изненада на всички, беше много по-нежна и с по-меки черти от майка си. Макар и доста крехка, бе винаги готова за лудории и пакости. За всеки, който ги видеше заедно, беше очевидно, че Йоахим я обожава. За Бъдни вечер им донесе красиво изработени немски играчки за елха, след което им помогна да украсят дръвчето. Отнякъде бе успял да се сдобие и с кукла за Лизи, която тя веднага притисна в обятията си и започна да люлее като „моего бебе“.

Но Филип беше този, който се покатери на коленете му, обви ръце около врата му и се сгуши в него. Сара се направи, че не забелязва това.

— Ти няма да ни оставиш като татко, нали? — с тревога го попита детето, а Сара усети, че сълзи напират в очите и Йоахим побърза да отговори:

— Твоят татко не е искал да ви остави. Ако можеше, сигурен съм, че щеше да е тук с вас.

— Тогава защо е заминал?

— Защото така е трябвало. Той е войник.

— Но ти не си заминал — логично възрази детето, без да разбира, че немецът е трябвало да напусне собствените си деца и дом, за да дойде тук. После пак се сгуши в прегръдките му и остана така, докато Йоахим го отнесе в леглото. Лизи пък носеше своето бебе. Филип беше особено привързан към сестричката си, което много радваше Сара.

— Не смяташ ли, че всичко това най-после ще свърши тази година? — попита тя тъжно, докато отпиваха брендите, след като децата си легнаха. Беше й донесъл най-финия коняк „Курвоазие“. Беше силен, но много приятен.

— Надявам се. — Изглеждаше така, сякаш войната никога нямаше да свърши. — Понякога ми се струва безкрайна. Като гледам момчетата, които ни изпращат ден след ден, седмица след седмица, година след година, чудя се как е възможно никой да не разбира, че всичко това е безсмислено и просто не си струва.

— Мисля, че точно по тази причина се намираха тук, а не на фронта — усмихна му се Сара. Той мразеше войната почти толкова, колкото и тя.

— Доволен съм, че съм тук — нежно каза Йоахим. Надяваше се, че е облекчил положението ѝ и това наистина беше така в много отношения. Познаваше я от три години и половина, а му се струваше, че е бил с нея цял живот. — Ти значиш много за мен — продължи той тихо и тогава, вероятно под влияние на брeндитo и на емоциите от изминалия ден, усети, че повече не би могъл да крие чувствата си. — Сара... — Гласът му беше дрезгав и същевременно нежен. — Искam да знаеш, че много те обичам. — Тя извърна поглед, мъчейки се да скрие вълнението си както от него, така и от самата себе си. Беше ѝ ясно, че независимо от това какво изпитва към този мъж, от уважение към Уилям не би го направила.

— Йоахим, моля те... недей. — Погледна го умолително, а той взе ръката ѝ в своята и я задържа така.

— Кажи ми, че не ме обичаш, че никога не би могла да ме обикнеш, и аз никога вече няма да повтoря тези думи... но аз наистина те обичам, Сара, и мисля, че ти също ме обичаш. Какво правим всъщност? Защо се крием? Защо се преструваме на приятели, след като можем да бъдем нещо много повече? — Сега той искаше повече от нея. Беше чакал в продължение на години и вече не можеше да се сдържа.

— Да, обичам те — прошепна тя през масата, ужасена както от думите, така и от чувствата си. От доста време ги бе осъзнала, ала не беше се поддала... заради Уилям — Но не можем да направим нищо.

— Защо не? Та ние сме възрастни хора. Светът е тръгнал към гибел. Нямаме ли право на малко щастие? На малко радост? На малко слънце... преди края? — И двамата бяха видели толкова смърт и болка, и двамата бяха много уморени.

Усмихна се на думите му. Тя също го обичаше, обичаше човека в него, това, което беше направил за децата ѝ и за нея самата.

— Имаме приятелството си... а любовта... нямаме право на повече, докато Уилям е жив.

— А ако не е жив? — Вече искаше да я накара трезво да погледне на нещата, но тя бързо се затвори в себе си, както правеше обикновено. Все още беше много болезнено за нея.

— Не зная. Не зная как бих се чувствувала в такъв случай. Но зная, че засега продължавам да съм негова жена и вероятно ще остана такава още дълго време. Може би завинаги.

— А аз? — попита я Йоахим. За първи път искаше нещо от нея.
— А аз, Сара? Какво да правя аз?

— Не зная. — Погледна го нещастно, а той се изправи и отиде да седне до нея. После надникна в очите ѝ, където видя много тъга и копнеж, и нежно я докосна с пръсти по лицето.

— Винаги ще бъда на разположение, когато имаш нужда от мен. Искам да знаеш това. И когато приемеш факта, че Уилям си е отишъл завинаги, аз ще продължавам да бъда тук. Имаме много време, Сара... Имаме цял живот. — Беше ѝ казал всичко, което искаше да ѝ каже от дълго време насам. След това нежно я целуна по устните, а тя не го спря. Не можеше да го спре, защото желаше това не по-малко от него. Бяха изминали повече от четири години, откакто за последен път бе видяла съпруга си. А с този човек живееха вече три години и половина ден след ден, един до друг. Постепенно бе започнала да го уважава и обича. И все пак съзнаваше, че нямат право на това, което и двамата мислеха, че искат. Според нея в живота имаше по-важни неща от това. Имаше клетва, която беше дала, и мъж, когото беше обичала повече от всичко на света.

— Обичам те — прошепна ѝ Йоахим и отново я целуна.

— И аз те обичам — каза тя. Но същевременно продължаваше да обича и Уилям. И двамата знаеха това.

Малко по-късно той си тръгна и се прибра в замъка, защото я уважаваше и искаше да се съобрази с желанието ѝ. На следващия ден отново дойде и си поигра с децата. Животът им продължи както преди, сякаш въобще не бе имало такъв разговор.

През пролетта нещата вече не вървяха никак добре за Германия. Йоахим идваше да споделя със Сара мислите си и опасенията си за това, което би могло да се случи. През април вече беше сигурен, че ще бъдат отблъснати, и се тревожеше, че вероятно ще му се наложи да напусне Сара и децата. Обеща ѝ да се върне веднага щом свърши войната, независимо дали Германия щеше да спечели, или да загуби. Беше му все едно, стига те да оцелеят. Беше си останал грижовен към нея и макар че сега от време на време се целуваха, не си разрешаваха нищо повече. Така беше по-добре, по този начин нямаше да има за какво да се разкайват, а и той си даваше сметка, че с нея трябваше да се напредва бавно. Сара упорито продължаваше да вярва, че Уилям е жив и че някой ден ще се върне. Но Йоахим знаеше, че дори да се

случи това, за нея ще бъде болезнена и трудна раздялата с него. Беше свикнала да разчита на него, уважаваше го и често изпитваше нужда да са заедно. Вече бяха повече от приятели, въпреки, че тя продължаваше да обича и Уилям.

Напоследък обаче Сара започна да не обръща внимание на загрижеността му от вестите, пристигащи от Берлин. Беше много заета с Лизи, която страдаше от ужасна кашлица още от март и по Великден беше все така отпаднала и не се чувствуваше добре.

— Чудя се какво ли може да е това — оплака му се тя една вечер, докато разговаряха в кухнята.

— Някаква разновидност на инфлуенцата. Цяла зима върлува из селото. — Сара беше завела момиченцето при доктора в замъка, който я увери, че не е пневмония, но пък и лекарствата, които ѝ предписа, не доведоха до никакво подобрение.

— Мислиш ли, че може да е туберкулоза? — загрижено го попита тя, но той ѝ отговори отрицателно. Беше помолил доктора да даде още от лекарството, но в последно време не получаваха нищо. Доставка им бяха прекратени, единият лекар вече беше заминал за фронта, а другият се готвеше да потегля през май.

Ала много преди това Лизи отново легна на легло с висока температура. Беше отслабнала, очите ѝ нездраво блестяха и беше придобила ужасния вид на дете, изгаряно от треска. Малкият Филип седеше край леглото ѝ по цял ден, за да ѝ пее песнички и да ѝ разказва приказки.

Еманюел се опитваше да го развлича през деня, но той вече започваше да подлудява от тревога по Лизи. Тя продължаваше да бъде „неговото“ бебе и това, че я вижда толкова болна, а майка си така разтревожена, го плашеше. Час по час питаше дали ще оздравее и Сара му го обещаваше. Йоахим ги навестяваше всяка вечер. Бършеше челцето на Лизи, опитваше се да я накара да пийне вода, а когато кашляше силно, я тупаше по гръбчето точно както при раждането, когато ѝ помогна да поеме въздух и така ѝ вдъхна живот. Но този път, изглежда, не можеше да помогне. От ден на ден състоянието ѝ се влошаваше и на първи май отново пламна цялата в огън. И вторият им лекар вече бе заминал, а запасите от медикаменти бяха фактически изчерпани. Така че Йоахим нямаше от къде да вземе лекарства, а и

никакъв изход не виждаше. Оставаше му само да седи при тях ден след ден и да се моли Лизи да се оправя.

По едно време му хрумна мисълта да я закара на лекар в Париж, но тя беше прекалено зле, за да издържи едно пътуване, а и там нещата не вървяха никак добре. Американците напредваха към Франция и германците бяха изпаднали в паника. Париж беше почти изоставен, по-голямата част от военните бяха изпратени или обратно в Берлин, или на фронта. Райхът преживяваше тежки дни, но Йоахим беше много по-разтревожен за Лизи.

Беше един следобед в началото на май. Йоахим дойде да ги види и както обикновено от седмици наред, завари Сара седнала до леглото на детето. Държеше Лизи за ръката и бършеше топлото ѝ челце, ала този път тя дори не помръдваше. Остана при тях няколко часа, но трябваше да се върне по някое време в кабинета. Прекалено много неща ставаха в момента, за да си позволи да отсъства дълго. Дойде отново късно вечерта и намери Сара в леглото на Лизи, притиснала в прегръдките си спящото дете. Надвеси се над тях и когато младата жена вдигна очи към него, в погледа ѝ прочете същинска агония. Приседна до нея.

— Някаква промяна? — прошепна той, а Сара само поклати глава. От сутринта момиченцето беше потънало в тежък сън. Но докато седеше и ги наблюдаваше, Лизи се размърда и за първи път от няколко дни насам отвори очи и се усмихна на майка си. Приличаше на малък ангел, със златистите си къдри и огромните зелени Сарини очи. Беше на три години и половина, ала сега, когато беше толкова болна, изглеждаше по-голяма, сякаш бе поела върху крехките си раменца цялата тежест на света.

— Обичам те, мами — прошепна тя и отново затвори очи в прегръдките на майка си. И изведнъж Сара разбра. Сякаш почувствува, че тя бавно напуска живота. Искаше ѝ се да я задържи, да я придърпа обратно. Отчаяно желаше да направи нещо, но не виждаше какво. Нямаше лекари, сестри, нито болница и лекарства, нищо не можеха да ѝ предложат, освен... любов и молитви.

Докато Сара не откъсваше очи от нея, Лизи отново въздъхна и тогава Сара я погали по меките къдрици и ѝ прошепна думи на отчаяна любов.

— Обичам те, сладко мое дете... Много те обичам. Мама те обича и... Бог също те обича... Аз съм тук при тебе... — продължи да ѝ повтаря тя и Лизи със сладка усмивка погледна, за последен път разплаканите Сара и Йоахим, след което завинаги затвори очи, а малкият ѝ дух се възнесе към небесата.

Сара усети веднага, а Йоахим миг по-късно. Сведе се над тях и се разрида, като ги люлееше и двете в прегръдките си. Спомни си как ѝ беше вдъхнал живот, а ето че сега тя си отиде... напусна ги толкова скоро. Сара го погледна с разбито сърце, все още стискайки детето в прегръдките си. Накрая нежно го положи на леглото. Час по-късно двамата с Йоахим се отправиха към замъка, за да видят какво могат да уредят за погребението.

В крайна сметка Йоахим свърши всичко сам. Отиде в града и докара малък ковчег, в който двамата със Сара, облени в сълзи, положиха малкото телце. Сара грижливо бе сресала косицата на Лизи, беше ѝ облякла най-хубавата рокличка, редом до нея бе сложила и любимата ѝ кукла. Това беше най-големият ужас през живота ѝ и докато полагаха ковчега в земята, Сара имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне. Беше се вкопчила в Йоахим и безпомощно ридаеше, а бедничкият Филип от своя страна се беше вкопчил в нейната ръка, без да може да възприеме случилото се.

Филип изглеждаше стреснат и ядосан, а когато майка му и Йоахим започнаха да зариват ковчега, скочи в гроба и се опита да ги възпре. Йоахим нежно го вдигна, а детето се развика и гневно се втренчи в майка си.

— Ти ме излъга! Излъга ме! — изпищя то, като трепереше цялото и ридаеше. — Ти я остави да умре... моето бебе... моето мъничко бебе. — Сграбчило Йоахим здраво през шията, момченцето бе просто неутешимо и дори не позволи на Сара да го доближи. Толкова обичаше Лизи, че не можеше да се примири с нейната загуба.

— Филип, моля те... — Сара едва произнесе думите, докато се бореше с детето и се опитваше да го прегърне. Накрая успя да го вземе от ръцете на Йоахим и нежно го понесе към къщи, като и двамата продължиха да плачат. Остана да го притиска в прегръдките си до късно през нощта, а то отчаяно зовеше „своето“ бебче.

Никой от тях не можеше да повярва в това, което се беше случило — Филип, Сара, Йоахим, Еманюел... До един момент Лизи си

беше при тях, а в следващия — вече я нямаше. Дни наред Сара се чувствуваше така, сякаш е изпаднала в транс. Такова беше и състоянието на Филип. Блуждаеха безцелно из къщи и сякаш я чакаха да се върне у дома, да изскочи от горния етаж, да открият, че всичко е било само една жестока шега и тя просто им е скроила поредната си лудория. Сара беше така погълната от мъката си, че Йоахим не се осмели дори да спомене как се развиват събитията. И така, месец покъсно трябваше направо да ѝ съобщи, че напускат замъка.

— Какво? — втренчи се тя в него. Все още беше с черната рокля, която носеше вече седмици наред. Чувствуваше се на сто години, а роклята висеше на нея като на плашило. — Какво каза?

— Заминаваме — търпеливо повтори той. — Тази сутрин получихме заповедта. Оттегляме се още утре.

— Толкова скоро? — Стана ѝ лошо, когато чу думите му. Това означаваше още една загуба, още една мъка.

— Минаха четири години — тъжно ѝ се усмихна той. — Доста дълъг период за едно гостуване. Не мислиш ли?

Тя също му се усмихна тъжно. Не можеше да повярва, че той си заминава.

— И защо, Йоахим?

— Американците са вече в Сен Ло. Скоро ще бъдат тук, а след това ще продължат към Париж. С тях ще бъдеш в безопасност. Те ще се погрижат добре за теб. — Това поне го успокояваше.

— А ти? — попита го тя, като се смръщи разтревожено. — Ще бъдеш ли в безопасност?

— Викат ме обратно в Берлин, след което ще се преместим болницата в Бон. Очевидно в щаба са доволни от работата ми. — В щаба обаче не знаеха колко малко от сърцето си беше вложил в нея. — Мисля, че ще остана там, докато всичко свърши. Господ само знае колко ще продължи това. Но после веднага ще се върна тук. — За Сара беше просто невероятно, че след четири години Йоахим си тръгва. Тя вече знаеше, че много ще ѝ липсва. Неговото присъствие имаше голямо значение за нея и беше сигурна, че винаги ще е така. От друга страна обаче, не можеше да му обещае бъдещето, което той желаше. Дълбоко в сърцето си Сара все още беше предана на Уилям. Дори може би още повече сега, след смъртта на Лизи. С нея сякаш бе загубила някаква частица от Уилям и това я караше повече от всякога

да копнее за него. Бяха погребали момиченцето зад замъка, близо до горичката, където толкова пъти се бяха разхождали. Знаеше, че нищо в живота ѝ не би могло да бъде така ужасно болезнено, както загубата на Лизи.

— Няма да ми е възможно да ти пиша — обясни той и тя кимна с разбиране.

— Би трябвало да съм свикнала вече с това. За последните четири години съм получила пет писма. — Едно от Джейн, две от Уилям, едно от херцог Уиндзор и едно от майката на Уилям и никое от тях не ѝ беше донесло добри вести. — Ще слушам новините.

— Ще гледам да се свържа с теб веднага щом стане възможно. — Приблужи се към нея и я притегли в прегръдките си. — Боже мой, колко ще ми липсваш само! — При тези думи тя самата разбра колко много ще ѝ липсва и той на нея. Щеше да се чувства ненаказано по-самотна. Погледна го с тъга.

— И ти ще ми липсваш — призна му тя. След това го остави да я целуне, а Филип ги наблюдаваше от страни с някакъв особен гневен израз на лицето.

— Нали ще ми позволиш да те снимам, преди да замина? — запита я той, а тя само изръмжа.

— В този ми вид? За бога, Йоахим, та аз изглеждам ужасно. — При всички случаи той щеше да вземе и другата ѝ снимка, онази, на която беше със съпруга си в Уитфийлд по времето, когато всички те бяха млади и безгрижни и когато животът не беше толкова бреме. Сега Сара изглеждаше много по-стара, а нямаше още двадесет и осем години.

Йоахим също ѝ даде една своя снимка и двамата прекараха нощта в разговори. Би предпочел да я прекара в леглото ѝ, но дори не направи опит, тъй като знаеше, че тя не би се съгласила. Човек рядко можеше да срещне жена като нея, толкова женствена и с такива изключителни качества, една съвършена дама.

На следващия ден Сара и Филип отидоха да гледат изтеглянето на немците. Филип се вкопчи в Йоахим и не искаше да го пусне, макар че той се опита да му обясни, че се налага да замине. А Сара се питаше дали Филип нямаше чувството, че така губи още едно от звената, свързващи го с Лизи. И на тримата им беше и трудно, и болно, и объркано. Само Еманюел беше доволен. Първо тръгнаха войниците и

полупразните камиони с медикаменти, онези медикаменти, които се оказаха недостатъчни, за да спасят Лизи. Последваха ги линейките с пациентите.

Преди тръгване Йоахим и Сара отидоха на гроба на Лизи. Той коленичи за миг и постави отгоре букетче жълти полски цветя, при което и двамата се заплакаха. След това прегърна Сара за последен път, далеч от очите на подчинените си, които и без това вече знаеха всичко. Знаеха, че той много я обича, но като непосредствени свидетели знаеха и че нищо повече не е имало помежду им. Това също ги караше да я уважават. За тях Сара беше олицетворение на надеждата, любовта и благоприличието. Винаги беше учтива и мила, независимо от това какво мислеше за тяхната война или за това, на чия страна се биеха. И дълбоко в сърцата си те се надяваха, че и собствените им съпруги са били толкова силни. Повечето от мъжете, които я бяха опознали, бяха готови, също като Йоахим, да пожертвуват живота си за нея.

Последен остана неговият джип и докато го чакаше, шофьорът деликатно отмести поглед настрани. Йоахим притегли Сара по-близо до себе си.

— Обичам те повече от всичко най-скъпо в живота ми — каза й той, сякаш се страхуваше, че по някакъв каприз на съдбата може никога вече да не се видят. Искаше тя да го знае. — Повече дори от децата си. — След това я целуна нежно.

За миг Сара се притисна до него така, сякаш щеше да му разкрие всички чувства, които изпитваше, ала бе прекалено късно. Вече не можеше да го направи.

Но когато вдигна очи, той сам прочете всичко в тях.

— На добър път — прошепна тя. — Пази се... Обичам те... — задави се в думите си, а Йоахим се наведе към Филип, като продължаваше да я държи за ръка. Искаше да каже нещо и на детето. Нали тримата заедно бяха преживели толкова много.

— Довиждане, моето момче. — Сега пък той се задави в думите си. — Грижи се добре за мама! — Целуна го по челото и разроши косата му, докато Филип се сгуши в него. Накрая детето неохотно се отдръпна. Йоахим се изправи и впери очи в Сара. После пусна ръката й и се качи в джипа. Останал прав в него, той им маха, докато джипът

стигна до входа на имението. Миг след това изчезна сред вихър от прах, а Сара, разплакана, не помръдваше.

— Защо го остави да си тръгне? — ядно я погледна Филип.

— Нямахме друг избор, Филип. — Политическата страна на ситуацията беше прекалено сложна за едно дете, та да вземе да му я обяснява. — Той е добър човек, макар че е германец, и сега трябва да се прибере у дома.

— Обичаш ли го?

Тя се поколеба, но само за миг.

— Да, обичам го. Той ни беше добър приятел, Филип.

— Повече ли го обичаш от татко?

Този път изобщо не се поколеба:

— Разбира се, че не.

— Аз пък да.

— Не, това не е вярно — твърдо каза тя. — Ти просто не помниш татко си, но той е чудесен човек. — Гласът ѝ изтъня и затрепери при спомена за Уилям.

— Мъртъв, ли е?

— Не мисля — отговори Сара предпазливо, тъй като не желаше да му дава напразни надежди, но от друга страна, много ѝ се искаше той да споделя вярата, че някой ден отново ще го видят. — Ако имаме късмет, един ден той ще се върне у дома при нас.

— А Йоахим? — попита я натъжено детето.

— Не зная — отговори му тя честно. След което бавно и мълчаливо влязоха в къщата, хванати ръка за ръка.

Американците пристигнаха на седемнадесети август. Сара, Филип и Еманюел ги посрещнаха. Новината за настъплението им се носеше от седмици и Сара гореше от нетърпение да ги види. Минаха по централната алея в колона от джипове, точно както германците, преди четири години. Обхвана я лудешкото усещане, че това вече го е виждала, само дето не насочиха оръжие към нея, разбираше всичко, което говореха, а и те нададоха радостен възглас, щом разбраха, че е американка. Тя продължаваше да мисли за Йоахим и се надяваше, че е успял да стигне безпрепятствено до Берлин. Филип също непрекъснато говореше за него. Само Еманюел никога не споменаваше германците.

Командуващ американските войски в района беше полковник Фоксуърт от Тексас. Бе много приятен човек, който многократно се извини на Сара, задето настанява част от хората си в конюшните ѝ. Другите разгънаха палатки или използваха къщичката на пазача, неотдавна освободена от нея. Една част дори отидоха в местния хотел. Във всеки случай не я изгониха от дома ѝ след толкова скорошното ѝ завръщане там с Еманюел и Филип.

— Вече свикнахме с това — усмихна се тя на извиненията на полковника. А той я увери, че ще се стараят да няма никакви поражения. Държеше строго подчинените си и макар че се отнасяше приятелски с тях, те спазваха необходимата дистанция. Флиртуваха по-малко с Еманюел, но тя не проявяваше особен интерес към тях. Иначе редовно носеха бонбони на Филип.

Когато американците освободиха Париж, камбаните на всички църкви в околността забиха. Беше двадесет и пети август и Франция бе отново свободна. С изгонването на германците дойде краят на нейния позор.

— Свърши ли най-сетне? — невярващо се обърна Сара към полковника.

— Почти. Ще свърши, щом стигнем в Берлин. Но поне за Франция всичко приключи. Сега вече, ако искате, бихте могли да се

върнете в Англия. — Сама не знаеше какво да прави, ала в едно беше сигурна — трябваше да отиде поне до Уитфийлд, за да се види с майката на Уилям. Сара не беше напускала Франция от обявяването на войната преди пет години. Беше направо невероятно.

В навечерието на рождения ден на Филип тя отпътува с детето за Англия, като остави Еманюел да наглежда замъка. Беше момиче с чувство за дълг, ала войната бе взела своето и от нея. Предишната зима в Ардените бе убит брат ѝ Анри. Загина като герой от съпротивата.

Полковник Фоксуърт и неговият колега в Париж бяха уредили Сара и Филип да използват военен полет до Лондон. Съобщението до военновъздушната база, с което ги уведомяваха, че трябва да приемат на борда херцогиня Уитфийлд и сина ѝ, лорд Филип, доведе до какви ли не приказки и вълнения.

Американците осигуриха джип, който откара Сара и детето до Париж, като по пътя към летището заобиколиха града. Пристигнаха малко преди отлитането. Сара бързо грабна Филип и като го прегърна с една ръка, а в другата стисна единствения им малък куфар, хукна към самолета. Точно пред него обаче я спря един войник.

— Съжалявам, госпожо. Не можете да се качите на този самолет. Това е военен полет, *militaire*... — повтори той на френски, мислейки, че тя не го разбира. — Non... non... — Размаха пръст пред лицето ѝ, а Сара закрещя, мъчейки се да надвика шума на двигателите:

— Но мен ме очакват. Нас ни очакват.

— Този полет е само за военнослужещи — изкрещя и войникът в отговор. — Така че някой стар... — Изведнъж разбра коя е и се изчерви до корените на косата си. После пое Филип от прегръдките ѝ. — Помислих си... Дълбоко съжалявам, госпожо... Ваше... въ... височество... — С известно закъснение се беше сетил, че това е въпросната херцогиня.

— Няма нищо — усмихна се тя и го последва в самолета. Беше очаквал да види някоя бабичка, дори през ум не му беше минало, че херцогиня Уитфийлд може да е млада жена с малко дете. Продължи да ѝ се извинява чак докато ги настани.

Полетът до Лондон не беше дълъг, за по-малко от час прелетяха Ламанша. По пътя няколко войници изразиха удивление и задоволство от това, че е оцеляла през окупацията. Техните думи ѝ прозвучаха странно при спомена за относително спокойния живот през четирите

години, прекарани в къщичката на пазача и под закрилата на Йоахим. На летището в Лондон ги очакваше огромен ролс-ройс. Трябваше директно да отидат в Министерството на въздушните сили за среща с главнокомандувания сър Артър Харис и с личния секретар на краля сър Алън Ласълс, който щеше да бъде там по лично нареждане на краля и като представител на разузнавателното управление. Служителите в министерството дадоха на Филип флагчета и различни видове отличителни знаци, като през цялото време се обръщаха към него с Ваша светлост. В поведението им определено имаше много по-голяма доза церемониалност и уважение, на каквито той не беше свикнал, но Сара с усмивка забеляза, че това явно му допада.

— Защо у дома хората не ме наричат така? — шепнешком запита майка си.

— Кои хора?

— Ами... Еманюел... войниците...

— На всяка цена ще им напомня, когато се върнем — престорено сериозно отвърна тя, но той не усети закачката в гласа ѝ и беше много доволен, че е съгласна с него.

Няколко секретари и двама помощници останаха да се занимават с Филип, докато тя разговаря със сър Артър и сър Алън. И двамата бяха много любезни с нея, ала Сара добре знаеше онова, което искаха да ѝ кажат, а именно, че от две години и половина няма никаква вест от Уилям.

Тя се поколеба, като се опитваше да се стегне и да събере кураж да ги попита. Пое дълбоко въздух, след което се обърна и към двамата:

— Мислите ли, че е възможно още да е жив? — В гласа ѝ се прокрадна плаха надежда.

— Възможно е — бавно отговори сър Артър. — Но е малко вероятно — добави тъжно. — Досега все щяхме да чуем нещо. Все някой щеше да го е видял нейде в лагерите за военнопленници. Ако пък самите немци знаеха кой е, щяха да парадират с името му нашир и надлъж. Струва ми се доста невероятно да не са открили самоличността му, в случай че са го пленили.

— Разбирам — тихо каза Сара. Поговориха още малко, след което се изправиха и още веднъж я поздравиха за проявения кураж във Франция и за това, че тя и синът ѝ се бяха измъкнали невредими. —

Загубихме едно малко момиченце — отрони тя със слаб глас, — през май тази година... Уилям така и не я видя.

— Искрени съболезнования, Ваша светлост. Не знаехме...

Слея това най-церемониално я изпратиха до вратата и ги закараха до Уитфийлд. Старата херцогиня ги очакваше и Сара беше поразена от това колко добре изглежда. Бе още по-слаба и крехка, ала бе трудно човек да повярва, че е на осемдесет и девет години. Наистина забележителна жена, по време на войната се бе стремилa да помага с каквото може в района около Уитфийлд.

— Толкова се радвам да те видя — каза тя, докато прегръщаше Сара. После отстъпи крачка назад и се облегна на бастуна си, за да разгледа по-добре Филип. Беше облечена в яркосиня рокля, с цвета на очите ѝ, и Сара усети да я залива гореща вълна при спомена за Уилям. — Какъв красив млад мъж. Пълно копие на съпруга ми. — Сара се усмихна. По същия начин бе възкликнал и Уилям при раждането на Филип.

След това ги поведе навътре и веднага подкани детето да си вземе от домашните сладки и да пийне чай. То я наблюдаваше със страхопочитание, но, изглежда, дребната старица му допадна. След като Филип похапна, един прислужник го заведе да му покаже конете и конюшните, а възрастната херцогиня остана да разговаря със Сара. Знаеше, че бяха ходили в Министерството на въздушните сили и беше нетърпелива да разбере какво са ѝ казали. Не се изненада, че новините са разочароващи. Фактически на всичко това тя гледаше много по-философски от Сара, което доста изненада младата жена.

— Не мисля, че ще разберем какво точно се е случило с него преди падането на Германия. Надявам се все пак да научим нещо, и то по-скоро. Все ми се струва, че има някой, който знае, но по някакви причини се въздържа да говори. — От друга страна обаче, може и да е бил убит, обесен на някое дърво веднага след скока с парашута или да е бил застрелян от някой войник, който дори не е подозирал неговата самоличност и спокойно го е захвърлил, та случайно минаващ селянин да го погребее. Сара осъзна, че има стотици положения, при които е могъл да загине, и твърде малко, при които да оцелее. Започваше да разбира, че е почти невероятно съпругът ѝ да е все още жив, но въпреки това продължаваше да я крепи някаква искрица надежда, особено сега, когато вече беше в Англия. Успя да се свърже и с Джейн

и с голямо прискърбие научи, че зет ѝ Питър е бил убит в Киска, на Алеутските острови. Джейн звучеше толкова съкрушено, колкото и Сара без Уилям.

В Уитфийлд Уилям отново обсеби живота ѝ. Тук всичко ѝ напомняше за него. Особено се развълнува на следващия ден, когато свекърва ѝ подари на Филип пони за рождения му ден. Той изглеждаше толкова възбуден и щастлив. Сара всъщност не го беше виждала да се смее така от смъртта на Лизи и заминаването на Йоахим. Тук Филип изглеждаше неразделна част от света на баща си и от живота, за който беше роден. Той сякаш изведнъж разцъфна. Когато един ден тя му каза, че ще си заминават за Франция през октомври, Филип открито ѝ заяви, че би искал да остане.

— Мога ли да си взема понито във Франция, мамо? — попита я той, но Сара отрицателно поклати глава. Пак щяха да пътуват с военен самолет и нямаше никаква възможност да транспортират цял кон. Освен това американците все още бяха в замъка. И въобще имаше достатъчно много други грижи в живота им, за да мислят и за понито. Нещо повече, Сара чувствуваше да я обзема все по-силна скръб по Уилям. Връщането ѝ в Уитфийлд направи отсъствието му някак по-осезателно и той започна да ѝ липсва повече от всякога.

— Ще се върнем скоро, любов моя, а баба ще се грижи за понито ти тук. — Момчето много се натъжи, че не може да си вземе кончето във Франция. На Сара ѝ се струваше невероятно, че един ден всичко това ще му принадлежи. Но най-много я заболя, когато към края на престоя им прислугата започна да се обръща към него с Ваша светлост. В съзнанието на тези хора Уилям вече си беше отишъл и Филип бе новият херцог.

— Продължавам да вярвам, че ще получим вести от него — сподели старата херцогиня със Сара вечерта преди заминаването им. — Не губи надежда. Аз поне няма да го направя. — Сара ѝ обеща, но дълбоко в сърцето си вече бе започнала да го оплаква.

На следващия ден си заминаха за Франция. Военното министерство беше уредило пътуването. Нещата изглеждаха някак по-организирани от предишния път преди шест седмици. Когато се прибраха в замъка и там завариха всичко в ред. Емануел се грижеше за къщата, полковникът държеше подчинените си строго, а и повечето от тях вече бяха заминали. Завърнаха се някой от бившите работници в

замъка и се заловиха с градината. Сара отново започна да се занимава с почистването на старинната дърворезба и да извършва някои дребни ремонти след четирите години на пълно занемаряване. Все пак благодарение на Йоахим германците не бяха нанесли много поражения.

Тя често си мислеше за него, но нямаше начин да разбере къде и как е той и понякога това я тревожеше. В молитвите си винаги го споменаваше наред с Уилям.

Към Коледа атмосферата в замъка се поуспокои и Сара се чувствуваше много самотна. Всичко сякаш се връщаше към нормалния живот, но войната продължаваше и това, разбира се, не беше нормално. Съюзническите войски обаче печелеха победа след победа и хората смятаха, че вече ѝ се вижда краят.

През пролетта съюзниците победоносно влязоха в Берлин и през май боевете в Европа най-после приключиха. Хитлер се самоуби, а голяма част от офицерите му избягаха. В Германия цареше хаос. Страховити неща се заговориха за концентрационните лагери, а Сара все така нямаше никаква вест нито от Уилям, нито от Йоахим. Не знаеше какво става с тях и дали изобщо са живи. Просто продължаваше да живее ден за ден в замъка, докато неочаквано ѝ позвъниха от Военното министерство.

— Имаме новини за вас, Ваша светлост — пропука някакъв глас по линията, а тя усети, че я задавят сълзи преди още да са ѝ казали какви са новините. Филип я наблюдаваше от кухнята и се чудеше защо плаче. — Смятаме, че може би сме открили нашия човек, тоест... въ... вашия човек. Едва вчера освободихме един от военнопленническите лагери. Там открихме четирима неидентифицирани войници в... доста тежко състояние... Страхувам се, че той е един от тях, ако е той, разбира се... тъй като няма у себе си никакви документи за самоличност. Ала офицерът, командващ операцията, е служил е него в Сандхърст и се кълне, че наистина това е той. Все още не сме напълно сигурни, но тази нощ ще го транспортираме със самолет. Бихме искали да ви предложим и вие да дойдете в Лондон, ако разполагате с време и възможност. — Ако разполага с време и възможност? След като не бе получавала никаква вест за него в продължение на цели три години? Шегуваха ли се?

— Ще дойда. Можете ли да организирате пътуването ми? Тръгвам веднага.

— Не мисля, че ще сме в състояние да го направим по-рано от утре, Ваша светлост — отговориха ѝ вежливо. — Нещата все още са доста объркани навсякъде, нали знаете, при тази ужасна каша в Берлин, а и италианците... — В момента цареше хаос в цяла Европа, но тя беше готова да преплува и Ламанша, ако трябва.

Военното министерство се беше свързало с американските сили във Франция и този път представителството на съюзниците в Париж изпрати джип, който да я вземе от замъка, където двамата с Филип чакаха нетърпеливо. Тя все още не му беше казала защо ще ходят в Лондон, тъй като не ѝ се искаше да го разочарова, ако се окаже, че мъжът не е Уилям. Във всеки случай той беше възхитен от възможността отново да посети баба си и да види конете. Сара смяташе да го изпрати направо в Уитфийлд, а нея щеше да я чака кола на Военното министерство, за да я отведе в болницата, където бяха настанени докараните от Германия военнопленници. Бяха ѝ казали, че и четиримата са много зле и че са тежко ранени, но не бяха уточнили в какво състояние е Уилям. Не че за нея имаше някакво значение, стига само да е жив и да може да бъде спасен. И ако това изобщо беше той, тя се закле, че ще направи всичко възможно за оцеляването му.

Полетът до Лондон премина гладко, а на летището ги чакаше кола, за да отведе Филип в Уитфийлд. Момчето беше посрещнато с всички военни почести, което много му хареса. След това закараха Сара в Кралската болница в Челси, където бяха настанени мъжете, транспортирани същата нощ със самолет от Германия. Тя се молеше Уилям наистина да е сред тях.

Само един отговарял донякъде по външност. Имал почти същия ръст, но тежал около шестдесет-седемдесет килограма, косата му била бяла и изглеждал много по-възрастен от херцог Уитфийлд. Сара не каза нищо по пътя към болницата и остана тревожно безмълвна, докато я водеха нагоре по стълбите през различни отделения, покрай забързани лекари и сестри. След последните битки и разкриването на всички тези лагери тук бяха направо претрупани с работа. Ранени, болни и измъчени хора биваха докарвани със самолети с възможно най-голяма бързина, поради което бяха мобилизирали лекари от цяла Англия.

Мъжът, за когото имаха съмнения, че може да е Уилям, беше настанен в малка самостоятелна стая. При него стоеше един санитар и следеше дишането му на монитор. През носа на пациента минаваше тръбичка на сонда и респиратор, а над леглото беше струпана всякаква апаратура, включително и кислородна палатка, която го скриваше от погледите им.

Санитарят дръпна щипка, така че Сара да го види по-добре и да го идентифицира. Служителите от Военното министерство деликатно се оттеглиха на разстояние. В болницата още не бяха получили снимките на зъбите му от Щаба на военновъздушните сили, за да потвърдят самоличността му. Но Сара нямаше нужда от никакви снимки, за да познае мъжа. Наистина беше почти неузнаваем, невероятно слаб и приличаше на старец. Тя се приближи и го докосна по бузата. Беше се върнал при нея от отвъдното. И макар че той дори не помръдна, в съзнанието ѝ нямаше и капка съмнение. Това беше Уилям. Обърна се и погледна офицерите, а те само по очите ѝ разбраха всичко. По нейните бузи, както и по техните, започнаха да се стичат сълзи.

— Слава богу — прошепна сър Алън като ехо от чувствата на Сара. Тя стоеше закована на мястото си и нямаше сили да откъсне очи от Уилям, нежно галеше и целуваше ту лицето, ту ръцете и пръстите му един по един. Кожата му беше восъчножълта и очевидно смъртта витаеше над него, но Сара знаеше, че ще направят всичко възможно да го спасят. Санитарят отново затвори щипка на кислородната палатка, а след миг се появиха двама лекари и три сестри, които се заеха да проверяват данните от апаратурата. След малко помолиха Сара да излезе и тя хвърли последен поглед на Уилям. Беше станало чудо. Загуби Лизи, но ето че сега пак има Уилям. Все пак бог не е толкова немилостив, както мислеше по едно време. Преди да напуснат болницата, Сара попита служителите от Военното министерство дали би могла да се обади отнякъде на майката на Уилям в Уитфийлд. Те веднага уредиха да ѝ се предостави кабинетът на главния лекар. Старата херцогиня облекчено въздъхна, след което и тя като Сара се разплака.

— Слава богу, горкото ми момче... Как е той?

— Страхувам се, че не е много добре, майко. Но скоро ще се оправи. — Надяваше се, че не я лъже. Толкова ѝ се искаше да вярва в

това. Той едва ли беше минал през всички тези страдания само за да умре сега. Тя нямаше да го допусне.

После служителите от Военното министерство си тръгнаха. При Сара дойде главният лекар, за да я уведоми за състоянието на Уилям. Без излишно увъртане той пристъпи направо към въпроса със загрижен израз на лицето.

— Не сме сигурни дали съпругът ви ще живее, Ваша светлост. Има гангрена и на двата крака, сериозни вътрешни наранявания и явно това състояние продължава от доста време. Може би дори от години. Открихме сериозни счупвания и на двата крака, които въобще не са зараствали. Вероятно инфекцията датира още от спускането му с парашут в Германия. Не е по силите ни да спасим краката, а може би и живота му. Трябва да знаете това. — Сара го знаеше, но не ѝ се искаше да го приеме. Сега, след като се беше върнал при нея, тя решително отказваше да го загуби.

— Вие трябва да спасите краката му — просто трябва! Едва ли е стигнал дотук, за да ги загуби точно сега.

— Нямаме избор или почти нямаме. И без това краката не могат да му служат повече, мускулите и нервите са атрофирали, ще трябва да остане в инвалидна количка.

— Добре, но поне нека бъде с крака в тази инвалидна количка.

— Ваша светлост, не съм сигурен, че разбирате... положението е много деликатно... гангрената... — Сара го увери, че разбира много добре, ала просто го умолява поне да се опитат да спасят краката. Беше се ожесточила и той ѝ обеща да сторят каквото могат, но все пак тя трябвало да бъде реалистка.

През следващите две седмици му направиха четири операции и Уилям едва оживяваше след всяка от тях, но оживяваше, въпреки че откакто беше в Лондон, изобщо не бе идвал в съзнание. Първите две операции бяха на краката, третата на гръбнака, а последната целеше да отстрани някои вътрешни увреждания, които след време можеха да го убият. Никой от специалистите, които го оперираха, не можеше да си обясни как въобще беше оцелял. Той бе буквално разяден от инфекции, крайно изтощен, имаше счупени кости, които въобще не бяха зараствали, както и очевидни белези от мъчения. Беше изстрадал какво ли не и беше оживял... макар и да висеше на косъм от смъртта.

Към третата седмица бяха направили всичко, което изобщо беше възможно, вече им оставаше само да чакат да дойде в съзнание или... да умре. Сара стоеше денонощно до леглото му, държеше го за ръка, говореше му, мъчеше се да го върне обратно към живота, докато започна да изглежда по-зле и от него. Беше отчайващо слаба и бледа, а очите ѝ добиха някакво изцъклено изражение от тревогата и грижите около Уилям. Веднъж една от сестрите я позагледа, поклати мълком глава, след което ѝ каза:

— Той не може да ви чуе, Ваша светлост. Не се съсипвайте напразно. — Беше донесла на Сара чаша чай, която тя прие с благодарност, но упорито настоя, че Уилям я чува.

В края на юли направиха още една операция на далака и отново зачакаха, а Сара продължи да се грижи за него, да му говори, да го окуражава, да целува пръстите му, да го наблюдава, без нито за миг да се откъсва от леглото му. Бяха сложили в стаята походно легло за нея, а една от сестрите ѝ беше заела своята униформа. Така Сара седеше до него ден след ден и дори за секунда не губеше надежда. Само веднъж напусна поста си, когато възрастната херцогиня доведе Филип в болницата, за да се види с майка си в чакалнята. Не му беше разрешено да се качва горе при Уилям, а и това сигурно само щеше да го уплаши. Бяха му обяснили, че татко му е много зле, но истината беше, че за Филип Уилям си оставаше чужденец. Точно в годините, когато можеше да се сближи с него, детето изобщо не го беше виждало. Сара много се зарадва на сина си, беше ѝ липсвал ужасно, както и тя на него, ала просто ѝ беше невъзможно да остави Уилям сам.

На първи август главният хирург ѝ каза, че трябва да се прибере у дома, тъй като вече са сигурни, че Негова светлост никога няма да излезе от комата. Просто не ще се събуди за живот. Възможно било да вегетира така с години, но щом досега не бил дошъл в съзнание, надали някога това щяло да стане и ето защо тя трябвало да се примири.

— Откъде сте сигурни, че няма изведнъж да се събуди, например днес следобед? — попита го Сара, а той усети в гласа ѝ леки хистерични нотки. За нея беше факт, че успяха да спасят краката му, а ето че сега са готови да се откажат и да го изхвърлят като купчина боклук. От пет седмици не бе имала спокойна нощ, но нямаше никакво

намерение да губи надежда, каквото и да ѝ говорят. Докторът обаче възрази, че те разбират по-добре от тези неща.

— Аз съм хирург вече четиридесет години — сурово каза той. — Понякога се налага човек да прецени кога може да се бори и кога трябва да се откаже. Ние се борихме... и загубихме. Трябва да го оставите вече да се откаже.

— Бил е военнопленник цели три години и половина. Това прилича ли ви на отказ? — изкрещя му тя. Въобще не я интересуваше кой ще я чуе. — Не се е отказал тогава, няма да се откаже и сега. Ясно ли ви е?

— Разбира се, Ваша светлост. Разбира се. — Излезе тихо от стаята и помоли старшата сестра да изпише някакво слабо успокоително за херцогиня Уитфийлд, но тя само отрицателно завъртя очи. Очевидно жената беше обладана от фикс идеята да спаси съпруга си.

— Горкичкият човек, почти си е отишъл. Защо ли не го остави спокойно да си умре — сподели тя със сестрата, която стоеше до нея, а другата само поклати глава, беше виждала и по-странни неща. Имаха в отделението един мъж, който се върна в съзнание след шестмесечна кома вследствие на рана в главата, получена при въздушно нападение.

— Човек никога не знае — рече тя и отиде да провери как са Уилям и Сара. Сара седеше на стола до него и тихичко му разказваше за Филип и за майка му, за Уитфийлд и за замъка Мъоз, дори бегло спомена и Лизи. Би говорила каквото и да е, стига само да помогнеш. За съжаление до момента нямаше никакъв ефект, макар че не би го признала пред никого. Сестрата нежно сложи ръка на рамото ѝ, докато наблюдаваше пациента си, и изведнъж за част от секундата ѝ се стори, че той лекичко помръдна, ала тя не каза нищо. Сара обаче също го беше забелязала. За миг се вкамени, след което пак започна да му приказва, като го питаше защо не отвори очи, за да я погледне само веднъж, за съвсем мъничко, просто да види дали ще му хареса прическата ѝ. Повече от месец, не се беше поглеждала в огледало и си представяше как би могла да изглежда, но продължи да повтаря това, да целува ръцете му и да говори какво ли не, а сестрата ги гледаше като омагьосана. И по едно време изведнъж клепките му трепнаха, той бавно отвори очи и ѝ се усмихна. После пак ги затвори и кимна, а Сара

се разплака. Успя... най-сетне отвори очи... Сестрата също плачеше и стискаше ръката ѝ, когато се обърна към Уилям:

— Чудесно е да ви видим в съзнание, Ваша светлост, беше крайно време. — Известно време той не помръдна, след което много бавно извъртя глава и погледна право към Сара.

— Изглежда чудесно — дрезгаво прошепна.

— Кое? — Не разбираше за какво говори, ала едва ли някога се бе чувствувала по-щастлива. Искеше ѝ се да крещи от радост и облекчение, но само се наведе и го целуна.

— Косата ти... нали за нея ме питаше? — Сестрата и Сара се засмяха дружно.

На следващия ден вече седеше в леглото и отпиваше по глътка бульон или слаб чай, а до края на седмицата разговаряше с всички и бавно възстановяваше силите си, макар че все още не приличаше на себе си. Но се беше върнал. Беше жив. Това имаше значение за Сара. Това бе смисълът на целия ѝ живот.

След време дойдоха да го посетят служители от Военното министерство и от Министерството на вътрешните работи. Когато се почувствува достатъчно закрепнал, той им разказа какво се бе случило. Бяха необходими няколко посещения за цялата история, която изглеждаше съвсем невероятна. На всички буквално им призля, докато слушаха как са го измъчвали германците. Уилям не позволи на Сара да остане в стаята, прекалено много щеше да ѝ дойде. Бяха чупили краката му отново и отново, бяха го захвърляли в мръсотия, докато гноясат, бяха го мъчили с нажежено желязо и електрически проводници. Само дето не го бяха убили. Но така и не бяха открили самоличността му, а той не им бе казал нищо. Когато скочил с парашута, носел фалшив паспорт и фалшиви военни документи. Това било всичко, което научили за него. Не отрони нито дума и за провалената си мисия.

За проявения героизъм получи кръст за храброст, ала това едва ли можеше да бъде голямо успокоение, след като вече не бе в състояние да си служи с краката. Когато научи, че повече няма да се движи, изпадна в силна депресия. Но Сара се оказа права, че се бори за краката му. За него беше някаква утеха, че все пак ги има. Ако ги бяха ампутирали, щеше да се чувствува още по-зле.

И двамата бяха загубили толкова много. Един следобед, малко преди да го изпишат, Сара му разказа за Лизи. И двамата плакаха безутешно.

— О, скъпа моя... а аз не бях там с тебе...

— С нищо не би могъл да помогнеш. Нямахме нито лекарства, нито лекари... По това време вече нямаше нищо. Американците още не бяха дошли, а германците се стягаха да си отиват. Нищо не им беше останало, а Лизи не бе достатъчно силна, за да се пребори с болестта. Комендантът на замъка беше много добър с нас, даваше ни всичко, с което разполагаше, но тя бе толкова крехка... — Сара се разрида, след миг продължи, като го погледна в очите. — Беше толкова сладка... толкова прекрасно мъничко момиченце... — Сълзите я задавиха и Уилям я притегли към себе си. — Как бих искала да я беше видял...

— И това ще стане някой ден — каза той през сълзи. — Когато всички бъдем отново заедно, на едно друго място. — След тази загуба и двамата чувствуваха, че Филип им ставаше някак по-скъп и ценен. И все пак на моменти Лизи ѝ липсваше ужасно, особено когато видеше някое момиченце, което приличаше на нея. Знаеше, че и други майки са загубили децата си през войната, но това беше болка, която трудно се понасяше. Благодарни на бога, че Уилям е отново при нея и че може да сподели мъката си с него.

Понякога се сецаше и за Йоахим, ала той вече бе част от далечното минало. В самотата, мъката, ужаса и лишенията на войната той бе единственият ѝ приятел, като се изключи Еманюел. Но споменът за него бавно избледняваше.

Сара навърши двадесет и девет години, когато Уилям беше още в болницата. Войната с Япония бе приключила няколко дни преди това и целият свят ликуваше. Уилям се прибра в Уитфийлд в деня, в който бе обявена официалната капитулация на Япония на борда на военния кораб „Мисури“, навръх рождения ден на Филип. За първи път Уилям видя сина си след раздялата им, когато детето беше само на няколко месеца. Срещата беше много емоционална за бащата и малко странна за сина. Момчето не помръдна от мястото си, като дълго и втречено го гледа, после се приближи към него и го обгърна с ръце по настояване на майка си. Дори и в инвалидна количка Уилям си оставаше едър мъж и това предизвика страхопочитание у Филип.

Повече от всякога баща му съжаляваше за годините, които го бяха отдалечили от детето.

Времето, което прекараха в Уитфийлд, беше от полза за всички. Уилям се научи да се движи с инвалидната количка и започна да се разхожда наоколо с относителна лекота, а Сара, за първи път от много време насам, се наслади на така необходимата ѝ почивка. Филип обожаваше имението и престоят там му предостави нужното време, за да опознае баща си.

Веднъж Уилям му заговори за Лизи, но очевидно само споменаването на името ѝ беше болезнено за момчето.

— Тя беше много красива — каза Филип с нежност, зареял поглед в далечината. — Ала когато се разболя, мами не можа да ѝ намери лекарства и затова тя умря. — В гласа му прозвуча слаба нотка на упрек, но Уилям го усети, без да може да си го обясни. Нима бе възможно да обвинява майка си за смъртта на своята сестричка? Стори му се толкова невероятно, че не посмя да го попита. За него би трябвало да е съвсем ясно, че Сара е била готова на всичко, за да спаси Лизи... но знае ли човек? Уилям не беше сигурен.

Понякога Филип говореше и за Йоахим. Не казваше много, ала се долавяше, че определено го е харесвал. И независимо от националността на Йоахим, Уилям му беше благодарен, че е бил добър с децата му. Сара никога не споменаваше за него и когато Уилям я попита, тя каза само, че бил внимателен и много благороден човек.

Тази година отпразнуваха деветдесетия рожден ден на старата херцогиня. Тя беше забележителна жена, а сега, когато Уилям се върна, се чувствуваше по-добре от всякога.

Всички вече се бяха поуспокоили, макар и да не можеха така лесно да забравят големите страдания и загуби — на време, на надежди, на свидни хора... сладката Лизи, която ги напусна завинаги, Уилям, който изчезна за толкова дълго време, та бяха започнали да си мислят, че и него са загубили, Йоахим, който мина през живота им и си замина... Загубите и страданията бяха взели своето, и сега те бавно се възстановяваха. Понякога Сара се питаше дали все пак Филип не претърпя най-тежкия удар. За първите шест години от живота си той загуби един баща, когото не познаваше, и сега тепърва започваше да гради отношенията си с него, което никак не бе лесно. Загуби приятел

в лицето на Йоахим и сестричка, която никога нямаше да забрави и която продължаваше да оплаква.

— Липсва ти, нали? — съчувствено го попита Сара един ден, когато се разхождаха из гората, а Филип кимна, вдигайки към нея изпълнени с болка очи, както винаги, щом станеше дума за Лизи. — И на мен ми липсва, скъпи. — Тя го стисна за ръката, а той само извърна поглед настрани, без да пророни дума. Ала очите му казваха, онова, което Уилям бе заподозрял, но не и Сара. Той я обвиняваше за смъртта на сестричката си. Нейна бе вината, че Лизи умря, защото не намери лекарства, както и че Йоахим си отиде. Не беше съвсем наясно какво точно е направила, за да предизвика тези бедствия в живота му, ала знаеше, че нещо е сторила или поне, че не ги бе спряла. Но, така или иначе, Филип беше щастлив в Уитфийлд. Яздеше, разхождаше се из горите, намираще с помощта на баба си интересни развлечения и малко по малко опознаваше баща си.

Останаха в Англия до пролетта и постепенно Уилям отново пое ръководната роля в живота на цялото семейство. Изглежда, се беше примирил, че няма вече да може да се движи, и беше възстановил нормалното си тегло. Само косата му, така неочаквано побеляла, му придаваше малко несвойствен вид. Беше едва на четиридесет и две години, ала времето, прекарано в лагера, го беше състарило с десетилетие. Сара също изглеждаше някак по-улегнала. Те всички бяха изстрадали много през изтеклите години, включително и Филип. Той беше едно сериозно малко момче, а заминаването им от Уитфийлд го направи безкрайно нещастен. Заяви, че иска да остане при баба си и при понито, но, разбира се, родителите му се наложиха.

Когато пристигнаха в замъка Мьоз, Уилям се разплака. Къщата изглеждаше точно такава, каквато я помнеше и каквато си беше представял, че ще я види, ако въобще някога се прибере у дома. Нямахше думи да изрази чувствата си, само силно прегърна Сара и се разрида като малко дете. Навсякъде беше чисто и подредено с вкус. Еманюел и майка ѝ бяха подготвили всичко. Сара беше оставила Еманюел да се грижи за замъка в продължение на повече от година и тя се беше справила блестящо. Всички последици от пребиваването и на немските, и на американските войски както в замъка, така и по цялото имение, та дори в конюшните, бяха заличени. Момичето бе наело цяла армия работници, които да почистят всичко за посрещането на херцозите.

— Много е красиво — похвали я Сара и Еманюел остана много доволна. За момиче на нейните години беше прекалено зряла. Едва на двадесет и три, а се справяше чудесно с управлението на цялото имение и имаше усет за всяка подробност.

Следобеда на същия ден Сара заведе Уилям на гроба на Лизи и при вида на самотното малко гробче и двамата се разридаха. На връщане към къщи той отново я попита за немците.

— Те са били тук ужасно дълго време — подхвърли между другото. — Невероятно е, че не са причинили по-големи щети.

— Командуващият беше много добър човек. Изключително мил и държеше хората си строго. Той не обичаше войната дори повече от нас. — При тези нейни думи Уилям изненадано повдигна вежди.

— Казвал ли ти е някога това?

— На няколко пъти — отговори му тя тихо, без да е съвсем наясно защо ѝ задава всички тези въпроси. В гласа му се долавяха нотки, които ѝ подсказваха, че нещо го тормози.

— Били сте добри приятели с него, така ли? — директно попита той, тъй като не преставаше да го измъчва фактът, че Филип толкова често споменава Йоахим. Имаше моменти, когато със страх си мислеше, че синът му предпочита германския офицер пред собствения си баща. Това, разбира се, му причиняваше голяма болка, но той се опитваше да разбере детето. И сега, когато го погледна, Сара усети какво цели с въпросите си. Обърна се така, че да го вижда добре в инвалидната му количка.

— Само приятели, Уилям. Нищо повече. Той живя тук дълго време и много неща ни се случиха... Елизабет се роди. — Реши да бъде честна с него както преди, както винаги. — Той помогна да се роди, той ѝ спаси живота. Тя щеше да умре още при раждането, ако не беше той. — И все пак тя бе умряла и може би всичко това сега нямаше никакво значение. — В продължение на тези четири години минахме през какво ли не, борихме се за оцеляване. Трудно е човек да ги зачеркне от живота си просто ей така. Но ако ме питаш за това, за което предполагам — не, нищо не се е случило.

— Филип каза, че си го целунала, когато е заминавал. — Не е трябвало да казва такова нещо на баща си, особено по този начин, ала може би го е направил несъзнателно, без да схваща смисъла на постъпката си. Ами ако е било съзнателно? Понякога ѝ се струваше, че изобщо не го разбира. Винаги се държеше някак ядно с нея, откакто бяха загубили Лизи... и Йоахим... Дори направо странеше. Имаше много неща, които трябваше да му бъдат обяснени, за да ги приеме. Но това важеше за всички тях.

— Така е. Целунах го — тихо каза Сара. Нямаше какво да крие от Уилям, даже искаше той да знае. — Йоахим стана мой приятел. Той мразеше онова, което Хитлер причиняваше на света, толкова, колкото и

ние. Освен това ни предложи закрилата си, което много ни помогна. Когато си тръгна, усещах, че никога повече няма да го видя. Не знаех дори дали сега е жив, но му желая само добро. Целунах го за сбогом, ала не съм ти изневерила. — Докато говореше, сълзи потекоха по бузите ѝ. Това, което казваше, беше самата истина, беше му оставала вярна и беше много лошо от страна на Филип да го кара да ревнува. Още навремето знаеше, че момчето се разгневи за тази целувка, както и за това, че остави Йоахим да си тръгне. Беше го яд за много неща, но не беше очаквала, че ще постъпи по този начин. Сега изпитваше облекчение, че бе имала възможност открито да каже на Уилям, че не му бе изменила. Това беше единственото, което придаваше стойност на всички онези самотни нощи.

— Извинявай, че те попитах — пошепна ѝ той виновно, ала тя коленичи до него и взе лицето му в ръцете си.

— Не трябва да се извиняваш. Няма нищо, което да не можеш да ме попиташ. Аз те обичам. Винаги съм те обичала. Никога не бих те предала. Никога. Нито за миг не съм преставала да те обичам. И през цялото време вярвах, че ще се върнеш. — Наистина така беше, можеше да го прочете в очите ѝ, както и голямата ѝ любов към него.

Тогаваш Уилям въздъхна с облекчение. Вярваше ѝ. Когато Филип му каза за целувката просто се ужаси. Ала, от друга страна разбираше, че момчето по свой начин го наказва, задето ги беше оставил сами.

— А аз изобщо не вярвах, че някога ще се върна. Но непрекъснато си го повтарях, за да мога да преживея още един час, още една нощ, още един ден, макар да бях далеч от мисълта, че ще успея. Толкова хора не успяха. — Беше видял да умират стотици, изтезавани от германците. — Те са нация от чудовища — заключи Уилям, когато стигнаха пред къщата, а Сара не посмя да му напомни, че Йоахим беше по-различен от другите. Както ѝ беше казал той, войната е мръсно нещо. И слава богу, че свърши.

Бяха само от три седмици в замъка, когато един ден Сара и Еманюел месеха хляб в кухнята. Разговаряха за различни неща и по някое време момичето изведнъж запита:

— Сигурно сте много щастлива, че господин херцогът се завърна? — Макар че това беше очевидно за всеки, който ги видеше заедно. Сара не се беше чувствувала толкова щастлива от години, а и постепенно бяха започнали да правят нови открития в сексуалния си

живот. Някои от промените не бяха особено приятни, но за радост на Уилям това не променяше чак толкова нещата помежду им.

— Изключително много — блажено се усмихна Сара, като продължи да меси тестото под погледа на Еманюел.

— А той донесе ли много пари със себе си от Англия? — Беше странен въпрос и Сара изненадано вдигна очи.

— Ами... не. Разбира се, че не. А и защо да го прави?

— Просто се питах. — Изглеждаше смутена, ала не кой знае колко, и сякаш имаше нещо наум. Сара обаче не можеше да се досети какво би могло да бъде. Никога досега Еманюел не ѝ беше задавала такъв въпрос.

— Защо ме питаш за това, Еманюел? — Знаеше, че по-рано момичето бе имало някои по-особени връзки със съпротивата чрез брат си по време на войната, а после с черния пазар, но сега нямаше представа какво ѝ беше хрумнало.

— Намират се хора, понякога, които се нуждаят от пари. Питам се дали вие и господин херцогът бихте им дали назаем.

— Имаш предвид да им дадем пари просто ей така? — Сара я погледна леко изненадана и видя, че Еманюел се позамисли.

— Не съвсем. Какво ще кажете, ако предлагат нещо за продан?

— Например храна? — Сара все още не можеше да разбере.

Тя свърши с тестото и си избърса ръцете, след което втренчи пронизателен поглед в Еманюел, като се питаше какво ли си бе наумила. Никога преди това не беше изпитвала подозрение към нея, но сега чувствуваше точно това и то никак не ѝ харесваше.

— За какво говориш, Еманюел — за храна или за някакви земеделски сечива?

Тя поклати отрицателно глава и сниши глас:

— Не... имам предвид бижута. Срещат се хора... тук, в района, които се нуждаят от пари, за да възстановят къщите си, живота си... Те имат някои скрити неща... да речем, злато или сребро, или различни накити и... сега искат да ги продадат. — От известно време Еманюел се беше замислила как би могла да си посъбере малко повече пари, след като войната вече беше свършила. Не ѝ се щеше цял живот да чисти къщи, дори и тяхната, независимо че ги обичаше. Така ѝ бе хрумнала тази идея. Познаваше няколко души, които много искаха да продадат скъпи вещи, бижута, сребро, табакери от Фаберже и други

неща, които бяха успели да скрият. Една жена от Шамбор имаше фантастичен наниз от перли и отчаяно желаше да го продаде, за каквато и да е сума. Немците бяха разрушили дома ѝ и на нея ѝ трябваша пари, за да го построи наново.

Всъщност това беше един вид посредничество. Еманюел познаваше много хора, притежаващи красиви предмети и спешно нуждаещи се от капитал, херцозите пък разполагаха със средства. От известно време все се канеше да ги подпита, но не улучваше удобен момент. Все повече и повече хора се обръщаха към нея с молба да им помогне, като знаеха колко е близка със семейство Уитфийлд. Жената с перлите я беше посещавала вече на два пъти.

Освен това имаше и много евреи, които излизаха от скривалищата си. Както и жени, които бяха получили скъпи подаръци от нацисти, а сега се страхуваха да ги задържат. С някое и друго бижу по време на съпротивата се откупваше човешки живот или ценна информация. Еманюел имаше желание да помогне на хората да ги разпродадат. Покрай това тя също щеше да спечели нещичко, макар и не много. Нямахше намерение да се възползува от човешкото нещастие. Искаше да помогне както на другите, така и на себе си. Ала Сара продължаваше да я гледа объркано.

— Но какво ще правя аз с тези бижута? — Едва тази сутрин бяха извадили нейните изпод дъската на пода в стаята на Филип.

— Ще ги носите — усмихна се Еманюел. Тя самата си мечтаеше да притежава някои, ала за момента не можеше да си го позволи. Може би в бъдеще. — Или пък ще ги препродадете. Има много възможности, госпожо.

— Един ден — усмихна ѝ се Сара — ти ще станеш велика жена. — Еманюел беше само с шест години по-млада, но беше невероятно предприемчива и имаше силен инстинкт за оцеляване, и то по начини, за които Сара беше сигурна, че на нея лично никога не биха ѝ хрумнали. Наистина тя притежаваше сила и издръжливост, но това бе съвсем различно от качествата на Еманюел. Еманюел Буржоа притежаваше хитрост.

— Ще попитате ли господин херцога? — помоли тя, когато господарката ѝ тръгна да излиза от кухнята с подноса с обяда му. В гласа ѝ Сара долови нотки на нетърпение.

— Да — отговори тя, — но не мога нищо да ти обещавам. Сигурно ще си помисли, че съм полудяла.

Най-смешното беше, че когато му каза, той изобщо, не си помисли такова нещо. Напротив, беше заинтригуван.

— Интересна идея. Еманюел е доста необикновено момиче, не намиращ ли? Фактически това е един много деликатен и благороден начин да се помага на изпадналите в нужда, като им се дават пари на ръка. Мисля, че направо ми допада. От известно време се питам как бихме могли да помогнем на местните хора. И изобщо не се бях сетил за нещо толкова екзотично — захили се Уилям. — И напълно осъществимо. Защо просто не кажеш на Еманюел, че смятам да си пробвам щастието, пък да видим какво ще стане.

Стана така, че след три дни в девет часа сутринта се звънна на входната врата. Когато Сара слезе долу, видя жена, облечена в излъскана от носене черна рокля, вероятно скъпа навремето, и с разкривени обувки. В ръка стискаше чанта от „Хермес“, която Сара тутакси разпозна. Но жената ѝ беше непозната.

— Oui?... Да? С какво мога да ви помогна?

— Ами... je m'excuse... Извинете... аз... — Имаше уплашен вид, непрекъснато се оглеждаше, сякаш се страхуваше някой да не я сграбчи. Когато я позагледа, Сара реши, че по всяка вероятност е еврейка. — Трябва да се извиня... една приятелка ми подсказа. Аз имам ужасен проблем, Ваша светлост, моето семейство и... — Очите ѝ се напълниха със сълзи и Сара любезно я покани в кухнята и ѝ предложи чаша чай. Жената обясни, че през войната цялото ѝ семейство било изпратено в концентрационни лагери. Доколкото ѝ било известно, единствено тя останала. Четири години се крила в мазето на съседите си. Съпругът ѝ бил доктор, главен лекар в голяма болница в Париж. Но бил депортиран от нацистите, както и родителите и двете ѝ сестри, дори синът ѝ... Започна отново да плаче, докато Сара се бореше със своите сълзи. Жената каза, че се нуждае от пари, за да ги издири. Искеше да замине за Германия и Полша, да обиколи лагерите там, като се надяваше да открие сред оцелелите някакви следя от близките си.

— Мисля, че Червеният кръст ще ви помогне, госпожо. Из цяла Европа има организации, които се занимават точно с това. — Знаеше, че Уилям беше дарил много пари на такива организации.

— Искам лично да отида. А услугите на някои от частните организации са много скъпи. И след като ги открия или... — Не можа да събере сили да изрече думите. — Искам да замина за Израел. — Каза го така, сякаш това наистина беше Обетованата земя. Сърцето на Сара се разтопи от нежност и жалост пред тази жена, а тя извади две големи кутии от чантата си. — Имам нещо за продан... Еманюел ми довери, че вие бихте могли... че сте много отзивчива. — „И че съпругът ви е много богат“, но госпожа Вертхайм беше достатъчно възпитана да не го спомене. Кутиите бяха от „Ван Клиф“. Едната съдържаше огромна огърлица от смарагди и диаманти, а другата — гривна към огърлицата. Бижутата бяха сякаш от дантела, красива изработка, невероятни и впечатляващи.

— Аз... за бога! Действително са много изящни. Не зная какво да кажа... — Не можеше дори да си представи да си сложи подобна скъпоценност. И двата накита бяха изключителни и със сигурност си струваха цената, която жената би им поискала, ала изобщо как можеше човек да определи цената на такова нещо? И все пак, като ги гледаше, кой знае защо, тя почувствува, че мисълта да ги купи я вълнува. Никога не бе притежавала бижута от такава класа. А бедната женица цялата трепереше и се молеше да ѝ ги купят. — Може ли да ги покажа на съпруга си? Само за миг. — Тя изтича нагоре по стълбите с кутиите в ръце и се втурна в спалнята.

— Никога не би повярвал. — Беше останала без дъх. — Долу чака една жена... — Отвори кутиите и изсипа съдържанието им на коленете му. — Тя иска да ни продаде тези неща. — Разлюшка великолепните смарагди пред лицето му и той подсвирна:

— Много са красиви, скъпа. Ще изглеждаш чудесно с тях, докато работиш в градината. Подхождат много на зеленото...

— Бъди сериозен. — И му разказа историята на жената, което събуди и неговото съчувствие.

— Не бихме ли могли просто да ѝ дадем един чек? Ще се почувствувам мошеник, ако ѝ взема това. Макар че не мога да не призная, че биха ти стояли прекрасно.

— Благодаря ти, любов моя. Но как ще постъпим с жената?

— Ще слеза долу и лично ще поговоря с нея. — Вече се избърснат и беше по панталони, риза и домашен халат. Много добре се

справяше с обличането, независимо от положението си. Последва Сара и сам се спусна по рампата, която бяха построили специално за него.

Госпожа Вертхайм притеснено ги очакваше в кухнята. Беше толкова уплашена, че в един момент за малко да избяга без бижутата си, от страх, че можеха да ѝ причинят нещо ужасно, макар Еманюел многократно да я бе уверявала, че са свестни хора. Момичето познаваше съседите ѝ, които я бяха крили в мазето си, още от някаква акция по време на съпротивата.

— Добро утро — поздрави я Уилям с усмивка, а тя се опита да си придаде спокоен вид, очаквайки с трепет и боязън решението за смарагдите. — Страхувам се, че никога досега не сме се занимавали с подобно нещо. И за нас е съвсем необичайно. — След тези думи реши да пристъпи направо към въпроса, за да може жената да си отдъхне. — Колко искате за бижутата?

— Не зная. Десет? Петнадесет?

— Но това е смешно.

Тя се разтrese цялата и шепнешком каза:

— Извинете ме, Ваша светлост... Пет? — Би ги продала почти на безценица, в такава голяма нужда се намираше.

— Аз мислех да кажа тридесет. Звучи ли ви приемливо? Поточно тридесет хиляди долара.

— Аз... о, боже мой... — Жената се разплака, без да може повече да се въздържа. — Бог да ви благослови... Бог да ви благослови, Ваша светлост! — Тя попи очите си със стара дантелена кърпичка и когато си тръгваше с чека в ръка, ги разцелува и двамата. В очите на Сара също блестяха сълзи.

— Бедната женица.

— Да. — Уилям я погледна сериозно, след което ѝ подаде огърлицата и гривната. — Наслаждавай им се, скъпа. — И двамата се почувствуваха доволни от благотворителната си постъпка.

Преди края на седмицата отново имаха възможност да проявят щедростта си.

Сара помагаше на Еманюел в разчистването на масата след вечеря, а Уилям беше в кабинета си, който все още смътно ѝ напомняше за Йоахим, когато на вратата на кухнята се появи непознатата жена. Беше млада и изглеждаше по-уплашена и от госпожа Вертхайм. Косата ѝ беше много късо подстригана, но явно от края на

окупацията досега бе поизраснала. На Сара й се стори, че я бе виждала с един от немските офицери, разквартирувани в замъка. Беше красиво момиче и преди войната беше манекен на Жан Пату в Париж.

Еманюел едва не изръмжа, когато я видя, макар че тя й бе казала да дойде. Този път обаче си беше обещала да поиска по-висока комисиона. От госпожа Вертхайм не бе взела почти нищо, макар че възрастната жена бе настояла да й даде нещичко.

Момичето хвърли нервен поглед на Еманюел, а после на Сара. И цялата история се повтори отначало.

— Може ли да говоря с вас, Ваша светлост? — Носеше диамантена гривна за продан. Беше на „Бушрон“, много красива. Каза на Сара, че й била подарък. Но германецът, който й я подарил, й оставил и още нещо за спомен... бебе. — Боледува непрекъснато. Не мога да му купувам храна, нито лекарства. Страхувам се, че ще развие туберкулоза... — Думите й улучиха Сара право в сърцето. Тя веднага се сети за Лизи. Погледна Еманюел и я попита дали това е вярно, а момичето кимна с глава.

— Има едно германско копеле... на две години е и вечно боледува.

— Ако ви дадем парите, ще обещаете ли да му купите храна, лекарства и топли дрешки? — сурово я попита Сара, а момичето се закле да го стори.

След това Сара отиде при Уилям. Той се върна с нея, за да видя младата жена. И след като разговаря с нея известно време, реши, че е искрена. Не му се искаше да се окаже, че купува крадени бижута. Явно в случая не можеше и дума да става за това.

Купиха гривната на доста добра цена, вероятно същата, която германецът беше платил. Момичето си тръгна, като им благодареше горещо. След това Сара погледна Еманюел и се разсмя.

— Можеш ли да ми кажеш какво точно правиш?

Еманюел хлапашки се захили.

— Може би се опитвам да забогатяя, като ви снабдявам с красиви бижута.

Сара не се сдържа и й се усмихна в отговор. Цялата работа беше малко налудничавя, но едновременно с това много я забавляваше. Така на следващия ден купиха изключително красивия наниз перли на

жената от Шамбор, за да може да построи наново къщата си. Перлите бяха приказни и Уилям настоя Сара да ги носи.

Към края на лятото тя вече притежаваше десет гривни със смарагди, три огърлици към тях, четири комплекта с рубини и цял водопад от красиви сапфири, както и няколко пръстена с диаманти, без да се смята прелестната тюркоазна диадема. Всички те се озоваха у семейство Уитфийлд чрез хора, които бяха загубили състояния, къщи, деца, които се нуждаеха от пари, за да открият роднините си, да започнат наново живота си или просто за да има какво да сложат на масата за вечеря. Никой от двамата, както Уилям, така и Сара, не би могъл да обясни това филантропско поведение, на когото и да е от приятелите си, за да се почувствува като глупак, и все пак така помагаша на хората, от които купуваха, а и Еманюел наистина бе започнала да забогатява от комисионите. Беше придобила много изискан и елегантен вид. Ходеше на фризьор в града и си купуваше тоалетите от Париж, нещо, което Сара не си беше позволявала от времето преди войната. В сравнение с Еманюел тя се чувствуваше като някаква повлекана.

— Уилям, какво, ще правим с всички тези неща? — попита го тя един ден, когато, без да иска, събори няколко кутии на „Ван Клиф“ и „Картие“ от рафта в гардероба си и те се изсипаха върху главата ѝ, което разсмя Уилям.

— Нямам представа. Може би трябва да организираме търг.

— Говоря ти сериозно.

— Защо не вземем да отворим магазин? — подхвърли Уилям благоразположено, а Сара си помисли, че идеята му е абсурдна. Ала година по-късно действително бяха в състояние да предложат по-голям избор на бижута от магазините на „Гарадс“.

— Май наистина ще трябва да ги разпродадем — подхвана този път Сара, но пък Уилям не беше сигурен, че е на същото мнение. Беше се захванал със засаждането на лозя край замъка и нямаше време за никакви си бижута. Ала те продължаваха да ги засипват. Вече бяха се прочули със своята щедрост и отзивчивост. През есента на 1947-а Уилям и Сара решиха да заминат сами за Париж и да оставят Филип на Еманюел. Откакто се бяха върнали преди повече от година и половина, изобщо не бяха напускали замъка, тъй като непрекъснато бяха заети с нещо.

Париж се оказа толкова прекрасен, че дори надхвърли очакванията на Сара. Отседнаха в хотел „Риц“ и прекараха в леглото почти толкова време, колкото и през медения си месец. Все пак отделиха немалко часове за пазаруване. Отидоха и на вечеря у херцог и херцогиня Уиндзор в дома им на булевард Саше, една прекрасна къща, обзаведена от Буден. Сара беше със страшно елегантна рокля, нова покупка от „Диор“, и с фантастичните перли, допълнени от великолепна гривна, купена от една жена, която при германците бе изпаднала в оскъдица.

Всички присъстващи на вечерята искаха да узнаят откъде ѝ е гривната. Но Уолис имаше достатъчно набито око в това отношение, за да забележи перлите, и каза на Сара, че никога в живота си не е виждала нещо подобно. Гривната също я заинтригува и когато попита откъде е, херцог и херцогиня Уитфийлд изрекоха в един глас „Картие“, без да дават повече обяснения. Сравнени с нея, дори бижутата на Уолис бледнееха.

За голямо свое учудване Сара откри, че през по-голямата част от престоя си в Париж е като хипнотизирана от бижутерийните магазини. В тях видя някои много красиви накити, но в замъка разполагаха с далеч по-голям избор, а някои от нейните бижута бяха и по-изящни. В интерес на истината повечето бяха такива.

— Знаеш ли, може би някой ден ще трябва да направим нещо с всички тези скъпоценности — неопределено подхвърли Сара, докато се прибираха към замъка с бентлито, изработено по специална поръчка за тях в Англия.

Но трябваше да минат още шест месеца, преди отново да се върнат на тази тема. Сара беше посветила цялото си внимание на Филип, тъй като ѝ се искаше да му се нарадва, преди той да замине за Итън през следващата година. Всъщност тя гледаше да го задържи край себе си във Франция, ала макар че бе роден там и че детството му бе преминало в замъка, той изпитваше влечение към всичко английско и буквално се примоли да го пратят в Итън.

Уилям пък беше прекалено зает с лозята и вината си, за да има време да мисли за бижутата. Чак през лятото на 1948-а Сара твърдо настоя да направят нещо с купищата от скъпоценности и накити, които се бяха насъбрали. Това дори вече не представляваше добра

инвестиция. Стояха си складирани без никаква полза, с изключение на малкото, макар и изключително красиви бижута, които Сара носеше.

— Като замине Филип, ще отидем до Париж и ще ги продадем всичките. Обещавам — каза Уилям разсеяно.

— Ще си помислят, че сме обрали някоя банка в Монте Карло.

— Точно на това прилича — засмя се той. — Не е ли така?

Но когато тръгнаха за Париж през есента, видяха, че накитите са прекалено много, за да ги вземат всичките със себе си. Избраха няколко, а другите оставиха в замъка. Филип беше заминал наскоро и Сара се чувствуваше някак самотна и скучаеща. На третия ден от пристигането им в Париж Уилям я погледна и съобщи, че е открил разрешение на проблема.

— На кой проблем? — Тъкмо оглеждаха заедно няколко нови костюма на „Шанел“.

— С бижутата. Ще открием наш собствен магазин и ще ги продаваме в него.

— Да не си полудял — ококори се тя насреща му. Независимо от инвалидната количка той си оставаше хубав мъж. — Само магазин ни липсва. Забравяш ли, че замъкът е на два часа път от Париж?

— Ще поверим на Еманюел да ръководи търговията. Сега, след заминаването на Филип, тя няма с какво да се занимава, а ми се струва, че вече е прекалено шик, за да върши къщната работа. — Момичето си купуваше тоалетите при „Жан Пату“ и „Мадам Гре“ и изглеждаше много елегантно.

— Сериозно ли говориш? — Никога не ѝ беше ѝ хрумвала такава мисъл и сега не беше сигурна, че идеята му ѝ харесва. Но пък можеше да се окаже много забавно, и бездруго и двамата обичаха бижута. Изведнъж се притесни. — Не мислиш ли, че ще се стори просташко на майка ти?

— Кое? Да имаме магазин? Разбира се, че е просташко — засмя се той. — Но пък е толкова забавно. Защо не? А и мама е такава „навита дама“, че сигурно ще бъде възхитена. — Старата херцогиня беше на деветдесет години и с всяка изминала година възгледите ѝ ставаха все по-либерални, вместо да закостенява. Перспективата Филип да идва при нея за ваканциите и уикендите я беше очаровала. — Кой знае, един ден може дори да придобием статута на кралски бижутери. Но за тая цел ще трябва да продадем нещо на кралицата. А

пък Уолис сигурно ще се побърка и ще иска отбив от цената. — Това беше вероятно най-безумната идея, ала те прекараха целия път на връщане към замъка в обсъждане какво и как да направят и накрая Сара трябваше да признае, че много ѝ е харесала.

— А как ще го наречем? — попита тя възбудено, когато си лягаха вечерта.

— „Уитфийлдс“, разбира се. — Той я погледна с гордост. — Едва ли може и дума да става за някакво друго име.

— Извинявай — обърна се Сара в леглото и го целуна. — Трябваше да се сетя.

— Разбира се, че трябваше. — Звучеше така, сякаш щяха да си имат още едно бебе. Беше страхотен проект.

Избистриха идеите си, след което направиха инвентаризация на бижутата и ги дадоха за оценка при Ван Клийф, който беше направо поразен от колекцията им. Разговаряха и с адвокати, а малко преди Коледа отново отидоха до Париж, за да наемат един малък, но изключително елегантен магазин на улица Фобур Сент-Оноре. После наеха архитекти и работници за ремонта и дори намериха апартамент за Еманюел. Тя беше страшно въодушевена от новото си поприще.

— Трябва да сме напълно превъртели, не мислиш ли? — попита го Сара, като си лягаха в стаята в „Риц“ точно преди Нова година. От време на време току ѝ хрумнеше нещо и започваше да се притеснява.

— Не, скъпа, не сме. Помогнахме на много хора чрез скъпоценностите, които купувахме от тях, а сега е наш ред да се позабавляваме. Няма нищо лошо в това. И кой знае, може пък да се превърне в преуспяващ бизнес.

Бяха обяснили мотивите и съображенията си на Филип и на майката на Уилям по време на своето посещение в Уитфийлд за Коледа. Старата херцогиня хареса идеята и обеща да бъде първата им клиентка, ако ѝ окажат тази чест. А Филип заяви, че един ден ще открие клон на магазина в Лондон.

— Не би ли искал да ръководиш магазина в Париж? — попита го Сара, озадачена от реакцията му. За дете, израснало в чужбина, а и по кръв полуангличанин, той проявяваше изненадваща любов към Англия.

— Не искам никога вече да живея във Франция — заяви той. — С изключение на ваканциите. Искам да живея в Уитфийлд.

— Охо, я виж ти — отбеляза Уилям повече развеселен, отколкото притеснен. — Радвам се, че все пак някой предпочита Англия. — Той самият вече не си представяше, че би могъл да се върне тук. Чувствуваше се по-щастлив във Франция подобно на братовчед си, херцог Уиндзор. Същото се отнасяше и за Сара.

— Ще ми разкажете подробно за откриването, нали? — накара ги херцогинята да ѝ обещаят преди тръгването си. — Кога ще бъде?

— През юни — възбудено отговори Сара и погледна към Уилям с искрящи очи. Беше наистина като раждането на ново бебе и тъй като това не им се беше случвало повече след Луиз, през следващите шест месеца Сара се хвърли в начинанието с цялата си енергия. Нощта преди откриването магазинът изглеждаше страхотно.

Откриването на магазина премина с огромен успех. Изисканият интериор беше дело на Елзи дьо Уолф, американка, която за удобство живееше в Париж. Целият магазин беше решен в млечнобял плюш, което му придаваше вид на кутийка за бижута. Столовете бяха стил Луи XVI. От Уитфийлд Уилям беше донесъл няколко малки платна на Дега и скици на Реноар. Имаше и едно чудесно произведение на Мари Касат, което Сара обожаваше, но то не беше от онзи вид изкуство, което човек да гледа между другото. Бижутата бяха абсолютно главозамайващи. Бяха подбрали само най-впечатляващите, ала дори те самите бяха изненадани от това, че огромната част от тях бяха направо изключителни. Всяко изпъкваше със собствените си качества — приказни диамантени огърлици, огромни перли, страхотни диамантени обеци капки, както и една рубинена огърлица, принадлежала на руска царица. Върху всеки накит ясно си личеше знакът на бижутера, дори и този на Ван Клийф върху тюркоазната диадема. Имаха произведения на „Бушрон“, „Мобусен“, „Шоме“, „Ван Клийф“, „Картие“, „Тифани“ от Ню Йорк, „Фаберже“ и „Аспрей“. Асортиментът беше наистина невероятен и парижани, с присъщия им финес, оцениха това. В пресата се появи дискретно съобщение, че херцогиня Уитфийлд открива магазин на улица „Фобур Сент-Оноре“, наречен „Уитфийлдс“, който ще предлага изключителни бижута на изключителни жени.

Херцогиня Уиндзор дойде на откриването, както и повечето ѝ приятели, и така изведнъж каймакът на Париж се озова там, парижкото висше общество, а и някои екстравагантни познати от Лондон.

Вечерта на приема, който дадоха, бяха купени четири накита: красива гривна с перли и диаманти от „Фаберже“ с малки птички от син емайл и перлена огърлица, едно от първите бижута, донесени от Еманюел. Продадоха и комплекта на госпожа Вертхайм за солидна сума, както и един пръстен с огромен рубин, изработен от Ван Клийф за някакъв махараджа.

Сара стоеше и удивено наблюдаваше, без да може да повярва на очите си, а Уилям излъчваше истинско задоволство. Гордееше се с нея и много се забавляваше от начинанието им. Бяха купили всички тези скъпоценности от добро сърце и с вярата, че помагат на хората. И най-неочаквано това благодеяние се бе превърнало в изключителен бизнес.

— Свършила си чудесна работа, любов моя — похвали я той горещо, докато сервитьорката им доливаше шампанско. Бяха поръчали цели кашони марка „Кристал“ и планини от консерви с черен хайвер.

— Просто не мога да повярвам! А ти? — Имаше вид на малко момиченце, цялата сияеше. Еманюел пък приличаше на гранд дама, докато си пробиваше път сред парижкия елит в красивия си костюм от „Скиапарели“.

— Разбира се, че вярвам. Имаш изтънчен вкус и всички изделия тук са много изящни — каза той спокойно, като отпи от шампанското си.

— Направо сме умопомрачителни, нали? — закиска се Сара.

— Не, скъпа, ти си умопомрачителна. Ти си най-скъпото нещо в живота ми — прошепна Уилям. Годините, прекарани в лагера, го бяха научили повече от всичко да цени жена си, децата и свободата си.

Откакто се беше прибрал у дома, непрекъснато имаше проблеми със здравето. Ала Сара се грижеше много добре за него и той бързо укрепваше. Понякога беше жизнен както преди, друг път изглеждаше уморен и изтощен и тя разбираше, че краката пак го болят. Раните бяха най-последно заздравели, но пораженията върху нервната му система бяха неизлечими. И все пак нали беше жив и относително здрав и отново бяха заедно. А ето сега имаха и този забележителен бизнес, който действително много допадна на Сара.

— Вярваш ли във всичко това? — прошепна на Еманюел малко по-късно. Французойката изглеждаше зашеметяващо, докато показваше на един представителен мъж скъпа огърлица със сапфири.

— Мисля си — загадъчно се усмихна Еманюел на своята „шефка“, — че ще се забавляваме чудесно тук.

Сара можеше да се увери, че тя вече го прави и че флиртува много изкусно с няколко доста важни господа, без да се притеснява от това, че са женени.

Най-накрая Дейвид купи на Уолис красив пръстен с малък диамант и „леопарда“ на „Картие“, който чудесно се връзваше с

другите ѝ пръстени. С това продажбите им за вечерта станаха пет. Последните гости си тръгнаха чак в полунощ.

— О, скъпи, беше чудесно — запляска с ръце Сара и Уилям я притегли да седне на коленете му, докато пазачите заключваха, а Еманюел обясняваше на сервитьорките къде да приберат хайвера. Имаше намерение да си го вземе вкъщи, тъй като беше поканила няколко приятели на следващия ден. С благословията на Сара, разбира се. Даваше малка вечеря в апартамента си на улица Фезандри по случай назначаването ѝ за управител на „Уитфийлдс“. Много път я делеше вече от Ла Марол, от дните на съпротивата, когато спеше с немски офицери, за да получава сведения за складовете им с муниции, които после биваха взривявани, и от времето, когато продаваше яйца, сметана и цигари на черния пазар. Всички те бяха извървели дълъг път, бяха преживели една кошмарна война, но вече бяха настъпили добри времена, особено сега тук, в Париж.

Малко след това Уилям отведе Сара в „Риц“. Напоследък бяха решили да потърсят някой малък апартамент, където биха могли да отсяда, когато са в Париж. Само около два часа път ги делиа от замъка, но изразено в непрекъснато шофиране, не беше чак толкова малко. Тя нямаше да е постоянно в магазина, както Еманюел и другото момиче. Ала тъй като вече нямаше хора, които да предлагат накити, тласкани от нуждата, смяташе да търси нови изделия навсякъде, където можеше, както и сама да проектира нови модели. Така че щяха да идват в Париж много по-често от преди. За момента обаче „Риц“ им вършеше работа и докато вървеше зад количката на Уилям, Сара започна да се прозява. Няколко минути по-късно вече бяха в леглото.

Когато се отпусна до него, той се извърна и извади една кутия от чекмеджето на нощното си шкафче.

— Колко съм глупав — възкликна небрежно, но тя го познаваше достатъчно добре, за да усети, че е намислил нещо. — Забравих, това... — Подаде ѝ плосък правоъгълен пакет. — Една дреболийка, за да отпразнуваме откриването на „Уитфийлдс“ — каза ѝ с усмивка и Сара също се усмихна, като се питаше какво ли има вътре.

— Уилям, палавник такъв! — В негово присъствие винаги се чувствуваше като малко дете. Постоянно я глезеше и беше много добър с нея, умееше да ѝ доставя радост. — Какво е? — заразпитва тя, като го

разопаковаше с треперливи пръсти. Вече можеше да види, че е кутия от бижутерски магазин с някакво италианско име — „Бучелати“.

Отвори я внимателно, с проблясващи от възбуда очи, и ахна. Беше изключителна, великолепно изработена и много скъпа диамантена огърлица.

— Боже мой! — Затвори очи и бързо хлопна капака. И преди ѝ беше подарявал изящни украшения, но такова нещо не беше виждала. Приличаше на дантелена якичка с втъкани в нея платинени нишки и нежно люлеещи се огромни диаманти капки, които, поставени на шията ѝ, приличаха на капки роса. — О, Уилям. — Отвори очи тя и се хвърли на врата му. — Не заслужавам такова нещо.

— Разбира се, че заслужаваш — скара ѝ се той. — Да не съм те чул да говориш така. Освен това сега като собственичка на „Уитфийлдс“ хората ще започнат да те гледат какво носиш. Ще трябва да ти потърсим някакви много интересни бижута, нещо приказно — каза ѝ Уилям със закачлива усмивка, доволен от перспективата. Беше му приятно да я глези и подобно на баща си обичаше да купува бижута.

Сара си сложи огърлицата и се излегна, давайки му възможност да се наслади на гледката, при което и двамата се разсмяха. Бяха прекарвали чудесна вечер.

— Скъпа, трябва винаги да носиш диаманти в леглото — прошепна ѝ той, като я целуна по устните, а после плъзна ръка към огърлицата и по-надолу.

— Мислиш ли, че ще имаме успех? — попита тя нежно, като го обгръщаше с ръце.

— Та ние вече имаме — отговори ѝ той хрипкаво, след което и двамата забравиха за магазина до сутринта.

На следващия ден вестниците гърмяха от суперлативи за присъствувалите на откриването, за красотата на бижутата, за елегантността на Сара и Уилям, не пропускаха да отбележат и това, че херцог и херцогиня Уиндзор били сред гостите. Всичко беше изрядно.

— Умопомрачителни сме — усмихна му се тя, приведена над закуската си. Беше гола и само с диамантената огърлица. На тридесет и три години фигурата ѝ изглеждаше дори по-добре от преди. Сара се облегна на стола и кръстоса крака. Беше вдигнала небрежно косата си

нагоре, а диамантите проблясваха на утринното слънце. Уилям ѝ се усмихна, като я наблюдаваше със задоволство.

— Знаеш ли, ти си по-красива от тези блестящи дрънкулки на шията ти, скъпа.

— Благодаря ти, любов моя. — Наведе се към него и го целуна.

В магазина отидоха следобед. Там очевидно всичко вървеше много добре. Еманюел им каза, че са продали още шест накита, някои от които доста скъпи. Имало посетители, които идвали само от любопитство, да позаяпат, да огледат клиентите, бижутата, да вкусят от възбудата. Двама много известни господа купили подаръци, единият за любовницата, другият — за съпругата си. И Еманюел била поканена на вечеря от втория, правителствен служител, невероятно красив и добре познат с похожденията си. Тя решила, че може би ще е забавно да излезе с него само веднъж. Ако не друго, поне нямало да ѝ навреди. Той бил възрастен мъж, пък и тя не била девственица.

Уилям и Сара се повъртяха още малко, колкото да се уверят, че нещата вървят, и вечерта си заминаха, все още силно развълнувани от успеха на откриването на магазина. А през нощта Сара седна в леглото и направи скици на украшения, които възнамеряваше да поръча. Не можеха до безкрай да разчитат на възможността да откриват оригинални готови изделия. Имаше желание да посети някои от търговете в Ню Йорк или в „Кристис“ в Лондон.

Освен това знаеше, че Италия е чудесно място за поръчка на бижута. За всяко нещо се допитваше до Уилям. Той имаше безупречен вкус и много точна преценка.

През есента усилията им вече даваха плодове. Бизнесът се разрастваше. Някои от бижутата по скиците на Сара бяха готови и Еманюел каза, че клиентите страшно си падали по тях. Сара имаше око за такива неща, а Уилям познаваше скъпоценните камъни. Купуваха много внимателно и Сара настояваше за най-фина изработка. Нещата ѝ бързо се разпродадоха и през октомври тя вече работеше върху нови скици, като се надяваше да може да предложи бижутата за Коледа.

Връзката на Еманюел с Жан Шарл дьо Мартен, високопоставения ѝ любовник, се беше опасно задълбочила, но пресата все още не ги беше подушила. Държаха се крайно предпазливо поради поста му в правителството. Винаги се срещаха в нейния апартамент.

Сара сама не можеше да се начуди на заетостта си. Непрекъснато пътуваха до Париж и все още отсядаха в „Риц“, тъй като не ѝ бе останала една свободна минутка да потърси апартамент. Към Коледа беше вече на края на силите си. Магазинът им носеше баснословни суми и за празника Уилям ѝ подари един красив пръстен с рубин, принадлежал на Мери Пикфорд. За Коледа отново отскочиха до Уитфийлд, а на връщане смятаха да вземат със себе си и Филип в Париж, но той жестоко ги разочарова, като ги помоли да го оставят в Уитфийлд.

— Какво ще правим с него? — тъжно запита Сара в самолета. — Просто да не повярваш, че той, който е роден и отгледан във Франция, мисли само за Англия. — Беше единственото ѝ дете и невероятно страдаше от това, че го губеше. Колкото и да беше заета, винаги щеше да намери време за него, ала Филип сякаш почти не се интересуваше от тях. Единственото, което го свързваше с Франция, бяха спомените му за германците и за самотните години без баща му.

— Както изглежда, Уитфийлд му е в кръвта — опита се да я успокои Уилям. — Ще превъзмогне това чувство. Той е само на десет години и предпочита да бъде с приятелите си. След време с радост ще се върне тук. Ще може да се запише в Сорбоната и да живее в Париж. — Но Филип вече говореше за Кеймбридж, искаше да тръгне по пътя на баща си и в много отношения Сара усещаше, че са го изгубили. Тази мисъл не спираше да я потиска, а около новогодишните празници, когато се върнаха в замъка тя хвана ужасна настинка. Беше вече изкарала една предишния месец и се чувствуваше страшно уморена и съсипана след целия галоп преди Коледа.

— Изглеждаш ужасно — весело я посрещна Уилям, когато сутринта на първия ден от новата година тя слезе долу на закуска. Той вече беше в кухнята и правеше кафе.

— Благодаря — унило му отговори тя, след което го попита дали Филип няма да се почувствува по-щастлив тук, ако купят повече коне.

— Престани да се тревожиш за това, Сара. Децата имат свой живот, независим от живота на родителите си.

— Но той е още малък — каза тя, като най-неочаквано очите ѝ се наляха със сълзи. — И е единственото дете, което имам. — След тези думи наистина се разплака, като си мислеше за мъничката Лизи, която загуби през войната, за своето сладко бебче, което толкова обичаше, и

за сина си, който, изглежда, вече нямаше нужда от нея. При тази мисъл имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне. Струваше ѝ се ужасно, че той е така далеч, а тя няма други деца. След завръщането на Уилям от Германия не беше забременявала. Докторите ѝ бяха казали, че няма пречки за това, но така и не бе се случило.

— Бедничката ми — зауспокоява я Уилям в прегръдките си. — Ама че непослушно момче — да иска да бъде независимо. — Той самият не беше успял да се сближи със сина си, макар че бе опитал. Беше се оказало страшно трудно да се върне от война, да срещне едно шестгодишно момче и тепърва да започне да гради отношенията си с него. Уилям усещаше, че те никога няма да могат да се сближат. Освен това чувствуваше, че Филип не ще му прости. Сякаш го обвиняваше, че беше отишъл на война, вместо да остане при него, по същия начин, по който обвиняваше майка си за смъртта на сестричката си. След избухването му на погребението той никога повече не бе изричал онези думи, ала Уилям усещаше, че точно такива чувства таи в себе си. Но нищо не спомена пред Сара.

Накара я да се върне в леглото с малко топла супа и горещ чай и тя прекара деня в сълзи по Филип и в скициране на нови модели, а когато Уилям се качи да я види, беше задрямала. Той знаеше причината за състоянието ѝ — беше страшно изтощена. Но когато простудата я удари в гърдите, повика лекар. Винаги много се тревожеше за нея. Не можеше да понася да е болна, сякаш се страхуваше да не я загуби.

— Та това е глупаво. Нищо ми няма — заопъва се тя, когато разбра за доктора, като кашляше ужасно.

— Искам да ти предпише нещо за кашлицата, преди да си развила пневмония — строго ѝ отвърна Уилям.

— Знаеш добре, че мразя лекарствата — свадливо продължи Сара. Независимо от това докторът дойде да я прегледа, един симпатичен възрастен господин от съседното селце. Беше пенсионер и много мил човек, но понеже Сара беше още ядосана на Уилям, повтори и пред него, че няма нужда от никакви лекари.

— *Bien sur, Madame*^[1]... но господин херцогът... за него не е добре да се тревожи — каза ѝ той дипломатично, при което тя омекна, а Уилям излезе да ѝ донесе още чай. Когато се върна, Сара изглеждаше някак покорна и леко стъписана.

— Е, ще живее ли? — попита Уилям шеговито, а възрастният мъж се усмихна и я потупа по коляното, след което се изправи.

— Със сигурност, и то още дълги години, надявам се. — Усмихна ѝ се отново и се престори на строг. — Обаче ще останете в леглото, докато се почувствувате по-добре, нали?

— Да, господине — покорно отговори Сара и Уилям се зачуди как ли беше успял да я направи толкова послушна. Целият ѝ борбен огън беше изчезнал и тя изглеждаше странно кротка и спокойна.

Лекарят не ѝ предписа никакви лекарства по причини, които ѝ беше обяснил в отсъствието на Уилям, като я насърчи да пие топла супа и чай и да продължи да прави това, с което се занимаваше в момента. Когато си тръгна, Уилям се запита дали пък този доктор не беше много стар, за да си върши добре работата. Вече имаше лекарства, с които можеше да се избегне пневмонията и туберкулозата, топлата супа едва ли щеше да свърши работа. Той се зачуди дали да не я заведе до Париж.

Когато се върна горе, тя си лежеше в леглото и гледаше замислено през прозореца. Уилям приближи количката и я погали по бузата. Температурата беше спаднала, оставаше само ужасната кашлица, която продължаваше да го тревожи.

— Искам да те заведа в Париж утре, ако дотогава не настъпи подобрене — каза ѝ той тихо. Толкова му беше скъпа, че не можеше да си позволи и най-малкия риск да я загуби.

— Добре съм — отговори му Сара тихо, а заедно с усмивката в очите ѝ се появи някакъв странен израз. — Много съм добре... Само дето съм страшно глупава.

Изобщо не се бе сетила за това. През изминалия месец беше толкова претоварена, мислеше само за Коледа и за „Уитфийлдс“ и за нищо друго. И ето сега...

— Какво искаш да кажеш? — намръщи се той, а тя се обърна по гръб с лукава усмивчица. След това седна в леглото, наведе се към него и нежно го целуна въпреки настинката. Едва ли някога го бе обичала по-силно.

— Бременна съм.

За миг лицето му остана безизразно, след което смаяно се втренчи в нея.

— Какво? Сега?

— Тъхъ — сияеше Сара насреща му, след което отново се излегна върху възглавниците. — Мисля, че съм във втория месец. Бях толкова погълната от магазина, че за нищо друго не мислех.

— Боже мой — отпусна се той в количката с щастлива усмивка. Взе пръстите ѝ в ръката си, наведе се напред и ги целуна. — Ти си невероятна.

— Знаеш ли, надали съм го направила сама. Струва ми се, че и ти мъничко си ми помогнал.

— О, скъпа. — Отново се наведе към нея, тъй като прекрасно знаеше колко много ѝ се иска да има бебе. Ала след изминалите три години, в които нищо не се беше случило, и двамата бяха загубили надежда. — Надявам се този път да е момиче — каза той меко, като знаеше, че тя си мечтае за това. Не че друго дете би заело мястото на Лизи, но така можеше да се постигне баланс с Филип. Още повече, Уилям дори не беше успял да види малкото си бебче преди смъртта му, затова сега копнееше за момиченце. Освен това Сара се надяваше, че по някакъв начин раждането на едно бебе би могло да излекува и Филип. Той бе силно привързан към Лизи и откакто я загубиха, много се промени — беше станал раздразнителен и резервиран. Уилям се измъкна от количката и легна до Сара.

— Страшно те обичам, скъпа.

— Аз също те обичам — прошепна тя и силно се притисна до него. Останаха така дълго време, като се наслаждаваха на щастието си и с надежда мислеха за бъдещето.

[1] Разбира се, госпожо (фр.). — Б.пр. ↑

Сара се смръщи, разглеждайки с Еманюел новите изделия в кабинета си. Току-що ги бяха докарали от ателието, чиито услуги бе ползвал и Шоме, но Сара не беше съвсем сигурна, че ги харесва.

— Ти какво мислиш?

Еманюел взе една от тежките гривни в ръка. Представляваше розово-златен обръч, инкрустиран с диаманти и рубини.

— Мисля, че са много шик и са изработени чудесно — заяви тя накрая. Самата Еманюел изглеждаше изключително стилна в последно време, с прибраната си на кок червеникава коса и с черния костюм на „Шанел“, който ѝ придаваше изискан вид.

— Ала ще бъдат и невероятно скъпи — каза ѝ Сара откровено. Фактът, че цените при нея са много високи, я тормозеше, но прецизната изработка го налагаше. Следеше зорко да не се претупва работата, отказваше да използва слаби майстори и некачествени камъни. В „Уитфийлдс“ се продава само най-доброто — това беше нейният девиз.

— Не мисля, че ще направи впечатление на някого — отвърна ѝ Еманюел и се усмихна, докато я наблюдаваше как се заклати към огледалото, за да огледа една от гривните. — Хората обичат да плащат за това, което получават при нас. Оценяват качеството, моделите. Харесват старинните изработки, но и вашите много им допадат, госпожо. — След всичко, преживяно заедно, тя продължаваше да се обръща към нея по този начин. Познаваха се добре вече от единадесет години, от деня, когато Еманюел дойде да помогне при раждането на Филип.

— Вероятно имаш право — реши Сара накрая. — Красиви са. Ще им кажа, че ги взимаме.

— Чудесно — възкликна Еманюел.

Цялата сутрин бяха прекарвали в обсъждане на различни неща. Това беше последното пътуване на Сара до Париж преди раждането. Беше краят на юни, а бебето се очакваше до две седмици, но този път

Уилям нямаше намерение да поема и най-нищожния риск. Беше ѝ казал още преди месеци, че вече е дал последното си представление в ролята на акушерка и че няма да ѝ позволи да му скрои пак някой номер, особено след онова, което бе чул за второто ѝ раждане.

— Но аз искам бебето да се роди тук — отново му беше заявила тя, преди да напуснат замъка. Уилям обаче беше непреклонен.

И така, установиха се в Париж в апартамента, който най-последно бяха купили през пролетта. Разполагаха с три чудесни спални, две стаи за прислугата, изискан хол, чудесен кабинет, малък будоар, както и много приятни кухня и трапезария. Сара беше успяла някак да намери време сама да го обзаведе и подреди. От спалнята им се откриваше чудесен изглед към градините на Тюйлери и виещата се зад тях Сена.

Намираше се съвсем близо до „Уитфийлдс“ и до някои от предпочитаните ѝ магазини. Освен това този път бяха взели и Филип при себе си. Той беше бесен, че не е в замъка или някъде другаде, и настояваше, че е много досадно да стои вързан в Париж. Сара му взе частен учител, едно младо момче, което да го развежда из Лувъра, Айфеловата кула, зоологическата градина, когато тя е заета. Последните две седмици, фактически откакто той си беше дошъл, бе принудена да признае пред себе си, че едва се движеше. Бебето сякаш поглъщаше всичките ѝ сили.

Това също много дразнеше Филип. Бяха му съобщили новината през пролетната ваканция, а той ги бе изгледал с изумление и ужас. По-късно Сара го чу да казва на Еманюел, че намира това доста противно.

Двамата с Еманюел бяха много близки и ако имаше нещо, което да му допада, то беше да я посещава в магазина и да разглежда бижутата. Един следобед Сара го остави при Еманюел, за да набиколи ателиетата. Филип призна, че някои от накитите са много хубави. Тогава Еманюел се опитала му каже, че и бебетата са хубаво нещо, ала той ѝ отговори, че според него бебетата са глупави. Елизабет, разбира се, не била глупава, тъжно отбеляза Филип, но това било друго.

— Ти също не беше глупав — подхвърли му Еманюел, докато си хапваха сладки и пиеха топъл шоколад в кабинета ѝ, след като Сара беше тръгнала по задачите си, преди да отиде в клиниката. — Ти беше едно чудесно малко момченце — тактично продължи тя, искаше ѝ се

да го накара да поомекне. Беше станал някак груб и рязък. — Както и сестра ти. — При тези думи нещо прекоси лицето му и Еманюел реши да промени темата. — Може би ще бъде някое малко момиченце.

— Мразя момичетата. — След което допълни: — С изключение на тебе. — А после направо я слиса: — Мислиш ли, че би могла да се омъжиш за мене някой ден? Искам да кажа, ако дотогава още не си се омъжила? — Знаеше, че тя е доста по-възрастна. Сега бе на двадесет и осем години, а докато той пораснеше достатъчно, за да може да се ожени за нея, щеше да бъде вече към четиридесет, но тя бе най-красивата жена, която някога бе виждал, дори по-красива от майка му. И майка му изглеждаше доста добре, преди да стане огромна и дебела заради тъпото си бебе. Еманюел му беше казала, че вече е прекалено голям, за да изпитва подобни чувства, и че не би трябвало да я ревнува от някакво си бебе. Би трябвало това да го вълнува и да се радва, че ще става батко. Ала той очевидно не се радваше ни най-малко, Еманюел разбираше, че всъщност той се дразни.

— Ще се радвам да се омъжа за теб, Филип. Означава ли това, че сме сгодени? — усмихна се тя и му предложи още една сладка.

— Предполагам, че да. Но не мога да ти купя пръстен. Татко никога не ми дава пари.

— Няма нищо. Междувременно ще заема един от магазина.

Той кимна с глава и хвърли поглед към бижутата, след което отново я изненада със следващите си думи, които направо биха поразили Сара.

— Бих искал да работя тук с тебе някой ден, Еманюел... когато се оженим.

— Наистина ли? — Това я развесели и тя реши да го подразни. — Мислех си, че искаш да живееш в Англия. — Може би беше открил, че в крайна сметка Париж не е чак толкова лош. Ала не беше много сигурна.

— Бихме могли да открием магазин и там. В Лондон. Това много ще ме зарадва.

— Ще трябва някой ден да се посъветваме с родителите ти — каза Еманюел и постави чашата си на масата. В този момент в стаята влезе Сара. Изглеждаше огромна, но все така хубава, особено в роклята, изработена от „Диор“ по специална поръчка.

— За какво ще се посъветвате? — сядайки, попита.

Като я гледаше, Еманюел си помисли, че състоянието ѝ е страшно неприятно, и искрено се надяваше никога да няма деца, за което взимаше всички предпазни мерки. Беше видяла достатъчно покрай ражданията на Сара, за да разбере, че децата не са от нещата, които желае. Дори се чудеше как Сара продължаваше да ги иска.

— Филип възнамерява да отвори магазин в Лондон. Още един „Уитфийлдс“ — тържествено каза Еманюел и тутакси усети, че той не би искал майка му да чуе за годежа им, затова съзаклятнически премълча.

— Добра идея — усмихна му се тя. — Сигурна съм, че баща ти ще бъде доволен. Но не съм сигурна, че аз самата ще го преживея. — Изтеклата година, от откриването на магазина насам, се беше оказала абсолютно изтощителна.

— Ще трябва да почакаме, докато Филип порасне, за да го ръководи.

— Така и ще стане — натърти той с упорито изражение, което Сара добре познаваше. Тя му предложи да отидат с кола до Болонския лес да се поразходят и той неохотно се раздели с Еманюел, като я целуна по двете бузи и стисна ръката ѝ, за да ѝ напомни за годежа им.

След това майка и син се отправиха към парка. Той беше по-разговорлив от обикновено, бърбеше за Еманюел и магазина, за Итън и Уитфийлд. Нещо повече, проявяваше търпение към бавната тромава походка на Сара. Изпитваше съжаление към нея, тя непрекъснато изглеждаше толкова не красива.

Когато се прибраха в апартамента, Уилям ги очакваше. Отидоха да вечерят в „Брасри Лил“, място, което Филип много харесваше. Сара посвети следващите две седмици на сина си, защото знаеше, че почти няма да има време за него, след като се появи бебето. Веднага след раждането, планираха да се приберат в замъка, а и лекарите потвърдиха, че би могла да пътува. Те дори предложиха да я приемат в клиниката една седмица по-рано, но тя твърдо отказа, като заяви на Уилям, че хората в Щатите просто не правят това. Във Франция жените влизаха в болница седмица-две преди раждането, за да ги глежат, а после оставаха там още петнадесетина дни. Ала Сара нямаше намерение да седи ей така в някаква си клиника, със скръстени ръце, колкото и привлекателно да беше това за някои.

Всеки ден се отбиваха в магазина и Филип много се развълнува, когато получиха нова смарагдова гривна, както и един следобед, когато Еманюел им каза, че са продали два огромни пръстена само за няколко часа. Още по-смайващо беше, че единият от пръстените беше купил самият Жан Шарл дьо Мартен, нейният любовник. Беше го взел за нея, но докато го избираше, я раздразни ужасно, като упорито твърдеше, че ще бъде за жена му. И когато тя бе почти вбесена, той извади пръстена от кутийката и го пхна на пръста ѝ, където се намираше и в момента. Щом го видя, Сара въпросително повдигна вежди.

— Означава ли това нещо по-сериозно? — попита тя, макар че ѝ беше добре известно колко много бижута купува този господин за жена си и за приятелките си и от други бижутери.

— Единствено, че имам нов, красив пръстен — отговори ѝ практичната Еманюел. Не си правеше никакви илюзии. Сред клиентите им имаше някои много интересни личности. Повечето мъже купуваха както за съпругите, така и за любовниците си. Водеха сложен и объркан живот, но всички те бяха разбрали, че Еманюел Буржоа е самата дискретност.

Прибраха се в апартамента в късния следобед, а вечерта Филип отиде на кино с частния си учител. Беше приятен младеж, студент в Сорбоната, владееше перфектно английски и френски и за щастие Филип го беше харесал.

Беше юли, разгарът на лятото, и Париж беше горещ и задушен. Бяха тук вече от две седмици и Сара с нетърпение очакваше да се прибере у дома. По това време на годината в замъка беше прекрасно. Лятото в Париж ѝ се струваше непростима загуба на време.

— Аз не бих го нарекъл точно „загуба“ — разсъждаваше Уилям вечерта, като я наблюдаваше. Така, както се беше излегла в огромната си розова нощница, му приличаше на кит, измъкнат на брега. — Не ти ли е топло в това нещо? — Само като я гледаше, и започваше да се чувствава притеснен. — Защо не го съблечеш?

— Не искам да ти стане лошо, като ме гледаш в това състояние. — Още докато му отговаряше, той бавно се отправи към нея.

— Не може да ми стане лошо от нещо, свързано с теб. — Този път изпитваше лека тъга, че няма да присъства при раждането. Всички тези доктори и клиници го караха да се чувствава изолиран,

макар че той самият беше настоял да дойдат тук за по-голяма сигурност.

Тази нощ Сара спа дълбоко, а Уилям се унасяше на пресекулки заради жегата. В четири часа сутринта тя го събуди, защото болките бяха започнали. Той се облече грижливо и повика прислужницата, за да помогне, след което откара Сара в Ньой, в клиниката, която бяха избрали. Когато тръгнаха, тя вече изпитваше силни болки и по време на краткия път почти не продума. Щом пристигнаха, веднага му я отнеха и Уилям остана да чака нервно до обяд, като се тревожеше да не се повтори историята с първото раждане. Бяха обещали за обезболяване да ѝ подават слаба упойка и го бяха уверили, че всичко ще мине леко с модерните методи. Разбира се, дотолкова леко, доколкото може да бъде раждането на четирикилограмово бебе. Най-после, в един и половина, докторът се отправи към него, много чистичък и спретнат и широко усмихнат.

— Имате чудесен син, господине.

— А жена ми? — тревожно попита Уилям.

— Доста се поизмъчи — погледна го лекарят, станал за миг сериозен, — но всичко мина добре. Дадохме ѝ нещичко, за да може да поспи. Ще я видите след малко. — Когато влезе при нея, Сара беше опакована в бели чаршафи, изглеждаше много бледа и изтощена и сякаш нямаше никаква представа къде се намира и защо. Непрекъснато му повтаряше, че следобед трябва да отидат до магазина, както и да не забравят да пишат на Филип в Итън.

— Да, да, скъпа. Не се безпокой. — В продължение на няколко часа седя тихо до леглото ѝ. Към четири и половина тя се размърда, погледна го, след което се озърна с блуждаещ поглед. Уилям се приближи, целуна я по бузата и ѝ каза за бебето. Все още не го беше виждал, но всички сестри го уверяваха, че е чудесно. Синът им тежал пет килограма и двеста грама, почти колкото Филип, и само по вида на Сара Уилям можеше да си представи, че никак не е било лесно.

— Къде е? — попита тя и пак се огледа наоколо.

— При другите бебета. Скоро ще го донесат. Оставиха те да поспиш. — След това я целуна отново. — Ужасно ли беше?

— Беше някак странно... — Погледна го унесено, като го държеше за ръката и се опитваше да фокусира погледа си. — Непрекъснато ми пускаха да дишам някакъв газ, от което ми се

гадеше... и фактически цялата му функция беше да ме накара да се чувствавам замаяна и всичко да ми се струва някак далечно. Продължавах обаче да усещам болката, само дето не можех да им го кажа.

— Може би точно затова да го използват. — Все пак нали и двамата бяха добре и нищо лошо не се беше случило.

— Повече ми хареса, когато ти свърши работата — тъжно отбеляза тя. Това тук бе така странно, чуждо и толкова стерилно. Дори не й показаха собственото й бебе.

— Благодаря, но ми се струва, че не съм много добър акушер.

В същия момент им донесоха бебето и изведнъж цялата болка бе забравена. Беше пълничко и красиво, с тъмна коса и големи сини очи, точно копие на Уилям. Сара го прегърна и се разплака. Синът им беше съвършен, едно чудесно малко момченце. Мечтаеше за момиченце, ала вече й беше все едно. Сега имаше значение само това, че бебето се роди и че е добре. Бяха решили да го кръстят Джулиън, на един далечен братовчед на Уилям. Тя беше настояла второто му име да бъде Уилям, което според бащата беше глупаво, но макар и неохотно, той се съгласи. Когато й го взеха, Сара се разплака. Не можеше да разбере защо трябваше да го правят. Разполагаше със собствена стая и собствена медицинска сестра. Към стаята имаше дори дневна и баня, ала й казаха, че не било хигиенично да го оставят дълго там. Трябвало да бъде в отделението за кърмачета при другите бебета, където имало пълна стерилност. След като Джулиън й беше отнет, Сара си издуха носа, погледна към Уилям и на лицето й се изписа пълно изтощение от преживяното през деня. Изведнъж той се почувствува виновен, че я беше докарал тук, и затова й обеща час по-скоро да си я прибере.

На следващия ден доведе Филип и Еманюел да я видят. Еманюел обяви бебето за много красиво, след като отиде да го зърне през остъклената стена на отделението. Не се разрешаваше бебетата да се носят по време на свижданията и Сара бе започнала вече да мрази цялата клиника. Филип огледа братчето си през стъклото, след което сви рамене и обърна гръб, видимо безразличен, а Сара го наблюдаваше разочаровано. Изглеждаше ядосан на бебето и не беше особено мил и с майка си.

— Не намираш ли, че е сладко? — попита го Сара с надежда.

— Наред е, само дето е ужасно малко — отговори ѝ той презрително. Баща му само мрачно се засмя, като знаеше през какво беше минала Сара за това бебе.

— Не и за нас, млади момко. Пет килограма и двеста грама — истинско чудовище! — Но иначе в него нямаше нищо чудовищно. Когато ѝ го носеха да го кърми, Сара виждаше, че е изключително кротичко и мило бебе. След като го нахранеше, тя го оставяше за миг до себе си и изведнъж като по часовник се явяваше някоя сестра и ѝ го взимаше.

На осмия ден Сара очакваше Уилям във всекидневната, а очите ѝ хвърляха мълнии. Той пристигна с букет свежи цветя.

— Ако до един час не ме измъкнеш оттук, ще са взема Джулиън и ще си тръгна по нощница. Чувствувам се отлично, не съм болна от нищо, а те не ми дават да припаря до бебето си.

— Добре, скъпа — примирително ѝ отговори Уилям, който беше подготвен за такава реакция от нейна страна. — Утре, обещавам ти.

На следващия ден той ги закара в апартамента, а два дни по-късно отпътуваха за замъка. Сара притискаше Джулиън до гърдите си, а той щастливо спеше, сгушен в топлатата майчина прегръдка.

До рождения си ден през август Сара възстанови формата си — отново бе слаба, силна и здрава. Беше като омагьосана от новото си бебе. Затвориша магазина за един месец. Еманюел замина на някаква яхта в Южна Франция и на Сара не ѝ се налагаше и да помисли за бизнес. През септември, когато Филип трябваше да се върне в училището, прекараха няколко дни в Париж и Сара взе и бебето. Водеха го навсякъде със себе си, а понякога то кротко си заспиваше в малкото портативно кошче в кабинета ѝ.

— Той е толкова добро момче — коментираха всички, тъй като само се смееше и гукаше, а на Бъдни вечер, когато го сложиха да седне, всички присъстващи заявиха, че са влюбени в него. Всички, с изключение на Филип. Лицето му се изкривяваше от яд още щом го зърнеше. И винаги намираше да каже нещо неприятно за него. Това дълбоко нараняваше Сара. Тя се беше надявала, че постепенно ще започне да го харесва. Ала братската любов, на която се беше надявала, така и не се пробуждаше и Филип си оставаше далечен и чужд.

— Просто ревнува — заяви Уилям, който приемаше нещата такива, каквито са, за разлика от Сара, която се измъчваше, че не може

да ги промени. — Това е положението.

— Но не е честно. Той е толкова сладко бебе и не го заслужава. Всички го обичат, с изключение на Филип.

— Ако само един човек не го харесва до края на живота му, той ще бъде голям щастливец — трезво отбеляза Уилям.

— Но не и ако този единствен човек е родният му брат.

— Понякога в живота става така. Никой не е казал, че братята трябва да са приятели. Виж Каин и Авел.

— Не разбирам. Той беше луд по Лизи — въздъхна тя. — Джейн и аз се обожавяхме, когато бяхме малки. — И продължаваха да се обожават, макар че не се бяха виждали от цяла вечност. След войната Джейн се омъжи повторно и се премести в Чикаго, а по-късно в Лос Анжелос, но така и не дойдоха до Европа, а пък Сара изобщо не се беше връщала в Щатите, камо ли да отиде до Калифорния. Трудно ѝ беше да повярва, че сега Джейн е омъжена за човек, когото тя дори не познава. Беше просто едно от нещата от живота. Колкото и да бяха близки, постепенно се бяха отдалечили. Но Сара продължаваше да я обича и те често си пишеха. Сара непрестанно я канеше да им погостува.

Независимо от желанието на родителите си чувствата на Филип към брат му така и не се промениха. И когато Сара се опита да поговори с него за това, той започна да увърта и понеже тя продължи да настоява, момчето неочаквано избухна:

— Виж какво, нямам нужда от друго бебе в живота си. Вече имах едно. — Държеше се така, сякаш просто не искаше да опита още веднъж, да поеме риск, да отвори сърцето си за евентуална загуба, но и за любов. Беше обичал Лизи, може би прекалено силно, и я беше загубил. И като последица от сполетялото го нещастие беше решил никога да не обиква Джулиън. Това беше тъжно решение и за двете деца.

Няколко месеца след раждането му Сара и Уилям заведоха Джулиън да се запознае с единствената си баба в Уитфийлд и на Коледа отново бяха там всички заедно. Старата херцогиня също беше пленена от него. Каза, че никога не е виждала толкова лъчезарно бебе. Той сякаш излъчваше слънчева светлина и караше всеки, който го погледне, да се смее.

Тази година Коледа в Уитфийлд беше особено хубава. Майката на Уилям, деветдесет и шест годишна вече, се придвижваше в количка, но беше винаги в забележително добро настроение. За Сара тя беше най-приятната, „най-навита“ жена, която познаваше, а и все така продължаваше да залага на Уилям. Този път той ѝ донесе красива диамантена гривна, а тя лекичко промърмори, че е прекалено стара за такова красиво нещо, ала очевидно много я хареса и въобще не я свали през цялото време на престоя им. Когато си тръгнаха след Нова година, херцогинята силно притисна Уилям до гърдите си и му каза, че винаги е бил добър син и че я е направил неописуемо щастлива.

— Защо, мислиш, ми каза всичко това? — попита Уилям със сълзи на очи. — Винаги е била невероятно добра с мен — рече той и се извърна настрани, беше му неудобно да плаче пред Сара, но майка му го беше силно развълнувала. Беше целунала и Джулиън по пухкавата бузка, след него и Сара, при което ѝ беше благодарила за всички прекрасни подаръци от Париж. Две седмици по-късно кротко почина в съня си. Отиде при своя съпруг и при своя създател след дълъг и щастлив живот в Уитфийлд.

Уилям беше разтърсен от загубата, но дори той не можеше да не признае, че беше живяла честито и доста дълго.

Щеше да навърши деветдесет и седем тази година и през целия си живот се беше радвала на добро здраве. Докато стояха на гроба ѝ, всички бяха изпълнени с чувство на благодарност и почит към нея. Присъствуваха също крал Джордж и кралица Елизабет, роднините ѝ и въобще всички, които я познаваха.

Филип, изглежда, най-остро усещаше отсъствието ѝ.

— Означава ли това, че няма да мога повече да идвам тук? — попита той със сълзи в очите.

— Поне известно време — отговори му Уилям тъжно. — Но имението ще си остане непокътнато. Един ден ти ще го притежаваш. Ще се опитаме да прескачаме за малко всяко лято. Ала ти не ще можеш да идваш за ваканциите и уикендите както преди, когато баба ти беше жива. Няма да е редно да оставаш тук сам с прислугата. Ще можеш да се връщаш в Ла Марол или в Париж или пък да гостуваш на братовчедите си.

— Нямам и намерение да го правя — сприхаво каза Филип. — Искам да остана тук.

Но Уилям беше непреклонен. След време можеше и сам да идва, когато започнеш да учи в Кеймбридж. Ала това щеше да стане след седем години, междувременно трябваше да се задоволи с кратки посещения през лятото.

През пролетта Уилям започна да си дава сметка, че не е възможно да се откъсне от Уитфийлд за по-дълго време. Това, че никой от семейството не живее там означаваше, че няма кой да наглежда имението и да взима незабавни решения. Беше изненадан от откритието, че майка му се е справяла със страшно много неща, и изведнъж стопанисването на Уитфийлд без нея се беше оказало много трудна работа.

— Колкото и да ми е неприятно, но изглежда, наистина ще трябва да прекарвам повече време там — сподели той със Сара една вечер, докато прелистваше многобройните оплаквания на управителите на имението. — Ще имаш ли нещо против?

— Не, ни най-малко — усмихна се тя. — Мога да взимам Джулиън навсякъде. — На осем месеца той продължаваше да е леснопреносим. — Еманюел се справя идеално с магазина — беше си назначила още две момичета, така че общо бяха станали четири, и бизнесът процъфтяваше. — Нямам нищо против да прекарвам повече време в Лондон. — Градът винаги ѝ беше харесвал. А и така Филип щеше да си идва за уикендите при тях в Уитфийлд, което щеше да ѝ достави голяма радост.

Целият април прекараха в Англия, с изключение на краткото пътуване до Кап д'Антиб за Великден. Видяха се с херцозите Уиндзор на една вечеря и Уолис изрично наблегна, че наскоро си е купила някакви много изящни накити от магазина на Сара в Париж. Изглеждаше силно впечатлена от новите им изделия, особено от новите модели. Из цял Лондон хората бяха започнали да говорят за „Уитфийлдс“.

— Защо не отвориш един магазин тук? — попита я Уилям една вечер, докато се прибираха от прием, на който три жени буквално бяха залели Сара с лавина от въпроси.

— В Лондон? Толкова скоро? — Магазинът в Париж съществуваше само от две години и на нея не ѝ се искаше да разширява бизнеса, преди да е натрупала достатъчно опит, нито пък да бъде ангажирана в Лондон за по-дълго. Едно беше да е тук с Уилям и

съвсем друго, ако трябваше непрестанно да пътува през Ламанша. Освен това предпочиташе да прекарва повече време с бебето си, преди то да порасне и да си тръгне от живота ѝ като Филип. Вече добре познаваше преходността на детството.

— Ще трябва да намериш добър специалист, който да го ръководи. Всъщност... — Уилям се замисли, сякаш се опитваше да извика в съзнанието си някой далечен спомен. — Имаше един чудесен специалист в „Гарадс“. Много дискретен и голям познавач. Млад, но някак старомоден, от онези хора, които англичаните обичат — олицетворение на добри обноски и стари традиции.

— Защо мислиш, че ще се ги напусне? Та те са най-престижната бижутерийна къща тук, едно ново начинание като „Уитфийлдс“ може да го стресне.

— Имам впечатлението, че малко го подценяват, той е от типа „забравени служители“ макар и много добър. Идната седмица ще се отбия там и ще се помъча да се срещна с него. Ако искаш, бихме могли да го поканим на обяд.

Сара се засмя насреща му, като сама не можеше да повярва на всичко ново, което правеха.

— Винаги се опитваш да ми навлечеш още някоя беля. — Но фактически това ѝ харесваше. Харесваше ѝ начинът, по който я насърчаваше и спомагаше да се занимава с неща, които ѝ допадат. Знаеше, че без него никога не би се справила.

Верен на думата си, на другия ден Уилям се отби в „Гарадс“ и ѝ купи прекрасен, много стар пръстен с диамант. Междувременно се беше видял и с набелязания човек. Найджъл Холбрук. Бяха се уговорили да обядват заедно в грил ресторанта на хотел „Савой“ следващия вторник.

В момента, в който влязоха в ресторанта, Сара веднага разпозна Холбрук само по описанието на Уилям. Беше висок, слаб и много блед, със сивкаворуса коса и тънки мустачки. Носеше добре ушит костюм на тънки райета и приличаше на banker или адвокат. Бе много елегантен, изискан и дискретен и когато Сара и Уилям споделиха плана си, той реагира крайно резервирано. Каза, че работи в „Гарадс“ вече седемнадесет години, откакто навършил двадесет и две, и че щяло да му бъде трудно да напусне, но не можел да не признае, че проектът им бил интригуващ.

— Особено — беше продължил тихо — като се има предвид репутацията на магазина ви в Париж. Видях някои от личните ви модели, Ваша светлост — обърна се той към Сара, — те действително са много добри. Фактически бях приятно изненадан. Французите понякога работят — поколеба се за миг, след което продължи — доста „калпаво“, ако човек не ги държи изкъсо... — Сара се засмя на шовинизма му, но разбра какво имаше предвид. Ако не следеше зорко работниците, те вероятно щяха да я карат през пръсти, нещо, което тя не можеше да допусне. Така че Сара остана доволна от думите му, както и от това, че очевидно вече си бяха спечелили престиж в бижутерийния бизнес.

— Смятаме сериозно да се настаним на пазара, затова искаме всичко да бъде както трябва.

Найджъл Хобрук беше втори син в семейството на британски генерал и беше израснал в Индия и Китай. Роден в Сингапур, той бил за първи път запленил от скъпоценните камъни още като дете в Индия. Като юноша работил с диаманти за кратко време в Южна Африка. Познаваше работата си отлично. И Сара напълно се съгласи с Уилям — това беше точно човекът, от когото се нуждаеха за бизнеса си в Лондон. Атмосферата в Англия беше коренно различна и тя инстинктивно усети, че тук трябваше да се действа с по-голям финес и с по-малко перчене, с достопочтеност и тежест, качества, които безспорно притежаваше Найджъл Холбрук. Помолиха го да им позвъни, след като обмисли предложението им. Но мина една седмица, а той не се обаждаше и Сара загуби надежда.

— Дай му време, Сара. Може да не позвъни и цял месец. Но бъди сигурна, че обмисля нещата. — Офертата им беше твърде щедра и независимо от лоялността му към „Гарадс“ беше трудно да се повярва, че няма да се изкуши. В противен случай Уилям просто трябваше да се възхити на верността му към неговите настоящи работодатели, тъй като беше сигурен, че при тях в никой случай не получаваше по-голяма заплата от тази, която те със Сара му бяха предложили.

Случи се така, че Холбрук им позвъни в Уитфийлд вечерта преди отпътуването им за Франция. Сара наблюдаваше нетърпеливо изражението на мъжа си. След малко Уилям затвори с усмивка.

— Приема — съобщи той. — Иска да даде двумесечно предупреждение на „Гарадс“, което е изключително почтено от негова

страна, и след това е твой. Кога смяташ да направиш откриването?

— За бога, Уилям... Дори не съм мислила още... Ами не знам. Края на годината... Коледа? Сигурен ли си, че трябва да се захванем с това?

— Разбира се, че трябва да се захванеш. — Той винаги настояваше тя да обира лаврите. — Аз и без това ще идвам пак след няколко седмици, тогава ще се поогледаме за някое място и ще разговаряме с архитект. Познавам един много способен.

— А пък аз по-добре да започна да купувам някои неща. — Сара използваше парите, които печелеха от парижкия магазин, за закупуване на нови изделия, както и за изработването на бижутата по нейни проекти. Но сега щеше да ѝ е необходим по-голям капитал и тя реши да вложи парите, които беше получила след продажбата на къщата на Лонг Айлънд. И ако в Лондон нещата потръгнаха както в Париж, беше сигурна, че парите скоро ще се умножат.

И тогава Уилям каза нещо, за което Сара изобщо не се беше сетила:

— Е, както изглежда, Филип все пак ще се сдобие с магазина си.

— Да, наистина. Смяташ ли, че той ще се заеме с това?

— Предполагам.

— Някак не мога да си представя, че ще се присъедини към нашия бизнес. Филип е толкова независим. — И толкова хладен и резервиран, и така озлобен спрямо Джулиън.

— Може да те изненада един ден. Децата са непредвидими. Да не мислиш, че някой си е представял, че аз ще стана бижутер — разсмя се той и тя го целуна.

На другия ден отпътуваха за Франция. През следващите месеци Найджъл идва на няколко пъти до Париж, за да разговаря с тях, да обмени опит с Еманюел и да види как действа магазинът им там. Всъщност те вече обсъждаха идеята да се преместят в друго помещение, така добре вървеше бизнесът, но на Сара не ѝ се искаше да пресилва шанса си, особено сега, когато откриваха магазин в Лондон.

Найджъл беше поразен от работата им в Париж. Той дори бе започнал да харесва Еманюел, която много бързо отгатна, че жените не са истинската му страст. Струваше ѝ се, че те фактически изобщо не го интересуват, и беше напълно права, но ценеше безупречния му вкус, тънкия усет в професията и чудесното му възпитание. Тя самата беше

прекарала последните няколко години в придобиване на лустро и затова дискретната елегантност и невероятно добрите обноски на Найджъл предизвикваха възхищението ѝ. Винаги когато дойдеше в Париж, двамата излизаха на вечеря и Еманюел го представи на някои от приятелите си, в това число и на един известен дизайнер, който стана важна фигура в живота на англичанина. Ала основната част от времето си посвещаваха на бизнеса.

Бяха се спрели на един чудесен малък магазин на улица Ню Бонд в Лондон, а архитектът на Уилям им предложи няколко великолепни идеи. Всичко щеше да бъде изработено от морскосин плюш и бял мрамор.

Искаха да го открият на първи декември и затова трябваше да работят като луди. Еманюел дойде от Париж, за да помогне, като остави най-добрите си момичета да ръководят магазина там. Но за него вече спокойно можеше да се каже, че сам се грижи за себе си. Магазинът в Лондон бе новото бебе.

Седмицата преди откриването работеха всеки ден до полунощ заедно с неуморната бригада от работници — поставяха мрамора, свързваха осветителните тела, окачваха огледалата и четкаха плюша. Времето им беше много натоварено и Сара никога не се беше чувствувала толкова уморена, но пък и никога не бе изпитвала такова удовлетворение.

Бяха взели и Джулиън със себе си. Оставяха го на бавачка в „Клариджис“, хотела, където бяха отседнали, тъй като вечер бяха направо капнали, за да пътуват до Уитфийлд.

Много хора искаха да дадат прием в тяхна чест, ала те нямаха време за такива неща. Не се спряха нито за миг, докато не отвориха вратите на магазина. Бяха поканили четиристотин души роднини и приятели и още стотина от най-добрите клиенти на Найджъл. Беше същинско стълпотворение на лондонския хайлайф, в сравнение с него откриването в Париж преди две години и половина направо бледнееше. Блясъкът тук трудно можеше да се предаде с думи, а бижутата, които Сара беше купила за случая, смайваха всеки, който ги видеше. Тя даже се беше притеснила, че може би са прекалено тежки и прекалено скъпи. Докато в Париж все пак излагаха и по-фриволни неща, които човек можеше да притежава, без да е необходимо да си наема охрана, тук Сара беше преминала всички граници, не се бе спряла пред нищо.

Парите от къщата на Лонг Айлънд бяха отишли до стотинка, но щом видя реакцията на първите гости, се увери, че си беше струвало разходите.

На следващия ден, когато Найджъл застана пред нея пребледнял и някак смаян, тя си помисли, че се е случило нещо ужасно.

— Какво има?

— Току-що тук беше секретарят на кралицата. — Сара се зачуди дали не са допуснали някаква груба грешка и погледна Уилям тревожно намръщена, докато Найджъл продължи да обяснява: — Нейно Кралско Величество желае да закупи нещо, което една от придворните ѝ дами видяла снощи. Тази сутрин ѝ го изпратихме в двореца и тя много го е харесала. — Сара слушаше втрещена. Бяха направили пробива. — Искане да купи голямата брошка с диамантените пера. — Приличаше много на герба на Уелския принц, Сара я беше купила от един търговец в Париж за цяло състояние. Дори етикетчето с цената, което лично бе поставила върху иглата, я бе накарало сама да се смути.

— Боже мой! — възкликна тя, смаяна от размера на продажбата, ала онова, което беше поразило Найджъл, бе много по-важно.

— Това означава, Ваша светлост, че още първия ден ние станаме бижутери на короната. — Тоест, че са продали нещо на кралицата. Кралски бижутери, бяха „Гарадс“ официалните бижутери на кралицата, и всяка година реставрираха кралските накити в Лондон Тауър. Така че това беше голям скок в дейността им в Лондон. — Ако кралицата пожелае, след три години може да ни удостои с кралски указ. — Той беше направо зашеметен, но дори и Уилям не остана равнодушен. Бяха направили голям удар, без дори да се прицелват.

Кралската покупка им откри кралски възможности и другите неща, които продадоха през първия месец, им осигуриха добри позиции в бизнеса за цяла година напред. Сара беше доволна, че може да се върне в Париж и да повери работата във вещите ръце на Найджъл. Трудно ѝ бе да повярва, когато след Нова година се прибраха във Франция. Еманюел се беше върнала веднага след лондонското откриване и финансовите ѝ резултати към Коледа бяха направо зашеметяващи.

Сара беше забелязала, че между двата магазина се бе появило едно приятелско съперничество, като всеки се опитваше да спечели

надмощие. Но в това нямаше нищо лошо. Найджъл и Еманюел истински си допадаха. А и самата Сара искаше двата магазина хем да си приличат, хем да се различават. В Лондон продаваха приказни антични бижута, много от които бяха принадлежали на някои от европейските кралски особи, и по-малко от новите модели. В Париж също предлагаша стари накити, ала по-голямата част бяха нови модели и изработки — шикозни и впечатляващи.

— А сега накъде? — подразни я Уилям, докато се прибираха към замъка. — Буенос Айрес? Ню Йорк? Кап д'Антиб? — Имаха неограничен избор, но Сара беше удовлетворена за момента. Бизнесът им беше хем лесно управляем, хем интересен. Чувствуваше се ангажирана, ала едновременно с това можеше да се радва и на децата си. Джулиън беше вече на годинка и половина и държеше всички около себе си нащрек с катеренето си по масите, люлеенето по столовете, паданията по стълбите и неочакваните си изчезвания в градината. Сара непрекъснато вървеше по петите му, а местното момиче, което ѝ помагаше, не можеше дъх да си поеме. Те винаги я взимаха с тях в Париж, а в Лондон наемаха временни бавачки. Но през повечето време на Сара ѝ доставяше удоволствие сама да се грижи за сина си, а той обожаваше да се настани в скута на Уилям и да обикаля с него насам-натам в инвалидната му количка.

— Vite. Vite!^[1] — цвъркаше Джулиън, подканяйки баща си да се движи по-бързо. Това беше една от малкото му първи думи, но му вършеше добра работа и той обичаше да я използва често. За всички тях това беше щастливо време. Мечтите им се бяха сбъднали. Животът им бе пълноценен и весел.

[1] Бързо! Бързо! (фр.). — Б.пр. ↑

През следващите четири години Джулиън и двата магазина ангажираха цялото време на Сара и Уилям. Бизнесът процъфтяваше и в крайна сметка Сара се предаде и даде съгласие за разширяване на магазина в Париж, но магазина в Лондон запазиха в първоначалния му вид, независимо че вървеше отлично. Беше елегантен, дискретен и много скъп, точно по вкуса на англичаните. Еманюел и Найджъл продължаваха да се справят перфектно с работата си. И така, докато духаше свещичките на тридесет и деветия си рожден ден, в очите на Сара се четеше задоволство от живота. Филип беше в замъка с тях. Почти шестнадесетгодишен, той умираше от желание да се прибере в Уитфийлд. Щеше да гостува на приятели и беше останал за рождения ден на Сара само защото баща му бе настоял. Тя искаше да посрещнат заедно и неговия рожден ден, но това не събуди интереса му. Не почете с присъствието си и петия рожден ден на Джулиън през юли. Семейството, изглежда, не беше от особено значение за него. В действителност Филип се опитваше да го избягва, доколкото имаше възможност. Сякаш беше сложил някаква бариера, която не си позволяваше да вдигне за никого. Този път, след заминаването му, Сара прие нещата философски. С годините беше научила някои неща от Уилям.

— Предполагам, трябва да сме благодарни, че изобщо идва тук — каза тя на Уилям в деня, когато Филип си тръгна. — Единствените неща, които иска да прави, са да играе поло, да бъде с приятелите си и да живее в Уитфийлд. — В края на краищата те се бяха съгласили той да ходи сам в имението за уикендите и за ваканциите, както и да кани приятели, стига някой от учителите му също да присъствува. Това споразумение, изглежда, задоволяваше всички и най-вече Филип. — Не е ли странно, че той е типичен англичанин, докато Джулиън е типичен французин? — Всичко у малкото момче невероятно напомняше галите. Той предпочиташе да говори на френски,

обожаваше живота в замъка и обичаше много повече Париж, отколкото Лондон.

— *Les Anglais me font peur* — често повтаряше Джулиън, — англичаните ме плашат. Сара му казваше, че това е глупаво, тъй като баща му е англичанин, а следователно и той самият, макар че като втори син никога нямаше да наследи титлата. Когато пораснеш, щеше да бъде само лорд Уитфийлд. Струваше й се обаче, че това нямаше да има никакво значение за Джулиън. Той беше винаги щастлив и благоразположен и нищо не го тормозеше, нито дори безразличието на по-големия му брат. От малък се бе научил да стои далеч от него и да се занимава със собствените си неща, което пасваше чудесно и на двамата им. Обожаваше родителите си, приятелите си, домашните си животни, хората, които работеха в замъка, обичаше да посещава Еманюел. Джулиън обичаше всичко и всички и в отговор всеки, който го познаваше, също го обичаше.

Един септемврийски следобед, докато плевеше цветята на гроба на Лизи, Сара си мислеше точно за тези неща. Тя продължаваше да ходи там, да го поддържа изряден и не можеше да се въздържи да не си поплаче. Невероятно, но след единадесет години Лизи все така й липсваше. Вече щеше да е на петнадесет години... сладка и обичлива. С Джулиън си приличаха, само дето тя не беше толкова силна и здрава. Докато подрязваше цветята и утъпкваше земята около тях, очите й се напълниха със сълзи и изобщо не чу шума от колелата на инвалидната количка. В последно време Уилям не се чувствуваше много добре. Гърбът го тормозеше сериозно и макар че той изобщо не се оплакваше, Сара знаеше, че ревматизмът в краката му се беше изострил през последната зима.

Усетила ръката му на рамото си, тя се обърна, обляна в сълзи, и се протегна към него, а той започна да бърше бузите й и да я целува.

— Милата ми... — Уилям погледна към добре поддържаното гробче. — Бедничката ми Лизи... — Той също съжаляваше, че Сара не бе имала друго момиченце, което да й донесе утеха, макар че и за двамата Джулиън беше неизчерпаем извор на радост, а колкото до Филип — приемаше го такъв, какъвто е. Но той дори не беше виждал единствената си дъщеря и въпреки това усещаше липсата й.

Сара се обърна, довърши си работата и после седна до него на земята, като пое идеално колосаната му носна кърпа, която й подаде.

— Извинявай... Не би трябвало, след всичките тези години... — Ала тя продължаваше да усеща малкото горещо телце до себе си, малките ръчички около врата си, когато детето беше вече бездиханно.

— Аз също съжалявам — нежно ѝ се усмихна той. — Може би трябва да си имаме още едно бебе?

Знаеше, че просто се шегува, и също му се усмихна.

— Филип много ще се зарадва.

— Може да му подействува добре. Той е един прекалено егоцентричен млад човек. — С нетърпението и нелюбезността към майка си последния път Филип беше ядосал и него.

— Не знам на кого прилича. Ти изобщо не си такъв, надявам се, че и аз не съм. Джулиън обича всички... а майка ти беше толкова мила. И моите родители бяха много приветливи хора, сестра ми също е сърдечна.

— Сигурно сред предците ми е имало някой вестготски крал или пък някой жесток нормандец. Не зная. Но Филип със сигурност ще си остане такъв. — Всичко, което го интересуваше, се ограничаваше в три неща — Уитфийлд, Кеймбридж и магазина в Лондон. Магазинът направо го очароваше и винаги когато ходеше в Лондон, задаваше на Найджъл стотици въпроси, което забавляваше по-възрастния мъж. Той отговаряше с охота на всичките, предаваше му познанията си за камъните, обясняваше кои са важните критерии за размера, качеството, чистотата и прозрачността на камъка, както и за обкова. Но преди да започне работа в „Уитфийлдс“, Филип имаше да свърши много други неща.

— Може би трябва да отидем някъде тази година. — Сара вдигна очи към Уилям и в миг ѝ се видя уморен. На петдесет и две години животът доста го беше съсипал и на моменти възрастта му личеше. Неуморно пътуваше с нея от Париж до Лондон и обратно. Но на следващата година, когато Джулиън трябваше да тръгне на училище в Ла Марол, щеше да им се наложи да прекарват повече време в замъка. Това беше последната година, когато можеха да попътуват. — Много бих искала да отидем до Бирма и Тайланд, за да огледам някои камъни там — замислено каза тя.

— Нима? — попита я той изненадано. През последните шест години и тя бе станала изключително добър познавач на камъните и беше винаги много претенциозна по отношение на това какво и от кого

купува. Точно затова „Уитфийлдс“ се радваше на безупречна репутация. Бизнесът се беше разширил и в Париж, и в Лондон. Кралицата купи от тях още накити на няколко пъти, както и Единбургският херцог. Така че скоро се надяваха да могат да окачат в магазина в Лондон кралски указ.

— Бих искала да попътувам. Може да вземем и Джулиън с нас.

— Много романтично, няма що! — иронизира я Уилям, макар да знаеше, че тя обича синът им да е край тях. — В такъв случай да се заемам с организирането на нещо за тримата, а? Вероятно ще трябва да вземем и някое момиче да ти помага за Джулиън. Може би ще успеем да се върнем до Коледа. — Пътуването щеше да е дълго и според нея доста уморително за него, което щеше да е полезно и за двама им.

Тръгнаха през ноември и се прибраха в Англия на Бъдни вечер, а Филип ги чакаше в Уитфийлд. Бяха отсъствували повече от шест седмици и имаха да му разкажат безброй истории за лов на тигри в Индия, за плажовете на Тайланд, за Хонконг, за храмове и за рубини... смарагди... и други приказни скъпоценности. Сара беше донесла цяло съкровище от различни красиви камъни. Филип беше очарован от тях, както и от разказите им. За първи път се държа дружелюбно и с по-малкия си брат.

На следващата седмица Сара показва скъпоценните си придобивки на Найджъл. Той изпадна в благоговение и я увери, че покупките ѝ са много сполучливи. Еманюел беше очарована от някои накити, принадлежали на индийски махараджи, които отнесе със себе си в Париж. Не по-малко очаровани бяха и дамите, които ги купиха.

Пътешествието им беше приказно, а есента се оказа много продуктивна, но и тримата бяха доволни, когато се прибраха в замъка. Момичето, което бяха взели със себе си, имаше да разказва невероятни истории вкъщи. Джулиън с вълнение се връщаше у дома и при приятелите си, както и Сара. Тя почти не беше споменала за това, но докато здравето на Уилям се беше подобрило по време на пътешествието, Сара явно се беше заразила от нещо в Индия, от което не можеше да се отърве. Често повръщаше и макар че се стараше да не се оплаква, като се прибраха в замъка, вече се беше разтревожила. Не искаше да притеснява Уилям и се опитваше да не обръща внимание на това, ала дори у дома едва се хранеше. В крайна сметка при следващото им ходене в Париж, в края на януари, отиде на лекар. Той я

прегледа и ѝ направи няколко изследвания, но не видя нищо сериозно, все пак ѝ каза да дойде още веднъж. Дотогава тя вече се чувствуваше по-добре.

— Какво смятате, че е? — попита Сара разтревожено. От ноември насам не бе имало ястие, на което да се беше насладила.

— Вярвам, че е нещо съвсем обикновено, госпожо — отвърна ѝ лекарят.

— Звучи успокоително. — Но Сара все още се ядосваше сама на себе си, че изобщо бе хванала някаква болест. Добре, че Джулиън не се беше заразил, а и тя бе подбирала грижливо храната му там. Не ѝ се искаше да се разболява в чужбина. Но по отношение на себе си беше много по-нехайна.

— Имате ли някакви планове за следващото лято, госпожо? — попита я той леко усмихнат, а Сара започва да се паникьосва. Дали не говореше за операция? Ала лятото беше след седем месеца и тогава изведнъж ѝ хрумна нещо. Но ѝ се стори невъзможно. Не отново. Не този път.

— Ами не зная... защо? — отговори тя неопределено.

— Мисля, че трябва да очаквате бебе през август.

— Така ли? — На нейната възраст, не можеше да повярва. През август щеше да навърши четиридесет. Беше чувала и за по-странни неща, пък и още не беше превалила хълма. Продължаваше да изглежда добре както винаги, но човек не можеше да излъже календара. Четиридесет години са си четиридесет. — Сигурен ли сте?

— Така мисля. Трябва да направя още едно изследване, за да бъда напълно уверен.

Тъй като изследването доказва предположението на лекаря, Сара побърза да уведоми Уилям веднага след като ѝ съобщиха резултата.

— На моите години... не е ли абсурдно? — Този път изпитваше някакво неудобство.

— Ни най-малко. — Уилям беше възхитен. — Майка ми е била много по-възрастна, когато ме е родила. Както виждаш, аз съм си съвсем наред, а и тя го е преживяла. — Погледна я щастливо. — Освен това нали ти казах, че би трябвало да имаме още едно дете. — Той много се надяваше най-сетне да бъде дъщеря.

— Отново ще ме изпратиш в онази ужасна клиника, нали? — Сара унило го погледна и той се засмя. Имаше моменти, в които

красивата му жена продължаваше да му прилича на младо момиче.

— Ами нямам намерение аз да ти акуширам — не и на твоите години! — отвърна ѝ Уилям закачливо и тя се озъби насреща му.

— Ето на, виждаш ли? Дори ти ме намираш вече стара за тези работи. А какво ли ще си помислят хората?

— Ще си помислят, че сме големи щастливци... макар и не особено благоприлични — продължи да я дразни той и тя се разсмя сама на себе си. Да родиш бебе на четиридесет години изглеждаше доста неразумно, ала не можеше да не си признае, че това я радва. Джулиън ѝ беше донесъл толкова хубави мигове, но на пет години той вече съвсем не беше бебе, а и щеше да започне училище през септември.

Еманюел малко се стресна, когато ѝ съобщиха през март, а Найджъл се смути, ала ги поздрави много вежливо. И двата магазина вървяха толкова добре, че нямаха нужда от постоянното присъствие на Сара. Голяма част от тази година тя прекара в замъка и както обикновено, Филип си дойде за лятната ваканция. Той почти не коментира бременността на майка си. Според него беше прекалено противно, за да се коментира.

Този път Сара успя да се наложи на Уилям да не я изпраща никъде. Взеха компромисното решение да отиде в новата болница в Орлеан, която не беше толкова шик, колкото клиниката, но беше съвсем модерна, а местният лекар направи добро впечатление на Уилям.

Успяха да посрещнат заедно рождения ѝ ден и добре да се позабавляват, като този път дори Филип се държа сговорчиво. На следващия ден той си замина за Уитфийлд, за да прекара там останалата част от последната си ваканция преди Кеймбридж. Вечерта след отпътуването му Сара се почувствува някак не добре и когато Джулиън си легна, тя хвърли на Уилям малко изненадан поглед.

— Не знам какво ми става, но се чувствавам особено. — Реши, че вероятно е по-добре да го предупреди.

— Може би ще трябва да повикаме доктора.

— Глупаво ми се вижда да го правим. Нямам болки. Просто се чувствавам... — Опитваше се да му обясни, докато той я гледеше притеснено. — Не зная... някак тежка... тромава и сякаш трябва

непрестанно да се движа. — Изпитваше необяснимо чувство на тежест.

— Може би бебето притиска нещо. — Това бебе не беше толкова едро, колкото предишните, но все пак достатъчно, за да я кара да изпитва дискомфорт, и то от месеци насам. И сякаш изобщо не спираше да се движи вътре в нея. — Защо не си вземеш една топла вана и не си полегнеш? — След което Уилям строго я погледна. Познаваше я достатъчно добре, за да ѝ се довери напълно. — Но искам всеки миг да знам как се чувствуваш. Не бих желал да чакаш до последната секунда и после да не можеш да стигнеш до болницата. Ясно ли е, Сара?

— Да, Ваша светлост — смирено каза тя.

Той ѝ се усмихна и я изпроводи с поглед до банята.

Час по-късно Сара се отпусна на леглото, но усещането за натиск не ѝ даваше мира. Вече беше решила, че е свързано с храносмилането, това не бяха контракции.

— Сигурна ли си? — попита я той, когато влезе да провери как е. Имаше нещо във вида ѝ, което го тревожеше.

— Обещавам — захили се тя.

— Добре. И гледай да си държиш краката кръстосани. — След това се върна в другата стая да прегледа някои счетоводни отчети от магазините. Еманюел се обади от Монте Карло да види как е Сара и двете си побъбриха известно време. Връзката ѝ с Жан Шарл дьо Мартен беше приключила преди две години и сега се беше заплела в много по-опасни отношения с министъра на финансите.

— Скъпа, не падай духом — смъмри я Сара и приятелката ѝ се разсмя.

— Виж ти, кой ми го казва! — леко я подразни Еманюел за бременността ѝ.

— Много смешно.

— Как се чувствуваш?

— Добре. Дебела и отегчена. Струва ми се, че Уилям започва леко да се изнервя. Като се върнеш от отпуската си, ще гледам да дойда в магазина веднага щом мога. Както всяка година, бяха затворили магазините през август и щяха да отворят отново през септември.

Поприказваха още малко и след като затвори телефона, Сара взе да снове из стаята. Непрекъснато ѝ се ходеше до тоалетната. Но всеки път, като излезеше оттам, започваше наново да обикаля стаята, после слизаше долу, качваше се пак и така, докато Уилям се появи в спалнята.

— Какво правиш, за бога?

— Ами много ми е неудобно легнала. А и някак не ме свърта. — Вече се беше появила остра болка в гърба ѝ и имаше чувството, че коремът ѝ се влачи по пода. Отиде отново до тоалетната и докато се връщаше, ужасна болка я преряза през кръста и я накара да се превие на две. Изведнъж неудържимо ѝ се прииска да спре и да изхвърли бебето навън. Болката въобще не намаля, тя просто продължи да я натиска надолу, от гърба през корема и надолу. Едва успя да се задържи на краката си, като се вкопчи в един стол, а Уилям забърза с количката към нея, сепнат от изражението на лицето ѝ. Изтегли я върху количката си и после я нагласи да легне на леглото, а в очите му се четеше ужас.

— Сара, не можеш пак да ми погодиш този номер! Какво стана?

— Не зная. — Едва можеше да говори. — Помислих си, че... е от храната... но то напъва толкова силното, о боже... Уилям... бебето излиза!

— Не, не излиза! — Той твърдо отказваше това да му се случи още веднъж, затова я остави за миг и отиде да се обади в болницата. Помоли ги незабавно да изпратят линейка. Сара беше на четиридесет години този път, не на двадесет и три и Уилям нямаше намерение да си прави експерименти с още някое петкилограмово бебе. Когато затвори телефона, тя вече крещеше името му. От болницата го увериха, че тръгват веднага. Имаха двадесет минути път, лекарят щеше да дойде с тях.

Щом се приближи до нея, Сара се вкопчи в ризата му и го стисна за ръката. Не плачеше, но очевидно изпитваше силни болки и беше някак изненадана и уплашена.

— Зная, че излиза... Уилям... Усещам го! — изкрещя му тя. Беше станало толкова неочаквано и така бързо, без никакво предупреждение, било то и съвсем слабо. — Чувствавам главата на бебето. Излиза! — отново извика Сара, както се беше проснала. Напъваше се и крещеше и той бързо дръпна нощницата ѝ нагоре и

видя върха на бебешката главичка точно както и преди, само дето тогава, за да стигнат дотук, им бяха необходими часове, а сега сякаш нищо не можеше да го спре. — Уилям! О, не... Не мога да го направя! Искам да спре. — Но нищо не бе в състояние да спре това бебе. Главата неотклонно си пробиваше път навън и само след миг пред смаяния баща се ококориха две ясни очички, грейна мъничко личице и нежната розова устичка нададе писъци. Уилям веднага се протегна да помогне. Опита се да накара Сара да си поеме дъх за миг и после пак да се напъне и изведнъж раменцата и ръцете се освободиха, а после бързо изскочи и цялото телце. Беше красиво малко момиченце, което явно беше много ядосано. Сара слисано се отпусна назад. И двамата бяха смаяни от силата на бебето. Беше станало толкова бързо. Преди миг само разговаряше с Еманюел, а ето че сега вече си имаше бебе. Цялото раждане беше отнело не повече от десет минути.

— Напомни ми никога повече да не ти се доверявам — каза ѝ Уилям прегракнало, след което я целуна. Реши да изчака докторът да отреже пъпната връв и да ги повие и двете — майката в чисти чаршафи, а бебето в пеленки. Новородената им дъщеря се беше поуспокоила, докато сучеше на гърдата на майка си, и само от време на време ѝ хвърляше яден поглед за това, че така грубо я бяха изтласкали от уютната ѝ обстановка.

Когато докторът се появи след двадесет минути, Сара и Уилям щастливо се смееха. Той се извини многословно, като обясни, че пристигнал възможно най-бързо. Но това беше четвъртото дете на Сара и не можеха да знаят, че ще стане толкова бързо.

И така, докторът ги поздрави, обяви, че бебето е свършено, и отрязва пъпната връв, която Уилям старателно беше завързал с чист конец, който откри в кабинета си. Отбеляза, че и двамата се бяха справили чудесно, и предложи на Сара да я вземе в болницата, макар че както сам призна, тя нямаше нужда от това.

— Предпочитам да си остана у дома — тихо пророни Сара, а Уилям я стрелна с поглед, като продължаваше да се прави на ядосан.

— Разбира се, че предпочиташ. Следващия път ще те заведе в болницата в Париж два месеца по-рано.

— Следващия път! — възкликна тя. — Следващия път ли? Ти какво, подиграваш ли се? Следващия път ще бъда баба! — Тя се смееше насреща му и изведнъж отново се почувствува съвсем добре.

Беше шокиращо и за кратко твърде болезнено, но фактически беше станало много лесно.

— Не съм сигурен, че дори и за това мога да ти се доверя — отвърна ѝ той и отиде да изпрати лекаря. След това ѝ донесе чаша шампанско и се загледа в жена си и дъщеря си. — Толкова е красива, нали? — Съзерцаваше ги и двете, като бавно се приближаваше към тях.

— Така е — усмихна му се Сара и вдигна очи към него. — Обичам те, Уилям. Благодаря ти за всичко...

— Винаги на ваше разположение.

Наведе се над нея и я целуна. Кръстиха бебето Изабел. На сутринта Джулиън съобщи, че това е „негово“ бебе, само негово, и ако някой желае да го подържи, трябва да му иска разрешение. Той непрекъснато бдеше над Изабел с гальовност, присъща на баща. Бе изпълнен с нежност и любов, чувства, каквито Филип никога не бе изпитал към него. Джулиън боготвореше сестричето си. С годините връзката помежду им ставаше все по-здрава и никой не бе в състояние да я разруши. Изабел обожаваше Джулиън, за нея той беше най-обичаният ѝ брат и най-яръстният ѝ защитник. Дори родителите им не можеха да застанат между тях и много скоро се отказаха. Изабел и Джулиън взаимно си принадлежаха.

Когато Филип завърши Кеймбридж през лятото на 1962 година, никой в семейството не се изненада на изявлението му, че иска да започне да работи в лондонския „Уитфийлдс“. Единственото смущаващо нещо беше, че той просто заяви пред всички, че смята да управлява магазина.

— Не съм съгласна, скъпи — тихо възрази Сара. — Първо ще трябва да навлезеш в бизнеса. — През летните ваканции беше изкарал курсове върху скъпоценните камъни, както и по икономика, и смяташе, че това му е достатъчно, за да оглави „Уитфийлдс“.

— Ще трябва в началото да оставиш Найджъл да ти покаже как се управлява корабът. — Думите на Уилям прозвучаха в подкрепа на Сара и Филип посиня от яд.

— В момента аз знам толкова, колкото тази изсушена стара кайсия няма да научи и до края на живота си — изсъска той насреца им и Сара много се ядоса.

— Не съм съгласна. И ако не приемеш старшинството му и не се отнасяш към него с най-голямо уважение, въобще няма да ти разреши да работиш в „Уитфийлдс“, ясно ли ти е? С това си държане, Филип, едва ли ще бъдеш голяма придобивка за бизнеса. — Той продължи да й се муси дни наред, ала се съгласи да работи под ръководството на Найджъл. Поне за известно време, след което щеше да иска преразглеждане на положението си.

— Но това е абсурдно — беснееше Сара. — Той е само един хлапак на двадесет и две години, добре де, кажи го почти на двадесет и три. Как смее да си въобразява, че знае повече от Найджъл? Би трябвало да целува земята под краката му.

— Филип никога не е целувал каквото и да е — каза й Уилям директно. — Освен ако би имал някаква изгода от това. От Найджъл обаче смята, че няма да има никаква полза. Страхувам се, че той трудно ще се справи с него. — Преди Филип да започне работа в магазина през юли, те предупредиша Найджъл, че той е този, който

контролира нещата, и ако види, че синът им е неуправляем, има разрешението им да го уволни. Той високо оцени доверието им.

През следващата година отношенията му с Филип определено бяха крайно обтегнати, а на моменти беше готов с удоволствие да го убие. Ала трябваше да признае, че момчето притежава отличен усет към професията, някои от идеите му бяха добри и макар че мнението му за него като човешко същество беше много ниско, смяташе, че след време ще бъде твърде полезен за бизнеса. Нямаше онова въображение и нюх към дизайна, които притежаваше майка му, но пък имаше бизнес усета на баща си, който вече проявяваше при съвместната им работа в „Уитфийлдс“.

Здравето на Уилям през последните шест-седем години непрестанно се влошаваше. На местата на старите рани беше развил ревматичен артрит, макар не цялостен. Но те почти не бяха в състояние да му помогнат. Беше изстрадал толкова много, беше измъчван толкова дълго време, че сега нищо не можеше да се поправи. Уилям обаче се държеше трогателно храбро. Само дето на шестдесетия си рожден ден през 1963 година изглеждаше десет години по-възрастен, което тревожеше Сара. По това време Изабел беше на седем години — едно малко огнено кълбо. Беше наследила тъмната коса и зелените очи на Сара, но имаше свой собствен характер, който отричаше всякакво противопоставяне на желанията ѝ. Това, което Изабел искаше, беше закон, поне що се отнасяше до нея самата, и никой не можеше да я убеди в противното. Единственият, който понякога успяваше да промени решенията ѝ, беше брат ѝ Джулиън, който я обожаваше. Тя го обичаше със същата неподлежаща на квалификации страст, ала обикновено правеше точно това, което сама си беше наумила.

На тринадесет години Джулиън имаше същия лек характер, както и когато беше бебе. Каквото и да стореше Изабел, на него или пък на някой друг, той го намираще забавно. Когато го дърпаше за косата, когато му крещеше или взимаше нещата, които му бяха най-скъпи, и ги чупеше в пристъп на яд, той я целуваше и приласкаваше, казваше ѝ колко я обича и в крайна сметка успяваше да я успокои. Сара се възхищаваше на търпението му. Имаше случаи, когато тя лично си мислеше, че може да удуши дъщеря си. Беше красива и пленителна на моменти, но определено не беше лесен характер.

— С какво съгреших, та заслужих това? — често се оплакваше Сара на Уилям. — Защо ми се паднаха такива трудни деца? — От години Филип я пробождаше с остриите си шипове, а Изабел направо я вбесяваше понякога. Джулиън обаче оправяше всичко, в неговите ръце беше балсамът, който успокояваше настръхналата перушина, той обичаше и целуваше, грижеше се за всички и вършеше това, което трябваше. Той беше точно като Уилям.

Бизнесът им продължаваше да процъфтява. Сара се занимаваше с магазините, но успяваше да отдели време и за децата, докато работеше върху моделите си, кръстосваше из пазара за хубави скъпоценни камъни и продължаваше от време на време да купува по някое и друго ценно антично бижу. Бяха захвърлили положението си на предпочитани бижутери на кралицата, както и на още много други важни и известни хора и в Париж, и в Лондон. Особено я забавляваше интересът, с който Джулиън изучаваше скиците ѝ и нанасяше малки поправки тук и там, поправки, които фактически се оказваха много уместни. От време на време и сам изготвяше по някой модел, коренно различен от нейните, и все пак чудесен. Наскоро Сара поръча да се изработи бижу по един от тези проекти, а когато си го сложи, Джулиън много се развълнува. Колкото Филип не проявяваше никакъв интерес към дизайна и се концентрираше главно върху търговската страна на бизнеса, толкова Джулиън питаеше истинска страст към самите скъпоценни украшения. Един ден биха могли да образуват интересна комбинация, често казваше Уилям, ако не се избият преди това, добавяше Сара. Нямахме обаче никаква представа къде ще бъде мястото на Изабел, освен че ще трябва да си намери много богат и търпелив съпруг, който да я оставя да прекарва част от времето си във внезапни изблици на гняв. Сара винаги се опитваше да бъде твърда с нея и да ѝ обяснява защо не може да прави всичко, което си поиска, но в крайна сметка само Джулиън успяваше да постигне някакъв резултат, тъй като умееше да я успокои и да я накара да се вслуша в думите му.

— Как е възможно да имам само едно разумно дете? — оплака се Сара на Уилям един късно ноемврийски следобед.

— Може би си имала недостиг на някой витамин по време на бременността — закачи я той, докато тя си играеше с радиото в кухнята. Точно се бяха върнали от поредното си посещение при един специалист по неговите заболявания в Париж. Той му препоръча топъл

климат и много нежни, любящи грижи. Във връзка с това Сара възнамеряваше да предложи пътуване до Карибските острови или даже до Калифорния, тъкмо да се види и със сестра си.

Но вестта, която чуха по радиото, ги смая. Президентът Кенеди беше застрелян. Подобно на цялата планета и те продължиха да следят новините през следващите няколко дни и всичко това им подействува доста угнетяващо. Изглеждаше невероятно. Ами горката му съпруга с двете им малки дечица... Сара се разплака за тях, когато ги гледаха по новините по-късно. Питаха се какъв е този свят, в който може да се случи такова нещо. Вярно, че в живота си бяха видели какво ли не — войната, мъченията по лагерите, но въпреки това те оплакаха смъртта на този човек и тя сякаш хвърли тъмната си сянка върху двамата, а и върху целия свят, чак до Коледа.

По празниците посетиха магазина в Лондон да видят как се справя Филип и останаха много доволни, че двамата с Найджъл се разбират. Филип беше достатъчно умен, за да прозре колко ценен е англичанинът за тях, и вече по-рядко спореше с него. Сякаш си беше намерил мястото в „Уитфийлдс“. Все още не можеше да се каже, че го ръководи, но се доближаваше до това. Коледният им финансов резултат беше повече от отличен, точно както и този в Париж.

Най-после през февруари Сара и Уилям заминаха на планираното пътуване. Отсъствуваха около месец. Посетиха Южна Франция, където в началото беше хладно, оттам се отправиха към Мароко. На връщане минаха през Испания, за да се видят с приятели. Където и да отиде, Сара все подкачаше Уилям за нов „Уитфийлдс“. Но през по-голямата част от времето доста се тревожеше за него. Изглеждаше блед и уморен и често го налягаха силни болки. Две седмици след като се прибраха, независимо от приятната ваканция, Уилям се чувствуваше уморен и без сили, което направо ужаси Сара.

Бяха си в замъка, когато той получи слаб сърдечен удар. След вечеря сподели, че не му е добре, като си мислеше, че вероятно е нещо, свързано с храносмилането, но тогава започнаха болките в гърдите и Сара извика лекар. Той дойде незабавно, доста по-бързо, отколкото при раждането на Изабел, ала Уилям се беше почувствувал по-добре. След като го прегледаха на другия ден, заявиха, че е прекарал лек сърдечен инфаркт или както го нарече докторът един вид предупреждение. Обясни на Сара, че преживяното от Уилям през войната е съсипало

целия организъм. А болката, която изпитва в момента, още повече го натоварва. Затова трябвало много да внимава, да води спокоен живот и добре да се грижи за себе си. Сара се съгласи с него без колебание, но не и Уилям.

— Ама че глупости! Едва ли смятате, че съм оцелял след всичко това само за да прекарам остатък от живота си сврян в някой ъгъл под топличко одеяло. За бога, Сара, нищо особено не е ставало. Хората получават сърдечни пристъпи като този всеки ден.

— Но не и ти. Няма да ти позволя сам да се погубиш. Имам нужда от теб за следващите четиридесет години, така че опичай си ума и започвай да изпълняваш предписанията на доктора.

— Щуротии! — сопна се той обидено и тя се разсмя с облекчение. Явно се чувствуваше по-добре, но Сара нямаше да го остави да се претоварва. Накара го да си стои вкъщи целия април и през повечето време така се тревожеше за него, че чак на нея ѝ признаваше. Лошо ѝ ставаше и от отношението на Филип към баща му. Другите им две деца душата си даваха за него, а Изабел буквално го боготвореше. Всеки ден след училище сядаше край него, за да му чете, а Джулиън правеше всичко възможно да го развлеча. Филип прелетя от Лондон да го види за броени часове и след това се обади веднъж по телефона. Ако се съдеше по вестниците, беше прекалено ангажиран да гони младите дебютантки в обществото, та да се обременява със здравословното състояние на баща си.

— Той е най-егоистичното човешко същество, което познавам — беснееше Сара по негов адрес пред Еманюел, която винаги го защитаваше. Толкова силно го бе обичала, докато бе малък, че не бе в състояние като околните да види ясно слабостите му. Найджъл спокойно можеше да изготви каталог от тях, но въпреки това беше успял да изгради някакви отношения с него и двамата добре работеха заедно. Сара бе благодарна за това, но липсата у Филип на внимание към баща му я тормозеше. А когато все пак дойде да го види, погледна майка си смаяно, като отбеляза, че изглежда дори по-зле от него.

— Изглеждаш ужасно, скъпа мамо — студено ѝ каза той.

— Благодаря ти. — Забележката му я нарани дълбоко.

Но следващия път, когато отиде в Париж, Еманюел ѝ каза същото. Толкова беше бледа, че кожата ѝ зеленееше. Като я видя, Еманюел истински се разтревожи. Явно сърдечният пристъп на Уилям

я беше уплашил. Едно нещо ѝ беше ясно — не би могла да живее без него.

През юни, поне външно, нещата сякаш възстановиха нормалното си състояние. Уилям, разбира се, все още имаше болки, но той беше свикнал с това и рядко се оплакваше. Все пак изглеждаше по-здрав от преди и сам наричаше сегашното си положение „малкия ми проблем“.

По това време проблемите на Сара изглеждаха по-големи. Беше един от онези периоди в живота, когато нищо не върви, в това число и здравето. Болеше я ту гърбът, ту коремът, а за първи път в живота ѝ се появи и ужасно главоболие. Явно стресът, натрупан през изминалите месеци, се стоварваше и даваше своето отражение.

— Имаш нужда от почивка — каза ѝ Еманюел. Това, за което Сара копнееше, беше да отиде до Бразилия и Колумбия и да огледа някои смарагди там, но не мислеше, че Уилям е достатъчно добре, за да си го позволят. Нито пък ѝ се искаше да го остави сам.

Спомена му за идеята си на следващия ден, но отговорът му ѝ прозвуча някак уклончиво. Никак не му харесваше видът ѝ и смяташе, че и за нея натоварването ще е прекалено.

— Защо вместо това не отидем до Италия? Този път за разнообразие можем да купим нечии чужди бижута. — Тя се засмя, ала трябваше да признае, че предложението му ѝ допадна. Във всеки случай нуждаеше се от нещо ново, тъй като в последно време беше някак потисната. Бяха започнали аномалиите във връзка с критическата възраст, които ѝ създаваха усещането, че е стара и непривлекателна.

Пътуването из Италия я накара отново да се почувствува млада и те прекараха чудесно, като си припомняха ония мигове във Венеция, когато ѝ беше предложил да се оженят. Сякаш се беше случило много, много отдавна. Имаха хубав живот, поне през повечето години, и времето беше отлетяло неусетно. Родителите ѝ си бяха отишли, сестра ѝ бе започнала нов живот, а още преди години Сара беше чула, че Фреди загинал при автомобилна катастрофа на Палм Бийч, след като се завърнал от Тихия океан. Ала всичко това беше част от някакъв друг живот, напомнящ отдавна прочетена и позабравена книга. От години светът за нея се съсредоточаваше в Уилям... децата и магазините. Когато се върнаха от пътуването, тя се чувствуваше нов човек, но я

дразнеха килограмите, които беше сложила през тези седмици, тъпчейки се с тестени изделия.

През следващия месец продължи да пълнее. Смяташе да отиде да се прегледа, но все не ѝ оставаше време за това. Иначе се чувствуваше добре, много по-добре, отколкото преди два месеца. Ала една вечер, докато си лежеше в леглото с Уилям, изведнъж я прониза едно малко особено, но добре познато чувство.

— Какво беше това? — попита го тя, сякаш той можеше да го долови.

— Кое?

— Нещо мръдна.

— Аз бях. — След това се обърна и ѝ се усмихна. — Защо си толкова нервна тази вечер? Мисля, че се погрижихме за това сутринта. — Поне това не се беше променило, независимо от промените в нея. Но и по този въпрос вече се беше поуспокоила. Благодарение на Уилям бяха прекарали много романтично в Италия.

Не му каза нищо повече, ала още на другата сутрин отиде на преглед в Ла Марол. Описа всичките си симптоми — беше сигурна, че е влязла в критическата още преди четири месеца — а след това наблегна на усещането, което беше изпитала предишната вечер.

— Знам, че звучи невероятно — обясни тя, — но се почувствувах точно като че ли нося бебе... — Струваше ѝ се, че е като някой от онези възрастни мъже с ампутирани крака, които усещат, че коляното ги сърби.

— Не е невъзможно. Миналата седмица израждах една петдесет и три годишна жена. Беше осемнадесетото ѝ дете — каза ѝ лекарят окуражително, но Сара изстена пред тази перспектива. Обичаше децата си и имаше период в живота ѝ, когато беше искала да са повече, ала това беше отминало. Скоро щеше да навърши четиридесет и осем години, а и Уилям се нуждаеше от нея. Беше много възрастна за още едно бебе. Изабел щеше да навърши осем през лятото и тя си оставаше нейното бебе.

— Госпожо херцогиньо — обърна се почтително към нея докторът след прегледа, — имам удоволствието да ви съобщя, че вие действително очаквате бебе. — За миг дори му се бе сторило, че може да са близнаци, но се бе уверил, че греша. Беше само едно, ала доста едричко. — Вероятно към Коледа.

— Шегувате ли се? — Беше потресена, за миг пребледня и се олюля.

— Ни най-малко, напълно сериозен съм и съвсем сигурен — усмихна ѝ се той. — Господин херцогът ще бъде много доволен. — Но този път тя самата не беше сигурна в това. Вероятно след инфаркта щеше да посрещне вестта не особено възторжено. Колкото до нея, тя дори не можеше да си го представи. Когато това дете трябваше да се роди, тя щеше да е на четиридесет и осем години, а Уилям на шестдесет и едва. Ама че глупава история! И изведнъж Сара разбра с абсолютна сигурност, че не може да роди това бебе.

Благодари на доктора и подкара към замъка, като си мислеше как да постъпи и какво да каже на Уилям. Цялата тази работа ужасно я потисна, дори повече от мисълта, че кара критическата. Направо абсурд. Не бе редно на нейните години. Не може отново да го направи. А вероятно и Уилям ще се почувствува по същия начин. Детето може дори да не е нормално — та тя е толкова стара, въртеше се в съзнанието на Сара. За първи път през живота си помисли за аборт.

Съобщи на Уилям след вечеря и той спокойно изслуша всичките ѝ опасения. Напомни ѝ, че неговите родители са били точно на същите години, когато той се е родил, и това не е навредило нито на тях, нито на него. Иначе разбираше, че тя е разстроена. Но най-вече е объркана. Беше родила четири деца, от които едно бе починало, друго дойде като закъсняла изненада и сега това, така неочаквано, толкова късно и все пак според него като дар божи, така че не виждаше как биха могли да се откажат от него. Въпреки това внимателно я изслуша, а когато си легнаха нежно я притегли към себе си. Беше изненадан от реакцията ѝ и се питаше дали е само уплашена. Беше преминала през много перипетии, а сега можеше да се окаже още по-сериозна.

— Наистина ли не искаш това дете? — тъжно попита той докато лежеше до нея и я притискаше в прегръдките си, както обикновено, преди да заспят. Тъжно му беше, че тя очевидно не желаше бебето, но нямаше намерение да ѝ се налага.

— А ти? — отговори Сара на въпроса му с въпрос, защото все пак дълбоко в себе си тя се колебаеше.

— Искам това, което е добро за теб, любов моя. Ще те подкрепя, каквото и да е решението ти.

Като го чу да изрича тези думи, очите ѝ се насълзиха — винаги беше така добър с нея, винаги заставаше зад нея като опора и това го правеше още по-безценен.

— Не знам какво да сторя... кое е правилно... част от мен го иска, друга част — не.

— Така се чувствуваше и предишния път — напомни ѝ той.

— Да, но тогава бях на четиридесет, а сега съм на двеста. — Уилям се засмя меко и тя му се усмихна през сълзи.

— Ти си виновен за това. Ти си направо заплаха за цялата околност — подсмръкна Сара и той се разхили. — Чудя се как изобщо ти разрешават да се движиш по улиците. — Но да го чуе от устата ѝ, му доставяше удоволствие и тя го знаеше.

На следващия ден излязоха на дълга разходка из имението и по едно време неусетно се озоваха на гроба на Лизи. Спряха се и Сара го почисти от листата. Коленичи за миг да пооправи едно друго и изведнъж усети, че Уилям се е доближил плътно до нея. Вдигна очи нагоре, а той се бе взрял в нея с тъжен поглед.

— След мъничката Лизи... можем ли действително да отнемем един живот, Сара? Имаме ли право да го направим? — Изведнъж тя отново усети Лизи в ръцете си, преди двадесет години... детето, което бог им отне тогава, и ето сега им дава друго. Има ли право да оспорва този дар? И след като едва не загуби Уилям, коя е тя, та да решава кой да живее и кой да умре? Изведнъж под прилива на чувствата си Сара разбра какво иска. Омекна в ръцете му и започна да плаче за Лизи, за него, за себе си, не можеше да убие, само дето дълбоко в себе си знаеше, че не бе в състояние да го стори. — Съжалявам... Съжалявам, скъпи.

— Шшт, тихо... всичко е наред, вече всичко е наред. — Поседяха така дълго време, като разговаряха за Лизи и за очакваното дете и за децата, които имат, и колко са честити. След това бавно се отправиха към замъка, тя до него, а той в количката си. Бяха спокойни и изпълнени с надежда за бъдещето.

— Кога каза да го очакваме? — попита Уилям с усмивка, като изведнъж се бе почувствувал много горд и изключително доволен.

— Докторът спомена за Коледа.

— Добре — каза той щастливо. След което цъкна с език. — Горя от нетърпение да съобщя на Филип. — При което и двамата се

разсмяха. Прибраха се в замъка като разговаряха, смееха се и се закачаха, нещо, което правеха вече от двадесет и пет години.

Този път през по-голямата част от бременността си Сара гледаше да се застоява в замъка — можеше да си върши работата и оттам, пък и нямаше никакво желание да става повод за приказки в Париж или в Лондон. Независимо от думите на Уилям за възрастта на родителите му, тя изпитваше неудобство от бременността си на тези години, макар да не можеше да не признае, че ѝ беше и приятно.

Както и предполагаха, Филип побесня, когато му съобщиха. Каза, че това е най-вулгарното нещо, което някога е чувал, но баща му само се изсмя. Другите две деца бяха много доволни. Джулиън искрено вярваше, че това е чудесна вест, а Изабел очакваше с нетърпение момента, когато ще може да си играе с бебето, което се отнасяше и за Сара.

Тя подготви нови проекти за специални бижута преди Коледа и остана много доволна от изработката им, а Найджъл и Филип купиха няколко чудесни нови камъка, чийто избор ѝ направи силно впечатление.

Този път изобщо не спори с Уилям, когато два дни преди очакваната дата заминаха за Париж и тя постъпи в клиниката в Ньой. След десетминутния сеанс при раждането на Изабел Уилям отбеляза, че трябва да му бъде благодарна, защото този път я е оставил да чака толкова дълго. Сара страшно се отегчи от престоя си в клиниката и непрекъснато твърдеше, че е поне два пъти по-възрастна от всички други бъдещи майки. Но по някакъв странен начин това забавляваше и двамата и той прекарваше при нея дълги часове, в които играеха на карти и разговаряха за бизнеса. Джулиън и Изабел бяха останали в замъка с прислугата. Коледа мина, а и цяла седмица след нея.

Навръх Нова година Сара и Уилям пиха по чаша шампанско, тя беше в Ньой от пет дни и това така я беше изтормозило, че възнамеряваше, ако не роди на следващия ден, да отиде до магазина. Той не беше убеден, че това ще навреди. Но следобеда водите ѝ изтекоха и до вечерта я разтърсиха силни контракции. Точно преди да

я откарат в родилното, тя се пресегна, хвана го за ръката и го погледна в очите.

— Благодаря ти, че... настоя да родя това бебе.

Уилям имаше голямо желание да остане при нея, ала докторите му отказаха. В болницата нямало такава практика, пък и възрастта на госпожата, рискът бил доста висок, те смятали, че е по-добре той да изчака другаде.

До полунощ не получи никаква информация, а към четири сутринта започна да се паникьосва. Бяха минали вече шест часа, което му се струваше странно след бързото раждане на Изабел, макар че с всяко бебе нещата стояха различно.

Отиде до регистратурата и отново попита сестрата дали има някакви новини, искаше му се да намери Сара и сам да провери. Отговориха му, че няма нищо ново и че ще го информират веднага щом бебето се роди.

В седем часа, когато докторът се появи най-после, Уилям беше почти обезумял. За да му минава времето по-бързо, беше се занимавал с какво ли не, дори се беше помолил. И в един момент се беше запитал дали не е било лудост да я остави да ражда това бебе. Може би щеше да се окаже свръх силите ѝ? Ами ако я убиеше?

Когато влезе в стаята, докторът изглеждаше много сериозен и сърцето на Уилям замря.

— Някакви проблеми?

— Няма — рязко поклати глава той. — Госпожа херцогинята е по-добре, отколкото би могло да се очаква. Имате чудесен син, господине. Едно едро момче, близо пет килограма. Съжалявам, но трябваше да извършим цезарово сечение. Жена ви направи всичко възможно да роди сама, ала просто не успя. — Значи точно както при раждането на Филип, веднага си спомни колко ужасно беше. Още тогава докторът ѝ бе споменал за цезарово сечение, но тя не пожела и роди пет деца. И сега най-накрая, на четиридесет и осем години, Сара приключи с възможността да има още бебета. Кариера, достойна за уважение. Уилям се усмихна с облекчение и погледна доктора.

— Добре ли е тя?

— Много е уморена. Ще има болки от операцията, но, разбира се, ние ще направим всичко възможно да облекчим състоянието ѝ... Ще може да се прибере у дома не по-рано от седмица-две. — След тези

думи лекарят си тръгна, а Уилям се замисли за Сара, за това колко скъпа му е тя, за децата, които му роди, и за новото им бебе.

Разрешиха му да я види чак привечер, Сара беше полубудна, ала успя да му се усмихне. Знаеше за бебето.

— Момче е — прошепна. Той кимна с глава, усмихна се и я целуна. — Добре ли е това?

— Чудесно е — увери я Уилям и тя започна отново да се унася. Изведнъж отвори очи.

— Може ли да го кръстим Ксавие? — попита едва чуто.

— Разбира се — съгласи се той. Впоследствие се оказа, че тя изобщо не си спомня за това, но че действително винаги е харесвала името. И така, нарекоха го Ксавие Албърт, на името на починалия крал на Англия, баща на кралица Елизабет и братовчед на Уилям, когото съпругът ѝ много бе харесвал.

Сара остана в болницата три седмици, след което триумфално закараха бебето вкъщи, а Уилям безпощадно я задяваше за това, че няма да може да има повече бебета. Каза ѝ, че тази вест ужасно го разстроила, защото се надявал на петдесетия си рожден ден да роди шестото им дете.

— Разбира се, бихме могли да си осиновим едно — сподели той на връщане към замъка и тя го заплаши с развод.

Джулиън и Изабел бяха омагьосани от Ксавие. Той беше едро, засмяно дете с лек характер. Нищо не го притесняваше и харесваше всички, ала все пак не притежаваше магическия чар на брат си Джулиън. Но пък по природа беше открит и весел. Изглежда, също имаше свое мнение по всички въпроси, макар и не в такава крайна степен като сестра си.

През лятото вече непрекъснато го разнасяха насам-натам. Постоянно някой се занимаваше с него — я Джулиън, я Изабел, я родителите му.

Но Сара беше по-малко концентрирана върху бебето, отколкото ѝ се искаше. Уилям не беше добре и към края на лятото той погълна цялото ѝ внимание. Сърцето му отново ги тревожеше и лекарят в Ла Марол ѝ каза, че никак не му харесва видът му. Освен това артритът направо го смазваше.

— Толкова ми е неприятно да съм ти в тежест — оплакваше ѝ се той и когато можеше, взимаше Ксавие в леглото при себе си, но

истината беше, че през по-голямата част от времето имаше прекалено силни болки, за да може да му се радва.

Тази година Коледа беше тъжна и напрегната. Сара не беше ходила до Париж от два месеца, а до Лондон още от преди пролетта. Просто не бе в състояние да се занимава с бизнеса в такъв момент и трябваше да го повери на Еманюел, Найджъл и Филип. Единственото, което я интересуваше, беше да отдаде цялото си внимание на Уилям.

Джулиън посвещаваше всеки свободен миг от ваканцията на баща си. Дори Филип долетя при тях от Лондон за Бъдни вечер и те отпразнуваха Рождество Христово всички заедно в трапезарията. Успяха даже да отидат на църква, макар че Уилям не се чувствуваше достатъчно добре, за да се присъедини към тях. Филип забеляза, че баща му някак се е смалил, видя му се крехък и изнемощял, но духът му не го беше напуснал, нито вътрешната сила, изтънчеността му и чувството му за хумор. По свой собствен начин той беше голяма фигура и за един кратък миг този ден Филип усети това.

Еманюел пристигна от Париж за Коледа и макар че прикри пред Сара дълбоката си покруса от вида на Уилям, плака през целия път обратно.

Филип си замина на следващия ден. Джулиън щеше да ходи на ски в Куршвел, но нямаше никакво желание и на тръгване каза на майка си, че ако има нужда от него, ще се върне незабавно. Тя само трябва да му се обади. Изабел замина да прекара останалата част от ваканцията при една приятелка в Лион, с която се беше запознала миналото лято. Това беше голямо приключение за нея, тъй като за първи път щеше да отсъствува от дома за толкова дълго време. Сара смяташе, че на девет години тя е достатъчно голяма, за да ѝ го позволи. Трябваше да се върне след седмица и се надяваше дотогава баща ѝ да е вече по-добре.

Но от ден на ден състоянието му се влошаваше. На първи януари беше прекалено изтощен, за да отпразнува първия рожден ден на Ксавие. Пригответа му една малка торта, Сара му изпя песничката „Честит рожден ден“ и побърза да се върне горе при Уилям.

През последните няколко дни той повече спеше, ала когато тя влизаше в стаята, винаги отваряше очи въпреки опитите ѝ да стъпва съвсем безшумно. Просто обичаше да знае, че Сара е някъде край него. По едно време тя мислеше да го закара в болницата, но лекарят ѝ

каза, че няма смисъл, тъй като с нищо не биха могли да му помогнат. Тялото му, подложено на такъв жесток тормоз преди двадесет и пет години, вече бе съсипано. Органите му, разрушени някога без възможност за цялостно възстановяване, бяха само позакърпени за известно време, което вече безмилостно изтичаше. Ала Сара не можеше да понесе тази мисъл. Тя познаваше несломимия му дух и вярваше, че постепенно ще се оправя.

Нощта след рождения ден на Ксавие тя си легна тихо до него и го взе в прегръдките си. Почувствува, че той се вкопчи в нея като дете, точно както Лизи някога, и тогава разбра. Притисна го още по-силно, зави го с одеялата и се опита да му вдъхне цялата любов и сила, на която беше способна. Малко преди зазоряване Уилям отвори очи и я погледна, целуна я по устните и въздъхна. Тя нежно го целуна по челото, а той си пое въздух за последен път и тихо издъхна в прегръдките на жената, която го обичаше.

Притиснала го до гърдите си, Сара лежа така дълго време, а сълзите се стичаха по лицето ѝ. Не искаше да го остави да си отиде, не искаше да живее без него. За един дълъг момент ѝ мина мисълта да тръгне с него и тогава чу плача на Ксавие и разбра, че не може да го направи. Сякаш и той беше усетил, че баща му си беше отишъл, както и каква ужасна загуба е това за него и за всички тях.

Сара нежно положи Уилям на леглото, целуна го отново и когато първите слънчеви лъчи обходиха стаята, излезе и тихо затвори вратата след себе си, разтърсвана от горчиви ридания. Херцог Уитфийлд си беше отишъл. Тя бе останала вдовица.

Погребението в църквата на Ла Марол беше тържествено и камерно. Хорът изпя „Аве Мария“, а Сара седеше между децата си. Бяха дошли и някои от по-близките им приятели от Париж, въпреки че основната заупокойна служба щеше да се състои в Лондон след пет дни.

Сара погребва Уилям до Лизи в замъка Мъоз, макар че цяла нощ бяха спорили с Филип по този въпрос. Той настояваше, че от седем века всички херцози на Уитфийлд са били погребвани в имението си. Но тя не можеше да се съгласи с това. Искаше той да остане тук, при нея и при дъщеричката им, в мястото, което беше обичал, където бяха живели и работили заедно.

След службата се изнизаха тихо от църквата. Сара водеше Изабел за ръка, а Джулиън беше прегърнал майка си. Еманюел, която бе пристигнала от Париж, се бе облегнала на ръката на Филип. Бяха малка групичка и Сара сервира обяд за всички в замъка. Местните жители също бяха дошли да изкажат съболезнованията си и Сара покани и тях на обяда, все хора, които му бяха служили, бяха го познавали и обичали. Колкото до нея — тя дори не можеше да си представи живота без него.

Напълно безчувствена се движеше из всекидневната, предлагаше вино, ръкуваше се с хората или изслушваше спомените им за господин херцога. Ала докато за тях това бяха само разни случки, за нея то бе целият ѝ живот, който беше градила и делила с него повече от двадесет и шест години.

Найджъл също беше пристигнал от Лондон. Когато заравяха ковчега, той плачеше редом със Сара, която се бе сгушила в прегръдките на Джулиън. Да го види положен до Лизи беше повече, отколкото можеше да понесе. Сякаш вчера идваха на гробчето ѝ и разговаряха за нея и за запазването на Ксавие, който сега ѝ доставяше такава радост. Но неговата трагедия щеше да бъде, че нямаше дори да запомни баща си. Щеше да има двама братя, които да го обичат, майка

и сестра, които да го обожават, ала никога нямаше да може да разбере какъв човек беше Уилям и този факт късаше сърцето ѝ.

Два дни след това пристигнаха в Лондон за службата там. Беше пищна и строго церемониална. Всичките му роднини присъствуваха, както и кралицата заедно с децата си. След това се отправиха към Уитфийлд, където бяха поканили четиристотин души на чай. Подобно автомат Сара се ръкуваше с всеки. Изведнъж се обърна като попарена, когато чу зад себе си „Ваша светлост“ и в отговор — някакъв мъжки глас. За един лудешки миг тя си помисли, че Уилям е влязъл в стаята, и когато видя, че е Филип, трепна стреснато. Тогава за първи път осъзна, че синът ѝ е вече херцог.

Беше тежък период за всички тях, период, който никога нямаше да забрави. Не знаеше къде да отиде и какво да прави, за да избяга от мъката, която я смазваше. Ако отидеше в Уитфийлд, той щеше да е там, в замъка пък присъствието му щеше да е още по-осезаемо. Ако отседнеше в хотела в Лондон, нямаше да може да мисли за друго, освен за него, а апартаментът в Париж я изпълваше с ужас, бяха толкова щастливи там, медения си месец пък бяха прекарвали в „Риц“... нямаше къде да отиде, нямаше къде да избяга. Той беше навсякъде, в сърцето ѝ, в душата ѝ, в ума ѝ и във всяко от децата им.

— Какво ще правиш сега? — тихо я запита Филип един следобед в Уитфийлд, когато беше седнала до прозореца и рееше поглед навън. Нямаше никаква представа и изведнъж разбра, че бизнесът ѝ вече изобщо не я интересува и че с удоволствие би му го преотстъпила. Но той беше едва на двадесет и шест години, имаше да учи още много. Джулиън пък беше само на петнадесет, дори и един ден да пожелаеше да ръководи магазина в Париж.

— Не зная — призна Сара. От смъртта на Уилям беше изминал около месец, ала тя още не можеше да събере мислите си. — Опитвам се да се организирам, но не мога. Не зная къде да отида и какво да правя. Непрекъснато се питам какво би поискал той да направя.

— Мисля, че би поискал да продължиш — отвърна ѝ Филип честно — с всичко, с което се занимаваше и преди. Имам предвид бизнеса, както и всичко друго, което правехте по-рано заедно. Не можеш просто да спреш да живееш. — Но имаше моменти, когато тази мисъл я изкушаваше.

— Понякога точно това ми се иска.

— Зная, ала не можеш да постъпиш така — тихо каза той. — Ние всички имаме задължения. — А неговите бяха по-тежки от тези на другите. Той бе наследил Уитфийлд, Джулиън никога нямаше да притежава каквато и да е част от него. Щеше да има дял от замъка заедно с Изабел и Ксавие, но... несправедлива бе английската система. Освен това сега Филип пое върху раменете си и тежестта на титлата, както и всичко, свързано с нея. Баща му я бе носил с чест и достойнство, но Сара не беше съвсем сигурна за Филип.

— Ами ти? — нежно го попита тя тогава. — Ти какво ще правиш сега?

— Същото, както и преди — отговори той колебливо, след което реши да ѝ каже нещо, което още не беше споделял. — Тези дни бих искал да те запозная с един човек. — Моментът му се струваше неподходящ да я занимава с такива неща, затова и не го беше направил по-рано. Готвеше се да ѝ каже за Сесили още на Коледа, но баща му беше толкова зле, че така и не спомена нищо.

— Някой по-специален?

— В известен смисъл, да — уклончиво отвърна Филип, като се изчерви.

— Може да вечеряме заедно, преди да напусна Англия.

— Бих се радвал — скромно рече Филип. Беше по-различен от другите членове на фамилията, ала тя си оставаше негова майка.

Напомни му за разговора след две седмици, когато обмисляше заминаването си за Париж. Еманюел имаше някакви проблеми с магазина, а и Изабел трябваше да се върне заради училището. Сара я задържа със себе си в Уитфийлд, макар че Джулиън си беше заминал още преди седмици.

— Какво стана с човека, с когото искаше да ме запознаеш? — деликатно го подпита тя, но той колебливо отговори:

— О, това ли... ами ти сигурно няма да имаш време преди заминаването?

— Напротив, имам — заяви Сара. — Винаги имам време за тебе. Кога искаш да го направим?

Филип съжаляваше, че изобщо беше споменал за това, ала тя го предположи да се отпусне, доколкото можеше, докато уговаряха часа и мястото на вечерята. Момичето, с което се запозна на следващата вечер, не я изненада ни най-малко. За нейно искрено

съжаление. Беше типична англичанка — висока, бледа и мършава и почти не говореше. Едно изключително добре възпитано и порядъчно момиче, но и най-скучното същество, което Сара беше срещала. Лейди Сесили Хотърн. Баща ѝ беше важен министър в кабинета, а тя бе добро момиче, невероятно почитено и възпитано, но Сара не можеше да не се зачуди как изобщо Филип я понасяше. Нямаше абсолютно никакъв сексапил, никаква топлинка и живец в нея и със сигурност не беше човек, с когото можеш да се засмееш за нещо. Сара деликатно се опита да му обърне внимание на това на следващата сутрин, преди да отпътува.

— Приятно момиче — отбеляза тя по време на закуската.

— Радвам се, че ти харесва. — Изглеждаше много доволен, а Сара взе да се пита доколко сериозно е всичко това и дали трябва да се тревожи. Ето на, тя бе още с пеленаче на ръце, а трябваше да мисли и за снахи, и то сега, когато Уилям вече го нямаше. Колко несправедлив е този свят, простена Сара безмълвно, и се помъчи да си придаде равнодушен вид.

— Сериозно ли е? — попита го тя и едва не се задави с парчето препечена филийка, когато той кимна с глава. — Много сериозно?

— Би могло да стане. Тя със сигурност е типът момиче, за което човек би пожелал да се ожени.

— Мога да разбера защо смяташ така, скъпи — внимателно подбираше думите Сара. Мъчеше се гласът ѝ да звучи спокойно и се зачуди, дали Филип ѝ вярва. — Тя е приятно момиче, но... достатъчно ли е забавна? Това е нещо, което трябва да се има предвид. Аз и баща ти винаги чудесно се забавлявахме заедно. Това е много важно в брака.

— Забавна ли? — с изненада я погледна той. — Дали е достатъчно забавна? Какво значение би могло да има това? Не те разбирам, мамо.

— Филип — реши да бъде откровена, с надеждата, че няма да съжالياва по-късно, — доброто потекло не е достатъчно. Човек се нуждае от нещо повече... малко темперамент, някой, с когото да искаш както да се покажеш в обществото, така и да скочиш в леглото. — Беше достатъчно голям, за да чуе такива думи от устата ѝ, пък и в крайна сметка беше 1966 година, не 1923-та. Млади хора пътуваха на автостоп чак до Сан Франсиско, увити във всевъзможни покривала и с цветя, вплетени в косите, така че той едва ли можеше да е абсолютен

сухар. Но колкото и смайващо да беше, Филип се оказа точно такъв. Когато погледна майка си, изглеждаше ужасен.

— Да, мога със сигурност да отбележа, че вие с татко сте отделили доста време за тези неща, ала това не означава, че аз имам намерение да си избира съпруга по същите стандарти. — В този момент Сара разбра, че ако синът ѝ се ожени за това момиче, ще извърши голяма грешка, но от друга страна, съзнаваше, че ако тя му го каже, той в никакъв случай няма да я послуша.

— Нима още вярваш в двойствения стандарт, Филип? Че можеш да се развличаш с един тип момичета, а да се жениш за друг? Или пък действително харесваш сериозни и добре възпитани млади създания? Защото ако обичаш да се забавляваш със сексапилните, весели девойчета, а се ожениш за благоприлично момиче ще си навлечеш множество неприятности. — При създалото се положение това беше най-доброто, което можеше да направи, и усети, че той я разбра.

— Трябва да мисля за положението си — рече Филип, като явно беше доста раздражен от думите на майка си.

— Същото се отнасяше и за баща ти, Филип. Но той се ожени за мен и не мисля, че някога е съжалявал за това. Поне се надявам, че не е — тъжно се усмихна тя на най-големия си син, чувствавайки се така, сякаш той бе някой абсолютно непознат.

— Произхождала си от много добро семейство, макар че си била разведена. — Беше им разказала това преди много време, за да не го научат от другиго. — В такъв случай да разбирам ли, че Сесили не ти е харесала? — с леден глас попита той, ставайки от масата.

— Напротив, хареса ми. Просто мисля, че ако възнамеряваш да се жениш за нея, трябва сериозно да си помислиш каква съпруга би искал да имаш. Тя е добро момиче, но е много сериозна и малко затворена. — Сара отдавна знаеше, че Филип предпочита по-буйните дами, беше чула различни историйки за него и в Лондон, и в Париж. Обичаше да го снимат с „подходящия“ тип момиче, като същевременно се наслаждаваше на другия тип. Без съмнение Сесили беше от „подходящите“. Ала иначе бе съвсем безцветна и скучна.

— От нея ще излезе отлична херцогиня Уитфийлд — сурово отбеляза Филип.

— Предполагам, че това е важно. Но дали е достатъчно? — Чувствуваше се длъжна да го попита.

— Смятам, че аз най-добре мога да преценя — заяви той и тя кимна, молейки се да е прав, макар да беше сигурна в обратното.

— Искам само това, което е най-добро за тебе — каза му Сара и го целуна, след което Филип тръгна за работа, а тя замина за Париж с двете по-малки деца. Заведе ги в замъка и ги остави на Джулиън, след което се върна в Париж за няколко дни, за да се погрижи за бизнеса, но сърцето ѝ вече не беше в него. Единственото, което искаше, беше да се прибере в замъка и да отиде на гроба на Уилям, което според Еманюел бе прекалено мрачно.

Доста време ѝ беше необходимо, за да се възстанови, и чак през лятото се почувствува горе-долу нормално. Тогава Филип съобщи, че ще се жени за Сесили Хотърн. Сара изпита съжаление към него, макар че никога не би му го казала. Те възнамеряваха да живеят в лондонския му апартамент и да прекарват повечето време в Уитфийлд. Там жена му щеше да държи конете си, при което Филип увери майка си, че би могла да използва ловната хижа, когато пожелае. А той и Сесили, естествено, щели да се настанят в централната сграда. За братята и сестра си не спомена нито дума.

На Сара не ѝ се наложи да се занимава с приготовления по сватбата, тъй като семейство Хотърн свършиха цялата работа. Церемонията се състоя във фамилното им имение в Стафърдшър. Уитфийлдови пристигнаха в пълен състав. Беше коледна сватба и за сватбената закуска Сара беше облякла вълнен бежов костюм от „Шанел“.

Изабел бе пременена с изящна рокля от бяло кадифе и палтенце, подплатено с хермелин, а Ксавие — с прелестно костюмче от черен плюш, закупено от „Ла Шатлен“ в Париж. Джулиън беше невероятно красив с фрака си, както и Филип. Булката не бе особено пленителна в дантелената рокля на баба си. Беше малко висока за нея, а булото бе кацнало доста странно на главата ѝ и ако имаше с кого да си поклюкарства, като Еманюел например, която обаче не присъствуваше, Сара щеше да признае, че младоженката изглежда ужасно и че излъчва толкова очарование и сексапил, колкото една суха върлина. Дори не си беше направила труда да се гримира. Сватбата се състоя в навечерието на Коледа. Меденият си месец щяха да прекарат на Бахамските острови.

Сара не можеше да не се пита как ли би приел Уилям всичко това. Когато вечерта се прибра в хотел „Клариджис“, мисълта, че не бе харесала първата си снаха, много я потисна. Дано поне имаше по-добър късмет със следващите.

Странен живот. И тези деца, които вършеха такива странни работи. Които водеха свой собствен живот, по свой собствен начин с хора, които не допадаха на никой друг, освен на самите себе си. Докато летяха към Париж, а и после по пътя към замъка, тази мисъл я караше да се чувства още по-самотна без Уилям. Беше първата Коледа, която посрещаша без него, една година след смъртта му. Ксавие навършваше две годинки на първи януари. Съзнанието ѝ бе заето със спомени, докато бавно приближаваха къщата, и когато спря пред вратата, Сара видя в здрача някакъв мъж, чийто силует ѝ се стори странно познат и все пак някак доста различен. Вгледа се в него по-внимателно и се запита дали не сънува. Ала не сънуваше. Това беше той... и за миг ѝ се стори, че сякаш почти не се беше променил. Бавно тръгна към нея с нежна усмивка, а тя остана на мястото си, вперила очи в него.

Когато Сара слезе от ролс-ройса пред замъка, изглеждаше така сякаш виждаше призрак, и в известен смисъл това беше вярно. Почти двадесет и три години бяха изминали, откакто го видя за последен път. Двадесет и три години, откакто я целуна за сбогом и отведе войниците си обратно в Германия. Оттогава не беше чула нищо за него и въобще не знаеше дали е жив или мъртъв, но често се беше сецала, особено когато си мислеше за Лизи.

Слезе бавно от колата, а той я огледа продължително и настойчиво. Беше се променила съвсем малко. Все още беше красавица. Сега изглеждаше още по-представителна, а косата ѝ бе леко посивяла. Тази година бе навършила петдесет, но като я гледаше, му бе трудно да повярва.

— Кой е това? — прошепна Джулиън.

Мъжът изглеждаше много особено. Беше слаб и доста стар и гледаше майка му, без да откъсва очи от нея.

— Няма нищо, скъпи. Това е един стар приятел. Прибери децата вътре. — Той вдигна Ксавие, хвана Изабел и тримата влязоха в замъка, като поглеждаха през рамо към майка си, която бавно се отправи към мъжа.

— Йоахим? — прошепна тя и той пристъпи към нея с така добре познатата ѝ усмивка. — Какво правиш тук? — Толкова дълго беше чакал, за да дойде. И защо точно сега? Имаше толкова неща да му каже, а и да го пита.

— Здравей, Сара — рече той тихо, като взе ръцете ѝ в своите. — Много време мина, ала ти изглеждаш чудесно. — Изглеждаше много повече от чудесно. Самият факт, че я вижда, караше сърцето му да тупти учестено.

— Благодаря. — Сара знаеше, че Йоахим е на шестдесет години, но времето не беше го пожалило, макар и да не бе толкова състарен, колкото Уилям. Той беше жив, а Уилям си беше отишъл. — Искаш ли да влезем вътре? Точно се връщаме от Англия — обясни му тя,

изведнъж придобила тона на домакиня, която посреща дългоочакван гост, — от сватбата на Филип. — Усмихна се, очите им продължаваха да търсят нещо друго, извън думите.

— Филип? Ожени ли се?

— Той е на двадесет и седем години — припомни му Сара, докато Йоахим ѝ държеше вратата, след което я последва вътре. Изведнъж и двамата болезнено осъзнаха, че някога той беше живял тук.

— А други деца?

— Три — кимна тя и се засмя. — Едното съвсем отскоро, Ксавие ще навърши две годинки следващата седмица.

— Имаш бебе? — Изглеждаше видимо смаян и Сара се разсмя.

— Едва ли можеш да се изненадаш повече от мен самата. Уилям беше много добър в това отношение. — Не ѝ се искаше да му каже, че той беше починал, не още. Изведнъж си даде сметка, че Йоахим не знае, че Уилям се беше върнал тогава. Толкова много неща имаха да си кажат.

Покани го в големия салон и той огледа помещението, изпълнено с толкова спомени. Но това че виждаше Сара пред себе си, беше много по-разтърсващо и Йоахим не можеше да откъсне очи от нея. Помисли си, че ако бе дошъл предишния ден, тя нямаше да се е върнала от Англия.

— Какво те води насам, Йоахим?

Искаше му се да каже „ти“, ала не го направи.

— Имам брат в Париж. Дойдох да го видя за Коледа. И двамата сме сами, та той ме покани на гости. — След това продължи: — От дълго време искам да те видя, Сара.

— Ти изобщо не ми писа — отрони тя меко. Тя също не му беше писала. Но ако се обърнеш сега назад, съвсем не беше сигурна, че щеше да го направи, дори и да знаеше къде да го намери. Може би само веднъж, ала пак щеше да е нечестно спрямо Уилям.

— След войната всичко беше много трудно — започна да обяснява той. — Дълго време Берлин беше същинска лудница, а когато кореспонденцията стана възможна, прочетох във вестниците за чудодейното оцеляване на херцог Уитфийлд. Зарадвах се за теб, нали знаех колко много искаше той да се върне. След това реших, че не е уместно да ти пиша или да дойда да те видя. Често си мислех за това.

Идвах до Франция на няколко пъти, но не ми изглеждаше редно да ти се обаждам, затова не го и направих. — Сара кимна. Разбираше го много добре. В някои отношения щеше да е доста странно, ако се бяха видели тогава. Не можеха да отрекат, че бяха изпитвали чувства един към друг. За щастие бяха успели да ги контролират, но все пак те бяха съществували.

— Уилям почина миналата година — промълви Сара печално. — По-точно тази година, на втори януари. — Очите ѝ му казаха колко самотна е тя сега. И той отново не може да се престори, че не знае. В края на краищата именно затова се бе решил най-после да дойде. Не беше пожелал да се намеси в живота ѝ с него, тъй като знаеше колко много обича съпруга си, но сега, след като научи, че него го няма, трябваше да дойде, за да се опита да постигне мечтата на живота си.

— Зная. И за това прочетох във вестниците.

Тя кимна. Все още не можеше да разбере причината за идването му.

— Ожени ли се повторно?

— Не. Никога — поклати глава той. Мисълта за нея го беше преследвала повече от двадесет години и така и не беше срещнал друга жена, която да го заплени.

— Знаеш ли, сега съм в бижутерийния бизнес. — Погледна го развеселено, а Йоаким учудено повдигна вежди.

— Нима? — Този път беше истински изненадан. — Това е нещо ново, нали?

— Вече не. Започна още след войната. — Разказа му за всички онези хора, които им бяха продали бижутата и скъпоценностите си, и как по-късно се бе родил и разраснал този бизнес. Разказа му за магазина в Париж, управляван от Еманюел, както и за другия в Лондон.

— Звучи невероятно. Ще трябва да я посетя, когато отида в Париж. — После размисли сети се, че тя никога не го беше харесвала. — Предполагам, че цените няма да бъдат по джоба ми. Ние загубихме всичко — сухо допълни той. — Всичките ни земи останаха в източната част.

Почувствува съжаление към него. Имаше нещо отчайващо тъжно в този човек. Изглеждаше съкрушен и много самотен. Предложи му чаша вино и отиде да нагледа децата. Изабел и Ксавие вечеряха в

кухнята с прислужницата, а Джулиън се беше качил горе да позвъни на приятелката си. Искаше да ги представи на Йоахим, но първо трябваше да си поговори с него. Имаше странното усещане, че неочакваното му посещение си има причини.

Върна се в хола, а когато влезе, видя, че той разглежда книгите. След малко забеляза, че е открил онази, която ѝ беше подарил за Коледа преди двадесет години.

— Все още я пазиш. — Изглеждаше доволен и тя му се усмихна. — А аз продължавам да държа снимката ти на бюрото си в Германия. — Това ѝ се стори тъжно. Беше толкова отдавна. Досега би трябвало да има друга снимка на бюрото му, не нейната.

— И аз също пазя своята. Прибрала съм я. — За неговата снимка не бе имало място в живота ѝ с Уилям и той го знаеше. — С какво се занимаваш сега? — Видът му бе представителен, явно в никакъв случай не беше беден, но не и кой знае колко богат.

— Професор по английска литература съм в Хайделбергския университет. — Усмихна ѝ се и двамата си припомниха дългите разговори за Кийтс и Шели.

— Сигурна съм, че се справяш отлично.

Той остави чашата с вино и се приближи към нея.

— Може би сбърках, че дойдох, Сара, но аз мисля за теб много често. Сякаш вчера си тръгнах оттук. — А всъщност, не беше вчера, беше сякаш в друг живот. — Трябваше да те видя отново, да разбере дали и ти помниш, дали всичко това продължава да има същото значение за теб, както някога за двамата ни. — Искаше толкова много от нея. Докато очевидно неговият живот е бил съвсем празен, нейният беше изпълнен с толкова неща.

— Много време мина, Йоахим... Ала аз винаги съм те помнила. — Трябваше да бъде искрена с него. — Обичах те тогава. Наистина те обичах и ако нещата стояха по друг начин, ако не бях омъжена за Уилям, но аз бях... и той се върна у дома. Обичах го толкова много. Не мога дори да си представя някога да обикна друг мъж по този начин.

— Дори и мъж, когото си обичала преди? — Очите му бяха пълни с надежда и погубени мечти, ала тя не можеше да му даде отговора, който му бе необходим.

Поклати тъжно глава.

— Дори и тебе, Йоахим. Не можах тогава, не мога и сега... Завинаги съм омъжена за Уилям.

— Но него вече го няма — нежно възрази той, като се чудеше дали не е избързал с идването си.

— Не и в сърцето ми, точно както и тогава. Тогава бях благодарна и сега също съм благодарна... Не мога да се променя, Йоахим.

— Съжалявам — сведе очи той. Беше съсипан.

— Аз също — отрони тя меко.

В този момент децата се присъединиха към тях. Изабел беше много миличка, когато направи реверанса си, а Ксавие обиколи на бегом стаята, като щастливо рушеше всичко по пътя си. След малко се появи и Джулиън, да я попита дали може да излезе с приятели, и тя го представи на Йоахим.

— Имаш прекрасно семейство — каза ѝ той, след като децата си излязоха. — Малкият прилича на Филип. — По време на окупацията Филип беше на същата възраст и в очите му тя прочете обич към най-големия ѝ син... и към Лизи. Усети, че в този момент той също мислеше за момиченцето, и кимна с глава. — Често се сещам и за нея... по някакъв начин тя сякаш беше наше бебе.

— Зная. — Уилям си беше мислил същото. Беше споделил, че ревнува от Йоахим, защото бе познавал Елизабет. — Беше толкова сладка. Донякъде Джулиън прилича на нея в това отношение. Както и Ксавие. От време на време... Изабел си е Изабел.

— Личи ѝ — усмихна се той. — Както и на теб, Сара. Все още те обичам. Винаги ще те обичам. Ти си точно такава, каквато си мислех, че ще бъдеш... може би даже по-красива и все така добра. Понякога ми се струва, че не бих искал да си такава.

— Съжалявам — позасмя се тя леко в отговор.

— Уилям е имал голямо щастие. Надявам се, че го е съзнавал.

— Мисля, че и за мен важи същото. Само дето времето ни беше толкова кратко. Бих искала да не свършваше.

— Как се чувствуваше той след войната? Вестниците писаха, че е оцелял по чудо.

— Така е. След жестоките мъчения беше в много тежко състояние.

— Правили са ужасни неща — рече Йоахим без колебание. — Известно време се срамувах да кажа, че съм германец.

— Но ти само помагаше на ранените, докато беше тук. Останалото се правеше от други хора. Няма от какво да се срамуваш. — Беше го обичала и уважавала, независимо от разликата в позициите им.

— Трябваше да спрем всичко много по-рано. Светът никога няма да ни прости, че не го сторихме, и то с най-голямо основание. Бяха извършени нечовешки престъпления. — Не можеше да не се съгласи с него, но поне и двамата знаеха, че съвестта му е чиста. Беше добър човек и достоен войник.

След малко той се изправи и огледа стаята отново, сякаш искаше да запамети всяка подробност, всеки сантиметър.

— Трябва да си тръгвам. Брат ми ще ме чака.

— Ела пак някой път — каза тя, докато го изпращаше, ала и двамата знаеха, че няма да дойде. Изпрати го до колата му, където се поспряха, и той отново я погледна. Гладът, таен години в сърцето му, ерозираше в очите му. Копнееше да я докосне.

— Радвам се, че дойдох да те видя... Желаех да го направя от дълго време. — Усмихна ѝ се и нежно я помилва по бузата както си бе позволил веднъж тогава... Тя се надигна и го целуна по бузата, погали го по лицето и бавно отстъпи крачка назад. Сякаш с тази крачка се върна от миналото в настоящето.

— Пази се, Йоахим...

За миг той постоя нерешително, след което кимна. Качи се в колата си и козирува леко, а Сара така и не видя сълзите в очите му, докато се отдалечаваше. Видя само колата и... човека, когото някога беше познавала. Но тя не можеше да дели спомените си за Уилям с другиго. Йоахим беше напуснал живота ѝ преди много години. Беше си отишъл завинаги още тогава. И вече нямаше място за него. Не бе имало от години. Когато колата се изгуби от погледа ѝ, Сара обърна гръб и се върна вътре при децата си.

Дипломирането на Джулиън в Сорбоната по философия и литература през 1972 година изпълни Сара с гордост. Всички присъствуваха на церемонията, всички с изключение на Филип, който беше заангажиран в Лондон със закупуването на колекция накити, включваща и една забележителна диадема. Еманюел се яви на промоцията в много изискан тъмносин костюм на „Живанши“ и великолепен комплект бижута със сапфири от „Уитфийлдс“. По това време тя беше станала важна личност. Връзката ѝ с министъра на финансите вече бе публична тайна. Бяха заедно от доста години и той беше привързан към нея, обгръщаше я с уважение и грижовност. Жена му боледуваше от дълго време, децата му бяха пораснали и връзката им не вредеше никому. Държаха се дискретно, той беше много мил и тя искрено го обичаше. Преди няколко години ѝ беше купил комфортен апартамент на булевард Фош, където Еманюел посрещаше гости заедно с него. Хората мечтаеха да бъдат поканени на някое от нейните партита. Всички по-забележителни личности в Париж ги посещаваха, а като управител на „Уитфийлдс“ тя беше обект на голям интерес и възхищение. Обличаше се безупречно. Имаше страхотен вкус, който личеше както в бижутата, които през годините грижливо си беше набавяла сама, така и в тези, които министърът ѝ подаряваше.

Сара беше благодарна, че Еманюел продължаваше да работи за нея, особено сега, когато Джулиън възнамеряваше да навлезе в бизнеса. Той притежаваше отличен вкус и усет към дизайна, както и набито око за редките и изключителни бижута, но имаше много неща относно управлението, които му бяха неизвестни. От години Еманюел не работеше вече като продавачка, тя беше „генерален директор“ и кабинетът ѝ се намирал на горния етаж, точно срещу кабинета на Сара. Понякога оставяха вратите си отворени и се провикваха през коридорчето, също като две пансионерки, които си пишат домашните. Бяха си останали близки приятелки и тъкмо това приятелство, децата и непрестанно растящата ангажираност в работата бяха помогнали на

Сара да преживее смъртта на Уилям. Повече от шест години бяха изминали вече, години, изпълнени с ледена самота.

Без него животът не беше същият както в големите, така и в малките неща. Смехът, който ги обединяваше, дребните жестове на внимание и такт, усмивките, цветята, разбирателството, еднаквите или пък диаметрално противоположни възгледи, вечно точните му преценки, безкрайната му мъдрост — всичко това си беше отишло и болката, която Сара изпитваше, беше невероятно силна, почти физическа.

Добре, че децата запълваха времето ѝ през тези години. Изабел беше вече на шестнадесет, а Ксавие на седем. Беше много палав, вреше си носа навсякъде и Сара често се питаше дали ще надживее детството си. Току го откриваше ту на покрива на замъка, ту в дупки, които сам копаеше край конюшните, ту да изпробва електрически проводници или да строи чудновати неща, които изглеждаха така, сякаш всеки миг ще се сгромолясат и ще го убият. Но по някакъв начин той се измъкваше от всичко това, а енергията и изобретателността му я изпълваха със задоволство и гордост. Страстно се интересуваше от скали и руди и все си мислеше, че е открил я злато, я сребро, я диаманти. Щом нещо проблеснеше в земята, той се хвърляше отгоре и крещеше, че е открил скъпоценно бижу за „Уитфийлдс“.

Филип имаше вече свои деца, момче на пет години и момиче на три, Александър и Кристин, но както Сара признаваше само пред Еманюел, те толкова приличаха на Сесили, че не можеше да ѝ трепне сърцето.

Бяха сладки, ала много бледи и бездушни. Не създаваха вълнение около себе си и не бяха особено обичливи. Бяха затворени и срамежливи дори със Сара. Понякога тя взимаше Ксавие да си играе с тях в Уитфийлдс, но той беше много по-инициативен и буен и винаги се вкарваше в някоя беля. Постепенно стана ясно, че присъствието му не е особено приятно на Филип.

Фактически той не обичаше никого от братята си, както и сестра си, нито пък се интересуваше от тях, може би, с изключение на Джулиън, за когото Сара се страхуваше, че Филип направо го мрази.

Изпитваше невероятно завист към него, толкова голяма, че Сара се тревожеше да не би сега, при влизането на Джулиън в бизнеса, Филип да направи нещо, за да му навреди. Подозираше, че Еманюел се

страхува от същото и я насърчи да го наблюдава. Някога те с Филип бяха приятели, той беше нейното протеже, когато бе млада и все още не се бе впуснала в светския живот, и в някои отношения тя го познаваше по-добре дори от Сара. Еманюел знаеше на каква проклетия е способен, от какво най-много се плаши и какви отмъщения измисля, ако реши, че някой е препречил пътя му. Най-много я смайваше фактът, че след всички тези години той продължаваше да се разбира с Найджъл. Бяха сключили някакъв своеобразен съюз, брак по сметка, който очевидно им вършеше работа.

Филип мразеше Джулиън заради обичта, която всички изпитваха към него — семейството, приятелите, дори гаджетата. Той излизаше с най-привлекателните момичета в града, винаги красиви, забавни, блестящи и чаровни, които направо го обожаваха. В сравнение с тях дори жените, с които Филип ходеше преди женитбата си, изглеждаха някак пошли. Еманюел знаеше, че именно този тип го привлича, когато съпругата му не е наоколо. Веднъж го беше срещнала в Париж с една такава и той се бе престорил, че му е секретарка и са в командировка. Бяха отседнали в „Плаза Атене“ и той й беше заел за няколко дни едни от най-бляскавите им бижута, като помоли Еманюел да не казва на майка му. Но бижутата губеха блясъка си на нея, видът й беше уморен и износен, а смешно късите дрехи, които носеше, дори не бяха стилни. Изглеждаше някак евтина, а Филип сякаш не го забелязваше. Сара го съжаляваше. По това време на нея вече й беше ясно, че той не е щастлив в брака си.

Никой не усети отсъствието на Филип на промоцията.

— Е, приятелю — подхвърли Еманюел на Джулиън, когато излизаха от Сорбоната, — кога започваш работа? Утре, *n'est-ce pas*^[1]? — Знаеше, че тя се шегува, тъй като беше поканена на приема в замъка, който майка му даваше вечерта в негова чест. Щяха да присъствуват и всичките му приятели.

Момчетата щяха да преспят в конюшните, а момичетата в замъка и в къщичката на пазача. Останалите гости бяха настанени в местния хотел. Очакваше се да дойдат около триста човека. След приема Джулиън заминаваше за няколко дни на Ривиерата. Беше обещал на майка си да се яви на работа в понеделник.

— Понеделник, обещавам — погледна той Еманюел с огромните си очи, които бяха спечелили не едно и две женски сърца. Много

приличаше на баща си. — Заклевам се... — Вдигна ръка за клетва и Еманюел се разсмя. Щеше да е забавно да работи с него в „Уитфийлдс“. Беше толкова красив, че жените биха купили каквото и да е от него. Само се надяваше той да не купува вместо тях. Беше невероятно щедър, точно като Уилям, и изключително добросърдечен.

Сара му предложи своя апартамент, докато си намери подходящ, и Джулиън с нетърпение очакваше преместването си. По случай дипломирането тя му подари едно алфа ромео, което със сигурност щеше да впечатлява момичетата. Той веднага предложи на Еманюел да я закара с него до замъка след обяда в ресторанта на „Плаза“, но тя беше обещала на Сара да пътува с нея.

Вместо Еманюел Изабел реши да тръгне с Джулиън към замъка. Докато сестра му се напъхваше в колата, той я задяваше за дългите крака и късите ѝ поли. Беше на шестнадесет години, но изглеждаше на двадесет и пет.

И както Джулиън често повтаряше по неин адрес, тя си беше жива беля. Флиртуваше с всичките му приятели и беше излизала с неколцина от тях. Затова той често се учудваше, че майка му не взема по-строги мерки спрямо нея. Но откакто баща им беше починал, Сара се държеше много по-меко с всички тях. Сякаш нямаше нито силата, нито желанието да се бори. Според него тя оставяше и Ксавие да щурее до насита, макар че обикновено това не водеше до нещо повече от някой и друг гръмнал фишек в конюшните, колкото да подплаши конете или пощръклели от закачките му я крави, я кози, я овце, които се озоваваха в лозята. Постъпките на Изабел бяха по-дискретни, затова пък много по-опасни, ако беше вярно онова, което му беше казал приятелят му Жан Франсоа. Неотдавна, по време на един ски уикенд в Сен Мориц, тя буквално го подлудила и накрая тръшна вратата под носа му, нещо, което накара Джулиън да си отдъхне с облекчение. Но му беше ясно, че скоро Изабел ще престане да затръшва врати и ще започне да ги оставя отворени.

— Е — подхвърли той, докато се движеха по шосе № 20 към Орлеан. — Какво ново при теб? Някое ново гадже?

— Нищо особено. — Изглеждаше равнодушна, което не беше типично за нея. Обикновено обичаше да му се похвали с последните си завоевания. Напоследък обаче беше станала много потайна и в същото време се разхубавяваше с всяка минута. Приличаше на майка

им, но беше някак по-жарка. Цялата излъчваше страст и обещания. А загатнатата ѝ невинност само правеше поканата още по-изкусителна.

— Как е даскалото? — Тя продължаваше да ходи на училище в Ла Марол, което според него беше грешка. Смяташе, че трябва да учи някъде другаде, може би дори в манастир. На нейните години Джулиън поне беше достатъчно хитър да се прикрива, изглеждаше самата невинност, когато твърдеше, че играе тенис след часовете, а фактически имаше връзка с една от учителките си. Никой не ги разкри, ала след време тя започна да приема нещата много сериозно и когато най-накрая той я остави, го заплаши със самоубийство, което доста го разстрои. След нея дойде майката на един от съучениците му, но и там нещата станаха заплетени, след което разбра, че е по-добре да гони някое момиче, отколкото да се забърква в сложни взаимоотношения с по-възрастни жени. Във всеки случай жените продължаваха да го интересуват. В това отношение беше абсолютно всеяден. Обожаваше ги всичките — стари, млади, красиви, прости, интелигентни, а понякога дори и грозни. Изабел го обвиняваше, че няма вкус, а приятелите му казваха, че винаги е готов за секс, което си беше вярно, ала според него това не беше грях. Винаги беше възбуден и винаги готов да „услужи“.

— Даскалото е тъпо, досадно — сприхаво отговори Изабел. — Добре, че има лятна ваканция. — Беснееше, че нямаше да ходят никъде чак до август. Майка им ѝ беше обещала пътуване до Капри, но дотогава щяха да останат в замъка. Сара трябваше да наглежда нещата там, правеше някои промени в парижкия магазин, както и някои подобрения в чифлика.

— Такава скука е — оплака се Изабел, като палеше цигара. Дръпна си един-два пъти и я хвърли през прозореца. Според него не пушеше истински, просто се опитваше да му направи впечатление.

— На твоите години ми харесваше в замъка. Толкова неща мотат да се правят тук. А и мама ти разрешава да си каниш приятели.

— Не и момчета — изгледа го кръвнишки тя. По принцип Изабел обожаваше брат си, ала понякога той просто не я разбираше, особено в последно време.

— Странно — продължи да я дразни той безмилостно, — на мен винаги ми позволяваше да каня момчета.

— Много смешно.

— Благодаря. Е, поне тази вечер няма да е скучно, скъпа. Но по-добре се дръж прилично или ще те нашляпам.

— Трогната съм. — Затвори очи и се свлече надолу в седалката на алфа ромеото. — Между впрочем колата ти ми харесва. — Усмихна му се. Понякога действително го харесваше.

— На мен също. Много мило от страна на мама.

— Ъхъ. Мен сигурно ще ме остави да чакам, докато стана на деветдесет. — Изабел смяташе, че майка ѝ се държи несправедливо с нея. Тя бе убедена, че всеки, който се противопостави на желанията ѝ, е чудовище.

— Може би дотогава ще си издържала шофьорския изпит.

— О, я млъквай. — В семейството вече се шегуваха с бездарното ѝ шофиране. Беше блъснала двете таратайки, изоставени в замъка, като твърдеше, че това станало, защото били невъзможни за управление, а не по нейна вина. Но Джулиън беше на друго мнение по въпроса и нямаше намерение да ѝ позволи дори да пипне волана на скъпоценното му алфа ромео.

Пристигнаха в замъка много преди гостите. Джулиън поплува малко, след което отиде да провери с какво би могъл да помогне на майка си. Тя беше наела хора от един местен ресторант, които бяха аранжирали навсякъде дълги маси със студен бюфет, няколко бара, бяха стъкмили и огромен дансинг. Щеше да има два оркестъра — един местен и един много моден от Париж. Джулиън беше възхитен и трогнат, че майка му дава такъв прием в негова чест.

— Благодаря ти, мамо — каза той, като я прегърна все още мокър след плуването. Стоеше до нея висок и красив, а водата капеше от плувките му. Еманюел, която беше наблизко, се направи, че примира при вида му.

— Покрий се, скъпи. Никак не съм сигурна, че ще мога да те укротявам в магазина. — А и едва ли някой би могъл. Отбеляза си наум да наглежда продавачките. Чудеше се дали, след като обядват с него, той няма да започне да ги води в апартамента си. Известна ѝ беше неговата репутация на палавник. — Ще трябва да измислим нещо много завъртяно, за да те позагрозим. — Само дете такова нещо не можеше да се измисли, от него просто струеше чар и сексапил. Джулиън беше пълната противоположност на Филип с неговата студена съдържаност и потиснатост.

— Трябва да се облечеш, преди да са пристигнали гостите ти — усмихна се майка му.

— А може би не — прошепна Еманюел. Гледката на едно хармонично тяло винаги беше приятна и тя обичаше лекичко да го задява за това. Беше съвсем безобидно, в крайна сметка Еманюел бе стара приятелка на семейството и за нея той си оставаше дете. Наскоро тя бе навършила петдесет години.

Джулиън слезе долу много преди да пристигнат гостите, а докато се обличаше, прекара половин час с Ксавие, който му разказа надълго и нашироко за каубоите в Дивия Запад. Кой знае защо, малкият му брат се беше побъркал на тема Дейви Крокет. Всичко американско го очароваше и даже беше казал на някого в училище, че фактически е от Ню Йорк и е във Франция само за една година, докато родителите му се занимават с бизнеса тук.

— Добре де, мама нали е американка! — беше се защитил по-късно. Повече от всичко му се искаше и той да е американец. Тъй като не помнеше баща си и виждаше Филип изключително рядко, не чувствуваше никакво родство с британците. И докато Джулиън беше типичен французин, Ксавие смяташе, че е много вълнуващо да се прави, че е от Ню Йорк, Чикаго или дори Калифорния. Непрекъснато говореше за леля си Джейн и за братовчедите си, които изобщо не познаваше. Това много забавляваше Сара. Тя често приказваше с него на английски, който той владееше много добре, както впрочем и Джулиън, само че с френски акцент. Английският на Джулиън беше по-добър, но всеки веднага би казал, че той е французин, за разлика от Филип, чийто говор звучеше напълно по британски маниер. Колкото до Изабел — за нея нямаше никакво значение откъде е, стига да беше колкото се може по-далеч от роднините ѝ. Мечтаеше да е напълно отделена от тях, така че да прави каквото си поиска.

— Искам да се държиш като добро момче тази вечер — предупреди Джулиън Ксавие, преди да се присъедини към приятелите си. — Никакви дивашки трикове, никакви наранявания. Искам да се забавлявам на моето парти. И въобще защо не вземеш да погледаш телевизия?

— Не мога — сухо отвърна той. — Нямам телевизор.

— Можеш да гледаш в моята стая — усмихна му се Джулиън. Колкото и невъзможен да беше по-малкият му брат, той все пак си го

обичаше. Беше му като баща и Ксавие много се радваше на компанията му. — Мисля, че ще дават някакъв футболен мач.

— Страхотно! — възкликна Ксавие и се отправи към стаята на Джулиън, като си тананикаше песничката за Дейви Крокет.

Джулиън все още се усмихваше, когато се сблъска с Изабел на стълбите. Беше се облякла в съвсем прозрачна бяла рокля, която едва покриваше чатала ѝ, а на корема ѝ подрънкваше синджир.

— „Карден“? — попита я той, като се опита гласът му да прозвучи хладно.

— „Куреж“ — поправи го тя. Имаше нещо дяволско във вида ѝ, нещо много по-опасно, отколкото сама предполагаше. Истинско олицетворение на неприятности в аванс.

— Уча се.

Сара също бе потресена от тоалета ѝ. Като видя дъщеря си, тя незабавно я върна обратно да се преоблече, вследствие на което по пътя си Изабел затръшна всяка възможна врата. Еманюел само я погледна, а Сара въздъхна и си взе чаша шампанско.

— Това дете ще ме убие. Ако тя не го стори, Ксавие — със сигурност.

— Същото разправяше и за другите двама — напомни ѝ Еманюел.

— Не е така — поправи я Сара. — Филип ме огорчаваше, защото беше страшно резервиран и студен, а Джулиън ме притесняваше, защото спеше с майките на всичките си приятели, като мислеше, че аз не знам. Но Изабел, Изабел е нещо съвсем друго. Тя отказва да приеме каквото и да е контрол, отказва да се държи прилично, отказва да се вслуша в разумни доводи. — Еманюел не можеше да не се съгласи. Щеше да ѝ е много неприятно, ако тя беше майка на момичето. Като гледаше Изабел, искрено се радваше, че няма деца. Виж, Ксавие беше друга работа — невъзможен наистина, но толкова топъл и галювен, че човек не можеше да му устои. Приличаше на Джулиън, само че някак по-свободен и приключенски настроен. Да, интересно ято бяха тези Уитфийлдови. Така и никой не забеляза Изабел, когато се появи отново в леопардово трико и бяла кожена пола, по-зле и от предишния път. Но за неин късмет Сара не я видя.

— Забавляваш ли се? — запита Сара Джулиън, когато го зърна след няколко часа. Изглеждаше леко подпийнал, но тя знаеше, че няма

да има последици. Никой не възнамеряваше да шофира, а и той доста се беше потрудил, за да завърши Сорбоната. Заслужил си го беше.

— Мамо, ти си страхотна! Това е най-хубавото парти, на което съм ходил. — Беше щастлив и разгорещен. От часове танцуваше с две момичета, които го принуждаваха да направи невъзможен избор. Беше вечер, изпълнена с блажени дилеми.

Това безспорно се отнасяше и за Изабел. Беше се налегнала в храсталака край конюшните с едно момче, с което се беше запознала същата вечер. Знаеше, че е приятел на Джулиън, ала не можеше да си спомни името му. Но пък умееше да целува най-добре от всички, с които се беше целувала досега, а и току-що ѝ беше казал, че я обича.

След известно време обаче един от слугите я забеляза и дискретно прошепна нещо на херцогинята, която се появи изневиделица по пътеката към конюшните заедно с Еманюел, при което двете се престориха, че увлечени в разговор, са тръгнали да се разхождат. Когато чу гласовете им, Изабел тутакси се изпари, а двете жени избухнаха в смях, като едновременно се почувствуваха и млади, и стари. През август Сара навършваше петдесет и шест, макар, че не ѝ личеше.

— Правила ли си някога такива неща? — попита я Еманюел. — Защото аз съм правила.

— С германци по време на войната, нали? — подразни я Сара, а Еманюел бурно реагира.

— Така получавах информация от тях — заяви тя гордо.

— Цяло чудо е, че не загинахме всички заради това — сгълча я Сара с тридесетгодишно закъснение.

— С удоволствие бих ги избила до един — каза Еманюел разпалено.

Тогава Сара ѝ разказа, за посещенията на Йоахим веднага след сватбата на Филип. Никога преди не ѝ беше споменавала за това и Еманюел се позасегна.

— Учудена съм, че е жив още. Много от тях бяха убити, когато се върнаха в Берлин. За нацист беше доста свестен, но нацистът си е нацист и...

— Изглеждаше толкова стар и тъжен... Предполагам, че горчиво го разочаровах. Струва ми се, надявал се е, че би могъл да се върне при мен след смъртта на Уилям и всичко да се промени. Но това е

невъзможно. — Еманюел само кимна с глава. Тя познаваше голямата любов на Сара към Уилям. След смъртта му дори не беше погледнала друг мъж, а и не смяташе, че може да го направи. Самата тя се бе опитала деликатно да я запознае с някои свои приятели, ала Сара беше показала явна липса на интерес. Вече се интересуваше само от бизнеса и от децата си.

Приемът завърши към четири часа сутринта, когато музикантите си тръгнаха, а младежите наскочаха в басейна. Призори всички нахълтаха в кухнята, където Сара им приготви бъркани яйца и кафе. Беше ѝ приятно да гледа толкова млади хора около себе си. Напоследък започваше да се радва, че някои от децата ѝ се бяха появили по-късно. Повечето от приятелките ѝ вече бяха останали сами и се чувствуваха самотни, а около нея дълго още щеше да кипи от младост.

В осем часа се прибра в спалнята си, но преди това, когато надникна в стаята на Джулиън, с усмивка забеляза Ксавие, дълбоко заспал в леглото му. Телевизорът продължаваше да работи, само че по екрана валеше сняг и звучеше безкрайно повтарящ се запис на „Марсилезата“. Тя влезе, изключи телевизора, свали му шапката модел „Дейви Крокет“, погали го по косата и се прибра в стаята си, където спа до обяд.

Сара и Еманюел обядваха заедно, преди францужойката да си замине за Париж. Трябваше да обсъдят много неща. Отново разширяваха магазина в Париж, а от известно време Найджъл им повтаряше, че трябва да помислят за същото и в Лондон. Продължаваха да бъдат официални бижутери на короната. През последните години клиенти им бяха множество държавни глави, няколко крале и кралици и дузини араби. Бизнесът вървеше отлично и в двата магазина и Сара много се вълнуваше от навлизането на Джулиън в тази сфера.

Както беше обещал, той започна работа на следващата седмица и нещата вървяха гладко чак докато затвориха през август за лятната отпуска. Джулиън замина за Гърция с приятели, а Сара заведе Изабел и Ксавие на Капри. Мястото страшно им допадна. Хареса им както Марина Гранде, така и Марина Пикола, с удоволствие посещаваха такива плажни клубове като „Канцоне дел Маре“, а също и

обществените плажове. В училище Изабел беше учила италиански и с малкия запас испански думички вече се смяташе за полиглот.

Прекараха чудесно. Бяха отседнали в „Кисисана“ и редовно хапваха сладолед на площада. Сара не можа да се сдържи да не пообиколи бижутерийните магазини. Цените ѝ се видяха доста високи, но някои от изделията бяха много хубави. Нямаше кой знае какво да прави на Капри, освен да яде, да чете и почива и да се занимава с децата си. Според нея нямаше нищо лошо в това да пуска Изабел да ходи сама до плажния клуб с едно от плажните таксита, които всеки използваше. Към обед се срещаха направо там, тъй като Ксавие искаше всеки ден да посещават малките магаренца.

Една сутрин, когато Изабел вече беше тръгнала, Сара и Ксавие се пошляха, за да направят някои покупки. Пристигнаха в „Канцоне дел Маре“ точно за обяд и Сара обърна плажа, ала от дъщеря ѝ нямаше и следа. Беше започнала да се паникьосва, когато Ксавие забеляза сандалите на Изабел под един стол и двамата проследиха стъпките ѝ до една кабина за преобличане. Откриха я там без горнище на банския с мъж, два пъти по-възрастен от нея, който я стискаше за гърдите и стенеше, докато тя държеше заплашителната издутината в банските му.

За миг Сара се оцъкли, след което, без да се замисли, сграбчи Изабел за ръка ѝ я извлече навън.

— Какво, за бога, си мислиш, че правиш тук? — разкреця се тя на дъщеря си, а Изабел избухна в ридания. Междувременно мъжът, изскочи отвътре, като се опитваше да запази самообладание, безуспешно увивайки се в някаква хавлия. — Съзнавате ли, че дъщеря ми е на шестнадесет години? — изсъска му Сара с отровен глас, като едва успяваше да се контролира. — Бих могла да ви предам на полицията. — Но си даваше сметка, че всъщност дъщеря ѝ беше за полицията. Опитваше се просто да го сплаши така, че втори път да не помисли за това, и по израза на лицето му разбра, че е постигнала целта си. Беше доста привлекателен мъж от Рим, с вид на плейбой.

— Signora, mi displace^[2]... тя каза, че е на двадесет и една. Страшно съжалявам — заизвинява се той многословно и погледна със съжаление Изабел, която истерично хълцаше до майка си.

Прибраха се в хотела, където Сара с леден глас проводи Изабел да прекара следобед в стаята си, при което допълни, че пак ще си поприказват по въпроса. Ала докато се връщаше с Ксавие на плажа,

реши, че този път трябва да стори нещо повече, не само да си хаби думите на вятъра. Филип и Джулиън бяха прави. Трябваше да изпрати Изабел някъде другаде да учи. Но къде? Това беше въпросът.

— Какво правеха те там? — полюбопитствува Ксавие, когато минаха покрай същата кабина, а Сара потрепери при спомена за това, което беше видяла вътре.

— Нищо, скъпи. Играеха си на глупави игри.

След този случай Сара държеше Изабел изкъсо и почивката вече не беше толкова приятна. Още на следващия ден проведе няколко телефонни разговора и бързо откри едно чудесно училище за Изабел, близо до австрийската граница, край Кортина. Там можеше да кара ски цяла зима, да говори италиански и френски и да се научи да се държи по-добре. Беше девически пансион и наблизо нямаше никакво друго училище. Сара изрично попита за това.

Съобщи решението си на Изабел през последния ден от ваканцията и макар че тя вдигна страшна олелия, както се и очакваше, Сара не отстъпи от позицията си дори и пред последвалите сълзи. В крайна сметка беше за нейно добро. Тя усещаше, че ако Изабел не заминеше, в най-скоро време щеше да направи някоя голяма глупост, дори можеше да забременее.

— Няма да отида! — беснееше тя. Обади се дори на Джулиън в магазина в Париж, но този път той зае позицията на майка си. И така след Капри те заминаха за Рим, да й купят необходимите неща. Учебният срок започваше след няколко дни и нямаше смисъл да я връща във Франция, та да направи още някоя беля. Сара и Ксавие лично я доставиха на местопредназначението и при вида на сградата Изабел доби печално изражение. Пансионът обаче изглеждаше уютен, а тя разполагаше с голяма и слънчева самостоятелна стая. Другите момичета бяха много приятни. Имаше францужойки, англичанки, германки, италианки, две бразилки, една аржентинка и дори едно момиче от Техеран. Интересно съжителство, освен това бяха всичко на всичко петдесет момичета в целия пансион. А той беше горещо препоръчан на Сара от училището на Изабел в Ла Марол, директорът дори я поздрави за сполучливия ѝ избор.

— Не мога да повярвам, че ще ме оставите тук — хленчеше Изабел, но Сара беше непоколебима, независимо че самата тя плака по целия път на връщане. След това двамата с Ксавие отлетяха за Лондон

да се видят с Филип. Щом остави сина си да обядва с племенника и племенницата си, Сара тръгна направо за магазина. Всичко изглеждаше наред. Обядва с Филип и доста се стресна, когато го чу да прави някои зловни забележки по адрес на Джулиън.

— Но защо е всичко това? — запита Сара открито. — Какво толкова е направил, та така те ядоса?

— Той и неговите тъпашки идеи за дизайна. Не мога да разбера защо трябва да се навира в тези неща? — беснееше той, на което тя тихо отговори:

— Защото аз го помолих. Той притежава голям талант на дизайнер. Много повече от теб или мен, пък и има обширни познания за скъпоценните камъни и за това, какво може и какво не може да се прави с тях. — Съвсем наскоро се беше справил успешно с един над стокаратов смарагд на някакъв махараджа, докато всеки друг вероятно би го пукнал. Но Джулиън знаеше точно какво трябва да се направи и беше изчислил всяка от операциите до най-дребния детайл. — Няма нищо лошо, ако той се занимава с това. Ти си добър в други области — напомни му Сара. Филип се справяше чудесно с кралските особи и поддържаше престижа на „Уитфийлдс“ на пазара. Какъвто си беше консервативен, те много го харесваха.

— Не знам защо винаги го защитаваш — ядно възкликна Филип.

— Ако това може да те утеши, Филип — наблегна тя, отказвайки да приеме предизвикателството, но огорчена от нестихващата му ревност, — винаги защитавам и теб. По случайност обичам и двама ви. — Той не й отговори, ала изглеждаше поуспокоен, когато я запита за Изабел и спомена, че е чул много добри отзиви за пансиона.

— Да се надяваме, че ще извършат чудо — каза Сара меко.

Когато се върнаха в офиса тя забеляза едно много красиво момиче да излиза от сградата. Имаше дълги, добре оформени крака под много къса поличка, която Изабел с удоволствие би облякла. Момичето хвърли на Филип съзаклятнически поглед, който казваше много. Той направо се вбеси и се престори, че не я познава. Явно беше нова и не знаеше, че Сара му е майка. Тъпа кучка, помисли си Филип, но макар и за миг Сара беше уловила погледа, който си бяха разменили, въпреки че не пророни дума. Той обаче се почувствува задължен да й даде някакво обяснение, което направи положението още по-ясно за Сара.

— Няма значение, Филип. Ти си на тридесет и три години. Какво правиш си е твоя лична работа. — Но тогава все пак реши да прояви малко безочливост. — Всъщност къде се губи Сесили тези дни? — Той я погледна втрещен и се изчерви от въпроса ѝ.

— Не зная какво искаш да кажеш. Тя е майка на моите деца.

— Това ли е всичко? — погледна го Сара хладно.

— Разбира се, че не, аз... тя... отсъствува в момента. За бога, мамо... беше само закачка, това момиче, което се опита да пофлиртува с мен.

— Няма значение, скъпи. — Но явно, че той продължаваше със старите си номера — спеше с развратници, с които се забавляваше, докато за пред хората си бе избрал почтена и благовъзпитана жена. Съжали го, че не бе успял да си намери съпруга, която да съчетава и двете, но тъй като никога не беше ѝ се оплакал, изостави темата и той си отдъхна.

На следващия ден Сара и Ксавие се върнаха в Париж, където Джулиън ги чакаше на летището. В колата тя разказа на сина си за своето първо посещение на Кралската съкровищница в Лондон Тауър почти веднага след запознанството си с баща му.

— Много ли беше силен? — попита я Ксавие, който обожаваше да слуша за баща си.

— Много — увери го тя. — И много добър, интелигентен и любящ. Той беше прекрасен човек, съкровище мое, и ти ще станеш като него един ден. Дори в някои отношения вече си станал. — Както и Джулиън, помисли си Сара.

Преди да се приберат в замъка, вечеряха в Париж. Джулиън беше много радостен да ги види, както и да чуе новини за Изабел и за магазина в Лондон. Сара изобщо не спомена за разговора си с Филип и за коментарите му по негов адрес. Не искаше да подклажда ненавистта между тях, която и без това тлееше. След това Сара си тръгна за замъка с колата, която беше оставила в Париж. Ксавие спа през целия път и като го поглеждаше сегиз-тогиз, тя си мислеше какво щастие е, че го има. Докато другите жени на нейните години прекарваха по някой и друг уикенд с внуците си, тя споделяше живота си с това пленително малко момче. Спомни си колко объркана беше, когато разбра, че е бременна с него, и как Уилям ѝ беше вдъхнал кураж... както и за свекърва си, която наричаше Уилям дар от бога. Такъв беше той през

целия си живот за всички, които го познаваха, а сега това дете беше за нея... нейния личен дар.

[1] нали (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Госпожо, моля ви (ит.). — Б.пр. ↑

Изабел им пишеше колкото се може по-рядко, фактически само когато възпитателките я принудеха да го направи. В писмата си винаги горчиво се оплакваше от пансиона. Но всъщност след първите няколко седмици тя направо го обикна. Хареса ѝ финесът на момичетата, с които се запозна там, местата, които посещаваха, както и ски пистите в Кортина. Срећна дори по-интересни хора, отколкото във Франция, и макар че в пансиона ги държаха доста стегнато, тя успя да се сприятели с мнозина от буйния латински тип и непрекъснато получаваше писма от мъже или пък я търсеха по телефона. Въпреки че пансионът издигаше всевъзможни бариери, за да не поощрява такива прояви, все пак не можеше изцяло да ги забрани.

Но в края на първата година Сара забеляза подчертана промяна в нея. Еманюел също го долови. Не че Изабел непременно се държеше по-прилично, но поне беше малко по-разумна и много по-изискана. Имаше вече по-добра представа за това, какво може и какво не може да прави и как да се държи с мъжете, без да ги подканя открито. В някои отношения Сара изпита облекчение, ала донякъде се и разтревожи.

— Изабел е опасно момиче — сподели тя с Джулиън един ден и той не можеше да не се съгласи. — Винаги ми е приличала на бомба със закъснител, която всеки миг ще се взриви. Но сега е станала някак по-сложна... като съветска бомба или като... ракета с електронно насочване.

Джулиън се разсмя при това описание.

— Не съм сигурен, че някога изобщо ще успееш да я промениш.

— Нито пък аз. Това ме плаши — призна Сара. — А ти как си? — От седмици чакаше да го види. — Чувам, че въртиш голям бизнес с една от най-добрите ни клиентки. — И двамата знаеха за кого ставаше дума и той се запита дали Еманюел ѝ беше казала. — Графиня Дьо Бриз е много интересна жена, Джулиън, и много по-опасна от сестра ти.

— Зная — кимна той ухилен. — Плаши ме до смърт, но я обожавам. — Починалият ѝ съпруг, графът, беше нейният трети мъж за петнадесет от всичките ѝ тридесет и четири години — направо поглъщаше мъжете. А това, което искаше в момента беше Джулиън. През последния месец беше купила бижута за половин милион долара, което можеше да си позволи без проблем, и въпреки това продължаваше да идва отново и отново за още, а най-голямото бижу, което желаше, беше Джулиън в ролята на нейна играчка.

— Мислиш ли, че си в състояние да се справиш с това? — запита го Сара откровено. Страхуваше се, че може да бъде наранен, но той също го знаеше, затова гледаше да се пази.

— За известно време. Играя много внимателно, мамо, уверявам те.

— Добре — усмихна му се тя. Ах, тези деца, вечно заангажирани със своите лудешки игри и пакости, любовни истории и приятелства.

Сара много разчиташе, че Изабел ще успее да се справи и с втората година в пансиона. И действително така и стана — момичето завърши успешно и отлетя за дома точно за двадесет и петата годишнина на „Уитфийлдс“. Сара даваше огромен прием в замъка за седемстотин човека от цяла Европа. Щеше да има журналисти от световната преса, фойерверки, щяха да присъствуват европейски короновани глави, изобщо всеки, който беше „някой“ в обществото. Еманюел и Джулиън ѝ помогнаха да организира всичко това. Филип, Сесили и Найджъл щяха да пристигнат от Лондон специално за приема.

Беше главозамайващо. Всички поканени дойдоха, храната беше превъзходна, фойерверките фантастични, бижутата прекрасни, повечето бяха от техните експонати. Беше изключителна вечер и абсолютна победа за „Уитфийлдс“. Журналистите бяха във възторг и дори преди да си тръгнат, специално поздравиха Сара за големия удар, а тя от своя страна благодари на всички, които ѝ бяха оказали честта да присъствуват.

— Някой да е виждал Изабел? — попита по едно време късно през нощта. Не бе имала възможност да отиде лично да я вземе от летището, но беше изпратила човек да я посрещне и да я докара. Когато пристигна я разцелува, преди тя да отиде да се преоблече, но след това изобщо не бе се мяркала пред очите ѝ. Тълпата беше направо

огромна, а и Сара имаше прекалено много задължения, за да тръгне да я търси. От време на време успяваше да зърне само Филип и Джулиън. Филип бе зарязал жена си и прекара доста време в компанията на една манекенка, която се беше снимала в няколко от рекламните им клипове. Докато танцуваше с нея, той ѝ обясняваше колко много му харесали. Джулиън пък беше зает да флиртува с някои от последните си завоевания — една от тях омъжена, други две леко разядосани заради непрестанните му похождения, както и с всички останали блестящи момичета, за които всички му завиждаха и най-вече по-големият му брат.

Бяха изпратили Ксавие да преспи при едни приятели, така че да не изненада гостите със своите бели, макар че на девет години и половина той определено се държеше по-добре. Дейви Крокет вече не го интересуваше. На дневен ред беше Джеймс Бонд. Джулиън му купуваше всяка възможна джунджурия с неговия образ и даже го беше завел тайно на два от филмите за легендарния агент.

Сара специално беше оставила рокля за Изабел. Ефирна фантазия от розов муселин, купена от модна къща „Емануелс“ в Лондон, в която предполагаше, че ще прилича на принцеса от приказките. Надяваше се все пак, че Изабел не се въргала зад някой храст, издокарана с тази рокля. При мисълта за това сама се разсмя на глас. Когато най-после откри дъщеря си в близост нямаше никакъв храст. Танцуваше спокойно с един по-възрастен мъж и беше потънала в разговор с него. Сара ѝ махна с ръка и продължи нататък. Цялото ѝ семейство изглеждаше чудесно тази вечер, дори и снаха ѝ, която беше в тоалет на „Харди Еймис“ и с прическа на Александър. Замъкът Мъоз беше заприличал на някакъв приказен свят. Повече от всякога на Сара ѝ се прииска Уилям да можеше да го види. Щеше да бъде толкова горд с тях, а може би и с нея... бяха работили дълго и усърдно по реставрацията на замъка. Беше невъзможно да се повярва, че някога е бил далеч от сегашното съвършенство, камо ли разнебитен и порутен, когато го бяха открили. Но това беше много, много отдавна. Двадесет и пет години бяха минали само от откриването на първия „Уитфийлдс“... и тридесет и пет, откакто за първи път го бяха видели по време на сватбеното си пътешествие. Къде беше отлетяло времето?

На другия ден отзивите в пресата за приема бяха повече от суперлативни. Всички единодушно признаваха, че това е бил най-

блестящият прием на века и пожелаваха на „Уитфийлдс“ още сто години, с уговорката да бъдат поканени и на следващия прием. Така в продължение на няколко дни Сара се къпа в лъчите на славата. Почти не можа да се види с Изабел, която наваксваше пропуснатото време със старите си приятели. На осемнадесет години вече можеше да шофира и се радваше на по-голяма свобода от преди. Сара обаче все още се стремеше да я наглежда и затова се разтревожи, когато не успя да я открие един следобед.

— Излезе с ролс-ройса — обясни ѝ Ксавие.

— Така ли? — Сара беше озадачена. От Изабел се очакваше да кара само пезото комби, което държаха за нея и за някои от работещите в замъка. — Знаеш ли къде отиде, съкровище? — попита го тя, като си мислеше, че става дума вероятно за селото.

— Май до Париж — отговори ѝ той и се измъкна. Имаше нов кон в конюшните, който искаше да навести. Все още обичаше да се прави на каубой от време на време, когато му скимнеше. Иначе беше изследовател и пътешественик.

Сара позвъни на Джулиън в магазина и го помоли да не я изпуска от очи в случай, че му се обади. Точно така и стана — един час покъсно Изабел влезе в магазина, сякаш беше някоя клиентка. Носеше много красива смарагдовозелена рокля и тъмни очила.

Джулиън я видя на монитора в кабинета си на горния етаж и веднага слезе.

— С какво мога да ви бъда полезен, Mademoiselle? — попита я той с най-очарователния си глас и тя се разсмя. — Диамантена гривна може би? Годажен пръстен? Една малка диадема?

— Корона ще бъде най-добре.

— Но, разбира се — продължи играта Джулиън. — Със смарагди, за да подхожда на роклята ви, или с диаманти?

— Ами ще взема и двете — захили му се тя и тогава съвсем небрежно той я попита какво прави в града.

— Дойдох за по едно питие с един приятел.

— Шофирала си два часа и десет минути за едно питие? — учуди се Джулиън. — Трябва да си страшно жадна.

— Много смешно. Няма какво да правя вкъщи, затова реших да дойда до града. В Италия го правехме непрекъснато. Нали разбираш, ходехме до Кортина да обядваме или по магазините. — Видя му се

изключително изискана и много красива. Спокойно взимаше ума на човека.

— Много шик — закачи я той. — Какъв срам, че хората тук не са толкова изискани! — Знаеше, че след няколко седмици Изабел заминава за Южна Франция при своя приятелка от пансиона, по-точно в Кап Фера. Продължаваше да е много разглезена, но не можеше да се отрече, че вече беше пораснала. — И къде ще се срещнеш с този твой приятел?

— В „Риц“, за по едно питае.

— Я чакай — каза Джулиън, като заобиколи щанда. — Ще те закарам. Трябва да занеса диамантена огърлица на една графиня.

— Аз съм с колата — отвърна му тя студено. — По-точно с колата на мама. — Той не зададе повече въпроси.

— Тогава ти ще ме закараш. Аз и без това не мога, тъй като моята нещо не е в ред. Щях да взема такси — излъга я той, но искаше да види с кого щеше да се срещне. Отиде на щанда за опаковане и взе една впечатляваща кутия, постави я в плик, последва Изабел навън и се настани в колата, преди сестра му да може да възрази. Бъбреше с нея така, сякаш си беше съвсем в реда на нещата тя да дойде чак до Париж, за да се види с някой приятел, и я целуна, когато се разделиха пред регистрацията на „Риц“. Престори се, че отива при портиера, с когото се познаваха добре и който веднага поде играта.

— Може ли да се направиш, че взимаш тази кутия от мен, Рено? Спокойно можеш да я хвърлиш като си тръгна, но така, че никой да не те забележи.

— Ще я дам на съпругата — прошепна той в отговор, — макар че надали ще ѝ хареса толкова, като види, че е празна. С какво сте се захванали днес?

— Следя сестра си — довери му Джулиън, като продължаваше да се прави, че му дава инструкции. — Има среща с някого на бара и аз искам да се уверя, че всичко е наред. Тя е много хубаво момиче.

— Виждам. На колко години е?

— Само на осемнадесет.

— Майчице мила... — подсвирна Рено съчувствено. — Радвам се, че не е моя дъщеря... о, извинявай... — смотолевя той бързо.

— Мислиш ли, че би могъл да отидеш дотам и да провериш дали е седнала вече с някого? След това ще вляза аз и ще се престоря, че

случайно попадам на тях. Но не искам да пропусна шанса и да цъфна на масата, преди той да се е появил. — Предположи, че срещата ѝ е с мъж, малко вероятно беше да пропътува толкова километра да се види с приятелка.

— Разбира се — съгласи се с готовност Рено, усещайки допира на банкнотата, която на мига попадна в ръката му, но и без това щеше да обслужи с радост. Лорд Уитфийлд беше добро момче, а и бакшишите му винаги бяха щедри.

Джулиън се направи, че пише обстойна бележка на бюрото на портиера. Рено се върна почти веднага.

— Там е, но, драги приятелю, гответе се за неприятности.

— Merde!^[1] Кой е той? Познаваш ли го? — Уплаши се да не би пък да се окажеше някой мафиот.

— И още как. Често ни навестява, поне няколко пъти в годината, и винаги обработва някоя жена. Кога възрастни, кога млади.

— Познавам ли го?

— Възможно е. Минимум два пъти при всяко пътуване банката му връща чекове, защото са без покритие, и никога не дава бакшиш, освен ако някой не го гледа.

— Звучи очарователно — изръмжа Джулиън.

— Беден е като църковна мишка. Мисля, че търси пари.

— Страхотно. Точно каквото ни трябва. Как се казва?

— Ще ти допадне. Принчипе^[2] ди Венеция е Сан Тебалди. Твърди, че е един от принцовете на Венеция. Вероятно е така. Те са около десет хиляди. — Не като английските или френските. Италианците имаха повече принцове, отколкото зъболекари. — Изпечен мошеник, но изглежда добре, а тя е млада. Още не може да усети разликата. Струва ми се, че малкото му име е Лоренцо.

— Колко изискано! — Това, което току-що чу, никак не окуражи Джулиън.

— Само не очаквай почерпка — напомни му портиерът. Джулиън му благодари още веднъж и се отправи към бара, като си придаде нехаен делови вид, типичен аристократ. Това е то истинският аристократизъм с голяма буква, каза си Рено, наблюдавайки го, а той разбираше от тези работи. И имаше право, Джулиън изглеждаше точно такъв. А не като принца на спагетите, както портиерът беше нарекъл италианеца.

— А, ето те и теб, извинете — каза Джулиън с обезоръжаваща усмивка, като се направи, че случайно вижда сестра си. — Исках само да те целуна за довиждане. — Погледна към мъжа и се усмихна още по-широко, сякаш беше очарован да се запознае с него. — Здравейте... извинете, че прекъсвам разговора ви... Аз съм братът на Изабел, Джулиън Уитфийлд — не принудено рече той, подавайки ръка на високопоставената особа. Изглеждаше спокоен, държеше се естествено, докато в изражението на Изабел почти незабележимо се прокрадна напрежение. Но принцът не се притесни ни най-малко. Беше очарователен, излъскан и напомаден.

— Piacere... Лоренцо ди Сан Тебалди... Изключително се радвам да се запозная с вас. Имате най-обаятелната сестра.

— Благодаря. Напълно съм съгласен. — След това леко я целуна и се извини, че ги оставя, но имал среща в магазина. Тръгна си, без дори да се обърне, ала независимо от брилянтното му представление Изабел веднага разбра, че я очакват неприятности.

На излизане Джулиън смигна на портиера и побърза да се прибере в кабинета си. Незабавно се обади на майка си, но вестите му не бяха окуражаващи.

— Мамо, мисля, че имаме проблем.

— Какъв? Или може би направо да попитам кой е?

— Беше с един джентълмен на около, бих казал, петдесет години. Според портиера на „Риц“, който добре го познава, се мъчи да докопа голяма зестра. Хубавец е, но както се говори, бил въздух под налягане.

— Merde! — остро възкликна Сара на другия край на жицата. — Какво да направя с нея този път? Пак ли трябва да я заключа?

— Мисля, че вече е голяма за тези работи. И няма да е никак лесно.

— Зная — раздражено въздъхна Сара. Изабел си беше у дома от два дни, а неприятностите бяха почнали. — Наистина не зная какво да предприема.

— Нито пък аз. Ала видът на този тип не ми хареса.

— Как се казва? — Сякаш имаше някакво значение.

— Принципеп Лоренцо ди Сан Тебалди. Мисля, че е от Венеция.

— За бога. Само това ни трябваше. Италиански принц. Боже мой, тя е пълна глупачка.

— Не мога да не се съглася с теб. Но пък Изабел наистина може да вземе ума на човек.

— Още по-жалко за нея — отчаяно възкликна Сара.

— Искаш ли нещо от мен? Да се върна ли там и да я извлека навън за косата?

— Вероятно би било най-добре да сториш точно това. Мисля обаче да не я закачаме в момента. Ще се прибере по някое време и тогава ще се опитам да поговоря разумно с нея.

— Страшна си.

— Ами — усмихна се Сара. — Уморена съм.

— Хайде, не се отчайвай. Според мен ти си върхът.

— Вижда се, че си познавач. — Но милите му думи я трогнаха, нуждаеше се от тях, за да позареди батериите си и да се подготви за битката, която знаеше, че я очаква, когато Изабел се прибере. Това стана към полунощ, което означаваше, че си беше тръгнала от Париж към десет часа, съвсем разумно време според нея. Въпреки това майка ѝ не изглеждаше никак доволна, когато слезе да я посрещне долу в преддверието. Беше чула шума от колата, тъй като от часове слухтеше в очакване на дъщеря си.

— Добър вечер, Изабел. Добре ли прекара?

— Много, благодаря. — Беше нервна, но се овладя, като застана лице в лице с майка си.

— Как е колата ми?

— Чудесна, аз... извинявай, смятах да я поискам. Надявам се, че не ти е трябвала.

— Фактически — каза Сара спокойно — не ми е трябвала. Защо не дойдеш в кухнята да пием по чаша чай? Трябва да си доста уморена след такова кормуване. — Това дори повече уплаши Изабел. Прозвуча ѝ направо фатално. Майка ѝ не крещеше, но тонът ѝ беше леден.

Седнаха край кухненската маса и Сара ѝ направи запарка от мента, ала на Изабел съвсем не ѝ беше до това.

— Брат ти Джулиън ми се обади днес следобед — поде Сара след малко и погледна дъщеря си в очите.

— Така си и мислех — нервно отбеляза Изабел, като си играеше с чашата. — Просто се видях с един стар приятел от Италия... един от учителите.

— Нима? — повдигна вежди майка ѝ. — Много интересно. Само че аз проверих списъка на гостите. Оказа се, че е бил тук миналата вечер, като нечий гост. Принчипе ди Сан Тебалди. Видях те да танцуваш с него, нали? Много е хубав. — Изабел кимна, без да знае какво да отговори. Този път не смееше да спори с майка си, просто чакаше да чуе какво ще бъде наказанието ѝ, но Сара явно имаше какво още да каже и агонията на очакването продължи.

— За съжаление — не спираше Сара, — репутацията му е доста непривлекателна. От време на време идва до Париж... да търси жени с пари. Понякога се справя отлично, понякога не толкова добре. Но във всички случаи, скъпа моя, той едва ли е някой, с когото би искала да излизаш. — Не я укори за възрастта му или за това че бе отишла до града без разрешение. Опита се да разговаря с нея разумно и да ѝ обърне внимание, че приятелят ѝ е зестрогонец, като се надяваше, че това ще направи впечатление на Изабел, ала се излъга.

— Хората винаги говорят такива неща за принцовете, защото им завиждат — наивно възрази тя, макар че все още беше прекалено уплашена, за да се впусне в открита битка с майка си. Още повече, инстинктивно усещаше, че ще я загуби.

— Какво те кара да мислиш така?

— Той ми каза.

— Той ти е казал това? — Сара изглеждаше ужасена. — Не ти ли хрумна, че ти го казва за прикритие в случай, че хората ти подшушнат нещо за него? Прах в очите, Изабел, нищо друго. За бога, та ти не си глупава. — Но спрямо мъжете се проявяваше като точно такава, и то винаги, а спрямо този още повече.

Джулиън се беше обадил още няколко пъти следобеда, всички повтаряли едно и също за новия приятел на Изабел. Можел да ѝ навлече само неприятности.

— Той не е свестен човек, Изабел. Трябва да ми се довериш този път. Той те използва.

— Ти ревнуваш.

— Глупости.

— Ревнуваш — развика се тя. — Откакто татко почина ти си нямаш никого и това те кара да се чувствуваш стара и грозна и ти си... ти просто го искаш за себе си! — Беше неспирен водопад от думи.

Сара смаяно я гледаше, но когато проговори, се опита да бъде спокойна.

— Надявам се, че не вярваш в това, което казваш, тъй като и двете знаем, че не е истина. Баща ти ми липсва ужасно, всяка секунда, всяка минута от денонощието — при мисълта за това очите ѝ се напълниха със сълзи, — но дори за миг не бих го заменила с някакъв зестрогонец от Венеция.

— Сега живее в Рим — поправи я Изабел, като че ли имаше някакво значение, а майка ѝ се замисли над изумителната глупост на младите хора. Понякога се смайваше от умението им да превърнат живота си в абсолютна каша. Но, от друга страна, на нейната възраст и тя не се беше представила по-добре с Фреди, напомни си сама, докато се опитваше да разговаря разумно с дъщеря си.

— Не ме интересува къде живее. — Започваше обаче да губи търпение. — Няма да се виждаш повече с него. Разбра ли? — Изабел не отговори. — И ако още веднъж вземеш колата ми, ще се обадя в полицията да те върнат тук незабавно. Изабел, дръж се разумно или сама ще си навлечеш неприятности. Чуваш ли ме?

— Вече не можеш да ми нареждаш какво да правя. Аз съм на осемнадесет години.

— Но си глупачка. Този мъж се интересува от парите ти, Изабел, и от твоето име, което е много по-престижно и подплатено от неговото. Защити се. Стой далеч от него.

— Ами ако не искам? — стрелна я тя предизвикателно.

Сара не намери какво да ѝ отговори. Може би трябваше да я изпрати за известно време при Филип в Уитфийлд, при неговата невероятно скучна съпруга и безинтересни деца. Ала той едва ли щеше да окаже по-добро влияние на сестра си с вечните си секретарки, развратници и глупави играчки. Какво не им беше наред на всички тях? Филип беше женен за жена, която не го интересуваше и която вероятно никога не го е интересувала, само дето бе „достопочтена“. Джулиън спеше с абсолютно всяка жена, а нерядко и с майка ѝ, стига да бе възможно, а сега и Изабел — подлудяла по този измамник от Венеция. Какво бяха съгрешили с Уилям, та създадоха такива неразумни деца, питаше се Сара.

— И втори път не го прави — предупреди тя Изабел. После се качи горе в стаята си и след малко чу дъщеря ѝ да затръшва вратата на

своята.

Изабел се държа прилично една седмица, след което отново изчезна, но този път с пезото. Твърдеше, че ходила да се види с една приятелка в Гарш, и макар че Сара нямаше как да го докаже, не ѝ повярва. Атмосферата остана все така натегната до заминаването ѝ за Кап Фера, след което Сара си отдъхна с облекчение, без да знае точно защо. Лазурният бряг не беше на друга планета, но там поне щеше да е сред приятели, а не с този кретен от Венеция.

Докато един ден Джулиън ѝ изпрати вестници от Ница, Кан и Монте Карло, където беше ходил с компания за уикенда. Бяха пълни с писания за принц Сан Тебалди и лейди Изабел Уитфийлд.

— Какво ще правим с нея? — попита го Сара в изблик на отчаяние.

— Не зная — отвърна ѝ той откровено. — Но най-добре е да отидем дотам.

Заминаха на следващата седмица, когато и двамата бяха свободни, и се опитаха да разговарят разумно с нея. Ала тя отказа да ги слуша, като директно им заяви, че е влюбена в него и той я обожава.

— Ами да, разбира се, малка глупачке — опита се да ѝ обясни брат ѝ. — Добре си е направил сметката този тип. Щом му паднеш в ръчичките, всичките му проблеми ще бъдат решени завинаги.

— Гади ми се от вас! — изкрещя им Изабел. — И от двама ви.

— Не бъди толкова глупава! — кресна ѝ Джулиън на свой ред.

Взеха я със себе си в хотел „Мирамар“, но тя избяга. За една седмица буквално се изпари от лицето на земята, а когато пак се появи, Лоренцо беше с нея. Той се извини многословно и на двамата, че бил толкова недосетлив и че лично не им се обадил... докато очите на Сара хвърляха мълнии срещу него. Беше се поболяла от притеснение, ала не беше посмяла да се обади в полицията от страх да не се вдигне голям скандал. Знаеше, че Изабел е някъде с Лоренцо.

— Изабел беше толкова разстроена — продължи той... и сега покорно молел за прошка... Но Изабел го прекъсна и се обърна към майка си направо:

— Искаме да се оженим.

— Никога — отговори майка ѝ остро.

— Тогава ще избягам отново. И отново. Докато ми разрешиш.

— Губиш си времето. Никога няма да стане. — След това прониза с поглед Лоренцо. — Нещо повече, ще я лиша от всеки цент, който притежава. — Но Изабел беше добре осведомена.

— Не можеш. Поне не от всичко. Знаеш, че онова, което татко ми е оставил, безусловно става мое притежание, когато навърша двадесет и една. — Сара съжали, че въобще ѝ беше казала, а Лоренцо видимо се зарадва на новината. Джулиън се отврати. Беше абсолютно очевидно за всеки. Само не и за Изабел. Бе още много млада, за да го разбере. Едно осемнадесетгодишно момиче с нула житейски опит и врящо гърне в гащите — страхотна комбинация. — Ще се омъжа за него — заяви тя отново.

Сара се обезпокои още повече от това, че Лоренцо не обелва дума. Оставяше бъдещата си булка сама да води битките — лоша поличба за бъдещето. Искаше ѝ се да можеше да го сподели с Изабел.

— Никога няма да ти разреша да се омъжиш за него.

— Не можеш да ме спреш.

— Ще направя всичко възможно — закле се Сара, а очите на Изабел заискриха от гняв и омраза.

— Не искаш да бъда щастлива. Никога не си искала. Мразиш ме. — Този път Джулиън беше този, който спуска балона ѝ.

— Опитай се да пробуташ това на някой друг. То е най-тъпото нещо, което някога съм чувал. — След това се обърна към кандидата за негов зет, апелирайки към разума или към чувството му за приличие, ако изобщо притежаваше подобни добродетели, но явно беше безнадеждно.

— Наистина ли искаш да се ожениш за нея по този начин, Тебалди? Какъв е смисълът?

— Разбира се, че не. Сърцето ми се къса, като ви гледам как се разправяте — подбели той театрално очи. Изглеждаше адски нелепо, ала Изабел не забелязваше това. — Но какво мога да кажа, та аз я обожавам. Тя говори от името и на двама ни... ние наистина ще се оженим. — Изглеждаше така, сякаш щеше да го подкара на песен, и Джулиън не знаеше дали да се смее, или да плаче.

— Не се ли чувствуваш глупаво? Тя е на осемнадесет години. Би могъл да си ѝ почти дядо.

— Тя е жената на моя живот — заяви той. И наистина, единственото забележително нещо у него бе, че никога не беше се

женил. Не си бе струвало досега, ала този път облагите бяха прекалено големи. Само да можеше да пипне малката лейди Уитфийлд. Семейството ѝ притежаваше най-големия бижутериен бизнес в цяла Европа, имаха земи, титли, имения. Истинска хазна. Не бе награда за аматьор, но Лоренцо явно не беше такъв.

— Защо не изчакате, след като и двамата сте толкова сигурни? — опита наново Джулиън, ала те само поклатиха отрицателно глави.

— Не можем... а и позорът... — Лоренцо изглеждаше така, сякаш щеше да се разплаче. — Прекарах само едно седмица с нея, но нейната репутация... ами ако забременее?

— Божичко господи! — Сара се отпусна тежко на един стол. Стана ѝ лошо само при мисълта за това. Негово дете в нейното семейство щеше да е дори по-зле от двете безцветни отрочета на Сесили. — Бременна ли си в момента? — попита тя дъщеря си направо.

— Не зная. Не взехме никакви предпазни средства.

— Отлично. Очаквам с нетърпение да чуя резултата след няколко седмици. — Разбира се, винаги съществуваше и възможността за аборт, но не това обсъждаха в момента. Обсъждаха бъдещата сватба.

— Искаме да се оженим това лято, или най-късно по Коледа. В замъка — издекламира Изабел така, сякаш повтаряше чужда реплика, което беше абсолютно вярно. Той искаше голяма, разточителна сватба, та да не могат лесно да се отърват от него. Те и без това нямаше да могат. Веднъж оженеха ли се, щеше да е завинаги. Той беше католик и смяташе да се венчаят и в католическата църква в Рим, след сватбата в замъка. Беше ѝ казал вече, че това е единственото му условие. Най-важното, което имало значение за него, било да сключат истински брак пред очите на бога и дори се беше разплакал. За щастие на Сара не ѝ се бе наложило да чуе всичко това.

Бориха се, обсъждаха, спориха и викаха чак до полунощ, докато Джулиън прегракна, Сара получи смазващо главоболие, Изабел почти припадна, а Лоренцо позвъни за лед, благоухания и мокри кърпи. Накрая Сара склони. Нямаше друг избор. В противен случай те просто щяха да избягат, беше сигурна в това. А и Изабел се закле, че ще го направят. Опита се да ги предума да отложат за догодина, но и на това не бяха съгласни. Лоренцо настояваше, че най-добре било сега да се оженият, в случай че тя е забременяла.

— Защо не изчакаме да видим? — кротко предложи Сара. Ала към края на вечерта те вече не искаха да чуят дори и за Коледа. Лоренцо добре беше премерил силата на омразата им и разбираше, че ако не наложи изпълнението на замисъла си бързо, те ще намерят някакъв начин да се отърват от него, а това не биваше да става.

И така, преди да се зазори, постигнаха съгласие за края на август в замъка само с няколко най-близки приятели, никой друг и никакви журналисти. Лоренцо беше разочарован, че ги лишават от сватбата, която заслужавали, но обеща на Изабел приказно тържество в Италия, а майка ѝ я увери, че той едва ли ще плати за такова нещо.

Сватбата беше скромна, но много изискана. Състоя се в замъка Мьоз в присъствието само на тесен кръг роднини и приятели. Изабел изглеждаше великолепно в прекрасната къса бяла рокля на Марк Боан от „Диор“ и голямата разноцветна шапка към нея. Сара изпитваше дълбока благодарност, че дъщеря ѝ не беше бременна.

Филип и Сесили също дойдоха от Англия за сватбата, Джулиън предаде булката, а Ксавие носеше пръстените, които Сара отчаяно се надяваше той да загуби.

— Изглеждаш на седмото небе от щастие — приглушено отбеляза Еманюел, докато отпиваха от шампанското в градината.

— Дано само не се разпадна преди обяда — пророни Сара печално. Беше наблюдавала как ги бракосъчетават в собствената ѝ градина един католически и един епископален свещеник, което правеше съюза им двойно по-здрав, а следователно и двойно катастрофален за Изабел. През целия ден Лоренцо се мазнеше на всички, хилеше се и се опитваше да ги очарова и непрестанно повтаряше колко много съжелявал, задето не бил имал възможност да се запознае с великия херцог, бащата на Изабел.

— Дали пък не попрекалява, а? — отбеляза Филип и по този начин за първи път накара майка си да се разсмее на отколешния му навик да омаловажава нещата. — Такъв един патетичен...

В сравнение с него Сесили беше направо Грета Гарбо. Ето вече ставаха двама тези, които Сара не харесваше. Но ако Сесили само я отегчаваше, към Лоренцо изпитваше омраза, което направо разбиваше сърцето ѝ, тъй като означаваше, че докато дъщеря ѝ е омъжена за него,

те никога няма да бъдат близо една до друга. Чувствата на семейството към съпруга ѝ не бяха тайна.

— Как е възможно дори да си помисли, че го обича? — запита я Еманюел отчаяно. — Толкова крещящо безвкусен, чак мазен.

— Много е млада. Още не познава този тип мъже — мъдро каза Сара. — За жалост сега ще ѝ се наложи да научи много неща за кратко време. — Това отново ѝ напомни нейните преживявания с Фреди Ван Диъринг. Искаше ѝ се да спести разочарованието на Изабел и се бе опитала, ала не бе успяла. Дъщеря ѝ беше направила своя избор, макар че сигурно нямаше човек, освен нея, който да не виждаше, че този избор е лош.

Сватбеното тържество продължи до следобед, след което Изабел и Лоренцо отпътуваха. Щяха да прекарат медения си месец в един нов курорт в Сардиния, където щяха да се видят с Ага Хан, добър приятел на Лоренцо, така поне беше заявил. Но Сара предполагаше, че доста хора, за които той претендира, че познава ще се разтопят като сапунени мехури във въздуха през следващите няколко години, ако бракът им продължи дотогава, в което тя определено се съмняваше.

След като те потеглиха към летището в наетия ролс-ройс с шофьор, Уитфийлдови мрачно седнаха в градината като си мислеха за това, което беше направила Изабел, с чувството, че я губят завинаги. Само Филип, както обикновено, не се разтревожи много-много. Той разговаряше тихо с една жена приятелка на Сара и Еманюел. Но за всички останали това беше повече погребение, отколкото сватба. Сара се чувствуваше така, сякаш беше предала не само дъщеря си, но в известен смисъл и съпруга си. Ако Уилям беше видял Лоренцо, щеше да бъде съсипан.

Когато младоженците се прибраха в Рим, Сара се чу с Изабел, при което и двете бяха съвсем лаконични, а после не получи никаква вест чак до Коледа. Търси я един-два пъти по телефона, писа ѝ и няколко писма, но Изабел изобщо не отговори. Явно още им беше сърдита. Джулиън все пак разговаря с нея на няколко пъти, та Сара се успокои, че поне е жива и здрава. Никой от тях обаче нямаше представа дали е щастлива. На следващата година изобщо не си дойде у дома, а и не покани Сара да отиде при нея. Джулиън отлетя до Рим веднъж, за да я види. Каза, че изглеждала много сериозна, много красива, типична италианка, а според общата им банка харчела цяло

състояние. Купила си малък дворец в Рим и вила в Умбрия. Лоренцо пък си купил яхта, нов ролс-ройс и ферари. Според Джулиън никакво бебе не се задавало на хоризонта.

Изабел и Лоренцо дойдоха отново в замъка на следващата година за Коледа, но някак с нежелание. Изабел не сподели нищо с никого, само подари на майка си много красива гривна с перли и злато от „Бучелати“. Двата с Лоренцо отпътуваха още на втория ден на Коледа на ски в Кортина. Трудно беше да се отгатне как вървят нещата помежду им, а Изабел не се отпусна дори пред Джулиън. Еманюел беше тази, която в крайна сметка подуши истината. След една командировка в Лондон при Найджъл и Филип тя отлетя за Рим. Когато се върна осведоми Сара, че според нея Изабел изглеждала ужасно — с торбички под очите, слаба като скелет, а усмивката сякаш завинаги била изчезнала от лицето ѝ. И нито веднъж, когато се срещали, Лоренцо не бил с нея.

— Мисля, че нещата не вървят никак добре, но не съм сигурна, че е готова да си го признае пред теб. Просто ѝ покажи, че вратата е отворена и ти обещавам, че тя ще се върне.

— Надявам се да грешиш — каза Сара тъжно. Загубата ѝ тежеше ужасно. Независимо от добрите си намерения и желания от две години вече без Изабел, единствената си оцеляла дъщеря.

[1] По дяволите! (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Принц (ит.). — Б.пр. ↑

Изминаха три години на агония, преди Изабел отново да дойде в Париж. Пристигнаха по покана на Сара за приема по случай тридесетия юбилей на „Уитфийлдс“ в Лувъра. Тя бе наела за тържеството една малка част от прочутия музей. Никога по-рано не беше правено такова нещо и за да получат разрешение, Еманюел трябваше да използва връзките си в правителството. Целият район наоколо щеше да бъде ограден, като за целта бяха необходими стотици музейни пазачи и полицаи. Но Сара знаеше, че ще стане. Лоренцо бързо усети, че такова събитие не е за изпускане. Самата Сара доста се изненада, когато приека поканата ѝ. Бяха женени вече от пет години и тя почти се беше примирила с дистанцията помежду им. Съсредоточаваше обичта си върху Ксавие и Джулиън, донякъде и върху Филип, колкото и рядко да го виждаше. Беше женен за Сесили от тринадесет години, но в пресата често намекваха за авантюрите му, макар и без конкретни примери, което според Сара се дължеше на уважението към титлата му. Някои обаче смятаха, че херцог Уитфийлд е доста палав.

Сара даде най-блестящия прием, който някога Париж беше виждал. Присъствуваха главозамайващо красиви жени, а сред мъжете имаше толкова известни люде, че от централната маса веднага можеха да се излъчат пет европейски правителства. Президентът на Франция също присъствуваше, както и семействата Онасис и Рение, плюс многобройни арабски и гръцки фамилии, всички по-важни американски личности и всички европейски короновани глави. Тук бе всеки, който някога беше носил бижу, както и множество млади жени, които се надяваха тепърва да им се удаде възможност да го правят. Имаше куртизанки и кралици, бяха събрани най-богатите и най-известните представители на световния елит. Не можеше и сравнение да става между този прием и приема преди пет години. Не бяха се скъпили на средства и самата Сара ахна, като видя резултата. Тя седеше с триумфално достойнство и наблюдаваше всички тези хиляда

гости, които се хранеха, танцуваха, пиеха и лудуваха, за да си доставят удоволствие, а и за радост на пресата. Без съмнение мнозина от тях се държаха донякъде скандално, без, разбира се, другите да разберат.

Джулиън беше довел едно много красиво момиче, някаква актриса, за която Сара беше чела по вестниците във връзка със скорошен скандал, и това определено беше нещо ново при него. В последно време често излизаше с една страхотна бразилска манекенка. На него никога не му липсваха момичета, но той умееше да се държи прилично. Обичаха го в началото на връзката, обичаха го и при раздялата. Едва ли можеше да се желае повече. Сара би искала да го види със съпруга, ала на двадесет и девет години той все още не даваше признаци за това и тя не го насилваше.

Филип беше довел жена си, разбира се, но по-голямата част от вечерта прекара с едно момиче, което работеше за „Ив Сен Лоран“. Беше се запознал с него преди една година в Лондон и, изглежда, доста неща ги свързваха. Той винаги хвърляше по едно око на приятелките на Джулиън и веднага забеляза актрисата, ала така и не отиде да се представи, междувременно те се изгубиха в тълпата. След това му бяха необходими едва ли не векове, за да открие Сесили, която щастливо бърбеше за коне с краля на Гърция.

Изабел беше една от най-красивите жени на приема, както с радост забеляза Сара. Носеше прилепнала черна рокля на „Валентино“, която подчертаваше великолепната ѝ фигура, а дългата ѝ тъмна коса падаше като водопад по гърба ѝ. Беше си сложила разкошна диамантена огърлица и гривна, както и обеци към тях, която Джулиън ѝ беше заел за вечерта. Но тя не се нуждаеше от бижута. Беше толкова ослепителна, че хората буквално се обръщаха след нея. Сара се зарадва да я види тук за приема, макар че не си правеше илюзии относно причините за идването им. Лоренцо енергично сновеше из тълпата цяла вечер, преследваше кралските особи и непрестанно позираше за вестниците. Сара забеляза това, както впрочем и съпругата му, която безмълвно го следваше, но не каза нищо. Не беше трудно да усети, че нещо не е наред, но предпочете да изчака дъщеря ѝ сама да сподели, ала тя така и не го правеше. Изабел остана до късно, като танцуваше със стари приятели и най-вече с един известен френски принц, който винаги я беше харесвал. Имаше толкова много мъже, които с радост биха се втурнали да я ухаждат.

Беше невероятно красива и само на двадесет и три години, но се беше отказала от това и вече пет години беше омъжена за Лоренцо.

На следващия ден Сара заведе всички на обяд в „Льо Фуке“, за да им благодари за помощта при организирането на приема. Присъствуваха Еманюел, Джулиън, Филип и Сесили, Найджъл с приятеля си дизайнера, Изабел и Лоренцо. Ксавие беше вече заминал. Месеци наред беше молил Сара да му разреши да посети едни стари нейни приятели в Кения. Отначало тя се беше възпротивила, но той се оказа толкова настоятелен, че накрая се съгласи, а Ксавие я обсипа с благодарности. На четиринадесет години най-малкият ѝ син имаше едно-единствено желание — да обиколи света и да посети колкото се може по-отдалечени кътчета. Обичаше да бъде с майка си, обичаше и Франция, ала постоянно го влечеше екзотичното и непознатото. Беше чел книгата на Тур Хейердал четири пъти, знаеше всичко за Африка и Амазонка, въобще за най-невероятните места на планетата, които никому в семейството и през ум не би минало да посети. Определено беше много своеобразен, в някои отношения приличаше на Уилям, в други — на Сара, притежаваше топлината на Джулиън и чувството за хумор на Уилям. Но у него имаше някакъв приключенски дух, някаква страст към примитивния живот, чужда на останалите членове на фамилията. Те предпочитаха Париж, Лондон, Кап д'Антиб и дори Уитфийлд.

— Доста безцветна група сме без него — усмихна се Сара, когато стана дума за Ксавие. Вече ѝ беше изпратил половин дузина писма с описание на фантастичните животни, които беше видял. Още отсега я молеше отново да му позволи да отиде там.

— Със сигурност не прилича на мен — ухили се Джулиън. Той определено се чувствуваше по-щастлив на дивана в гостна, отколкото в джип по време на сафари.

— Нито пък на мен — за първи път се присмя на себе си Филип, а Лоренцо тутакси се впусна в някаква безкрайна история за скъпия си приятел махараджата на Джайпур, която отегчи всички.

Независимо от неговото присъствие прекараха добре по време на обяда, след което всеки се върна към ангажиментите си. Джулиън заминаваше с няколко приятели за Сен Тропе на кратка почивка след приготовленията и суетнята около гигантското парти. Филип и Сесили се прибираха в Лондон. Найджъл оставаше в Париж за няколко дни

при приятеля си. Еманюел се връщаше на работа, същото се готвеше да направи и Сара. Само Изабел се помайваше след обяда. Лоренцо каза, че иска да си вземе нещо от магазините на „Хермес“, а след това имал среща с приятели. Щяха да си заминават вдругиден и за първи път от години насам Изабел сякаш искаше да си поговори с майка си. Когато най-после останаха сами, тя се подвоуми и Сара я попита дали иска още кафе.

Поръчаха си по едно еспreso и Изабел се премести до нея. По време на обяда седеше на другия край на оживената маса, но в очите ѝ се четеше дълбока тъга, докато най-накрая нещастно погледна майка си и започна да се бори със сълзите, които напиреха.

— Предполагам, че нямам право да кажа каквото и да е, нали? — унило попита тя, при което Сара нежно я погали по ръката. Искеше ѝ се да може някак да отнеме мъката ѝ, да бе могла да я предпази от нея още в началото. Но отдавна вече бе научила горчивия урок, че това е невъзможно. — Не мога да се оплаквам, та нали всички вие ме предупреждавахте.

— Разбира се, че можеш — усмихна ѝ се Сара. — Човек винаги има право да се оплаче. — След което, реши да бъде пряма. — Нещастна си, нали?

— Много — призна Изабел, като избърса една сълза от бузата си. — Нямах никаква представа какво ще бъде... Бях толкова млада и толкова глупава... а вие всички знаехте. Само аз бях сляпа... — Всичко това беше вярно и все пак то само натъжи Сара. Този път не изпита никаква утеха от правотата си. Не и за сметка на детето си. От години се опитваше да се примири с факта, че почти не я вижда, макар че беше много болезнено. И сега, като се увери колко е нещастна, можеше само да съжалява за отчуждението помежду им.

— Беше много млада — оправда я Сара. — И много вироглава. А той беше страшно хитър. — Изабел кимна покрусено, вече го познаваше отлично. — Манипулираше те както си иска, само и само да постигне целта си. — Беше ги разигравал и тях, беше наложил своето и беше примамил Изабел да се омъжи за него. Лесно можеше да се прости на Изабел, но не и на Лоренцо. — Той знаеше какво прави.

— Дори повече, отколкото предполагаште. Веднага щом се озовахме в Рим и той получи това, което искаше, всичко се промени. Сякаш предварително беше избрал двореца, каза, че в Италия всички

живеели така, всички хора с някаква тежест, а и ние сме имали нужда от този дворец, за да го напълним с деца, както и вилата в Умбрия. После купи ролс-ройса и яхтата и... ферарито и тогава изведнъж престанах да го виждам. Все беше някъде с приятели, а по вестниците започнаха да се появяват историйките му с други жени. И всеки път, когато го питах за това той се изсмиваше и разправяше, че му били стари приятелки или братовчедки. Сигурно е в роднински връзки с половин Европа — мрачно каза тя и погледна майка си в очите. — Мами ме от години. Вече дори не го крие. Прави каквото си иска и ми повтаря, че няма къде да мърдам. В Италия за развод и дума не може да става, роднина е на трима кардинали и твърди, че никога няма да се разведе с мен. — Изглеждаше напълно отчаяна. Сара не беше предполагала, че нещата са стигнали дотам и че той може да е толкова нагъл. Как смееше да идва тук, да седи на една маса с тях, да присъствува на нейния прием, да общува с приятелите ѝ, след като така измъчва дъщеря ѝ! Побесня от ярост.

— Искала ли си му развод? — Сара имаше разтревожен вид, докато галеше дъщеря си по ръката.

Изабел кимна.

— Преди две години, когато задълба любовната си връзка с една доста известна дама в Рим. Просто повече не издържах. Снимките им се мъдреха по всички вестници. Не виждах смисъл да продължавам този маскарад — разрида се неудържимо тя. — Бях толкова самотна. — Сара я притисна до гърдите си. Изабел си издуха носа и продължи тъжната си история. — Опитах отново миналата година. Но той винаги казва „не“ и повтаря, че трябва да се примиря с факта и че сме женени завинаги.

— Иска му се да е женен завинаги за банковата ти сметка, не за теб. — Така беше от самото начало и според Джулиън бе извадил страшен късмет. Голяма част от парите на Изабел бяха вече профукани, а той продължаваше да я кара да плаща всичките му разточителства. Но това нямаше да дразни Сара толкова, ако поне Изабел го обичаше. Ала тя беше престанала да го обича още преди години. Когато огънят на първоначалната страст беше угаснал, много скоро след женитбата от него не бе останало нищо, освен пепел. — Поне нямате деца. Това ще опрости нещата, ако тръгнеш да се измъкваш от цялата тази каша. Все още си млада, ще имаш деца по-нататък.

— Но не и с него — мрачно каза Изабел и допълни по-тихо, макар че сервитьорите спазваха дискретно разстояние. — Дори и деца не можем да имаме.

Този път Сара остана като втрещена. До момента нищо друго не беше я изненадало особено.

— Защо? — Та нали, когато искаше да се жени, той ги беше заплашил, че е възможно Изабел да е забременяла. Това беше основната причина да не чакат до Коледа. Пък и не беше толкова стар. Тогава бе на петдесет и четири. Уилям беше по-възрастен, когато тя забременя с Ксавие, и то при положение, че не беше добре със здравето, с обич си спомни Сара. — Да не би нещо да не е наред при него?

— Като дете е изкарал тежка заушка. Останал е стерилен. Чичо му ми го каза, Енцо никога нищо не споделя с мен. Когато го попитах, той само се изсмя. Каза, че съм била голяма щастливка, това било вграден механизъм за регулиране на раждаемостта. Той ме излъга, мамо... обеща ми, че ще имаме цяла дузина деца. — Сълзите отново потекоха на вадички по бузите ѝ. — Струва ми се, че бих понесла брака си с него, независимо от омразата ми, ако имахме деца. — В сърцето ѝ се таеше копнеж, който нямаше как да бъде удовлетворен. В продължение на пет дълги години не бе имала кого да обича и никой не бе я обичал. Нито дори семейството ѝ, тъй като заради Лоренцо се беше опълчила срещу тях.

— Човек не трябва да има деца по този начин, скъпа — нежно промълви Сара. — Нали не искаш те да растат нещастни? — Както и тя не желаше собствената ѝ дъщеря да живее по този начин.

— И без това вече не спим заедно. От три години. Той изобщо не се прибира у дома, освен, за да си вземе ризи или за пари. — Но Изабел беше споменала нещо, което беше привлякло вниманието на Сара, и тя си го отбеляза наум за по-късно. Принчипе ди Сан Тебалди не беше чак толкова ловък, колкото си мислеше. — Вече не ме интересува — продължи Изабел. — Вече нищо не ме интересува. Все едно съм в затвор. — Видът ѝ го потвърждаваше. На дневната светлина Сара видя, че наблюденията на Еманюел при посещението ѝ в Рим бяха верни, а сега тя знаеше и на какво се дължи това. Изабел изглеждаше мършава, безцветна и отчаяно нещастна, и то по много сериозни причини.

— Искаш ли да се прибереш у дома? Вероятно ще можеш да получиш развод тук. Нали се оженихте в замъка.

— Оженихме се повторно и в Италия — отвърна ѝ Изабел безнадеждно. — В църква. Ако получа развод тук, той няма да е валиден в Италия, и аз пак няма да мога да се омъжа отново. Ще бъде незаконно. Лоренцо казва, че просто трябва да се примиря с участта си. Това е. — Значи пак, както в началото, ги беше поставил натясно, което никак не харесваше на Сара. Беше дори по-лошо от нейния брак с Фреди. Тогава баща ѝ я измъкна. Сега пък тя трябваше да намери начин да спаси дъщеря си.

— Какво мога да направя, за да ти помогна? Какво искаш от мен, скъпа? — запита я Сара тъжно. — Веднага ще говоря с адвокатите си, но мисля, че ще трябва да потърпиш и да издебнеш удобния момент. Все ще се появи нещо, което Лоренцо да пожелае по-силно от теб, и тогава може би ще успеем да се спазарим с него. — Не можеше обаче да не признае, че едва ли щеше да е лесно. Лоренцо нямаше да се предаде току-така.

Тогава Изабел я погледна някак особено. Имаше нещо, което тя желаше много силно. Не толкова, колкото развода или пък детенце, но все пак нещо, което щеше да осмисли живота ѝ. От дълго време обмисляше тази възможност, но поради отчуждението помежду им не беше се осмелила дори да попита.

— Бих искала един магазин — прошепна тя и Сара изненадано я погледна.

— Какъв магазин? — Помисли си, че дъщеря ѝ вероятно има предвид някакъв бутик, ала не беше това.

— „Уитфийлдс“. — Бе твърдо убедена.

— В Рим? — Никога не беше мислила по този въпрос. Италианците си имаха „Бучелати“ и „Булгари“. Дори не беше ѝ хрумвало да отвори магазин в Рим, но идеята определено беше интригуваща, макар че Изабел бе прекалено млада, за да го управлява. — Интересна идея. Но сигурна ли си, че искаш да се заемеш с това?

— Напълно.

— Ами ако успееш да се разведеш с него или просто решиш да напуснеш Италия, със или без развод, тогава какво?

— Няма да го направя. Италия ми харесва. Мразя Лоренцо и живота си с него. Но иначе там е чудесно. — Лицето ѝ се озари за

първи път. — Имам страхотни приятели, а жените са толкова шик и носят тонове бижута по себе си. Майко, магазинът ще има огромен успех, обещавам ти. — Сара не можеше да не се съгласи със забележката ѝ за италианските жени, ала идеята беше съвсем нова за нея и тя се нуждаеше от време, за да я обмисли и възприеме.

— Нека да си помисля. Ти също си помисли. Не се хвърляй прибързано в това начинание. Очаква те невероятно натоварване и нелеки задължения. Ще трябва да работиш усилено часове наред. Един магазин не означава просто да си елегантна и да сменяш тоалетите си. Поговори с Еманюел и Джулиън. Трябва да си твърдо решена, преди да се захванеш.

— Това е единственото, което желая от една година насам, само че не знаех как да те попитам.

— Ето че го направи — усмихна ѝ се Сара. — А сега трябва да помисля и да го обсъдя с братята ти. — После отново доби загрижен вид. — И ми позволи да се постарая да ти помогна с Лоренцо.

— Не можеш — тъжно ѝ отвърна Изабел.

— Никога не се знае. — Дълбоко в сърцето си Сара подозираше, че единственото, което би свършило работа, бяха парите. Предложени по подходящ начин и в подходящ момент. Само се надяваше той да настъпи скоро, та да избави Изабел от бремето на несполучливия ѝ брак.

Останаха да разговарят още един час, след което бавно се отправиха към магазина, хванати ръка за ръка. Сърцето на Сара се сгря от подновената близост с дъщеря ѝ. Не беше се случвало от години, от пубертета на Изабел, и тя болезнено беше преживяла загубата ѝ. Макар и по друг начин, всичко това ѝ напомняше с нещо загубата на Лизи, тъй като в много отношения Изабел беше все едно мъртва за нея. Но ето че тя се беше върнала и на сърцето ѝ бе олекнало.

Разделиха се пред магазина. Изабел отиваше на чай у стара приятелка от пансиона, която скоро щеше да се омъжва. Не можеше да не ѝ завиди за невинността. Колко хубаво би било, ако и тя самата започнеше всичко отначало. Ала знаеше, че такава надежда нямаше. Животът ѝ, колкото и празен да бе, щеше да свърши с Лоренцо. Ако майка ѝ разреши да отвори магазин, това щеше да ѝ създаде условия да се занимава с нещо, щеше да се концентрира върху работата си, вместо постоянно да си седи вкъщи, тръпнеща от омраза към Лоренцо,

и да плаче всеки път, когато види бебе, мислейки си за бебетата, които никога нямаше да роди. Би могла да живее без деца, ако го обичаше, или без любов, ако си имаше дете за утеха, но да живее и без двете ѝ се струваше двойно наказание и понякога се питаше с какво го бе заслужила.

— Много е млада — отсече Филип, когато Сара му се обади. Тя вече бе обсъдила въпроса с Джулиън, който намери идеята за интересна. Харесваха му някои от старите изделия на „Бучелати“ и много от съвременните модели на младите италиански дизайнери. Според него в Рим можеха да постигнат нещо съвсем различно както от Париж, така и от Лондон. Всеки от магазините им имаше свой собствен стил и своя клиентела. Лондонският бе покорил кралицата и старата аристокрация. Парижкият хармонираше с блясъка, пробивността и шика на новобогаташите. В Рим можеха да привлекат всички изискани ненаситни италианци, които направо поглъщаха бижутата.

— Защо да не намерим някой, който да ѝ помага в управлението? Не това е важното — пренебрегна Сара възраженията му. — Основният въпрос е дали Рим е подходящ като пазар.

— Според мен да — вметна тихо Джулиън, който също участвуваше в телефонния им разговор.

— А според мен не знаеш какво говориш, както винаги — сопна му се Филип, което бодна Сара в сърцето. Винаги се държеше така с брат си. Джулиън беше всичко, което той самият искаше да бъде, но не беше. Красив, очарователен, млад, обожаван от всички и най-вече от жените. С годините Филип беше станал толкова скован, че сякаш се беше изсушил напълно, и вместо чувственост излъчваше мазно подлизурство. Беше на четиридесет години, ала за голямо съжаление на Сара приличаше повече на петдесетгодишен. Бракът със Сесили едва ли му беше помогнал в това отношение, но той сам бе направил избора си и тя продължаваше да бъде съпругата, каквато той предпочиташе — благопристойна, скучна, уважавана и обикновено отсъстваща. Повечето време прекарваше в провинцията при конете си. Съвсем наскоро си бе купила конеферма в Ирландия.

— Мисля, че трябва да се съберем и да обсъдим този въпрос — предложи Сара. — Можете ли вие с Найджъл да наминете, или предпочитате ние да дойдем при вас?

В крайна сметка решиха, че е по-лесно те с Найджъл да прескочат до Париж. По това време Изабел и Лоренцо си бяха вече заминали, а семейният съвет умува в продължение на три дни, като най-накрая надделя мнението на Еманюел. Тя подчерта, че ако Сара и Уилям не бяха имали достатъчно кураж да опитат нещо ново и по-различно, нещо, кажи-речи, немислимо за онова време, „Уитфийлдс“ изобщо нямаше да съществува. И ако не продължават да разгръщат бизнеса, един ден просто щяха да изчезнат. Навлизаха вече в осемдесетте години — ера на експанзия. Тя имаше чувството, че трябва да обърнат очи към Рим, може би дори към Германия, Ню Йорк... светът не започваше и не свършваше с Лондон и Париж.

— Добре казано — отбеляза Найджъл. Изглеждаше чудесно, изискан както винаги, и Сара със страх си мислеше за деня, когато ще поиска да се оттегли. Клонеше вече към седемдесетте, но за разлика от сина ѝ продължаваше да гледа в бъдещето, да опитва нови идеи, да не се страхува от движението напред, към широкия свят.

— Мисля, че Еманюел е права — добави Джулиън. — Не можем да продължаваме самодоволно да си седим ей така. Това е най-сигурният начин за убиване на един бизнес. Фактически според мен трябваше да сме се сетили отдавна, дори без Изабел. Така че моментът е изключително подходящ.

До вечерта постигнаха съгласие, макар че Филип се присъедини към тях с нежелание. Според него имаше повече смисъл да се открие един филиал някъде другаде в Англия, отколкото в Рим, но всички останали бяха против. Той сякаш не можеше да проумее, че на земята съществуват и други места, освен Англия.

Сара лично се обади на Изабел, за да ѝ съобщи новината, а тя реагира така, сякаш ѝ бяха подарили луната. Бедното дете, страдаше от липса на любов, привързаност и смисъл в живота. Сара ѝ обеща да я посети следващата седмица, за да обсъдят плановете си. А когато се озова в Италия, ѝ направи впечатление, че през всичките пет дни, които прекара там, изобщо не видя Лоренцо.

— Къде е той? — осмели се да попита тя накрая.

— В Сардиния с приятели. Чувам, че имал нова любовница.

— Браво на него — остро отбеляза Сара, като изведнъж сякаш видя Фреди на годишнината от сватбата им да прекосява ливадата пред

къщата на Лонг Айлънд с проститутка под ръка. Тогава за първи път разказа за това на Изабел, а дъщеря и я зяпна изумено.

— Винаги съм знаела, че си била разведена, но нямах представа какви са били причините за това. Не мисля, че изобщо някога съм мислела по този въпрос. Никога не съм допускала, че ти би могла да направиш грешка или да бъдеш нещастна. — Или омъжена за човек, който бе в състояние да доведе проститутки в бащиния ѝ дом. Дори и сега, след четиридесет години, тази постъпка смайваше с наглостта си.

— Всеки може да сбърка. Аз направих голяма грешка. Ти също. Но в крайна сметка аз се измъкнах с помощта на баща ми. После срещнах твоя баща. Един ден ти също ще срещнеш някой прекрасен човек. Имай търпение. — Сара нежно я целуна по бузата и потегли към „Екселсиор“, където беше отседнала.

Следващата година премина в трескава работа върху помещението, което бяха наели на улица Кондоти. Беше по-обширно от другите два магазина и необикновено представително. Една истинска изложбена зала, а Изабел беше толкова възбудена, че едва издържаше. Чувствувала се така, сякаш щяла да има бебе, беше споделила тя с приятели. С тази мисъл лягаше и ставаше, говореше само за това и вече изобщо не се интересуваше, че не вижда Енцо. Той ѝ се подиграваше и повтаряше, че ще се провали с гръм и трясък. Но не беше взел предвид участието на Сара.

Тя нае специална фирма, която да се погрижи за рекламата в италианската преса, накара Изабел да даде многобройни приеми и да се включи в живота на римското висше общество по начини, които на нея никога не биха ѝ хрумнали. И така, дъщеря ѝ се отдаде на благотворителност, организираше обеда, присъствуваше на всички по-важни събития в Рим, Флоренция, Милано. Изведнъж лейди Изабел Уитфийлд, принцеса Ди Сан Тебалди, стана една от най-търсените особи в цял Рим. Когато наближи моментът на откриването, дори съпругът ѝ беше заинтригуван. Той вече разправяше на приятелите си за магазина и за приказните бижута, които лично бил избирал, и за първите важни клиенти, които бил привлякъл. Изабел чу измислиците му, но не им обърна никакво внимание. Беше прекалено заета с работа, от сутрин до вечер кроеше планове, разговаряше с архитекти, наемаше персонал. Еманюел пристигна в Рим да ѝ помогне и ѝ препоръча един способен млад мъж, син на стари нейни приятели, който беше заемал

важна длъжност в „Булгари“ през последните четири години. Лесно успяха да го откраднат. Той щеше да помага на Изабел в управлението. Човекът сам не можеше да повярва на късмета си и благоговееше пред нея, но скоро станаха добри приятели и Изабел много го хареса. Беше интелигентен, добър, приятен и притежаваше изключително чувство за хумор. Освен това имаше и жена и четири деца. Казваше се Марчело Скури.

Откриването се превърна в абсолютен хит. Нямаше важна личност в Италия, която да не присъствува, плюс някои от най-верните им клиенти от Лондон и Париж. Пристигнаха хора от Венеция, Флоренция, Милано, Неапол, Торино, Болоня, Перуджа, от цялата страна. Годината на внимателната подготовка беше дала своя плод, а проникателността на Сара се оказа брилянтна. Дори Филип бе принуден да се съгласи, че магазинът е приказен. А Найджъл, когато го видя, възкликна: „Виж магазина и умри“. Беше точно по вкуса на Рим — бижутата бяха красиви и главозамайващи, идеална смесица на старото с ново, на крещящото и дискретното, на скъпото с почти недостижимото. Изабел беше на върха на щастието си, както и майка ѝ.

Младият директор Марчело беше свършил отлична работа, както, разбира се, и Изабел. Еманюел се гордееше и с двамата. Братята ѝ също я поздравиха с блестящите резултати. Беше се справила идеално. Три дни по-късно, когато си заминаха, за да се върнат всеки към своите задължения, магазинът ѝ вече работеше с пълна сила.

Еманюел си тръгна по-рано заради един малък инцидент в Париж. Бяха влезли с взлом в магазина, но като по чудо, а и благодарение на забележителната алармена инсталация, бронираните стъкла и секретните брави нищо не беше откраднато. Все пак тя чувствуваше, че трябва да е там, за да повдигне духа на персонала, който беше сериозно разстроен. Защитата на магазините от обири ставаше все по-трудна задача. Но поне засега и двата магазина имаха отлична система за сигурност и късмет все пак.

Докато се качваше на самолета за Париж заедно с Джулиън, Сара продължаваше да си мисли за успеха на откриването в Рим. Попита го дали в прекарал добре и той ѝ отговори утвърдително. По едно време го беше видяла да разговаря с една много симпатична млада принцеса, а по-късно с известна манекенка на „Валентино“. Жените в Рим

определено бяха красиви, но от известно време Сара имаше чувството, че Джулиън е намалил темпото. Скоро щеше да навърши тридесет години и понякога ѝ се струваше, че се е поукротил. В продължение на години беше хойкал доста, но ако се съдеше по писанията на вестниците, напоследък бе загубил интерес към жените. Докато се подготвяха за приземяване на Орли, той ѝ разкри причината за това.

— Спомняш ли си Ивон Шарл? — невинно я попита Джулиън, но Сара поклати глава. Тъй като малко преди това бяха разговаряли за бизнес, тя се зачуди дали не е някоя от клиентките им.

— Само по име. Защо? Познавам ли я?

— Тя е актриса. Запознахте се на юбилейното парти миналата година.

— Трудно ми е да си спомня измежду стотиците гости... Поне не съм забравила името. — Тогава изведнъж се сети за нея, в съзнанието ѝ проблесна нещо, което беше чела във вестниците. — Не беше ли имала много скандален развод преди няколко години... а по-късно се беше омъжила повторно? Струва ми се, че четох нещичко за нея... Защо?

За миг му стана много неудобно, докато самолетът бавно се приземяваше. За нещастие паметта на майка му все още беше отлична. На шестдесет и четири години Сара продължаваше да бъде все така проникателна, силна и по един особен начин красива. Беше луд по нея, но имаше моменти, когато му се искаше тя да не обръща толкова внимание на разни подробности.

— Да, чела си — смотолели той. — Всъщност сега тя пак се развежда. Запознахме се между двата ѝ брака. — Или по време на тях, помисли си Сара, тъй като добре го познаваше. — А преди няколко месеца случайно се срещнахме отново.

— Какво съвпадение — усмихна му се Сара. Понякога ѝ се виждаше толкова млад. Понякога всички те ѝ се виждаха толкова млади. — И какъв шанс за тебе.

— Да, наистина. — Изведнъж в очите му се появи нещо, което я стресна. — Тя е доста необикновено момиче.

— Би трябвало да бъде. След като зад гърба си има вече два брака. На колко години е?

— На двадесет и четири. Но е много зряла за възрастта си.

— Вероятно. — Не знаеше какво да му каже и какво цели той с този разговор, но предчувствуваше, че възлюбената му няма да ѝ хареса.

— Ще се ожения за нея — заяви Джулиън тихо, а Сара се почувствува така сякаш търбухът на самолета се беше откачил, докато докосваше с колесници пистата.

— О? — Опита се да не изглежда объркана, ала усещаше, че сърцето ѝ бие до пръсване. — И кога реши това?

— Миналата седмица. Но всички бяхме толкова заангажирани с откриването, че не ми се искаше да казвам, преди да мине. — Колко мило от негова страна! Просто чудесно! Да ѝ съобщи, че щеше да се жени за момиче, което се бе развеждало два пъти. — Ще я харесаш. — Надяваше се да е прав, ала до момента не беше харесала никого от избраниците на децата си. Вече бе започнала да губи надежда, че някой ден ще има зет или снаха, които, ако не друго, поне да можеше да понася. Дотук определено се беше провалила в тази насока.

— Кога ще я видя?

— Скоро.

— Какво ще кажеш за петък вечер? Бихме могли да вечеряме в „Максим“, преди да замина от Париж.

— Чудесно — топло ѝ се усмихна той.

Тогава Сара се осмели да му зададе въпрос, който знаеше, че не бива да задава:

— Взел ли си решението?

— Да. — Точно от това се беше страхувала. Джулиън забеляза изражението ѝ и се усмихна. — Мамо, имай ми доверие... — Искаше ѝ се наистина да е така, но някакво особено усещане под лъжичката ѝ подсказваше, че той прави грешка. А когато се срещнаха в „Максим“ в петък вечерта, само се убеди в правотата си.

Не можеше да се отрече, че момичето е красиво. Притежаваше леденостудената руса красота на шведите. Беше висока, слаба, с млечнобяла кожа, големи сини очи и светлоруса права коса, която стигаше до раменете ѝ. Каза, че на четиринадесет години станала фотомодел, но после започнала в киното, където се снимала от седемнадесетгодишна. За седем години беше играла в пет филма и Сара смътно си припомни за някакъв скандал около това, че спяла с режисьора си още непълнолетна. Имаше нещо пикантно и в първия ѝ

развод с някакъв също толкова „палав“ млад актьор. При втория ѝ съпруг нещата стояха по-различно. Беше се омъжила за един немски плейбой, от когото се опитала да измъкне доста пари. Джулиън обаче настояваше, че вече били постигнали договореност по развода. Така че към Коледа сватбата щяла да бъде възможна.

Сара не видя никаква причина за радост. Искаше ѝ се да се прибере у дома и да си поплаче. Отново се повтаряше старата история. Още едно от децата ѝ скачаше слепешката в нечий капан, като отказваше да го проумее. Не можеше ли само да има връзка с нея? Защо трябваше да се залъгва, че това е момичето, което ще сподели живота му? За всеки бе очевидно, че не е така. Да, тя бе красива и невероятно сексапилна, ала очите ѝ бяха студени, всичко у нея бе някак претеглено и предварително планирано. Нямаше нищо спонтанно и искрено, никаква топлина или всеотдайност. Само от начина, по който Ивон го гледаше, Сара заподозря, че той ѝ харесва, че го желае, но не и че го обича. Това момиче беше олицетворение на хищния тип жени, които взимат, без да дават. А Джулиън се залъгваше, че тя е някое крехко, любящо създание, и я обичаше.

— Е? — попита я той щастливо, когато към края на вечерята Ивон излезе да си напудри носа. — Нали е страхотна? Харесва ти, нали? — Беше абсолютно сляп и това я съсипваше. Всичките ѝ деца бяха слепи. Тя го потупа по ръката и каза, че е красива, което беше вярно. На следващия ден обаче, когато Джулиън дойде при нея да вземе някакви документи, Сара деликатно се опита да сподели мнението си.

— Смятам, че бракът е нещо много сериозно — започна тя, като се чувствуваше невероятно глупаво и най-малкото на четиристотин години.

— Аз също — отговори ѝ той, развеселен от педантизма на майка си. Това не беше типично за нея. Обикновено беше много пряма, но този път се страхуваше. Вече бе получила един урок, независимо от правотата си и никак не ѝ се искаше да загуби и Джулиън. Все пак знаеше, че с него няма да е същото. Изабел беше твърде млада и кръвта ѝ кипеше, а Джулиън обожаваше майка си и едва ли изцяло би я пренебрегнал. — Мисля, че ще бъдем много, щастливи — продължи той оптимистично, като по този начин сам ѝ подаде репликата, от която се нуждаеше.

— Не съм сигурна. Ивон не е обикновено момиче, Джулиън. Кариерата ѝ е доста пъстра и вече десет години тя се грижи сама за себе си. — Ивон не беше скрила, че на четиринадесет години избягала от къщи, като се отказала от учението, за да стане фотомодел. — Тя е от тъй наречения оцеляващ тип хора. Гледа най-вече себе си да уреди, мисли много повече за собствената си персона, отколкото за теб. И когато става дума за брак, не съм сигурна, че тя търси в него онова, което ти очакваш.

— Какво искаш да кажеш? Мислиш, че я интересуват парите ми?

— Вероятно.

— Греша — гневно я погледна той. Тя нямаше право да се държи така, не и с него. Но явно смяташе, че може само защото му бе майка. — Та Ивон току-що получи половин милион долара от съпруга си в Берлин.

— Браво на нея — хладно отбеляза Сара — И колко време са били женени?

— Осем месеца. Оставила го е, защото я принудил да направи аборт.

— Сигурен ли си? Защото вестниците твърдят, че го е оставила заради някакъв гръцки корабен магнат, който обаче я зарязал заради някаква малка французайка. В много заплетени среди се движиш.

— Тя е сваятно момиче, но е имала тежък живот. Никога никой не се е грижил за нея. Майка ѝ била курва, а баща си изобщо не познава. Напуснал ги още преди раждането ѝ. Когато била на тринадесет години, майка ѝ я изгонила от къщи. Как можеш да очакваш при това положение да е учила в някой префинен пансион като сестра ми? — Ала доброто възпитание и благопристойната среда не бяха опазили сестра му от грешки. Това момиче обаче не допускаше грешки. Взимаше интелигентни и добре обмислени решения. Джулиън беше едно от тях. Бе повече от ясно.

— Надявам се да си прав. Просто не бих искала да си нещастен.

— Трябва да ни оставиш да живеем собствения си живот — ядно ѝ каза той. — Не можеш вечно да ни напътствуваш как да постъпваме.

— Опитвам се да не го правя.

— Зная — насили се да омекне. Никак не му се искаше да спори с нея. Беше му мъчно, че Ивон не ѝ беше направила особено добро впечатление. А той още в първия миг се бе влюбил до полуда. — Само

че ти винаги си мислиш, че знаеш кое е най-добро за нас, но понякога грешиш. — Всъщност с неудоволствие трябваше да признае, че се случваше доста рядко. Въпреки това той имаше право да постъпва според желанията си.

— Надявам се този път да греша — тъжно каза Сара.

— Ще ни дадеш ли благословията си? — Това имаше голямо значение за него. Винаги беше обожавал майка си.

— Ако я искаш. — Тя се наклони и го целуна със сълзи в очите. — Обичам те толкова много... Не бих искала никога да страдаш.

— Няма — засия той.

След което си тръгна, а Сара остана сама в апартамента и потъна в мисли за Уилям и за децата си, като отчаяно се питаше защо всичките бяха толкова глупави.

На Коледа Джулиън и Ивон сключиха граждански брак в кметството на Ла Марол. След това всички се отправиха към замъка за празничен обяд. Имаше около четиридесет гости и Джулиън изглеждаше на върха на щастието. Ивон беше облечена в къса рокля от бежова дантела на „Живанши“, която Сара бегло оприличи на съвременен вариант на нейната рокля от сватбата ѝ с Уилям. Но цялата прилика свършваше дотук. В момичето имаше някаква суровост и студенина, които истински плашеха Сара. Това не остана скрито и за Еманюел. Двете жени стояха в един тих ъгъл и печално се шегуваха.

— Защо всички тия беди ни се стоварват с такава безпощадна последователност? — тъжно заклати глава Сара.

Еманюел нежно я прегърна през рамо.

— Нали ти казах... всеки път, като те погледна, благодаря на щастливата си звезда, че нямам деца. — Но това не беше съвсем вярно. Имаше моменти, когато ѝ завиждаше, особено сега с напредването на възрастта.

— Те определено ме карат понякога да се чудя и да се мая. Не мога да ги проумея. Тя е студена като лед, а той си мисли, че го обожава.

— Надявам се никога да не прозре истината — тихо допълни Еманюел, ала не спомена пред Сара, че за сватбата Джулиън беше купил на Ивон пръстен с тридесеткаратов светложълт диамант, а в момента се изпълняваше поръчката му за две гривни към него. Знаеше си сметката момичето и Еманюел беше сигурна, че това е само началото.

Изабел също беше дошла за сватбата, но този път без Лоренцо. Нямаше търпение да сподели новините от магазина в Рим. Нещата вървели чудесно, единственото, което я дразнело, било, че трябвало да плаща страшно много пари за охрана. Положението в Италия с терористите и Червените бригади не било особено розово. Но бизнесът цъфтял. В прилив на добра воля Филип беше признал грешката си по

отношение на сестра си, ала добрата воля не му беше стигнала, за да дойде на сватбата на брат си. Джулиън обаче не се обиди. Единственото, което виждаше, чуваше и желаше, беше Ивон и ето, че вече я имаше.

Меденият си месец щяха да прекарат на Таити. Ивон беше казала, че никога не била ходила там, а много ѝ се искало. На връщане щяха да се отбият в Лос Анжелос да посетят леля му Джейн, сестрата на Сара. Сара не беше я виждала дълги години, но продължаваха да поддържат връзка, а Джулиън много държеше на фамилната традиция. И както можеше да се предвиди, Ивон искаше да отиде до Бевърли Хилс на пазар.

Сара ги изпрати заедно с останалите гости. Изабел щеше да остане до след Нова година, което зарадва майка ѝ. Те посрещнаха заедно шестнадесетия рожден ден на Ксавие и Изабел отбеляза колко трудно ѝ бе да повярва, че вече е толкова пораснал, а тя още си го спомня като бебе, което разсмя Сара.

— Представи си тогава аз как се чувствавам, като ви погледна с Джулиън и Филип. Сякаш вчера бяхте деца. — За миг мисълта ѝ отплува назад, към Уилям и онези времена, когато бяха толкова щастливи.

— Продължава да ти липсва, нали? — попита я Изабел меко и Сара кимна.

— Винаги ще ми липсва, но просто се научих да живея с това. — Както и със загубата на Лизи. Не беше преставала да я обича и да чувства отсъствието ѝ, просто си беше налагала ден след ден да живее с болката, докато тя се бе превърнала в товар, с който свикна. Но Изабел също беше познала нещо от тази гнетяща празнота. Липсата на деца в живота ѝ беше извор на постоянна горчивина, а омразата ѝ към Лоренцо я притискаше със силата си всеки път, когато си помислеше за него, което напоследък се случваше все по-рядко. За щастие беше прекалено заета с магазина, та да има време да мисли, за каквото и да е друго. Сара беше много щастлива, че отвориша магазин в Рим, който Изабел да управлява.

Тя я изпрати с тъга, след което животът си потече мирно и тихо. Както обикновено, годината отлетя неусетно. И изведнъж отново дойде лято и всички щяха да се съберат за рождения ѝ ден. Навършваше шестдесет и пет години, което, по неизвестни причини я изпълваше

със страх. Но децата ѝ настояха да го отпразнуват заедно, което беше единствената ѝ утеха.

— Неприятно ми е дори да си помисля, че съм толкова стара — призна тя пред Изабел. Лоренцо също бе дошъл, което не беше особено приятно. Дъщеря ѝ винаги беше напрегната в негово присъствие, но те имаха толкова много да си кажат, включително и за магазина, което ги разсейваше.

Филип и Сесили също пристигнаха, естествено. Тя беше в приповдигнато настроение и непрекъснато говореше за новия си кон. Беше се свързала с олимпийския отбор на Англия по езда и двете с принцеса Ан бяха ходили заедно на лов в Шотландия. Били стари приятелки от училище. Тя сякаш изобщо не забелязваше, че Филип нито я слуша, нито разговаря с нея. Просто не преставаше да бърбри. Децата им също бяха тук. Александър и Кристин, на четиринадесет и на дванадесет години. Ксавие самоотвержено се зае да ги занимава, макар че беше по-голям. Заведе ги да поплуват в басейна, играха тенис, закачаше ги, като настояваше да го наричат „чичо“ Ксавие, което им се виждаше много забавно.

Последни пристигнаха Джулиън и Ивон с чисто новия си ягуар. Тя изглеждаше по-красива от всякога, но някак апатична. Сара се питаше дали това се дължи на жегата или на отегчение. Едва ли ги очаква особено вълнуващ уикенд, мина ѝ през ума, и се почувствува виновна, че е причината за това събиране. Поне щеше да им разкаже за пътешествието си до Ботсвана заедно с Ксавие. Беше страшно интересно, а междувременно бе посетила и едни роднини на Уилям в Кейптаун. Бе донесла и дребни подаръци за всички, а Ксавие се върна с изключителни екземпляри на вкаменелости и скални отломъци, както и с няколко редки, макар и грубички, скъпоценни камъни и с цяла колекция от черни диаманти. Изпитваше истинска страст към камъните, набитото му око лесно ги откриваше, по някакъв вътрешен инстинкт, той тутакси ги оценяваше дори и в най-суровия им вид и предлагаше начини за обработката им, така че най-добре да се съхранят. Особено много му бяха харесали диамантените рудници край Йоханесбург.

Филип не беше в добро настроение още от началото. В последно време Найджъл не се чувствуваше особено добре и бе започнал да говори, че възнамерява да се оттегли от бизнеса, което беше лоша

новина. Филип сподели с майка си, че след всички тези години ще е невъзможно да се намери човек, който да го замести, а тя не му напомни за първоначалната му неприязън към него. Найджъл щеше да липсва на всички, ако ги напуснеше, и тя продължаваше да се надява, че това няма да стане.

Първия ден по време на обяда разговаряха известно време за пътуването из Африка, когато Сара изведнъж спря да разказва и се извини, задето ги отегчава. Енцо зяпаше в тавана, а Ивон направо не я свърташе на едно място.

Сесили каза, че иска да отиде до конюшните след обяда. Сара я предупреди, че там няма нищо ново, все същите стари и уморени коне, но въпреки това тя се отправи натам. Лоренцо реши да си подремне. Изабел пожела да покаже на майка си някои скици, които беше изработила сама, а Джулиън беше обещал на Ксавие и децата на Филип да ги изведе на разходка с новата си кола. Така Филип и Ивон останаха да си правят компания, което ги постави в малко неловко положение. Той я беше виждал само веднъж, и то преди сватбата, но не можеше да не признае, че беше страхотна. Русата ѝ коса беше толкова светла, че на следобедното слънце изглеждаше почти бяла. Филип ѝ предложи да се поразходят в парка. Тя се обръщаше към него с „Ваша светлост“, което той очевидно приемаше за нормално и съвсем уместно, ала на нея също ѝ харесваше да бъде лейди Уитфийлд. Тя му разказа за единствения си кратък допир с Холивуд, което му направи силно впечатление. Докато обикаляха и разговаряха, Ивон сякаш несъзнателно се приближи до него. Можеше да усети аромата на шампоана ѝ, а като извърнеше очи към нея, погледът му стигаше до дъното на деколтето ѝ. Тя определено беше много чувствена млада жена. Филип вече едва успяваше да се контролира.

— Вие сте много красива — неочаквано каза той, а тя почти свенливо вдига поглед към него. Вече бяха стигнали края на алеите с рози, а въздухът беше толкова, горещ и неподвижен, че ѝ се прииска да си свалят дрехите.

— Благодаря. — Притвори клепачи, а дългите ѝ мигли докоснаха леко бузите ѝ. И в този момент, неспособен да се въздържа повече, Филип се пресегна и я погали. Беше по-силно от него, желанието излизаше извън контрола му. Мушна ръка в деколтето ѝ, а тя простена и се доближи още по-плътно, докато накрая се облегна на него.

— О, Филип... — промълви Ивон така, сякаш искаше той да повтори. Тогава Филип взе двете ѝ гърди в шепите си и я помилва по зърната.

— Боже господи, ти си прекрасна — прошепна ѝ и бавно я свали на тревата до себе си. Легнали един до друг, те чувствуваха как желанието им расте, докато изпаднаха едва ли не в безумие.

— Не... не можем — тихо каза Ивон, докато той бързо издърпваше фините и копринени пликчета надолу към коленете ѝ. — Не трябва тук... — Тя възразяваше срещу мястото, а не срещу самия акт или срещу човека. Но Филип вече не можеше да се спре. Изгаряше от желание по нея точно сега както си лежах под яркото слънце, и нищо не бе в състояние да го удържи. Започна да прониква в нея бавно, след това по-настойчиво и накрая с болезнен тласък, а тя се притисна към него, като го насърчаваше, примамваше и дразнеше, докато той нададе силен вик в неподвижния въздух и всичко свърши.

След това останаха да лежат един до друг запъхтени и Филип я погледна неспособен да повярва в това, което бяха направили, и в невероятния начин, по който се беше случило. Никога не беше познавал такава жена. Усещаше, че трябва да я има отново... и отново... Само като я погледна и я пожела още веднъж, почувствува, че целият се втвърдява, и без думи отново проникна в нея. Единственият звук, който чуваше, бяха възбуждащите ѝ стенания, докато и двамата отново достигнаха върха.

— Боже мой, ти си невероятна — прошепна ѝ той, като най-после се запита дали някой не ги беше чул, но без особено да се притеснява. Беше глух и сляп за всичко друго, освен за тази жена, която буквално го подлудяваше.

— Ти също — опари го тя с дъха си, като все още усещаше вибрациите му в себе си. — Никога не съм се чувствувала по този начин — задъхано изрече Ивон и Филип веднага ѝ повярва. Изведнъж нещо му хрумна и бавно се отдръпна от нея, за да я вижда по-добре.

— Дори и с Джулиън? — Тя кимна, а в очите ѝ се появи нещо, от което долови, че не казва всичко. — Да не би нещо да не е наред с него? — попита я той обнадеждено, а тя сви рамене и се вкопчи с обожание в по-големия брат. Отдавна си беше дала сметка, че един лорд не може да се сравнява с херцог и че друго си е първи син...

Идеята да бъде херцогиня ѝ харесваше повече, отколкото да остане само лейди.

— Ами... просто не е същото... — тъжно промълви Ивон. — Не зная. — Отново сви рамене, сякаш се затрудняваше да говори. — Може би нещо не е наред с него... ние нямаме никакъв сексуален живот — прошепна тя.

Филип я погледна изумено с щастлива усмивка.

— Наистина ли? — Изглеждаше невероятно доволен. Значи Джулиън не беше това, за което го мислеха. Значи цялата му репутация беше прах в очите. И всички тези години на омраза към него... А то нямало защо. — Я виж ти...

— По едно време се чудех дали пък не е... педераст. — Погледна го засрамено и младежката ѝ свенливост го трогна. — Но сега не мисля така. Той просто е едно нищо. — Сигурно неколкостотин жени биха припаднали от смях, ако можеха да я чуят, ала тя беше много по-добра артистка, отколкото другите си мислеха или пък, отколкото Филип си представяше.

— Колко жалко. — Фактически изобщо не беше нажален. Бе на върха на щастието си. Никак не му се искаше да се отдръпва от нея и да се обличат. Той само си беше разкопчал ципа, но загубиха известно време да търсят копринените и бикини из розовите храсти, а когато ги откриха, избухнаха в смях, питайки се взаимно какво ли би си помислила майка му, ако ги беше намерила.

— Вероятно ще си каже, че градинарят се е позабавлявал тук — ухили се Филип, а думите му така разсмяха Ивон, че тя падна отново на земята и започна да се търкаля по тревата, а дългите ѝ слаби бедра сякаш го подканяха и той я облада още веднъж без колебание. — Струва ми се, че вече трябва да се връщаме — промърмори Филип накрая, изпълнен със съжаление. През последните два часа целият му живот се беше променил. — Мислиш ли, че ще успееш да се измъкнеш от него през нощта? — запита я той, като се чудеше къде биха могли да отидат. Може би в местния хотел. Но тогава му хрумна нещо по-добро. Старите казарми в конюшните. Там все още имаше дюзина дюшеци, както и одеяла, които използваша за конете. Мисълта да прекара нощта без нея му се видя непосилна, а греховността на това, което правеха, още повече го изкушаваше.

— Ще се опитам — усмихва се тя обнадеждаващо.

Това беше най-забавното, което ѝ се бе случвало от сватбата насам. Беше типичен неин специалитет. Двойно фламбе ала Ивон. Направо го обожаваше. Първият ѝ съпруг беше близък. Още преди да я напусне, тя беше преспала с брат му, както и с баща му. С Клаус беше по-сложно, но пък той бе страшно забавен. Джулиън беше сладък, ала толкова наивен. Още от май месец се чувствуваше отегчена. Филип беше най-доброто, което бе имала тази година, а дори може би изобщо.

Върнаха се бавно по пътя, един до друг, като небрежно докосваха ръце, сякаш бяха потънали в обикновен разговор, но съвсем приглушено тя му повтаряше колко го обича, колко прекрасно е било, колко е влажна и че се чуди как ще издържи до вечерта. Докато стигнаха замъка, Ивон буквално го беше побъркала. Когато Джулиън и ягуарът му се появиха пред тях, Филип се изчерви.

— Хей, здравейте! — махна им той с ръка. — Къде се губите вие двамата?

— Разглеждахме градините с рози — глезено му отвърна тя.

— В тази жега? Смелчади. — Когато децата слязоха от новата му кола, Джулиън забеляза колко зачервен и нещастен изглежда брат му и едва не му се изхили насреща, но се въздържа.

— Милото ми бебче, отегчи ли те до смърт? — попита я той, след като Филип се оттегли. — Типично за него, да те замъкне да ти показва имението в най-горещия ден на годината.

— Нямахше лоши намерения — прошепна тя и двамата се качиха в стаята си за порция любов преди вечеря.

Вечерта мина много приятно. След добре прекарания ден всички бяха във весело настроение. Сесили бе успяла да открие няколко стари германски седла, които я бяха очаровали, и тя дори помоли Сара да вземе едното в Англия. Сара ѝ отвърна, че ѝ подарява всичко, което си хареса. Ксавие беше покарал малко новата кола на Джулиън, децата се бяха забавлявали на воля, а Изабел, независимо от присъствието на Лоренцо, имаше щастлив и отпочинал вид. Младоженците също изглеждаха в добро настроение. Филип беше малко мълчалив, но това не бе необичайно при него. И дори рожденичката сякаш се беше примирила с онова, което наричаше „тези противни цифри“. Толкова щастлива беше да види децата си заедно, че възрастта и рожденият ѝ ден вече нямаха такова значение. Мъчно ѝ беше само, че утре следобед те ще си заминат. Посещенията им винаги бяха толкова кратки, но пък

й носеха много радост, още повече сега, когато и Изабел се беше върнала в семейството си.

Останаха във всекидневната до късно вечерта. Джулиън задаваше въпроси за окупацията по време на войната и беше силно заинтригуван от чутото. Сесили пък искаше да знае колко коне са били докарани тук и от какви породи. През цялото време Ивон стоеше зад Джулиън и му разтриваше раменете. Енцо дремеше в един фотьойл, а Изабел играеше карти с Ксавие. Филип пиеше бренди, пушеше пури и зяпаше през прозореца към конюшните.

Най-после Джулиън разбра намеците на Ивон и те двамата тихо изчезнаха нагоре по стълбите, след като той целуна майка си за лека нощ. Сесили се оттегли също, извинявайки се, че все още е изтощена от скорошното си пътуване до Шотландия. След малко изчезна и Филип. Енцо продължи да дреме, а Изабел и Сара останаха да си бъбрят дълго след като Ксавие си беше легнал. Къщата притихна в пълнолунната нощ. Беше прекрасна вечер за рожден ден. Ядоха торта, пиха шампанско, но най-приятното за Сара бе, че е заобиколена от децата си.

Междувременно на горния етаж Ивон беше пуснала в действие най-екзотичните начини да измъчи съпруга си. В Германия беше научила неща, които обичаше да прилага върху него и които направо го подлудяваха. Половин час по-късно той беше толкова изтощен и изсмукал, че потъна в непробуден сън, а тя с усмивка тихичко се измъкна от стаята. Облечена в джинси и доста разголена тениска, се затича към конюшните.

Сесили също спеше вече. Беше взела хапчета, както понякога обичаше да прави, за да си осигури добър сън. Според нея си струваше сутрешното главоболие от време на време. Когато Филип излезе от стаята, все още във вечерния си костюм, тя вече леко похъркваше. Той познаваше добре потайните пътечки и само няколко съчки пропукаха под краката му, но нямаше кой да ги чуе. Влезе в конюшните през задната врата, като за момент спря, докато очите му привикнат с тъмнината. Тогава я видя, само на няколко метра от себе си, красива, блестящо прозрачна, подобна на дух под лунната светлина, чисто гола, възседнала едно от германските седла. Седна зад нея, придърпа я към себе си и започна да се търка о нея, като усещаше кадифената ѝ кожа, а желанието му бързо нарасна, докато накрая я вдигна от седлото и я

отнесе върху един от дюшеците. На тях бяха спали германските войници, а сега той я любеше, туптеше целия в нея и я молеше никога да не го оставя. Лежаха така дълго време и докато я притискаше до себе си, Филип усещаше, че животът му вече никога няма да е същият. Просто бе невъзможно. Не можеше да си позволи да я загуби... тя бе необикновена, рядка, силна... подобна на наркотик, от който имаше нужда, за да оцелее.

Когато тръгна да си ляга към един часа, Изабел най-последно събуди Лоренцо. Той се извини и се отпрати сънливо нагоре. Сара остана сама във всекидневната, като се питаше какво ли ще стане с тях.

Не можеше така да продължават. Рано или късно той трябваше да я остави да си отиде. Държеше я като зложница, а Сара нямаше намерение да му позволи това да трае до безкрай. Само като си помисли за него и цялата се разтрепери от яд. А Изабел бе толкова хубаво момиче, имаше право на по-добър живот от онова, което той желаше да ѝ даде. Оказа се даже по-лош от това, което бяха очаквали и от което се бяха опасявали. Докато размишляваше, Сара бавно се озова в двора под лунната светлина. Припомни си летните вечери по време на войната, когато Йоахим все още беше тук и до късно през нощта разговаряха за Рилке, Шилер и Томас Ман, опитвайки се да забравят касапницата, ранените и тревогите около Уилям. И някак инстинктивно се отпрати към къщичката на пазача. Никой вече не живееше там. От години беше пуста. Новият пазач обитаваше помодерна къща, близо до централния вход на имението. Сара обаче запази старата по чисто сантиментални подбуди. Двамата с Уилям живяха там, докато работеха по замък, освен това Лизи се роди и почина в нея. Сара бавно се разхождаше и продължаваше да си мисля за онова време, когато, минавайки покрай конюшните, дочу шум. Приличаше на сподавено стенание и тя се зачуди дали някое от животните не се е наранило. Държеше тук пет-шест коня в случай, че някой реши да поязди, но повечето бяха стари и не особено привлекателни. Отвори тихо вратата, ала не забеляза нищо особено, изглеждаха спокойни. Тогаво отново долови стенания, идещи откъм старите казарми. Приличаха на странни, неземни звуци и Сара не можа да ги определи, докато бавно вървеше натам. Дори не ѝ мина през ум

да се уплаши, да вземе някоя вила или нещо друго, за да се защити, ако се окажеше неканен посетител или побесняло животно. Просто влезе директно в помещението и светна лампата, за да се озове с невярващи очи пред чисто голите, сплетени едно в друго, тела на Ивон и Филип... За миг ги погледна изумено с широко отворени очи и видя ужаса, който се изписа по лицето на Филип, преди тя да извърне глава, за да им даде възможност да се загърнат. Но тутакси отново се обърна към тях, заслепена от гняв.

Без капка колебание първо се нахвърли върху Ивон:

— Как смееш да причиняваш това на Джулиън! Как смееш ти, уличнице, да го правиш със собствения му брат, в собствената му къща, под моя покрив! Как смееш! — Но Ивон само тръсна дългата си руса коса. Дори не беше си направила труда да се облече и стоеше безсрамно изправена в цялата си красива голота. — Ами ти! — обърна се Сара към Филип. — Вечно дебнещ наоколо... вечно мамещ жена си и топящ се от завист към брат си. Повдига ми се от вас. Изгарям от срам заради тебе, Филип. — След това ги погледна и двамата, като цялата се тресеше заради Джулиън, заради себе си, заради онова, което правеха с живота си, и за пълната липса на уважение, към когото и да е около тях. — Ако открия, че продължите това, ако то се случи отново, където и да е, ще кажа незабавно на Джулиън и Сесили. Междувременно ще уредя да ви следят. — Всъщност обаче нямаше никакво намерение да го стори, нито пък да накаже изневярата им, най-малко в собствения си дом, и то за сметка на Джулиън, който изобщо не го заслужаваше.

— Мамо, аз ужасно съжалявам. — Филип беше успял да се покрие с едно грубо одеяло и беше направо покрусен, че ги бяха открили. — Бе някак ненадейно. Не зная как се случи — бръщолевеше той, готов да се разплаче.

— Тя знае — грубо каза Сара и погледна Ивон право в очите. — Внимавай никога повече да не се повтори — добави, пронизвайки я с поглед. — Предупреждавам те. — След това се обърна и си тръгна. Когато излезе, Сара се подпря на едно дърво и се разрида от мъка, срам и унижение — заради тях и заради себе си. Но после, докато бавно се прибираше към замъка, единственото, за което можеше да мисли, беше Джулиън и болката, която го грозеше. Колко неразумни бяха децата й. И защо нито веднъж не можа да им помогне?

Ивон беше необикновено тиха през целия път на връщане от замъка. Не изглеждаше разстроена, просто почти не говореше. След заминаването им Ксавие невинно отбеляза пред майка си, че през целия ден в атмосферата витаело нещо странно, сякаш приближавала буря, макар че времето беше ясно, а слънцето печеше безмилостно. Сара не каза на никого какво бе видяла, но Ивон и Филип знаеха. Това стигаше. А другите просто се сбогуваха в пълно неведение за случилото се в конюшните предишната нощ, ала така беше по-добре. Иначе всички щяха да бъдат поразени, вероятно с изключение на Лоренцо, който щеше да го сметне за забавно, и Джулиън, който щеше да бъде съсипан.

След като се прибраха в Париж, Джулиън нежно попита жена си какво я измъчва.

— Няма нищо — сви рамене Ивон. — Просто се отегчих.

Но когато тази нощ се опита да я люби, тя се възпротиви.

— Какво има? — продължи да настоява той. Миналата нощ беше толкова ентузиазирана, а сега изведнъж се държеше така хладно. Настроенията ѝ непрекъснато се меняха, ала това му харесваше. Дори понякога повече се възбуждаше, когато тя се дърпаше. Точно по същия начин реагира Джулиън и при сегашния ѝ отказ, но този път Ивон не играеше.

— Престани. Уморена съм... Имам главоболие. — Никога по-рано не беше използвала това извинение, ала все още беше нервирана от инцидента предишната нощ, когато Сара сипеше заплахи, сякаш светът е неин, а Филип се разсополиви пред нея като хилаво хлапе. Толкова се разгневи, че после му шибна един шамар, което пък така го възбуди, та се любиха отново. Останаха в конюшните до шест часа сутринта. Сега бе уморена, а и ядосана, че всички те толкова се влияят от майка си. — Остави ме на мира — повтори му тя. Не бяха нищо повече от мамини синчета, а и тази снобка, сестра им. Е добре, никой от тях не я одобряваше. Ама на нея не ѝ пукаше. Нали получаваше

това, което искаше. А сега може би щеше да получи и повече, ако Филип удържеше на думата си и дойдеше от Лондон да я види. Все още можеше да използва предишното си студио на Ив Сен Луи или щяха да отидат в хотела му, а можеха да се любят дори тук, в леглото на Джулиън, стига да поискаше, независимо от приказките на онази стара кучка. Точно в момента обаче не бе в настроение за никой от тях, най-малко пък за съпруга си.

— Желая те сега... — Джулиън започна да я възбужда, самият той възбуден от отказа. Усещаше нещо чуждо, нещо животинско във въздуха, като че ли някакъв хищник се беше приближил до него. Сякаш инстинктивно подушваше нечия чужда миризма, попила в нея, и я желаше сега, за да може да си я възвърне. — Какво има? — продължи да пита той, като се мъчеше да я възбуди със сръчните си пръсти, ала този път тя го държеше настрана, което рядко ѝ се случваше.

— Забравих да си изпия хапчето днес — промърмори Ивон. Докато се отъркваше в нея, Джулиън дрезгаво ѝ прошепна:

— Вземи го по-късно. — Но всъщност тя беше пропуснала и предишния ден и сега ѝ се искаше да се пази няколко дни. Абортите, които беше правила досега, ѝ стигаха за цял живот, а последното нещо, което би пожелала, бе да има хлапета. Нито от Джулиън, нито от който и да е друг. А когато след време той започне да я притиска за деца, смяташе скришом, без много приказки, да отиде на гинеколог, който да върже маточните ѝ тръби. Това щеше да улесни нещата, но точно сега те не бяха никак розови. — Зарежи хапчето — продължи да си играе той с нея, а след малко я обърна по гръб, за да я съзерцава, и както бе станало с брат му предишната нощ, в него се надигна изгарящо желание. Винаги се случваше така с мъжете около нея, още откакто навърши дванадесет години и започна да се учи какво точно желаят. Знаеше какво иска Джулиън в момента, но тя не искаше да му го даде. Предпочиташе да го измъчва. Лежеше с разтворени крака и широко отворени очи и ако се приближеше до нея, имаше чувството, че щеше да го удари. Ала той вече не можеше да бъде възпрян. Беше го провокирала прекалено силно като му отказваше, а лежеше до него гола и прелъстителна, с разтворени крака, с тяло, което го зовеше, докато тя самата се правеше на уморена и апатична.

Облада я бързо и мощно, дори бе изненадана от силата му, докато потръпваше от удоволствие, след което изръмжа на собствената си глупост. Винаги беше постъпвала така в подобни случаи, но този път страшно се ядоса.

— По дяволите! — процеди Ивон, като се извърна с гръб към него.

— Какво има пак? — Погледна я обидено, държането ѝ беше доста странно.

— Казах ти, че не искам да го правим. Ами ако забременея?

— Е и? — погледна я той развеселен. — Ще си имаме бебе.

— Не, няма — просъска му тя. — Прекалено съм млада. Не искам бебе сега. Току-що се оженихме. — Не беше готова да му каже колко много ненавиждаше самата мисъл за това, още повече, като знаеше голямото му желание да имат деца.

— Добре, добре. Иди си вземи топла вана или студен душ, направи си промивка или си изпий хапчето. Съжалявам. — Но докато я целуваше, никак не му личеше. Едва ли нещо би го зарадвало повече от нейната бременност.

Три седмици по-късно, когато един ден се прибра ненадейно, Джулиън я завари да повръща над тоалетната чиния.

— Милото ми бебче — каза той, помагайки ѝ да си легне. — От храна ли е или някакъв грип? — Никога не беше я виждал в такова окаяно състояние. Тя го погледна с пълни с омраза очи. Знаеше много добре какво ѝ е. Случваше ѝ се за седми път. През последните дванадесет години беше направила шест аборта, този щеше да е следващият. Започваше да ѝ се гади от първия миг, от първия час, така че веднага разбираше, както беше разбрала и този път.

— Нищо ми няма — настоя Ивон. — Добре съм. — Но на него му беше неприятно да я остави така и да се върне в офиса. Вечерта ѝ приготви супа, ала тя повърна и нея. Тъй като на следващата сутрин не изглеждаше по-добре, Джулиън се прибра по-рано, без да я предупреди, за да се погрижи за нея. Тя обаче не беше вкъщи, затова, когато телефонът иззвъня, той вдигна слушалката. Обаждаха се от кабинета на лекаря ѝ, за да потвърдят аборта ѝ на следващата сутрин.

— Да потвърдите какво? — изкрещя Джулиън в слушалката. — Анулирайте го! Тя няма да дойде. — След това позвъни в офиса, отмени всичките си срещи за следобеда и зачака жена си.

Ивон се прибра към четири часа, без изобщо да е подготвена да посрещне гнева му.

— Обади се докторът ти — обясни той и тя го стрелна с очи, като се зачуди дали беше научил. Това трая само миг, след това разбра не само, че знае, но и какво е отношението му по въпроса. Беше позеленял от ярост. — Защо не си ми казала, че си бременна?

— Защото е много рано... още не сме готови за това. — Погледна го, като се питаше дали щеше да ѝ повярва. — Докторът смята, че е прекалено скоро след аборта, който Клаус ме принуди да направя.

Почти се беше хванал на въдицата, когато изведнъж си спомни.

— Но това е било миналата година.

— Още не съм се възстановила напълно — започна да плаче тя. — Искам нашето бебе, Джулиън, ала не точно сега.

— Невинаги сме в състояние да избираме момента. Това са неща... Трябва просто да го приемем. Не искам да правиш аборт.

— Но аз искам — погледна го Ивон упорито. Нямахте да му позволи да я предума. Още повече, моментът изобщо не беше подходящ да забременява. Филип щеше да дойде да я види и не ѝ щеше да бъде с корем тогава, нито пък по-късно. Искаше да се освободи от това нещо в тялото си незабавно или най-късно утре.

— Няма да ти позволя да го направиш.

Спориха цяла нощ. На другия ден той си остана вкъщи от страх, че тя все пак ще отиде при лекаря. Когато разбра, че намеренията му са напълно сериозни, Ивон се озлоби. Бореше се за живота си, поне както тя го разбираше, и буквално го преряза със следващите си думи:

— Чуй ме, по дяволите, ще се отърва от това дете, независимо от желанията ти... то вероятно дори не е от теб. — Това му дойде като гръм от ясно небе, като нож в сърцето. Отдръпна се от нея, сякаш беше стреляла по него, без да е в състояние да повярва на ушите си.

— Искаш да ми кажеш, че може да е от някой друг? — Гледаше я с ужас и изумление.

— Възможно е — заяви тя безизразно и равнодушно.

— Имаш ли нещо против да попитам от кого е тогава? Да не би онова гръцко лайно пак да те е наобикаляло? — Преди сватбата го беше зърнал на два пъти и знаеше, че Ивон го намира много секси.

Изведнъж всичко това ѝ заприлича на някаква гротескна шега. Неговото бебе фактически можеше да бъде следващият херцог

Уитфийлд, не синът на втория син, а наследникът на Негова светлост, херцог Уитфийлд. При тази мисъл избухна в неударжим смях. Не можеше да се спре, като в истерия. Тогава, извън себе си от гняв, той я зашлеви.

— Какво ти става? Какви си ги надробила?

Но Джулиън вече не я интересуваше, ясно ѝ беше, че го е загубила в момента, в който отказа да роди бебето. Нямаше какво повече да вземе от него. Играта приключи. Време беше да се съсредоточи върху Филип.

— Фактически — ухили му се тя злобно — спях с брат ти. Бебето вероятно е от него, така че няма нужда повече да се тревожиш за това. — Джулиън се облеци насреща ѝ ужасен и съсипан. Седна на леглото и започна едновременно да плаче и да се смее, а Ивон го наблюдаваше студено.

— Това наистина е много смешно — избърса си очите той. Беше спрял да се смее.

— Нали? И майка ти смята така. — Реши да му каже всичко. Не ѝ пукаше. Никога не беше го обичала. За известно време ѝ беше добре с него, но сега и двамата знаеха, че с брака им е свършено. — Завари ни в конюшните на замъка. Чукахме се. — Джулиън се сви пред думата, която употреби, и пред картината, която изплува в съзнанието му.

— Майка ми знае за това? — погледна я потресен. — Кой още? Жената на Филип?

— Не зная — сви рамене Ивон. — Предполагам, че ще трябва да ѝ кажем, след като ще имам дете от него. — Измъчваше го нарочно, тъй като не възнамеряваше да ражда, чието и да е дете, освен, разбира се, ако Филип се съгласеше да се разведе със Сесили и да се ожени за нея. Тогава евентуално би могла да склони да роди детето.

Джулиън я погледна съкрушено.

— Брат ми си направи операция още преди години, тъй като жена му не искаше да имат повече деца — промълвя той безизразно. — Не ти ли го спомена? Защо ли да си прави труда? — Джулиън знаеше точно кога е заченала, беше сигурен, че детето е от него. Станало беше в нощта, когато тя беше забравила да си изпие хапчето, а той я насили да правят любов. Изведнъж някаква нова мисъл го осени, в миг я погледна с гняв и омраза. — Не мога да си обясня как е възможно да

ми причиняваш това, нито пък защо го правиш. Аз никога не бих постъпил така с теб. — Не би я наранил, защото беше благороден човек. — Но сега ще ти кажа нещо, в което те съветвам да повярваш. Ако си се омъжила за мен заради парите ми, няма да получиш и цент, освен ако не родиш бебето. Ако го махнеш, ще се погрижа никога да не получиш нищо както от мен, така и от семейството ми. И не се заблуждавай, че брат ми ще ти помогне! Детето, което носиш, е плът, живот... и е мое. Аз си го искам. След това си свободна. Ако решиш, можеш да отидеш при Филип. Той никога няма да се ожени за теб. Липсва му куражът да напусне жена си. Но ти ще можеш да правиш каквото си поискаш, а аз ще ти гарантирам прилична издръжка. Може би дори щедра. Ала ако убиеш детето ми, край, свършено е с тебе, Ивон. Няма да получиш и пукната пара от мен. Не се шегувам.

— Заплашваш ли ме? — Погледна го с такава омраза, че му се стори невероятно изобщо някога да е вярвал в любовта ѝ.

— Да, заплашвам те. Знай, че ако не родиш детето, че ако го загубиш дори случайно, няма да ти дам нищо. Запази го, роди го и ми го дай — след това ще получиш развод от мен и издръжка... с чест... Разбрахме ли се?

— Трябва да си помисля. — Тогава той прекоси стаята и пристъпи към нея, като за първи път през живота си изпитваше яростна злоба към жена, сграбчи я за дългата руса коса и я дръпна.

— Мисли бързо, но ако убиеш бебето ми, кълна се, ще те убия.

След това я блъсна назад и излезе от къщи. Часове наред пи и плака, а когато се прибра, беше толкова пиян, че смътно си спомняше причината за разнебитеното си състояние. На сутринта Ивон му каза, че приема условията и ще роди бебето. Но първо искала да се уреди въпросът с издръжката. Джулиън ѝ обеща да се свърже с адвокатите веднага щом отиде в офиса си! Подчерта ѝ обаче, че иска тя да остане да живее при него — би могла да се премести в гостната, — да се грижи добре за себе си, както и да му даде възможност да присъствува на раждането.

Ивон го изгледа злобно и с груб, враждебен тон, който не оставяше никакво съмнение по отношение на чувствата ѝ към него и към бебето, каза:

— Мразя те.

Всеки миг от бременността ѝ беше омразен. Филип я посещаваше през първите няколко месеца, но след Коледа стана вече много неудобно. Беше престанала да го привлича, а и ситуацията бе доста объркана. Не че имаше нещо против Джулиън да знае мотивите за идванията му, дори би му било приятно. Но майка му също знаеше и никак не му се искаше да налети на нея. Обеща на Ивон, че ще отидат някъде на почивка през юни, когато роди. След всичко това Джулиън ѝ стана още по-противен. Според нея той беше съсипал живота ѝ, бе ѝ отнел всичко, към което се стремеше. Желаше Филип повече от всичко на света, искаше да бъде неговата херцогиня. Беше ѝ казал, че евентуално може да напусне жена си, ала точно сега моментът не бил подходящ, тъй като майка ѝ не била добре и тя била много разстроена, пък и с това бебе... Повтаряше ѝ да бъде търпелива и спокойна, но само като чуеше това, Ивон изпадаше в страшна истерия и беснееше по адрес на Джулиън. Тогава започна да се обажда на Филип всеки ден, взе да го възбужда по телефона и да го измъчва, независимо къде се намираше, в офиса си или у дома, и то в най-неподходящите възможни моменти, като му припомняше неща, които бяха правила, и така изведнъж той отново започна да копнее за нея, да гори и тръпне от желанието, да се гърчи болезнено. Вече едва издържаше. Ивон отново го бе накарала да полудее по нея и сега чакането до юни не ѝ се струваше толкова болезнено. Говореха по телефона всеки ден, обикновено по няколко пъти и винаги на еротични теми — тя му казваше какво ще е, когато заминат след раждането. Точно, което Филип искаше от нея, и той стигаше до полуда.

Двамата с Джулиън почти не си говореха. Беше се изнесла в друга стая и изглеждаше толкова зле, колкото се чувствуваше. През първите шест месеца повръщаше често, което се възобнови към края на бременността. Според Джулиън състоянието ѝ поне донякъде се дължеше на яда и злобата ѝ. Той забелязваше нейните непрестанни обаждания на сметката си за телефона, но не казваше нищо. Нямахше представа как ще се развият нещата между тях и се правеше, че не го интересува, ала не беше така. Преживяваше всичко невероятно болезнено. Единственото, което крепеше духа му беше бебето, което тя се бе съгласила да му даде. Не беше поискала нито настойничество, нито посещение, нямаше абсолютно никакви претенции към това дете.

То щеше да бъде само на Джулиън. За един милион долара. Плащаш или губиш. Той прие да вложи. Но след раждането на бебето.

Проведе един-единствен разговор с майка си ако не за друго, поне да ѝ обясни защо му се налага да продаде част от акциите си във фирмата. За да плати на Ивон, трябваше да изразходва всичките си спестявания, ала знаеше, че си струва.

— Съжалявам, че се забърках в тази каша — извини се Джулиън на Сара един ден, а тя му отвърна, че той не ѝ дължи никакви извинения или обяснения.

— Ти си този, който страда от всичко това. Аз мога само дълбоко да съжалявам, че се случи — каза му тя.

— И аз... но поне ще получа бебето. — Усмихна ѝ се печално и се върна към студената война в апартамента си. Вече беше наел дойка за детето, беше отделил и обзавел една от стаите, а Изабел му обеща да дойде от Рим да помага. Той нямаше представа как да се грижи за бебето, ала беше готов да се учи. Ивон му беше заявила, че след болницата се прибира директно в своя апартамент. Тогава условията за сделката щяха да бъдат вече изпълнени, а банковата ѝ сметка щеше да е набъбнала с един милион.

Бебето нямаше да се роди преди май, но в края на април тя започна да си стяга багажа, сякаш едва щеше да дочака мига да си тръгне.

Джулиън смаяно я наблюдаваше.

— Нищо ли не изпитваш към това дете? — тъжно я попита той, без да споменава себе си, макар че отдавна му беше известен отговорът на този въпрос. Тя се интересуваше единствено от Филип.

— А трябва ли? Та аз дори не съм го виждала. — Не притежаваше никакъв майчин инстинкт, нямаше никакви угризения спрямо него. Кроеше само как да продължи връзката си с Филип. Беше ѝ казал, че е направил резервации в Палма де Майорка за първата седмица на юни. Нямаше значение къде ще бъдат, стига само да е с него. Щеше да се погрижи да получи онова, към което се стремеше.

На първи май телефонът в офиса на Джулиън извънтя. Лейди Уитфийлд току-що се беше регистрирала в клиниката в Ньой, същата, в която беше роден и той, за разлика от по-напористите си брат и сестра, които баща им беше акуширал в замъка.

Еманюел му предложи да отиде с него, ала той поклати отрицателно глава и забърза към колата. Половин час по-късно беше вече в болницата и крачеше нагоре-надолу по коридора в очакване да го отведат в родилното. За момент се уплаши, че Ивон няма да позволи. Но след минута се появи сестрата, подаде му един зелен памучен костюм и нещо подобно на шапка за баня, показа му къде да се преоблече, след което го поведе към отделението, където между контракциите Ивон му хвърли поглед, изпълнен с нескрита омраза.

— Съжалявам. — Веднага изпита съчувствие към нея и се опита да я стисне за ръката, ала тя я отдръпна рязко и впи пръсти в стола. Контракциите бяха ужасни, но сестрата го успокои, че нещата се развиват добре и доста интензивно, като за първо бебе. — Надявам се да мине бързо — прошепна той на Ивон, като не знаеше какво друго да й каже.

— Мразя те — просъска тя през стиснатите си зъби, като си повтаряше, че ще получи един милион долара за това и че си струва труда. И все пак беше дяволски начин за трупане на състояние.

Само че контракциите намаляха за известно време, при което й биха инжекция и нещата се проточиха. Джулиън седеше нервно и се питаше дали всичко е наред. Струваше му се странно да седи тук до тази жена, която вече не обичаше и която със сигурност го мразеше, и заедно да очакват раждането на бебето им. Изглеждаше съвсем нереално и той съжали, че въпреки всичко не беше взел някого със себе си. Изведнъж се почувствува страшно самотен.

В крайна сметка контракциите отново набраха сила и Джулиън не можеше да не признае, че изпитва голямо съжаление, виждаше му се ужасно. Природата не се интересуваше от нейното безразличие към детето или от това, че не искаше да го задържи, и я караше да си плати цената. Мята се и се напъва дълго и мъчително и в един момент дори забрави за омразата си към Джулиън и му позволи да й помогне.

Той я държеше за раменете и за ръцете, а всички останали я окуражаваха чак до тъмно, докато най-после се чу тъничък, протяжен писък и едно намръщено малко личице се показа в ръцете на доктора. Очите на Ивон се напълниха със сълзи, когато го погледна, и за миг на устните й се появи усмивка, после извърна глава настрана. Лекарят подаде бебето на Джулиън, който плачеше открито, без стеснение. Той притисна малкото личице до своето и щом чу гласа му, бебето млъкна.

— Божичко, колко е хубав! — възкликна Джулиън с благоговение и нежно го поднесе към Ивон, но тя само поклати глава и се извърна. Не искаше да го гледа. Позволиха на бащата да отнесе сина си в стаята, където той го съзерцава в продължение на часове, докато върнаха Ивон. Тя го попита дали ще си тръгва, защото щяла да се обажда на Филип. После каза на сестрата да остави бебето при другите бебета и повече да не й го носи. След това обърна поглед към мъжа, чийто син току-що бе родила и който все още й беше съпруг, ала лицето й бе равнодушно.

— Е, вече можем да си кажем сбогом — каза тя тихо, но нито подаде ръка, нито остави място за надежда. И Джулиън изпита болка и за двамата въпреки радостта, че имаше син. Беше ден, наситен с емоции и както я гледаше, отново се разплака.

— Съжалявам, че нещата се развиха по този начин — рече той тъжно. — Бебето е чудесно, нали...

— Предполагам — сви рамене тя.

— Ще се грижа добре за него — прошепна, приближи се до нея и я целуна по бузата. Беше се измъчила толкова заради него, а ето че сега го напускаше. Сърцето му се късаше. Но не и сърцето на Ивон. Очите й бяха сухи и зли.

Преди да го изпроводи, тя го погледна и сухо каза:

— Благодаря за парите. — Това бе всичко, което всъщност бе представлявал за нея. Джулиън си тръгна и я остави да живее живота си както намери за добре.

Ивон напусна болницата на другия ден. Парите бяха преведени в банковата й сметка още сутринта. Верен на думата си, Джулиън й плати един милион долара за детето, което му бе родила. Джулиън се прибра у дома с бебето и с дойката. Кръсти го Максимилиан. Макс. Името много му подходеше. Същия следобед Сара и Ксавие пристигнаха, за да го видят, а Изабел долетя от Рим вечерта и прекара часове наред с бебето в прегръдките си, седнала в люлеещия се стол. В своя кратък живот то вече беше загубило майка си, но си беше спечелило любящо семейство, което го очакваше с радост. Любувайки му се, Изабел си мислеше, че сърцето й ще се пръсне от копнеж.

— Щастливец — прошепна тя на брат си, докато двамата седяха и наблюдаваха спящия Макс.

— Съвсем не бях на това мнение преди шест месеца — отвърна й той, — но сега съм сигурен, че е така. Заслужаваше си.

Тази нощ, докато лежеше буден в леглото, Джулиън се питаше как ли се чувства Ивон, къде е отишла и дали съжалява, макар че не вярваше в това. После се замисли за сина си и за щастието, което все пак не го беше забравило.

Тази година семейството се събра отново за рождения ден на Сара, макар и с някои изключения. Ивон, разбира се, я нямаше. Филип също не пристигна, като деликатно се извини, че имал много работа в Лондон. От Найджъл Сара разбра, че се говорело за официална раздяла между сина ѝ и Сесили, но не спомена нищо за това пред Джулиън.

Той, естествено, дойде с Макс и с бавачката, макар че вършеше сам по-голямата част от работата, което очевидно му беше приятно. Сара го наблюдаваше с възхищение, как преобува Макс, къпе го, храни го и го облича. Единственото болезнено нещо беше изражението на Изабел, докато гледаше всичко това. В очите ѝ прозираше все същият копнеж, който късаше сърцето на майка ѝ. Поне този път можеха да си говорят по-свободно, тъй като Лоренцо го нямаше. Това лято беше по-специално и заради това, че беше последното лято на Ксавие у дома. През есента заминаваше за Йейл, и то една година по-рано, на седемнадесет. Сара беше много горда с него. Първата му специалност щеше да бъде политически науки, а втората — геология. Вече беше започнал да говори за намеренията си да прекара третата или четвъртата година от следването си някъде в Африка, за да работи върху някакъв специален проект.

— Ужасно ще ни липсваш — каза му Сара и всички се съгласиха. Тя самата щеше да прекарва повече време в Париж и по-малко в замъка, за да не се чувства самотна. Беше на шестдесет и шест години и обичаше да се хвали, че децата ѝ управляват бизнеса съвсем самостоятелно, но фактически здравата ѝ ръка продължаваше да се усеща, както и присъствието на Еманюел. Наскоро Еманюел бе навършила шестдесет, което Сара намираще по-трудно за вярване, отколкото собствената си възраст.

Ксавие беше много възбуден от заминаването си за Йейл и Сара го разбираше. Щеше да си дойде за Коледа, а Джулиън му обеща да го посети, когато отидеше в командировка до Ню Йорк. Дватамата

обсъждаха това, когато Сара и Изабел се оттеглиха в градината, където Изабел дискретно я попита какво става с Филип. Тя също беше чула слуха за раздялата му със Сесили, а за връзката му с Ивон бе научила миналото лято от Еманюел.

— Мръсна работа — каза Сара с въздишка, все още разстроена. Ала Джулиън, изглежда, добре се справяше, особено сега, когато имаше бебето.

— Никак не облекчаваме живота ти, нали, мамо? — печално попита тя, а майка ѝ се усмихна.

— Не облекчавате своя живот. — Но Изабел се засмя на думите ѝ.

— Искам да ти съобщя нещо.

— О? Да не би Лоренцо най-после да се е съгласил?

— Не — бавно поклати глава Изабел, а очите ѝ срещнаха очите на майка ѝ. В тях Сара видя, че дъщеря ѝ изглежда много по-спокойна от преди. — Бременна съм.

— Какво? — Сара беше смаяна, смяташе, че няма надежда за това. — Нима? — Беше изумена и въодушевена, когато прегърна дъщеря си. — Но, скъпа, това е чудесно! — След това обаче се отдръпна назад и я погледна озадачено. — Мислех, че... какво каза Лоренцо? Сигурно е на върха на щастието си. — Ала перспективата за по-нататъшното циментиране на този брак не ѝ допадна особено.

Изабел се разсмя при мисълта за абсурдната ситуация.

— Майко, та то не е от него.

— О, боже. — Нещата отново се усложняваха. Сара поседна върху една ниска преграда и вдигна очи към дъщеря си. — Сега пък какво си забъркала?

— Той е прекрасен човек. Виждаме се от една година... Мамо, не съм виновна... Не можех да издържам повече. Вече съм на двадесет и шест години, не мога повече да водя това празно съществуване. Нуждая се от някой, когото да обичам, някой, с когото да разговарям...

— Разбирам — отрони тя тихо и наистина я разбираше. Ставаше ѝ болно, когато си помислеше колко самотна е Изабел и колко обезверена. — Но бебе? Енцо знае ли?

— Казах му. Надявах се това така да го вбеси, че да ме напусне, ала той заяви, че не му пука. Всеки щял да си помисли, че е негово.

Даже миналата седмица беше съобщил на двама от приятелите си и те ме поздравиха. Той е луд.

— Не е луд, алчен е — сухо отбеляза Сара. — А бащата на бебето? Той как реагира? И въобще кой е той?

— Германец е. От Мюнхен. Има голяма фирма там, а жена му е много известна фигура и не желае развод. На тридесет и шест години е, а е трябвало да се оженият, когато е бил на деветнадесет. Живеят разделени, но тя не желае да се обременява с неудобствата, свързани с развода. Поне засега.

— А какво е неговото отношение спрямо неудобствата, които би породило едно незаконно дете? — рязко попита Сара.

— Не е очарован. Нито пък аз. Но нима имам избор? Мислиш ли, че Лоренцо ще ме освободи някога?

— Ще се опитаме. Ами ти? — погледна тя дъщеря си въпросително. — Щастлива ли си? Това ли искаше?

— Да. Аз истински го обичам. Казва се Лукас фон Аусбах.

— Чувала съм някъде тази фамилия. Не че ми говори нещо. Мислиш ли, че някога ще се ожени за тебе?

— Стига да може. — Беше честна с майка си.

— А ако не може? Ако жена му не се съгласи на развод? Тогава какво?

— Тогава, ако не друго, поне ще си имам бебе. — Толкова силно желаше това, особено след като беше видяла Джулиън с Макс.

— Между другото, кога трябва да се появи?

— Февруари. Ще дойдеш ли? — попита Изабел меко и майка ѝ кимна.

— Разбира се. — Беше трогната, че я моли. Изведнъж се зачуди. — Джулиън знае ли за това? — Двамата си бяха останали близки и не можеше да повярва, че той не е информиран. Изабел ѝ отговори, че му е съобщила едва тази сутрин. — И какво смята той?

— Че съм толкова луда, колкото е и той — усмихна се дъщеря ѝ.

— Сигурно е наследствено — въздъхна Сара ѝ се изправи. Двете се отправиха обратно към замък. Поне едно нещо беше сигурно. Децата ѝ никога не я оставяха да скучае.

През септември, както беше планирано, Ксавие замина за Йейл, а през октомври Джулиън отиде до Ню Хевън да го види. Момчето се справяше добре, учението му спореше, имаше двама приятни съквартиранти и много привлекателна приятелка. Джулиън ги заведе на вечеря, където прекараха чудесно. Ксавие беше много доволен от живота си в Америка и възнамеряваше да посети леля си в Калифорния за Деня на благодарността.

Когато Джулиън се върна в Париж, чу, че Филип и Сесили се развеждат, а на Коледа видя снимка на брат си и бившата си съпруга в „Татлър“. Показа я на Сара при едно от идванията ѝ в магазина и тя се намръщи. Не ѝ стана никак приятно.

— Мислиш ли, че Филип ще се ожени за нея? — запита тя Еманюел, когато по-късно стана дума за това.

— Възможно е. — Еманюел вече не изпитваше към него предишното си доверие, особено пък в последно време. — Би могъл да го направи, дори само за да разстрои Джулиън. — Ревността към помалкия му брат не само не бе утихнала, но с годините дори се беше развихрила.

Ксавие се прибра за Коледа и както обикновено, броените дни отлетяха неусетно. Когато той се върна в Йейл, Сара отлетя за Рим, за да наглежда магазина, а и да помогне на Изабел да се подготви за бебето.

Марчело продължаваше да работи за тях, както винаги на бойна нога, а Изабел с трепет очакваше изненадите на майчинството. Потръгнал от самото начало, бизнесът цъфтеше. Като видя дъщеря си да раздава инструкции наляво и надясно на италиански, Сара не можа да не се усмихне. Изабел изглеждаше много красива, дори по-хубава от преди, но беше станала огромна. Това ѝ напомни за нейните собствени бременности с децата ѝ, които всичките бяха едри бебета. Ала Изабел бе на върха на щастието.

Малко след пристигането си Сара покани Лоренцо на обяд. Отидоха в „Ел Тула“. Веднага след първото ястие тя пристъпи към основния въпрос. Този път беше решила да не се церемони със зет си.

— Лоренцо, ние сме възрастни хора, както аз, така и ти. — Разликата във възрастта им не беше особено голяма, а и той беше женен за дъщеря ѝ вече девет години. Доста висока цена трябваше да плати Изабел за младежката си грешка и Сара силно желаше да ѝ

помогне да я поправи. — Вие с Изабел не сте щастливи. Това бебе... добре де, и двамата знаем как стоят нещата. Време е да приключим с тази игра, не мислиш ли?

— Любовта ми към Изабел няма никога да угасне — изрече той мелодраматично, при което Сара направи героичен опит да не избухне.

— Сигурна съм. Но всичко това вероятно е доста болезнено за вас, особено за теб. — Реши да смени тактиката и да се държи така, сякаш той е обиденият партньор. — А и ужасното недоразумение с бебето... Не мислиш ли, че това е подходящ момент да направиш някои мъдри инвестиции и да се съ согласиш да оставиш Изабел да започне нов живот? — Не се сещаше как по друг начин да му го каже. „Колко?“ ѝ се струваше доста грубичко, макар и да я изкушаваше. Повече от всякога съжеляваше, че Уилям не е до нея да ѝ се притече на помощ. Но Енцо ясно разбра намека ѝ.

— Инвестиции? — попита той обнадеждено.

— Да, мислех си, че малко американски акции ще са ти от полза, при положението, което заемаш. Или италиански, ако предпочиташ?

— Акции? Колко акции? — Беше спрял да се храни, за да не изпусне някоя нейна дума.

— Ти колко смяташ?

Лоренцо я погледна и направи един от неопределените италиански жестове.

— Ами... Не зная... пет... десет милиона долара? — Опипваше почвата, но тя поклати глава отрицателно.

— Не, съжелявам. Един или може би два. Ала определено не повече от това. — Преговорите обаче бяха започнали, което зарадва Сара. Щеше да струва скъпо, но пък беше достатъчно алчен, за да направи онова, към което тя се стремеше.

— А къщата в Рим?

— Естествено, ще трябва да обсъдя това с Изабел, макар да съм сигурна, че дъщеря ми ще може да си намери друга.

— Къщата в Умбрия? — Искаше да вземе всичко.

— Наистина не зная, Лоренцо. Ще трябва да поговоря с Изабел. — Той кимна с глава, явно беше съгласен с нея.

— Знаеш ли, бизнесът, тоест бижутерийният магазин върви много добре.

— Да, така е — каза тя, без да се ангажира.

— Би ме заинтересувала възможността да станем съдружници.
— Прииска й се да скочи и да го зашлеви.

— Това е невъзможно. Става дума за инвестиции в пари, а не за съдружие.

— Разбирам. Ще трябва да си помисля.

— Разчитам на това — тихо рече Сара. Докато тя попълваше чека, Лоренцо дори не се опита да предложи той да плати. Сара не спомена нищо на Изабел за въпросния обяд. Не й се щеше да буди напразни надежди в случай, че той решише да не ухапе стръвта и да запази статуквото. Но тя искрено вярваше, че няма да го направи.

Оставаше още месец до раждането и Изабел гореше от желание да запознае майка си с Лукас. Той си беше наел апартамент в Рим за два месеца, за да изучава някакъв проект, така че щеше да бъде с нея при раждането. Когато го видя, Сара не можа да не се съгласи с дъщеря си. Този път беше уцелила.

Единственият му недостатък бяха жена му и децата в Мюнхен.

Беше висок, малко ъгловат, млад мъж с тъмна коса като Изабел, обичаше чистия въздух, ските, децата, музиката и изкуството въобще и притежаваше страхотно чувство за хумор. Опитваше се да предума Сара да открие магазин и в Мюнхен.

— Вече не съм аз тази, която решава — каза тя, като се смееше, но Изабел размаха закана̀тено пръст към нея.

— Разбира се, това не е вярно, мамо, и не се прави, че е така.

— Е добре де, исках да кажа, не единствено аз.

— В такъв случай какво ти е мнението?

— Смятам, че е малко прибързано да взимаме такова решение. Ако ти поемеш бизнеса в Мюнхен, кой ще ръководи магазина в Рим?

— Марчело може да го ръководи със затворени очи и без мен. Още повече, че всички го обичат. — Това се отнасяше и за Сара, ала все пак откриването на още един магазин, не беше дребна работа.

Прекараха една чудесна вечер и след това Сара сподели, че направо е луда по Лукас. Тя отново покани Лоренцо на обяд, но той все още не беше взел окончателно решение. Сара бе подпитала дискретно дъщеря си за двете къщи и Изабел й беше признала, че и двете са й омразни и няма нищо против Енцо да ги задържи, стига само да й даде мечтаната свобода.

— Защо? — беше изгледала подозрително майка си, но Сара ѝ отговори доста неопределено. По време на втория обяд със зет си обаче тя извади своя най-голям коз, като му напомни, че Изабел би могла да изиска анулиране на брака в Католическата църква, ако се позове на твърдението, че той я е примамил да се омъжи за него, без да я информира за стерилността си, въпреки че е знаел за това. Докато му го казваше, спокойно го наблюдаваше и едва не се разсмя, като видя паниката в очите му. Той се опита да отрече, че е знаел, ала Сара не отстъпи. След което намали офертата си от два на един милион долара плюс двете къщи. Лоренцо смотолеви, че ще я информира по въпроса и изчезна набързо.

Джулиън се обаждаше през няколко дни, за да провери как е сестра му и дали бебето се е родило. Към средата на февруари Изабел започна страшно да се изнервя, тъй като след две седмици Лукас щеше да си замине за Мюнхен, а бебето още го нямаше, пък и тя ставаше все по-огромна с всяка изминала секунда. Вече не ходеше в магазина и както сама казваше, нямаше какво друго да прави, освен да си купува чанти и да яде сладолед.

— Защо точно чанти? — попита я брат ѝ объркано, като се чудеше дали пък не е развила някакъв фетишизъм.

— Те са единственото нещо, което ми е таман. Вече не мога и обувки да обуя.

Той се разсмя, но тутакси отново стана сериозен, когато ѝ каза, че Ивон му позвънила да го информира, че щяла да се омъжва за Филип през април.

— С годините това ще се окаже една много интересна ситуация — печално сподели Джулиън със сестра си. — Как ще обясня на Макс, че леля му фактически му е майка и обратното?

— Не се тревожи за това, дотогава може вече да си му намерил нова майка.

— Работя по въпроса — промърмори той, като се опитваше гласът му да звучи безгрижно, ала и двамата добре знаеха, че все още е дълбоко разстроен от историята с Ивон и Филип. Беше страхотен удар за него, жестока плесница от страна на Филип, което беше и една от причините той да постъпи по този начин. Това и фактът, че жената на Джулиън буквално го беше подлудила. — Сигурно винаги ме е мразел

много повече, отколкото съм предполагал — каза той тъжно на сестра си.

— Филип мрази най-вече себе си — мъдро му отговори тя. — Мисля, че винаги е изпитвал ревност към всички ни. Не зная защо. Може би много му е харесвало да има мама само за себе си по време на войната или нещо подобно. Действително не зная. Но едно мога да ти кажа. Той не е щастлив човек. И няма да бъде щастлив с Ивон. Единствената причина тя да се омъжи за него е ламтежът ѝ да стане херцогинята на Уитфийлд.

— Наистина ли мислиш така? — Не беше сигурен дали това подобрява, или влошава нещата, но поне беше някакво обяснение.

— Сигурна съм — добави Изабел без колебание. — В мига, в който го е видяла, е чула камбани да възвестяват великия час.

— Е, тогава халал да му е, само ще си хване белята с нея — засмя се Джулиън, а тя се изкиска.

— Звучиш така, сякаш се чувствуваш по-добре.

— Надявам се ти също скоро да се почувствуваш по-добре. И гледай да се отървеш вече от това бебе — подкачи я той.

— Старая се!

Правеше всичко възможно да ускори настъпването на мига. Всеки ден изминаваше по няколко километра с Лукас, ходеше на пазар с майка си, правеше гимнастика, плуваше в басейна на една приятелка. Бебето закъсняваше вече с три седмици и Изабел непрестанно повтаряше, че още малко, и ще полудее. Най-послед след една безкрайна разходка и цяла купа със спагети в една закусвалня тя започна да усеща, че нещо става. Бяха в апартамента на Лукас, където Изабел живееше от известно време. От две седмици дори не беше се чувала с Лоренцо и нямаше представа какви ги върши той, нито пък се интересуваше от това.

В момента, в който спомена пред Лукас, че има нещо, той я накара да стане и да обикаля апартамента, като твърдеше, че това ще ускори процеса. Обади се на майка си в хотела и Сара дойде веднага с такси. Седнаха да чакат, като разговаряха и пиеха вино. Към полунощ Изабел вече беше придобила някак опасен вид. Не се смееше на шегите им, нито обръщаше особено внимание на приказките им и взе да се нервира на Лукас, когато я запиташе как се чувства.

— Добре съм — отговаряше тя, но не изглеждаше добре. Сара се чудеше дали да остане, или да си върви, тъй като не ѝ се искаше да им се меси. Точно когато реши да тръгва, водите на Изабел изтекоха и болките изведнъж се засилиха. Това накара Сара да се сети за миналото, за раждането на Изабел, което беше минало толкова бързо и устремно, ала тя беше четвъртото ѝ дете, а това тук беше първо. Едва ли щеше да стане толкова скоро.

Но когато се обади на лекаря в клиниката „Салватор Мунли“, той им каза да тръгват веднага, без да чакат повече. Докато пътуваха натам с колата на Лукас, Сара гледеше дъщеря си развълнувано. Най-после щеше да си има бебето, което желаше от толкова време. Много се надяваше, че някой ден щеше да има и Лукас, когото заслужаваше.

Сестрите в болницата бяха много мили и бързо поведоха родилката към определения за нея апартамент, който беше изключително модерен, просторен и уютен. След като настаниха Изабел, те предложиха кафе на Сара и Лукас. Тя вече се чувствуваше доста напрегната, а един час по-късно сподели, че усеща ужасна тежест. През цялото време Лукас ѝ говореше, държеше я за ръцете, бършеше челото и устните ѝ с влажна кърпа. Докато Сара ги наблюдаваше, той не я остави нито за миг и не спря да ѝ отвлича вниманието. Чудесно беше да ги гледа толкова близо един до друг, така влюбени, и на няколко пъти той ѝ заприлича на Уилям. Лукас не беше нито толкова красив, нито толкова висок или изискан като него, но беше добър човек, мил и интелигентен и очевидно обичаше дъщеря ѝ. С всяка следваща среща Сара все повече го харесваше.

Най-после Изабел взе да се напъва, като цялата се изпъна като тетива върху леглото, а Лукас продължи да я държи за ръцете. После се отпусна отново, а той я хвана за раменете и започна да я разтрива по гърба. Беше неуморен и Сара се почувствува излишна, но тогава изведнъж контракциите утроиха силата си и цялата стая заехтя от окуражителни възгласи и охкане, докато главичката на бебето изскочи навън. Сара сама видя как бебето бавно се измъква. Беше малко момиченце, абсолютно копие на Изабел. Тя се разплака и погледна към дъщеря си. Сълзи на радост се стичаха и по бузите на Изабел, докато Лукас я прегръщаше, а тя прегръщаше бебчето. Представляваха мила гледка, а моментът беше незабравим и докато се прибираше в хотела на зазоряване, Сара тръпнеше от любов и нежност към тях.

Когато на сутринта се обади на Лоренцо и го покани да я посети, беше готова да му даде толкова, колкото пожелае. Но разбрал намека ѝ от последния им обяд, той поиска двете къщи и три милиона долара. Висока цена трябваше да платят, за да се отърват от него, ала Саранито за миг не се усъмни, че си струва.

Тя съобщи новината на Изабел следобед при посещенията си в болницата. По лицето на дъщеря ѝ се разля усмивка на облекчение.

— Ама наистина? Свободна съм? — Сара кимна с глава и се наведе да я целуне, а Изабел ѝ прошепна, че това е най-добрия ѝ подарък, който би могла да ѝ направи. Лукас им се усмихна, притиснал бебето в прегръдките си.

— Може би ще желаете да дойдете с мен до Германия, Ваша светлост? — попита той с надежда и Сара се разсмя.

Лукас удължи престоя си в Рим с още две седмици, но все пак трябваше да се върне в Германия, за да види как вървят работите му там. Сара остана до излизането на Изабел от болницата и ѝ помогна да си намери ново жилище. Междувременно се влюби в бебето. Последните ѝ две внучета бяха наистина страхотни. Макс беше най-милото създание, което беше виждала, откакто Джулиън щапукаше насам-натат, а Адриана беше истинска красавица.

Тази година на рождения ѝ ден се събра интересна групичка. Изабел дойде сама с бебето си. Джулиън пристигна с Макс. Ксавие отново беше в Африка за лятната ваканция, но междувременно ѝ беше изпратил два страхотни смарагда с точни инструкции за обработката им. Трябваше да направят два огромни пръстена, които би било прекрасно според него, Сара да носи по един на всяка ръка. Тя сподели идеята му с Джулиън, който много я хареса. Камъните бяха великолепни.

Филип дойде с Ивон, което не беше особено леко за Джулиън, но те вече бяха женени. Сара веднага долови някакво злорадство в постъпката на Филип, сякаш искаше да демонстрира близостта си с Ивон пред очите на брат си. Ала Джулиън го понесе много добре, той успяваше всичко да понесе добре. Беше изключително благороден човек. Най-интересното бе, че Ивон не прояви абсолютно никакъв интерес към детето, което беше родила предишната година. През целия им престой тя дори не го погледна. Прекарваше по-голямата част от времето си в преобличане, гримиране и оплаквания от стаята, която се

оказваше ту много топла, ту много студена, и от камериерката, задето не ѝ помагала. Непрекъснато се труфеше с камара бижута, което направи впечатление на Сара. Явно караше Филип да пилее страшно много пари и претендираше всички да се обръщат към нея с Ваша светлост, което страшно ги забавляваше. Сара, която също я наричаше така, само се подсмиваше. А Ивон сякаш не забелязваше, че всички ѝ се смеят, дори и Джулиън.

Но, както обикновено, изненадата дойде от Изабел, когато двете със Сара си играеха с Адриана на моравата. Момиченцето беше на шест месеца и вече пълзеше насам-натам, а точно в този миг се опитваше усърдно да сдъвче една тревичка. Изабел съобщи на майка си, че отново е бременна и че очаква събитието през март.

— Предполагам, че и това бебе е на Лукас, нали? — спокойно я попита тя.

— Разбира се — засмя се Изабел. Тя го обожаваше и никога не беше изпитвала такова щастие. Той прекарваше половината от времето си в Рим, а другата в Мюнхен и изглежда, нещата вървяха добре, с изключение на факта, че си оставаше женен, макар и не съвсем.

— Има ли някакъв шанс да се разведе в скоро време? — попита я майка ѝ, но Изабел поклати глава откровено.

— Не мисля. Струва ми се, че жена му ще направи всичко възможно да осуети развода.

— А тя съзнава ли, че той има семейство някъде другаде? С две деца? Това може да промени становището ѝ.

— Не още — отново поклати глава Изабел. — Ала той ме увери, че ще ѝ каже, ако се наложи.

— Изабел, сигурна ли си в това? — запита я Сара. — Какво ще стане, ако Лукас никога не я напусне, ако ти останеш завинаги сама с тези две деца?

— Тогава ще ги обичам и ще бъда щастлива, че ги имам, точно както си била ти с Филип и Елизабет, докато татко е воювал някъде и ти изобщо не си знаела дали ще го видиш отново. Понякога човек не може да иска гаранции — мъдро отбеляза тя. Беше станала много по-разумна. — Готова съм да приема и тази възможност. — Сара усети уважение към дъщеря си, животът ѝ не беше конвенционален, но поне беше честен. Изглежда, дори римското общество беше преглътнало случилото се. Изабел отново работеше в магазина, макар и на половин

ден, като едновременно рисуваше и модели за бижута, и нещата вървяха изключително добре. Продължаваше да говори за клон на магазина в Мюнхен. Може би ако някога се омъжеше за Лукас, щяха да го осъществят. Имаше достатъчно специалисти в Германия, а налице беше и добър пазар за стойностните бижута.

Към края на годината щеше да получи развод официално. Това означаваше, че новото бебе няма да носи името на Енцо, което щеше да бъде още едно препятствие, ала Изабел изглеждаше готова да го преодолее. Когато отпътува за Рим с Адриана, Сара не се притесняваше за нея. След като всички си заминаха, тя се улови, че отново се замисля за това какъв интересен живот имаха децата ѝ. Интересен, но не и лесен.

Ксавие се дипломира в Йейл три години по-късно. Семейството присъствува на церемонията, по-точно по-голямата част от него. Сара и Еманюел пристигнаха заедно. Джулиън дойде с четиригодишния Макс, който беше постоянно зает с методичното унищожение на всичко около себе си. Изабел също пристигна, но без децата. Тя отново беше бременна и те вече свикваха да я виждат така. Това щеше да бъде третото ѝ дете за четири години. Адриана и Кристиан бяха в Мюнхен с Лукас. Той все още не беше се развел, ала Изабел, изглежда, приемаше нещата съвсем спокойно. Както впрочем се очакваше, Филип и Ивон не си направиха труда да дойдат. Тя си почиваше на някакъв курорт с минерални води в Швейцария, а Филип каза, че бил много зает, но изпрати на Ксавие часовник от новата серия на „Уитфийлдс“. Моделът бе на Джулиън.

Церемонията в Йейл беше чудесна, а после всички отидоха в Ню Йорк и отседнаха в „Карлайл“. Джулиън непрекъснато закачаше Ксавие, че вече му е време да отвори магазин в Ню Йорк, на което брат му дипломатично отговаряше, че и това може да стане един ден, ала всички знаеха, че той искаше първо да пообиколи света. От Ню Йорк тръгваше незабавно за Ботсвана. Щеше да лети до Лондон и оттам директно за Кейптаун. Следващите няколко години възнамеряваше да посвети на издирване на редки камъни за „Уитфийлдс“. След това може би щеше да се установи някъде, но засега не поемаше никакви ангажименти. Беше много по-щастлив с пушка, кирка и раница някъде в джунглата, все още не бе склонен да поеме бремето на бизнеса. Предпочиташе да скита из пуцинаците нейде по света. Този начин на живот напълно го задоволяваше и те уважаваха избора му, макар че той го правеше абсолютно различен от всички тях.

— Мисля, че онази шапка тип „Дейви Крокет“, която имаше като малък, е виновна за това — подразни го отново Джулиън. — Вероятно е проникнала направо в мозъка ти.

— Сигурно така е станало — засмя се Ксавие, без да се обижда. Беше хубаво момче. Външно всички те приличаха повече на Уилям, ала във всичко останало Ксавие напълно се различаваше от баща си. Имаше много интересна приятелка в Йейл. През есента тя щеше да постъпи в Харвард да учи медицина, но дотогава се беше съгласила да го последва в лудешките му странствувания. Засега най-голямата му страст бяха пътешествията и скъпоценните камъни. На промоцията Сара си беше сложила двата смарагда, които той ѝ беше подарил. Фактически тя ги носеше почти непрекъснато и много си ги обичаше.

Изабел и Джулиън намериха бавачка на Макс за вечерта и успяха да се измъкнат за по едно питие в бар „Бемелманс“, докато Боби Шорт свиреше в съседното помещение, където седяха Сара и Еманюел. Ксавие и приятелката му бяха отишли да вечерят в „Гринуич Вилидж“.

— Смяташ ли, че той някога ще се ожени за теб? — попита я Джулиън направо, като погледна към издутия ѝ корем, ала сестра му само се усмихна и сви рамене:

— Кой знае? Струва ми се, че не ме интересува. И бездруго все едно сме женени. Той винаги е до мен, когато се нуждая от него, а и децата свикнаха с неговите пристигания и заминавания. — Когато можеше, тя самата прекарваше доста време с него в Мюнхен. Беше едно много удобно споразумение, към което лично тя вече се беше адаптирала. Съпругата на Лукас знаеше за Изабел от две години, но продължаваше да му отказва развода. Свързваха ги сложни семейни бизнес операции, а и някакви земи на север, в които бяха инвестирали съвместно, и тя правеше всичко възможно да блокира средствата му, за да възпрепятствува развода. — Един ден може би. Междувременно и така сме щастливи.

— Действително изглеждаш щастлива — кимна Джулиън. — Завиждам ти за децата.

— Ами ти? Чувам някакви клюки в Рим — подкачи го тя.

— Не бива да вярваш на всичко, което се пише. — Но още докато изричаше тези думи, се изчерви. Беше на тридесет и шест, но влюбен.

— Окей, тогава кажи ми истината. Коя е тя?

— Консуело де ла Варга Куесада. Говори ли ти нещо?

— Смътно. Баща ѝ не беше ли посланик в Лондон преди няколко години?

— Точно така. Майка ѝ е американка и мисля, че вероятно е далечна братовчедка на мама. Консуело е прекрасна. Запознах се с нея миналата година в Испания. Художничка е. Но освен това е и католичка, а аз съм разведен. Не мисля, че родителите ѝ са били очаровани.

— Да, но ти не си се венчал в католическа църква, така че в техните очи все едно никога не си се женил. — След развода с Лоренцо бе станала експерт по тези въпроси. Добре поне, че с тази страница от живота ѝ беше приключено.

— Така е. Но ми се струва, че предпочитат да бъдат предпазливи. Тя е само на двадесет и пет години и ако знаеш, Изабел, колко е сладка, страшно ще ти хареса. Обожава Макс и казва, че копнее за цяла дузина деца. — Самата тя също приличаше на малко момиче на снимката, която Джулиън показва на сестра си.

Имаше огромни кафяви очи, дълга кестенява коса и гладка, смугла кожа, която ѝ придаваше леко екзотичен вид.

— Сериозно ли е всичко това? — Ако отговорът му беше положителен, то това щеше да е първата му сериозна връзка след Ивон. В последните години се беше върнал към повърхностните истории.

— Бих искал да бъде. Но действително не зная как ще ме приемат родителите ѝ. Нито пък тя самата.

— Би трябвало да се почувствуват най-големите щастливци. Ти си най-добрият човек, когото познавам, Джулиън — каза Изабел и нежно го целуна. Винаги го беше обичала силно.

— Благодаря ти.

На следващата сутрин всички отлетяха нанякъде като разпиляно ято птици. Джулиън отпътува за Париж, а оттам за Испания, Изабел се отправи към Мюнхен, при Лукас и децата. Сара и Еманюел се прибраха в Париж. Ксавие и приятелката му потеглиха към Кейптаун.

— Каква миграционна групичка сме само, разхвърляни по целия свят, истински номади — отбеляза Сара, докато конкордът излиташе.

— Не бих се изразила точно така — усмихна ѝ се Еманюел. Тя и министърът на финансите щяха да заминават на дълга ваканция. Жена му беше починала миналата година и той току-що ѝ беше предложил да се омъжи за него. След всички тези години това ѝ беше дошло като

шок. Макар да усети, че се изкушава. Бяха заедно от много дълго време и тя истински го обичаше.

— Трябва да се омъжиш за него — съветваше я Сара, докато пиеха шампанско и хапваха хайвер.

— След всичките тези години ореолът на порядъчността може да ми дойде малко тежък.

— Опитай — потупа я Сара по ръката.

Тя си тръгна за замъка веднага след приземяването и бързо потъна в мисли за децата. Горещо се надяваше, че на Изабел нямаше да ѝ се наложи да чака сватбата си толкова дълго, колкото Еманюел. Забавно ѝ се стори да си представи Еманюел омъжена сега... От колко време бяха приятелки... колко път бяха извървели... колко много неща бяха научили заедно.

Сара бавно се приближи отново към прозореца, за да може да ги наблюдава. Колко забавни бяха... колко различни и колко свидни. На устните ѝ се появи усмивка, като ги гледаше как слизат от колите си. Филип и Ивон от ролс-ройса. Както обикновено, тя изглеждаше красива, но дрехите и бижутата ѝ бяха някак трептящи и претрупани. Беше на тридесет и пет години, ала все още приличаше на двадесетгодишно момиче, полагаше големи грижи за външността си, както и за всичко, което лично я засягаше. Мислеше само за себе си, за собствените си желания и за никой друг. Филип беше научил този урок преди доста време. След девет години брак той продължаваше да обожава своята херцогиня, макар че тя определено беше нож с две остриета. На моменти се питаше дали Джулиън фактически не бе доволен, че се е отървал от нея. Тази мисъл много го огорчаваше.

Изабел пристигна веднага след тях в едно невероятно микробусче, което бяха наели на летището. Двамата с Лукас започнаха да разтоварват бебешки колички, колелета и детски играчки. С тях бяха както техните три отрочета, така и двете му деца от предишния брак. Изабел вдигна поглед към прозореца, сякаш усети, че Сара е там, но не я видя. Дъщеря ѝ се усмихна за миг на Лукас, когато той ѝ подаде бебето.

И двамата се запътиха навътре с багажите си. Децата им се втурнаха нагоре, като бърбеха оживено и се питаха къде ли е Филип, ала преди да го намерят, нещо друго отвлече вниманието им. Изабел изостана за миг и се усмихна на мъжа си, докато глъчката заливаше стаите наоколо. Бракът ѝ с Лукас най-после, беше станал факт.

Джулиън пристигна с мерцедес 600, подарък от тъста му. Беше невъзможна кола, вечно се нуждаеше от ремонт, но иначе беше много красива, а и побираше всичките му деца. Консуело държеше за ръка двете малки момиченца, докато Джулиън ѝ помагаше да слезе от колата. Те я последваха бързо, като хихикаха весело, бяха абсолютни копия на баща си. Той закачи Макс, който беше станал красиво

деветгодишно момче. Когато Консуело се обърна, Сара зърна големия ѝ корем, който тя храбро крепеше, независимо от крехката си конструкция. Новото бебе трябваше да се роди през есента. Третото за четири години. Джулиън и Консуело не си губеха времето...

Последен дойде Ксавие с раница през рамо в един стар джип, зает господ знае откъде. Беше много загорял и сякаш изведнъж се беше превърнал в голям, силен мъж. Сара го погледна и спомените я завладяха. Присви леко очи и ето, сякаш Уилям вървеше към нея. Докато ги наблюдаваше, тя си мислеше за него, за живота, който бяха делили, за света, който си бяха изградили, за децата, които бяха обичали и които се бяха втурнали самостоятелно в големия свят, бяха се препъвали, падали и отново изправяли. Те всичките бяха силни, добри, любящи. Някои повече от други. Някои бяха по-сговорчиви, по-себични. Но Сара ги обичаше всичките. И когато отново мина покрай масичката със снимките, тя се спря да ги погледне... Уилям... Йоахим и Лизи, те също бяха в сърцето ѝ. И винаги щяха да бъдат. Имаше и още една снимка... тя самата в ръцете на майка си... нова-новеничка... току-що родена... преди седемдесет и пет години.

Невероятно. Колко изумително бързо минава времето, ето, миговете отлитат... едни през други... лошите с хубавите, силните със слабите, трагедиите с победите, загубите с печалбите.

В този момент чу леко почукване на вратата. Беше Макс с двете си сестрички:

— Търсехме те — възбудено ѝ каза той.

— Страшно са радвам, че дойдохте — усмихна му се Сара, като се отправи към него горда, стройна и силна. Притегли го бързо в прегръдките си, след което целуна и момиченцата.

— Честит рожден ден — изчуруликаха те, а когато Сара вдигна очи, на прага вече стояха Джулиън и Консуело... Лукас и Изабел, Филип и Ивон, и Ксавие... а ако само притвореше очи, можеше да види и Уилям. Можеше да го почувствува до себе си, където той винаги бе стоял, и в сърцето си, което му бе дарила винаги.

— Щастлив рожден ден! — извикаха всички в хор и тя им се усмихна, без да може да повярва, че цели седемдесет и пет скъпоценни години бяха минали толкова бързо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.